App.26; ἀναγνωστῶν τάγμα ἐξ...παρθένων καὶ μοναζόντων καὶ ἐγκρατευομένων καὶ χηρευσάντων καὶ τῶν ἔτι ἐν σεμνῷ γάμῳ· εἰ δὲ εἴη ἀνάγκη καὶ ἀπὸ τῶν μετὰ θάνατον τῆς πρώτης γυναικὸς δευτέρᾳ συναφθέντων Epiph.*exp.fid*.21(p.522.14; M.42.824B); Justn.*nov*.6.5(p.43.9); not to marry unorthodox wife, CChalc.*can*.14; ἀ. δευτερογαμῶν μὴ προκόπτετο εἰς βαθμὸν ἱερωσύνης Ath.Scholast.*coll*.1.1(p.3); **6.** gen. regulations, CLaod.*can*.23 cit. s. ὠράριον; not to enter taverns, *ib*.24 cit. s. ἐξορκιστής; ἀ., εἰ τῇ ἑαυτοῦ μνηστῇ πρὸ τοῦ γάμου συναλλάξειεν, ἐνιαυτὸν ἀργήσας, εἰς τὸ ἀναγινώσκειν δεχθήσεται, μένων ἀπρόκοπος Bas.*ep*.217 *can*.69(3.327D; M.32.800C); κἂν εἰ τυχὸν ἀ. εἴη τις, μηδὲ τοῦτον ἀπολιμπάνειν τὸ πρότερον σχῆμα καὶ εἰς ἕτερον μετατίθεσθαι βίον Justn.*nov*.6.7(p.45.18); treatment of readers who attend heret. worship, Thdr.Stud.*epp*.2.219.1(M.99.1660C); *ib*.2.219.6(1661D); **7.** duties: reading all liturg. lections, including Gospel, cf. Just.*1apol*.67.3(M.6.429B), v. ἀναγινώσκω; later confined to OT lections and NT other than liturg. Gospel which falls to deacon or presbyter, *Const.App*.2.57.7; from pulpit (ambo), *ib*.2.57.5; Chrys.*hom.19.5 in Ac*.(9.160A); id.*hom.8.4 in Heb*.(12.91B); Soz.*h.e*.9.2.11(M.67.1600C); Eus.Al.*serm*.8(M.86.361C); not to baptize, *Const.App*.3.11.1; **8.** moral and spiritual qualities defined, including that of being διηγητικός as executing function of an evangelist, *Ordo Eccl.App*.19; prayer that reader may receive Spirit of prophecy, *Const.App*.8.22.2; cf. provision for reader to receive single portion of gifts in honour of the prophets, *ib*.2.28.5; possesses πνευματικὴ χάρις sanctified by Christ (ref. Lc.4:16ff.), Eustrat.*v.Eutych*.13(M.86.2288C); **9.** numbers: in Rome in mid-third cent. ἐξορκιστὰς...καὶ ἀ. ἅμα πυλωροῖς δύο καὶ πεντήκοντα Corn.ap.Eus.*h.e*.6.43.11(M.20.621A); in Great Church at CP, 110, Justn.*nov*.3.1(p.21); 160, Heracl.*nov*.22(p.35); *ib*.(p.36); **10.** as attached to a church ἀ. τῶν ἁγίων ἀποστόλων Call.*v.Hyp*.p.59.

ἀναγνωστικός, *of* or *pertaining to a reader* βαθμῷ ‡Jo.D.*ep.Thphl*.16(M.95.368A).

ἀναγορεύ-ω, *call, name*, Christ ὃν ἥλιον δικαιοσύνης ~ουσιν αἱ γραφαί Or.*Cant*.2(p.126.31; M.13.111D); id.*hom.17 in Lc*.(p.111.24); ἀ. αὐτὸν ἐν τοῖς φιλοσοφήσασι Synes.*Dion* 2(p.238.18; M.66.1117D).

***ἀνάγραφος**, *recorded*, Areth.*Apoc*.8(M.106.552C); cf. ἀνάγραπτος id.ap.*cat.Apoc*.3:4(p.223.5).

ἀναγράφ-ω, *enter on a register* as citizen, met. εἰ δὲ σεαυτὸν ~εις τοῦ θεοῦ, οὐρανὸς μέν σοι ἡ πατρίς Clem.*prot*.10(p.77.16; M.8.225A).

***ἀναγρηγορέω**, *awaken* (intrans.), *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.26(M.20.417B).

ἀνάγ-ω, **A.** *lead up, bring up*; *lift up*, in gen.; **1.** met. τοὺς ἀσθενοῦντας ἀ. περὶ τὸ ἀγαθόν *2Clem*.17.2; σὺ εἶ ὁ ἐμὸς πατὴρ ὁ σῴζω⟨ν⟩ καὶ ~ων *Pap.Chr*.(p.447); ἡμᾶς ~ων ἐκ τῆς κάτωθεν ταπεινώσεως Gr.Naz.*or*.45.11(M.36.637B); ὅπως ἂν ἡμᾶς ἀναγάγοι διὰ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ νοητά Dion.Ar.*c.h*.1.3(M.3.124A); of words, *raise* to a higher level, Chrys.*hom.18.1 in Rom*.(9.631D); hence ἀνηγμένος, *lofty, elevated*, Amph.*fr*.(M.39.109A); **2.** pass., *be esteemed*, Clem.*paed*.2.10(p.225.32; M.8.536A); **3.** *bring in*; a phrase, *ib*.1.6(p.120.25; 309C); id.*str*.5.14(p.404.4; M.9.173A); *bring forward* ἕτερον δὲ ἀξιάγαστον ἀ. Evagr.*h.e*.4.15(p.164.6; M.86.2729A).

B. ref. anagogical interpretation; **1.** *interpret anagogically*, Or.*Jo*.1.26(24; p.33.23; M.14.72C); *ib*.32.12(7; p.444.24; 772A); pass., *have an anagogical meaning*, *ib*.13.41(p.267.6; 472B); ἀνηγμένος, *given to anagogical interpretation* μέσην χωροῦντες ἡμεῖς τῶν τε πάντη παχυτέρων τὴν διάνοιαν, καὶ τῶν ἄγαν θεωρητικῶν τε καὶ ἀνηγμένων Gr.Naz.*or*.45.12(M.36.637C); of sense, *anagogical*, Sev.Ant.ap.*cat.Ac*.13:4(p.214.3); **2.** *refer anagogically* ἐπὶ τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς ἀ. τὰ γεγραμμένα Or.*Jo*.10.28(18; p.201.26; M.14.357C); ἡ Εὔα ἐπιτέτευκται τῷ Παύλῳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναγομένη id.*princ*.4.7.7(p.333.25; M.11.387A); ἀνήγαγε τὸν Ἀδὰμ εἰς τὸν Χριστόν Meth.*symp*.3.4(p.30.16; M.18.65A); Dion.Ar.*c.h*.15.8(M.3.337C).

C. *bring back*; hence *report*, *A.Petr.et Paul*.21(p.188.5); Jo.Mosch.*prat*.88(M.87.2945C); Jo.Mal.*chron*.10 p.230(M.97.356B).

D. impers., *concern* οὐκ ~ει μοι τοῦτο Ephr.2.84C.

ἀναγωγεύς, ὁ, *one who guides upwards*, Ign.*Eph*.9.1 cit. s. πίστις (more prob. than *windlass*, but cf. Lightfoot ad loc.).

ἀναγωγή, ἡ, *elevation, lifting up*;

A. spiritual; **1.** in gen. ἄνω τέθεισθε σαφῶς ὑψωθέντες ὑπὸ τῆς ἡμετέρας φωνῆς καὶ ἀ. Gr.Naz.*or*.39.2(M.36.336C); καὶ δῆτα τῶν ἀρετῶν ὄναιτο ἄν τις τὸ ἀπηλλάχθαι τῆς ὑλικῆς προσπαθείας· δεῖ δὲ καὶ ἀναγωγῆς· οὐ γὰρ ἀπόχρη μὴ κακὸν εἶναι, ἀλλὰ δεῖ καὶ θεὸν εἶναι Synes.*Dion* 9(p.258.8; M.66.1140B); **2.** from sense-perception and images to divine realities ἀνατείνεσθαι διὰ τῶν φαινομένων ἐπὶ τὰς ὑπερκοσμίας ἀ. Dion.Ar.*c.h*.2.5(M.3.145B); θεολογία...νοῦν ἀνασκεψαμένη, καὶ τῆς οἰκείας αὐτῷ καὶ συμφυοῦς ἀ. προνοήσασα *ib*.2.1(137D); commented on εἰδυῖα γὰρ ἡ τοῦ θεοῦ σοφὴ συγκατάβασις τὸν ἡμέτερον νοῦν...πρὸς ὑψηλοτέραν θεωρίαν ἀνεπιτηδείως ἔχοντα, ἀ. αὐτῷ συμφυῆ πλασαμένη, οὕτω τὰς ἀρχαγγελικὰς εἰς φανερὸν ἤγαγε διακοσμήσεις, οὐχ ὅπως ἔχουσι τῇ ἀληθείᾳ διασαφήσασα, ἀλλ' ὅπως ἡμεῖς δυνάμεθα καταλαβεῖν Max.*schol.c.h*.2.1(M.4.36D); Dion.Ar.*c.h*.4.3(180C) cit. s. θεοφάνεια; ἡ καθ' ἡμᾶς ἱεραρχία, δεομένη τῶν αἰσθητῶν εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ νοητὰ θειοτέραν ἡμῶν ἀ. id.*e.h*.1.5(M.3.377A); τὴν διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἐπὶ τὰ πρωτότυπα ἀ. Thdr.Stud.*antirr*.1.20(M.99.349D); hence images themselves called ἀναγωγαί (*means of elevation*), Jo.D.*imag*.1.11(M.94.1241B); **3.** causes and means ἡ δὲ τῆς θεαρχικῆς ἀγαθότητος...φιλανθρωπία...ἀ. ἡμῖν ὑπερκόσμιον δείξασα Dion.Ar.*e.h*.3.3.11(M.3.441B); τῆς συνάξεως δὲ καὶ τῆς τοῦ μύρου τελετῆς, τελειωτικῆς τῶν θεουργιῶν γνώσεως καὶ ἐπιστήμης, δι' ἧς...ἡ πρὸς τὴν θεαρχίαν ἑνοποιὸς ἀ. ... τελεσιουργεῖται *ib*.5.3.3(504C); ἐπὶ τῆς ἱερᾶς θεογενεσίας ἡ τῆς ἐσθῆτος ἄμειψις ἐδήλου τὴν ἀποκαθαιρομένης ζωῆς εἰς θεωρητικὴν καὶ φωτιστικὴν ἕξιν ἀ. *ib*.6.3.4(536B); through consecration of oils, *ib*.4.3.1(473B); ὡς ἡμῖν ἐφικτὸν ὑφηγήσασθαι τὰς ἐπὶ τὸ θεοειδὲς τῆς ἐμπυρίου δυνάμεως ἀ. id.*c.h*.13.4(M.3.304D); Μελχισεδὲκ...ἄλλοις ὡς ἱεράρχης ἡγεῖτο τῆς ἐπὶ τὴν...θεαρχίαν ἀ. *ib*.9.3(261A); through Law τελετὴ μὲν ἡ πρὸς τὴν πνευματικὴν λατρείαν ἀ. id.*e.h*.5.2(501C); **4.** gradation of ascent ψυχαγωγία...συμμετροῦσα ταῖς κατὰ μέρος τάξεσιν τὴν ἐναρμόνιον ἀ. *ib*.2.3.2(397C); αἱ ἱεραὶ πᾶσαι τάξεις μετέχουσι πρὸς τὴν οἰκείαν αὐτῶν τῆς θεώσεως ἀ. καὶ τελείωσιν *ib*.6.3.5(536C); **5.** of angels τῶν...κυριοτήτων...ὀνομασίαν οἶμαι δηλοῦν...πάσης ὑποπεζίας ὑφέσεως ἐλευθέραν ἀ. id.*c.h*.8.1(237C); *ib*.9.2(260B); **6.** of Christ (Ebionite) λέγουσι...Χριστόν, υἱὸν ⟨δὲ⟩ θεοῦ κατὰ προκοπὴν καὶ κατὰ συνάφειαν ἀ. τῆς ἄνωθεν πρὸς αὐτὸν γεγενημένης Epiph.*haer*.30.18(p.358.5; M.41.436B).

B. *anagogical sense* of scripture (v. θεωρία); **1.** def. and descriptions γραφὴ...τριμερὴς ἐκ τῆς θείας δεδώρηται χάριτος· καὶ ταύτης οἷόν τι σῶμα τὸ γράμμα...οἱονεὶ δὲ ψυχή, ἡ τροπολογία...καθάπερ δὲ πνεῦμα, ἡ τῶν μελλόντων καὶ ὑψηλοτέρων ἀ. καὶ θεωρία πέφηνεν Andr.Caes.*Apoc*.proem.(M.106.217C); οἱ κατ' ἀλήθειαν γνωστικοί, τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς...μυστηρίων τοὺς λόγους διδάσκοντες, ὡς παραδείγμασι τοῖς καθ' ἱστορίαν κέχρηνται τύποις, πρὸς τὴν τῶν διδασκομένων ἀ., ἁρμόζοντες τῷ τῆς ἱστορίας γράμματι τὸ πνεῦμα τῆς θεωρίας· ἵνα ὅ τε τύπος διὰ τὴν αἴσθησιν, καὶ διὰ τὸν νοῦν ὁ λόγος περὶ τὸν ἄνθρωπον σῴζωνται, τὸν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος *Schol*.2 in Max.*qu.Thal*.55(M.90.560A); **2.** in gen., Or.*Jo*.1.1(2; p.5.6; M.14.24C); Dion.Ar.*c.h*.15.9(M.3.337D); coupled with synonymous terms ἀ. μυστική Or.*princ*.4.3.6(p.333.6; M.11.388A); ἀ. πνευματική Meth.*symp*.7.4(p.75.4; M.18.129B); τὴν ἀ. δι' ἀλληγορίας Epiph.*haer*.66.56(p.93.6; M.42.113B); πρὸς τύπους καὶ ἀ. τῆς τελείας θεωρίας id.*exp.fid*.4(p.500.13; M.42.780C); **3.** in rel. to literal sense; **a.** simple juxtaposition, Or.*hom.15.2 in Jer*.(p.126.5; M.13.429B); ἐπὶ τῇ λέξει...εἰς δὲ ἀ. id.*fr.7 in Lam*.(p.237.10; M.13.608D); κατὰ τὸ ῥητόν...κατ' ἀ. id.*enarr.in Job* 29:12(M.17.93A); κατὰ μὲν τὴν ἱστορίαν...κατὰ δὲ τὴν ἀ. Nil.*serm*.1(M.79.1264B); Thdt.*Ps*.13:1(1.681); **b.** necessity and superiority to lit. sense in certain cases, Or.*engast*.2(p.284.4; M.12.1013B); οὐ χρὴ ἀνεξέλεγκτον...τὴν ἀπόδειξιν τοῦ λόγου καταλεῖψαι, φέρε δὴ καὶ τὴν κατ' ἀ. αὐτῷ συζυγίαν ἀποδῶμεν ἡμεῖς βαθύτερον ἐπισκεψάμεναι τὴν γραφήν Meth.*symp*.3.2(p.29.13; M.18.64B); εἰ δέ τι μετὰ ὑποκρύψεως ἐν ὑπονοίαις τισὶ καὶ αἰνίγμασιν εἰρημένον, ἀργὸν εἰς ὠφέλειαν εἴη κατὰ τὸ πρόχειρον νόημα, τοὺς τοιούτους λόγους ἀναστρέφειν...ὧν τὴν διὰ τῆς ἀ. θεωρίαν, εἴτε τροπολογίαν, εἴτε ἀλληγορίαν, εἴτε τι ἄλλο τις ὀνομάζειν ἐθέλοι, οὐδὲν περὶ τοῦ ὀνόματος διοισόμεθα, μόνον εἰ τῶν ἐπωφελῶν ἔχοιτο νοημάτων Gr.Nyss.*hom. in Cant*.proem.(M.44.757A); Epiph.*exp.fid*.3(p.499.7; M.42.777C); ἵνα ὁ τύπος μένοι εἰς ἀ. τοῦ λόγου *ib*.7(p.503.6; 785A); δικαίως δ' ἄν τις τὸν ψαλμὸν κατὰ ἀ. μᾶλλον ἐκλάβοι, τῆς ἱστορίας ἀνώτερος γενόμενος Chrys.*exp.in Ps*.46:1(5.188B); use necessitated by inadequacy of scriptural imagery, Dion.Ar.*c.h*.2.5(M.3.145B); needed even in NT to solve apparent discrepancies in gospel narratives, Or.*Jo*.10.2(3; p.172.25; M.14.309B); *ib*.10.31(18; p.205.7; 364B); Moses himself having been aware of anagogical sense of his histories, *ib*.6.4(2; p.111.7; 205A); taught also by S. Paul, Thdt.*qu.31 in Dt*.(1.280); **c.** but exaggerations rejected οἳ προφάσει ἀναγωγῆς...εἰς ἀλληγορίας κατέφυγον Bas.*hex*.3.9(1.31B; M.29.73C); ἀλλά τινες οὐ συνιέντες τὴν ἄφατον τοῦ θεοῦ σοφίαν, κατ' ἀναγωγὴν τὸ εἰρημένον [sc. Is.1:22] ἐξέλαβον Chrys.*Is.interp*.1.7(6.14B); need for both literal and anagogical interpretation recognized, id.*hom.23.2 in Eph*.(11.176C); Gr.Agr.*Eccl*.3.2(M.98.848C); both easily harmonized, Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.368A); **4.** examples; **a.** OT statements pointing to Christ ἔχομεν, ὅτι 'προεφήτευσεν ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη' ὡς πρὸς τὸ ῥητὸν ὅτι 'προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε' πρὸς ἐκεῖνον. ἐὰν δὲ πρὸς ἀ., ἐὰν μὲν ἐπὶ τοῦ Ἱερεμίου, προειρήκαμεν, ἐὰν δὲ ἐπὶ τοῦ σωτῆρος, τί δεῖ καὶ λέγειν; Or.

hom.1.12 in Jer.(p.10.14; M.13.268C); δικαιωθείημεν ἀξίως τῶν ἑορτῶν τῶν ἐπουρανίων καὶ ⟨τοῦ⟩ πάσχα τοῦ ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἀ. ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ *ib.19.15*(p.176.5; 500B); κατὰ δὲ ἀναγωγήν, πρόσωπον τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὁ υἱός Cyr.*Ps.*9:4(M.69.764B) et passim; which, however, should not be taken univocally, as was done by Arians οὗτοι γὰρ πάντες ψιλῇ λέξει τὸ τῆς ἀ. ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι εἰς τὸ εἶναι προκεκοφότες οὐ κατ' οὐσίαν τῇ ἀληθινῇ ἵστανται ὀνομασίᾳ, ἀλλὰ ψιλῶς ⟨λέξει⟩ καὶ μετὰ χάριν Epiph.*haer.*76.25(p.373.1; M.42.565C); οὐδὲ ὁ εἷς υἱὸς τοῖς πᾶσι κατὰ ἀ. κικλησκομένοις ἴσος *ib.*76.27(p.376.14; 565C); **b.** ref. other texts ἀναγωγῆς δὲ λόγῳ καὶ ὁ διάβολος ὄρος ὠνόμασται Or.*fr.41 in Jer.*(p.219.24); κατὰ μὲν τὴν ἱστορίαν Ναβουχοδονόσορ, κατὰ δὲ τὴν ἀ. ὁ πονηρός id.*hom.19.14 in Jer.*(p.171.3; M.13.492B); πρὸς...τὸ ῥητόν, εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν...πρὸς δὲ ἀ., οἱ υἱοὶ τοῦ φωτός Didym.*Job* 1:3(M.39.1120C); ψαλμὸς δὲ ὕμνος ὀργάνῳ τῷ καλουμένῳ ψαλτηρίῳ...κρουόμενος. εἴη δὲ πρὸς ἀ., ᾠδὴ ἡ θεωρία τῆς ἀληθείας μόνῃ νοήσει μεμουσωμένη γενομένη id.*Ps.*4 tit.(M.39.1165A); *ib.*18:6(1269A); Ἰσραηλιτικὸν τὸν ἐνάρετον ἡ ἀ. νοεῖν ὑποτίθεται Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.356A); ἔσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα. θύματα τὰ θεῖα νοήματα, ἢ τὰς ἑρμηνείας τῶν γραφῶν· κρᾶμα δέ, τὸ συμμιγνύναι τῇ ἱστορίᾳ τὴν ἀ. Chrys.*fr.in Pr.*9:2(M.64.680B); Dion.Ar.*c.h.*1.3(M.3.121C); τῇ κατὰ ἀναγωγὴν θεωρίᾳ τὴν ἐκκλησίαν ἔλεγεν ἄνθρωπον εἶναι πνευματικόν, μυστικὴν δὲ ἐκκλησίαν τὸν ἄνθρωπον Max.*myst.*6(M.91.684A).

ἀναγωγία, ἡ, *lifting up* πρὸ τῆς σελήνης [sc. Church] τῆς ἀναγωγίαν ἐχούσης πρὸς τὸν νοητὸν ἥλιον [sc. Christ] Diod.*Ps.*71:8(M.33.1611C); Dion.Ar.*c.h.*2.2(M.3.140A, v.l. ἀναγωγῶν).

***ἀναγωγικός, 1.** *bearing upward* τὰς ἀγγελικὰς δυνάμεις ὡς ἀ. τῶν ἡμετέρων προσευχῶν Areth.*Apoc.*48(M.106.705D); **2.** *elevating*; **a.** of angels; of higher angelic hierarchies elevating the lower ἑκάστη γὰρ οὐσία νοερά, τὴν δωρουμένην αὐτῇ...νόησιν προνοητικῇ δυνάμει διαιρεῖ...πρὸς τὴν τῆς καταδεεστέρας ἀ. ἀναλογίαν Dion.Ar.*c.h.*15.3(M.3.332B); *ib.*5(196C); this power symbolized by their wings, *ib.*15.3(332D); id.*e.h.*4.3.7(M.3.481A); of angelic intercession ὧν ἡ μεσιτεία, ἀ. τῶν κάτω καθέστηκε Andr.Caes.*Apoc.*59(M.106.404D); **b.** in gen., *spiritual, mystical*; of union between God and soul [sc. πατρὸς φωτοδοσίαν] ἐπὶ τὴν ἁπλῆν αὐτῆς ἀναθῶμεν ἀκτῖνα...πρὸς ἀ. δὲ καὶ ἑνοποιὸν τῶν προνοουμένων σύγκρασιν Dion.Ar.*c.h.*1.2(M.3.121B); of contemplative powers of Christian people μέση δὲ τάξις ἐστὶν ἡ θεωρητική...πρὸς τὸν θεῖον τῆς ἐπιστήμης αὐτῶν ἔρωτα ταῖς ἀ. αὐτῶν δυνάμεσιν ἀναλόγως ἀναπτερουμένη id.*e.h.*6.2(M.3.532C); τὴν ψυχὴν τοῖς ἀ. ἐπίανε λόγοις Evagr.*h.e.*1.15(p.25.6; M.86.2464A); **3.** *anagogical*, of myst. sense of scripture κατὰ τὴν τῆς ἱστορίας τάξιν τῇ ἀ. προσαρμόσαι τὸ νόημα Gr.Nyss.*v.Mos.*(M.44.373A); τὰς ἀ. ἱερογραφίας Dion.Ar.*c.h.*2.1(M.3.137B); *ib.*15.7(336C); comp., *ib.*2.2(137C); *Schol.*40 in Jo.Clim.*scal.*27(M.88.1128A).

***ἀναγωγικῶς, 1.** *by way of elevation, so as to lift up* τὸ τῶν ὑποβεβηκότων ἀ. ... ἀφομοιωτικόν Dion.Ar.*c.h.*7.1(M.3.205C); ταῖς φανοτάταις αὐτῶν ἱερουργίαις ἀ. ἀποκεκαθαρμένης ζωῆς id.*e.h.*5.3.8(M.3.516B); **2.** *by way of ascending*, from human nature to Logos τὸν λόγον ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀ. ἐπὶ τῆς ὑπερκειμένης ἔγνωμεν φύσεως Gr.Nyss.*or.catech.*2(p.13.6; M.45.17A ἀναλογικῶς); **3.** *anagogically*, Gr.Naz.*or.*45.16(M.36.645B); τὰς ὑπ' αὐτῶν [sc. scriptures]...ἀ. ἐκφανθείσας τῶν οὐρανίων νοῶν ἱεραρχίας Dion.Ar.*c.h.*1.2(M.3.121A); Cyr.*Ps.*9:5(M.69.764D); Cosm.Mel.*schol.*1(M.38.352) in Gr.Naz.*carm.*2.1.1.356.

ἀναγώγιος, *raising* the mind to heavenly things ἀ. ἐρώτων Synes.*hymn.*1.119(p.63; M.66.1592).

ἀναγωγός, 1. *lifting up, elevating*; lit., Dion.Ar.*c.h.*13.3(M.3.301B); met., of spiritual elevation, Synes.*hymn.*3.377(p.18; M.66.1599); *ib.*4.260(p.33; 1608); ἀ. ἡ μετάνοια id.*insomn.*8(p.158.14; M.66.1293D); Cyr.*Ps.*93:7(M.69.1233A); ἀ. ζωή Dion.Ar.*e.h.*3.3.11(M.3.441A), cf. ἀ. δὲ ζωὴν τὴν τὰ ἄνω ζητοῦσαν καὶ πρὸς θεὸν ἐπεστραμμένην Max.*schol.*ad loc.(M.4.148D); ἔρωτα...καὶ ἀγάπην...ὡς ἀ. δύναμιν Dion.Ar.*d.n.*4.14(M.3.712C); **2.** *not attracted* or *led* by διδάσκοντες ὧν ἀπέχεσθαι προσήκει καὶ ἀ. εἶναι τὴν παρθένον Meth.*symp.*5.5(p.58.13; M.18.105A).

***ἀναγωνίζομαι,** s.v.l., *contend*, for the faith ἐὰν ἔχῃ ἀναγωνίσασθαι καὶ ποιήσῃ θαύματα †Jo.Jej.*serm.*(M.88.1932D).

ἀναδείκνυ-μι, 1. *show, exhibit*; hence **a.** *produce, bring forth* τὸν ἐξ αὐτοῦ τὸν πάσης κτίσεως πρωτότοκον ἀναδείξαντα Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.183.10; M.45.428B); ἐξ αὐτῆς [sc. φυλῆς] ~μενον κατὰ σάρκα ‡Epiph.*v.proph.Os.*ap.Cosm.Ind.*top.*5(M.88.261A); of generation of aeons, Val.Gn.ap.Epiph.*haer.*31.5(p.391.6ff.; M.41.481B); in gen., Tat.*orat.*11(p.12.16; M.6.829C); σὺ δὲ εἰς ἐργασίαν ἀρετῆς ἀνεδείχθης Tit.Bost.*fr.Lc.*6:43(p.163); εὔκολον τῷ θεῷ θάψαι τὸν ἄνθρωπον τὸν παλαιόν [sc. in baptism], καὶ ἀ. τὸν νέον Chrys.*hom.25.2 in Jo.*(8.146C); **b.** *show forth as* οὐσίαν μὴ οὖσαν προοῖσαι, ἢ ἔμψυχον καὶ λογικὴν ἀ. Didym.*Trin.*1.15(M.39.301A); ἵνα ἀναδείξῃς αὐτὸν [sc. λαόν]...βασίλειον ἱεράτευμα *Lit.*ap.*Const.App.*8.12.44; *Lit.Praesanct.*(p.347.12); eucharistic, *Lit.Bas.*(p.329.32) cit. s. σῶμα; **c.** *exhibit, show forth*, liturg. λαβὼν τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσας, ἀνέδειξε καὶ ἔκλασεν...καὶ τὸ ποτήριον...ἀ. τῷ θεῷ καὶ πατρὶ εἶπε Eutych.*pasch.*2(M.86.2393B); λαβὼν τὸν ἄρτον...ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀναδείξας σοι τῷ θεῷ καὶ πατρί *Lit.Jac.*(p.202.5); similarly of cup, *ib.*(p.202.14); of bread, *Lit.Bas.*(p.327.29); **2.** *proclaim* βασιλεῖς...ἀνεδείχθησαν Eus.*v.C.*1.1(p.7.19; M.20.912B); hence *announce as appointed* ἀναδειχθῆναί τινα τῆς παρ' αὐτοῖς ἐκκλησίας ἀρχιερέα Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(M.46.933C); Socr.*h.e.*2.13.6(M.67.209A); **3.** pass., *be famous*, Evagr.*h.e.*1.19(p.28.18; M.86.2473A).

***ἀναδεικτέον,** *one must show*, Clem.*paed.*3.11(p.271.30; M.8.637C).

ἀνάδειξις, ἡ, 1. *showing forth, manifestation*; **a.** in gen. τῆς ἀ. τοῦ κηρύγματος Or.*Jo.*6.9(6; p.118.32; M.14.217B); id.*fr.56 in Jo.*(p.529.10); *ib.90*(p.553.12); Cyr.*Soph.*47(3.625A); **b.** of Inc., ‡Ath.*Ar.*4.35(p.84.14; M.26.521B) cit. s. χρίσις; *Const.App.*2.55.1; Cyr.*Juln.*8(6^2.279E); *Chron.Pasch.*p.145(M.92.357B); †Jo.D.*B.J.*8(M.96.924A); **c.** eucharistic τῇ ἀ. τοῦ ἄρτου Bas.*Spir.*66(3.54E; M.32.188B); **2.** *appointment* τῆς τῶν ἱερέων ἀ. Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.133.16; M.45.717B); ἡ τοῦ Ἀαρὼν ἀ. Cyr.ap.*cat.Heb.*7:1(p.527.14); of apostles, id.*Jo.*3.1(4.251D); of Constantine, *accession*, Andr.Caes.*Apoc.*36(M.106.333A).

***ἀναδενδρ-όομαι,** *climb up a tree*; of vine, Gr.Nyss.*hom.2 in Eccl.*(M.44.661C); met. τὰ τῶν ἀρετῶν...ὑψώματα πρὸς τὸ ὕψος τῶν ἀγγέλων ~ούμενα id.*hom.2 in Cant.*(M.44.800C).

***ἀναδέξιμος, ὁ, ἡ,** *person for whom responsibility has been assumed at baptism, god-child*, *Nomoc.*183.

ἀνάδεσις, ἡ, *binding up*; of hair, Clem.*paed.*3.11(p.271.13; M.8.637A).

ἀναδεσμ-έω, 1. *tie up*; met., ref. Mt.19:19 ἐν ἑνὶ...τὸ σύμπαν ἡμῶν ~εῖται καλόν Cyr.*hom.pasch.*8(5^2.94E); **2.** *bind on*; met., of honours, id.*Is.*2.5(2.330C).

ἀναδέχ-ομαι, 1. *take upon oneself, take responsibility for, stand as surety for*; **a.** ref. Atonement, of God ἐλεῶν αὐτὸς τὰς ἡμετέρας ἁμαρτίας ἀνεδέξατο, αὐτὸς τὸν ἴδιον υἱὸν ἀπέδοτο λύτρον ὑπὲρ ἡμῶν *Diogn.*9.2; τὸν ἑαυτοῦ Χριστὸν ὑπὲρ τῶν ἐκ παντὸς γένους ἀνθρώπων ὁ πατὴρ...τὰς πάντων κατάρας ἀναδέξασθαι ἐβουλήθη Just.*dial.*95.2(M.6.701C); of Christ ἡμᾶς ἀναδεξάμενος χρεωφειλέτην ἑαυτὸν κατέστησε Marc.Er.*opusc.*7.15(M.65.1093A); Anast.S.*qu.et resp.*18(M.89.500C); **b.** of repentance ἐγὼ [sc. μετάνοια] ἀνεδεξάμην τοὺς παρανόμους· ἐγγεγύημαι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος Ephr.3.180E; **c.** ref. confession ἵνα τις ἀναδέξηται ἁμαρτίας ἑτέρου, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐκεῖνος ἀναλογίζηται ‡Jo.D.*conf.*6(M.95.289D); **d.** *receive as sponsor* at baptism ἐκ τοῦ...βαπτίσματος παῖδας ἀ. CTrull.*can.*53; **2.** *hear confession of* τοὺς ~εσθαι αὐτοὺς μέλλοντας †Jo.Jej.*serm.*(M.88.1932C); ὁ ~όμενος *confessor*, *ib.*(1921C); ἀ. λογισμούς *hear confessions*, ‡Jo.D.*conf.*9(M.95.293B); **3.** *deal with, concern oneself with* ~εται δὲ [sc. S. Paul] αὐτοὺς καὶ περὶ τῆς διακονίας, καὶ προτρέπεται μᾶλλον αὐτὴν πλεονάζειν *cat.2Cor.*proem.(p.345.22).

***ἀναδηλόω,** *make known*, Eus.*m.P.*11(p.933.25; M.20.1445C); Gr.Naz.*or.*5.5(M.35.669C, v.l. ἐδήλωσεν).

ἀναδημιουργ-έω, *re-create* οὓς ἡ ἁμαρτία πειρᾶται ἀπολλύειν, αὕτη [sc. ἡ μετάνοια] ~εῖ εἰς τὴν τοῦ θεοῦ εὐδοξίαν Ephr.3.160B; ὑπ' αὐτῆς [sc. Church] ἀναγεννωμένων τε καὶ ~ουμένων τῷ πνεύματι Max.*myst.*1(M.91.665C).

ἀναδιδράσκω, *run back* or *away*; **1.** in gen., Socr.*h.e.*4.22(M.67.509A); of ships to sea, *put out again*, Synes.*ep.*4(M.66.1337A); met. τῶν συμφερόντων εἰς ἀνάμνησιν ἀ. Meth.*Porph.*1(p.503.6; M.18.397C); **2.** of Logos acc. Marcellus ποτὲ...προϊέναι τοῦ θεοῦ, καὶ ἄλλοτε πάλιν ἀναδραμεῖσθαι εἰς τὸν θεόν Eus.*e.th.*2.8(p.107.10; M.24.913C); cf. Sabellian teaching πεμφθέντα...τὸν υἱὸν...ἀναληφθῆναι αὖθις εἰς οὐρανόν, ὥσπερ ὑπὸ ἡλίου πεμφθείσης ἀκτῖνος καὶ πάλιν εἰς τὸν ἥλιον ἀναδραμούσης Epiph.*haer.*62.1(p.390.8; M.41.1052C).

ἀναδίδωμι, 1. *give, deliver*; hence *disclose* πάντων ἀ. τὰ ὀνόματα Hipp.*haer.*9.12(p.247.31; M.16.3382D); Ephr.1.121B; **2.** *distribute, impart*, of eucharist χριστοφόροι γινόμεθα, τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἵματος εἰς τὰ ἡμέτερα ἀναδιδομένου μέλη Cyr.H.*catech.*22.3; οὗτος ὁ ἄρτος εἰς πᾶσαν σου τὴν σύστασιν ἀναδίδοται εἰς ὠφέλειαν σώματος καὶ ψυχῆς *ib.*23.15; **3.** *give way* to τούτων ἀκούσασα ἀνεδίδου τῇ λύπῃ *A.Thom.*A 115(p.225.11).

ἀνάδοσις, ἡ, *giving back, restoration*, Eus.*l.C.*7(p.213.14; M.20.1353B); Soz.*h.e.*5.5.4(M.67.1228A).

ἀναδοτικός, *digestive*, Gr.Naz.*or.*17.1(M.35.965A).

ἀναδοχή, ἡ, 1. *acceptance*, ref. Christ τῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἀ. ἐν κόσμῳ ἐνσάρκου παρουσίας Epiph.*haer.*42.8(p.104.13; M.41.708A);

2. *acceptance on behalf of another* ἀπὸ κακίας ἀ. ἀκούσιός ἐστιν... ἐξ ἀγάπης ἀ. ἐστιν, ἣν ὁ κύριος Ἰησοῦς ἡμῖν πάντως δέδωκε Marc. Er.*opusc*.7.19,20(M.65.1097C); **3.** *acceptance of responsibility for another*, ref. spiritual direction of monks ἔστιν ἀ. κυρίως, ψυχῆς δόσις ὑπὲρ ψυχῆς τοῦ πλησίον περὶ πάντα Jo.Clim.*past*.12(M.88. 1189B); for sins of others δυνατοί, ἁμαρτίαν λαοῦ ἀναδεξάμενοι... θανάτῳ ὑπὲρ τῆς ἀ. παραδίδονται Anast.S.*qu.et resp*.18(M.89.500C); **4.** *hearing* of confession ἀ. λογισμῶν ‡Jo.D.*conf*.17(M.95.304C); *confession* ὁ τὰς ἀ. δεχόμενος Sophr.H.*conf*.(M.87.3365B); **5.** *succession* τῶν βασιλέων ταχεῖαν ἀ. ‡Jo.D.*ep.Thphl*.16(M.95.368A).

ἀνάδοχος, ὁ, *one who takes responsibility for another* οἱ τὸν ἐμπιστευθέντα πλοῦτον αὐτοῖς κενώσαντες...ζητοῦσιν εἰκότως ἄνθρωπον θεοῦ ἀ. γενέσθαι τοῦ χρέους αὐτῶν, ὅπερ...γενέσθαι ἀδύνατον ἄνευ μετανοίας ‡Jo.D.*conf*.6(M.95.289D); of Christ τὸν...λυτρωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ ἀ. Marc.Er.*opusc*.7.15(M.65.1093A); esp. *sponsor* in baptism, Dion.Ar.*e.h*.2.2.7(M.3.396C); †Gregent.*disp*.(M.86.781A); Leont.Abb.*v.Gr.Agr*.2(M.98.553A); orthodoxy a necessary qualification, Thdr.Stud.*epp*.2.219 *qu*.14(M.99.1665B); sponsors and candidates registered, Dion.Ar.*e.h*.2.2.5(396A).

ἀνάδυσις, ἡ, *rising, emergence*; **1.** from waters of baptism ἐν τῇ πρώτῃ ἀ. τὴν πρώτην ἐμιμεῖσθε τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ γῇ ἡμέραν... ἐν δὲ τῇ ἀ. πάλιν ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἐτυγχάνετε ὄντες Cyr.H.*catech*.20.4; ἡ κατάδυσις τὸ συναποθανεῖν, ἡ ἀ. τὸ συναναστῆναι *Const.App*.3.17.3; threefold emergence symbolizing Persons of Trin., Ammon.*Jo*. 3:5(M.85.1409A); Dion.Ar.*e.h*.2.2.7(M.3.396D); **2.** met., of rise of heretics, Epiph.*haer*.31.1(p.383.17; M.41.473C).

ἀναδύ-ω, A. intrans.; **1.** *rise, emerge* Λίβυες...Γαράμαντά φασι πρωτόγονον αὐχμηρῶν ἀναδύντα πεδίων Hipp.*haer*.5.7(p.80.1; M.16. 3127B); of bodily resurrection, Cels.ap.Or.*Cels*.5.14(p.15.5; M.11. 1201A); of emerging from baptismal water, ref. Christ ἀναδύντος... ἀπὸ τοῦ ὕδατος Just.*dial*.88.3(M.6.685B); κατεδύετε τρίτον εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἀνεδύετε πάλιν Cyr.H.*catech*.20.4; cf.Gr.Nyss.*or.catech*.35 (p.135.13; M.45.89C); τὸ ἴσον ἡμῖν...ἐστὶν ὕδατί τε βαπτισθῆναι καὶ ἐκ τοῦ θανάτου πάλιν ἀναδῦναι *ib*.(p.136.9; 89D); met., of emerging from state of error, Ath.*Ar*.3.67(M.26.465C); **2.** *withdraw, retire*, Gr.Naz.*ep*.59(M.37.120A); Chrys.*sac*.4.1(p.98.20; 1.402D); id.*stat*.3.2 (2.38A); met., *relapse* into sickness, Or.*princ*.3.1.13(p.218.2; M.11. 273A); **3.** *shrink, be reluctant* μέλλομεν ἔτι καὶ ~όμεθα πρὸς τὴν καλὴν ταύτην ἐπιμέλειαν Chrys.*hom.14.11 in Rom*.(9.593B); μέλλοντά τε καὶ ~όμενον πρὸς τὸ ἀνεῖναί τισι τὰς ἁμαρτίας Cyr.*ador*.15(1.527D); Jo.Mal.*chron*.18 p.455(M.97.668A).

B. trans.; **1.** *make to emerge, raise* τὸ...καταδῦσαι τὸ παιδίον ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τρίτον καὶ ἀναδῦσαι, τοῦτο δηλοῖ τὸν θάνατον καὶ τὴν τριήμερον ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ‡Ath.*qu.script*.92(M.28.753C); **2.** *draw back from, shun*, Clem.*prot*.1(p.9.12; M.8.64D); μὴ ~εσθαι τὴν ὁμολογίαν Or.*Jo*.28.23(18; p.417.30; M.14.728D); id.*Cels*.1.45 (p.95.19; M.11.744B); c. dat. ~ομένους τῷ θεῷ Cyr.*Jo*.5.2(4.483D); **3.** *withhold* οὔτε...ὡς μέλλοντα καὶ ~όμενον τὴν ἐπικουρίαν καταιτιᾶται τὸν...δεσπότην id.*Ps*.6:4(M.69.745B); **4.** *put on* clothes, fig. οἱ μάρτυρες...τὴν ἀσώματον τῆς ὁμολογίας δόξαν ἀνεδύσαντο Mac.Mgn. *apocr*.2.7(p.6.17); παμμεδέουσαν ἑὴν ἀνεδύσατο μορφήν Nonn.*par.Jo*. 12:16(M.43.853A); **5.** *clothe* ὁ δημιουργὸς...τὸ ὅλον εἰς ἀθανασίαν ἀναδυσάμενος Aen.*dial*.(M.85.973A).

ἀναζάω, 1. *return to life, revive*, lit. ηὔξατο Ἀνδρέας καὶ πάντες ἀνέζησαν *A.Andr.et Mt*.32(p.114.8); ἐκ...τῶν σπερμάτων...τὸ ἀ. Meth.*res*.1.53(p.310.7; M.41.1129A); Nonn.*par.Jo*.5:25(M.43.789A); **2.** met., of soul ἀ. ... τῇ πίστει Clem.*str*.4.6(p.260.14; M.8.1240B); of sin, Or.*adnot.in Lev*.4:28(M.17.17C); Chrys.*hom.22.3 in Eph*.(11. 170B).

ἀναζέω, 1. *boil up, bubble up*; met., *be fervent* δεῖται...ἡ χάρις τῆς προθυμίας τῆς ἡμετέρας, ἵνα ἀεὶ ἀναζέῃ Chrys.*hom.1.2 in 2Tim*. (11.661B); **2.** *make to boil*; met., *make fervent*, Epiph.*haer*.62.1 (p.390.11; M.41.1052C).

ἀναζωγραφ-έω, 1. *paint completely, delineate*; met., in writing, *depict, describe*, Or.*Cels*.6.74(p.144.1; M.11.1409B); in the mind, *picture, imagine*, †Bas.*Is*.120(1.462D; M.30.312D); in person, *represent*, Ath.*h.Ar*.77(p.226.12; M.25.785D); **2.** *repaint*, met., *renew*, of Christ in Inc. ~ῶν τὰ ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἀναπλάσσων αὖθις ἐκ παρθένου καὶ πνεύματος τεκταίνεται τὸν αὐτόν [sc. Ἀδάμ] Meth.*symp*.3.4 (p.31.5; M.18.68A); τὸ ἀρχαῖον τῆς φύσεως κάλλος ἐν ἡμῖν ἀ. Cyr.*Is*. 4.5(2.711B); of H. Ghost εἰς τὸ τῆς θεότητος κάλλος τὴν ἀνθρώπου φύσιν ἀ. id.*thes*.34(5^1.359B).

ἀναζωγράφησις, ἡ, 1. *painting, representation*, †Bas.*Is*.82(1.436B; M.30.253A); Agath.Diac.*epilog*.(H.3.1837B); CNic.(787)*refut*.(H.4. 352A); *Symb.Nic*.(787)(H.4.453E), v. εἰκών; **2.** *mental picture*, Bas. *Eun*.1.6(1.217C; M.29.524A).

***ἀναζωγραφητέον,** *one must picture* in the mind, Isid.Pel.*epp*. 3.107(M.78.813A).

***ἀναζωγραφικός,** *pictorial, imaginative* δύναμιν...ἀ. [sc. τῆς ψυχῆς] Max.*schol.d.n*.5.6(M.4.321A).

***ἀναζωογον-έω,** *engender life again, make fruitful* ~ουμένη [sc. Sarah] εἰς καταβολὴν σπέρματος Epiph.*haer*.9.3(p.199.22; M.41. 228A); met. ~εῖν δὲ τὸν τοιοῦτον καὶ ἀναζέειν...διὰ τῆς τοῦ πνεύματος δυνάμεως *ib*.62.1(p.390.10; 1052C).

***ἀναζωοποιέω,** *restore to life*; **1.** lit. ἀπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα ζωῆς ἐπὶ τοὺς τελευτήσαντας, καὶ ἀνεζωοποιήθησαν *T.Abr*.18(p.100. 31); *A.Xanthipp*.41(p.85.17); of seeds, Mac.Aeg.*hom*.11.14(M.34. 556B); ‡Just.*qu.Gr*.15.28(M.6.1485B); **2.** met. ὁ κύριος...νοήματα νενεκρωμένα ἀ. Mac.Aeg.*hom*.14.5(M.34.573A); of Church μικρὰ πνέουσαν ἀναζωοποιηθῆναι Gr.Naz.*or*.21.7(M.35.1089A).

ἀναζωπυρ-έω, 1. *rekindle, revive, excite*; of dead at resurrection, Proc.G.*Is*.60:1f.(M.87.2620A); spiritually οἱ πλείους τῶν ἠρνημένων ...ἀνεζωπυροῦντο καὶ ἐμάνθανον ὁμολογεῖν *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.46 (M.20.425B); ἀπεψυγμένους ἡμᾶς εἰς ἅπασαν ἁμαρτίαν ἀνεζωπύρησεν ὁ σωτὴρ εἰς προθυμίαν παντὸς ἀγαθοῦ Ath.*exp.Ps*.49:3(M.27.232B); ἀ. αὐτὸν βουλόμενος ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἄρνησιν ῥᾳθυμίας Ammon.*Jo*. 21:17(M.85.1521B); esp. of soul ἐν...τῇ ψυχῇ τὸ ὄντως καλὸν ὑπὸ τοῦ θείου λόγου ~ούμενον Clem.*prot*.11(p.82.25; M.8.236D); ψυχὰς ἐνθέοις παιδεύμασιν ~εῖν Eus.*l.C*.17(p.258.20; M.20.1437B); μὴ σβεννύναι τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ἀ. ἣν ἐλάβομεν χάριν Thdt.*qu.9 in Lev*.(1.187); **2.** intrans., *be kindled into fire*; met., of faith, *1Clem*.27.3; Ign.*Eph*.1.1 cit. s. αἷμα.

ἀναζωπύρησις, ἡ, *rekindling, revival*; of faith, Eus.*h.e*.4.23.3 (M.20.385B); τὴν τοῦ καθαρθέντος ἐπὶ τὴν θείαν ὑπακοὴν ἀ. Dion.Ar. *c.h*.13.2(M.3.300C).

ἀναζώωσις, ἡ, *renewal of life* ζωὴ δὲ ἡ μέλλουσά ἐστιν ἀ. Or.*sel.in Ps*.118:50(M.12.1597B).

ἀναθάλλω, 1. *shoot up again, sprout afresh*; met., of life after death, Clem.*paed*.2.10(p.220.5; M.8.521C); τὸ...ἀ. πρὸς ζωήν Cyr. *ador*.10(1.342D); of human nature restored by Christ, *1Clem*.36.2; ἀ. εἰς δικαιοσύνην Cyr.*Joel*.33(3.225C); pass. in act. sense, id.*ador*.10 (1.331E); **2.** *make to sprout, produce*; of the earth, Eudoc.*Cypr*.1.40 (M.85.833C).

ἀναθάλπω, *warm again*; met. pass., *be revived, come to life again*, Gr.Naz.*ep*.72(M.37.137B).

ἀναθαρρέω, *dare*, c. infin., Isid.Pel.*epp*.1.24(M.78.197A).

ἀνάθεμα, τό, *thing dedicated, separated, accursed*, gen. def. ἀ. λέγεται τὸ ἀνακείμενον καὶ ἀφωρισμένον θεῷ καὶ εἰς κοινὴν χρῆσιν μηκέτι λαμβανόμενον, ἢ τὸ ἀπηλλοτριωμένον θεοῦ διὰ κακίαν ‡Just. *qu.et resp*.121(M.6.1372A); τὸ ἀ. διπλῆν ἔχει τὴν διάνοιαν· καὶ γὰρ τὸ ἀφιερωμένον τῷ θεῷ, ἀνάθημα ὀνομάζεται, καὶ τὸ τούτου ἀλλότριον τὴν αὐτὴν ἔχει προσηγορίαν Thdt.*Rom*.9:3(3.98); τοῦ ἀ. δισσῶς νοουμένου· τοῦ μέν, ὡς τοῖς πολλοῖς ἀθίκτου, θεῷ δὲ μόνῳ ἀνατιθεμένου· τοῦ δὲ ὡς πάσῃ τῇ κτίσει καὶ ταῖς ἁγίαις δυνάμεσιν ἀψαύστου, ὡς τῷ διαβόλῳ ἀνακειμένου, διὰ τὴν ἀμιγῆ τοῦ καλοῦ ἀλλοτρίωσιν Andr.Caes. *Apoc*.68(M.106.444B); **1.** *thing dedicated, devoted* to God, ref. Achan ὑφείλετό τι τῶν ἀ. Bas.*jud*.4(2.217C; M.31.661B); Cyr.*ador*.5(1.144B); Thdt.*h.rel*.13(3.1215); of men ἀ. ... ἀξιόληπτον ἀληθῶς ἐσόμεθα τῷ θεῷ Cyr.*glaph.Ex*.2(1.278A); **2.** *thing separated*, so of people officially pronounced accursed or separated from Church either in life or after death and so *devoted* to perdition; **a.** in gen. ἀ. παρὰ πάντων γεγόνασιν Ath.*ep.encycl*.1(p.169.15; M.25.224B); εἴ τις τὸν γάμον μέμφοιτο...ἀ. ἔστω CGangr.*can*.1; ἔστωσαν ἀ. παρὰ Χριστῷ CLaod.*can*.29; οἱ...ἀ. τῆς ἐκκλησίας ποιήσαντες ἄνθρωπον, εἰς παντελῆ ὄλεθρον ἀπάγουσιν ἑαυτούς, τὴν ἀξίαν τοῦ υἱοῦ ἀφαρπάζοντες. ...τὸ γὰρ ἀ. παντελῶς τοῦ Χριστοῦ ἀποκόπτει Flav.Ant.*anath*.3 (M.48.949); ἀ. ἔστω ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Paul.Em.*hom*.1(p.10.13; M.77.1436B); **b.** exeg. Rom.9:3, *person separated* τὸ δὲ ἀ. τὸν ἀλλότριον δηλοῖ, ἐπειδὴ τὸ ἀνατεθὲν τοῦ ἀνα[τε]θέντος ἀλλότριον Thdr. Mops.ad loc.(p.143.17; M.66.833B); from Christ, Thdt.ad loc.(3.99); from Church, Chrys.*hom.16.1 in Rom*.(9.603E); from eternal life εἴ γε ἦν χωρισθῆναι τοῦ περὶ τὸν Χριστὸν χοροῦ, καὶ ἀλλοτριωθῆναι οὐχὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ...ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπολαύσεως ἐκείνης καὶ τῆς δόξης, κατεδεξάμην ἄν *ib.16.2*(605E); ηὐχόμην ἀ. εἶναι, τοῦτό ἐστιν...τὴν ἐν τῇ γεέννῃ κόλασιν ἑλόμενος id.*Stag*.3.11(1.221B); cf.id.*sac*.4.6 (p.119.16; 1.411D); ἤθελον, φησίν, ἐγὼ ἐν κατακρίσει γενέσθαι Eulog. *fr.Novat*.2 ap.Phot.*cod*.280(M.104.333A); ηὔξατο ἀ. εἶναι καὶ ἐκπεσεῖν τῆς δόξης ἐκείνης ἧς λαμβάνουσιν οἱ πιστεύσαντες εἰς Χριστόν, καὶ τοῦ χοροῦ τοῦ ἀποστολικοῦ (οὐ γὰρ δὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ) Jo.D. *Rom*.9:3(M.95.513D); *devoted* to Devil ηὐχόμην...παραδοθῆναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ τῷ διαβόλῳ, ὥστε μαστιγωθῆναι, καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ κολάσεις ὑπομεῖναι Max.*qu.dub*.4(M.90.788C); **c.** exeg. 1Cor.

12:3, ἀ. paraphrased as ἀλλότριον τῆς θείας φύσεως Thdt.ad loc.(3.242); **d.** exeg. 1Cor.16:22 ἤτω ἀ.,...τουτέστι· χωρίσατε αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ‡Ath.*qu.script*.103(M.28.760D); Thdt.*1Cor*.16:21 (3.285); **3.** as curse pronounced by Church τί οὖν ἐστιν ὃ λέγεις ἀ., ἀλλ' ὅτι ἀναθέσθω οὗτος διαβόλῳ, καὶ μηκέτι χώραν σωτηρίας ἐχέτω, γενέσθω ἀλλότριος ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ Flav.Ant.*anath*.2(M.48.948); τὸ γὰρ ἀ. ... σημαίνει...τὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ χωρισμόν Justn.*conf*.(p.102.8; M.86.1025C); its use τὰς μὲν αἱρέσεις ἀναθέματι ἀναθεματίσωμεν Ath.*syn*.9(p.236.26; M.26.696A); κινήσεως γενομένης εἰ δέοι τοὺς τετελευτηκότας ἀναθέμασι περιβληθῆναι Evagr.*h.e*.4.38(p.187.18; M.86.2773B); ἀ. τῷ τοιούτῳ λεχθείη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μηδαμῶς παρὰ τοῖς τοῦ θεοῦ ἱερεῦσιν ἀνενεχθῇ *Cod.Afr*.81; **4.** *perdition* (addressed to one who has been anathematized) ἀπέλθε εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὸ ἀ. Thphn.*chron*.p.372(M.108.892A).

ἀναθεματίζ-ω, A. *devote* to God, *put to the ban*; of Jericho, Or.*adnot.in Jos*.6:15f.(M.17.36C); τῶν Ἱεριχουντίων ἀναθεματισθέντων ἐν στόματι ξίφους Proc.G.*Lev*.27:28(M.87.793A).

B. *bind by a curse* ἀναθεματίσωμεν πάντες ἀλλήλους μὴ ἀποστρέψαι τὴν γνώμην ταύτην *Apoc.En*.6.4,5(p.24.8,10); Ammon.*Ac*.23:12(M.85.1589D) ∾ Chrys.*hom.49.1 in Ac*.(9.365C).

C. *pronounce accursed and separated from Church*; as official pronouncement; **1.** of Church; **a.** as canonical penalty εἴ τις λαϊκὸς ὑβρίσει τὸν ἱερέα, ~έσθω *Poen.App*.2.3; εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, τοῦ οἰκείου ἐκπιπτέτω βαθμοῦ, εἰ δὲ λαϊκὸς ἢ μονάζων, ~έσθω CChalc.*can*.2; *ib*.27; **b.** pronounced on heretics; def. κοινῇ μέντοι ψήφῳ πάντες οἱ κληρικοὶ αὐτὸν [sc. Nestorius] ἀνεθεμάτισαν. οὕτω γὰρ οἱ Χριστιανοὶ καλεῖν εἰώθαμεν τὴν κατὰ τοῦ βλασφήμου ψῆφον, ὅταν αὐτὴν ὥσπερ ἐν στήλῃ ἀναστήσαντες φανερὰν τοῖς ἅπασιν καταστήσωμεν Socr.*h.e*.7.34.15(M.67.816B); ἀνεθεματίσθησαν [sc. Arians] ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Alex.Al.*ep.encycl*.6(p.9.26; M.18.577A); ὡς αἱρετικὸν αὐτὸν ἀναθεματισθῆναι καὶ εἶναι ἀκοινώνητον καὶ κεχωρισμένον τῆς ἐκκλησίας CGangr.*can*.proem.; Ath.*apol.sec*.23(p.104.26; M.25.285D); Bas.*ep*.125.3(3.216C; M.32.549B); ὦ ἐπίσκοπε, μὴ ~ε ἀσπλάγχνως καὶ δίωκε ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Nil.*epp*.2.190(M.79.300B); pronounced on the dead, Justn.*ep.Thdr.Mops*.(p.67.17; M.86.1089B); Eustrat.*v.Eutych*.22(M.86.2300C); **c.** on heret. doctrines and writings, Epiph.*haer*.68.4(p.144.22; M.42.189D); τὰ γὰρ αἱρετικὰ δόγματα ἀ. ... χρή, ...πᾶσαν δὲ φειδὼ ἀνθρώπων ποιεῖσθαι Flav.Ant.*anath*.4(M.48.950); τὸν...τόμον [sc. Λέοντος] καὶ πάντα τὰ ἐν Καλχηδόνι...εἰρημένα... θεσπίζομεν...παρὰ τῶν...ἐπισκόπων...~εσθαι Basilisc.*encycl*.(p.50.24) ap.Evagr.*h.e*.3.4(M.86.2600D); **d.** in statements of faith, *Symb.Nic*.(325)(p.45.3; M.20.1540C); *Symb.Ant*.(341)2(p.249.35; M.26.724B); Gr.Nyss.*Eun*.2(2 p.303.9; M.45.473D); τοῖς δὲ μὴ οὕτω φρονοῦσι οὐ συνέρχομαι ἀλλὰ καὶ ~ω *Lit.Jac*.(*NBP* 10² p.38); *ib*.(p.39); **2.** of individuals; **a.** in gen. παρὰ τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς ~ομένην τὴν χριστομάχον αἵρεσιν Ath.*v.Anton*.70(M.26.941B); **b.** as proof of, or sign of return to, orthodoxy ἀ. τὴν Ἀρειανὴν αἵρεσιν Eugen.*exp.fid*.2(M.18.1304A); Paulin.T.*symb*.(p.435.12ff.; M.42.672Cf.); CGangr.*can*.proem.; CLaod.*can*.7; Philost.*h.e*.9.13(M.65.577B).

D. *call accursed, condemn*; **1.** in gen. τοὺς αἱρετικούς, τοὺς ~οντας τὰ κτήματα, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὰ σώματα Cyr.H.*catech*.8.7; τοῦ ~οντος τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀντιμαχομένου ἡμῖν ‡Ath.*qu.Ant*.116(M.28.672B); *Dial.Tim.et Aquil*.118 v°(p.91); **2.** exeg. 1Cor.12:3 τάχα πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, διὰ τοῦ παρανομεῖν ~ων τὸν θεῖον λόγον, διὰ τῶν ἔργων κέκραγεν 'ἀνάθεμα Ἰησοῦς' Or.*or*.22.3(p.348.5; M.11.484D).

***ἀναθεμάτισις, ἡ,** *anathematization*, Thdr.Stud.*epp*.1.48(M.99.1073A).

ἀναθεματισμός, ὁ, 1. *devoting* to God, *dedicating* to destruction, so to evil εἰ ἀ. μόνον ἐπὶ τῶν ἀτόπων ἡ παλαιά τε καὶ νέα διαθήκη ἐπίσταται, πῶς ὁ...Πέτρος...ἀναθεματίζειν ἤρξατο; τίς δὲ ἡ διαφορὰ ἑκατέρων, τουτέστι τοῦ ἀ. καὶ τοῦ καταθεματισμοῦ; ‡Just.*qu.et resp*.121(M.6.1369D); v. ἀνάθεμα; **2.** *binding by a curse*, ref. Ac.23:12 ἀνάγκην τινὰ ἑαυτοῖς...περιέθηκαν διὰ τοῦ ἀ. Chrys.*hom.49.2 in Ac*.(9.366D); **3.** *declaration of anathema, anathematization*; **a.** by Church τῷ δὲ ἀ. [sc. of Arius] οὐχ ὑπεγράψαμεν Eus.Nic.*libell*.(p.65.7; M.67.112B); Eus.*ep.Caes*.8(p.46.10; M.20.1544A); πᾶς αἱρετικὸς μέχρι τέλους τῇ οἰκείᾳ πλάνῃ ἐμμείνας δικαιότερον διηνεκεῖ ἀ. καὶ μετὰ θάνατον ὑποβάλλεται Justn.*conf*.(p.102.18; M.86.1025D); **b.** by individuals, as proof of return to orthodoxy, Bas.*ep*.251.3(3.388A; M.32.937B).

***ἀναθεματιστέος,** *to be anathematized*, Leo.Mag.*ep*.28.6(p.19.11; M.*PL*.54.780A).

ἀναθερίζω, *cut again*; of reopening a wound, ‡Max.*cap.al*.243(M.90.1460D).

***ἀναθερισμός, ὁ,** *cutting open, piercing*; of the soul by reproof, ‡Max.*cap.al*.29(M.90.1408B).

ἀνάθεσις, ἡ, 1. *setting up, erection*; of serpent in wilderness, Just.*dial*.91.4(M.6.693B); ἀναθέσει ἀνδριάντος τιμηθῆναι Eus.*h.e*.3.9.2(M.20.241A); **2.** *setting, placing*; of books in a library, *ib*.2.18.8 (188A); hence **3.** *stack* of books λαβυρίνθοις ἐοίκασιν ὑμῶν τῶν βιβλίων αἱ ἀ. Tat.*orat*.26(p.27.21; M.6.861B); **4.** *offering* of sacrifice τῆς ἐν εὐσεβείᾳ ζωῆς ἀ. Cyr.*ador*.16(1.574C); τὴν τοῦ δράγματος ἀ. *ib*.17(612C).

ἀναθετέον, 1. *one must offer, dedicate*, Cyr.*Zach*.85(3.771C); **2.** *one must assign* ἀ. αὐτῷ [sc. τῷ Χριστῷ] τὴν ἀνατολὴν εἰς προσκύνησιν Jo.D.*f.o*.4.12(M.94.1133C).

ἀναθέω, *run again* to; met., *return* to, Cyr.*ador*.15(1.555D).

ἀναθεωρέω, *examine carefully*, Meth.*res*.1.25(p.250.10; M.41.1096B); Chrys.*hom.33.3 in Heb*.(12.306C).

ἀναθηλέω, *sprout afresh*, *Orac.Sib*.11.252; met., of soul at baptism, Bas.*hom*.13.5(2.117D; M.31.433A).

***ἀναθήλησις, ἡ,** *sprouting afresh* φυτῶν Cyr.*ador*.10(1.331D).

ἀνάθημα, τό, A. *that which is set up*; hence *monument*, Juln.Imp.*ep*.59(p.64.13ff.).

B. *that which is dedicated, offering*; **1.** pagan; hence plur., name of a festival ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀ. εἶχον οἱ Φρύγες καὶ οἱ Ἕλληνες Jo.Mal.*chron*.5 p.109(M.97.201A); *ib*.p.112(204B); **2.** Christian; **a.** in gen. ἀ. γὰρ καλοῦμεν τὰ τῷ θεῷ προσφερόμενα Thdt.*Rom*.9:3(3.99); οὔτε θυσίαις οὐδὲ μὴν ἀ. ... κηλεῖται [sc. τὸ θεῖον] Clem.*str*.7.3(p.11.18; M.9.420A); τῶν σφαζομένων ζῴων...ὁ βραχίων ἦν...ἱερὸν ἀ. τῷ θεῷ Cyr.*Zach*.85(3.771B); ἀ. δὲ οὐδὲν λύτρον ἐστίν, ἀλλ' ἅγιον ἁγίων θεῷ ἕως θανάτου, καὶ ἀντὶ λυτρώσεως ἀνατίθεται Proc.G.*Lev*.27:28(M.87.793B); **b.** of spiritual offerings ἀγάλματα δὲ καὶ πρέποντα θεῷ ἀ. ... αἱ ἀρεταί Or.*Cels*.8.17(p.234.24; M.11.1544A); Meth.*symp*.5.1(p.53.6; M.18.97A); Bas.*reg.fus*.14(2.356B; M.31.952A); κόσμησον τὴν οἰκίαν ἐλεημοσύναις, εὐχαῖς, παννυχίσιν, ἱκετηρίαις. ταῦτα γὰρ τοῦ...Χριστοῦ τὰ ἀ. Chrys.*hom.83.4 in Mt*.(7.796E); προαιρέσεως γὰρ καὶ οὐκ ἀνάγκης καρποὶ τὰ εἰς θεὸν ἀ. Cyr.*ador*.16(1.589B); Bas.Sel.*or*.14.1(M.85.184B); **c.** of offerings given to churches, Eus.*v.C*.3.40(p.94.32; M.20.1100B); τὰς ἐκκλησίας ἀναθημάτων ἐπλήρωσεν Ath.*apol.Const*.7(M.25.604D); Soz.*h.e*.2.26.3(M.67.1008C).

ἀναθλάω, *crush in pieces*, Meth.*res*.1.43(p.290.9; M.18.272B).

ἀναθολ-όω, *make turbid, muddy*, met. τὸν ~οῦντα τῷ ἰδίῳ βορβόρῳ τὸ καθαρὸν τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων Gr.Nyss.*Eun*.11(2 p.272.31; M.45.881D).

ἀναθορυβέω, *disturb*, Eus.*h.e*.4.15.1(M.20.340B).

ἀναθρέω, *look up*; to divine light, Clem.*prot*.10(p.68.13; M.8.205B); πρὸς τὸ ἀληθὲς ἀναθρήσαντας id.*paed*.2.1(p.160.4; M.8.393A ἀναθήσαντας).

ἀναθρώσκ-ω, 1. *spring up*; *ascend*, of Christ ἀνέθορε...πρὸς τὸν πατέρα μετὰ σαρκός Cyr.*glaph.Ex*.2(1.302C); *come up*; of Abraham to Canaan, id.*ador*.1(1.23A); met. εἰς τὰς τοῦ πιστεύειν ἀρχὰς ~ουσιν *ib*.17(604B); id.*inc.unigen*.(5¹.702E); **2.** *? leap over*, met. μειρακιώδη φρόνησιν...~οντες, καὶ εἰς ἀνδρὸς ἤδη τελοῦντες μέτρον id.*ador*.4(1.132B).

ἀναθυμίασις, ἡ, *rising smoke, exhalation* ἡ δὲ τῶν ἀρωμάτων ἀ. τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος περιπνοίας τε καὶ πληρώσεως [sc. σύμβολον] Germ.CP *ep.dogm*.4(M.98.184C); fig. ἡ ἀπ' αὐτῶν [sc. meat and wine] ἀ. θολωδεστέρα οὖσα ἐπισκοτεῖ τῇ ψυχῇ Clem.*paed*.2.1(p.161.21 M.8.396B); cf.Bas.*hom*.1.9(2.8D; M.31.180C); of Jo. Bapt. τὸν τῆς διανοίας ὀφθαλμὸν καθαρὸν ἐφύλαττεν ἐκ τῆς εὐριπίστου τῶν σαρκικῶν ὀρέξεων ἀ. Procl.CP *or*.6.4(M.65.728A); met., ref. Is.13:13 θυμὸν δὲ ὀργῆς λέγειν τῇ γραφῇ σύνηθες τὴν ἀ. †Bas.*Is*.269(1.584D; M.30.592C); θυμὸς καὶ ὀργὴ...ὁ μὲν παρὰ τὴν ἀ. εἴρηται· ὁ δὲ παρὰ τὸ ὀργᾶν Isid.Pel.*epp*.4.223(M.78.1317B); διὰ θυμὸν ὀργῆς κυρίου, οὕτω λεγομένης τῆς κατὰ κόλασιν ἀ. Proc.G.*Is*.13:12(M.87.2085A).

ἀναθυμι-άω, *emit like smoke*, met. τὴν εὐωδίαν τῆς ἀγάπης ~ῶσαν [sc. virginity] κυρίῳ Meth.*symp*.5.6(p.61.10; M.18.108D); med., *rise in fume* or *vapour*; met. ἐστὶν ἡ θυσία τῆς ἐκκλησίας λόγος ἀπὸ τῶν ἁγίων ψυχῶν ~ώμενος Clem.*str*.7.6(p.24.14; M.9.444C); θυμὸν δὲ ὁρίζονται ὀργὴν ~ωμένην Or.*comm.in Rom*.2:7f.(*JTS* 13 p.215); ‡Ath.*fr.Ps*.2:5(M.27.65C) cit. s. ὀργή; Isid.Pel.*epp*.2.67(M.78.512A).

***ἀναθωπεύω,** *coax*, Epiph.*haer*.66.71(p.113.4; M.42.141D).

***ἀναιάζω,** *bewail*, *Orac.Sib*.5.137,312,315.

ἀναιδεύ-ομαι, 1. *lack shame*, Herm.*vis*.3.7.5; *A.Thom*.A 15(p.122.4); **2.** *behave shamelessly* αἰσχύνῃ ~ομένη *ib*.34(p.152.2); Or.*or*.31.3(p.397.9; M.11.552C); Ath.*inc*.32.6(M.25.152C).

ἀναίδην, for ἀνέδην, *without restraint*, *Const.App*.6.10.3; Didym.*Trin*.3.41(M.39.989A); Cyr.*Is*.4.1(2.557D).

ἀναιδίζομαι, s.v.l., *act with impudence*, Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1721A).

ἀναιμακτί, *without bloodshed,* Eus.*v.C.*4.53(p.139.20, v.l. *ἀναιμωτί* M.20.1204B).

ἀναίμακτος, *bloodless*; of sacrifices; **1.** heavenly opp. earthly *λογικὴ καὶ ἀ. θυσία* offered by archangels, *T.Lev.*6.3; **2.** of Christian worship in gen. *ἀ. θυσίαν τὴν λογικὴν προσάγειν λατρείαν* Athenag. *leg.*13.2(M.6.916C); *θυσίαν ἀ. ... ἀναπέμπω...τὴν δι' εὐχῶν* *M.Apollon.* 8(p.31.3); *θύων τὰς ἀ. ἐν ταῖς...εὐχαῖς θυσίας* Or.*Cels.*8.21(p.239.6; M.11.1549C); id.*Ps.*15:4(p.469); *θυσιαστήριον ἀ. ... θεοῦ τὸ ἄθροισμα τῶν ἁγνῶν* Meth.*symp.*5.6(p.61.5; M.18.108C); Gr.Nyss.*instit.*(p.43.9; M.46.288B); *ὅπερ δὲ ἦν τότε ὁ...μόσχος τοῦτο νῦν ἐστιν...ἡ ἀ. δέησις* Ast.Am.*hom.*13(M.40.561A); Isid.Pel.*epp.*1.106(M.78.253C); **3.** esp. of eucharist *προσφορὰ ἀ.* Serap.*euch.*13.11; *ἀ. λατρεία* Cyr.H.*catech.* 23.8; v. *θυσία*; *ὅταν ἀ. τομῇ σῶμα καὶ αἷμα τέμνῃς δεσποτικόν, φωνὴν ἔχων τὸ ξίφος* Gr.Naz.*ep.*171(M.37.281A); hence *σεμνήν τε καὶ ἀ. ἱερωσύνην* Gr.Nyss.*or.catech.*18(p.76.1; M.45.56A).

ἄναιμος, = foreg. *τὰ σεμνὰ τῆς Χριστοῦ τραπέζης θύματα, δι' ὧν ...τὰς ἀ. καὶ λογικὰς...θυσίας...προσφέρειν...δεδιδάγμεθα* Eus.*d.e.*1.10 (p.48.4; M.22.92A); id.*v.C.*4.45(p.136.18; M.20.1196B); id.*l.C.*2.6(p.200. 9; M.20.1328A).

ἀναιμωτί ([*]-τεί), *without shedding blood* *οὐδὲ...ἀ. προσιέναι τῷ λόγῳ ἔξεστιν* Clem.*paed.*2.8(-*τεί* p.202.16; M.8.485A); of a military expedition *ἀ. ἐγεγένητο* Thdt.*Ezech.*21:14(2.843); ‡Nil.*narr.*4(M. 79.636B); Philost.*h.e.*9.5(M.65.572B).

ἀναίρεσις, ἡ, *destruction*; of beliefs and statements, *denial, negation* *σκοπείτω...ποῖαν τὴν τοῦ τεθέντος ἀ. ἐνδείκνυται* Gr.Nyss.*Eun.*1 (1 p.203.26; M.45.452A); ref. doctrine *ἐπιχειρήσαντες* [sc. Arians] *τὰ εἰς ἀ. τῆς τοῦ λόγου θεότητος* Alex.Al.*ep.encycl.*6(p.9.24; M.18. 576D); *τῇ γὰρ τῶν φυσικῶν* [sc. *τοῦ Χριστοῦ*] *ἀ.* [sc. by Ar. and Apoll.] Max.*opusc.*(M.91.97B); *exclusion* *ὅτε...μόνος λέγεται ὁ πατὴρ θεὸς...καλῶς λέγεται·...οὐκ εἰς ἀ. δὲ τοῦ υἱοῦ λέγεται* Ath.*Ar.*3.6(M. 26.353B); *μήτε τὸ εἷς κύριος ἐπ' ἀναιρέσει τοῦ πατρὸς νοητέον μήτε τὸ εἷς θεὸς ἐπ' ἀ. τοῦ υἱοῦ* Thdr.Mops.*Eph.*4:5ff.(p.164.21; M.66.917C).

ἀναιρέτης, ὁ, *destroyer*; of Christ acc. Jews *θυσιῶν ἀ.* *Const.App.* 5.14.9; of Law *δαιμόνων ἀ.* Gr.Naz.*carm.*1.2.34.187(M.37.959A); of Devil *ὁ τῶν καλῶν ἀ.* Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*37(M.87.3564A).

ἀναιρετικός, 1. *destructive*; esp. of arguments or doctrines, Clem. *str.*8.5(p.89.10; M.9.580B); *ἀ. ... τοῦ εἶναι αὐτὸν θεόν* Or.*Cels.*5.24(p.25. 2; M.11.1217A); *ἄτοπον καὶ...τῆς τοῦ...θεοῦ προνοίας ἀ.* *ib.*5.26(p.27. 22; 1221A); *τὸ ἐκ τῆς οὐσίας καὶ τὸ ὁμοούσιον ἀ. τῶν τῆς ἀσεβείας λογαρίων εἰσίν* Ath.*decr.*20(p.17.24; M.25.452D); **2.** neut. as subst., *poison,* Jo.Mosch.*prat.*94(M.87.2952D).

ἀναιρ-έω, *destroy*; esp. in doctrinal arguments, *do away with, remove* *~ούντων* [sc. Monarchians] *υἱὸν ἀπὸ πατρὸς καὶ δυνάμει ~ούντων καὶ τὸν πατέρα* Or.*dial.*4(p.126.18); *τῶν ἑτεροδόξων τινὲς... τὸ αὐτοεξούσιον ~οῦντες* id.*princ.*3.1.8(p.207.1; M.11.261A).

ἀναισθησία, ἡ, *lack of sensation*; **1.** *lack of perception, obtuseness* (mental, moral, or spiritual), Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.6(M.20.648A); Const.*or.s.c.*11(p.167.20; M.20.1261C); *ἀ. ψυχῆς* Chrys.*paralyt.*4 (3.40B); moral, Dor.*doct.*3.2(M.88.1656A); in list of *ψυχικὰ πάθη*, Jo.D.*virt.*(M.95.88B); *πρὸς ἀσέβειαν...πρηνὴς καθέστηκεν ὁδός, ἡ περὶ τὴν ζημίαν τῶν ἀρετῶν ἀ.* *Schol.*7 in Max.*qu.Thal.*52(M.90.500B); **2.** in good sense, *freedom from feeling, detachment* *τελείαν ἀ., καὶ ἀπόνοιαν ἐν λοιδορίαις, καὶ ὕβρεσι* Jo.Clim.*scal.*4(M.88.688B); = *ἀπάθεια*: *μακάριός ἐστιν ὁ νοῦς, ὁ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς τελείαν ἀ. κτησάμενος* Evagr.Pont.*or.*120(M.79.1193B).

***ἀναίσθησις, ἡ,** *detachment* *ἐξομολόγησιν, καὶ συντριμμὸν ψυχῆς ἐν ἀ.* Jo.Clim.*scal.*28(M.88.1132A).

ἀναισθητ-έω, *lack perception*; *be insensible* to (mentally, morally, or spiritually) *μὴ οὖν ~ῶμεν τῆς χρηστότητος αὐτοῦ* Ign.*Magn.*10.1; *ἀ. τοῦ ὄντως θεοῦ* Athenag.*leg.*15.3(M.6.920B); *εἰς ἃ* [sc. *ῥητὰ τῶν γραφῶν*]*...~οῦντες, οὐχ ὁρῶσι τὸν ἐν τούτοις νοῦν* Ath.*Ar.*1.52(M.26. 121A); abs., Chrys.*hom.32.2 in Mt.*(7.366D).

***ἀναισθητότης, ἡ,** *lack of sensation,* v.l. for *τὰ ἀναισθητότερα* Chrys.*fr.Jer.*6:11(M.64.824D).

***ἀναισχυντί,** = *ἀναισχύντως*, *shamelessly, impudently,* Epiph. *haer.*69.12(p.162.5; M.42.221A).

ἀναίτιος, 1. *not being the cause, not responsible* *τῇ δὲ αἰτίᾳ τοῦ μὴ τὸ βέλτιστον ἑλομένου θεὸς ἀ.* Clem.*str.*1.1(p.4.27; M.8.692A); *μηδ' ἀ. φύσεως ἔργον τυγχάνειν τὸ μέγα τοῦτο...τεχνούργημα* Eus.*p.e.*7.10 (314D; M.21.532D); *τύχη δὲ ἀρετῆς ἀ.* Synes.*regn.*4(p.11.6; M.66. 1060B); **2.** *guiltless, innocent* *κακοδιδασκαλοῦντες τὰς ἀ. ψυχάς* *2Clem.*10.5; **3.** *without cause, self-existent, underived*; **a.** of Trin. *ἀ. γοῦν ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα* Epiph.*haer.*76.44(p.398. 31; M.42.612B); *uncaused* by *ἀ. οὖσα τῆς τοιαύτης αἰτίας ἡ τριάς* *ib.*(p.398.16; 609D); **b.** of Father, opp. Son and H. Ghost *ἀ., γεννητόν, ἐκπορεύσιμον* Gr.Naz.*carm.*1.2.10.989(M.37.751A); *τῆς τε γὰρ τοῦ ἀ. δόξης μετέχοι ἄν* [sc. *ὁ υἱός*], *ὅτι ἐκ τοῦ ἀ.* id.*or.*29.11(p.90.2; M.36.89A); *ἀ., καὶ ἀπαθής, καὶ ἀεικίνητος...θεός* Didym.*Trin.*2.8 (M.39.609A); ‡Ath.*Maced.dial.*1.20(M.28.1328B); Jo.D.*f.o.*1.8(M.94. 809B); ‡Cyr.*Trin.*9(6^{3}.13D; M.77.1140C); Jo.Mon.*hymn.Petr.*8(M.96. 1389A); **c.** denied of Son, exeg. Heb.1:13 *εἶπε, κάθου· καὶ τοῦτο δι' οὐδὲν ἕτερον, ἀλλ' ἵνα μὴ ἄναρχον αὐτὸν νομίσῃς καὶ ἀ.* Chrys.*hom. 2.3 in Heb.*(12.19D); *τὸν δὲ υἱὸν οὐ λέγομεν ἀ.* ‡Cyr.*Trin.*10(6^{3}.16E; M.77.1145A); **4.** *without cause* or *reason* *οὐδὲν ἀ. οὐδὲν ἀπὸ ταὐτομάτου* Bas.*hex.*5.8(1.47E; M.29.113A).

ἀναιτίως, 1. *without cause*; of Father, Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.136); of Son *ἐν ἀρχῇ ἦν ἀ.· τίς γὰρ αἰτία θεοῦ; ἀλλὰ γὰρ ὕστερον γέγονε δι' αἰτίαν* Gr.Naz.*or.*29.19(p.102.9; M.36.100A); *ib.*30.11(p.123.13; 116C); Jo.D.*Jacob.*79(M.94.1476C); ref. universe *μηδὲν ἀ. γίνεται* Clem.*str.*2.18(p.162.20; M.8.1033A); **2.** *guiltlessly,* Hegem.*Arch.*10 (p.17.2; M.10.1444B).

***ἀναιχμαλώτιστος,** *freed from captivity* of sin, ‡Ath.*Apoll.*2.11 (M.26.1149B).

***ἀνακαθαιρέω,** *destroy utterly,* Soz.*h.e.*2.4.7(M.67.945A).

ἀνακαθαίρω, 1. *clear away, remove*; met. *ὁ λόγος ἀ. τὰς ἁμαρτίας* Clem.*paed.*1.6(p.120.22; M.8.309C); of suspicion, *Symb.Ant.*(345)9 (p.254.9; M.26.733C); **2.** *clean*; *cleanse* from sin *ἀ. τῷ λόγῳ τὸν θεολόγον* Gr.Naz.*or.*28.1(p.21.1; M.36.25C); Philost.*h.e.*1.1(M.65.461A); *ἀνακάθαρον σαυτοῦ τὸν νοῦν* Isid.Pel.*epp.*5.184(M.78.1433C); **3.** *explain, interpret,* Dion.Ar.*c.h.*15.9(M.3.337D).

ἀνακάθαρσις, ἡ, 1. *clearing up*; *end of an eclipse,* Dion.Ar.*ep.* 7.2(M.3.1081B); **2.** *explanation,* id.*c.h.*15.1(M.3.328A); *ib.*15.2,7 (328C,336C); *ἀ. φησὶ τὰς ἐξηγητικὰς ἑρμηνείας* Max.*schol.c.h.*15.1(M.4. 104B).

ἀνακαθαρτικός, neut. as subst., *cleansing property,* Clem.*paed.*1. 11(p.147.7; M.8.365A).

ἀνακάθημαι, ptcpl. *ἀνακαθήμενος*, ? *sitting upright,* Jo.Mal.*chron.* 10 p.256(M.97.388C).

[*]**ἀνακαίνησις, ἡ,** v. *ἀνακαίνισις*.

ἀνακαινίζ-ω, *renew*;

A. in gen., fig. *διὰ τούτων* [sc. scriptures] *τὴν ψυχὴν τὴν ἡμετέραν ...παλαιωθεῖσαν ~ομεν* Chrys.*Laz.*3.2(1.738D); *ἥμαρτες σήμερον; ἐπαλαίωσάς σου τὴν ψυχήν; μὴ ἀπογνῷς...ἀλλ' ἀνακαίνισον αὐτὴν μετανοίᾳ* id.*hom.20.2 in Rom.*(9.659B).

B. ref. divine renewal; **1.** of mankind; **a.** through Inc. *παρεγένετο* [sc. *ὁ Χριστός*] *ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους τόπους, ἵνα τὸν κατ' αὐτὸν πεποιημένον ἄνθρωπον ἀνακαινίσῃ* Ath.*inc.*14.2(M.25.120C); *τοῦτον σαθρωθέντα εἰς ἑαυτὸν λαβόμενος πάλιν ἀ. διὰ τῆς βεβαίας αὐτοῦ ἀνανεώσεως* ‡Ath.*Ar.*4.33(p.82.11; M.26.520A); ‡Ath.*Apoll.*1.21(M.26.1129A); Isid.Pel.*epp.*1.201(M.78.312B); Cyr.*Jo.*4.4(4.386B); *πρῶτος ἐν τῇ καινῇ κτίσει τεχθείς, ἣν ἀνεκαίνισε γεννηθείς* Thdt.*Trin.*10(M.75. 1160C); Proc.G.*Dt.*33:7(M.87.981A); *ἀ. τὴν παλαιωθεῖσαν αὐτοῦ καὶ φθαρεῖσαν εἰκόνα* Anast.Ant.*serm.*2.8(M.89.1385A); **b.** through Cross *τὰς ψυχὰς...ἀ. ... διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ σταυροῦ* *A.(Pass.)Andr.*5 (p.11.21); Philox.*ep.*20(p.172) cit. s. *ἀνακαινισμός*; **c.** through remission of sins, *Barn.*6.11; **d.** through bestowal of H. Ghost, Eus.*qu. Marin.suppl.*2.9(M.22.1013C); Chrys.*hom.30.4 in Mt.*(7.353A); **e.** in baptism, Meth.*symp.*3.9(p.37.18; M.18.76B); Cyr.H.*catech.*20.1; *ἡμῶν ἡ φύσις...ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου ~ομένη κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος ἐν ἀρχῇ τὸ θεοειδὲς ὁμοίωμα* Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.297.18; M.45.468C); Epiph.*haer.*59.5(p.369.23; M.41.1025C) cit. s. *μετάνοια*; ‡Chrys.*hom. in Jo.1:1*(12.417E); Diad.*perf.*89(p.124.7); Dion.Ar.*e.h.*4.3.10(M.3. 484B); exeg. Heb.6:6 *ἀνακαινισθῆναι· τουτέστι, καινὸν γενέσθαι· τὸ γὰρ καινοὺς ποιῆσαι, τοῦ λουτροῦ μόνον ἐστίν* Chrys.*hom.9.3 in Heb.*(12.96B); cf.Thdt.*Heb.*6:4ff.(3.578); **f.** of spiritual renewal in gen.; through repentance (ref. Heb.6:6), Herm.*sim.*8.6.3; *τυχὼν τῶν θείων μυστηρίων ἀπελθεῖν ἡγιασμένος, καὶ ὥσπερ τις νεοτελὴς ἀνακαινισθεὶς καὶ σῶμα καὶ ψυχήν* Bas.Sel.*v.Thecl.*2.18(M.85.596C); **2.** of divine gifts *τὴν ἐν ἀνθρώποις ~ομένην σωτηρίαν προφητεύει, τὴν γενομένην ἐν Χριστῷ πρὸς ἡμᾶς* Ath.*Ar.*2.46(M.26.245A); *ἤργησε μὲν ἡ ἀνθρώπῳ δοθεῖσα χάρις, ἀνεκαινίσθη γεμὴν ἐν Χριστῷ, ὅς ἐστι δεύτερος Ἀδάμ* Cyr.*Joel.*35(3.228A); **3.** of Creation *ἡμεῖς αὐτοί, τὸ κεφάλαιον τῆς δημιουργίας καὶ δι' οὓς καὶ μεθ' ὧν τὰ πάντα ~εται* Gennad.*fr.Rom.*8:23ff.(p.381.17; M.85.1697C); *πᾶσαν τὴν κτίσιν ~εσθαι εἰς κρείττονα καὶ μακαρίαν κατάστασιν* Cosm.Ind.*top.*2(M.88. 128B).

ἀνακαίνισις, ἡ, *renewal*; **1.** of men by God through Inc. *τὴν ταύτης* [sc. *κτίσεως*] *ἀ. ὑπὸ τοῦ...λόγου* Ath.*inc.*1.4(M.25.97C); *τὴν σάρκωσιν...πρὸς ἀνακαίνισιν ἀνθρωπότητος* Apoll.*fid.sec.pt.*11(p.171. 3; M.10.1109A); Vital.*fr.*(p.67.31, v.l. *ἀνακαίνωσιν*; 5^{2}.51C); *ἀ. εἰς ἀφθαρσίαν τε καὶ ζωήν* Cyr.*inc.unigen.*(5^{1}.692B); Cosm.Ind.*top.*2 (M.88.121A); Jo.D.*hom.*4.33(M.96.636C); **2.** through H. Ghost *τὸ* πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς ἀ. ἡμῶν ἐνεφύσησεν ‡Chrys.*pasch.*1(8.252C); **3.** in baptism ἀ. δεχόμενος τῆς ὅλης αὐτοῦ καταστάσεως Thdr. Heracl.*Is.*62:2(M.18.1368A); Chrys.*hom.82.4 in Mt.*(7.787D, vv.ll. -νωσις, -νησις); **4.** of spiritual renewal in gen. ἐπὶ δὲ τὴν ἰδίαν ἀνάπαυσιν καὶ ἀ. βίου καλέσαντι *A.Jo.*78(p.190.6); Ath.*Ar.*2.46(M.26. 245A, v.l. -νωσιν) cit. s. ἀνανέωσις; ἐν γὰρ τῇ τοῦ νοὸς ἀ. καὶ τῇ τῶν λογισμῶν εἰρήνῃ...ἡ καινὴ κτίσις τῶν Χριστιανῶν πάντων ἀνθρώπων τοῦ κόσμου διαφέρει Mac.Aeg.*hom.*5.5(M.34.497D); ἐν μετανοίᾳ...γέγονε καὶ ἠξιώθη τῆς ἀ. καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν Jo.D.*Man.*1.33(M.94. 1540C); **5.** of whole creation in future, Gr.Naz.*or.*7.21(M.35.784B).

***ἀνακαινισμός, ὁ,** *renewal, restoration*; **1.** in gen. ὁ τῶν θεοπνεύστων ἀναγνωρισμὸς καὶ ἀ. λογίων Clem.*str.*1.21(p.77.25; M.8. 853A); ἀ. τῆς πόλεως Thphn.*chron.*p.148(M.108.401B); **2.** of divine renewal; **a.** of men through Christ, Cyr.*Am.*2(3.248E); ἐν τῇ ἐνανθρωπήσει τοῦ Χριστοῦ ἐδέξατο ἡ φύσις ἡμῶν τὸν ἀ. τῆς ἐκχύσεως τοῦ αἵματος...καὶ τότε μετὰ τὸν ἀ. ἀνεκαινίσθη, καὶ ἡγιάσθη ἡ φύσις ἡμῶν Philox.*ep.*20(p.172); εἰς διόρθωσιν καὶ ἀ., ἀλλ' οὐκ εἰς συμπλήρωσιν τοῦ παντός, ἐνανθρωπήσαντος Max.*ep.*13(M.91.517B); *Chron. Pasch.*p.87(M.92.245A); **b.** through Resurrection, Cosm.Ind.*top.*3 (M.88.165D); **c.** through H. Ghost, Didym.*Trin.*2.6(M.39.533A); τὸ δὲ ἐμφύσημα ἐποίησε τὸν ἀ. τῇ ἀνθρωπότητι Ammon.*Jo.*20:23(M.85. 1517D); Cyr.*Is.*5.2(2.770D); Proc.G.*Is.*54:1ff.(M.87.2545B) cit. s. ἀνακτίζω; **d.** through baptism, Meth.*symp.*3.8(p.36.13; M.18.73C); βάπτισμα...ἀ. καὶ ἀναγεννήσεως αἰτία Gr.Nyss.*bapt.Chr.*(M.46.580D); Epiph.*haer.*59.5(p.369.27; M.41.1025C) cit. s. μετάνοια; ‡Ath.*dial. Trin.*3.18(M.28.1229D); Thdr.Mops.*Eph.*4:22ff.(p.173.24); Marc.Er. *opusc.*3.7(M.65.976D); **e.** through eucharist ἔστω σοι τοῦτο εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ ἀ. τῆς ψυχῆς σου *A.Xanthipp.*14(p.67.9); in eucharistic prayer ἀντὶ δὲ μνημείου καινοῦ καὶ ταφῆς ἀ. τῆς ψυχῆς δεξώμεθα καὶ τοῦ σώματος *A.Thom.*A 158(p.268.14); **f.** of spiritual renewal in gen. τῶν δὲ πρὸς τὸ τοῦ θεοειδοῦς παραφθαρτικὸν ἀπολισθησάντων ἀ. καὶ ἀναμόρφωσις Dion.Ar.*d.n.*1.3(M.3.589B); Ant.Mon.*hom.*27(M. 89.1524B); **g.** of whole creation ἐκπυρωθήσεται...πρὸς κάθαρσιν καὶ ἀ. ... πᾶς ὁ κόσμος Meth.*res.*1.47(p.298.1; M.41.1117D); ref. future life οὐκ ἀ. καὶ διόρθωσις μόνον τῶν παρόντων ἐκεῖνα, ἀλλὰ γὰρ καὶ τελείωσις Thdr.Mops.*Rom.*11:15(p.157.4; M.66.856B); ἄγγελοι... ἐκδέχονται τὸν ἀ. τῆς μεσότητος τοῦ ἐλευθερωθῆναι τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ Philox.*ep.*42(p.187); Andr.Caes.*Apoc.*65(M.106.424B).

***ἀνακαινιστής, ὁ,** *one who renews, re-creator,* of Christ ἔδει...ἀ. γενέσθαι τῶν κατεφθαρμένων Cyr.*glaph.Gen.*1(1.13B); id.*resp.*8(p.590. 7; 6^2.378C); τοῦ παντὸς κτίστης...καὶ ἀ. Sev.Ant.ap.*cat.Mt.*27:38 (p.235.8); as adj. τὸν ἀ., ἵν' οὕτως εἴπω, τῆς ἀναστάσεως...καιρόν Cyr.*Jo.*4.7(4.440B).

***ἀνακαινοποι-έω,** *renew, restore, T.Lev.*17.10; †Just.*fr.res.*6(p.43; M.6.1581C); ref. resurrection ὅπως οἱ ~ηθέντες ἐν ἀνακαινοποιηθέντι κόσμῳ...κατοικήσωμεν Meth.*res.*1.48(p.301.7; M.18.276C); θεοῦ...~οῦντος αὖθις τὴν σάρκα *ib.*2.21(p.375.10; 285D); φάγετε ἄρτον ~οῦντα ὑμῶν τὴν φύσιν †Cyr.*hom.div.*10(5^2.374A); διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀνακαινοποιήσει [sc. ὁ κύριος] τὴν κτίσιν Eus.Al.*serm.*10(M.86. 372B).

ἀνακαινουργέω, *renew, restore, A.(Pass.)Andr.*5(p.12.17).

ἀνακαιν-όω, *renew, restore* κατὰ τὸν θεόν ἐστι...ἀ. τὰ πράγματα Or.*Cels.*4.20(p.289.27; M.11.1053A); of human nature restored in Christ κενοῦται μὲν...ἡ θεότης...~οῦται δὲ τὸ ἀνθρώπινον διὰ τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἀνακράσεως θεῖον γινόμενον Gr.Nyss.*Eun.*5(2 p.124. 25; M.45.705D); of man's renewal by aspiration towards Logos, Ath.*gent.*2(M.25.8A); by action of H. Ghost in baptism, Didym. (‡Bas.)*Eun.*5(1.303A,B; M.29.725D,728A); by baptismal illumination, Eus.*v.C.*4.62(p.143.21; M.20.1217A).

ἀνακαίνωσις, ἡ, *renewal* ἡ ἀ. τῶν πνευμάτων Herm.*vis.*3.8.9; ἐπὶ καθαιρέσει τῆς κακίας καὶ ἀ. τοῦ παντός Or.*Cels.*4.21(p.291.11; M.11. 1056A); of NT ἡ...παράδοσις...κατὰ τὴν ἀ. τοῦ βιβλίου Clem.*str.* 6.15(p.498.17; M.9.356B); through operation of H. Ghost in baptism γεννηθέντες ἄνωθεν τὸν ἔσω ἄνθρωπον ἐν τῇ ἀ. τοῦ νοός †Bas. *bapt.*1.2.22(2.645D; M.31.1564B); Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.303A; M.29. 725D); *ib.*(303C,E; M.728B,729A).

***ἀνακαινωτικός,** *renewing,* of H. Ghost ἀ. αὐτὸ τῆς δημιουργίας εἰς ἀφθαρσίαν Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.297D; M.29.713C).

ἀνακαλ-έω, *recall*; from error or evil, *A.Xanthipp.*29(p.79.11); Chrys.*hom.19.3 in 1Cor.*(10.162C); Hier.(tr.Sophr.Pal.)*vir.ill.*17 (p.20.6; M.*PL.*23.636B); Eulog.*fr.Trin.*1(p.263); *revoke, retract,* Eus. *Marcell.*2.4(p.55.20; M.24.817B); ~εῖται τὴν ἀπόφασιν Diod.*Gen.*49:4 (M.33.1578C); Philost.*h.e.*2.14(M.65.477A).

ἀνακαλλύν-ω, *restore to beauty* Χριστὸς...τῷ ἁγίῳ πνεύματι ~ων τὴν ἀνθρώπου φύσιν Cyr.*glaph.Dt.*(1.432D).

ἀνακαλύπτω, *uncover, reveal, unveil,* fig. φῶς δὲ νοερόν...τὸν μόνον ἀληθῆ τοῖς πᾶσιν ἀνεκάλυψε θεόν Eus.*l.C.*10(p.222.11; M.20. 1372C); met., of God, Cels.ap.Or.*Cels.*5.6(p.6.6; M.11.1188C); ἀ. τὸν νοῦν τῶν κατὰ τὸν ἀπόστολον ἐπιχειρημάτων Meth.*symp.*3.2(p.29.2; M.18.64A); of Christ ἀ. αὐτῶν τὸ συνειδός Chrys.*hom.58.2 in Mt.* (7.587B).

***ἀνακαλύπτως,** *openly,* Eus.*d.e.*8.4(p.394.30; M.22.637C).

***ἀνακάλυψις, ἡ,** *unveiling* προσφωνησάντων...μυστικὴν ἀ. τοῦ τῆς ἑορτῆς [sc. τοῦ πάσχα] λόγου Eus.*v.C.*4.34(p.130.26; M.20.1181D).

***ἀνακαμπτήριον, τό,** *promenade,* Eus.*v.C.*4.59(p.141.22; M.20. 1209B; v.l. ἀναλαμπτήριον).

ἀνακάμπτω, intrans., *return,* Ath.*v.Anton.*3(M.26.844B); *ib.*62 (932C); Thphn.*chron.*p.53(M.108.188A); *ib.*p.343(828A).

***ἀνακαταλήκτως,** = ἀκαταλήκτως, *incessantly,* Cyr.*ador.*17(1. 599B).

***ἀνακατάσειστος,** = ἀκατάσειστος, *not to be shaken,* Cyr.*ador.*3 (1.82E).

ἀνακαχλάζω, v. [*]ἀνακοχλάζω.

***ἀνάκειμα, τό,** ? *something dedicated* μὴ προσέχειν τοῖς ἐπιγείοις κἂν θεῷ ἀνάκειμα (? for ἀνακείμενα) ᾖ Thdr.Heracl.ap.*cat.Mt.*24:6 (p.196.9).

ἀνάκει-μαι, 1. *be dedicated*; to God, of souls, *Lit.*ap.*Const.App.* 8.11.12; κυρίως ἅγια τὰ τῷ θεῷ ~μενα Chrys.*hom.82.1 in Jo.*(8. 484B); of holy places, Cyr.*Jo.*4.5(4.409C); **2.** *devote oneself to, serve,* of Christ μόνῳ τῷ...θεῷ ~μενος Eus.*d.e.*3.3(p.109.23; M.22.189A); of men to God, Or.*Cels.*4.75(p.345.13; M.11.1145D); Diod.*Ps.*84:9 (M.33.1617A); to contemplation, Or.*schol.in Cant.*2:17(M.17.268C); **3.** *belong to,* Cyr.*Jo.*11.10(4.989B); **4.** *be stored up, kept* καινότητα τοῦ πνεύματος, οἰκείαν τῆς καινῆς διαθήκης τυγχάνουσαν, ἐν πάσαις ~μένην γραφαῖς Or.*Jo.*1.6(8; p.11.23; M.14.36B); Meth.*symp.*5.8 (p.63.1; M.18.112B); Eus.*d.e.*1 proem.(p.2.7; M.22.16A); **5.** *lie, recline* at table; use of this posture at Last Supper indicates it was not a Passover, which was eaten standing, Jo.Philop.*pasch.*(p.217. 29); *lie down*; in gen., Herm.*vis.*3.12.2; μετὰ τῆς πόρνης ~μένου Leont.N.*v.Jo.Eleem.*41(p.80.15).

ἀνακεκαλυμμένως, *openly*; of speech, Chrys.*hom.27.2 in Jo.*(8. 156C); id.*hom.7.3 in 2Cor.*(10.484D); ἐν...ταῖς...ἱερουργίαις ἀ. καὶ ἀνενδοιάστως ἡ ἱερουργία ἐπιτελεῖται Thdr.Stud.*praesanct.*(M.99. 1688B).

ἀνακεράννυμι, 1. *mingle, blend* (trans.); pass., *be permeated,* Gr.Nyss.*or.catech.*37(p.143.6; M.45.93C) cit. s. συναχρειόω; met., *permeate, imbue* τὴν δι' ὅλης τῆς ψυχῆς ἀνακεκραμένην κακίαν Or. *Cels.*4.13(p.283.25; M.11.1044C); ἵνα...πολλοὺς...παιδεύοντες ἀνακραθῶσι τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ καὶ τῷ θείῳ νόμῳ *ib.*8.75(p.292.22; 1632A); ψυχὴν ἔρωτι καὶ φόβῳ καθαρῶς ἀνακραθεῖσαν Eus.*v.C.*3.12(p.63.33; M.20.1029D); τὴν ζωτικὴν τῆς ψυχῆς ἐνέργειαν...λόγῳ τινὶ κρείττονι... ἀνακραθεῖσαν Gr.Nyss.*anim.et res.*(M.46.44C); of persons with the One, Clem.*exc.Thdot.*36(p.118.24; M.9.677A); of demons with the soul, *Hom.Clem.*9.13,15; **2.** *make one* with, *unite* ἡ γραφὴ τοὺς ἀνακεκραμένους τινὶ καὶ ἑνωθέντας γινώσκειν ἐκεῖνό φησιν, ᾧ ἀνεκράθησαν καὶ κεκοινωνήκασιν Or.*Jo.*19.4(1; p.302.18; M.14.529D,532A); of soul with body, id.*Cels.*4.18(p.288.4; M.11.1049D); morally ταῖς ψυχαῖς ἀνακραθέντας ἴδοιμι τοὺς πάντας Const.ap.Eus.*v.C.*3.12 (p.83.3; M.20.1068C); οἷον τοῖς θεοῦ λόγοις ἀνακραθέντας Thdt.*Heb.* 4:2(3.566); **3.** Christol.; until fifth cent. freely used to express relations of deity and humanity in Christ; **a.** of the divine with the human ὁ λόγος...ἥνωται...ἡμῖν τὴν ἀπαρχὴν ἡμῶν περιθέμενος καὶ ταύτῃ ἀνακραθείς ‡Ath.*Ar.*4.33(p.82.6; M.26.517C); θεὸς σαρκὶ διὰ μέσης ψυχῆς ἀνεκράθη Gr.Naz.*or.*2.23(M.35.432B); Gr.Nyss.*ep.*3 M.46.1021C); **b.** of the human with the divine τὸν ἄνθρωπον τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τὸν τῇ θεότητι αὐτοῦ ἀνακεκραμένον Or.*Jo.*1.32(37; p.42.13; M.14.88B); ἡ σὰρξ...ἀνακραθεῖσα...πρὸς τὸ θεῖον οὐκέτι ἐν τοῖς ἑαυτῆς ὅροις τε καὶ ἰδιώμασι μένει Gr.Nyss.*Eun.*5(2 p.123.21; M.45.705B); *ib.*6(2 p.150.21; 737A) cit. s. μίξις; τὸν ἀνακραθέντα τῷ θεῷ ἄνθρωπον id.*Apoll.*27(M.45.1181B); *ib.*17(1156C); **c.** *mix, mingle* in heret. sense φάναι [sc. Demophilus] τὸ σῶμα τοῦ κυρίου, ἀνακραθὲν τῇ θεότητι, εἰς τὸ ἀδηλότατον κεχωρηκέναι, ὃν τρόπον καὶ γάλακτος ξέστης τῷ παντὶ τῆς θαλάσσης ἐπιβληθεὶς συστήματι Philost.*h.e.*9.14 (M.65.580B); ἀλλ' ἴσως ἐροῦσιν [sc. Apollinarians] οὐκ ἀποφοιτῆσαι μὲν ὁλοτρόπως τὴν σάρκα τοῦ εἶναι ὃ ἦν, ἀνακραθῆναι δὲ ὥσπερ τῷ θεῷ λόγῳ πρὸς ἑνότητα φυσικήν...πῶς ἠγνόησαν ὅτι τὰ ἀλλήλοις ἀνακιρνάμενα τῶν ὑγρῶν...ὃ μὲν ἦσάν εἰσι καθαρῶς οὐκέτι; Cyr. *synous.*10(p.485.25ff.; cf.M.76.1432Dff.); **4.** *make one* with, *unite,* as act of God; **a.** of mutual unity in Church, Cyr.H.*catech.*23.3 cit. s. ἀνακίρνημι; πῶς τὰ ἔθνη εἰσήγαγε καὶ ἀνεκέρασε τοῖς πάλαι κατωρθωκόσι; Chrys.*hom.27.1 in Rom.*(9.719D); **b.** with God, [sc. in baptism] Or.*Jo*.19.4(1; p.303.6; M.14.532B) cit. s. γινώσκω; ἡ ψυχὴ ...διὰ πίστεως πρὸς αὐτὸν ἀνακραθεῖσα Gr.Nyss.*or.catech*.37(p.141.4; M.45.93A); myst. ὁ λέγων...ἐγνωκέναι τὸν θεόν, τὸ ἀνακεκρᾶσθαι αὐτῷ καὶ μετέχειν αὐτοῦ ἑπόμενον ἀναγκαίως ἔχει τὸ τηρεῖν αὐτοῦ τὰς ἐντολάς *cat.1Jo*.1:3ff.(p.111.21); with the Word, Or.*Cels*.8.75 (p.292.22; M.11.1632A); with H. Ghost τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ...ἀνεκράθητε Clem.*str*.7.14(p.62.12; M.9.521A); Didym.*Ps*.20:2f.(M.39.1273C); ὅταν...ἡ ψυχὴ...τῷ παρακλήτῳ πνεύματι...ἑνωθεῖσα καὶ ἀνακραθεῖσα Mac.Aeg.*hom*.19.10(M.34.641A); ἐν τῇ ἀναστάσει τὰ σώματα ...τῇ δόξῃ ἐκείνῃ ἀνακραθήσονται *ib*.5.11(516D); **c.** in eucharist ἵνα ταύτῃ [sc. ζύμῃ] τρεφόμενοι, καὶ τὴν προτέραν ἀποθέμενοι τὴν νεκράν, εἰς τὴν ζῶσαν καὶ ἀθάνατον διὰ τῆς τραπέζης ἀνακερασθῶμεν ταύτης Chrys.*hom.24.2 in 1Cor*.(10.214C).

***ἀνακερατίζω,** *butt with horns*, Meth.*symp*.8.13(p.98.8; M.18.160C).

ἀνακεφαλαι-όω, *sum up*; **1.** in words, Thphl.Ant.*Autol*.3.1(M.6.1121A); Iren.*haer*.1.9.2(M.7.541A); Or.*Jo*.5.6(p.103.27; M.14.192D); μετὰ τὴν ἀνάστασιν ~ωσάμενον [sc. Christ] τοῖς ἑαυτοῦ τὸ μυστήριον Eun.*exp.fid*.2(p.258); **2.** more gen.; **a.** *sum up, concentrate* under one head ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰς τοῦτο...ἦλθεν ἵνα τὸ τέλειον τῶν ἁμαρτιῶν ~ώσῃ τοῖς διώξασιν...τοὺς προφήτας αὐτοῦ *Barn*.5.11; *balance* accounts, Or.*comm.in Eph*.1:10(p.241); πάντα ~οῦσθαι τὸν νόμον ἐν αὐτῷ [sc. virtue of ἀμνησικακία] id.*or*.9(p.319.10; M.11.445A); Eus.*p.e*.6.6(249D; M.21.424C); οὐκ εἶπε [i.e. Rom.13:9] πληροῦται ἁπλῶς, ἀλλ' ~οῦται· τουτέστι, συντόμως...τὸ πᾶν ἀπαρτίζεται τῶν ἐντολῶν τὸ ἔργον Chrys.*hom.23.3 in Rom*.(9.690C); καλῶς οὖν τὸ ~οῦται, ἀντὶ τοῦ πάντα ἐκεῖνα τὰ διὰ πολλῶν νενομοθετημένα ὥσπερ τινὰ ἀνακεφαλαίωσιν ἐν τῷ τὸν πλησίον ἀγαπᾶν περιέχεται Thdr.Mops.*Rom*.13:10(p.163.6; M.66.864D); ὅλον...~οῦται [sc. in festival of *Hypapante*] τῆς σαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ μυστήριον Hesych.H.*serm*.6(M.93.1468B); **b.** exeg. Eph.1:10 τὸ ὄνομα τῆς ἀνακεφαλαιώσεως εἴρηται ἐπὶ τῶν τραπεζ⟨ι⟩τικῶν καὶ τῶν παραπλησίων συμψηφιζομένων λόγων καὶ εἰς ἓν κεφάλαιον συναγομένων δόσεων καὶ ἀναλωμάτων ἢ λήψεων, ὅθεν οἴομαι καὶ τὸν ἀπόστολον ἐνταῦθα κεχρῆσθαι τῇ λέξει. πολλῶν γὰρ ὄντων λόγων τῆς οἰκονομίας...πάντων...ἀνακεφαλαίωσίς ἐστιν ἐν τῷ Χριστῷ Or.*comm.in Eph*.1:10(p.241); ~ώσασθαι ...ἐστιν...συνάψαι...σπουδάσωμεν ἐγγὺς αὐτῆς γενέσθαι τῆς ἀληθείας ...ἀνακεφαλαίωσις λέγεται καὶ διὰ μακρῶν λεγόμενα εἰς βραχὺ συστεῖλαι...ἐστὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο· τὰ γὰρ διὰ μακροῦ χρόνου οἰκονομούμενα ἀνεκεφαλαιώσατο ἐν ἑαυτῷ, τουτέστι συνέτεμε. λόγον γὰρ συντελῶν, καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ἐκεῖνα περιέβαλε, καὶ ἕτερα προσέθηκε. τοῦτό ἐστι ἀνακεφαλαίωσις· ἔστι καὶ...μίαν κεφαλὴν ἅπασιν ἐπέθηκε τὰ κατὰ σάρκα Χριστόν, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις Chrys.*hom.1.4 in Eph*.(11.8D); *unite* ἐπειδὴ ἔπεσεν ὁ πλασθεὶς διὰ τῆς παρακοῆς, καὶ ἀσεβησάντων τῶν ἀνθρώπων ἀπηλλοτριώθη τὰ ἐπουράνια τῶν ἐπιγείων, ἐλθὼν ὁ Χριστὸς πάντα ἀνεκεφαλαιώσατο Sever.*Eph*.1:10(p.306.3); **c.** Trin. ὁ...Παῦλος οὐ διαιρεῖ τὴν τριάδα...τὰ πάντα εἰς ἕνα θεὸν ~οῖ λέγων [1Cor.12:4ff.] Ath.*ep.Serap*.1.30(M.26.600B); μονὰς ἐν τριάδι προσκυνουμένη, καὶ τριὰς εἰς μονάδα ~ουμένη Gr.Naz.*or*.6.22(M.35.749C); Zach.Mit.*opif*.(M.85.1141B); **d.** Christol. τὸ ταυτὸν τοῦ προσώπου, διὰ τῆς...συνδρομῆς ~ούμενον Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1293B); **3.** *recapitulate* in one's person; **a.** in gen. ~ούμενος ἐν αὐτῷ [sc. antichrist] τὴν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πᾶσαν κακίαν...καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πᾶσαν εἰδωλολατρείαν Iren.*haer*.5.29.2(M.7.1202Af.); μήτι εἰς ἐμὲ ἀνεκεφαλαιώθη ἡ ἱστορία τοῦ Ἀδάμ; *Protev*.13.1(p.26); *V.Zos*.6(p.100.14); **b.** of Christ [crowning with thorns likened to appearance in burning bush] ὁ κύριος...~ούμενος τὴν ἀρχὴν...ὅπως...μιᾶς ἔργον τὰ πάντα δείξῃ δυνάμεως Clem.*paed*.2.8(p.203.20; M.8.488B); as second Adam ἔδει...τὸν ~ούμενον εἰς αὐτόν, ὑπὸ τοῦ θεοῦ πεπλασμένον ἄνθρωπον τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ τῆς γεννήσεως ἔχειν ὁμοιότητα Iren.*haer*.3.21.10(M.7.955B); σαρκὸς...ἣν εἰς αὐτὸν ἀνεκεφαλαιώσατο *ib*.3.22.2(958A); ref. Gen.3:15 τὴν ἔχθραν ταύτην ὁ κύριος εἰς ἑαυτὸν ἀνεκεφαλαιώσατο *ib*.4.40.3(1114C); **c.** by restoration, at parousia τὴν ἐκ τῶν οὐρανῶν...παρουσίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ~ώσασθαι τὰ πάντα, καὶ ἀναστῆσαι πᾶσαν σάρκα πάσης ἀνθρωπότητος *ib*.1.10.1(549B); exeg. Eph.1:10 τὸ...~ούμενον ἀναλαμβάνεταί πως καὶ οἷον ἀναβιβάζεται πρὸς τὸ ἐν ἀρχαῖς Cyr.*Soph*.44(3.622E); ὁ θεὸς...~ούμενος τὰ πάντα ἐν Χριστῷ, καὶ...τῇ ἀνθρώπου πραγματευόμενος φύσει τὴν εἰς ὅπερ ἦν ἐπάνοδον ἤγουν ἀνακομιδήν id.*Pulch*.(p.38.8; 5^2.145D); id.*Jo*.2.1(4.135A); ἀνακεφαλαίωσιν...καλεῖ τὴν σύντομον τῶν πραγμάτων μεταβολήν Thdt.*Eph*.1:10(3.404); ὅσον ὁ Ἀδὰμ ἁμαρτήσας ἀπεστερήθη τούτων πάντων ἀνανέωσις γέγονεν ἐν Χριστῷ Jo.D.*Eph*.1:9f.(M.95.824D).

ἀνακεφαλαίωσις, ἡ, 1. *summary* in words; def., Chrys.*hom.1.4 in Eph*.(11.8D) cit. s. ἀνακεφαλαιόω; ἀ. λέγομεν τὸ ἐπαναλαβεῖν ἐν ὀλίγοις τὰ προλεχθέντα Max.*schol.e.h*.1.3(4.117B); ἀ. συντόμῳ...τῶν ἀναγκαίων δογμάτων Cyr.H.*catech*.4.3; Epiph.*rescr*.6(p.161.2; M.41.165A); Thdt.*Trin*.28 tit.(M.75.1188B); **2.** *totalling* of accounts, Or.*comm.in Eph*.1:10(p.241) cit. s. ἀνακεφαλαιόω; **3.** *list* ἀ. τῶν ἀναγνώσεων καὶ ὧν ἔχουσι κεφαλαίων Euthal.Diac.*epp.Paul*.(M.85.716A); **4.** *summing up, concentration* in one person ἀ. γίνεται πάσης ἀδικίας...ἵνα ἐν αὐτῷ [sc. antichrist]...συγκλεισθεῖσα πᾶσα δύναμις ἀποστατικὴ κατὰ τὴν κάμινον ὀλισθῇ τοῦ πυρός Iren.*haer*.5.29.2(M.7.1201C); **5.** *recapitulation* τὸ πέμπτον βιβλίον τοῦ νόμου ἀ. ἐστι τῶν πρὸ αὐτοῦ γραφέντων Hipp.*haer*.6.16(p.142.15; M.16.3218C); ref. baptism ὁ Χριστὸς κενώσας ἑαυτόν, ἵνα χωρηθῇ κατὰ τὴν ἀ. ... τοῦ πάθους Meth.*symp*.3.8(p.36.2; M.18.73B); of OT types recapitulated in NT antitype πάντα γὰρ ὅσα ἐν τῇ παλαιᾷ λατρείᾳ γεγένηται εἰς τὸν σωτῆρα τὴν ἀ. φέρει...πάντα εἰς αὐτὸν τὴν ἀναφορὰν ἔχει ‡Chrys.*mart*.1(3.812C); **6.** *renewal, restoration* τῆς φύσεως ἀνανέωσίν τε καὶ ἀ. ‡Chrys.*pasch*.7(8.279D); in Christ, ref. 2Cor.5:17, Cyr.*Mich*.46(3.434D); ref. Eph.1:10, id.*glaph.Gen*.1(1.3A); ‡Hipp.*Ber.Hel*.2(M.10.833B); τὴν ἐν Χριστῷ πάντων ἀ. καὶ θέωσιν ἐν ἑαυτῷ τῶν οὐ θείων φύσεων Leont.H.*Nest*.3.1(M.86.1605A).

***ἀνακεφαλίζω,** *hold up one's head, revive*, Call.*v.Hyp*.(p.108); Thphn.*chron*.p.155(M.108.420A).

***ἀνακεχωρημένως,** *in retirement*, Eus.*Ps*.28:1f.(M.23.253D).

***ἀνακηρυκτέον,** *one must extol*, Isid.Pel.*epp*.5.386(M.78.1557C).

§ἀνακήρυκτος, *loudly proclaimed, extolled*, Nil.*epp*.3.43(M.79.412C); Dion.Ar.*ep*.8.1(M.3.1085A).

ἀνακήρυξις, ἡ, *proclamation*; as bishop, Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum*.(M.46.933D); synonym for ἀνάρρησις at ordination, Max.*schol.e.h*.5.3.1(M.4.165C); of doctrine τὴν τοῦ ὁμοουσίου ἀ. Philost.*h.e*.1.4(M.65.464A).

ἀνακηρύσσω, *extol*, Chrys.*fr.Job* 1:8(M.64.525D); *ib*.1:20(537C).

***ἀνακικλήσκ-ω, 1.** *call* by a name τοὺς ὀνόματι 'θεοὺς' ~ομένους Eust.*engast*.10(p.29.30; M.18.632B); **2.** *call back, recall* οὐδέπω πεισθήσομαι Ἰουδαίους ~εσθαι ‡Caes.Naz.*dial*.197(M.38.1189).

***ἀνακινητικός,** *able to stir up* εἴπερ...οἱ...σεραφὶμ ἐμπρησταὶ καὶ θερμαίνοντες ὑπὸ τῆς θεολογίας ὠνομάσθησαν...[sc. it is because] τοῦ θείου μύρου...ἀ. ἔχουσι δυνάμεις Dion.Ar.*e.h*.4.3.10(M.3.481C).

***ἀνακιρν-άω** (also ἀνακίρνημι = ἀνακεράννυμι, q.v.); **1.** *mingle, blend* ποταμοὺς...θαλάττης ~ᾶσθαι Isid.Pel.*epp*.4.192(M.78.1280D); fig., of a mixed cup τὰ ἀγαθὰ τοῖς πονηροῖς ἀ. Or.*sel.in Ps*.74:9(M.12.1536A); met., *mix together, confuse* in the mind τὴν τῶν ὁμοουσίων εἰς ἑαυτὴν ~ᾶσθαι φύσιν Cyr.*Jo*.1.4(4.37C); **2.** *unite* ἀ. ... αὐτοὺς τῇ τῆς ἀγάπης ἰσοτιμίᾳ Chrys.*hom.31.3 in Rom*.(9.749B); morally ὁ ὁμολογῶν τινα...~ᾶται καὶ ἑνοῦται τῷ ὁμολογουμένῳ Or.*mart*.10(p.10.21; M.11.576C); Christol. τῷ θεῷ τῆς ἡμετέρας γενέσεως τὴν ἔνθεον ἀ. μεγαλουργίαν Eus.*d.e*.4.10(p.169.1; M.22.281A); rejected by Cyr. as parallel of συγχέω: οὐ συγχέων ἢ ~ῶν τὰς φύσεις Cyr.*Nest*.2.6(p.42.36; 6.45E); *ib*.4.6(p.90.22; 118B) cit. s. συγχέω; οὐ συγχέουσα τὰς φύσεις, οὔτε μὴν ~ῶσα πρός γε τὸ δεῖν ἑκατέραν ἑτεροίως ἔχειν ἢ ὅπερ ἐστίν id.*apol.Thdt*.3(p.118.25; 6.212C); man with God τῆς ψυχῆς...τῷ πνεύματι ~ωμένης Mac.Aeg.*hom*.1.3(M.34.453B); in eucharist οἱ μὴ παρέχοντες ἐπιτήδειον τὸ σῶμα πρὸς τὴν ἀνάκρασιν τοῦ σώματος αὐτοῦ ὅπερ ἡμῖν ἔδωκεν, ἵνα πρὸς αὐτὸ κιρνάμενοι, πρὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ~ώμεθα ‡Chrys.*pasch*.2(8.256B); [Jo.6:56] δηλῶν, ὅτι ἐν αὐτῷ ~ᾶται Chrys.*hom.47.1 in Jo*.(8.275D).

ἀνακίρνη-μι, 1. *mingle, blend*, fig. ἐπωφελὴς...ἡ μῖξις, καθάπερ ἀνακιρναμένου τοῦ πάθους εἰς ἀφθαρσίαν· ἐξορροῦται γὰρ ὑπὸ τοῦ οἴνου τὸ γάλα καὶ σχίζεται, καὶ ὅτιπερ αὐτοῦ νόθον, τοῦτ' ἀποχετεύεται Clem.*paed*.1.6(p.120.26; M.8.312A); (Gnost.) of demons with souls, *Hom.Clem*.9.9; *ib*.9.11; **2.** Christol. [Mt.28:18] λαβόντος τοῦ κατὰ τὸν σωτῆρα ἀνθρώπου τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐν οὐρανῷ οἷον τῶν ἐνυπαρχόντων τῷ μονογενεῖ, ἵνα αὐτῷ κοινωνῇ, ἀνακιρνάμενος ἐκείνου τῇ θεότητι καὶ ἑνούμενος αὐτῷ Or.*or*.26.4(p.362.2; M.11.504A); Gr.Nyss.*or.catech*.27(p.101.11; M.45.69C) cit. s. συνανάκρασις; συνδεδραμηκότων δὲ ὥσπερ εἰς ἑνότητα φυσικὴν καὶ οἷον ἀνακιρνάντων ἀλλήλοιν ὅπερ ἂν ὡς ἴδιον ἑκατέρῳ προσῇ Cyr.*cp*.1(p.15.32; 5^2.9B); ἐσκήνωσε... ἐν ἡμῖν σαρκὶ καὶ αἵματι θεοπρεπῶς...τὴν ἰδίαν φύσιν οἱονεί πως ἀνακιρνάς id.*hom.pasch*.17.2(5^2.228A); but condemned by Cyr. in Apollinarian sense τὰ ἀλλήλοις ἀνακιρνάμενα τῶν ὑγρῶν...ὃ μὲν ἦσάν εἰσι καθαρῶς οὐκέτι id.*synous*.10(p.486.15; M.76.1433D note 1); **3.** *unite* οἱ ἐκ πίστεως...τοῖς ἐκ νόμου...εἰς ἑνότητα τὴν πνευματικὴν ...ἀνακιρνάμενοι id.*Mich*.72(3.473B); ~σι [sc. kiss of peace] τὰς ψυχὰς ἀλλήλαις, καὶ πᾶσαν ἀμνησικακίαν αὐταῖς μνηστεύεται. σημεῖον τοίνυν ἐστὶ τὸ φίλημα, τοῦ ἀνακραθῆναι τὰς ψυχάς Cyr.H.*catech*.23.3.

***ἀνακλαστάριον, τό,** *phial* (opened by breaking the neck), *Mir.Artem*.30(p.43.6); Gr.Mag.*dial*.(tr.Zach.)2.28(M.*PL*.66.185A).

ἀνακλ-άω, 1. *bend back* ~ῶσι...τὰς κεφαλάς Clem.*paed*.2.2(p.176.17; M.8.429A); **2.** *turn back, restore* to normal state ὁπότε τῶν ἐκτὸς αἱ πλεονεξίαι αὖθις πρὸς ἰσότητα τοῖς λογισμοῖς ~ῶνται Tit. Bost.*Man*.2.10(M.18.1153B); **3.** *reflect*, lit. and met.; sunlight, Hipp.*haer*.4.31(p.57.20; M.16.3094C); of reflection of eyes in a polished surface, compared with light of the mind reflected by scriptures, ‡Bas.*struct.hom*.1.1(1.324B; M.30.12A); of effect of body on soul ἡ ἀπὸ τῆς σαρκὸς τῇ ψυχῇ ~ωμένη συμπάθεια ‡Caes.Naz.*dial*.140(M.38.1056); **4.** *double up* with laughter, Chrys.*oppugn*.1.3(1.48B); **5.** in music, '*break up*' the metre, *syncopate* μελῳδικῶς ~ᾶν ‡Chrys.*ascet.facet*.(1.812C).

ἀνάκλησις, ἡ, A. *calling on*; **1.** *invocation*; *salutation*; at dedication of imperial statues, Soz.*h.e*.8.20.1(M.67.1568B); **2.** *summons* from earth to heaven ἤγγικεν...ἡ ἡμετέρα ἀ.· ὁρῶ γὰρ τὸν Χριστόν μου καλοῦντα ἐμέ *A.(Pass.)Petr.et Paul*.73(p.164.1); Meth.*symp*.8.2(p.83.9; M.18.141A).

B. *calling back*; **1.** in gen.; **a.** *recall*, *restoration*; from exile, Philost.*h.e*.9.8(M.65.576A); from captivity, Thdt.*Ps*.14:1(1.685, v.l. ἐπανάκλησιν); from death to life ἐκ μὲν τῶν δύο τόπων [sc. Hades and the tomb] τὴν ἀ. ‡Ath.*Apoll*.1.14(M.26.1120A); Euthal.Diac.*Ac*.29(M.85.660B); **b.** of abstracts οὔτε μὴν εἰς χρόνους μακροὺς ἀ. ἔσεσθαι τῆς ἐλπίδος Cyr.*Is*.4.5(2.704C); *revoking* ὦ μεσημβρία τῆς δειλινῆς ἐν παραδείσῳ καταδίκης ἀ. Procl.CP *or*.11.4(M.65.785C); *renewing* μετάνοιά ἐστιν ἀ. βαπτίσματος Jo.Clim.*scal*.5(M.88.764B); **2.** spiritual *restoration* or *recall*; **a.** of Jews Ἡλίας...εἰς τὴν ἀ. τοῦ Ἰσραὴλ κεῖται προφήτης Vict.*Mc*.9:2(p.354.14); ἔσται καὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐν ὑστέροις ἀ., εἰ καὶ ἐν ἀρχῇ λεῖμμα μόνον ἐγένετο Proc.G.*Is*.1:7f.(M.87.1840C); ‡Caes.Naz.*dial*.197(M.38.1188); **b.** of mankind through Christ ὑπὲρ τῆς ἀ. ἡμῶν...τὸ τοῦ σταυροῦ ξύλον...ὑπεδέξατο *A.(Pass.)Andr*.3(p.5.27); *A.Xanthipp*.19(p.71.32); Ath.*inc*.7.4(M.25.108D); opp. παρατροπή, Gr.Nyss.*or.catech*.8(p.49.17; M.45.37C) cit. s. παρατροπή; τῇ ἀ. τῶν ἀνθρώπων...ἣν διὰ τοῦ γενέσθαι ἡμῶν πρωτότοκος πάλιν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς χάριν ἀνεκαλέσατο id.*Eun*.4(2 p.63.23; M.45.636A); Cosm.Ind.*top*.2(M.88.121A); ξύλον γὰρ καὶ γυνὴ ἐγένοντο ἀφορμὴ τῆς ἐξορίας...νῦν δὲ γυνὴ καὶ ξύλον γίνεταί σοι ἀ. Jo.Eub.*concept.BMV* 21(M.96.1496B); ‡Jo.D.*Artem*.27(M.96.1276B); **c.** of individual from sin ἀνακάλεσαι με τὴν ταπεινήν, ὁ εἰς πολλῶν ἁμαρτωλῶν ἀ. ἀποσταλείς *A.Xanthipp*.29(p.79.12); πάντων ἐστὶν...ζωή· καὶ τῶν μὲν ἀποπιπτόντων αὐτῆς ἀ. τε καὶ ἀνάστασις Dion.Ar.*d.n*.1.3(M.3.589B).

ἀνακλητικός, *fit for summoning* or *exhorting*, *A.Xanthipp*.1(p.58.19).

ἀνάκλητος, *called back*, Eus.*m.P*.2(p.909.19; M.20.1468A).

ἀνακλίνω, *make to rest upon*, hence *give over to*, Nil.*Eulog*.8(M.79.1104D).

ἀνακλώθω, *unravel the thread*; of life as spun by Fates, ‡Just.*qu.et resp*.146(M.6.1400C).

ἀνακμάζω, *break out afresh*; in weeping, Germ.CP *or*.2(M.98.269A).

ἀνακοίνωσις, ἡ, *communication*, Chrys.*serm.2.1 in Gen*.(4.652C).

***ἀνακολαφή, ἡ,** *embroidery*; on a deacon's tunicle, ‡Sophr.H.*liturg*.7(M.87.3988B).

***ἀνακολουθέω,** Or.*comm.ser.63 in Mt*.(M.17.304B) for ἀντανακολουθέω (p.146.4).

ἀνακόλουθος, *inconsequent*, hence *lawless*, *unruly* κακῇ ὥρᾳ εἰσήλθατε ὧδε, προπετεῖς, ἀ. *Pers*.(p.7.11).

ἀνακομάω, *get fresh hair*, Cyr.*ador*.16(1.582C).

ἀνακομιδή, ἡ, 1. *return*, Tat.*orat*.39(p.40.19; M.6.884A); Clem.*str*.7.11(p.46.3; M.9.488C); Philost.*h.e*.3.6(M.65.489A); τὴν ἐκ θανάτου καὶ φθορᾶς ἀ. ... εἰς ἀφθαρσίαν Cyr.*inc.unigen*.(5^1.692B); id.*Pulch*.(p.38.10; 6^2.145D) cit. s. ἀνακεφαλαιόω; **2.** *laying up*, *deposition*; of relics, ‡Jo.D.*Artem*.9(M.96.1260B).

ἀνακομίζω, 1. *carry* or *bring up*; hence **a.** *raise*; of Christ's flesh raised to heaven, Meth.*symp*.7.8(p.79.11; M.18.136B); met., *exalt*, Cyr.*Chr.un*.(5^1.730B); **b.** *bring*, *offer*; sacrifices, Meth.*symp*.5.6(p.61.12; 109A); τῷ Χριστῷ τὴν ᾠδὴν ἀ. Cyr.*Ps*.17:1(M.69.820C); id.*ador*.15(1.520B); **c.** *lay up*, *deposit*; relics, Philost.*h.e*.3.2(M.65.481A); **2.** *bring back*, *restore* ἀνθρωπότητος ἀνακομισθείσης εἰς ἀφθαρσίαν Cyr.*Abac*.34(3.549C); id.*Rom*.5:3(p.182.11; M.74.784A).

ἀνακοντίζω, *hurl forth*, *aim*, Nonn.*par.Jo*.21:8(M.43.916C); met., *refer* ὁ ἀπόστολος...εἰς Χριστὸν ἀνηκόντισε τὰ κατὰ τὸν Ἀδάμ Meth.*symp*.3.8(p.35.10; M.18.73A).

ἀνακοπή, ἡ, *checking*; of sins by law and fear, Clem.*paed*.1.11(p.147.19; M.8.365B); id.*str*.3.12(p.237.4; M.8.1189B).

ἀνακόπτω, 1. *check*, *restrain*; med., *restrain oneself*, *refrain*, Polyc.*ep*.5.3; **2.** *castrate*, Diod.*Ex*.31:16(M.33.1585A).

ἀνακοσμέω, *adorn anew*, *restore*, Meth.*res*.1.43(p.291.9; M.18.272C; v.l. ἀνακοσμοποιηθῆναι); *ib*.1.44(p.293.7; M.41.1113D).

***ἀνακοσμοποιέω,** v. foreg.

ἀνακουφίζ-ω, 1. *lift up*, *raise*, met. τῇ ἀρετῇ ~όμενοι εἰς τὰ ἐπουράνια Nil.*epp*.2.199(M.79.304D); Cyr.*Mich*.17(3.406D); φύσις [sc. τοῦ Χριστοῦ] ἀ. ... πρὸς τὸ ἴδιον ἀγαθὸν τὸ κάτω πίπτον ἀεί id.*Jo*.11.12(4.1002A); **2.** *hold up*, *support*, ‡Nil.*perist*.11.5(M.79.909D).

[*]**ἀνακοχλάζ-ω,** = ἀνακαχλάζω *boil up*, *seethe* ~ειν [v.l. ἀνακογχυλιάζειν] τὸ ὕδωρ Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.37A); λέβητι ~οντι Epiph.*exp.fid*.11(p.511.25, v.l. καχλάζοντι M.42.801C); of waters at Christ's baptism καταβάντων αὐτῶν ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἀνεκόχλασαν [v.l. ἀνεκάχλασαν] τὰ ὕδατα *Chron.Pasch*.p.225(M.92.548A); ἀνακαχλάζειν Olymp.*Job* 30:27(M.93.317C).

***ἀνακράκτης, ὁ,** *clamorous person*, Bas.*renunt*.6(2.208B; M.31.640C).

ἀνάκρασις, ἡ, *mixture*, *blending*, *union*; **1.** in gen., Isid.Pel.*epp*.1.461(M.78.436B); of human friendship τῆς ὑπὲρ ἀδελφοὺς ἀ. Gr.Naz.*or*.10.2(M.35.829A); of interpenetration of sensible and intelligible things in creation, Gr.Nyss.*or.catech*.6(p.30.7; M.45.25C); **2.** Christol., Or.*Cels*.3.41(p.237.9; M.11.975A) cit. s. προσλαμβάνω; favourite term of Gr. Nyss. τὸν δὲ τῆς ἀ. τρόπον τοῦ θείου πρὸς τὸν ἄνθρωπον συνιδεῖν οὐ χωροῦμεν Gr.Nyss.*or.catech*.11(p.57.16; M.45.44B); id.*Eun*.5(2 p.117.7; M.45.697B); *ib*.(p.117.22; 697C); *ib*.6(2 p.144.13; 729C) cit. s. μεταποιέω; id.*ep*.3(M.46.1020C); id.*hom.4 in Cant*.(M.44.836D); likened to ἀ. of fire and iron, Apoll.*fr*.128(p.238.26)ap.Thdt.*eran*.2(4.171); θεότητος...καὶ ἀνθρωπότητος...ἀπερινόητος ὁ τῆς ἀ. τρόπος Cyr.*hom.pasch*.8(5^2.103A); used of Apollinarian mixture of divine and human natures in Christ σύγχυσίν τινα καὶ ἀ., καὶ τρόπην τὴν εἰς σάρκα τοῦ θεοῦ λόγου κατηχῶν Isid.Pel.*epp*.1.496(M.78.452C); rejected by some later orthodox writers, e.g. τὴν ἕνωσιν γεγενῆσθαι λέγοντες, οὐ κατὰ...ἀ. φάσκομεν Jo.D.*Jacob*.81(M.94.1480A); Ambr.*ib*.(1496A) cit. s. συγχέω; though used by others, Leont.B.*Nest.et Eut*.2(M.86.1353B) cit. s. ἕνωσις; τὴν δὲ ἕνωσιν αὐτοῦ τοῦ λόγου οὐσιώδους ἀνακράσεως Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3168A); ἡ ἕνωσις...οὐ τῶν φύσεων ἀλλοιωθεισῶν...ἀλλὰ κατὰ τὸν τῆς ἀ. ... τρόπον, καθ' ὃ ἂν εἴποι τις αὐτὸν θεὸν καὶ ἄνθρωπον Anast.Ant.*fr*.ap.*Doct.Patr*.20(p.126.18; M.89.1286B); **3.** of union of Christ with H. Ghost ὁ...σπόγγος [given to Christ on Cross]...τὴν...τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν αὐτῷ γενομένην ἀ. ἀνέφηνε ‡Dion.Al.*fr.in Lc.22:42*(p.240.12); **4.** of eucharistic union, esp. between human body and eucharistic elements τὸ δὲ σῶμα ἕτερον τρόπον [opp. soul, which is saved by faith in baptism] ἐν μετουσίᾳ τε καὶ ἀ. τοῦ σώζοντος γίνεται Gr.Nyss.*or.catech*.37(p.142.3; M.45.93A); cf.id.*hom.8 in Eccl*.(M.44.737D); οὐχ ἁπλῶς μίγνυμαί σοι, ἀλλὰ συμπλέκομαι...ἵνα πολλὴ ἡ ἀ. γένηται Chrys.*hom.15.4 in 1 Tim*.(11.641D); ‡Chrys.*pasch*.2(8.256B) cit. s. ἀνακιρνάω; **5.** of intellectual and myst. union; Gnost. τὴν ἀ. τὴν πρὸς τὸ πλήρωμα αὐτῆς Heracleon ap. Or.*Jo*.13.11(p.235.22; M.14.416B); intellectual οὐσία τοῦ γινώσκοντος κατὰ ἀ. ἀδιάστατον γενομένη Clem.*str*.4.22(p.308.26; M.8.1345C); of spiritual affinity, Cyr.*Ps*.36:18(M.69.936A); myst. ἑπόμενος τῷ καλοῦντι...ἄξιον ἑαυτὸν παρασχὼν...κατὰ ἀ. ἔχειν τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ Clem.*str*.7.12(p.56.27; M.9.509B); τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἡ πρὸς τὸ θεῖόν ἐστιν ἀ. Gr.Nyss.*hom.1 in Cant*.(M.44.772A); *ib*.4(836D); with H. Ghost ἀπὸ τῆς...ἀ. τοῦ ἁγίου πνεύματος, εἰς ἣν μόνον ἡ πιστὴ ψυχὴ ἀναπαύεσθαι δύναται Mac.Aeg.*hom*.5.7(M.34.512D).

ἀνακραυγάζω, *cry aloud*, Chrys.*hom.17.5 in Heb*.(12.171A); Gel.Cyz.*h.e*.2.22.17.

ἀνακρίνω, 1. *examine closely*; Chrys.*hom.37.1 in Ac*.(9.281A); **2.** *judge* and so *condemn*, Epiph.*haer*.55.5(p.330.10; M.41.980C); *ib*.76.24(p.371.14; M.42.564B) citt. s. πνευματικῶς; *ib*.69.19(p.168.16; 229D) cit. s. σαρκικός; **3.** *put off*, *delay* ἀνακριθεὶς τοῦ λαβεῖν τὴν αἴτησίν σου Ephr.3.223D.

ἀνάκρουσις, ἡ, *striking up* ὕμνων Or.*Ps*.48:5(p.49).

***ἀνακρουστόν,** sens. dub., ref. movement of shuttle to and fro in weaving ἱμάτιον τέχνῃ τινὶ...ἀ. ὑφαινόμενον Isid.Pel.*epp*.1.74(M.78.233B).

ἀνακρού-ω, 1. *stop*, *check*, *restrain*; by words, Clem.*paed*.2.1(p.162.16; M.8.307A); ἀ. τοὺς ἐρεθισμούς Or.*princ*.3.1.5(4; p.199.12; M.11.253A); med., Epiph.*haer*.proem.3(p.172.1; M.41.177C); **2.** *strike* hands together, *clap*, Hipp.*haer*.4.46(p.68.27; M.16.3110D); in music, Chrys.*ep*.2.3(3.538D); abs., *play*, Eus.*d.e*.4.13(p.172.26; M.22.288B); Thdt.*Ps*.91:4(1.1265); **3.** *strike up* ~ειν μέλος Cyr.*Ps*.32:2(M.69.872A); med., Chrys.*pan.Rom*.2.2(2.620B); **4.** *thrust up*, met. τῆς πλεονεξίας μνήμην...~εσθαι καὶ ἀνασκάπτεσθαι ποιεῖς διὰ τῆς οἰκίας id.*hom.10.4 in 1 Thess*.(11.500C).

***ἀνάκρυπτος,** *hidden* προφητεία Eus.*e.th*.2.18(p.121.29; M.24.940C).

ἀνακτάομαι, 1. *refresh*, *revive*; morally and spiritually ἀνακτήσασθε ἑαυτοὺς ἐν πίστει, ὅ ἐστιν σὰρξ τοῦ κυρίου καὶ ἐν ἀγάπῃ, ὅ ἐστιν αἷμα Ign.*Trall*.8.1; Or.*exp.in Pr*.19:17(M.17.208D); intrans., *recover oneself*, *revive* παραπτώματι, ἐξ οὗ μηκέτι παρὸν αὐτῷ ἀ. Mac.Aeg.*elev.*10(M.34.897B); Chrys.*hom.6.4 in 2Tim*(11.691B); **2.** *restore*, Hipp.*Dan.*4.26.8.

ἀνακτέον, *one must refer*; in spiritual interpretation of scripture, Or.*fr.57 in Jo.*(p.531.1).

ἀνάκτησις, ἡ, 1. *regaining*, of men through Cross αὕτη ἡ κόλασις μυστήριόν ἐστιν τῆς ἀνθρωπίνης ἀ. *A.(Pass.)Andr.*4(p.9.21); ‡Ath.*Apoll.*1.6(M.26.1104B); **2.** *recovery* of strength; *refreshing*, Const.Diac.*laud.*41(M.88.528A); Areth.*Apoc.*66(M.106.764C); **3.** *means of recovery*, Jo.VI CP *ep.*(M.96.1432C).

ἀνακτίζ-ω, 1. *rebuild*; fig., of men as rebuilt on foundation of Christ, Ath.*Ar.*2.77(M.26.309C); Cyr.*thes.*(5^1.175B); **2.** *recreate*, *remake*; **a.** eschatol., the universe, Meth.*res.*1.48(p.301.7, v.l. ἀνακαινισθῇ M.18.276C); ‡Just.*qu.Gr.*4(M.6.1472C); **b.** the body after death, Ast.Am.*hom.*1(M.40.169C); ‡Just.*qu.Gr.*26(1485A); **c.** of redemption: of universe by Christ, Ath.*inc.*7.5(M.25.109A); εὐδόκησεν...ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ καὶ ἀ. τὸ ποιηθὲν εἰς τὸ ἀπ' ἀρχῆς Cyr.*ador.*2(1.69C); Cosm.Ind.*top.*5(M.88.237D); of mankind, Ath.*Ar.*2.66(M.26.288A); ἀνεκτίσθημεν γὰρ ἐν Χριστῷ τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ἡμῶν Cyr.*Ps.*50:12(M.69.1099A); δεύτερος... Ἀδὰμ...ἀπαρχὴ τῶν ~ομένων εἰς καινότητα ζωῆς id.*Jo.*11.10(4.991B); τὴν δευτέραν [sc. δημιουργίαν] καθ' ἣν ~όμεθα διὰ τῆς ἀναστάσεως Thdr.Mops.*Eph.*2:10(p.146.23; M.66.916B); of individual soul, Clem.*str.*7.16(p.66.16; M.9.529B); **d.** through bestowal of H. Ghost (ref. Jo.20:22), Didym.*Trin.*2.7(M.39.569A); Cyr.*glaph.Dt.*(1.432D); in gen. ὁ...λαβὼν αὐτὸ ἀνακτισθήσεται Or.*Jo.*13.23(24; p.247.27; M.14.437C); Cyr.*Jo.*11.12(4.1001E); exeg. Is.54:16 τινὲς δὲ τὸ 'ἔκτισα', ἐπὶ τοῦ 'ἀνέκτισα', παρειλήφασιν, δηλοῖ δὲ τὸν δι' ἁγίου πνεύματος ἀνακαινισμόν Proc.G.*Is.*54:1ff.(M.87.2545B); esp. in baptism πνεῦμα...τὸ ~ον διὰ βαπτίσματος, δι' ἀναστάσεως Gr.Naz.*or.*31.29(p.184.2; M.36.165C); Didym.*Trin.*2.12(M.39.672B); Cyr.*Jo.*5.2(4.475B); ἐκ τῆς τριάδος ~όμεθα, ὑφ' ἧσπερ ἐκτίσμεθα Proc.G.*Gen.*1:9f.(M.87.77D); cf. ἡ ψυχή...διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀνενεώθη, ὡσανεὶ ἀνακτισθεῖσα πάλιν Chrys.*comm.in Gal.*6:16(10.729A); ~όμενοι ἐντεῦθεν ἤδη...κατὰ τύπον ἐλπίδι τῶν προσδοκωμένων Thdr.Mops.*Eph.*4:22f.(p.173.20); **3.** *build* βουλόμενος ὁ Σολομῶν...ἀ. καὶ οἰκοδομῆσαι τὴν Σιών *T.Sal.*1.1(p.6*.8); **4.** *brick up* ἐν ἄντρῳ τινὶ τοῦτον ἀ. *Ep.Tib.*(p.80.20).

***ἀνακτικός,** *leading up*, v.l. for **ἀνεκτικός** *enduring*, *patient* διδαχῆς ἀ. Euthal.Diac.*epp.Paul.*(M.85.768C).

ἀνάκτισις, ἡ, 1. *rebuilding*; of Temple, Eus.*Ps.*126(M.24.20B); Proc.G.*Is.*44:24ff.(M.87.2416C); **2.** *recreating*, *remaking*; **a.** lit.; eschatol., of the world, ‡Just.*qu.et resp.*30(M.6.1277C); ‡Just.*qu.Gr.*15.10(M.6.1481A); of dead in resurrection, Thdt.*Ezech.*37:8(2.996); οἱ δὲ ἀνιστάμενοι κατὰ ἀ. ἀνίστανται ‡Just.*qu.Gr.*15.7(1480C); **b.** of redemption of universe in Christ οὐ γὰρ τὴν πρώτην λέγει κτίσιν, ἀλλὰ τὴν ἐν αὐτῷ γενομένην ἀ., καθ' ἣν τὰ πάντα διαλελυμένα εἰς συμφωνίαν ἤχθη μίαν Thdr.Mops.*Col.*1:16(M.66.928B); περὶ τῆς ἐν Χριστῷ κτίσεως καὶ ἀ. τῆς κατὰ συνάφειαν θεοῦ Euthal.Diac.*epp.Paul.*(M.85.768C); δι' οὗ γίνεται...τῆς ἀ. καὶ ἀναστάσεως ἡ ἀρχή Cosm.Ind.*top.*2(M.88.121B); *ib.*(128A); of men μετατυπωθῆναι...κατὰ τὴν ἐκ τῆς διαθήκης ἀ. τε καὶ ἀνανέωσιν Clem.*str.*4.23(p.314.17; M.8.1357C); οὗπερ τὴν ἀ. ἐν ἑαυτῷ ποιούμενος ὁ σωτήρ Gel.Cyz.*h.e.*2.17.28(M.85.1272A); Leont.H.*Nest.*1.18(M.86.1469B) cit. s. αὐτουργικῶς; **3.** *repairing* κανδήλης ἀ. Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)1.7(M.*PL*.77.183C).

***ἀνακτόκος, ἡ,** *mother of a prince*; of BMV, Leont.H.*Nest.*4.37(M.86.1712A) prob. for ἀνακτοτόκος.

[*]**ἀνακτορεῖον (ἀνακτόριον), τό,** *temple*, Hipp.*haer.*5.8(p.96.21; M.16.3151A); ἀνακτόριον, Eudoc.*Cypr.*1.228(M.85.841A).

ἀνακτόρεος, = ἀνακτόριος, *belonging to the emperor*, *royal*, Paul.Sil.*Soph.*244(M.86.2129A).

ἀνακτορία, ἡ, *lordship*, *rule*, *Orac.Sib.*4.66.

ἀνάκτορον, τό, *royal dwelling-place*; of house of God; **1.** Jewish Temple, Isid.Pel.*epp.*1.496(M.78.452C); of Holy of Holies τὰ δὲ ἔνδον ἄψαυστα ἦν, καὶ ἄδυτα, καὶ ἀ. Thdt.*qu.60 in Ex.*(1.162); id.*qu.26 in 3Reg.*(1.468); id.*qu.in 2Par.*proem.(1.570); **2.** of a church, Paul.Sil.*Soph.*884(M.86.2152B); of sanctuary in a church, Gr.Nyss.*ep.*1(M.46.1004A); Thdt.*h.e.*5.18.20(3.1050); met., Eus.*l.C.*proem.4(p.196.1; M.20.1317B); **3.** of heaven ἀ. τοκῆος Synes.*hymn.*1.107(p.62; M.66.1589).

ἀνακτοτελέστης, ὁ, *president of the mysteries*, Clem.*prot.*2(p.15.5; M.8.81A).

***ἀνακτυπέω,** *resound*, Cyr.*Is.*1.3(2.69A).

ἀνακυΐσκω, *impregnate again*, met., *make fruitful again* δι' ἐκείνων [sc. martyrs] οἱ πλείους τῶν ἠρνημένων...ἀνεκυΐσκοντο *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.46(M.20.425B).

***ἀνακύκλημα, τό,** *revolution*; of seasons, Cyr.*ador.*6(1.207A); of the course of an argument λόγος...διὰ τῶν αὐτῶν ἀ. στρεφόμενος id.*Jo.*2.1(4.154A).

ἀνακύκλησις, ἡ, *interchange*, Trin. λόγον...μῖξίν τινα τῶν ὑποστάσεων καὶ ἀ. κατασκευάζοντα Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.133B).

ἀνακυκλόω, = ἀνακυκλέω, *repeat*, Cyr.*ador.*13(1.463A).

***ἀνακυλινδέομαι,** *whirl round*, *T.Sal.*14.1(M.122.1336C).

***ἀνακυλισμός, ὁ,** *whirling round* Γελγέλ...καθ' Ἑβραΐδα ἀ. ... σημαίνει Dion.Ar.*c.h.*15.9(M.3.337D).

ἀνακυλί-ω, 1. *roll*, *revolve*, met. ἐπὶ τὸν αὐτὸν βόρβορον [sc. of heresy] ἀνεκυλίοντο Hipp.*haer.*9.7(p.241.3; M.16.3371A); ἀπὸ κακῶν εἰς κακὰ ~ομένη Or.*fr.in Pr.*5:6(M.17.157C); **2.** *roll* the eyes in astonishment, Marc.Diac.*v.Porph.*6(p.6.25); *turn over* ἱστορίας καὶ τὰ ἑκάστου ἔτους ~οντες συντάγματα Hier.(tr.Sophr.Pal.)*vir.ill.*proem.(p.1.20; M.*PL*.23.604A); in the mind, Anast.S.*qu.et resp.*133(M.89.785C).

***ἀνακυρτόομαι,** pass., *swell up*, Meth.*arbitr.*2.3(p.148.12; M.18.244A).

***ἀνακύφω,** = ἀνακύπτω, *raise one's head*, Epiph.*haer.*37.4(p.55.15; M.41.645D).

***ἀνακωδίκευσις, ἡ,** *codification*; of laws, Jo.Mal.*chron.*18 p.448(M.97.657C).

ἀνακωχή, ἡ, = ἀνοκωχή, *cessation*, *pause*, of a musical rest κρουμάτων ἀ. Hipp.*fr.13 in Pss.*(p.142.24); of a truce in warfare, Chrys.*sac.*6.13(p.171.15; 1.435B); Thdt.*h.e.*2.31.1(3.907); φαυλότητος...καὶ ἁμαρτίας...ἔχει ἀ. ἡ κατὰ τὸ σάββατον ἀργία Cyr.*Jo.*4.7(4.439C).

***ἀνάλαβος, ὁ,** *scapular*, Ephr.3.255A; id.3.359A; *Apophth.Patr.*(M.65.276D); cf. *gestant etiam resticulas duplices, laneo plexas subtegmine, quas Graeci* ἀναβολάς (v.l. *analaboys*) *nos vero succinctoria, seu redimicula, vel proprie rebrachiatoria possumus appellare. quae descendentia per summa cervicis et e lateribus colli divisa, utrarumque alarum sinus ambiunt...ut constringentia latitudinem vestimenti ad corpus contrahant*, Cassian.*de institutis coenobiorum* 1.6(M.*PL*.49.71A); symbolism ὁ δὲ ἀ. πάλιν ὁ σταυροειδῶς τοῖς ὤμοις αὐτῶν περιπλεκόμενος, σύμβολον τῆς εἰς Χριστόν ἐστι πίστεως ἀναλαμβανούσης τοὺς πραεῖς, καὶ περιστελλούσης ἀεὶ τὰ κωλύοντα, καὶ τὴν ἐργασίαν ἀνεμπόδιστον αὐτοῖς παρεχούσης Evagr.Pont.*cap.pract.*A(M.40.1221A); symbol of cross borne on shoulders, Dor.*doct.*1.13(M.88.1633B); ὁ δὲ ἀ., ἐπειδὴ καὶ ἔμπρὸς καὶ ὀπίσω τὸν σταυρὸν ἔχει, σημαίνει ὅτι χρὴ...μὴ μόνον σταυρωθῆναι ἡμᾶς τῷ κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμον ἡμῖν Max.*qu.dub.*67(M.90.841A); of taking up cross and wearing shield of faith, ‡Bas.*h.myst.*25(p.263.11); cf. gloss on †Jo.D.*B.J.*18(M.96.1025C).

ἀναλακτίζω, *spurn*, Clem.*str.*7.16(p.67.12; M.9.532B).

ἀναλαμβάν-ω, I. *receive*, *accept*;

A. in gen., spiritual gifts, sufferings etc. ἀ. παιδείαν, ἐφ' ᾗ οὐδεὶς ὀφείλει ἀγανακτεῖν *1Clem.*56.2; ἀποτίθεται τὴν νέκρωσιν καὶ ἀ. τὴν ζωήν Herm.*sim.*9.16.3; ἀ. τὸν ζῶντα τοῦ θεοῦ λόγον Or.*mart.*15(p.15.10; M.11.584A); παρρησίαν ἀ. πρὸς τὸ εὐεργετεῖν *ib.*37(p.35.24; 613A); *ib.*49(p.46.13; 633C); τὴν πρὸς...θεὸν ἀγάπην...ἀ. id.*Cels.*3.81(p.271.25; M.11.645B); of man received into holiness, Clem.*str.*7.3(p.10.30; M.9.417B); of prayers accepted by God, *PLond.*1929.7.

B. Holy Communion ἐκεῖνον, εἰ δυνατόν, ~οντας ἐν ἑαυτοῖς ἀποτίθεσθαι καὶ τὸν σωτῆρα ἐνστερνίσασθαι Clem.*paed.*1.6(p.115.27; M.8.301A); τῷ...τὸν ζῶντα ἄρτον ~οντι εἰς τὴν τήρησιν ἑαυτοῦ Or.*Cels.*6.44(p.114.20; M.11.1365B).

C. monastic habit ἀ. τὸ σχῆμα τὸ σεμνόν Nil.*exerc.*8(M.79.728B).

II. *accept*, *assimilate*, *understand*, ref. Christian doctrine τοὺς βουλομένους Χριστιανοὺς εἶναι δεῖν μόνους τοὺς τοῦ Χριστοῦ λόγους ἀ. Clem.*fr.*68(p.229.4,12); τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει...καὶ ἐπιστήμην αὐτῶν ἀ. Or.*Jo.*20.33(27; p.371.12; M.14.649B); ὁ παραλαμβάνων σοφίας θεωρήματα ἔσθ' ὅτε ἐπὶ προτέροις, δι' ἃ ἤδη σοφός ἐστιν ~ει δεύτερα, ἐφ' οἷς οὐ πρότερον ἦν σοφός *ib.*32.15(9; p.449.29; 780B); hence '*make one's own*' πίστεως ~ούσης τοὺς πραεῖς Evagr.Pont.*cap.pract.*proem.(M.40.1221A).

III. *assume*, *put on*, *take upon oneself*;

A. ref. Christ assuming human nature; **1.** σάρξ: ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ...ἐκ παρθένου...σάρκα ἀνέλαβε Arist.*apol.*15.1; υἱὸν τοῦ θεοῦ...σάρκα ἀνειληφότα Clem.*str.*6.15(p.496.5; M.9.349C); *ib.*7.2(p.7.16; 412A); Adam.*dial.*3.1(p.116.7; M.11.1793A); Eus.*e.th.*2.18(p.122.6; M.24.941A); ὁ λόγος, σὰρξ γενόμενος, τὸν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ ἀνείληφεν id.*d.e.*7.3(p.339.27; M.22.553C); τὴν ἡμετέραν ἐκ τῆς παρθένου σάρκα ἀνείληφε *Symb.Ant.*(345)5(p.252.39; M.26.732A); Chrys.*hom.53.1 in Jo.*(8.310E); οὔτε ἡ ἀναληφθεῖσα σὰρξ ἐχώρησεν εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνειληφότος Paul.Em.*hom.*2(p.12.25; M.77.1440C); eucharistic ἐδεστὴν παραθεὶς καὶ τὴν ἀναληφθεῖσαν σάρκα Cyr.*inc.unigen.*(5^1.707C);

2. σῶμα, and words denoting 'body': τοῦτον ἔγνωμεν ἐκ παρθένου σῶμα ἀνειληφότα Hipp.*haer.*10.33(p.291.20; M.16.3451B); ἀναλαβὼν τὸ διὰ γενέσεως σῶμα ἀνείληφεν αὐτὸ καὶ πόνων δεκτικὸν τυγχάνον... ὥσπερ οὖν βουληθεὶς ἀνείληφε σῶμα οὐ πάντῃ ἄλλης φύσεως παρὰ τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα, οὕτως συνανείληφε τῷ σώματι καὶ τὰ ἀλγεινὰ αὐτοῦ Or.*Cels.*2.23(p.152.21,23; M.11.841C); *ib.*1.70(p.124.13; 789C); ὁ λόγος...τὴν ἡμετέραν μορφὴν πρότερον ἀνέλαβε Meth.*symp.*1.4(p.13.1; M.18.44D); τὴν μορφὴν τοῦ δούλου ἀνέλαβεν id.*res.*2.18(p.370.6; M.18.284C); Adam.*dial.*4.17(p.174.21; M.11.1832B); τοῦτο δὲ ἦν τὸ ἀνθρώπειον σκῆνος, ὃ δίκην ἀμνοῦ...ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀγέλης οἷά τις ἀρχιερεὺς ἀναλαβὼν...προσηγάγετο τῷ πατρί Eus.*d.e.*10 proem.(p.445.16; M.22.716C); *ib.*(p.446.3; 717B); Ath.*Ar.*1.38(M.26.89C); ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ εὐεργεσίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἀ. σῶμα ἀνθρώπινον id.*v.Anton.*74(M.26.945C) Cyr.*thes.*15(5^{1}.160B); **3.** ἄνθρωπος q.v.; **a.** in gen. ὁ θεῖος λόγος...τὸ ἀνθρώπου προσωπεῖον ἀναλαβὼν καὶ σάρκα ἀναπλασάμενος Clem.*prot.*10(p.78.16; M.8.228A); id.*ecl.*23(p.143.7; M.9.708D); ἐν δὲ Χριστῷ πᾶσα ἡ ἄκρα νίκη διὰ τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὗ ἀνέλαβεν ἡ δόξα ἐκείνη ἀκατάληπτος *A.*(*Pass.*)*Petr.et Paul.*22(p.138.8); οὐκ ἂν δὲ ὅλος ἄνθρωπος ἐσώθη, εἰ μὴ ὅλον τὸν ἄνθρωπον ἀνειλήφει Or.*dial.*7(p.136.17); id.*Jo.*10.6(4; p.176.25; M.14.316C); Adam.*dial.*1.2(p.4.13; M.11.1717B); πάντα γ' ἐπιτελῶν δι' οὗ ἀνείληφεν ἀνθρώπου Eus.*d.e.*4.13(p.172.4; M.22.285D); ἐκ...Μαρίας τὸν ἡμέτερον ἀ. ἄνθρωπον Ath.*exp.fid.*1(M.25.201B); Thdr.Mops.*fr.inc.*(p.303.13; M.66.985A); ὁρᾶτε πῶς φανερῶς τὸν θεὸν λόγον φησὶ παθημάτων τετελειωκέναι τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον *ib.*(p.304.13; 985C); τὸν κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν θεοῦ πλασθέντα ἀ. ἄνθρωπον ‡Just.*coh.Gr.*38(M.6.309B); ἀ. δὲ αὐτὸς τὰ τῆς ἀνθρωπότητος ἴδια, θεὸν ἑαυτοῦ τὸν πατέρα καλῶν Cyr.*thes.*15(5^{1}.160E); including soul and spirit ὅτι...αὐτὸς ἕτερος ἦν ὧν ἀνείληφεν, δῆλον ἐξ ὧν ὁμολογεῖ· ἐγὼ ἡ ζωή...τὸ δὲ πνευματικόν, ὃ ἀ., καὶ τὸ ψυχικὸν οὕτως ἐμφαίνει· τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν...Clem.*exc.Thdot.*61(p.127.4,6; M.9.688B); ...εἰκὼν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· ἥντινα νομίζομεν εἶναι ἣν ἀνέλαβεν ψυχὴν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἀνθρωπίνην, γενομένην διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς εἰκόνος τοῦ θεοῦ εἰκόνα Or.*comm.in Rom.*1:1(*JTS* 13 p.211.40); θέλων σῶσαι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου...ἀνέλαβεν καὶ ἀνθρώπου πνεῦμα id.*dial.*7(p.138.1); ἀνειληφὼς σῶμα καὶ ψυχὴν ἀνθρωπίνην id.*Cels.*2.31(p.158.28; M.11.852A); **b.** in heret. formulae τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἀνέλαβεν ὁ σωτήρ, αὐτὸν εἶναι τὸν υἱὸν λέγουσιν ‡Ath.*Ar.*4.15(p.59.19; M.26.488C); τὸν υἱὸν καὶ κύριον καὶ θεὸν ἡμῶν σάρκα ἤτοι σῶμα, τουτέστιν ἄνθρωπον, ἀνειληφέναι ἀπὸ Μαρίας...ἄνθρωπον ἀνέλαβεν ὁ Χριστὸς ἀπὸ Μαρίας...δι' οὗ πέπονθε *Symb.Sirm.*2(p.257.19,21; M.26.744A); **c.** orthodox statements in Christol. controversies: against Eunomius τὸ ταπεινὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπερυψοῦσθαι λέγει [sc. S. Paul], δεικνύντος τοῦ λόγου τὴν τοῦ ἀναληφθέντος ἀνθρώπου πρὸς τὸ ὕψος τῆς θείας φύσεως ἐξομοίωσιν Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.147.23; M.45.733B); Apollinarius Χριστὸς...ὁ λόγος ἦν, τοῦτο καὶ ὁ ἐμμιχθείς τε καὶ ἀναληφθεὶς ἐν τῇ θεότητι γίνεται id.*Apoll.*53(M.45.1252C); Nestorius αὐτός ἐστιν ὁ τοῦ θεοῦ ἀΐδιος υἱὸς καὶ λόγος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος ὑπὸ θεοῦ ἀναληφθείς, ἵν' ἕτερος ᾖ παρ' ἐκεῖνον. οὐδὲ γὰρ ἄνθρωπον ἀνέλαβεν ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, ἵνα ᾖ ἕτερος παρ' αὐτόν Felix I Papa *fr.*ap.Cyr.*apol.orient.*7(p.45.29; 6^{1}.174B); οὐκοῦν γέγονεν ἄνθρωπος, οὐκ ἄνθρωπον ἀνέλαβεν, ὡς Νεστορίῳ δοκεῖ Cyr.*ep.*45(p.155.19; 5^{2}.139B); οὐκ ἄνθρωπον ἀνειλῆφθαί φαμεν παρὰ τοῦ θεοῦ λόγου... ἄνθρωπον δὲ μᾶλλον αὐτὸν γενέσθαι διορίζόμεθα, ταύτης τε ἕνεκα τῆς αἰτίας τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων ἐξεστηκέναι φαμὲν τοὺς τολμῶντας λέγειν τὸν ἀναληφθέντα ἄνθρωπον χρῆναί τε διαβεβαιουμένους αὐτὸν ὡς ἕτερον ἑτέρῳ συμπροσκυνεῖσθαι δεῖν τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ id.*apol.Thdt.*8(p.132.12ff.; 6.226C); εἰ...λέγειν αὐτοὶ τεθαρσήκασιν, ἄνθρωπος ἀνελήφθη παρὰ τοῦ θεοῦ, πῶς ἐπτώχευσεν ὁ ἀναληφθείς...; ἀλλ' ὧδε φρονεῖν ἀπηχές· οὐκοῦν οὐκ ἐπτώχευσεν ὁ ἀναληφθείς...ποῦ...ὀψόμεθα τῆς πτωχείας τὸ ὑφειμένον; ἆρ' ἐν τῷ τινὰ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀναλαβεῖν καθὰ φάναι τετολμήκασιν οἱ τῆς Νεστορίου δυσσεβείας παράσιτοι; *ib.*10(p.138.19ff.; 233Af.); **4.** Christ 'assuming' the Church Ἰησοῦς...ἐν ἑαυτῷ δυνάμει τὴν ἐκκλησίαν ἀναλαβὼν ἀνέσωσεν καὶ ἀνήνεγκεν ἅπερ ἀνέλαβεν Clem.*exc.Thdot.*58(p.126.11,14; M.9.688A); Ath.*inc.et c.Ar.*21(M.26.1021B).

B. ref. Christ taking upon himself **1.** human birth ἐκ παρθένου τῆς Μαρίας καὶ ἁγίου πνεύματος τὴν γένεσιν ἀνείληφεν Or.*Jo.*32.16(9; p.452.5; M.14.784B); τὴν ἐκ παρθένου...οὗ ἀνείληφεν σκήνους γένεσιν Eus.*d.e.*6.15(p.269.27; M.22.444B); **2.** man's sins and death δυνάμενος πᾶσαν τὴν ὅλου τοῦ κόσμου ἁμαρτίαν εἰς ἑαυτὸν ἀναλαβὼν λῦσαι...τῷ μηδὲν αὐτὸν ἡμαρτηκότα τὰς πάντων ἁμαρτίας ἀνειληφέναι Or.*Jo.*28.18(14; p.413.8,14; M.14.720D,721A); τοῦ κυρίου...θάνατον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀνειληφότος *ib.*2.26(21; p.83.27; 100D); id.*comm.in 1Cor.*15:20ff.(*JTS* 10 p.48.98); ‡Just.*fr.*11(M.6.1596B) cit. s. ἀποπομπή.

C. ref. man; putting on new man and his virtues τὴν πραϋπάθειαν ἀναλαβόντες Ign.*Trall.*8.1; τὸν ἐν Χριστῷ κτισθέντα καὶ ἀνακαινισθέντα νοῦν...ἀναλαβεῖν Ath.*ep.Serap.*1.9(M.26.553C); id.*Ar.*3.18(M.26.361B); ἀναλαβόντες δὲ τὸν νέον [sc. ἄνθρωπον] τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ ‡Ath.*Ar.*4.34(p.83.24; M.26.521A).

IV. *take up* into heaven;

A. ref. Christ, Just.*dial.*32.3(M.6.544C); αὐτοῦ...σῶμα...εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέν Ath.*Ar.*1.45(M.26.104C); †Ath.*exp.fid.*1(M.25.201B); *Symb.Sirm.*3(p.236.4; M.26.693B); τὸν εἰς οὐρανοὺς ἀνθρωποπρεπῶς ἀναληφθέντα Dion.Ar.*c.h.*7.3(M.3.209B).

B. OT characters; **1.** Elijah, Clem.*str.*1.21(p.73.9; M.8.841A); Or.*Jo.*6.13(7; p.122.20; M.14.224C); Meth.*res.*3.5(p.396.7; M.18.320B); Ath.*ep.Drac.*8(M.25.532C); **2.** others: Abraham, *T.Abr.*B 7(p.112); Moses τὸν Μωυσέα ~όμενον διττὸν εἶδεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ Clem.*str.*6.15(p.498.21; M.9.356C); Jeremiah τὸ φῶς...τὸ φωτίζον με, ἕως οὗ ἀναληφθῶ πρὸς σέ *Apoc.Bar.rel.*9.3.

C. ref. BMV οὐκ ἀνελήφθης εἰς οὐρανούς, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γῆς ἱσταμένη, τὸν οὐράνιον...βασιλέα...ἐπεσπάσω πρὸς ἑαυτήν ‡Chrys.*annunt.et Ar.*(11.840B).

D. S. John, Hipp.Th.*fr.*1.5(p.7.3); cf.*ib.*2.5(p.14.1).

E. of souls of Christians Ἀμμοῦν...οὗ τὴν ψυχὴν ~ομένην εἶδεν ὁ Ἀντώνιος ‡Pall.*h.mon.*29(p.90.11; M.34.1026D); heret. βλασφημεῖν τολμῶσι...οἳ καὶ λέγουσι μὴ εἶναι νεκρῶν ἀνάστασιν, ἀλλὰ ἅμα τῷ ἀποθνήσκειν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ~εσθαι εἰς τὸν οὐρανόν Just.*dial.*80.4(M.6.655A).

F. in rapture; ref. S. Paul, Meth.*res.*1.55(p.314.3; M.18.296A) cit. s. παράδεισος; ἀνειλῆφθαι αὐτὸν ἐν ὁράματι εἰς τὸν οὐρανόν ‡Pall.*h.mon.*11.18(p.59.2, v.l. ἀνειληφέναι M.65.453B).

V. *recall*, *M.Perp.*20(p.91.13).

VI. *recover, find refreshment*, *M.Perp.*16(p.87.1); ἐκέλευσέν τε αὐτοὺς...εἰσελθεῖν καὶ ~ειν μετ' αὐτῶν *ib.*(p.87.6).

VII. *revert* μετανοίᾳ ἀναλαβεῖν εἰς μετάμελον Pamph.Mon.*Soter.*3(p.118.27).

VIII. *raise* wings, ‡Eust.*Laz.*24(p.46.6).

***ἀναλαμπρύνω**, *make to shine again*; v.l. for ἀναλαμβάνω, Or.*fr.14 in Jer.*(p.205.2; M.13.569C).

ἀναλάμπ-ω, **1.** *shine forth*; fig., *T.Lev.*18.4; met. τὴν...ἀναλάμψασαν διὰ...Χριστοῦ θεοσέβειαν Or.*Cels.*5.33(p.35.14; M.11.1232A); Meth.*symp.*4.5(p.50.21; M.18.93A); Cyr.*Jo.*1.3(4.23E); *revive*, Clem.*str.*5.1(p.327.29; M.9.13A); εἰς εὐδόκιμον ἀληθῶς ~οντες βίον Cyr.*Pulch.*24(p.51.18; 5^{2}.165C); **2.** *illuminate*, Or.*Jo.*1.6(8; p.11.23; M.14.36B).

ἀναλγησία, ἡ, **1.** *freedom from pain*, *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.19(M.20.416B); **2.** *insensibility, lethargy* τῆς ἀργίας ἵνα μὴ εἴπω τῆς ἀ. Gr.Naz.*ep.*240(M.37.384A); Chrys.*sac.*2.4(p.34.19; 1.375A); Isid.Pel.*epp.*2.94(M.78.537C).

***ἀναλγητί**, *without pain*, Meth.*res.*1.56(p.317.8; M.41.1152B).

***ἀναλδαίνω**, *make to grow up, produce*, Nonn.*par.Jo.*15:5(M.43.873A).

ἀναλέγω, **1.** *pick up, gather together*; met., *recover*, in disaster τὴν ψυχὴν ἀναλέξασθαι Gr.Nyss.*Pulch.*(M.46.873C); **2.** *read through*, Epiph.*haer.*64.5(p.415.6; M.41.1080B).

***ἀνάλεξις, ἡ**, *collection*, Cyr.H.*catech.*12.16; Epiph.*haer.*42.13(p.183.1; M.41.812C); Gel.Cyz.*h.e.*1.10.2(M.85.1212B).

***ἀναλήψιμος**, *of taking up, of Ascension* ἡ ἀ. ... ἑορτή Socr.*h.e.*7.26.2(M.67.800A); *Const.Stud.*5(M.99.1708A); *of Assumption*, Tim.Ant.*Sym.*(M.86.245D).

ἀνάληψις, ἡ, **I.** in gen.;

A. *acquisition*; **1.** of virtue τοὺς γενναίως φιλοσοφήσαντας καὶ μὴ ἀπογνόντας τὴν τῆς ἀρετῆς ἀ. Or.*Cels.*3.66(p.259.29; M.11.1008A); *ib.*8.10(p.228.16; 1532B); δι' ἀρετῆς καὶ σοφίας ἀ. Eus.*p.e.*5.9(196C; M.21.340B); *ib.*11.7(523A; M.868A); ἡ φύσις [sc. τοῦ ἀνθρώπου] ἐπιτηδείως ἔχουσα πρὸς ἀνάληψιν παντὸς ἀγαθοῦ Cyr.*resp.*8(p.590.3; 6^{2}.378B); *ib.*(p.590.17; 378D); Proc.G.*Is.*66:5–14(M.87.2701A); **2.** of knowledge, Or.*Cels.*6.37(p.106.28; M.11.1353B); Proc.G.*Is.*3:1–11(M.87.1896C); **3.** of wives, Areth.*Apoc.*1(M.106.504C).

B. *recovery, restoration* ὃς [sc. Empedocles] φυσικῶς...τῆς τῶν πάντων ἀ. μέμνηται Clem.*str.*5.14(p.396.5; M.9.157A); of health, *ib.*1.1(p.12.25; M.8.708A); Gr.Naz.*or.*32.27(M.36.205A); ἀναγκαία μὲν ἡ τοῦ λόγου σωμάτωσις, ἀ. οὖσα τῆς διαπεσούσης εἰκόνος Proc.G.*Gen.*1:26(M.87.120C).

C. *support, comfort* ἦν αὐτῆς [sc. Blandina] ἀ. καὶ ἀνάπαυσις...τὸ λέγειν ὅτι Χριστιανή εἰμι *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.19(M.20.416B); τοῖς ἀναλήψεως δεομένοις Eus.*h.e.*6.39.5(M.20.601A).

D. *handing over*, of catechumens for baptism μετὰ τὴν ἀ. εὐχὴ Serap.*euch.*23 tit. [prob. for ἄλειψιν, since preceded by a prayer εἰς τὸ ἄλειμμα]; of bodies of martyrs for burial παρεμείναμεν τῇ ἁγίᾳ ἀ. αὐτῶν, ἵνα καὶ τὸν τόπον τῶν ἁγίων λειψάνων ἀσφαλισώμεθα *M.Tar.*11 (p.476).

II. Christol., *assumption* of humanity by Christ;

A. orthodox τοῦ τε ἀνθρωπίνου διὰ τῆς ἀ. δοξαζομένου καὶ τοῦ θείου διὰ τῆς συγκαταβάσεως μὴ μολυνομένου Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.132.13; M.45.716C); exeg. Ac.2:36 ἀπόστολος...ἐκεῖνο διὰ τῆς ἀ. 'πεποιῆσθαι' φησίν, ὅπερ ὁ ἀναλαβὼν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἦν *ib.*(p.133.8; 717A); *ib.*(p.150.14; 736D); τὸ γάρ, 'λόγος σὰρξ ἐγένετο', οὐ μετάπτωσιν τῆς φύσεως μηνύει, ἀλλὰ τὴν ἀ. τῆς ἡμετέρας ἀσθενείας Sever. *sigill.*6(M.63.542); νηστεύει τεσσαράκοντα ἡμέρας...εἰ δὲ περαιτέρω προέβη, πολλοῖς ἂν...ἄπιστος ἔδοξεν εἶναι ἡ τῆς σαρκὸς ἀ. Chrys.*hom.13.2 in Mt.*(7.169B); μετὰ τὴν τῆς σαρκὸς ἐκ τῆς Μαρίας ἀ. Thdt. *h.e.*5.11.3(3.1037).

B. in controversy; **1.** with Marcellus, to whom is attributed view that Son did not exist before assumption of flesh τοῦτον δ' ἐκ τοῦ πατρὸς πρὸ ἐτῶν οὐδ' ὅλων τετρακοσίων διὰ τῆς ἀ. τῆς σαρκὸς υἱὸν θεοῦ γεγενῆσθαι...φῄς Eus.*Marcell.*2.4(p.56.27; M.24.820B); *ib.*1.17(p.78.30; 861A); *ib.*1.20(p.81.5; 865B); **2.** with Apollinarians, Apoll.*fr.*76(p.222.23)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*40(M.45.1213C) cit. s. ἐπιστημοσύνη; τὸ μὲν συμπέρασμα τοῦτο· τὴν δὲ τῆς ἀ. (καὶ προσλήψεως) διαφορὰν ἑρμηνευόντων οἱ ταῖς γραμματικαῖς ψυχρολογίαις ἐμμελετήσαντες...ἡμεῖς γὰρ καὶ τὸν προσειλημμένον ἀνειλῆφθαι νομίζομεν, καὶ τὸν ἀνειλημμένον προσειλῆφθαι οὐκ ἀμφιβάλλομεν, παρὰ τῆς γραφῆς τὴν τοιαύτην χρῆσιν τοῦ λόγου μεμαθηκότες...οὐκοῦν καὶ ὁ μετὰ δόξης προσληφθεὶς ἀνελήφθη...περὶ γὰρ τοῦ αὐτοῦ τὰ δύο λέγει, ὥστε τί βούλεται ὁ λέγων, οὐκ ἀ., ἀλλὰ προσλήψει τῷ μονογενεῖ τὸ κατὰ τὸν ἄνθρωπον οἰκονομεῖσθαι μυστήριον, οὐδ' ἂν αὐτὸς εἴποι τάχα Gr.Nyss. *Apoll.*39(M.45.1212Af.); **3.** heret. denials ἐτόλμησαν εἰπεῖν τινες ὅτι μῦθος ἡ τῆς σαρκὸς ἀ. Chrys.*hom.8.1 in Mt.*(7.120B); ἄνθρωπος ἀνελήφθη παρὰ τοῦ θεοῦ...δεδόξασται γάρ· ἢ εἰ μὴ τοῦτό ἐστιν ἀληθές, διαβεβλήσεται παρ' αὐτῶν ἡ ἀ. Cyr.*apol.Thdt.*(p.138.21; 6^1.233A); Thdt.*haer.*4.13(4.372).

III. *assumption* (into heaven), *ascension*;

A. pagan διὰ τῶν δώδεκα ζῳδίων ἡ ὁδὸς ταῖς ψυχαῖς γίνεται εἰς τὴν ἀ. Clem.*str.*5.14(p.395.24; M.9.157A).

B. of Christ; **1.** in gen. μεγαλυνθήσεται ἐν τῇ οἰκουμένῃ ἕως ἀναλήψεως αὐτοῦ *T.Lev.*18.3 (v.l.); μετὰ τὴν ἀ. τοῦ σωτῆρος Clem. *str.*3.4(p.207.20; M.8.1129B); *ib.*4.21(p.307.31; 1345A); *A.Pil.*A 16.3 (p.277); Or.*Cels.*7.8(p.160.26; M.11.1432D); Just.ap.Eus.*h.e.*2.13.3 (M.20.168B; Just.*1apol.*26.1 ἀνέλευσιν); Cyr.H.*catech.*14.14; *Const. App.*7.39.5; **2.** witness of scripture; foretold by Psalms: Ps.23 τὸ τελευταῖον καὶ τὴν ἀ.· τότε...βοήσεται· ἄρατε πύλας κτλ. Serap.*Man.* 40(p.59; M.18.1225A); παρακελεύεται τῇ μὲν κάτω κτίσει, ἆραι τὰς πύλας ἐν τῇ ἐνανθρωπήσει αὐτοῦ· τῇ δὲ ἄνω, ἐν τῇ ἀ. Didym.*Trin.*1.32 (M.39.428A); Cyr.*thes.*20(5^1.195E); Ps.46 τὰ τοῦ Δαυὶδ...ῥήματα, ἅπερ ἡμῖν ἀρτίως διὰ τὴν δεσποτικὴν ἀ. ἐβόα· πάντα τὰ ἔθνη κτλ. ‡Chrys. *ascens.*3(3.782E); *ib.*5(786E); Ps.17:10 ἔστι δὲ ἡμῖν περὶ...τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀ. τὸ διήγημα. Δαυὶδ μὲν γὰρ εἴρηκε· καὶ ἔκλινεν οὐρανούς κτλ. *ib.*4(784D); witnessed by disciples, ‡Chrys.*ascens.Ac.*15(3.772E); scriptural evidence οὔτε οὖν Ἰωάννης ὅλως, οὔτε Ματθαῖος ὅλως, οὔτε Μάρκος κατὰ πλάτος ἐμνημόνευσαν ἀναλήψεως· αὐτὸς μέντοι ὁ Λουκᾶς ἕως τῆς ἀ. διέδραμε τὸν λόγον *ib.*8(765C); **3.** in the flesh τὴν ἔνσαρκον εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀ. Iren.*haer.*1.10.1(M.7.549A); *ib.*3.16.8(927C); ‡Chrys.*ascens.*1(3.777A); **4.** does not imply previous separation of humanity from divinity, Sever.*serp.*4(M.56.506); **5.** significance for Church μετὰ δὲ τὴν ἀ. αὐτοῦ ἡμεῖς προσενεγκόντες κατὰ τὴν διάταξιν αὐτοῦ θυσίαν καθαρὰν καὶ ἀναίμακτον, προεχειρισάμεθα ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους *Const.App.*8.46.15; **6.** effects ἐκ τῆς δεσποτικῆς...ἀ. τοῦ σωτῆρος...ἐλπίδας τρυφήσαντες Bas.Sel.*ascens.*5(M.28.1100D); σήμερον ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἀ. τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὡς καπνὸς διαλέλυται ‡Epiph.*hom.*4(M.43.481C); ἐπειδὴ...ἡ ἀ. αὐτοῦ...ἐκηρύχθη, οὐκ ἀποκλείεται χρόνῳ ἡ χάρις, οὐδὲ περιγράφεται ἡμέραις ἡ θεολογία ‡Chrys.*ascens.Ac.*1(3.759B); man's spiritual ascent, *ib.*7(764A); frees earth from sorrow, Procl.CP *hom.*1.2(M.65.833C); **7.** feast of Ascension; **a.** date and reason of celebration ἀπὸ τῆς πρώτης κυριακῆς ἀριθμήσαντες τεσσεράκοντα ἡμέρας, ἀπὸ κυριακῆς μέχρι πέμπτης, ἑορτάσατε τὴν ἑορτὴν τῆς ἀ. τοῦ κυρίου, καθ' ἣν...ἀνῆλθεν πρὸς τὸν ἀποστείλαντα αὐτὸν θεόν *Const.App.*5.20.2; τὴν ἀ. ἀργείτωσαν διὰ τὸ πέρας τῆς κατὰ Χριστὸν οἰκονομίας *ib.*8.33.4; πέμπτη...ἑορτὴ ἡ ἁγία τοῦ κυρίου εἰς οὐρανοὺς ἀ.,...πέμπτη δὲ τῶν ἑορτῶν ἐστι, καθότι καὶ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἐπράχθη ‡Chrys. *ascens.*4(3.784B); **b.** excellence and effects Χριστοῦ ἀ. μετὰ σαρκὸς ἑορτάζομεν, ὡς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν δεικνυμένην πλήρωμα ‡Epiph. *hom.*4(M.43.477C); τῇ τῆς ἀ. ἡμέρᾳ πάντα διὰ πάντων εὐφροσύνης πεπλήρωται *ib.*(480C); ἡ τῆς δεσποτικῆς οὖν ἀ. ἡμέρα τὸν μὲν διάβολον ...θρηνεῖν παρεσκεύασε, τοὺς δὲ πιστοὺς φαιδρύνεσθαι ‡Chrys.*ascens.*3 (3.782D); **8.** buildings dedicated to Ascension: grotto built by Constantine on Mount of Olives, Eus.*v.C.*3.41(p.95.8; M.20.1101A); *ib.*3.43(p.95.22; 1101C); ἡ ἀδελφότης συνήγετο εἰς τοὺς εὐκτηρίους οἴκους, ἐν τῷ Ἐλαιῶνι εἰς τὸν τῆς ἀ. βουνὸν ὅθεν ἀνελήφθη ὁ Ἰησοῦς Pall.*h.Laus.*43(p.130.11; M.34.1210C); church built by Helena, Socr.*h.e.*1.17.11(M.67.120C); church in Jerusalem, Thdt.*Ezech.*48:35 (2.1050).

C. ref. assumption of other persons: BMV, Hipp.Th.*fr.*1.3(p.4.4; M.117.1037B); Moses ἔσχεν τρίτον ὄνομα ἐν οὐρανῷ μετὰ τὴν ἀ. Clem. *str.*1.23(p.95.10; M.8.897B); cf. *Assumption of Moses*, mentioned, Gel.Cyz.*h.e.*2.21.7(M.85.1284D); Elijah, Ath.*Ar.*3.47(M.26.424B); with which is compared death of martyrs, Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1724C); *ib.*(1729A); Jeremiah, Or.*Jo.*13.58(57; p.289.24; M.14.509B); of S. Paul's ecstatic assumption into third heaven, Gr.Naz.*or.*28.20 (p.51.13; M.36.52C); of the death of a bad person, *Pss.Sal.*4.20.

ἀναλίσκω, 1. *destroy*; world by fire, Hegem.*Arch.*13(11; p.21.7; M.10.1448C); *remove, get rid of*; sins by shame, Or.*hom.5.5 in Jer.* (p.36.6; M.13.304B); Const.ap.Eus.*v.C.*3.60(p.108.29; M.20.1133A); **2.** *take up, absorb*, of soul reunited with body after death ὅλον [sc. σῶμα] εἰς ἑαυτὴν ἀ. καὶ γενομένη σὺν τούτῳ ἓν Gr.Naz.*or.*7.21(M.35.784A); *ib.*25.16(1221A).

***ἀναλλάσσω,** v.l. for ἀπαλλάσσω, Or.*Jo.*6.47(28; p.156.23; M.14.281C); prob. error for ἐναλλάσσω, Thdt.*Ps.*59:13(1.1007).

***ἀναλλοιότως,** for ἀναλλοιώτως, q.v.

***ἀναλλοίτος,** for ἀναλλοίωτος, Philox.*ep.*32(p.180).

ἀναλλοίωτος, commonly ass. with ἄτρεπτος, q.v.;

A. *unchangeable, immutable*; **1.** theol.; **a.** of God τοῦ ὄντως θεοῦ, ὅς ἐστιν ἄφθαρτός τε καὶ ἀ. καὶ ἀόρατος Arist.*apol.*4.1; Athenag.*leg.*22.5(M.6.937C) cit. s. ἀκίνητος; ἀ. ... καθότι ἀθάνατός ἐστι Thphl.Ant. *Autol.*1.4(M.6.1029A); μὴ πάσχει θεὸς ἀ. ὢν Or.*fr.51 in Jo.*3:36 (p.526.7); Hymen.*ep.*2(p.324.15) cit. s. ἄναρχος; τὸν ἀπαθῆ καὶ ἀ. θεόν Meth.*creat.*4(p.496.14; M.18.336C); Eus.*e.th.*2.9(p.108.31; M.24.917A) cit. s. ἄχρονος; ὁ ἀλλοιῶν...τὰ κτίσματά σου...καὶ ἀ. καὶ αἰώνιος ὢν Serap.*euch.*30.1; Ath.*Ar.*2.34(M.26.220A); ‡Pion.*v.Polyc.*13 cit. s. ἀμέτρητος; πῶς...δύναται τὸ ἀλλοιούμενον τῷ ἀ. ἐοικέναι; ‡Bas.*struct.hom.*1.6(1.326E; M.30.16C); θεὸν...τὸν ἄναρχον, τὸν ἀ., τὸν ἀσώματον, τὸν ἄφθαρτον Chrys.*incomprehens.*2.3(1.456B); Jo.D.*f.o.*1.4(M.94.800A) cit. s. ἄναρχος; of divine nature and essence τὰ... συνθέτου μέρη καὶ τὰ τοῦ κινουμένου κινήματα, πρὸς τὴν ἀσύνθετον καὶ ἀ. φύσιν οὐδεμίαν ἔχει κοινωνίαν ‡Ath.*Sabell.*13(M.28.117B); ὁ θεὸς... ὁ φύσει ἀ. *Lit.*ap.*Const.App.*8.15.7; Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.133A); ἀρρεύστου καὶ ἀ. μενούσης τῆς ἁγίας οὐσίας, ὡς θεὸς θεὸν θεοπρεπῶς ἐγέννησεν †Chrys.*nativ.*2.2(6.399E); ἁπλῆ καὶ ἀ. ἡ τῆς θεότητος φύσις ὅλη ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀεὶ ὑπάρχει οὐσίᾳ Leo Mag.*ep.*35.2(p.41.21; M.*PL.*54.808A); one of the divine names, Dion.Ar.*d.n.*1.6(M.3.596B); ref. God in relation to creation τῆς τῶν ὄντων ἀδιαλύτου μονῆς ἀ. ἵδρυσιν id.*c.h.*13.4 (M.3.304C); **b.** of divine attributes: ἀλήθεια, *Const.App.*7.35.9; δόξα, Chrys.*hom.3.4 in Rom.*(9.453A); **c.** of Trin. οἱ τρεῖς, ἓν ὑπάρχουσιν φῶς...ἄναρχον...ἀ. ‡Caes.Naz.*dial.*3(M.38.860); **d.** of Father opp. Son τὸν μὲν ἀποστείλαντα πατέρα ἐν τῷ οἰκείῳ τῆς ἀ. θεότητος ἤθει μεμενηκέναι, τὸν δὲ ἀποσταλέντα Χριστὸν τὴν τῆς ἐνανθρωπήσεως οἰκονομίαν πεπληρωκέναι *Symb.Ant.*(345)7(p.253.19; M.26.732C); **e.** of Logos ἀ. ἡ εἰκὼν τοῦ ἀτρέπτου θεοῦ ἂν εἴη Ath.*Ar.*1.36(M.26.85B); Procl.CP *Arm.*6(p.190.12; M.65.861B); Gel.Cyz.*h.e.*2.24.7(M.85.1300C); Dion.Ar.*d.n.*2.6(M.3.644C); of incarnate Word as divine κενώσας μὲν ἑαυτὸν κατὰ τὴν μόρφωσιν ⟨δούλου⟩, ἀκένωτος δὲ καὶ ἀ. καὶ ἀνελάττωτος κατὰ τὴν θείαν οὐσίαν Apoll.*corp.et div.*6(p.188.2; M.*PL.*8.874A); id.*ep.Jov.*(p.252.1; M.28.28B) cit. s. ἀπαθής; Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.136.9; M.45.720D); id.*ep.*3.13(M.46.1020A); μανία ἄρα σαφὴς ἐπὶ τῆς ἀκηράτου καὶ ἀ. φύσεως σύγχυσιν νοεῖν Thdt.*eran.*2 (4.116); Dion.Ar.*e.h.*4.3.10f.(M.3.484A,C); θεϊκῶς ὁμοῦ καὶ ἀνθρωπίνως ἐνήργησε, τέλειον κατὰ τὸν ἑκατέρου λόγον σώζων ἑαυτοῦ φυσικῶς ἀ. ‡Hipp.*Ber.Hel.*4(p.324.9; M.10.836C); v. ἀπαθής; of Christ in rel. to Trin. ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰησοῦ...ἀ. ὕπαρξις Dion.Ar.*d.n.*2.3(M.3.640C); **f.** of H. Ghost, Gr.Naz.*or.*41.9(M.36.441B) cit. s. ἀχώρητος; τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον...κατὰ τὸ ἄφθαρτόν τε καὶ ἀ. Gr.Nyss.*Maced.*22 (M.45.1328D); μία μέν ἐστι καὶ ἀ. ἡ χάρις τοῦ πνεύματος Marc.Er. *opusc.*2.108(M.65.945B); **2.** of what appertains to God τὰ βέβαια καὶ παντελῶς ἀ. ἀναστρεφόμενοι Clem.*str.*7.3(p.12.26; M.9.421B); τὰ ἀθάνατα καὶ τὰ ἀ. ... νῷ...μόνῳ καταληπτὰ...ὄντα Const.*or.s.c.*6 (p.160.22; M.20.1248C); **3.** philos., of being οὐσία ἐστὶν...τὸ πάσας δεχόμενον τὰς μεταβολάς τε καὶ ἀλλοιώσεις, αὐτὸ δὲ ἀ. κατὰ τὸν ἴδιον λόγον Or.*or.*27.8(p.368.7; M.11.512B); of the intelligible δεδειγμένου ...τούτου, ὅτι τὰ νοητὰ ἀ. κατ' οὐσίαν ἐστίν Nemes.*nat.hom.*3(M.40.596A); ἡ φύσις δὲ τῆς ἀληθείας ἀ. μὲν ἀεὶ μένει Philox.*ep.*32(p.180).

B. *unchanged, unchanging* (that does not in fact change); where reference is to rational beings the moral force of the word is usually prominent; **1.** of supraterrestrial substances *τῶν οὐρανίων ἀρχῶν...αἰτία τ' ἀγαθόν, τῆς ἀναυξοῦς καὶ ὅλως ἀ. ταύτης οὐσίας* Dion.Ar.*d.n.*4.4(M.3.697B); *ib.*8.5(892D); of immortality bestowed upon them by God, *ib.*6.2(856C); of the love of pure intelligences for God, id.*c.h.*2.4(M.3.144A); and of eternity *οὐ τὰ...ἀγένητα καὶ ὄντως ἀΐδια πανταχοῦ φησιν αἰώνια, καὶ τὰ ἄφθαρτα δὲ καὶ ἀθάνατα, καὶ ἀ. ... πολλάκις δὲ...καὶ τὴν ὅλην...τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου παράτασιν αἰῶνα προσαγορεύει, καθ' ὅσον καὶ ἰδιότης αἰῶνός ἐστι τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀ., καὶ τὸ καθόλου τὸ εἶναι μετρεῖν* id.*d.n.*10.3(M.3.937C); neut. as subst., *changelessness τὸ ἀ. ἴσχει τὰ νοερὰ τῆς θεοειδοῦς ἕξεως* id.*e.h.*2.3.5 (M.3.401C); **2.** of man *οἱ...ἀπόστολοι...ἐν ἕξει ἀσκήσεως ἀεὶ μένοντες ἀ. μετά γε τὴν τοῦ κυρίου ἀνάστασιν* Clem.*str.*6.9(p.467.20; M.9.292D); of contemplative state *εἰς ἕξιν θεωρίας ἀΐδιον καὶ ἀ.* *ib.*6.7 (p.463.1; 284B); of mind of 'gnostic', *ib.*4.22(p.310.12; M.8.1349A); *ὁ ἡμέτερος νοῦς διαμένει καὶ μετὰ θάνατον ἀπαθής τε καὶ ἀ.* Gr.Nyss. *Apoll.*30(M.45.1189C); of human virtues, id.*hom.3 in Cant.*(M.44.824B); of supernatural life imparted to man in baptism, id.*or. catech.*39(p.156.6; M.45.100B); **3.** (Arian) of Logos *ὁ υἱὸς...θελήματι καὶ βουλῇ ὑπέστη...πλήρης θεός, μονογενής, ἀ., καὶ πρὶν γεννηθῇ ἤτοι κτισθῇ...οὐκ ἦν* Ar.*ep.Eus.*(p.3.3; M.42.212B).

***ἀναλλοιώτως,** *without change*; **1.** of Logos, esp. in connexion with Inc. as not incurring change *συμβῆναι...καθ' ἕνωσιν ἀδιάσπαστον καὶ ἀ. ἔχουσαν τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ τὸν ἐκ θεοῦ λόγον* Cyr.*Nest.*1.3 (p.22.11; 6^{1}.15C); id.*ep.*55(p.54.28; 5^{2}.181D); *ἀ. ἡμῖν καὶ ἀσυγχύτως κεκοινώνηκε* Dion.Ar.*d.n.*2.10(M.3.648D); id.*e.h.*3.3.12f.(M.3.444A,C); Max.*ambig.*(M.91.1320C); in form *-ότως* of the two natures of Christ, Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3165D); **2.** of H. Ghost *ἐκπορευτὸν ἀ.* ‡Caes.Naz.*dial.*3(M.38.861); **3.** in gen., Diod.*fat.*(M.103.860D).

ἀναλογ-έω, **1.** *be proportionate,* Bas.*hex.*2.7(1.20A; M.29.48A); fig., *Hom.Clem.*9.11; *ὁ δὲ τοῦ θεοῦ λόγος, κατ' οὐδένα λόγον ἢ τρόπον ~ούσας ἔχων ταῖς οἰκείαις κατὰ φύσιν ἐνεργείαις τῆς ὑπ' αὐτοῦ προσληφθείσης φύσεως τὰς δυνάμεις* Max.*ep.*13(M.91.532B); **2.** *bear relation to* or *equal ἡμῶν...τὰ χρήματα...οὐ μὴ ~ήσῃ τοὺς λίθους... τῆς βασιλείας σου T.Job* 28(p.121.7); Mac.Aeg.*hom.*4.17(M.34.485B); **3.** *correspond,* Clem.*prot.*4(p.39.30; M.8.144B); *ἀ. τῷ μὲν ἐπὶ τοῦ προσώπου Μωυσέως καλύμματι τὴν τῶν νομικῶν διδαγμάτων ἀσάφειαν* Bas.*Spir.*52(3.45A; M.32.165B); Christol. *ἀ. γὰρ παρ' αὐτοῖς ἡ μὲν θεότης τῇ ψυχῇ, ἡ δὲ ἀνθρωπότης τῷ σώματι* †Leont.B.*sect.*8(M.86.1249B); *ἐνέργειαν...~οῦσαν αὐτοῦ τῇ δυάδι τῶν φύσεων* Sophr.H.*ep. syn.*(M.87.3176D); **4.** trans., *keep in proportion* or *harmony,* Epiph. *haer.*51.17(p.274.15; M.41.921C); *τὸ δὲ εὔλογον συμπρεπόντως ~εῖται υἱοῦ πρὸς πατέρα* *ib.*76.52(p.406.29; M.42.625B); **5.** *accord to τὰ μὲν εἰς Χριστὸν...προσάπτων, τὰ δὲ εἰς τὸν λόγον...~ῶν* *ib.*71.2(p.251.7; 377A *~ούμενα*); *πάθημα δὲ θανάτου οὐ πρὸ σαρκὸς εἰς τὸν λόγον ~εῖται* *ib.*69.38(p.186.24; 261A); *ib.*69.50(p.197.18; 280C).

ἀναλογή, ἡ, *choice περὶ...τῆς ἀ., ἧς ἦλθεν ὁ σωτὴρ ἀναλέξασθαι παρθενίαν* Epiph.*haer.*67.6(M.42.180C; conj. *ἐκλογῆς* p.138.9); *selection* of scriptural texts, *ib.*42.12(p.155.26; M.41.773B).

ἀναλογία, ἡ, **1.** *proportion*; hence in gen., *amount, degree,* esp. of faith (cf. Rom.12:6); ref. eucharist *κατὰ δὲ τὴν ἐπιγενομένην αὐτῷ εὐχὴν κατὰ τὴν ἀ. τῆς πίστεως ὠφέλιμον γίνεται* Or.*comm.in Mt.*11.14 (p.58.5; M.13.949B); *κατὰ τὴν ἀ. τῆς πίστεως, καὶ ἡ τῶν χαρισμάτων διανομὴ παραγίνεται* Eustrat.*v.Eutych.*87(M.86.2373A); *χρόνον ὡρισμένον κατὰ τὴν ἀ. τοῦ ἁμαρτήματος Const.App.*2.16.4; Dion.Ar.*d.n.* 1.1(M.3.588A); **2.** *correspondence, resemblance δύναται γὰρ ἀ. ἔχειν τὸ αἰσθητὸν πρὸς τὸ νοητόν* Or.*Jo.*1.26(24; p.31.32; M.14.69A); of Jo. Bapt. *σιωπωμένης τῆς ἀρχῆς τῆς ἀποστολῆς ἀ. ἐχούσης πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἡσαΐου* *ib.*2.29(24; p.86.15; 165A); Gr.Nyss.*hom.1 in Cant.*(M.44.768A); **3.** *mutual relation,* of *φρόνησις* and *βούλησις* ref. Pr.8:14 *ὡς ἀδελφὰ ταῦτα τῇ ἀ. συνῆψεν* Ath.*Ar.*3.65(M.26.460B).

[*]**ἀναλόγιον, τό,** *desk for reading, Ev.Thom.*A 15(p.154.1, ed. *ἀναλογεῖον*).

ἀναλογισμός, ὁ, *line of reasoning* by analogy; opp. *ἐπιλογισμός,* Clem.*str.*8.9(p.101.5; M.9.600B); Meth.*res.*2.9(p.347.22; M.18.308C).

ἀναλογιστικῶς, *analogically,* Clem.*str.*8.9(p.101.9; M.9.600C).

***ἀναλογίστως,** = *ἀλογίστως, foolishly,* Tit.Bost.*Man.*1.18(M.18.1093A).

ἀνάλογος, *proportionate*; *equivalent to, resembling*; neut. as subst., *equivalent, parallel,* Or.*Jo.*2.3(p.57.20; M.14.113C); *ib.*10.4 (3; p.174.12; 312C); as adv., *in correspondence with, ib.*19.8(p.307.33; 541A); *Ἰωάννης...ἀνέκειτο ἐν τοῖς κόλποις τοῦ λόγου, ἀ. τῷ καὶ αὐτὸν εἶναι ἐν τοῖς κόλποις τοῦ πατρός* *ib.*32.20(13; p.461.28; 800A).

ἀναλογούντως, *proportionately,* Cyr.*Jo.*1.3(4.22A).

ἀναλόγως, **1.** *proportionately,* Marc.Er.*opusc.*3.6(M.65.973D); c. dat., Eus.*e.th.*3.16(p.175.30; M.24.1036B); Ath.*ep.Aeg.Lib.*12(M.25.565C); c. genit., Isid.Pel.*epp.*1.287(M.78.352B); **2.** *conformably to, in accordance with,* Clem.*str.*7.2(p.9.30; M.9.416B); Epiph.*haer.*77.17 (p.430.28; M.42.664D); **3.** *by analogy,* Eus.*d.e.*4.8(p.161.25; M.22.269B); *ἀπὸ τῆς τῶν κτισμάτων καλλονῆς...ἀ. τὸν γενεσιουργὸν κατιδεῖν* Cyr.*Ps.*13:3(M.69.801C); **4.** *similarly,* Clem.*prot.*3(p.32.13; M.8.128A); c. dat., *in the same way as,* id.*paed.*1.6(p.114.1; M.8.297B).

ἄναλος, *without salt,* s.v.l.; met., of people, Hipp.*haer.*4.19(p.51.17; M.16.3086B, edd. *ἄλαλοι, ἀνώμαλοι*).

ἀνάλυσις, ἡ, **1.** *dissolving*; **a.** met., of Persons of Trin. into one another, Gr.Naz.*or.*33.16(M.36.233D) cit. s. *κατάποσις*; **b.** *resolution, analysis,* as method of reasoning by working back to first principles, opp. *ἀπόδειξις,* Clem.*str.*8.3(p.84.9; M.9.568B); *ib.*5.11(p.374.5; 108B); of a whole into parts, opp. *σύνθεσις,* Cels.ap.Or.*Cels.*7.42(p.192.32; M.11.1481A); **c.** math., *division,* Max.*comput.*1.17(M.19.1236A); **2.** *removing,* Gr.Nyss.*hom.4 in Cant.*(M.44.832B); *cancelling θλίψεις λογίζονται ἡμῖν εἰς ἁμαρτημάτων ἀ.* Chrys.*hom.in Mt.18:23* (3.9D); **3.** *tracing back*; in a genealogy, Afric.*ep.Arist.*3(p.60.14; M.10.60A); in the mind through history, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.123.29; M.45.360B); *τῆς τοῦ πνεύματος ἀδηλίας κατὰ ἀ. διὰ τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα διαδοθείσης* *ib.*(p.144.18; 384C); **4.** *return*; of dead to life, id.*or.catech.*23(p.87.5; M.45.61C); met. *ἐκ πλευρᾶς ἡ πλάνη, ἐκ πλευρᾶς* [sc. of Christ] *ἡ ἀ.* Mac.Mgn.*apocr.*2.18(p.32.14); **5.** *departure*; of death (cf. 2Tim.4:6), *1Clem.*44.5; Gr.Naz.*or.*7.21(M.35.784A); *πρὸς τὸν Χριστὸν ἀ.* Gr.Nyss.*Melet.*(M.46.852A); *ἀ. τῆς ψυχῆς* Pall.*h.Laus.* proem.(p.10.19; M.34.1002); Diad.*perf.*100(p.150.11).

ἀναλυτικῶς, *by retracing* or *tracing backwards,* Dion.Ar.*c.h.*15.1 (M.3.328A); id.*ep.*7.2(M.3.1080D).

ἀνάλυτος, *dissoluble,* Or.*Cels.*4.14(p.284.22; M.11.1045A).

ἀναλυτρ-όομαι, *redeem ἡ ψυχὴ* [sc. of Christ] *τὰς ὁμογενεῖς ~οῦται ψυχάς* Eust.*engast.*18(p.45.17; M.18.652B).

ἀναλύ-ω, **1.** trans., *undo*; **a.** *break up,* Clem.*paed.*1.8(p.128.9; M.8.328C); Hipp.*antichr.*49(p.32.8; M.10.768B); **b.** *destroy,* Or.*princ.* 3.1.14(p.221.1; M.11.277A); **c.** of life, *end,* Eus.*h.e.*3.32.1(M.20.281C); **d.** *dissolve εἰς δὲ ἐκείνην* [sc. the soul] *ὁλόκληρος ~εται* [sc. eucharist] Chrys.*hom.3.4 in Eph.*(11.22D); **e.** math., *divide,* Max.*comput.*1.17 (M.19.1233D); †Andr.Cr.*cycl.*(M.19.1329C); **f.** *resolve ὅπου ἀνεκυρτώθη ἡ θάλασσα πάλιν ἀνελύετο εἰς ἑαυτήν* Meth.*arbitr.*2(p.148.12; M.18.244A); of Logos as resolved back into Father acc. Marcell., Cyr.H.*catech.*15.27; Gr.Naz.*or.*25.16(M.35.1221A); **g.** *remit,* Gr.Nyss. *usur.*(M.46.445A); **2.** intrans.; **a.** *depart*; esp. from life, *A.Andr.fr.*8 (p.41.29); *ἀ. ἐκ τοῦ βίου* Meth.*res.*1.58(p.321.13); abs., *die,* ‡Pion.*v. Polyc.*5; Ath.*ep.Jov.*1(M.26.816A)ap.Thdt.*h.e.*4.3.4; **b.** *break up*; of a meeting, Eus.*v.C.*3.21(p.87.25; M.20.1080B); **c.** *return ἀ. ἀπὸ τῶν γάμων A.Thom.*A 63(p.179.12); of dead to life, Gr.Nyss.*hom.opif.* 25.12(M.44.221C); of man to God, id.*or.catech.*39(p.158.14; M.45.101A); **d.** *resolve ~σάντων πρὸς ἑαυτὰ τῶν ἐν τοῖς σώμασι στοιχείων* id.*anim.et res.*(M.46.44C).

ἀνάλωμα, τό, **1.** *something to be spent* or *consumed*; of money, Or.*Jo.*32.23(p.466.28; M.14.808A); Philost.*h.e.*3.4(M.65.484A,C); of food, Bas.Sel.*or.*35.2(M.85.380B); *ἄρτους εἰς ἀ.* Jo.Mosch.*prat.*56 (M.87.2909C); ref. prisoners about to be killed *οὓς δὲ μαχαίρας εἷλκον ποιήσασθαι ἀ.* Jo.VI H.*v.Jo.D.*8(M.94.440D); **2.** *wage, payment, V.Dan.*(p.256.27).

ἀνάλωσις, ἡ, *wasting, consumption, destruction,* by fire *τῶν φθαρτῶν ἀ. διὰ πυρός* Just.*1apol.*20.1(M.6.357B); Clem.*ecl.*26.3(p.144.18; M.9.712A); *ἀ. ἀπωλείας, οὐ δαπάνης* id.*paed.*2.12(p.229.18; M.8.544A); *ἔδωκας τὸν διάβολον εἰς ἀ. τοῖς ἁγίοις* Hesych.H.*Ps.tit.*73.28 (M.27.953D).

ἀναλωτικός, *consuming, destructive*; of fire, Clem.*ecl.*25.3(p.144.1; M.9.709C); Or.*Jo.*13.23(p.246.27; M.14.437A); met. *τὸ δὲ πῦρ* [sc. *τῆς ἀσελγείας*] *ἀ. τοῦ* [sc. *τῆς δικαιοσύνης*] *ἱματίου* Chrys.*hom.13.3 in Eph.*(11.99D); *τὸ θεῖον πῦρ...τὸ ἀ. ἁπάσης ἁμαρτίας* Jo.D.*hom.*12.5 (M.96.788C); of wrath, Or.*Jo.*20.24(20; p.360.1; 629B); *able to consume*; of Christ and saints likened to the hind, *able to destroy* serpents and poisonous passions, Ath.*exp.Ps.*17:34(M.27.117B–C); Gr. Nyss.*hom.5 in Cant.*(M.44.861C) = Cyr.*Ps.*17:34(M.69.825A); Gr. Nyss.*ib.*(864A); Manich., of material universe *ἑαυτῆς ἀ. τις οὖσα καὶ φθαρτική* Epiph.*haer.*66.17(p.40.23; M.42.53C); *ib.*66.19(p.42.30; 57A).

ἀνάλωτος, **1.** *not to be captured, unassailable,* Or.*Cant.*3(p.240.29; M.17.265B); *ἀ. τοῖς ἐχθροῖς* Cyr.*Os.*118(3.149B); Bas.Sel.*or.*5.2 (M.85.84A); morally, of a judge, Gr.Naz.*ep.*234(M.37.377A); spiritually, of Christians, Chrys.*hom.22.3 in Heb.*(12.209A); Nil.*exerc.*65 (M.79.797D); Cyr.*Mich.*42(3.430E); *τὴν ψυχὴν ἀ. ἔμεινεν* Bas.Sel.*or.*8.2(M.85.124B); **2.** *inexhaustible ἐκείνην* [sc. *τὴν θυσίαν*] *προσφέρομεν καὶ νῦν, τὴν τότε ἐνεχθεῖσαν, τὴν ἀ.* Chrys.*hom.17.3 in Heb.*(12.169A);

of spiritual riches, id.*hom.52.4 in Mt.*(7.535B); id.*hom.21.7 in 1Cor.*(10.190D); **3.** *not subject to decay*, Chrys.*hom.52.4 in Mt.*(7.535A); spiritually [sc. ἐλεημοσύνη] πῶς ἂν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀ. μένοιεν δείκνυσι *ib.*; of garments given to poor τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ...οὐδὲ...μόνον φυλάσσει τὰ ἱμάτια, οὐδὲ ἀ. διατηρεῖ μόνον id.*hom.59.4 in Jo.*(8.350C).

***ἀναμαγγανεύω**, *use magical incantations repeatedly*, Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1697A).

ἀναμανθάνω, *learn*, Clem.*str.*7.1(p.3.4; M.9.401B); *A.Thom.*A 98 (p.210.23); Cyr.*inc.unigen.*(5^1.696D).

ἀνάμαξις, ἡ, *impression*, Or.*Jo.*20.24(20; p.358.37; M.14.628C).

ἀναμαρτησία, ἡ, A. *guiltlessness, innocence*; of Christ (ref. Lc. 23:41), Cyr.H.*catech.*13.3.

B. *sinlessness*; **1.** of Christ ἵν' αὐτὸς ᾖ τῆς ἀ. ἡ ἐπίδειξις ‡Ath.*Apoll.*1.7(M.26.1104D); εἰ δὲ μὴ ἐν τῇ ἁμαρτησάσῃ φύσει ἡ ἀ. ὤφθη, πῶς κατεκρίθη ἡ ἁμαρτία ἐν τῇ σαρκί; *ib.*2.6(1141C); τοῖς τῆς ἀ. ἐπαίνοις τὴν ἀνθρώπου φύσιν στεφανουμένην ἐν αὐτῷ θεωρῆσαί τις ἄν Cyr.*resp.*(p.599.7; 6^2.394A); of sign of cross at ordination τῇ σταυροειδεῖ τῆς οἰκείας ἀ. εἰκόνι Dion.Ar.*e.h.*5.3.4(M.3.512B); τὴν δὲ ἀ. ... ἡ τοῦ λόγου συμφυὴς ἕνωσις κατειργάσατο Leont.B.*Nest.et Eut.*2(M.86.1353A); Leont.H.*Nest.*1.19(M.86.1473D); to be imitated by men, Clem.*q.d.s.*21(p.174.8; M.9.625D); Dion.Ar.*e.h.*3.3.12(M.3.444B); **2.** of man; **a.** as bestowed by God ἡ γὰρ κλῆσις ἡ διδοῦσα ἀ. ... κατὰ χάριν ἐστίν Or.ap.*cat.Mt.*22:8(p.180.7); εἰ τοσαύτη ἐκ σοῦ καὶ διὰ σὲ κατώρθωταί μοι ἀ. Eus.*Ps.*138:23(M.24.41B); exeg. Is.1:18 ὅπερ ἐστὶ συγχωρήσεως ἁμαρτιῶν, ἢ καὶ ἀναμαρτησίας σημεῖον Cyr.H.*catech.*15.21; εἰργάσατό τε τῶν νεκρῶν τὴν ἀνάστασιν, καὶ παρέσχεν ἅπασιν ἡμῖν τὸ...ἀπεκδέχεσθαι...τῆς ἀ. τὴν ἀπόλαυσιν Thdr.Mops.*Jon.*(M.66.320D); ἔδει πάλιν...ἀναμαρτησίαν καθηγήσασθαι ἀναπλάσεως καὶ τῆς ἀθανασίας. διὰ ταῦτα...ὁ θεὸς...ἄνθρωπος γίνεται Zach.Mit.*opif.*(M.85.1125B); τὴν ἐν τῷ βαπτίσματι χάριν τῆς ἀ. Max.*qu.Thal.*61(M.90.636C); †Jo.D.*B.J.*12(M.96.972C); **b.** as reached by man βραδεῖα γὰρ γνῶσις μετάνοια, γνῶσις δὲ ἡ πρώτη ἀ. Clem.*str.*2.6 (p.127.14; M.8.961B); αὕτη [sc. πενία] τῶν ἀναγκαίων, τῆς θεωρίας λέγω καὶ τῆς καθαρᾶς ἀ., ἀπασχολεῖν βιάζεται τὴν ψυχήν *ib.*4.5(p.257.24; 1233B); *ib.*4.22(p.311.12; 1352C); exeg. Apoc.2:11 τοῦ δὲ δευτέρου [sc. θανάτου] ἐκτὸς ἔσται [sc. ὁ νικῶν] διὰ ἀ. ὡς μὴ ἀδικηθῆναι ὑπ' αὐτοῦ Or.*Apoc.*11(p.25); of virginity αὕτη τὸ ἄδυτον τῆς ἀ. ἱερόν Procl.CP *or.*6.17(M.65.753B); φεῦγε, σιώπα, ἡσύχαζε· αὗται γάρ εἰσιν ῥίζαι τῆς ἀ. *Apophth.Patr.*(M.65.88C).

ἀναμάρτητος, *free from sin, sinless*; **1.** properly of God alone, Ephr.2.7C; Chrys.*hom.39.2 in 1Cor.*(10.365D); Isid.Pel.*epp.*1.435(M.78.421C); Oecum.*Apoc.*2:20(p.55); Jo.D.*parall.*(M.95.1172A); **2.** of Christ; in gen., Just.*dial.*102.7(M.6.716A); ἀ., ἀνεπίληπτος καὶ ἀπαθὴς τὴν ψυχήν...διὰ τοῦτο γὰρ καὶ μόνος κριτής, ὅτι ἀ. μόνος Clem.*paed.*1.2(p.91.22ff.; M.8.252C); Hipp.*fr.19 in Pss.*(p.147.3; M.10.609B); Or.*Jo.*2.26(21; p.83.3; M.14.160B); Apoll.*fid.sec.pt.*(p.181.12; M.10.1120A); dist. from ἄμεμπτος, ‡Just.*qu.et resp.*141(M.6.1396A) cit. s.v.; Chrys.*hom.38.2 in 1Cor.*(10.353B); τὸ ἀ. ὁ Δαβὶδ ἐν μόνῳ θεωρήσας τῷ ἐξ αὐτοῦ κατὰ σάρκα Χριστῷ Cyr.*Ps.*58:6(M.69.1112C); Vict.*Mc.*1:10(p.272.1); ἆρα μὴ τὸ ἀ. τοῦ κυριακοῦ ἀνθρώπου λέγουσι [sc. Nestorians] τεκμήριον τῆς οὐσιώδους πρὸς τὸν λόγον ἑνώσεως; Leont.H.*Nest.*1.19(M.86.1472D); ἄνθρωπον τέλειον, ἀ. Tim.III Al.*fr.*(M.86.268B); cf. οὗ δὲ ἡ ζωὴ ἀ., τούτου πάντως ἀχώριστος ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἕνωσις Gr.Nyss.*Apoll.*54(M.45.1256D); of his flesh, Ephr.2.46E; ταύτην ἀνίστησι κατὰ φύσιν ἀ. ‡Ath.*Apoll.*1.7(M.26.1104C); Nil.*epp.*2.150(M.79.269C); σάρκα γὰρ ἀ. εἰς ἑαυτὸν παραπέμψας ὁ ᾅδης ἀδίκως Bas.Sel.*or.*4.1(M.85.65B); τὴν ἰδίαν σάρκα ἀ. κατέστησε· καὶ τοὺς ὁμοουσίους αὐτῇ ἁμαρτωλούς, ἐνθάδε τῆς ἀ. πνευματικῆς οὐσιώσεως, ἐν τῷ μέλλοντι σὺν αὐτῇ, ἠξίωσεν ἀπεράντως Leont.H.*Nest.*1.47 (M.86.1505D); cf. τοῖς ἀ. πάθεσιν ἔφησεν τὴν ἑαυτοῦ σάρκα πειθαρχεῖν Tim.III Al.*fr.*(M.86.268A); his body σῶμα καινὸν καὶ ἀ., ἕως τοῦ κυρίου οὐκ ἐφάνη ἐν τῷ κόσμῳ Mac.Aeg.*hom.*11.9(M.34.549D); mind, ref. Lc.22:42 νοῦν ἀνθρώπινον, ἀλλ' ἀ. Epiph.*haer.*69.61(p.210.10; M.42.300D); human nature τὴν ἀόρατον τῇ ὁρωμένῃ κατεκάλυψε φύσιν, καὶ τήν τε ὁρωμένην ἀ. διεφύλαξε Thdt.*affect.*6(p.175.17; 4.876); esp. ref. redemption ἐπειδὴ διὰ τῶν τῆς σαρκὸς ἁμαρτημάτων...ἡ πτῶσις ἐγίνετο...εἰκότως πάλιν δι' ἀναμαρτήτου...τὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνηγείρετο τρόπαια Eus.*d.e.*7.1(p.301.25; M.22.493C); οὐδὲ λύει τὴν τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτίαν, μὴ γενόμενος ἄνθρωπος ἀ. Apoll.*fr.*93(p.228.26)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*51(M.45.1245D); Gr.Naz.*ep.*102(M.37.196C); **3.** of man; **a.** in full sense; **i.** possibility denied παρὰ τίσιν εὕρομεν ἀ. τὴν φύσιν, ὅπου παρὰ τοῖς ἀποστόλοις οὐχ εὕρομεν; Serap.*Man.*25 (p.41; M.40.921B); ἀ. μὲν γὰρ ἀνθρώπων οὐδεὶς παρὲξ τοῦ γενομένου δι' ἡμᾶς ἀνθρώπου *Const.App.*2.18.4; τὸ παντελῶς ἀ. ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἔταξεν Gr.Naz.*or.*5.33(M.35.708A); Gr.Nyss.*or.dom.*5(p.104.23; M.44.1185B); Chrys.*Laz.*6.9(1.787A); cf. ἄνθρωποι ὄντες [sc. Novatianists], ἀ. σφᾶς εἶναι νομίζουσιν Soz.*h.e.*1.22.3 (M.67.925A); τὸ κατ' αὐτὴν ἁμαρτίας κατακρατεῖν ἀβοηθήτως, φύσεώς ἐστι μόνης τῆς ἀ.· καθ' ἣν εἰ εἴημεν, θεοὶ πάλαι ἂν ὄντες ἐδείχθημεν Leont.H.*Nest.*1.47(M.86.1505B); Rom.Mel.15.22(*AS* 1 p.115); **ii.** of man before Fall, ‡Ath.*Apoll.*1.7(M.26.1104C); τὸν ἀ. Ἀδάμ Leont.B.*Nest.et Eut.*2(M.86.1348D); φύσει ἀ. ... ἀ. δέ φημι, οὐχ ὡς μὴ ἐπιδεχόμενον ἁμαρτίαν· μόνον γὰρ τὸ θεῖον ἁμαρτίας ἐστὶν ἀνεπίδεκτον· ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῇ φύσει τὸ ἁμαρτάνειν ἔχοντα, ἐν τῇ προαιρέσει δὲ μᾶλλον Jo.D.*f.o.*2.12(M.94.924A); **b.** in restricted sense; **i.** of an infant ἐὰν δὲ νήπιον ἐ]ξέλθῃ ὑπερευχαριστοῦσιν ὅτι ἀ. ἀπῆλθεν Arist.*apol.*(*PLond.*2486 r°5, ed. H. J. M. Milne, *JTS* 25 (1924) p.76); **ii.** of penitent, Just.*dial.*47.5(M.6.580A); **iii.** of those who refrain from sin τὰ μὲν πάθη ἀποτιθεμένους, ἀ. δὲ γενομένους Clem.*str.*7.3 (p.11.4; M.9.417B); μηδὲ ἐν τῷ προφορικῷ λόγῳ ψεύσασθαι θέλων ποτὲ κἀν τούτῳ τὸ ἀ. πάντοτε κατορθῶν *ib.*7.9(p.40.6; 477A); *ib.*7.12 (p.57.11; 512A); Or.*Cels.*3.69(p.262.11; M.11.1012B); Gennad.*fr.Rom.*6:21f.(p.368.24; M.85.1677C); ὧν δὲ κατὰ τὴν γέννησιν, τὴν ὅλην προαίρεσιν λαβὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς οὐρανοὺς δι' ὅλου μετέθηκε...τούτων σαφῶς ἀ. κατὰ τὴν ἕξιν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς γνώσεως ἡ προαίρεσις γέγονε Max.*qu.Thal.*6(M.90.281A); hence in prayer αἰτήσασθε, εἰρηνικὴν τὴν ἡμέραν καὶ ἀ. *Lit.*ap.*Const.App.*8.6.8; **iv.** heret.; of soul in future life, only if freed from body, Meth.*res.*1.28(p.259.5; M.41.1137A); **4.** of Church βασιλίσσης, ἣν ἀνήγαγεν ὁ κύριος ἀ. ἀποτορνεύσας τῷ πατρί Meth.*symp.*7.9(p.80.5; M.18.137A).

ἀναμαρτήτως, *sinlessly*, ref. Christ ἀ. τὰ πάντα τελείως ἔχων Epiph.*exp.fid.*15(p.515.30; M.42.812A); τὴν ἐναμάρτητον φύσιν ἀ. δεξάμενον Isid.Pel.*epp.*1.193(M.78.305C); ἤσθιεν, ἔπινεν...καθάπερ ἡμεῖς· ἀλλὰ πάντῃ ἀ. ‡Cyr.*Trin.*16(6^3.23C; M.77.1156A); ref. men, Just.*dial.*44.4 (M.6.572A); ἀ. καὶ γνωστικῶς βιοῦσιν Clem.*str.*6.12(p.482.24; M.9.321C); Or.*Jo.*1.26(24; p.32.16; M.14.69C).

***ἀναμαρτοεπής**, *uttering nothing false*, Cyr.*Joel.*65(3.245C).

***ἀνάμαρτος** (perh. for ἀνάμαρτητος), *sinless*; of Christ, Procl.CP *or.*13.1(M.65.789D).

ἀναμαρυκ-άομαι (ἀναμηρυκάομαι), *chew the cud, digest inwardly*; **1.** lit. ἀναμη- Mac.Aeg.*hom.*32.2(M.34.736A); **2.** met. τῶν...~ωμένων τὸν λόγον κυρίου *Barn.*10.11; Iren.*ep.Flor.*ap.Eus.*h.e.*5.20.7(M.20.485B); of Devil pondering on miracles of Christ, Mac.Mgn.*apocr.*3.9(p.70.15).

ἀναμασάομαι, *chew over again, ruminate*; met., Or.*sel.in Dt.*(M.12.812B); Cyr.*Jo.*2.5(4.192E); id.*Nest.*4(p.85.10; 6^1.110B).

ἀναμάσσ-ω, med.; **1.** *receive an impression*; hence **a.** *receive, contract* τοῦ αἴσχους ὃ ἀνεμάξατο διὰ τῆς κακίας Bas.*Spir.*23(3.20A; M.32.109A); Chrys.*hom.10.4 in Ac.*(9.86B); Mac.Mgn.*apocr.*4.19 (p.198.14); **b.** *take upon oneself, assume* τὸν σωτήριον ὄντως ἀναμαξώμεθα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν βίον Clem.*paed.*1.12(p.149.3; M.8.368B); τὴν θείαν μορφήν...ταῖς ἑαυτῶν ~όμενοι ψυχαῖς Cyr.*Jo.*5.5(4.550E); Nil.*Magn.*44(M.79.1024C); *take form of*, Geo.Pis.*carm.vit.*18; **c.** *take* as the meaning ἀναμαξάμενοι δὲ ἀκριβῶς τὴν τοῦ νοήματος δύναμιν Cyr.*Jo.*1.10(4.107B); *ib.*6.1(4.636B); **2.** *make* an impression ἀντιπάλαμνος ἐὸν ~εται εἶδος μυστιπόλων Eudoc.*Cypr.*2.260(M.85.856B); **3.** *rub on*, Clem.*paed.*3.2(p.240.11; M.8.564B).

***ἀνάμαυρος**, *not dim, clear*, Gel.Cyz.*h.e.*2.20.1(M.85.1281A).

ἀναμέλπ-ω, *raise a strain*; *praise in song* αὐτὸν [sc. τὸν υἱόν] ~ων ῥήμασιν ὁ μελῳδός Cyr.*Jo.*2.2(4.163C); σοι ~οντας Anast.*poenit.*7 (p.284).

***ἀναμελῳδ-έω**, *raise a melody* ὁ ψαλμῳδὸς πρὸς Χριστὸν ~ῶν Cyr.*ador.*9(1.302A); id.*Abac.*53(3.569B); id.*inc.unigen.*(5^1.684A); of Christ as instrument of God διοίσει...οὐδὲν...λύρας, ἐκεῖνο φωνῶν, ὅπερ ἂν...~εῖν τῷ πλήκτρῳ κελεύηται id.*Jo.*9.1(4.789C).

ἀναμέν-ω, *suffer, undergo* οὐκ ~ει πάθος· οὐκ ἐκδέχεται φθοράν †Ephr.*nativ.*(p.89).

[*]**ἀναμέρος**, = ἀνὰ μέρος, *separately*, Mac.Aeg.*elev.*13(M.34.901C); Cyr.*inc.unigen.*(5^1.679E); Jo.D.*f.o.*3.10(M.94.1020A); εἰς ἀ. *asunder*, Max.*ep.*17(M.91.581B).

***ἀναμέσον**, = ἀνὰ μέσον; **1.** *between*; c. genit., Ephr.2.12A; κρινεῖ ...ἀ. ἐμοῦ καὶ Μαυρικίου Thphn.*chron.*p.233(M.108.588C); c. dat. οἱ ἀ. τούτοις τοῖς χρόνοις περιελθόντες ‡Jo.D.*ep.Thphl.*12(M.95.360D); **2.** *among, in the midst*; c. genit., Jo.Thess.*dorm.BMV* A 8(p.387.25).

ἀναμεστ-όω, *fill up, flood* τὸν διὰ Χριστοῦ φωτισμὸν...διαρκῶς ἔχοντα...~οῦν τῶν πιστευόντων τὸν νοῦν Cyr.*ador.*9(1.321A); id.*apol.orient.*proem.(p.33.17; 6^1.157E); v.l. for ἀναμετρεῖν, id.*Joel.*9(3.207E).

***ἀναμετάβλητος**, prob. for ἀμετάβλητος, Cyr.*Is.*5.6(2.905A).

ἀναμεταξύ, *between*; c. genit., Barth.Edess.*Agar.*(M.104.1392A).

ἀναμετρ-έω, **1.** *calculate, reckon up* καιρὸν...~ήσας Chrys.*hom.*

51.4 *in Mt.*(7.525E); ~ήσαντες συμφοράς Cyr.*Ps.*34:3(M.69.896A); **2.** *measure* one thing by another, *fill to the measure of* ~εῖν [v.l. ἀναμεστοῦν]...σίτῳ τὰς ἀποθήκας Cyr.*Joel.*9(3.207E); **3.** *measure out, cover* a distance; met., Meth.*symp.*3.14(p.45.9; M.18.85C); of the number ten covering or representing souls of believers ὁ τῶν δέκα παρθένων ἀριθμὸς τὰς εἰς Χριστὸν...πεπιστευκυίας ~εῖσθαι [v.l. ἀριθμεῖσθαι] βούλεται ψυχάς *ib.*6.2(p.65.20; 116A); **4.** *measure* a distance *over again*, met., of returning to the faith οἱ πλείους τῶν ἠρνημένων ἀνεμετροῦντο (v.l. ἀνενεοῦντο, conj. ἀνεμητροῦντο) *Ep. Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.46(M.20.425B); ~ουμένη...τὰ τῶν παίδων ἀγωνίσματα *ib.*5.1.55(429B).

***ἀναμέτρως,** *in due proportion,* Anast.S.*hex.*12(M.89.1052C).

ἀναμηρύομαι, 1. *sum up, summarize* ὅλον ὥσπερ ἀ. τῆς προφητείας τὸν σκοπόν Cyr.*Os.*35(3.63B); id.*Jo.*6.1(4.639D); **2.** *repeat* ἕκαστα τῶν ἤδη προειρημένων ἀ. *ib.*3.2(255D).

***ἀναμητρόω,** *conceive again*; conj. for ἀναμετρέω, *Ep.Lugd.*ap. Eus.*h.e.*5.1.46(M.20.425B).

***ἀναμίγνυμι,** [ἀναμιγνύεις, Agath.*v.Gr.Ill.*23], *mix up, mix together,* Thphn.*chron.*p.21(M.108.112B) = Alex.Sal.*cruc.*(M.87.4064B) cit. s. σαλιβάριον; pass., *be mixed with*; *be absorbed*, of Son into Father acc. Sabellians, ‡Gr.Nyss.*Ar.et Sab.*6(M.45.1289B); in Apollinarian Christology, Cyr.*synous.*10(p.486.14; cf.M.76.1433B).

***ἀνάμικτος,** *mixed,* Gr.Naz.*or.*4.87(M.35.616B).

***ἀναμίκωτος,** *sleeveless,* Thphn.*chron.*p.372(M.108.889B).

ἀναμίλλητος, *unrivalled,* Cyr.*Jo.*9(4.725C); id.*hom.pasch.*9(5^2.119A).

ἀναμιμνήσκω, *recall to mind,* med. ψαλμοῦ Just.*dial.*34.1(M.6.548A).

ἀνάμιξις, ἡ, *mingling*; sexual *intercourse, Pss.Sal.*2.15.

ἀνάμνησις, ἡ, A. *calling to mind*; **1.** (subjective) *recollection*; **a.** def. ἀ. δὲ λέγεται, ὅταν λήθη μεσολαβήσῃ τὴν μνήμην. ἔστι γὰρ ἀ. μνήμης ἐξιτήλου γενομένης ἀνάκτησις...ἑτέρα δέ ἐστιν ἀ., ἥτις οὐκ ἔστι λήθη [l. μνήμη?] τῶν ἐξ αἰσθήσεως καὶ νοήσεως, ἀλλὰ τῶν φυσικῶν ἐννοιῶν...ὡς τὸ εἶναι θεόν Nemes.*nat.hom.*13(M.40.661B,C); Jo.D.*f.o.* 2.20(M.94.940A); **b.** applications: God εἰς ἀ. αὐτοῦ καὶ γνῶσιν ὑμᾶς καλεῖ [sc. ὁ θεός] Just.*dial.*27.4(M.6.533B); id.*1apol.*44.11(M.6.396B); what is profitable, Meth.*Porph.*1(p.503.6; M.18.397C); pleasure, Clem.*str.*2.20(p.171.14; M.8.1049C); the world εἰ...χρημάτων ἢ δόξης ἀ. γένοιτο, ἐκ τοῦ πράγματος δῆλον ὅτι ὁ θλίβων ἡμᾶς ἐπιγνωσθήσεται †Nil.*mal.cog.*2(M.79.1201C); διολισθήσει [sc. ὁ νοῦς] δ' ἂν εὐκόλως τῶν ἐν κόσμῳ περισπασμῶν εἰς ἀ. Cyr.*glaph.Dt.*(1.419C); **2.** (objective) *reminding* πρὸς ἀ. οὖν ταῦτα γράφομεν *1Clem.*53.1; πρός τε ἀ. πρός τε ἐμφάνισιν ἀληθείας Clem.*str.*4.2(p.249.27; M.8.1217A); ἐμφαίνειν δὲ [sc. τὸ μυστήριον] ὅσον εἰς ἀ. τοῖς μετεσχηκόσι τῆς γνώσεως *ib.*7.14 (p.63.4; M.9.521C); ‡Just.*qu.et resp.*53(M.6.1297A); οὐχ ὡς θεοὺς ἔχομεν αὐτὰ [sc. Cherubim] ἐν τῷ ναῷ, ἀλλ' εἰς ἀ. θεοῦ καὶ δόξαν Leont.N.*serm.*3(M.93.1605D).

B. *commemorative act, commemoration* (usu. ἀ. ποιεῖν); **1.** pagan; ref. New Year οἱ μὲν ὁπλῖται Ῥωμαίων...ἀ. τε τοῦ ἔτους ποιοῦνται Gr.Nyss.*mart.*3(M.46.773A); **2.** Jewish; of Passover ἀ. τῆς κατ' Αἴγυπτον...γεγενημένης σωτηρίας ἡγούμενοι μόνην εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ προβάτου Meth.*symp.*9.1(p.115.12; M.18.180B); ‡Chrys.*pasch.*4 (8.259D); εἰς ἀ. τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πικροτάτης ζωῆς Thdt.*qu.12 in Ex.* (1.140); **3.** Christian; **a.** of eucharist as *recalling* of saving work of Christ in all aspects τοῦ ἄρτου τῆς εὐχαριστίας, ὃν εἰς ἀ. τοῦ πάθους... Ἰησοῦς Χριστὸς...παρέδωκε ποιεῖν Just.*dial.*41.1(M.6.564B); περὶ τοῦ ἄρτου, ὃν παρέδωκεν ἡμῖν...ποιεῖν εἰς ἀ. τοῦ τε σωματοποιήσασθαι αὐτὸν...καὶ περὶ τοῦ ποτηρίου, ὃ εἰς ἀ. τοῦ αἵματος αὐτοῦ παρέδωκεν εὐχαριστοῦντας ποιεῖν *ib.*70.4(641A); cf. ἐπ' ἀναμνήσει δὲ τῆς τροφῆς αὐτῶν ξηρᾶς τε καὶ ὑγρᾶς, ἐν ᾗ καὶ τοῦ πάθους...μέμνηται *ib.*117.3 (745C); cf. τὸ...αὐτοῦ σῶμα καὶ αἷμα, ἅπερ ἐν τῇ μυστικῇ καὶ θείᾳ τραπέζῃ καθ' ἑκάστην ἐπιτελοῦνται θυόμενα εἰς ἀ. τῆς ἀειμνήστου καὶ πρώτης ἐκείνης τραπέζης τοῦ μυστικοῦ θείου δείπνου ‡Hipp.*fr.Pr.* 9:1(Lagarde, Leipzig, 1858, p.199.12); τὰ φρικώδη μυστήρια...εὐχαριστία καλεῖται, ὅτι πολλῶν ἐστιν εὐεργετημάτων ἀ. Chrys.*hom.25.3 in Mt.*(7.310D); ἐξάγει τῶν Ἰουδαϊκῶν ἐθῶν...καθάπερ γὰρ ἐκεῖνο ἐποιεῖτε, φησίν, εἰς ἀ. τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θαυμάτων, οὕτω καὶ τοῦτο εἰς ἐμήν *ib.82.1*(7.782E); moral attitude required, id.*hom.27.4 in 1Cor.* (10.246E); τὸ θεομίμητον δὲ πῶς ἂν ἡμῖν ἑτέρως ἐγγένοιτο, μὴ τῆς τῶν ἱερωτάτων θεουργιῶν μνήμης ἀνανεουμένης ἀεὶ ταῖς...ἱερουργίαις; τοῦτο οὖν ποιοῦμεν...εἰς τὴν αὐτῆς ἀ. Dion.Ar.*e.h.*3.3.12(M.3.441C); καθάπερ γάρ, φησί, τὸ τοῦ ἀμνοῦ ἐποιεῖτε εἰς ἀ. τῶν ἐκεῖ θαυμάτων [i.e. Passover events], οὕτω τοῦτο εἰς τὴν ἐμὴν ἀ. ἕως ἂν παραγένωμαι Petr.Laod.*fr.in Lc.*22:19(M.86.3329A); sense of this recalling προσφέρομεν μέν, ἀλλ' ἀ. ποιούμενοι τοῦ θανάτου αὐτοῦ... τοῦτο εἰς ἀ. γίνεται τοῦ τότε γενομένου...οὐκ ἄλλην θυσίαν, καθάπερ ὁ ἀρχιερεὺς τότε, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀεὶ ποιοῦμεν· μᾶλλον δὲ ἀ. ἐργαζόμεθα θυσίας Chrys.*hom.17.3 in Heb.*(12.168Dff.); **b.** liturg.; apart from Institution words, ἀ. seems to be found only in ὁ[σάκις] ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον...τὴν ἐμὴν ἀνάμν[ησιν πο]ιεῖτε *Lit.Marc.* (*PDêr-Baliz.*p.2 v° 29); cf.Hipp.*trad.ap.*4.10; cf. *for as often as ye shall eat of this bread...ye do make my memorial until I come, Lit. of Coptic Jacobites* (Brightman p.177.33); cf. μιμνήσκω; at prothesis εἰς ἀ. τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ *Lit.Chrys.*(p.356.30); **c.** exeg. 1Cor.11:24–25 ὁ Χριστὸς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρτου καὶ ἐπὶ τοῦ ποτηρίου, εἰς τὴν ἐμὴν ἀ. ποιεῖτε τοῦτο, ἔφη, τὴν αἰτίαν ἐκκαλύπτων ἡμῖν τῆς τοῦ μυστηρίου δόσεως, καὶ...ταύτην εἶναι λέγων ἀρκοῦσαν ἡμῖν εἰς εὐλαβείας ὑπόθεσιν· ὅταν γὰρ ἐννοήσῃς τί πέπονθεν ὁ δεσπότης σου διὰ σέ, φιλοσοφώτερος ἔσῃ Chrys.*hom. 27.4 in 1Cor.*(10.247A,B); **d.** of baptism as similar recalling of Passion εἰς...πλῆθος αὐξανομένης καθ' ἡμέραν τῆς ἐκκλησίας διὰ τὴν σύνερξιν καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου συγκαταβαίνοντος ἡμῖν καὶ νῦν ἔτι καὶ ἐξισταμένου κατὰ τὴν ἀ. τοῦ πάθους Meth.*symp.*3.8(p.35. 22; M.18.73B); cf. ἀνακεφαλαίωσιν...τοῦ πάθους *ib.*(p.36.2; 73B); οἱ ἀναγεννώμενοι...νεοφώτιστοι καλοῦνται περιφραστικῶς, τὴν πνευματικὴν αὐτοῖς πανσέληνον κατὰ τὴν περίοδον τοῦ πάθους καὶ τὴν ἀ. νέαν ἀεὶ παραφαινούσης τῆς ἐκκλησίας *ib.*8.6(p.88.22; 148C); **e.** of commemoration on different days of various acts of Christ: Sunday ἀ. ... τοῦ κυρίου ἐστὶν ἡ τῆς κυριακῆς ἁγία ἡμέρα Eus.Al.*serm.*16.1 (M.86.416B); Friday τοῦ σωτηρίου πάθους τὴν ἀ. ποιούμενοι διὰ νηστείας Eus.*pasch.*12(M.24.705C); Nativity, Bas.*ep.*232(3.355B; M. 32.864A); Epiphany, *Rit.Epiph.*(p.416); **f.** of commemoration of a saint, *A.Mt.*31(p.261.11); **g.** of commemoration of dead by liturg. offerings and almsgiving παρακαλοῦμεν...ὑπὲρ πάντων τῶν κεκοιμημένων, ὧν ἐστι καὶ ἡ ἀ. Serap.*euch.*13.17; ποιήσατέ μου τὴν μνήμην. εὐεργετοῦνται γὰρ οἱ θνητοὶ ἐν προσφοραῖς ἀναμνήσεως περὶ τῶν ζώντων ἁγίων Ephr.2.239A; διδόσθω ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πένησιν εἰς ἀ. αὐτοῦ *Const.App.*8.42.5; Chrys.*hom.27.4 in 1Cor.*(10.246E).

ἀναμονή, ἡ, 1. *delay, waiting, pause,* in antiphonal chanting ὡρισμένη εὐχὴ ἐν τῇ ἀ. τοῦ στίχου τοῦ πλησίον Jo.Clim.*scal.*19(M.88. 937D); **2.** *waiting* upon, *expectation* τὴν πρὸς αὐτὸν...λατρείαν καὶ ἀ. Mac.Aeg.*hom.*29.4(M.34.717C).

***ἀναμορφοποιέω,** *restore to form* ἀναμορφοποιηθῆναι τὴν ὕλην Meth.*res.*1.43(p.291.9, v.l. ἀναμορφωθῆναι M.18.272C).

ἀναμορφ-όω, *form anew*; **1.** in gen., Thdt.*h.rel.*13(3.1209); of bodies in resurrection Κόνων δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ...πάλιν ~οῦσθαι τὴν αὐτὴν ὕλην λέγουσι, κρεῖττον εἶδος δεχομένην ἄφθαρτον Tim.CP *haer.* (M.86.61D); Ὠριγένην λέγοντα ὅτι ἡ αὐτὴ ὕλη ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ~οῦται *ib.*(64C); **2.** of men's transformation by Christ, through Inc. τὴν ἀνθρώπου φύσιν ~ῶν εἰς καινότητα ζωῆς Cyr.*Soph.*44(3.622D); id.*Is.*2.1(2.189B); id.*inc.unigen.*(5^1.692A) cit. s. ἀφθαρσία; ἀποστέλλει πρὸς τὴν καταφθαρεῖσαν εἰκόνα, τὸν τῆς εἰκόνος ποιητήν, ~ῶσαι ταύτην χρώμασιν ἀγαθότητος Procl.CP *annunt.2*(M.85.432B); Anast.Ant. *serm.*2.8(M.89.1385A); ἀνεμόρφωσεν ἡμᾶς εἰς ἀφθαρσίαν Anast.S.*qu. et resp.*143(M.89.796B); through baptism διὰ τῆς παλιγγενεσίας τῆς εἰκόνος ~οῖ τὸ ἀρχέτυπον *Rit.Epiph.*(p.418); in gen. διὰ Χριστοῦ ~ούμεθα, τῆς διανοίας ἡμῶν εἰς πνευματικὴν ποιότητα διαπλαττομένης Ammon.*Jo.*3:8(M.85.1409B); into image of Christ, ref. Gal.4:19 ~οῦντος ἡμᾶς...τοῦ ἁγίου πνεύματος δι' ἁγιασμοῦ πρὸς αὐτόν Cyr.*Is.* 4.2(2.591B); through faith, id.*thes.*(5^1.288B); ὁ Χριστὸς κεφαλὴ... τῶν δι' αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ~ουμένων εἰς ἀφθαρσίαν δι' ἁγιασμοῦ ἐν πνεύματι id.*Pulch.*(p.28.16; 5^2.131C); Proc.G.*Gen.*5:3(M.87.264A); **3.** in baptism νεοκτίστου ψυχῆς, ἣν τὸ πνεῦμα δι' ὕδατος ἀνεμόρφωσεν Gr.Naz.*or.*7.15(M.35.773C).

ἀναμόρφωσις, ἡ, *forming anew*; of spiritual re-creation through Christ, Cyr.*Jo.*2.1(4.114B); through H. Ghost, *ib.*(148A); id.*Is.*4.2 (2.610E); τῶν πρὸς τὸ τοῦ θεοειδοῦς παραφθαρτικὸν ἀπολισθησάντων... ἀ. Dion.Ar.*d.n.*1.3(M.3.589B).

ἀναμοχλεύ-ω, 1. *raise with levers,* hence *overturn, uproot*; of turning up earth, Chrys.*hom.3.3 in 2Thess.*(11.524E); uprooting error, id.*hom.3.3 in 1Cor.*(10.18E); arousing passions, Evagr.Pont. *or.*46(M.79.1176D); *overthrow, destroy,* Cyr.*ador.*8(1.268A); *ib.*6(177B); ‡Jo.D.*Artem.*66(M.96.1316A); *remove* disease, Isid.Pel.*epp.*2.21(M. 78.472A); Thdt.*qu.12 in Ex.*(1.130); **2.** *unbar, force open,* of Christ ἀ. τὰ καθ' ᾅδου Epiph.*haer.*77.29(p.441.12; M.42.684B); met. ~οντες νοῦν Cyr.*Jo.*3.3(4.265C); **3.** *utter* words, ‡Gr.Naz.*Chr.pat.*211(M.38. 147A); **4.** *bring forward* μὴ κρατείτωσαν οἱ τύποι, μή τε μὴν ~έσθω πρός τινος ἡ σκιά Cyr.*glaph.Dt.*(1.429D).

***ἀναμοχλίζω,** *heave up,* Gr.Nyss.*hom.15 in Cant.*(M.44.1108C).

ἀναμύ-ω, 1. *be opened,* Meth.*res.*1.41(p.287.9; M.18.269C); **2.** *have the eyes open, gaze*; lit., Cyr.*Jo.*6.1(4.603B); met. ἀ. ... πρὸς θεόν id.

*glaph.Gen.*5(1.174B); id.*Mal.*6(3.822D); *ὁ νοῦς…πρὸς αὐτὸ τὸ ἀκήρατον ∼ων κάλλος* id.*ador.*12(1.414C).

ἀναμφήριστος, *undisputed, incontestable,* Ath.*syn.*21(p.248.16; M.26.720B); Nonn.*par.Jo.*10:34(M.43.837B); *τῷ παντοδυνάμῳ προστέθεικε…τὸ ἀ.* Olymp.*Job* 12:14(M.93.153A).

***ἀναμφηρίστως,** *indisputably,* Clem.*str.*1.21(p.64.21; M.8.820A); Eus.*p.e.*10.9(485A; M.21.808A); Max.*ambig.*(M.91.1081D).

***ἀναμφηρίτως,** = foreg., Soz.*h.e.*6.4.6(M.67.1301C).

***ἀναμφίαστος (-εστος),** *unclothed,* Cyr.*ador.*16(1.564C); of bodiless souls, id.*Jo.*1.9(4.84D); met., *simple, plain πολιτείαν* Or.*exc. in Ps.*36:5(M.17.121D); *ἀναμφίεστον…ἀλήθειαν* Cyr.*hom.pasch.*22(5^2.273C); id.*Is.*3.3(2.433C).

***ἀναμφιβάλλω,** *have no doubt, cat.Apoc.*11:17(p.348.10).

***ἀναμφίβλητος,** *indisputable,* Cyr.*Juln.18 fr.*(M.76.1061D).

ἀναμφίβολος, *unambiguous, certain, plain,* Cyr.H.*catech.*10.18; Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.145.29; M.45.385B); of faith, Thdr.Mops.*Os.*14:1ff.(M.66.208C); neut. as subst., †Bas.*Is.*8(1.383D; M.30.132A).

ἀναμφιβόλως, *without doubting,* Gr.Nyss.*usur.*(M.46.440B).

***ἀναμφίεστος,** v. **ἀναμφίαστος.*

***ἀναμφιέστως,** *without clothes,* Cyr.*Juln.*9(6^2.318B).

ἀναμφίλεκτος, **1.** *undisputed, undoubted,* of 1 Pet. *ταύτῃ δὲ* [sc. *ἐπιστολῇ*] *καὶ οἱ πάλαι πρεσβύτεροι ὡς ἀ. … κατακέχρηνται* Eus.*h.e.*3.3.1(M.20.216B); **2.** *indisputable*; of arguments, id.*p.e.*10.2(463D; M.21.772C); Gr.Naz.*or.*43.68(M.36.588B); *certain ἔπαθλον* Euthal. Diac.*Ac.*(M.85.632C); **3.** *undisputing, unquestioning τῆς τῶν ἀσκητῶν ἀ. ὑπακοῆς* ‡Bas.*const.*22.3(2.572B, v.l. *ἀναμφιβόλου*; M.31.1405D).

ἀναμφιλέκτως, *unhesitatingly,* Const.ap.Eus.*h.e.*10.6.3(M.20.892B).

ἀναμφίλογος, **1.** *undoubting*; of faith, Cyr.*Is.*2.1(2.189A); **2.** *unambiguous,* id.*ep.*46 ap.†Leont.B.*sect.*8.2(M.86.1253B, cf.p.161.1; 5^2.144B, *ἀναμφίβολος*).

ἀναμφιλόγως, *unhesitatingly.* Eus.*h.e.*8.4.3(M.20.749B).

ἀναμφισβήτητος, *undisputing, unquestioning*; of faith, Vict.*Mc.* 2:13(p.287.18).

ἀναμφισβητήτως, **1.** *undisputably,* Meth.*symp.*3.13(p.43.16; M.18.84B); Thdt.*eran.*1(4.9); **2.** *without doubting,* Meth.*symp.*7.1(p.70.17; M.18.121C).

ἄνανδρος, **1.** *effeminate*; of a eunuch, *not a man,* Pall.*v.Chrys.* 15(p.92.14; M.47.52); **2.** *not a husband Ἰωσὴφ ἄ. ἀνὴρ τῆς Μαρίας προσηγόρευται* ‡Epiph.*hom.*2(M.43.444A).

ἀνανεάζ-ω, **1.** *be renewed* or *re-invigorated,* of a martyr *ἀνενέαξεν ἐν τῇ ὁμολογίᾳ Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.19(M.20.416B); **2.** trans., *renew,* of the baptized *ἀνανεασθέντες* Meth.*symp.*8.6(p.88.19; M.18.148B); *τὴν ψυχήν μου ἀ. M.Tar.*7(p.465); *φωτοχυσία…τὰς νοερὰς… ∼ουσα δυνάμεις* Dion.Ar.*d.n.*4.6(M.3.701A); as subst., ref. daily bread *τὸ ∼ον* Gr.Nyss.*or.dom.*4(p.78.22; M.44.1168D).

ἀνανε-όω, *renew,* **1.** lit. *κατεφθαρμένων ἡμῶν…ἀνενέωσε τὴν ζωὴν ἡμῶν* Herm.*sim.*9.14.3; Gel.Cyz.*h.e.*2.17.26(M.85.452B) cit. s. *παλαιόω*; of bodies at resurrection, Athenag.*res.*10(p.58.20; M.6.992B); of Ezra's renewal of lost books of Bible, Clem.*str.*1.22(p.92.26; M.8.893A); *τῆς διὰ Χριστοῦ καινῆς διαθήκης ἀνανεωθείσης* Eus.*d.e.*1.6(p.28.24; M.22.57B); esp. *rebuild,* Const.ap.Eus.*v.C.*2.55(p.63.36; M.20.1029D); Ephr.2.113C; Evagr.*h.e.*1.22(p.32.27; M.86.2184B); **2.** met., *revive, renew,* Iren.*haer.*3.3.3(M.7.850A); Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.380.20; M.46.969A); Cyr.*Jo.*1.9(4.81C); ref. Christ's baptism *ἡμῖν δι' ἑαυτοῦ λαμβάνει τὸ πνεῦμα, καὶ ∼οῖ τῇ φύσει τὸ ἀρχαῖον ἀγαθόν ib.*2.1(123E); *repeat κακόνοιαν…∼ῶσαι* Alex.Al.*ep.encycl.*1(p.7.12; M.18.572C); *refresh τὸ γηραιὸν τῆς τοῦ πατρὸς ἡλικίας…∼ούμενος* Gr.Nyss.*mart.*1(M.46.752C); *repair,* Chrys.*hom.28.2 in Gen.*(4.271A); intrans., *renew one's youth,* Herm.*vis.*5.11.3; **3.** esp. of image of God renewed in man through Christ, Ath.*inc.*13.7(M.25.120B); *Lit. Jac.*(p.200.22); and of spiritual renewal: through Inc. *χρεία δὲ ἦν ἄλλου τοῦ ∼οῦντος…τὴν πρώτην* [sc. *κτίσιν*] Ath.*Ar.*2.65(M.26.285B); Bas.*hom.*1.2(2.2E; M.31.165C) cit. s. *παλαιόω*; *ἀπαρχὴ τῆς ∼ουμένης φύσεως…γέγονεν ὁ…Χριστός* Cyr.*Jo.*5.2(4.473E); id.*thes.*15(5^1.175B); through baptism *τὴν ∼οῦσαν γέννησιν* Or.*fr.35 in Jo.*3:3(p.510.24); Cypr.*ep.*(H.1.155C); Serap.*euch.*25.2; Chrys.*comm.in Gal.*6:15f.(10.729A) cit. s. *ἀνακτίζω*; in gen., Herm.*vis.*3.12.3.

ἀνάνευσις, ἡ, *movement upwards ἡ πρὸς τὸν…θεὸν ἀ.* Eus.*p.e.*1.12B; M.21.24B); *ib.*7.16(330A; M.557A); from ignorance, *ib.*2.5(69D; M.133D); *τῆς ἐν τῷ βαπτίσματι ἀ.* Bas.*ep.*236.5(3.363E, v.l. *ἀναδεύσεως*; M.32.884A); prob. from sin *ἐὰν ἄλλον ἴδῃ ἐν ἀ. … συνᾴδει* Ephr.1.13A; from carnal passion, †Jo.D.*B.J.*24(M.96.1084A); *gazing upwards*; of contemplation, Dion.Ar.*e.h.*2.3.4(M.3.400C); *ib.*2.3.5(401B); *ἡμᾶς…αὐτοὺς ταῖς εὐχαῖς ἀνατείνωμεν ἐπὶ τὴν τῶν θείων…ἀκτίνων ὑψηλοτέραν ἀ.* id.*d.n.*3.1(M.3.680C).

ἀνανεύ-ω, **1.** *deny, refuse,* Nonn.*par.Jo.*21:5(M.43.916B); *∼ει τοῦ πρὸς τὴν βασιλίδα διαβῆναι* Gel.Cyz.*h.e.*3.10.5; **2.** *lift one's eyes, look up ἀ. τῆς γῆς εἰς αἰθέρα* Clem.*prot.*10(p.76.5; M.8.221B); *πρὸς Χριστὸν ∼οντα…μάχεσθαι* Meth.*symp.*11(p.139.15; M.18.217B); to truth, Ath.*inc.*12.6(M.25.117C); *ἀ. εἰς τὴν τοῦ τέλους ἡμέραν* Bas.*ep.*45.2(3.134D; M.32.368D); of consciousness of sin *∼ειν οὐκ ἐᾷ* Cyr.*Ps.*37:7(M.69.960B); **3.** *emerge τῆς πλάνης ἀ.* Eus.*p.e.*2.2(61B; M.21.120A); from sin, Gr.Naz.*or.*36.5(M.36.272A); from water of baptism, Chrys.*hom.25.2 in Jo.*(8.146C); **4.** *go up ἐπὶ τὸ Εὐρώπης κλίμα ἀ.* Jo.D.*haer.*2(M.94.680A); **5.** *stand upright ἦν γὰρ αὕτη μικρὸν τῷ μήκει ∼ουσα Pers.*(p.17.21).

***ἀνανέωμα, τό,** *renewal, reproduction τὰ ἀρχέτυπα* [e.g. Temple] *…τῆς…λογικῆς ἐν ψυχαῖς οἰκοδομῆς ἀ.* Eus.*h.e.*10.4.55(M.20.872A).

ἀνανέωσις, ἡ, *renewal*; **1.** in gen.; **a.** *repetition ἀ. … τιμωρίας* Cyr.*Jo.*1.9(4.81C); in memory, *recollection τῇ μνήμῃ καὶ ἀ. τῆς …θεολογίας* Dion.Ar.*ep.*10(M.3.1120A); **b.** *restoration, rebuilding,* Clem.*str.*1.21(p.77.23; M.8.853A); Eus.*h.e.*10.1.3(M.20.844A); Jo.Mal.*chron.*10 p.246(M.97.376C); **2.** spiritual: through Christ *θάνατος* [sc. *τοῦ Χριστοῦ*]*…τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδὰμ ἀ.* †Hipp.*Laz.*(p.218.31; M.62.777); ‡Ath.*Ar.*4.33(p.82.12; M.26.520A) cit. s. *ἀνακαινίζω*; *οἰκονομῶν εἰς ἀ. ἀνθρωπότητος* Apoll.*fid.sec.pt.*36(p.181.13; M.10.1120A); *γενέσθαι διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν συνθέσεως τὴν ἡμετέραν ἀ.* Leont.H.*Nest.*1.18(M.86.1469D); Germ.CP *or.*2(M.98.243D); through coming of H. Ghost, Cyr.*Jo.*5.2(4.474A); through baptism, Meth.*symp.*3.8(p.36.13; M.18.73C); *ζωῆς ἀ.* Bas.*Spir.*32(3.27A; M.32.125A); through eucharist *εἰς ἀ. ψυχῶν καὶ σωμάτων Lit.Jac.*(p.192.20); in gen. *ἀ. … τῶν πνευμάτων* Herm.*vis.*3.13.2; *A.(Pass.)Andr.*4(p.10.21); Clem.*str.*4.23(p.314.17; M.8.1357C) cit. s. *ἀνάκτισις*; of world through Christianity, Const.*ep.*(Opitz 3 p.59.13); *τὴν κατὰ θεὸν ἀ. καὶ ἀνακαίνισιν* Ath.*Ar.*2.46(M.26.245A); Chrys.*hom.13.2 in Eph.*(11.97E).

ἀνανεωτικός, *renewing, able to renew τὸ ἐν ἰσότητι τῇ πρὸς τὸν θεὸν…ἀ.* Leont.B.*Apoll.*(M.86.1964D); *ἡ θεία σοφία…ἀ.* Dion.Ar.*ep.*9.4(M.3.1112B); id.*c.h.*15.2(M.3.329B).

***ἀνάνηξις, ἡ,** *swimming up*; *rising* of mind to God, Thdr.Stud.*antirr.*1.13(M.99.344D).

ἀνανήφ-ω, **1.** *become sober again, come to one's senses*; met., from sin or ignorance, Ign.*Smyrn.*9.1; Thphl.Ant.*Autol.*2.34(M.6.1108A); *ἀναγεννηθέντες…ἀνανήψωμεν* Clem.*paed.*3.12(p.283.10; M.8.664C); of men before Inc. *ἐβαρήθημεν τῷ ψεύδει, οὐκ ἐδυνάμεθα ἀνανῆψαι* ‡Ath.*diab.*10(p.10.7); from fear, *Pers.*(p.4.16); avarice, Isid.Pel.*epp.*1.434(M.78.421B); **2.** *exercise care ∼ει εἰς τὸ ἀκριβὲς τῆς προφητείας ὁ λόγος* Cyr.*Is.*2.5(2.337D); *ib.*3.2(418A); *ib.*3.3(425A).

ἀνανήχομαι, **1.** *swim to the surface,* Cyr.*ador.*14(1.503E); id.*Juln.*9(6^2.318A); met., *rise upwards ἀ. πρὸς ἔφεσιν ἀρετῆς* id.*Is.*4.2(2.613C); *εἰς τὴν…ἐλευθερίαν ἀ. πως* id.*Mich.*66(3.460E); id.*Juln.*9(318B); **2.** *sail upstream,* ‡Caes.Naz.*dial.*147(M.38.1097).

***ἀνάνηψις, ἡ,** *return to one's senses,* Phot.*nomoc.*13.30(M.104.965A); *recovery*: from sleep, Epiph.*haer.*26.13(p.293.21; M.41.353B); Jo.Clim.*scal.*20(M.88.941B); error, Cyr.*Am.*58(3.327A); sin, Ant. Mon.*hom.*27(M.89.1521D).

ἀνανοέω, *call to mind ἀνονόησον* [l. *ἀνα-*] *τὴν αἰώνιον φλόγα* Ephr. 2.85C.

ἀνάντης, *uphill, steep, difficult*; met., of people *ἀλαζὼν γὰρ ὁ ἀπειθής, καὶ οἱονεί πως ἀ. καὶ ἐξήνιος* Cyr.*Os.*25(3.48E); of virtue, *difficult to attain,* id.*glaph.Dt.*(1.419D); neut. as subst., *difficulty,* id.*ador.*11(1.382D); of spiritual or intellectual heights *πρὸς τὸ ἄ. … ἀνατεινόμεναι* Dion.Ar.*c.h.*4.2(M.3.180A); *ib.*7.1(205D).

***ἀναντιθέτως,** *without mutual contradiction,* Epiph.*haer.*69.44(p.192.13; M.42.272B).

***ἀναντίλογος,** *not contentious,* Dan.Raith.*v.Jo.Clim.*(M.88.605A).

ἀναντίρρητος, *not to be opposed*; *incontrovertible,* of canonical books *τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων, ἃ καὶ μόνα ἀ. ἐστιν ἐν τῇ…ἐκκλησίᾳ* Or.*comm.in Mt.*1(p.3.3; M.13.829A); Eus.*h.e.*3.3.7(M.20.217C); *ib.*3.9.5(241B).

ἀναντιρρήτως, *beyond contradiction, incontrovertibly,* Or.*Jo.*19.5(p.304.15; M.14.533C); ‡Ath.*Ar.*4.19(p.64.11; M.26.493D); †Bas.*Is.*19(1.391A; M.30.149A).

ἄναξ, ὁ, **1.** *king*; of God, †Apoll.*met.Ps.*77:5(M.33.1424B); and Christ *ἄ. υἱὸν πατρὸς ἄ.* Gr.Naz.*carm.*1.1.2.25(M.37.403A); Nonn.*par.Jo.*1:20(M.43.753A); Jo.D.*carm.theog.*29(M.96.820B); ‡Gr.Naz.*Chr.pat.*1608(M.38.265A); **2.** as adj., *royal ἄ. χορῷ* Synes.*hymn.*3.722(p.26; M.66.1603).

ἀναξαίνω, *tear open*; met. *ἀ. ῥήσεις τε καὶ ἐπινοίας* Epiph.*haer.*69.73(p.221.23; M.42.321A).

ἀναξέω, *aggravate*; of grief, Amph.*hom.*3.3(M.39.64A); prob. f.l. for *ἀναέξω* (*increase*) *μῆνιν ἀνεξήεσσαν* †Apoll.*met.Ps.*77:17(M.33.1424D; *ἀνηέξησαν* Teub.).

ἀναξηρασία, ἡ, *drying up,* ‡Caes.Naz.*dial*.140(M.38.1077).

***ἀναξιεπαίνως,** *without deserving praise, cat.Apoc.*6:11(p.275.17).

ἀναξιοπαθέω, *be indignant at, resent as an indignity* μὴ ἀναξιοπαθήσητε...παιδεύεσθαι Tat.*orat*.12(p.14.3, v.l. ἀξιοπαθήσητε M.6.833A); ἀ. πρὸς αὐτά Mac.Aeg.*pat*.11(M.34.873C); ἀ. ἐπὶ τῇ πτωχείᾳ Marc.Diac.*v.Porph*.98.

***ἀναξιότης, ἡ,** *unworthiness,* Bas.*jud*.7(2.221C; M.31.672B); Epiph.*haer*.8.7(p.193.27; M.41.216C); Jo.D.*imag*.1.1(M.94.1232A); esp. as title of humility τῇ ἐμῇ...ἀ. †Jo.Jej.*poenit*.(M.88.1896D); Leont.N.*v.Jo.Eleem*.20(p.38.2).

ἀναξίως, *unworthily,* esp. ref. 1Cor.11:27 ὁ ἀ. [τις] μεταλαμβάνων εὐχαριστίας εἰς κρίμα λήψεται Or.*fr.50 in Jer*.(p.223.21); ὁ ἐν μολυσμῷ σαρκὸς καὶ πνεύματος ἀ. προσερχόμενος τοῖς ἁγίοις †Bas.*bapt*.1.3.3(2.651B; M.31.1577A); τοὺς...ἀ. τῶν μυστηρίων μετέχοντας, ὁ θεὸς πολλάκις...παραδίδωσιν αὐτοὺς τῷ σατανᾷ Chrys.*hom.5.3 in 1Tim*.(11.577B); πῶς γὰρ οὐκ ἀ., ὁ περιορῶν πεινῶντα; id.*hom.27.4 in 1Cor*.(10.247C); id.*prod.Jud*.1.6(2.384C); πάντων...βαρύτερον ἁμάρτημα τὸ ἀ. κοινωνεῖν †Jo.Jej.*serm*.(M.88.1929B).

ἀναξυρίς, ἡ, *cutting* of the hair; plur., *Const.App*.1.3.10.

***ἀναπάλαισμα, τό,** *renewal of struggle,* Nil.*Eulog*.14(M.79.1112B).

ἀναπαλαί-ω, 1. *retrieve* a defeat ἀ. τὸ κατὰ τὴν παρακοὴν ἥττημα Meth.*Porph*.1(p.504.13; M.18.400B); Chrys.*hom.18.6 in Rom*.(9.639D); Thdt.*h.e*.3.17.3(3.933); **2.** abs., *renew the struggle,* of second Adam ~σας ἀνέλυσε τὴν ἀπόφασιν τὴν δι' αὐτὸν εἰς πάντας ἐξενηνεγμένην Meth.*symp*.3.6(p.33.13; M.18.69B ἀναπλασθείς); διακόνους...θύσαντας, μετὰ δὲ ταῦτα ~σαντας CAnc.(314)*can*.2; Gel.Cyz.*h.e*.2.33.6(M.85.1337C); **3.** *secure revocation of* ἐν τῷ τὴν καταδίκην ~σαι ἐσπούδασε Socr.*h.e*.2.20.13(M.67.257C).

[*]**ἀναπαλέω,** prob. for ἀναπαλαίω, Nil.*epp*.2.172(M.79.288B).

ἀναπάλλακτος, *irremovable, not departing,* Pall.*v.Chrys*.10(p.61.2; M.47.35); Synes.*ep*.44(M.66.1369A).

ἀναπάρτιστος, *not made perfect,* Ign.*Philad*.5.1.

ἀναπατ-έω, *walk up and down,* Jo.Mal.*chron*.5 p.130(M.97.225B); *stroll idly* ἐργάζε καὶ μὴ ἀ. Ephr.1.93C; *ib*.93E; ὁ παρὰ τὴν ὡρισμένην ἄνεσιν ~ῶν Thdr.Stud.*poen*.1.17(M.99.1736B).

***ἀναπαύδητος,** *indefatigable,* Clem.*str*.2.20(p.178.15; M.8.1065A).

ἀνάπαυσις, ἡ, *repose, rest; refreshment;*

A. lit., Or.*Jo*.19.7(2; p.306.32; M.14.537D) cit. s. γαζοφυλάκιον; τῆς τοῦ σώματος ἡμῶν ἀ. *Hom.Clem*.4.3; αὐτὸς [sc. Χριστός] δι' ἡμᾶς ἀπετάξατο ἀναπαύσει *Const.App*.5.5.4.

B. met.; **1.** as state of Christians ἀ. τε ἡδίστη γίνεται τοῖς ἐκμελετῶσιν αὐτούς [sc. τοῦ σωτῆρος λόγους] Just.*dial*.8.2(M.6.492D); θεῷ...ἐπὶ δὲ τὴν ἰδίαν ἀ. καὶ ἀνακαίνισιν βίου καλέσαντι *A.Jo*.78(p.190.5); διὰ πίστιν εἰς ἀ. Heracleon ap.Or.*Jo*.13.41(p.267.13; M.14.472C); Or.*Jo*.13.44(p.270.32; 477C); ref. martyr's confession of Christ ἦν αὐτῆς [sc. Blandina's]...ἀ. ... τὸ λέγειν ὅτι Χριστιανή εἰμι *Ep.Lugd*.ap.Eus.*h.e*.5.1.19(M.20.416B); ref. possession of H. Ghost οἱ Χριστιανοὶ ἐνδύονται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ἐν ἀ. εἰσίν Mac.Aeg.*hom*.26.15(M.34.684C); **2.** ascet.; **a.** result of training in practice of virtue προπαιδείαν τῆς ἐν Χριστῷ ἀ. γυμνάζειν τὸν νοῦν Clem.*str*.1.5(p.21.20; M.8.728A); ἀ. ἕξουσι, καὶ πονηρῶν λογισμῶν καθαρεύσουσιν Isid.Pel.*epp*.1.49(M.78.213A); διὰ τῆς συντριβῆς τῆς καρδίας καταδέχεταί τις τὰς ἐντολάς...κτᾶται τὰς ἀρετάς, καὶ...ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἰδίαν ἀ. Dor.*doct*.1.9(M.88.1628C); *ib*.2.3(1644C); **b.** consisting in spiritual perfection ἡ τοῦ τελείου καὶ γνωστικοῦ...ἀ. Clem.*paed*.1.6(p.110.35; M.8.292B); *ib*.(p.111.12; 292C); συγγενεῖς...τῷ γνωστικῷ ἠρεμία καὶ ἀ. καὶ εἰρήνη id.*str*.2.11(p.141.14; M.8.989A); οἱ γὰρ καταξιωθέντες τέκνα...θεοῦ...ἐν ἀ. πνευματικῇ ὑπὸ τῆς χάριτος ἐνεργούμενοι Mac.Aeg.*hom*.19.7(M.34.648C); admitting of degrees τῷ κυρίῳ δὲ κολλωμένη...ψυχὴ...ἀπὸ ἀ. εἰς τελειοτέραν ἀ. μετατίθεται id.*carit*.28(M.34.932B); exeg. Cant.1:6 οὐδεὶς δὲ τῆς ἀ. τῆς μεσημβρινῆς ἀξιοῦται, μὴ υἱὸς φωτὸς...γενόμενος...γνώρισον οὖν μοι...τίς ἡ ὁδὸς τῆς μεσημβρινῆς ἀ. Gr.Nyss.*hom.2 in Cant*.(M.44.801C); connected with wisdom, Evagr.Pont.*cap.pract*.A 45(M.40.1232D); contrasted with physical rest, id.*rer.mon*.5(M.40.1256D); symbolized by sabbath, v. 4 infra., Max.*cap*.5.43(M.90.1365C); associated with humility, Dor.*doct*.1.7(M.88.1625A); and with obedience, *ib*.(1625B); **3.** as a state of prayer πολλάκις ἀπέρχεται εἰς προσευχὴν ὁ ἰδιώτης, καὶ κλίνει γόνυ, καὶ εἰσέρχεται ὁ νοῦς αὐτοῦ εἰς ἀ. καὶ εἰσέρχεται εἰς ὅρασιν καὶ σοφίαν Mac.Aeg.*hom*.15.14f.(M.34.585B); *ib*.26.15(685A); **4.** in myst. interprn. of sabbath, connected with myst. meaning of number 7 τῇ ἑβδόμῃ γὰρ ἡ ἀ. θρησκεύεται...ὁ χρόνος εἴη ὁ διὰ τῶν ἑπτὰ περιόδων...εἰς τὴν ἀκροτάτην ἀ. ἀποκαθιστάς Clem.*str*.4.25(p.318.23,30; M.8.1368A,B); τὸν ἑπτὰ ἀριθμὸν ἀμήτορα καὶ ἄγονον λογίζονται, τὸ σάββατον ἑρμηνεύοντες καὶ τὸ τῆς ἀ. εἶδος ἀλληγοροῦντες *ib*.6.16(p.501.24; M.9.364A); *ib*.(p.503.4; 368A); cf. ὥραν ἑβδόμην ἀφίησιν αὐτὸν ὁ πυρετός· ὁ γὰρ ἀριθμὸς ἀναπαύσεως ἦν Or.*Jo*.13.59(58; p.290.18; M.14.512A); contrasted with Sunday as day of spiritual rest ἡ...τῶν πνευματικῶν ἀ. ἐν κυριακῇ, ἐν ὀγδοάδι Clem.*exc.Thdot*.63(p.128.9; M.9.689B); cf. Gnost. baptismal formulae ἐλθὲ ἡ μήτηρ τῶν ἑπτὰ οἴκων ἵνα ἡ ἀ. σου εἰς τὸ ὄγδοον οἶκον γένηται *A.Thom*.A 27(p.142.18); ἔλθετε τὰ ὕδατα ἀπὸ τῶν ὑδάτων...ἡ ἀ. ἡ ἀπὸ τῆς ἀ. ἀποσταλεῖσα ἡμῖν *ib*.52(p.168.16f.).

C. of rest in eternity; **1.** in gen. ἀ. τῆς μελλούσης βασιλείας καὶ ζωῆς αἰωνίου *2Clem*.5.5; *ib*.6.7; ἀπελεύσονται πρὸς τὸν θεὸν εἰς ἀ. αἰώνιον Heracleon ap.Or.*Jo*.19.19(4; p.320.17; M.14.561C); *A.Jo*.113(p.214.1); ἐπίταξον οὖν κύριέ μου ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα λοιπὸν ἀ. τύχω *A.Andr.et Mt*.28(p.107.15); *Const.App*.1.3.7; †Jo.Jej.*serm*.(M.88.1972A); ἕως τῆς πρὸς θεὸν αὐτοῦ ἀ. Jo.Mosch.*prat*.101(M.87.2960D); **2.** as end of Christian life τέλος δέ ἐστιν θεοσεβείας ἡ ἀΐδιος ἀ. ἐν τῷ θεῷ Clem.*paed*.1.13(p.151.17; M.8.373B); οὗ δὲ ἡ πίστις, ἐνταῦθα ἡ ἐπαγγελία, τελείωσις δὲ ἐπαγγελίας ἡ ἀ. ὥστε ἡ μὲν γνῶσις ἐν τῷ φωτίσματι, τὸ δὲ πέρας τῆς γνώσεως ἡ ἀ. *ib*.1.6(p.107.24, 26; 285B); πάντες οὖν ἄνθρωποι...καλοῦνται ἐπὶ τὴν παρὰ τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ ἀ. Or.*Cels*.3.63(p.257.30; M.11.1004C); id.*mart*.47(p.43.12; M.11.632A); συνεορτάζω τῷ Χριστῷ τὴν χιλιονταετηρίδα τῆς ἀ. Meth.*symp*.9.5(p.120.14; M.18.189A); ref. Lc.16:20ff. χειραγωγοῦντά με πρὸς τὸν τόπον τῆς ἀναψύξεως, ὅπου τὸ ὕδωρ τῆς ἀ. Gr.Nyss.*v.Macr*.(p.398.1; M.46.984D); Const.Diac.*laud*.41(M.88.528A); πάσης θλίψεως τέλος ἐστὶν ἡ χαρά· καὶ παντὸς κόπου, ἡ ἀ. Max.*cap*.1.44(M.90.1196A); **3.** as heavenly reward τοῖς θλιβομένοις μεταδεδωκότα τῆς ἀληθοῦς ἀ. μεταλαμβάνειν Clem.*paed*.3.7(p.259.17; M.8.609B); *ib*.1.6(p.116.31; 304A); μακάριοί ἐστε οἱ πεινῶντες ἕνεκεν κυρίου, ὅτι ὑμῖν τετήρηται ἡ ἀ. *A.Thom*.A 94(p.208.3); εἰ θέλομεν μετὰ τῶν προφητῶν ἔχειν ἀ., τὰ ἔργα τῶν προφητῶν ζηλώσωμεν Or.*hom.14.14 in Jer*.(p.119.9); *ib.15.1*(p.125.16; M.13.420A); ἐν γὰρ τῇ καινῇ...κτίσει, ὃς ἂν ἁγνείας μὴ εὑρεθῇ κλάδοις κεκοσμημένος, οὐ τεύξεται τῆς ἀ. Meth.*symp*.9.5(p.120.1; M.18.188C); ἐὰν ὁμονοήσητε, δυνήσεσθε εἰς τὸν τῆς ἀ. ἐνεχθῆναι λιμένα *Clem.ep*.13; *ib*.16; διὰ τοὺς καμάτους...εἰς ἀεὶ ἕξει τὴν ἀ. *Hom.Clem*.3.20; in rel. to grace, *A.Andr.fr*.18(p.45.15); **4.** opp. rest on earth ὁ ἔχων ἀ. ἐν τῷ κόσμῳ τὴν αἰώνιον ἀ. μὴ ἐλπιζέτω λαβεῖν Ath.*virg*.18(p.53.5; M.28.273A); and eternal punishment, Or.*hom.20.3 in Jer*.(p.181.7; M.13.505C); ἀντὶ ἀ. αἰωνίαν κόλασιν κληρωσάμενοι *Const.App*.1.6.11; **5.** several grades within or above heavenly ἀ.: [ἐν] τῇ ἀνωτάτω ἐκκλησίᾳ, καθ' ἣν οἱ φιλόσοφοι συνάγονται τοῦ θεοῦ...οἱ μὴ καταμείναντες ἐν ἑβδομάδι ἀναπαύσεως...εἰς ὀγδοαδικῆς εὐεργεσίας κληρονομίαν ὑπερκύψαντες Clem.*str*.6.14(p.486.7; M.9.329A); ταχεῖα τοίνυν εἰς κάθαρσιν ἡ γνῶσις...ἄχρις ἂν εἰς τὸν κορυφαῖον ἀποκαταστήσῃ τῆς ἀ. τόπον *ib*.7.10(p.41.29; 480C); κατὰ τάγματα τῶν ἀνισταμένων ἔσονται ἀ. ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ θεοῦ Or.*hom.8.6 in Jer*.(p.61.2; M.13.344B); **6.** typified by Passover τοῦ γὰρ πάθους τοῦ σωτῆρος τύπος ἦν, ὅτε οὐ μόνον ἀνῃρεῖτο τὸ πρόβατον, ἀλλὰ καὶ ἀ. παρεῖχεν ἐσθιόμενον, καὶ θυόμενον ⟨μὲν⟩ τὸ πάθος τοῦ σωτῆρος τὸ ἐν κόσμῳ ἐσήμαινεν, ἐσθιόμενον δὲ τὴν ἀ. τὴν ἐν γάμῳ Heracleon ap.Or.*Jo*.10.19(14; p.190.32,34; M.14.340D); **7.** obtained for men through Resurrection, *A.Thom*.A 80(p.196.5); **8.** located in paradise, Meth.*res*.1.55(p.313.8; M.41.1148B); invisible and ineffable place of eternal rest, *A.Jo*.99(p.200.24); **9.** its essence ἡ πᾶσα ἀ. αὕτη ἐστί, τὸ θεωρεῖν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ Chrys.*hom.82.3 in Jo*.(8.486B); **10.** ref. prayer for dead δεόμεθά σου περὶ τῆς...ἀ. τοῦ δούλου σου Serap.*euch*.30.2; προσήκειν ὑπὲρ ἀ. τῶν τελευτώντων ἐλεημοσύνας παρέχεσθαι Justn.*ep.Thdr.Mops*.(p.68.3; M.86.1091A); εἰς ἀ. τῶν προκοιμηθέντων ψυχῶν *Lit.Jac*.(p.194.16); ὑπὲρ μνήμης καὶ ἀ. *CIG* 8857(Cilicia); *ib*.8860(Pisidia); *ib*.8867(Bethlehem) etc.

D. as state of angels, Clem.*str*.5.6(p.350.20; M.9.61C); id.*ecl*.56(p.153.22; M.9.725B).

E. of God and Christ; **1.** of God's 'rest' οὐ τοίνυν, ὥσπερ τινὲς ὑπολαμβάνουσι τὴν ἀ. τοῦ θεοῦ, πέπαυται ποιῶν ὁ θεός Clem.*str*.6.16(p.504.2; M.9.369B); **2.** of God as ἀ.: ὁ πατὴρ καὶ θεός...ἡ ἀ. *Hom.Clem*.4.72; *ib*.17.9; **3.** of Christ; **a.** of Logos resting on humanity πότε δὲ ἐνεδύσατο τὸ σῶμα τὴν ἀφθαρσίαν εἰ μὴ διὰ τῆς ἀ. τοῦ λόγου; Ath.*fr.Cant*.4(M.27.1356C); **b.** of powers of H. Ghost resting on Christ τοῦ πνεύματος δυνάμεις οὐχ ὡς ἐνδεοῦς αὐτοῦ τούτων ὄντος φησὶν ὁ λόγος ἐπεληλυθέναι ἐπ' αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπ' ἐκεῖνον ἀ. μελλουσῶν ποιεῖσθαι, τοῦτ' ἔστιν ἐπ' αὐτοῦ πέρας ποιεῖσθαι Just.*dial*.87.3(M.6.684B); *ib*.87.5(684C); **c.** exeg. Jo.4:34 τοῦτο γὰρ αὐτοῦ τροφὴ καὶ ἀ. Heracleon ap.Or.*Jo*.13.38(p.263.18; M.14.465B); **d.** Christ as ἀ. τῶν τεθλιμμένων *A.Thom*.A 10(p.114.7); *ib*.19(p.130.4); *ib*.60(p.177.12).

F. *tranquillity, peace,* of Church δεόμεθα ὑπὲρ πάντων ἀρχόντων, εἰρηνικὸν τὸν βίον ἐχέτωσαν ὑπὲρ ἀ. τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας Serap.*euch*.5.6.

G. *resting place* κατοικητήριον ἢ ἀ. τοῦ πνεύματος, ἡ ταπεινοφροσύνη ἐστί Mac.Aeg.*cust.cor.*14(M.34.840C); ἐντὸς ἐγένετο τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς ἀ. τῶν ἁγίων Gr.Nyss.*mart.*3(M.46.784C).

H. of rest from evil ἀ. ἐπαγγελλόμενον τὴν ἀπὸ τῶν κακῶν Meth.*symp.*10.3(p.125.11; M.18.197A); and from endeavour, hence in sense of *laziness* μισήσατε πᾶσαν σαρκικὴν ἀ. *Apophth.Patr.*(M.65.85C).

I. μετὰ ἀναπαύσεως *easily*, Dor.*doct.*11.3(M.88.1737C).

[*]**ἀναπαυστικός**, *giving rest*, Mac.Aeg.*hom.*57.3(p.47).

***ἀναπαύστως**, *quietly*, *at rest*, Geo.Pis.*bell.Avar.*260(M.92.1286A).

ἀναπαύ-ω, A. act.; **1.** *make to cease*, *terminate*, of Christ abrogating Law δεῖ...πρότερόν με αὐτὸν πάντα πληρώσαντα...αὐτὸν [sc. νόμον] ἀναπαῦσαι Chrys.*hom.12.1 in Mt.*(7.161E); *ib.6.3*(89A); τὸν βίον ἑαυτῆς ἀ. Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.384.21; M.46.973A); **2.** *cause to rest*, *give rest*, *calm*, *relieve*; **a.** in gen. ἀνάπαυσον τὴν ψυχήν μου, κύριε, καὶ γνώρισόν μοι αὐτά Herm.*sim.*9.5.4; Chrys.*hom.1.3 in Mt.*(7.7B); id.*hom.21.3 in 1Cor.*(10.182C); **b.** of soul giving rest to Christ πᾶσα ψυχὴ ἡ μὴ δεξαμένη αὐτὸν ἔνδον νῦν καὶ ἀναπαύσασα...ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν...κληρονομίαν οὐκ ἔχει Mac.Aeg.*hom.*30.9(M.34.728C); cf.Diad.*perf.*28(p.30.21); **c.** of Christ giving rest to believers at parousia ἐν τῇ ἐνδόξῳ αὐτοῦ παρουσίᾳ...τοὺς δὲ ἰδίους ~σει Just.*dial.*121.3(M.6.757C); **d.** in death κατὰ δὲ ὑμᾶς τοὺς λέγοντας ὅτι ἡ ψυχὴ κεῖται ἐν τῷ μνημείῳ μετὰ τοῦ σώματος...οὐκ ~εται Or.*dial.*23(p.164.23); κύριε...αὐτοὺς ἀνάπαυσον ἐν χώρᾳ ζώντων *Lit.Jac.*(p.220.10); *Lit.Marc.*(p.129.11); *ib.*(*PStrasb.*v° 11); *lay to rest*; of martyrs' relics, Gr.Nyss.*mart.*3(M.46.784D); **3.** *refresh*, *strengthen*, *restore*; **a.** materially κατὰ πάντα με ἀ. σαρκί τε καὶ πνεύματι Ign.*Trall.*12.1; id.*Eph.*2.1; *Barn.*10.11; κτῆσιν...τοῖς δεομένοις κατατίθησιν...καὶ...~σαί τινα τῶν ἐχόντων αἰώνιον σκήνην Clem.*q.d.s.*31(p.180.25; M.9.637A); *A.Jo.*82(p.192.2); **b.** spiritually, *A.Phil.*57(p.24.10); [sc. θεός]...διὰ τοῦ λόγου ἑαυτοῦ τοὺς κάμνοντας ἀ. Ath.*decr.*7(p.7.1; M.25.'436'(428)C); of Christ πάσχων...ἡμᾶς ἀ. id.*hom.in Mt.11:27*(M.25.212C); τέκνα...θεοῦ...Χριστὸν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς ἐλλάμποντα καὶ ~οντα αὐτούς Mac.Aeg.*hom.*19.7(M.34.640A); *ib.*31.3(729C); ἡ ταπεινοφροσύνη...ἀ. κόλπους Diad.*perf.*65(p.78.10).

B. med. and pass.; *cease* to do something; hence **1.** *come to an end* ἡμικύκλιον...ἐπὶ ἀψῖδος ~όμενον Gr.Nyss.*ep.*25(M.46.1096B); **2.** *be at rest*, *satisfied*, intellectually ἑαυτοὺς οὗτοι ἀπατῶσιν ἀναπεπαῦσθαι νομίζοντες Clem.*str.*7.15(p.65.25; M.9.528C); *ib.*1.1(p.8.24; M.8.700A); μία συμφωνία...διδασκάλῳ τῷ λόγῳ ἑπομένη, ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ~ομένη id.*prot.*9(p.65.33; M.8.200C); **3.** *repose*, *rest*; **a.** theol., of divine attributes reposing in God, Ath.*hom.in Mt.11:27*(M.25.216C); of Son reposing in Father λόγος...ἐν μόνῳ τῷ πατρὶ ἀνέπαυετο id.*inc.*17.4(M.25.125C); *Symb.Ant.*(345)9(M.26.733B; ἐναν- p.253.39); of H. Ghost reposing in Son, ‡Chrys.*annunt.et Ar.*(11.842E) = ‡Cyr.*Trin.*9(6^{3}.13B; M.77.1140B); of grace reposing in Christ τοῦ κυρίου λαβόντος, καὶ ὡς εἰς αὐτὸν ~ομένης τῆς δόσεως, βεβαία ἡ χάρις διαμείνῃ Ath.*Ar.*3.38(M.26.405B); of God ἄτρεπτον ...φῶς ἐν ἀφράστοις καὶ ἀπροσίτοις ἀ. Meth.*symp.*6.1(p.64.16; M.18.113B); **b.** spiritually, of God dwelling in man οὐκ ἄρα ἐπιθυμήσει τινὸς ἑτέρου ὁ ἔχων ~όμενον τὸν θεόν Clem.*str.*7.13(p.58.32; M.9.516A); as in angels, id.*ecl.*57(pp.153.26–154.1; M.9.725B,C); τὴν καρδίαν...ἐν ᾗ...ὡς ἐν ναῷ κατοικοῦν ~εται πνεῦμα Meth.*symp.*11(p.138.30; M.18.217A); Mac.Aeg.*hom.*30.9(M.34.728B); ἀ. ἡμῶν ἐν θεῷ, καὶ ~ομένου τοῦ Χριστοῦ ἐν ἡμῖν id.*cust.cor.*14(M.34.841B); ἔχει [sc. the humble man] ~όμενον ἐπ' αὐτῷ τὸν θεόν Chrys.*hom.65.6 in Mt.*(7.652A); ἅγιε ὁ ἐν ἁγίοις ~όμενος κύριε *Lit.Jac.*(p.226.21); of man reposing in God ἐν τῷ ἀσκίῳ φωτὶ ~σομαι Gr.Nyss.*hom.2 in Cant.*(M.44.801C); **c.** eschatol., in eternity, Clem.*str.*5.14(p.409.10; M.9.181B); *ib.*2.20(p.172.19; M.8.1053A); τάξεις προφητῶν μαρτύρων τε καὶ ἀποστόλων εἰς βασιλείαν Χριστοῦ ~όμεναι Hipp.*antichr.*59(p.40.9; M.10.780A); ὁ ἐν κόλποις Ἀβραὰμ πένης ~όμενος Meth.*res.*3.17(p.414.14; M.18.325A); prefigured by resting on sabbath ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ νόμου...προσέταξεν ὁ θεὸς ἐν τῷ σαββάτῳ ἕκαστον ~εσθαι... τοῦτο δὲ τύπος ἦν...τοῦ ἀληθινοῦ σαββάτου τοῦ διδομένου τῇ ψυχῇ ἀπὸ τοῦ κυρίου. ἡ γὰρ καταξιωθεῖσα ψυχὴ...ἀληθινὴν ἀνάπαυσιν ἀ. ...ἐλευθερουμένη ἀπὸ πάντων τῶν σκοτεινῶν ἔργων. ἐκεῖ μὲν γὰρ εἰς τὸ τυπικὸν σάββατον, εἰ καὶ σωματικῶς ἀνεπαύοντο, ἀλλ' αἱ ψυχαὶ εἰς τὰς πονηρίας...ἦσαν δεδεμέναι. τοῦτο δὲ τὸ ἀληθινὸν σάββατον, ἀνάπαυσις ἀληθινή ἐστι, ψυχῆς...~ομένης εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἀνάπαυσιν αἰωνίαν Mac.Aeg.*hom.*35.1(M.34.748A,B); *ib.*35.2(748B); **d.** in death μετὰ τῶν πατέρων ἀ. Ath.*ep.Ors.*2(M.26.980A); id.*virg.*24(p.59.24; M.28.281A); of martyrs' relics, Gr.Nyss.*mart.*3(M.46.784B); **4.** = *die* Ἀλέξανδρος...μακαρίως ἀνεπαύσατο Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*6.46.4(M.20.636B); Eus.*h.e.*4.11.6(M.20.329C); ἀναπαῆναι καὶ ἀπελθεῖν πρὸς κύριον Marc.Diac.*v.Porph.*102; Jo.Mosch.*prat.*101(M.87.2960A); opp. βιόω, Eus.*Marcell.*1.4(p.18.6; M.24.752A); **5.** *be refreshed* (spiritually) ~εται εἰς τὴν εὐχήν Mac.Aeg.*hom.*26.15(M.34.684D); ἀ. γὰρ ἐν τοῖς καιροῖς τῆς ἡσυχίας Diad.*perf.*68(p.84.7).

ἀναπαφλάζω, *bubble up*, *Apoc.Petr.*B 24; ‡Caes.Naz.*dial.*146(M.38.1096).

ἀναπεμπάζομαι, prob. for ἀναπέμπω, *utter* φθογγὴν †Apoll.*met.Ps.*113:15(M.33.1488C).

***ἀναπεμπτέον**, *one must throw back* the accent, Isid.Pel.*epp.*4.113(M.78.1185A).

ἀναπέμπ-ω, 1. *send up*; *lead up*, of a road, Clem.*prot.*10(p.72.19; M.8.213C); **2.** *send forth*, id.*paed.*1.8(p.131.9; M.8.333C); **3.** *offer up* prayer or praise, Just.*1apol.*65.3(M.6.428B); Or.*Jo.*28.6(5; p.395.26; M.14.689C); Leont.N.*v.Jo.Eleem.*46(p.102.3); of sacrifice of Christ [sc. ὁ σωτήρ] ἱερεῖον ἦν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ γένους ~όμενον τῷ παμβασιλεῖ θεῷ Eus.*l.C.*11(p.247.26; M.20.1420B); **4.** *refer* to a higher authority: to God τῷ βουλήματι τοῦ πατρὸς ἀ. τὸ ἐκ τοῦ πάθους κατόρθωμα ‡Dion.Al.*fr.in Lc.22:44*(p.244.10; M.10.1593C); to scriptures, Or.*Jo.*5.6(4; p.103.17; M.14.192C); to an eccl. authority τοῦ λῦσαι τὴν αὐθεντίαν εἰς τὴν ἱερατικὴν καθέδραν ἀ. Synes.*ep.*67(M.66.1425A); **5.** *send back* ἡ τοῦ Λαζάρου ψυχὴ...ἀ. ἀπὸ τοῦ χωρίου τῶν ψυχῶν Or.*Jo.*28.6(5; p.395.32; M.14.689C); **6.** *ascribe* πρὸς τὴν πρώτην αἰτίαν...τὰ τοῦ πνεύματος ~εται Gr.Naz.*or.*41.9(M.36.441B); Dion.Ar.*d.n.*13.3(M.3.980B).

***ἀνάπεμψις**, ἡ, *sending up* to a higher authority, Sophr.H.*v.Anast.*(M.92.1713A).

***ἀναπετάζω**, = ἀναπετάννυμι, Didym.*Trin.*2.1(M.39.452B); met., *lay open* to, hence *expose* to influence of ἀ. [sc. an inquirer] πρὸς τὰς τῶν ἁγίων εἰκόνων μορφάς ‡Jo.D.*Const.*10(M.95.325C).

ἀναπετάννυμι, 1. *unfold*, *open*; of mind, heart, etc. to God and divine word, Meth.*symp.*5.4(p.57.21; M.18.104A); Serap.*euch.*1.1; myst. ἡ νύμφη...τὴν ψυχὴν ἀ. τῷ λόγῳ Or.*schol.in Cant.*5:6(M.17.273C); Jo.D.*hom.*2.7(M.96.588C); **2.** *lay open*, *make available*, perf. ptcpl. pass. as adj., *unfolded*, *explained*, Cyr.*Juln.*4(6^{2}.145C).

ἀναπηγάζ-ω, 1. *spring up*; lit., Epiph.*anc.*58(p.68.10; M.43.120B); met. ποταμούς, ἄνδρας ἁγίους δηλονότι...τοῖς διψῶσιν...~οντας Cyr.*Is.*3.5(2.530C); of knowledge of God, id.*Jo.*2.4(4.182E); of truth, id.*Juln.*4(6^{2}.115A); **2.** *make to spring up* [sc. τὸ πνεῦμα] ἐξ ἰδίας ἡμῖν ἀ. φύσεως [sc. Χριστός] Cyr.*inc.unigen.*(5^{1}.706D); μύρον θεῖον ἐκ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ...ἀ. ‡Rom.Mel.(*AS* 1 p.205).

ἀναπηδ-άω, 1. *leap up*; of the eye twitching, Chrys.*hom.12.3 in Eph.*(11.94C); met. ἀ. εἰς ἔννοιαν Cyr.*Ps.*32:11(M.69.876D); **2.** *leap forth*, met. τὴν ἀφθαρσίαν ἀπὸ τῶν ἀμιάντων τοῦ παντοκράτορος ~ῶσαν κόλπων Meth.*symp.*1.1(p.8.3; M.18.37A); ἐκ τῆς Διὸς κεφαλῆς...ἀ. τὴν φρόνησιν *Hom.Clem.*6.18; **3.** *rise above*: met., c. acc. τὸ προφητῶν ἀ. μέτρον Cyr.*Jo.*2 proem.(4.113A); c. genit. τῶν ἐπιγείων ἀ. πραγμάτων id.*Is.*2.5(2.344A).

ἀναπιδύω, *well up*, *send forth water*, Clem.*paed.*3.7(p.259.21; M.8.609C).

ἀναπίμπρημι, met., *inflame* ἀ. τὴν ψυχήν Philost.h.e.7.6*.

ἀναπίν-ω, *absorb*; lit., Clem.*paed.*2.2(p.169.1; M.8.413A); fig. ὡς ἄρτος...τὸν οἶνον ἁρπάζει...οὕτως καὶ ἡ σὰρξ τοῦ κυρίου, ὁ ἄρτος τῶν οὐρανῶν, ~ει τὸ αἷμα *ib.*1.6(p.118.8; 305B).

ἀνάπλασις, ἡ, **1.** *formation anew*, *re-making*, *renewal*; **a.** of man's moral nature in resurrection life τὸν ἄνθρωπον...διέλυσεν [sc. ὁ θεός] εἰς ὕλην πάλιν, ἵνα διὰ τῆς ἀ. ἐκτακῶσι καὶ ἐξαφανισθῶσι πάντα τὰ ἐν αὐτῷ μωμήματα Meth.*res.*1.43(p.291.6; M.18.272C); **b.** of resurrection of body μὴ δύνασθαι δέ φημι δίχα τῆς κατὰ τὸ λουτρὸν ἀναγεννήσεως ἐν ἀναστάσει, γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον, οὐ πρὸς τὴν τοῦ συγκρίματος ἡμῶν ἀ. τε καὶ ἀναστοιχείωσιν βλέπων Gr.Nyss.*or.catech.*35(p.137.10; M.45.92A); **c.** spiritual: by Trin., Gr.Naz.*or.*23.13(M.35.1165B); by goodness of God, Zach.Mit.*opif.*(M.85.1125B); by Inc., Gr.Naz.*or.*38.4(M.36.316B); χωρηθῆναι εὐδοκεῖ δι' ἀνάπλασιν τοῦ γένους ὁ ἀχώρητος Thdr.Stud.*nativ.*4(M.96.684A); by death of Christ τὴν τιμωρίαν μυστήριον οὖσαν ἀναπλάσεως τῆς ἀνθρωπότητος *A.*(*Pass.*)*Andr.*4(p.9.10); πηγάζει θεῖον αἷμα καὶ ὕδωρ, πόμα ἀθανασίας καὶ ἀναπλάσεως βάπτισμα Jo.D.*hom.*4.21(M.96.620A); ‡Sophr.H.*liturg.*(M.87.3989A); by Resurrection τὴν μεγίστην ἡμέραν ἐν ᾗ τὸ κοινὸν ἐξανέστη τοῦ γένους εἰς ἔνθεόν τε καὶ νεὰν ἀ. Geo.Pis.*Pers.*1.134(M.92.1207A); by H. Ghost παρὰ μὲν τοῦ πνεύματος ἡμῖν ἡ ἀναγέννησις· παρὰ δὲ τῆς ἀναγεννήσεως ἡ ἀ. Gr.Naz.*or.*31.28(p.182.1; M.36.165A); **2.** *imagining* in dreams, Gr.Naz.*or.*28.22(p.56.13; M.36.57A) cited by Melet.*nat.hom.*30(M.64.1284B); of representations of invisible realities μυστικῶν ἀ. Dion.Ar.*c.h.*4.1(M.3.177C); **3.** met., *construction* placed on a word κατὰ τὴν αὐτόνομον τοῦ λόγου φορὰν καὶ ἀ. Gr.Naz.*or.*28.8(p.33.9; 56A); *formulation* of an argument, *ib.*31.19(p.168.8; 153C).

ἀνάπλασμα, τό, *fabrication* Μάνης ὁ...τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους ἀ. Thdr.Raith.*praep.*(p.187.2; M.91.1485C); *fiction, imaginary representation* ἀ. μύθων Or.*Jo.*2.28(23; p.84.31; M.14.161C); αἱρετικῶν ἀνδρῶν ἀ. Eus.*h.e.*3.25.7(M.20.272A); Gr.Naz.*or.*21.35(M.35.1125A).

ἀναπλασμός, ὁ, 1. *re-formation, renewal* ἀναμορφούμεθα...οὐ σωματικὸν ὑπομένοντες τὸν ἀ. ... διὰ δὲ τοῦ μεταλαχεῖν ἁγίου πνεύματος Cyr.*inc.unigen.*(5^1.706A); ἀ. τῆς ἱερωσύνης id.*ador.*2(1.59E); **2.** *formation* πρὸς τὸν ἀ. τῆς θείας καὶ οὐσιώδους γνώσεως Evagr. Pont.*or.*73(M.79.1184A); **3.** *representation, imagination* τῶν ἑτεροδόξων...ἐκπιπτόντων ἐπὶ ἀναπλασμὸν ἄλλου θεοῦ Or.*sel.in Ps.*50(M. 12.1453C); Bas.*Spir.*15(3.12D; M.32.92C); τόν γε ἀνυπόστατον τῶν προσώπων ἀ. οὐδὲ ὁ Σαβέλλιος παρῃτήσατο id.*ep.*210(3.317A; M.32. 776C); id.*Eun.*2.17(1.252E; M.29.608A).

ἀναπλάσσ-ω, 1. *form anew, re-create*; **a.** in gen., *2Clem.*8.2; Meth.*res.*1.44(p.293.1; M.18.273A); τὸ Μανιχαϊκὸν αὐτοῖς δόγμα... ἀναπλασθήσεται Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.165.29; M.45.408C); **b.** spiritually, *Barn.*11.6; εἰς τελειότητα πνευματικὴν ἀναπλασθείς Meth.*symp.* 3.9(p.37.20; M.18.76B); by baptism, Serap.*euch.*22.2; in future life τὸ σκεῦος πρὸς καιρὸν διαλύεται ἵνα τῆς κακίας ἐκρυείσης ἀναπλασθῇ τὸ ἀνθρώπινον...τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ ἀνάστασις ἡ εἰς τὸ ἀρχαῖον τῆς φύσεως ἡμῶν ἀναστοιχείωσις Gr.Nyss.*Pulch.*(M.46.877A); by work of Christ ἵν' ὅλῳ ἀνθρώπῳ τῷ αὐτῷ καὶ θεῷ ὅλος ἄνθρωπος ἀναπλασθῇ πεσὼν ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν Gr.Naz.*ep.*101(M.37.177C); εἰμὶ δὲ ἄρτος ζωῆς...ὅλον ἐξ ὅλου τὸ ζῷον εἰς ζωὴν ~ων τὴν αἰώνιον Cyr.*Jo.*3.6 (4.322C); re-forming Adam by Inc., Hipp.*Dan.*4.11.5(M.10.684C) cit. s. πρωτόπλαστος; **2.** *form, fashion, ib.*2.27.7 cit. s. ἀνατυπόω; Clem.*prot.*10(p.78.16; M.8.228A) cit. s. προσωπεῖον; νηδύϊ κόρης δέμας ἑαυτῷ ~ων *Pers.*(p.9.2); **3.** *make up* a word, Clem.*str.*1.8 (p.29.15; M.8.741A); οἱ ἀπὸ Ἑβραϊσμοῦ ἑρμηνεύσαντες, μὴ εὑρόντες τὴν λέξιν κειμένην παρ' Ἕλλησιν, ἀναπεπλακέναι...ταύτην Or.*hom. 18.6 in Jer.*(p.159.22; M.13.476D); **4.** *imagine, invent*; ref. heretics, Just.*dial.*8.4(M.6.493B); Eus.*h.e.*4.22.9(M.20.384A); ἄλλον ἑαυτοῖς ~ονται δημιουργὸν...παρὰ τὸν πατέρα Ath.*inc.*2.5(M.25.100C); Gr.Naz. *or.*29.6(p.80.12; M.36.81A); *form a mental picture*, Chrys.*hom.53.5 in Mt.*(7.545D); τί μὴ καὶ δέκα εἴκοσι καὶ τριάκοντα φύσεις ~ομεν Χριστοῦ, ἀλλὰ δύο μόνον; Leont.H.*monoph.*10(M.86.1776A).

***ἀναπλαστέω,** *give imaginary form to*, of heretics τὰ μὴ ὄντα ἀ. Leont.H.*monoph.*10(M.86.1776B).

ἀναπλαστικός, *giving imaginary form to*, Leont.H.*monoph.*10 (M.86.1776A).

***ἀναπλαστικῶς,** *in an imaginary form, as a fiction*, Leont.H. *monoph.*10(M.86.1776C).

ἀναπλέκ-ω, 1. *interweave* ἀ. ... τῇ ἀληθείᾳ τὸ ψεῦδος Cyr.*ador.*6 (1.185C); *weave* an argument, *cat.Ac.*17:23(p.291.8); **2.** med., *mingle, blend* αἰτοῦσιν...τὸν θεὸν ἀ. ... γαληνότητι τὸν θυμόν Cyr.*Is.*5.6(2. 890B); *associate one's self*, id.*Joel.*29(3.220E); **3.** pass., *be associated, linked* ἀ. ... ἡ ὕσσωπος οἰκονομικῶς τῷ αἵματι τοῦ ἀμνοῦ id.*ador.*17 (1.600E); τῆς ἁγίας τριάδος διὰ τὴν ταυτότητα τῆς οὐσίας εἰς μίαν θεότητα δι' ἑαυτῆς ~ομένης id.*thes.*32(5^1.311A); *be composed, compounded* ἔκ τε θεοῦ λόγου καὶ ψυχῆς τῆς λογικῆς καὶ σώματος...ἀναπεπλέχθαι διαβεβαιούμενοι τὸν Ἐμμανουήλ id.*inc.unigen.*(5^1.679E).

ἀναπληρ-όω, 1. *fill up*; *supply*, of Christ (Apollinarian) ~ούσης τῆς θείας ἐνεργείας τὸν τῆς ψυχῆς τόπον καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου νοός Apoll.*fr.*2(p.204.7)ap.Anast.S.*monoph.*(M.89.1181D); τὸν λόγον... ψυχῆς...τῆς λογικῆς τε καὶ νοερᾶς ~οῦν τὸν τόπον Cyr.*inc.unigen.* (5^1.679D); **2.** *fill out, expand* τὰ εἰρημένα Chrys.*hom.47.1 in Mt.* (7.487E); **3.** *complete* a building, Jo.Mal.*chron.*11 p.276(M.97.417B); *ib.*13 p.321(481A); Thphn.*chron.*p.220(M.108.561B).

ἀναπληρωτικός, *filling up, supplying* a need, Jo.D.*f.o.*2.13(M.94. 929C).

ἀναπλοκή, ἡ, *braiding, fastening*; lit., Cyr.*Abac.*26(3.540C); met. τῆς ἁγίας τριάδος ταυτότητα καὶ τὴν εἰσάπαν ἀ. ἀπομιμεῖσθαι id.*Jo.* 11.11(4.997E).

ἀνάπλοος (-πλους), ὁ, *sailing up-stream*; name for lower mouth of Bosphorus, Evagr.*h.e.*3.43(p.145.27; M.86.2696C); Soz.*h.e.*8.18.6 (M.67.1564A); Jo.Mal.*chron.*16 p.403(M.97.596C).

***ἀναπλωτάζω,** *float up, rise to the surface*, Clem.*paed.*2.2(p.176. 30; M.8.429C).

ἀναπνέω, 1. *breathe, enjoy a respite*; of land, *lie fallow*, Chrys. *hom.6.4 in Phil.*(11.239A, v.l. ἀναπαῦσαι); **2.** *draw breath*; **a.** lit. εἰς δόξαν θεοῦ...ἀ. Or.*Cels.*8.32(p.248.7; M.11.1564D); trans., *inhale*, Const.ap.Eus.*v.C.*2.29(p.53.19; M.20.1008A); **b.** met., *draw inspiration* from ἡ γραφὴ [sc. Παύλου] ἐκ τῆς παλαιᾶς ἤρτηται διαθήκης, ἐκεῖθεν ἀ. καὶ λαλοῦσα Clem.*str.*4.21(p.307.32; M.8.1345A); trans. τὸν Χριστὸν ἀεὶ ἀ. Ath.*v.Anton.*91(M.26.969C); Gr.Naz.*or.*43.2(M.36. 497A); Τιμόθεος τὸν Ὠριγένην ἀ. Socr.*h.e.*7.6.4(M.67.748C); **3.** *breathe out*; lit., *expire* ἀναγκαῖόν ἐστι τὸ ἀ. τὸν θεόν Cels.ap.Or.*Cels.*6.72 (p.142.11; M.11.1408B); met., of religious life ἀ. ... τὴν εἰς τὸ θεῖον εὐλάβειαν Soz.*h.e.*1.12.7(M.67.892C).

ἀναπόβλητος, *not capable of being lost* εἰ δὲ ἐνηνθρώπησεν ἀληθῶς ...ἀ. ἔχει τὸ εἶναι θεός Cyr.*Nest.*1.3(p.22.2; 6^1.15B).

***ἀναποβλήτως,** *inseparably*, Cyr.*Pulch.*(p.36.7; 5^2.142D).

ἀναποδείκτως, *without proof*, Clem.*str.*2.3(p.118.13; M.8.941B); *ib.* 8.3(p.84.31; M.9.569A); Or.*Cels.*1.19(p.71.6; M.11.696A).

***ἀναποδέω,** *turn back* (trans.), *hinder*, Nil.*epp.*2.52(M.79.224A).

***ἀναπόδησις (-ισις), ἡ,** = ἀναποδισμός, Jo.Mal.*chron.*1 p.9(M.97. 73A).

ἀναποδίζω, *go up*, Cyr.*hom.pasch.*6(5^2.62E).

***ἀναπόδισις, ἡ,** v. *ἀναπόδησις.

ἀναποδισμός, ὁ, *going back*, Cosm.Ind.*top.*5(M.88.289C); as object of superstitious observance ἀνακλήσεις καὶ ἀ. Nil.*epp.*2.151(M.79. 272A).

ἀναποδιστής, ὁ, *renegade*, Nil.*epp.*1.315(M.79.196D).

***ἀναπόδιστος,** *not to be called back, inevitable*, Or.*exp.in Pr.*20:15 (M.17.213B).

ἀναπόδραστος, *inevitable*; of blasphemy against H. Ghost, *inevitable* in its consequences, Ath.*ep.Serap.*4.20(M.26.669C); Bas. *Eun.*2.33(1.270B; M.29.649A).

ἀναπόθετος, *not to be laid aside, imperishable* ἀ. ... τὴν τοῦ σωτῆρος...βασιλείαν Cyr.*ador.*11(1.389A).

ἀνάποινος, *not to be redeemed with money*, Evagr.*h.e.*3.1(p.97.21; M.86.2596A).

ἀναπολέω, *turn up* the ground *again*, hence *repeat, reconsider, recall to mind*, Meth.*symp.*8.2(p.82.15; M.18.140C); *A.Thom.*A 88 (p.203.10); Chrys.*hom.52.3 in Mt.*(7.534A); Cyr.*Is.*5.5(2.882B); intrans., *go to and fro, wander* τοῦ τελευτῶντος...ἀ. ὁ νοῦς Anast.S. *defunct.*(M.89.1200A).

ἀναπολόγητος, 1. *inexcusable, without excuse*; of persons, Clem. *str.*7.2(p.9.16; M.9.413C); *Hom.Clem.*19.10; of actions, Just.*1apol.* 3.5(M.6.332B); ‡Just.*qu.et resp.*3(M.6.1253B); of an action whose omission is inexcusable, Clem.*paed.*3.11(p.279.16; M.8.656C); neut. as subst., *absence of excuse, failure to find an excuse*, Bas.*reg.br.*16 (2.420B; M.31.1092D); Areth.ap.*cat.Apoc.*8:13(p.311.11); **2.** *undefended, without defence*, Chrys.*hom.23.5 in 1Cor.*(10.207D); of martyrs condemned without trial, *A.Jo.*12(p.158.17); of martyrs undefended before posterity because their deaths are unrecorded, ‡Jo.D.*Artem.*2(p.152.19; M.96.1253B); of one who has not made a defence εἰ...καθαρὸς τῷ θεῷ...ἀλλὰ ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις οὔπω καθαρός, ἕως ἀ. ᾖς Synes.*ep.*44(M.66.1373C); of man at the judgement ἀσυνηγόρητος ἀ. Bas.*hom.*7.6(2.58B; M.31.296B); **3.** of a charge, *unanswered*, Gr.Nyss.*Eun.*6(2 p.127.6; M.45.709A); of a sentence against which no defence can be made, *irrevocable*, Clem.*str.*7.15 (p.65.15; M.9.528B); Cyr.H.*catech.*16.8.

ἀναπομπή, ἡ, *sending up*; *bringing up* the dead ψυχῆς ἀ., τὴν λεγομένην νεκρομαντείαν *Hom.Clem.*1.5.

ἀναπόνιπτος, *unwashed*; met. of sin, *not washed away*, Eus.*Is.* 3:2(M.24.109C); Synes.*ep.*44(M.66.1369A); Cyr.*Is.*1.1(2.5C).

ἀναπόσπαστος, *inseparable* τὸ τῆς κυριότητος [sc. Χριστοῦ] ἀ. Chrys.*hom.1.1 in Heb.*(12.7B); of a companion ἔχων τὸν ἐμὸν πατέρα ἀ. Cyr.S.*v.Sab.*75(p.180.8).

ἀναπόστατος, *inseparable* τὴν ἀ. πρὸς θεὸν προσοχήν Max.*schol. d.n.*4.2(M.4.241B).

***ἀναποτάκτως,** *without renouncing* the world, Thdr.Stud.*or.*11.9 (M.99.812A).

***ἀναποτνιασμός, ὁ,** *groaning*, Gr.Nyss.*hom.opif.*12.4(M.44.160A).

ἀναπότριπτος, *not to be rubbed off, ineradicable*; of sins, Cyr.*Is.*1.1 (2.6B); id.*Juln.*8(6^2.280D).

ἀναπτερ-όω, 1. *furnish with wings* ἡ παχυμερεστέρα [sc. υἱότης]... ἀναδραμεῖν μὲν οὐκ ἠδυνήθη...ἀ. δὲ αὐτὴν [v.l. αὑτὴν] τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ Hipp.*haer.*10.14(p.275.8; M.16.3430A); Gr.Nyss.*hom.15 in Cant.*(M.44.1101B); of woman of Samaria εὐαγγελιστῶν ἔργον ποιεῖ, ὑπὸ τῆς χαρᾶς ~ωθεῖσα Chrys.*hom.34.1 in Jo.*(8.195C); in gen., *uplift* ἡ θεωρία τῶν ἰδεῶν ἀ. μοι τὴν φρόνησιν Just.*dial.*2.6(M.6.477C); Clem.*paed.*1.13(p.152.2; M.8.376B); ἀ. ἡμῶν τὴν καρδίαν εἰς πόθον Meth.*symp.*7.2(p.73.3; M.18.128A); Chrys.*ep.*193(3.708B); Χριστοῦ... ~οῦντος...εἰς θεωρίαν Cyr.*Jo.*3.6(4.320C); *cat.Lc.*23:43(p.170.11); in bad sense, *rouse* to hostility, *T.Sal.*25.5(M.122.1356C); τὴν πόλιν ἀ. κατ' αὐτῶν Chrys.*hom.1.2 in 1Thess.*(11.428C); *excite*, id.*hom. 42.3 in Mt.*(7.456B); παρθέναι...τοὺς τῶν νέων ὀφθαλμοὺς ἀ. id.*laud. Max.*7(3.222D); **2.** pass., *fly*; lit., *Apoc.Bar.*3(p.85.33); met., Or.*or.* 29(p.384.5; M.11.533B); perf. ptcpl. pass. as adj., *flighty* γυναῖκα ...ἀνεπτερωμένην id.*hom.30.5 in Mt.*(354A); ἡδονὴ...τὴν ψυχὴν... ποιεῖ...ἀνεπτερωμένην *ib.*40.5(444A).

ἀναπτερύσσομαι, *be furnished with wings*; met., *exalt oneself*; of Nestorius, †Cyr.*hom.div.*11(5^{2}.382B).

***ἀνάπτης, ὁ,** *inflamer, disturber*, Gr.Naz.*or.*42.23(M.36.485C).

ἀνάπτησις, ἡ, *upward flight*, met. τῶν ἐξ ἐθνῶν σωζομένων...εἰς οὐρανοὺς...ἀ. Eus.*Is.*60:8(M.24.493A); νοῦ πρὸς θεὸν ἀ. Max.*ep.*12 (M.91.508C).

ἀναπτοέω, *scare exceedingly*; pass., *be excited, aroused*, Cyr.*Juln.*6 (6^{2}.191A).

[*]**ἀνάπτομαι,** = ἀναπέτομαι, *rise* δέησις...ἀ. Geo.Pis.*Pers.*1.10 (M.92.1199A).

ἄναπτος, *kindled*, Nonn.*par.Jo.*18:18(M.43.892C).

***ἀναπτυκτέον,** *one must explain*, Or.*Jo.*1.24(23; p.29.33; M.14.65B); adj. ἀναπτυκτέος, *that must be explained*, Didym.*Trin.*1.7 (M.39.276A) cit. s. βαθύνω.

ἀναπτύσσω, *ruminate*; met., *ponder* μὴ...ῥῆμα...παραδράμῃς ἁπλῶς, ἀλλ' ἀ. τῇ διανοίᾳ †Chrys.*Jud.et gent.*12(1.575A); Eust.Mon. *ep.*(86.940D).

ἀνάπτ-ω, 1. *fasten, attach*; met. εἰ μὲν ἐπ' ἄνθρωπον...ἀνῆψά μου τῆς ψυχῆς τὴν ἐλπίδα Cyr.*Ps.*70:2(M.69.1180B); med., *fasten to oneself*; met., *secure for oneself, acquire*, Eus.*p.e.*7.8(311B; M.21.525C); id.*d.e.*8.1(p.358.18; M.22.581D); pass., *have attached* or *ascribed to oneself, be invested* or *equipped with* [sc. τὸν υἱόν] τὸν ἀνημμένον πάντων τὸ κῦρος καὶ τὸ κράτος Meth.*symp.*7.1(p.71.15; M.18.121B); Cyr.*Is.*3.4(2.477A); **2.** intrans., *cling* νῷ...~οντι πρὸς τὰ σαρκικά Cyr.*ador.*10(1.361B); pass. c. genit., *cling to* ὁ τῆς ἐκ θεοῦ συμμαχίας ἀνημμένος Eus.*h.e.*9.9.3(M.20.820D) = id.*v.C.*1.37(p.24.25; M.20.952B); **3.** *hang up* in a temple, *offer up*; met., of hymns of praise, Cyr.*Ps.* 41:5(M.69.1004D); **4.** *kindle*; med., *set oneself on fire* ἀναψάμενοι τῆς ἀρχῆς τοῦ φωτὸς ἐκείνου ἐκ τοῦ πόθου τοῦ περὶ αὐτό Clem.*ecl.*33 (p.147.9; M.9.716B); *generate* smoke, Chrys.*hom.2.5 in Mt.*(7.28C).

ἀναπυρίζω, *set on fire*, Chrys.*exp.in Ps.*3:1(5.2E).

ἀναπυρσεύω, *make glaring, set ablaze*, met. τὸ θεῖον καὶ φωτιστικὸν πῦρ ἀνῆψεν καὶ ἀ. ‡Eust.*Laz.*7(p.32.1).

ἀνάργυρος, 1. *without money*; **a.** act., *not paying*, Ast.Soph.*Ps.*6 (M.40.473B); **b.** pass., *not paid for*, Cyr.*Am.*9(3.261B); ‡Paul.Sil. *therm.Pyth.*(M.86.2263); Geo.Pis.*hex.*207(M.92.1449A); **2.** *taking no payment*; hence **a.** *incorruptible* τὸν...ἀ. ῥήτορα Δανιήλ ‡Ath.*proph.*2 (M.28.1065B); **b.** of healers (saints) who performed cures without taking payment τὸν ἀ. ἰατρόν Eustrat.*v.Eutych.*54(M.86.2336D); Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*tit.(M.87.3424A); *ib.*21(3484D); Thphn.*chron.* p.318(M.108.769C).

***ἀνάρδευτος,** *unwatered*, Cyr.*Abac.*51(3.565E); fig., of Christ τὴν ἀ. ἄμπελον Jo.D.*hom.*9.14(M.96.741A).

***ἀνάρηγμα, τό,** *ruin*, †Apoll.*met.Ps.*109:6(M.33.1484C).

ἄναρθρος, *inarticulate*; *incoherent*, Philost.*h.e.*9.14^{a}.

***ἀνάρθρωτος,** *without limbs*; of the eucharistic body of Christ, ‡Caes.Naz.*dial.*169(M.38.1133).

***ἀναριθμήτως,** *in innumerable ways*, Aët.*synt.*(p.359.13; M.42.544D).

***ἀναρίθμως,** = foreg., Epiph.*exp.fid.*7(p.503.3; M.42.785A).

***ἀναρμόνιος,** *out of harmony*, Meth.*symp.*3.3(p.30.10; M.18.65A).

ἀναρμοστία, ἡ, *disharmony*; met., Meth.*symp.*3.7(p.34.20; M.18.72B) cit. s. ἀνισότης; denied of Christ, *ib.*(p.33.20; 69C); Gr.Nyss. *hom.4 in Cant.*(M.44.848A); Isid.Pel.*epp.*4.125(M.78.1201A).

ἀνάρμοστος, *unfitting, incongruous*; *unseemly*, Gr.Mag.*dial.*(tr. Zach.)3.26(M.*PL*.77.282B).

ἀναρπάζω, 1. *snatch up*; of roots drawing up nourishment, Meth.*res.*2.9(p.347.19; M.18.308C); **2.** *snatch away, carry off*; of sudden death, Chrys.*hom.78.2 in Mt.*(7.753B); id.*hom.2.4 in 2 Thess.* (11.522B); Thdt.*Rom.*12:2(3.130).

[*]**ἀνάρπαστος, 1.** of persons, *carried up* τῶν ἁγίων...τὰ σώματα ἐν τῇ ἀναστάσει...εἰς οὐρανοὺς ἀ. ποιήσει Mac.Aeg.*elev.*2(M.34.892A); **2.** *carried off* to damnation, Chrys.*hom.9.3 in 2Cor.*(10.503A); **3.** of a city, *plundered*, id.*hom.75.3 in Mt.*(7.726E).

ἀναρρήγνυμι, *make to break out* ἀναρρήξαντος αὐτοῦ τὴν μάχην Men.*exc.gent.*32(p.477.17; M.113.849A).

ἀνάρρησις, ἡ, 1. *proclamation*; **a.** in gen. λοξὰς τῶν δαιμόνων... τὰς ἀ. ποιουμένων Philost.*h.e.*9.15(M.65.580C); τῆς τοῦ θεοῦ δόξης ἔπαινοι καὶ ἀ. ἐν ἐκκλησίαις Cyr.*Mich.*54(3.446E); of reading of liturg. lessons τὰ συντετμημένα καὶ συνεσκιασμένα μᾶλλον ἐν τῇ νοερᾷ τῶν ψαλμῶν ἱερολογίᾳ διὰ πλειόνων καὶ σαφεστέρων εἰκόνων καὶ ἀ. εὐρύνεται ταῖς ἱερωτάταις τῶν ἁγιογράφων συντάξεων ἀναγνώσεσιν Dion.Ar.*e.h.*3.3.5(M.3.432B); **b.** esp. of proclamation of victor in war or games εἰ οὖν...ἀ. καὶ στηλῶν ἐπιτυχεῖν ἀξιοῖς Isid.Pel.*epp.*1.40 (M.78.208B); hence of victorious Christian τηρεῖται ὡς εὐδόκιμος ἀθλητὴς τῇ ἀ. τῆς ἀναστάσεως Ast.Am.*hom.*10(M.40.325A); στεφάνων καὶ ἀ. μεγάλων τευξόμεθα Isid.Pel.*epp.*1.4(181B); ἀναστάσεως...ἀνῃρημένης, καὶ ἡ ἀ. συνανῄρηται Thdt.*1Cor.*15:18(3.268); ἀναμένει ὁ... θεὸς...ἵνα...κοινῇ πάντας τῶν ἀ. ἀξιώσῃ τοὺς νικηφόρους id.*Heb.*11:40 (3.624); οἱ τὸν μοναδικὸν ἀσπαζόμενοι βίον...οὕτω τῆς ἀ. ἀπολαύουσιν id.*h.rel.*27(3.1283); liturg. τῶν δὲ ἱερῶν πτυχῶν ἡ μετὰ τὴν εἰρήνην ἀ. ἀνακηρύττει τοὺς ὁσίως βεβιωκότας Dion.Ar.*e.h.*3.3.9(M.3.437B); at funerals τῶν λειτουργῶν ὁ πρῶτος...ἀνακηρύττει τοὺς ἤδη κεκοιμημένους, μεθ' ὧν ἀξιοῖ τὸν ἄρτι τελειωθέντα τῆς ὁμοταγοῦς ἀ. *ib.*7.2 (556C); **c.** of an emperor at accession τῆς Οὐαλεντινιανοῦ εἰς βασιλέα ἀ. Philost.*h.e.*1 proem.(M.65.460A); *ib.*12.12(620C); of a bishop τὸν Ἀθανάσιον...πρὸς βασιλέα γράψαι τὴν εἰς τὴν ἀρχιερωσύνην ἀ. αὐτοῦ *ib.*2.11(473B); **d.** at ordination or consecration, *proclamation* of candidate's name by officiating bishop, Synes.*ep.*67(M.66.1416A); ἵνα καθαρᾶς παρὰ τῶν ἀρχιερέων τῆς ἐπὶ τῶν χειροτονουμένων ἀ. γενομένης, ἄνωθεν ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις ἐπιφοιτᾷ Gennad. *encycl.*(p.80.30; M.85.1617A); κοινὰ μὲν ἔστι τοῖς ἱεράρχαις τε καὶ ἱερεῦσι καὶ λειτουργοῖς ἐν ταῖς ἱερατικαῖς αὐτῶν τελειώσεσιν...ἡ ἀ. Dion.Ar.*e.h.*5.3.1(M.3.509C); ἀ. οἱονεὶ κήρυξις ἐξ ὀνόματος· σφραγίζων γὰρ αὐτὸν ὁ χειροτονῶν ἀρχιερεύς, ἐξ ὀνόματος φάσκει· σφραγίζεται ὁ δεῖνα ἀπὸ πρεσβυτέρου εἰς ἐπίσκοπον ἐν ὀνόματι πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος· ὁμοίως καὶ ἐπὶ πρεσβυτέρου καὶ διακόνου... ἀ. ... ὅπερ νῦν καλοῦσιν ἐπικήρυξιν ἢ ἀνακήρυξιν...ἡ ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν ἀνακήρυξις, οἷον ἐπὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου· ὑπὲρ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἐπισκόπου τοῦδε· τόδε ἀ. φησιν ὅταν ἐν αὐτῷ τῷ χειροτονεῖν κηρυττῇ· τὸν χειροτονούμενον ἡ θεία χάρις προχειρίζεται τόνδε εἰς τόνδε Max. *schol.e.h.*5.7(M.4.165B); **2.** *acclamation* νικᾷ δὲ μετὰ πολλῆς ἀ. ὁ ἐμὸς μονόμαχος Jo.VI H.*v.Jo.D.*21(M.94.460D).

ἀναρριζόω, *uproot*, Gr.Nyss.*Apoll.*1(M.45.1125A).

ἀναρριπίζω, *fan*; **1.** lit., Chrys.*hom.16.8 in Mt.*(7.215A); Nonn. *par.Jo.*18:18(M.43.892C); **2.** *stir up afresh*: persecution, Eus.*v.C.* 2.1(p.40.5; M.20.980A); controversy, Soz.*h.e.*2.21.6(M.67.988B); love, Max.*ep.*22(M.91.605C); **3.** *stir up, fan*: war, Const.ap.Eus.*v.C.*2.49 (p.62.14; M.20.1028A); desire, Gr.Nyss.*hom.1 in Cant.*(M.44.768C); **4.** fig., *cause to dart hither and thither*, Chrys.*virg.*31(1.290E); **5.** *stir up, rouse*, persons; Ast.Am.*hom.*8(M.40.284A); Dion.Al.ap. Eus.*h.e.*6.41.1(M.20.605B); Synes.*Dion* 8(p.256.1; M.66.1136D); *blow about*, Chrys.*hom.11.6 in Mt.*(7.156D); **6.** *blow away*, Chrys.*stat.*8.2 (2.94A); id.*hom.7.3 in Col.*(11.375A).

***ἀναρριπισμός, ὁ,** *upward draught*, ‡Caes.Naz.*dial.*118(M.38.1004).

ἀναρρίπτω, *stir up* war, Men.*exc.gent.*11(p.454.30; M.113.812D).

ἀναρροιβδέω ([*]**ἀναρυβδέω**), pass., *spring* or *gush up*, ‡Paul. Sil.*therm.Pyth.*(M.86.2264); ἀναρυβδέω Philost.*h.e.*3.10(M.65.496A).

ἀνάρροπος, 1. *ascending*; neut. as subst., *upward path* τὸ μὲν ἀ. τοῦ ἀγαθοῦ φεύγουσαι ‡Proc.G.*Pr.*2:15(M.87.1237C); **2.** *retrograde*; in adv. phrase εἰς ἀ. *backwards*, Geo.Pis.*Pers.*2.337(M.92.1233A).

ἀναρρυθμίζ-ω, *re-order, re-create* νέος...καιρὸς ἐν Χριστῷ...εἰς νέαν καὶ καινὴν ~ων ζωὴν διὰ τῶν εὐαγγελικῶν παιδευμάτων Cyr.*Jo.* 4.4(4.386C).

ἀνάρρυσις, ἡ, 1. *rescue, deliverance* οὐκ ἔτι [sc. at the final judgement] ἀ. ἡμῶν τῶν ἐλεεινῶν Ephr.2.201E; of Christ's miracles τὴν τῶν καταδίκων [the diseased or demon-possessed] ἀ. Gr.Nyss. *or.catech.*23(p.87.6); [sc. Christ's baptism] τὴν κατάδυσιν τοῦ κυρίου ἡμῶν εἰς ᾅδην καὶ παράδοξον ἀ. τῶν ἐν φθορᾷ κατεχομένων προϊστορῶν ‡Meth.*Sym.et Ann.*9(M.18.372B); **2.** *ransom* τοῦ ἐκπεμφθῆναι χρήματα εἰς ἀ. [sc. τῶν αἰχμαλώτων] Jo.Mal.*chron.*18 p.460(M.97.673B).

ἀναρρύω, *draw back*; med., *rescue*; hence *repair, restore* μοναστήρια Thphn.*chron.*p.383(M.108.917B).

ἀναρρώννυμι, *strengthen afresh*; of God strengthening martyrs, *Ep.Lugd.*ap Eus.*h.e.*5.1.28(M.20.420A); συνθεόντων δὲ τῶν ἔργων τοῖς ἐκ πίστεως ἀγαθοῖς, τότε δὴ τότε καὶ συνέσται θεὸς καὶ ἀ. Cyr.*Mich.* 36(3.423E); med. with act. sense τὸ ἀδύνατον τοῦ ἐν ἡμῖν φυσικοῦ ἀγαθοῦ ἐν ᾧ ἠσθένει...ὁ θεὸς ἀ. πέμψας τὸν υἱόν Meth.*res.*2.8(p.344.18; M.18.308A).

ἀνάρρωσις, ἡ, *recovery*, Chrys.*ecl.*6(12.471B).

ἀναρτάω, *hang upon, fasten upon* πάντες γὰρ ἀ. πρὸς τὸ ὕψος τὰ πρόσωπα Rom.Mel.(*AS* 1 p.154).

***ἀναρτίζω,** *uplift* τῶν μαθητῶν ἐκ τῆς γῆς ἀνηρτίσθησαν αἱ ὄψεις [i.e. at Ascension] Procl.CP *hom.*1.3(M.65.836D).

***ἄναρτος,** *without bread*, Gr.Naz.*carm.*1.2.10.673(M.37.728A).

***ἀναρτύτως,** *without tempering* the mortar, SM Ezech.13:10 ap. Chrys.*hom.68.2 in Mt.*(7.672A).

[*]**ἀναρυβδέω,** v. ἀναρροιβδέω.

ἀναρχία, ἡ, 1. *absence of a ruler, anarchy*; **2.** *absence of a first cause*; of Christ's human nature, by implication from views of Beron, ‡Hipp.*Ber.Hel.*6(p.325.2; M.10.837B); **3.** *disbelief in a first* *cause, atheism* τρεῖς αἱ...δόξαι περὶ θεοῦ, ἀ., καὶ πολυαρχία, καὶ μοναρχία Gr.Naz.*or*.29.2(p.74.12; M.36.76A).

ἄναρχος, A. *without a ruler*; neut. as subst.; **1.** *anarchy* τὸ... ἄ., ἄτακτον· τό τε πολύαρχον, στασιῶδες, καὶ οὕτως ἄ. καὶ οὕτως ἄτακτον Gr.Naz.*or*.29.2(p.74.14; M.36.76A); id.*carm*.1.1.3.81(M.37.414A); **2.** *freedom from subjection*; of the apostles, Thdt.*Ps*.46:10 (1.907).

B. *without beginning, eternal*; **1.** of God μόνος ἄ. ὢν καὶ αὐτὸς ὑπάρχων τῶν ὅλων ἀρχή Tat.*orat*.4(p.5.1; M.6.813A); ἡμεῖς δὲ λέγομεν θεὸν εἶναι τὸν παντοκράτορα θεὸν ἄ., ἀτελεύτητον, ἐμπεριέχοντα τὰ πάντα καὶ μὴ ἐμπεριεχόμενον Heraclides ap.Or.*dial*.2(p.122.12); ὁ θεὸς ἀγέννητος, εἷς, ἄ., ἀόρατος, ἀναλλοίωτος Hymen.*ep*.2(p.324.15); εἰ περιγράφει [sc. θεός] ἑαυτόν, ἄρα οὐκ ἄ. ἑαυτῷ, ἀλλ' ἡμῖν· οὐκοῦν οὐ φύσει ἄ. Chrys.*hom.5.3 in Col.*(11.362C); of Trin., ‡Caes.Naz.*dial*.3 (M.38.860) cit. s. ἀναλλοίωτος; Jo.Mon.*hymn.Bas*.3(M.96.1372C) cit. s. συνάναρχος; of Valentinian Propator, Iren.*haer*.1.2.2(M.7.453A); of divine attributes εἰς πάντας ἐξ ἀρχῆς ἄ. ... ἡ φυσικὴ δικαιοσύνη... οὐκ ἀρξαμένη ποτέ Clem.*str*.5.14(p.421.8; M.9.205B); διὰ τῆς ἀ. προθέσεως *ib*.6.12(p.483.3; 324A); οὗ...ἄ. ἡ γνῶσις *Const.App*.7.35.9; neut. as subst., God's *eternity* τὸ ἄ. αὐτῆς ἀγέννητον ὠνομάσθη Bas.*Eun*.1.7(1.219A; M.29.525C); ἐν τῷ ἀ. τοῦ πατρὸς ὢν ἀρχὴν ἡμερῶν οὐκ ἔχει [sc. ὁ υἱός] Gr.Nyss.*Eun*.8(2 p.179.25; M.45.772D); οὐκ ἔστιν οὖν ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ ὁ...πατήρ, οὐ τῷ ἀ. οὐ τῇ οὐσίᾳ...ἀλλ' ἐπ' ἴσης Didym.*Trin*.1.15(M.39.296B); Proc.G.*Gen*.proem.(M.87.32C); τὸ μὲν α, ἀρχήν, τὸ δὲ ω, τέλος δηλοῖ...διὰ μὲν τοῦ πρώτου τὸ ἄ. τοῦ θεοῦ [sc. δηλοῦν] Oecum.*Apoc*.1:8(p.38); τὸ ἀγέννητον καὶ τὸ ἄ. καὶ τὸ ἀναλλοίωτον καὶ τὸ ἄφθαρτον...οὐ τό, τί ἐστι, σημαίνει, ἀλλὰ τό, τί οὐκ ἔστι Jo.D.*f.o*.1.4(M.94.800A); **2.** of Father opp. Son, acc. Arius, v. ἀρχή; **3.** of Son, Clem.*str*.7.1(p.4.6; M.9.404C) cit. s. ἀρχή; τὸ ἀπαύγασμα ἄ. καὶ ἀειγενές Dion.Al.ap.Ath.*Dion*.15(p.57.11; M.25.501D); Ath.*Ar*.1.12(M.26.37C); ὁ υἱὸς...ἄ. μὲν τῷ ἀεὶ συνεῖναι τῷ πατρί, γεννητὸς δὲ τῷ τὸν πατέρα ἐσχηκέναι τοῦ εἶναι ‡Gr.Nyss.*Ar.et Sab*.5(M.45.1288C); σοφίας τῆς ἀκτίστου καὶ ἀ. τοῦτ' ἔστι Χριστοῦ Gel.Cyz.*h.e*.2.19.5(M.85.1276D); denied, Eun.*exp.fid*.2 (p.255); of generation of Son τὴν ἄ. παρὰ τοῦ πατρὸς γέννησιν Alex.Al.*ep.Alex*.12(p.28.2; M.18.568A); Gr.Nyss.*fr*.4(M.46.1112B); of Christ's kingdom, Ath.*apol.sec*.45(p.122.3; M.25.332C); ref. Inc. εἰ ὁ ἄ. λόγος τῆς ἐνανθρωπήσεως γέγονεν ἀρχή, σαφὲς ὅτι ὁ Χριστὸς ἄ. διὰ τὴν ἐκ μήτρας ἕνωσιν Marc.Er.*opusc*.10.4(M.65.1121D); γεγέννηται ...ἐξ αὐτῆς τῆς οὐσίας ἐνυπόστατος αὐτοῦ λόγος καὶ ἄ. ἐν χρόνῳ τὴν ὕπαρξιν ἔχει Cyr.*ep*.1(p.15.9; 5^{2}.8B); τῆς μὲν γὰρ ἀνθρωπότητος γέγονεν ἀρχή, ἡ δὲ θεότης ἔμεινεν ἄ. Procl.CP *or*.3.3(M.65.705D); ἡμεῖς, φασί, τὴν αὐτὴν [sc. φύσιν] ἄ. καὶ ἀρξαμένην...λέγομεν· ἀλλ' οὐ τὴν αὐτὴν ἐν ταὐτῷ κατὰ τὸ αὐτό Leont.H.*monoph*.40(M.86.1793B); **4.** of created things; **a.** the world; view ascribed to Origen εἰ γὰρ ἦν χρόνος ὅτε οὐκ ἦν τὰ ποιήματα...ἀλλοιοῦσθαι...ἀναλλοίωτον συμβήσεται θεόν. ... οὐκ ἄρα δυνατὸν λέγειν μὴ εἶναι ἄ. καὶ συναΐδιον τῷ θεῷ τὸ πᾶν Meth.*creat*.2(p.494.28; M.18.333C); denied, Mac.Mgn.*apocr*.4.11(p.172.23); **b.** matter; denied, Tat.*orat*.5(p.6.12; M.6.817A); affirmed by Valentinians ἐμοὶ ἡ ὕλη ποιότητας ἀ. ἔχειν δοκεῖ...ἵνα τῶν κακῶν ὁ μὲν θεὸς ἀναίτιος ᾖ Adam.*dial*.4.7(p.152.19; M.11.1817A); and Manicheans, Mac.Aeg.*hom*.16.1(M.34.613B); **5.** of eternity ὁ λόγος...τῷ αὐτοῦ πατρὶ συμβασιλεύων ἐξ ἀ. αἰώνων εἰς ἀπείρους καὶ ἀτελευτήτους αἰῶνας διαρκεῖ Eus.*l.C*.1(p.199.5; M.20.1323A); of infinity ὅταν μὲν εἰς τὸν ἄνω βυθὸν ὁ νοῦς ἀποβλέψῃ...τὸ ἐνταῦθα ἄπειρον καὶ ἀνέκβατον ἄ. προσηγόρευσεν Gr.Naz.*or*.38.8(M.36.320A); not of time οὐκ ἄρα ἄ. ὁ χρόνος· τοῦ μὲν γὰρ ἀ. οὐκ ἔστι γένεσις, τοῦ δὲ χρόνου ἐστίν ‡Just.*confut*.19(M.6.1520C); **6.** false view of evil κακὸν ἄ. καὶ ὑλικόν Chrys.*hom.47.4 in Ac.*(9.357A); **7.** met., of Christian who denies the world εἰ δὲ ἑαυτὸν...ἀρνήσεται καὶ ἀπολέσει τὴν ψυχὴν τουτέστι τὴν κάτω ζωὴν...ἄ. ἔσται καὶ ἀτελεύτητος...χρόνου δὲ ἀνώτερος ἔσται Cyr.ap.*cat.Heb*.7:2 suppl.(p.549.28).

C. *without source*; **1.** of Trin. τριάδος, ἣ τῆς ἀ. καὶ ἀγεννήτου φύσεως ἠρτημένη τῆς τῶν γεννητῶν ἁπάντων οὐσίας...τὰς αἰτίας ἀπείληφεν Eus.*l.C*.6(p.210.15; M.20.1348B); ἡ ἄ. τῶν ὄντων ἀρχή Procl.CP *annunt*.2(M.85.429D); **2.** of God, Clem.*fr*.37(p.219.17; M.9.749D); id.*str*.4.25(p.320.16; M.8.1372B); τὸ γὰρ πρώτως κινοῦν πάντως ἀκίνητον, ὅτι καὶ ἄ. Max.*ambig*.(M.91.1177A); **3.** partic. of Father, Meth.*creat*.11(p.499.14; M.18.344A) cit. s. ἀρχή; παρ' Ἑβραίοις...μετὰ τὴν ἄ. καὶ ἀγένητον τοῦ θεοῦ τῶν ὅλων οὐσίαν...δευτέραν οὐσίαν καὶ θείαν δύναμιν...λόγον καὶ σοφίαν καὶ θεοῦ δύναμιν Eus.*p.e*.7.12 (320C; M.21.541B); δύο ὑποστάσεις...οὐδὲ ἰσοτίμους...οὐδ' ἄμφω ἀ. ... ἀλλὰ μίαν μὲν τὴν ἀγέννητον καὶ ἄ. θατέραν...ἀρχὴν τὸν πατέρα κεκτημένην id.*e.th*.2.7(p.104.15; M.24.909A); *Symb.Sirm*.1 *anath*.26 (p.256.17; M.26.740C); ἀρχὴ γὰρ υἱοῦ ἄχρονος, ἀκατάληπτος, ἄ. ὁ πατήρ Cyr.H.*catech*.11.20; Bas.*Eun*.1.15(1.227A; M.29.545B) θεὸ ... οὐκ αὐταίτιον καὶ αὐτογένεθλον...ἀλλ' ἀΐδιον καὶ ἄ. *Const.App*.6.11.1; ὁ πατὴρ ἀγέννητος καὶ ἄ. οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῦ τι πρεσβύτερον, ἣν γὰρ ἐκεῖνος καὶ πάντως ἦν θεός· ἄ. δὲ ὅτι μὴ ἔκ τινος ἔχει τὸ εἶναι ἢ ἐξ ἑαυτοῦ *Euchol*.(p.253); as subst., *First Cause* ἄ., καὶ ἀρχὴ καὶ τὸ μετὰ τῆς ἀρχῆς εἷς θεός...οὔτε ἡ ἀρχή, τῷ ἀρχὴ εἶναι, τοῦ ἀ. διείργεται ...ὄνομα δὲ τῷ ἀ. πατήρ Gr.Naz.*or*.42.15(M.36.476A); id.*carm*.1.2.10.988(M.37.751A); (Arian) ξένος τοῦ υἱοῦ κατ' οὐσίαν ὁ πατήρ, ὅτι ἄ. ὑπάρξει Ar.*Thal.fr*.2 ap.Ath.*syn*.15(p.242.27; M.26.708A); ὁ μὲν θεός, αἴτιος τῶν πάντων τυγχάνων, ἐστὶν ἄ. μονώτατος, ὁ δὲ υἱὸς ἀχρόνως γεννηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς...οὐκ ἦν πρὸ τοῦ γεννηθῆναι id.*ep.Alex*. (p.13.8; M.26.709B); *Symb.Ant*.(345)3(p.252.10; M.26.740B); **4.** denied of Son οὐκ ἰδιόκτητον καὶ τοῦ πατρὸς ἀφωρισμένην οὐδ' ἄ. τινα καὶ ἀγέννητον...ἐφελκόμενον θεότητα, ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς πατρικῆς μετουσίας Eus.*e.th*.1.2(p.63.23; M.24.832B); οὐδὲ ἄ. οὐδὲ ἰδιόκτητον εἶχε τὴν δόξαν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς λαβών *ib*.1.20(p.82.28; 868D); ref. 1Cor.11:3 εἴ τις ἀγέννητον καὶ ἄ. λέγοι τὸν υἱόν, ὡς δύο ἄ. καὶ ἀγέννητα λέγων καὶ δύο ποιῶν θεούς, ἀνάθεμα ἔστω *Symb.Sirm*.1 *anath*.26(p.256.15; M.26.740B); ref. 1Cor.15:28 ἵνα ἅπαντα εἰς αὐτὸν ἀνηρτημένα ᾖ, ἵνα μὴ δύο τις ἀρχὰς ἀ. ὑποπτεύῃ Chrys.*hom.39.6 in 1Cor.*(10.372B); id.*hom.2.3 in Heb.*(12.19D) cit. s. ἀναίτιος; this sense carefully distinguished from B.3 by orthodox υἱὸς...οὐκ ἄ., ἐκ τοῦ πατρὸς γάρ· εἰ δὲ τὴν ἀπὸ χρόνου λαμβάνοις ἀρχήν, καὶ ἄ.· ποιητὴς γὰρ χρόνων, οὐχ ὑπὸ χρόνον Gr.Naz.*or*.39.12(M.36.348B); *ib*.20.7(M.35.1073B); *ib*.25.15(1220B); ὁρᾷς ἄ. τὸν υἱόν, οὐ κατὰ τὸ μὴ ἔχειν αἴτιον...ἀλλὰ κατὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀρχὴν ζωῆς μήτε τέλος Chrys.*hom.12.2 in Heb.*(12.122B); but confused by heretics οἱ δέ, ἐπειδὴ τὸ ἄ. τοῦ πατρὸς ἀΐδιον ὀνομάζεται, ταὐτὸν τῷ ἀ. ἀποφαίνουσι, καὶ ἐπειδὴ μὴ ἀγέννητος ὁ υἱός, οὐδὲ ἀΐδιον εἶναι ὁμολογοῦσι Bas.*Eun*.2.17(1.253A; M.29.608C); πᾶν τὸ ἄ., καὶ ἀγέννητον ἂν εἴη· πῶς ὁ υἱὸς εἰκότως ἂν προσαγορεύοιτο ἄ., οὗ καὶ τοὔνομα ἔμφασιν ἀρχῆς ἔχει; ‡Gr.Nyss.*Ar.et Sab*.2(M.45.1284A); **5.** denied of H. Ghost οὐκ ἄ. δὲ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ κίνησις ἐκ τοῦ πνεύματος· ἀλλὰ...ὁ μονογενὴς θεὸς πάντα ποιεῖ, οὗ χωρὶς οὐδὲν εἰς γένεσιν τῶν ὄντων ἔρχεται· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ πάλιν τῶν ἀγαθῶν ἡ πηγὴ ἐκ τοῦ πατρικοῦ βουλήματος ἀφορμᾶται Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.129A); ref. procession, acc. Eunomians ἢ ἀγέννητον πάντως ἢ γεννητόν· καὶ εἰ μὲν ἀγέννητον, δύο τὰ ἄ. Gr.Naz.*or*.31.7(p.153.3; M.36.140C); **6.** denied of angels, Thdt.*qu.4 in Gen.*(1.7); **7.** of Persons of Trin. (Marcionite) τρεῖς ἐναντίους, ἀ., ἀεὶ συνόντας ἑαυτοῖς *Const.App*.6.8.2; εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος κατὰ τὴν τοῦ κυρίου διάταξιν μὴ βαπτίσῃ εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, ἀλλὰ εἰς τρεῖς ἀ. ... καθαιρείσθω *Can.App*.49; of Manichean good and evil principles ὁ μὲν Μάνης δύο ἀρχὰς εἰσηγεῖται ἀ. Epiph.*haer*.66.8(p.29.4; M.42.41B); τῆς τοῦ κακοῦ...ἀρχῆς ἀ. ἔτι ἐπιμενούσης καὶ παντελῶς μὴ δυναμένης ἀναιρεθῆναι *ib*.66.24(p.52.11; 69C); **8.** *without first principles*; of a faulty argument, Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.88.14; M.45.320C).

***ἀναρχότης, ἡ,** *absence of beginning* οὐδὲν ὑπολέλειπται τῆς θεότητος, ὃ οὐκ ἔχει τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἴτε ἀ. εἴποις, εἴτε θεότητα Marc.Er.*opusc*.10.5(M.65.1124C); of Christ ὁ ὢν ἐν τῇ...ἀ. Agath.*v.Gr.Ill*.45(p.25).

***ἀναρχοφωτόμυστος,** *hidden in eternal light*, ‡Paul.Sil.*therm.Pyth*.(M.86.2266).

ἀνάρχως, A. *without a beginning, eternally*; **1.** of generation of Son ὁ λόγος τὸ εἶναι...ἔχει...ἐν τῷ πατρὶ...ἵνα καὶ αὐτὸς ἀ. ὑπάρχῃ ἐν τῷ πατρί, γέννημα καὶ οὐ κτίσμα τυγχάνων αὐτοῦ Ath.*Ar*.2.57(M.26.269B); Gr.Naz.*or*.30.19(p.138.10; M.36.128C); πνεῦμα οὖν ὁ θεὸς καὶ ⟨κατὰ⟩ πνεῦμα ἀ. καὶ ἀχρόνως τὸν υἱὸν ἐγέννησεν Epiph.*haer*.69.36 (p.185.2; M.42.257D); ἄναρχος ὢν θεός, ἀ. ἐστὶ καὶ πατήρ †Diad.*Ar*.2 (M.65.1152B); Jo.D.*f.o*.1.8(M.94.813B); denied by Eusebius οὐδέ γε ἀ. συνυφέστηκεν τῷ πατρί, ἐπεὶ ὁ μὲν ἀγέννητος ὁ δὲ γεννητός, καὶ ὁ μὲν πατὴρ ὁ δὲ υἱός, προϋπάρχειν δὲ καὶ προϋφεστάναι πατέρα υἱοῦ πᾶς ὅστις οὖν ⟨ἂν⟩ ὁμολογήσειεν Eus.*d.e*.5.1(p.213.27; M.22.353D), but cf. ἄναρχος B.5; eternal pre-existence of Father asserted λέγουσιν ὅτι προϋπάρχει ὁ θεὸς τοῦ υἱοῦ ἀ. Ar.*ep.Eus*.(p.2.6; M.42.212A); orthodox view distorted by Eunomius ἤτοι γὰρ ἀ. ἀλλήλων κεχωρίσθαι τὰς οὐσίας ταύτας ὑπολαμβάνοντες, τούτων δὲ τὴν ἑτέραν εἰς υἱοῦ τάξιν διὰ γεννήσεως ἄγοντες καὶ τὸν ἀ. ὄντα ὑπὸ τοῦ ὄντος γενέσθαι διατεινόμενοι τοῖς ἰδίοις ὑπόκεισθε λοιδορήμασιν (ὃν γὰρ ἀγέννητον εἶναι φαντάζεσθε, τούτῳ τὴν παρ' ἑτέρου γέννησιν ἐπιφημίζετε) Eun.ap.Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.156.30; M.45.397C); **2.** of Christ's divine opp. human nature, ref. Jo.1:1,14 τῷ μὲν γὰρ λόγῳ μηδὲ καθ' οἱανοῦν ἀρχὴν γεγονέναι μαρτυρῶν ἀ. εἶναι, τὴν σάρκα γενέσθαι φησί Leont.H.*monoph*.40(M.86.1793C); **3.** of divine attributes and gifts οὐδὲ ἅπτεται τοῦ κυρίου ἀπαθοῦς ἀ. γενομένου φθόνος Clem.*str*.7.2 (p.7.4; M.9.409C); ἡ δὲ τοῦ Χριστοῦ πίστις ἀ. ἐστὶ ἐξ αὐτοῦ [sc. θεοῦ] Const.ap.Gel.Cyz.*h.e*.3.19.34(M.85.1353A); τὴν ζωὴν ἀεί τε εἶναι καὶ ἀ. εἶναι...πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν Chrys.*hom.4.3 in Jo.*(8.30A); of plan of salvation ἀ. ταῦτα τετύπωτο ἐν τῷ Χριστῷ γενέσθαι id.*hom.2.1 in 2Tim.*(11.666F); **4.** question of eternity of creation γενητὸν εἶναι ἀεὶ γενέσεως ἀρχὴν οὐκ ἔχον, ὅπως ἀ. λέγοιτο κρατεῖν τοῦ τεχνάσματος ὁ τεχνίτης Meth.*creat.*7(p.498.4; M.18.340A); εἴπερ τὸ δημιουργεῖν καλὸν καὶ πρέπον, πῶς οὐκ ἀ. αὐτῷ τὸ καλὸν καὶ πρέπον παρῆν, εἴπερ ἄναρχος ὁ θεός; Gr.Nyss.*Eun.*8(2 p.195.6, v.l. ἀνάρχῳ M.45.789D); denied by orthodox πᾶσιν τὸ εἶναι αὐτὸς [sc. ὁ θεός] παρέσχεν, οὐκ οὖσιν πρότερον, οὐδὲ τὴν σύστασιν ἀ. ἔχουσιν Meth.*arbitr.*22(p.206.7); of matter (Gnost.), *ib.*9(p.169.11; M.18.257A), where Adam.*dial.*4.7(p.152.19; M.11.1817A) reads ἀνάρχους, v. ἄναρχος B.4; not of evil εἰ ἐξ ὧν ἐνεργεῖ κακὸς ὑπάρχει κακός...οὐκ ἔσται ἀ. κακός, οὐδ' ἀγένητα τὰ κακά Meth.*arbitr.*8(p.168.14; 256D) = Adam.*dial.*4.9(p.162.2; M.11.1824B); ref. Gen.1:26 ὁ θεὸς παραγαγὼν εἰς τὸ εἶναι...τὸ ἀεὶ ὂν...εἰ καὶ μὴ ἀ., ἀλλ' ἀτελευτήτως Max.*carit.*3.25(M.90.1024B,C).

B. *without a source, originally*; of power of Father, but not of creative power of H. Ghost ἐκείνης μὲν πάντα τῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παράγεται· οὐ μὴν οὐδὲ ἐξ ἐκείνης ἀ. ἀλλά τίς ἐστι δύναμις ἀγεννήτως καὶ ἀ. ὑφεστῶσα, ἥτις ἐστὶν αἰτία τῆς τῶν ὄντων αἰτίας Gr.Nyss.*diff.ess.*4(M.32.329B).

ἀνασειράζ-ω, **1.** *rein in* a horse, Evagr.*h.e.*3.25(p.122.25; M.86.2649A); met., *restrain*; heresy, Ammon.*Jo.*1:10(M.85.1396D); of God δύναμις...~ουσα [sc. τὴν ἄβυσσον] Cyr.*Ps.*32:7(M.69.873B); ref. Jer.5:1 ἀ. τὴν θεοπρεπῆ γαληνότητα διὰ τὸ τῆς ἁμαρτίας ὑπέρογκον id.*glaph.Num.*(1.386B); id.*Jo.*9(4.739D); **2.** met., *guide back* an argument to its starting-point, id.*ador.*7(1.234E); *ib.*10(351E); **3.** *draw away*; lit., Evagr.*h.e.*2.3(p.40.13; M.86.2493A); met., *draw away* from allegiance, Nonn.*par.Jo.*6:67(M.43.804B).

***ἀνασείρασις, ἡ,** *reining back, drawing away*, Areth.*Apoc.*17(M.106.597A).

***ἀνασειστής, ὁ,** *disturber of the peace, rebel* οἱ Χριστιανοί, οἱ ἀ. Sever.ap.*cat.Ac.*11:7(p.28.14); CChalc.*act.*1(*ACO* 2.1.1 p.70.15; H.2.73C); *Chron.Pasch.*p.339(M.92.885A).

***ἀνασείστρια, ἡ,** *woman disturbing the peace*, Pall.*v.Chrys.*4(p.25.12; M.47.16).

ἀνασηκόω, *move up and down, shrug*, Gr.Naz.*or.*5.23(M.35.692B).

ἀνασκαλεύ-ω, **1.** *rake up* embers, fig. ~ούσης τῆς χάριτος ἐν ἐμοὶ τοὺς γνώσεως ἄνθρακας Nil.*epp.*1.28(M.79.96D); Dion.Ar.*e.h.*7.3.11(M.3.569A) cit. s. πῦρ; met., *stir up* ~σαντι τῷ πνεύματι τὸν λογισμόν Eus.Nic.*ep.Paulin.*(p.15; M.82.913B); τῶν προτέρων ἁμαρτημάτων τὴν μνήμην ἀ. Mac.Aeg.*libert.ment.*31(M.34.964C); Cyr.*Jo.*11.12(4.1011D); παυσαμένους θορύβους ἀ. οὐκ εὐκαίρως id.*ep.*72(p.18.31; 5^{2}.200E); **2.** *rake up, root out* weeds; lit., *A.Thom.*B 14(p.31.8); met., *uncover* obscure truths, Cyr.*Jo.*9(4.755B); id.*dial.Trin.*(5^{1}.507A).

ἀνασκάλλω, *dig up, rake up*; met.; **1.** *agitate, disturb*; of a heresy, Sophr.H.*or.*2.47(M.87.2384A); **2.** *consider*, *Ep.Mar.*2.

ἀνασκάπτω, **1.** *dig up*; *exhume* bones of heretics, *Libell.*ap.CCP(518)*act.*(H.2.1337C); met., *bring to light*, Chrys.*hom.10.4 in Thess.*(11.500C); **2.** *wrench out* limbs of martyrs, id.*hom.4.4 in 1Cor*(10.29A); **3.** *curse* ἀναθεματίσαι καὶ ἀ. ... τὸν ἐν ἁγίοις Μάξιμον Anast.Ap.*a.Max.*2.33(M.90.169C); ‡Jo.D.*Const.*25(M.95.344A); Thphn.*chron.*p.195(M.108.505A).

ἀνασκαφή, ἡ, **1.** *digging up, excavation*, Thphn.*chron.*p.313(M.108.760A); **2.** *curse* ἀναθέματι καὶ ἀ. ἔβαλον αὐτὸν ὡς ἀλάστορα *ib.*p.348(837A).

***ἀνάσκαφος,** *accursed*, *Chron.Pasch.*p.382(M.92.981A); ὁ θεομίσητος καὶ ἀ. Χοσρόης Heracl.*ep.*(M.92.1020C); Jo.Sync.*narr.*(4.320C).

***ἀνασκέπω,** *remove, take off*; clothes, Jo.Mosch.*prat.*3(M.87.2856A).

ἀνασκευάζω, **A. 1.** *ravage*, Juln.Imp.*ep.*205(p.284.1; M.32.344B); **2.** *invalidate, discredit* [sc. τὴν ἀποκάλυψιν Ἰωάννου] τινες...ἠθέτωσαν καὶ ἀ. Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.25.1(M.20.697A); **3.** *demolish* an argument, Epiph.*haer.*6.3(p.185.24; M.41.205A); **4.** *reverse* a decision, Ath.*ep.Epict.*1(p.4.2; M.26.1052B); CEph.(449)*act.*(*ACO* 2.1.1 p.89.15; H.2.96C); met., *upset, disturb* ἀ. τὰς ἀκάκους τῶν ἀδελφῶν καρδίας Ath.*ep.Aeg.Lib.*10(M.25.560B).

B. 1. *put back into place*, Bas.Sel.*v.Thecl.*2.17(M.85.596A); **2.** *remodel*, Meth.*res.*1.43(p.290.5; M.18.272A); ἵνα αὖθις ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ἀνασκευάσῃ τὸ ἄγγος ἐν τῇ ἀναστάσει εἰς τὴν ἀρχαίαν φαιδρότητα Epiph.*haer.*37.1(p.52.5; M.41.644A); **3.** *restore* to health, Clem.*paed.*1.8(p.128.11; M.8.328C); med., *refresh oneself*, Thdt.*qu.56 in 1Reg.*(1.391) citing 1Reg.24:3 (LXX παρασκευάσασθαι); met., *confirm* an opinion, Eust.*engast.*4(p.22.2; M.18.621A).

ἀνασκευή, ἡ, **A. 1.** *destruction*, i.e. *destructive effect* τὴν τῶν ἐπιβουλῶν ἀ. Clem.*str.*4.2(p.253.21; M.8.1224C); met. ὀργὴ...καταστάσεως ἀ. †Nil.*vit.*3(M.79.1144A); **2.** *reversal* of a decision, Dioscorus ap.CChalc.*act.*3(*ACO* 2.1.2 p.11.27; H.2.316B).

B. *remodelling* of a statue, Meth.*res.*1.43(p.290.11; M.18.272B).

ἀνασκησία, ἡ, *lack of discipline*, Clem.*str.*2.13(p.144.20; M.8.996C); *lack of practice* in church administration; of a monk, Chrys.*sac.*6.7(p.153.25; 1.427A).

ἀνάσκητος, *untrained, undisciplined* μήτε...ἀ. καὶ ἀναγώνιστος μείνας...τῶν στεφάνων τῆς ἀφθαρσίας ἐλπιζέτω μεταλαβεῖν Clem.*q.d.s.*4(p.161.30; M.9.608B); ἀσκείτωσαν τὴν ἁγνείαν, ἵνα ἐὰν γένηταί τι ἀνθρώπινον μὴ ἀ. καταληφθέντες ἀσχημονήσωσιν Or.*comm.in 1Cor.*7:8(*JTS* 9 p.504); ἄσκησις μοναχοῦ μέλετη γραφῶν καὶ ποίησις ἐντολῶν τοῦ θεοῦ. ἀ. δέ ἐστιν ὁ μὴ ἐν τούτοις ἀναστρεφόμενος μοναχός Ephr.2.356C = Hyper.*mon.*4(M.79.1473A).

ἀνασκινδαλεύ-ω (-δυλεύω), *impale, crucify*, Clem.*str.*2.20(p.181.2; M.8.1069B); *ib.*4.11(p.203.5; 1288B); ref. Plato *Rep.*362A οἱ γενναῖοι ...μάρτυρες...τέλος πάντα τὰ δεινὰ παθόντες, ἀνεσκινδυλεύθησαν Eus.*p.e.*12.10(p.584B; M.21.969C); Thdt.*affect.*8(p.198.23; 4.902).

ἀνασκολοπίζω, *impale, crucify*; Christ, Hipp.*haer.*7.38(p.224.15; M.16.3346B); Cels.ap.Or.*Cels.*2.36(p.161.26; M.11.857A); Chrys.*hom.87.1 in Mt.*(7.819B); S. Peter, Eus.*h.e.*3.1.2(M.20.216A); Chrys.*hom.5.2 in 2Tim.*(11.687C).

***ἀνασκολοπισμός, ὁ,** *impalement, crucifixion* δέχεται...τὸν ἐπὶ κεφαλὴν ἀ. ὁ...Πέτρος Gr.Nyss.*beat.*8(M.44.1297D).

***ἀνασοβή, ἡ,** *disturbance, sedition* μὴ θελήσητε τὴν ἡσυχίαν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἀ. διαβολικὴν διεγεῖραι *A.(Pass.)Andr.*7(p.16.14); Constantius Imp.ap.Ath.*apol.sec.*55(p.135.36; M.25.349A).

ἀνάσπαστος, *dragged away*, ‡Nil.*perist.*5.1(M.79.849D).

ἀνασπάω, **1.** *draw up*; **2.** *pluck up, overthrow*; fig. τὴν Παύλου τοῦ Σαμοσατέως αἵρεσιν ἀ. [sc. Παῦλος] πρόρριζον Chrys.*hom.in 1Cor10:1*(3.236C); met. νόμους ἀ. [sc. ἡ βασκανία] φύσεως id.*hom.7.6 in Rom.*(9.491B); **3.** *draw away, separate* ἡ ἀμέριστος θεότης, ἅπαξ ἀνακραθεῖσα τῷ ὑποκειμένῳ, οὔτε τοῦ σώματος οὔτε τῆς ψυχῆς ἀνεσπάσθη Gr.Nyss.*ep.*3(M.46.1021C).

ἄνασσα, ἡ, *queen, lady*; of the Church, Meth.*symp.*11(p.133.11; M.18.209B); of BMV, Nonn.*par.Jo.*19:27(M.43.904B).

ἀναστασία, ἡ, **1.** *destruction* ἀ. τε πολήων *Orac.Sib.*4.69; Alex.Sal.*cruc.*(M.87.4037B); **2.** *church of Resurrection* at CP, Gr.Naz.*or.*42.26(M.36.489B); Socr.*h.e.*5.7.1(M.67.573D); Soz.*h.e.*7.5.3(M.67.1425A).

***ἀναστάσιμος,** *of* or *pertaining to resurrection*;

A. of Christ's Resurrection; **1.** of Resurrection day, Eus.*qu.Marin.suppl.*1.9(M.22.1000B); τίς ἂν εἴη ἡ ὀγδόη, ἢ ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀ. ἡμέρα; Ath.*exp.Ps.*6(M.27.76C); of the hour, Gr.Nyss.*res.*1(M.46.613A); **2.** of Feast of Resurrection; **a.** in gen., Epiph.*exp.fid.*22(p.524.4; M.42.828D); ἐπιτελοῦμεν τὴν ἀ. ἑορτὴν τοῦ πάσχα Procl.CP *or.*14.2(M.65.796C); Soz.*h.e.*2.10.1(M.67.960C); †Gregent.*disp.*(M.86.701B); Jo.Mosch.*prat.*165(M.87.3032B); *Chron.Pasch.*p.224(M.92.544C); **b.** dist. from Good Friday and Holy Week ποιήσαντες τὰς ἁγίας ἡμέρας τῆς πασχαλίας καὶ τὴν ἀ. Marc.Diac.*v.Porph.*52; cf. distn. between πάσχα ἀ. and πάσχα σταυρώσιμον Nilles, *Kalendarium* 2(p.253); **c.** ref. date ἡ δὲ ἰσημερία τὴν ἀ. ἑορτὴν δεξαμένη Gr.Nyss.*ep.*4(M.46.1028C); κατὰ σελήνην τεσσαρεσκαιδεκάτης κυριακῇ συνελθούσης, οὐκ ἄγομεν ταύτην κυριακὴν ἀ. ... ὅτι ἡ μὲν τεσσαρεσκαιδεκάτη πάθους ἐστίν...τὴν παρασκευὴν ἀ. οὐ γνωρίζομεν ‡Chrys.*pasch.*7.5(8.283C,D); *ib.*(284C); ἡ ἀ. τῇ τρίτῃ γέγονε τοῦ Ἀπριλίου μηνός *Chron.Pasch.*p.281(M.92.976D); **d.** always to be celebrated on a Sunday, *Const.App.*5.17.3; *ib.*7.36.2; **e.** proper occasion for baptism ἐν...τῇ ἀ. ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως τὴν χάριν ὑποδεξώμεθα Bas.*hom.*13.1(2.114A; M.31.424D); **f.** legislation for celebration of octave of Easter ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀ. Χριστοῦ...ἡμέρας μέχρι τῆς καινῆς κυριακῆς τὴν ὅλην ἑβδομάδα ἐν...ἐκκλησίαις σχολάζειν δεῖ ἀπαραλείπτως τοὺς πιστούς CTrull.*can.*66; **3.** *Sunday*; when Resurrection is commemorated κυριακή ἐστιν καὶ ὅτε εὔχρηστον οὐκ ἔστιν ἐν ταύτῃ τῇ ἀ. τοῦ Χριστοῦ ἐργάσασθαί τι κακόν *A.Thom.*B 33(p.35.28); ὀγδόη ἡ ἀ. τοῦ σωτῆρος ἡμέρα κυριακή Eus.*Ps.*6:1(M.23.120A); τὴν ἀ. τοῦ κυρίου ἡμέραν, τὴν κυριακήν φαμεν *Const.App.*7.30.1; *ib.*2.59.3; Cyr.*Jo.*4.7(4.432B); id.*Os.*33(3.60E); ‡Ath.*ep.Cast.*1.8(M.28.860B); as image of world to come ὀρθοὶ μὲν πληροῦμεν τὰς εὐχὰς ἐν τῇ μιᾷ τοῦ σαββάτου...οὐ γὰρ μόνον ὡς συναναστάντες Χριστῷ...ἐν τῇ ἀ. ἡμέρᾳ τῆς δεδομένης ἡμῖν χάριτος διὰ τῆς κατὰ τὴν προσευχὴν στάσεως ἑαυτοὺς ὑπομιμνήσκομεν· ἀλλ' ὅτι δοκεῖ πως τοῦ προσδοκωμένου αἰῶνος εἶναι εἰκών Bas.*Spir.*66(3.56B; M.32.192A); **4.** τὰ ἑωθινὰ ἀ. cycle of eleven Gospel readings recounting the Resurrection, read at matins on Sundays, Nilles, *Kalendarium* 2(p.291); **5.** of Paschal sacrifice (ref. Easter eucharist) λύε τῶν ἁμαρτημάτων ἡμῖν τὸ μέγεθος, τῆς ἀ. θυσίας ἁπτόμενος Gr.Naz.*ep.*171(M.37.280C); **6.** of mystery of Resurrection νυκτὸς τὸ ἀ. ἐχούσης μυστήριον Synes.*ep.*13(M.66.1349B).

B. of resurrection of men τὴν ἀ. τῆς ἐνδόξου παρουσίας αὐτοῦ... ἡμέραν Cyr.*deip.BMV* 16(p.26.7; M.76.273C); τὴν τῶν...νεκρῶν ἀ. ῥίζαν Procl.CP *hom.*1.1(M.65.833A).

ἀνάστασις, ἡ, *resurrection, raising up*;

I. of Christ;

A. as foundation of Christian faith; **1.** in gen. παραγγελίας οὖν λαβόντες καὶ πληροφορηθέντες διὰ τῆς ἀ. τοῦ κυρίου ἡμῶν *1Clem.*42.3; ἵνα 'ἄρῃ σύσσημον' εἰς τοὺς αἰῶνας διὰ τῆς ἀ. εἰς τοὺς ἁγίους καὶ πιστοὺς αὐτοῦ...ἐν ἑνὶ σώματι τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ Ign.*Smyrn.*1.2; Const.*or.s.c.*20(p.184.8; M.20.1296A); ἕστηκας ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως τῆς περὶ τῆς ἀ. Cyr.H.*catech.*14.21; **2.** in close connexion with Passion προσέχειν...τῷ εὐαγγελίῳ, ἐν ᾧ τὸ πάθος ἡμῖν δεδήλωται καὶ ἡ ἀ. τετελείωται Ign.*Smyrn.*7.2; θανάτῳ ὑπήκουσε καὶ ἀ. ἐφανέρωσεν Hipp.*haer.*10.33(p.292.3; M.16.3451C); Or.*Cels.*2.16(p.145.13; M.11.828A); Cyr.H.*catech.*13.37.

B. pre-Christian foreshadowings; **1.** in pagan myths and philosophy Ζωροάστρην...Πλάτων...ἀναβιῶναι λέγει· τάχα...τὴν ἀ. ... αἰνίσσεται Clem.*str.*5.14(p.395.23; M.9.157A); ref. multiplication of loaves and fishes φιλοσοφίαν Ἑλληνικὴν οἱ ἰχθύες ἐμήνυον...τῆς δὲ τοῦ κυρίου μεταλαβόντες εὐλογίας τὴν ἀ. τῆς θειότητος διὰ τῆς τοῦ λόγου δυνάμεως ἐνεπνεύσθησαν *ib.*6.11(p.479.10; 316A); ἐπεὶ δὲ τὸ περὶ τῆς ἀ. Ἰησοῦ Χριστοῦ χλευάζουσιν οἱ ἄπιστοι, παραθησόμεθα μὲν καὶ Πλάτωνα [sc. *Rep.*614Bff.] Or.*Cels.*2.16(p.145.16; M.11.828B); but no true resurrection in paganism τίς δὲ ἄλλος περὶ ἀθανασίας οὕτως ἐπιστώσατο τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ὁ τοῦ Χριστοῦ σταυρός, καὶ ἡ τοῦ σώματος ἀ. αὐτοῦ; καίπερ γὰρ τὰ πάντα ψευσάμενοι Ἕλληνες, ὅμως οὐκ ἠδυνήθησαν ἀ. τῶν ἑαυτῶν εἰδώλων πλάσασθαι Ath.*inc.*50.5,6(M.25.185C); **2.** in OT κἂν ὁ σωτὴρ λέγῃ· 'πόθεν ἰαθήσομαι' [Jer.5:18] τὴν ἀ. τὴν ἐκ νεκρῶν προφητεύει Or.*hom.14.18 in Jer.*(p.124.13; M.13.428B); ἀ. ἔδειξεν εἰς τοῦτον φθάνειν τὰ γεγραμμένα Ath.*Ar.*2.16(M.26.180B); τὸ μυστήριον τῆς ἀ. ἤδη ἐνεργεῖσθαι εὔχεται ὁ προφήτης Bas.*hom.in Ps.*7:7(1.100D; M.29.236B).

C. the historical event; **1.** wrought in the flesh ἐγὼ γὰρ καὶ μετὰ τὴν ἀ. ἐν σαρκὶ αὐτὸν οἶδα καὶ πιστεύω ὄντα Ign.*Smyrn.*3.1; μετὰ δὲ τὴν ἀ. [καὶ] συνέφαγεν αὐτοῖς καὶ συνέπιεν ὡς σαρκικός, καίπερ πνευματικῶς ἡνωμένος τῷ πατρί *ib.*3.3; Ἰησοῦ Χριστοῦ...ἀ. σαρκικῇ τε καὶ πνευματικῇ *ib.*12.2; τί τοῦτο πρὸς τὰ περὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα; σαφῶς δὲ φαίνεται ἰχθύος μετὰ τὴν ἀ. βεβρωκώς Or.*Cels.*1.70(p.124.12; M.11.789C); but resurrection body different from mortal body ἦν γε κατὰ τὴν ἀ. αὐτοῦ ὡσπερεὶ ἐν μεθορίῳ τινὶ τῆς παχύτητος τῆς πρὸ τοῦ πάθους σώματος καὶ τοῦ γυμνὴν τοιούτου σώματος φαίνεσθαι ψυχήν *ib.*2.62(p.184.11; 893B); Χριστὸς...τισὶ μὲν ἐφαίνετο μετὰ τὴν ἀ., τισὶ δὲ ἄδηλος ἦν· ἀληθῶς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν... λεπτομεριστέρας δηλονότι τῆς σαρκὸς γενομένης διὰ τὴν ἀφθαρσίαν, ὅπερ...σῶμα, ὅταν ἤθελεν, ἀπέκρυπτε, καὶ ὅταν ἤθελεν, ἐμφανὲς καθίστη Nil.*epp.*3.120(M.79.440A); μετὰ δὲ τὴν ἀ. αὐτοῦ...οὐκέτι ὑποπίπτει ταῖς τοῦ σώματος ἀσθενείαις, καὶ χρείαις ἀναγκαίαις *ib.*1.149(144D); **2.** by his own power τὴν ἐκ νεκρῶν ἀ. πεποιημένος θεϊκῇ δυνάμει Eus.*qu.Marin.suppl.*1.1(M.22.984C); ἀπέθανε μὲν ὡς θνητόν· ἀνέζησε δὲ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ζωήν, καὶ τῆς ἀ. ἐστι γνώρισμα τὰ ἔργα Ath.*inc.*31.4(M.25.149D); which is proof of divinity, id.*Ar.*1.44(M.26.104A); distinguishing it from other resurrections καινός τις... ἀναστάσεως ἐδείχθη τύπος. πολλοὶ...πρὸ ἐκείνου...ἀνέστησαν νεκροί, οὕτω δὲ οὐδὲ εἷς· οἱ...ἄλλοι πάντες ἀναστάντες πάλιν εἰς τὴν γῆν ὑπέστρεφον,...τὸ δὲ σῶμα δεσποτικὸν ἀναστὰν...εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνέβη Chrys.*incomprehens.*2.6(1.460C); οἱ ἀπόστολοι κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον, ἔλεγον τὸν Χριστὸν ἐγηγέρθαι ὑπὸ τοῦ πατρός, διὰ τὸ τῶν ἀκουόντων ἀσθενές...ὁ δὲ ἄγγελος τὴν εὐαγγελιζομένην τὴν ἀ. ῥήξας φωνήν, γυμνὴν ἐκφαίνων τὴν θεοπρεπεστάτην ἐξουσίαν τοῦ ἀναστάντος Sev.Ant.*res.*(p.802.4; M.46.629C); this used as argument against monophysites εἰ δὲ ἄμφω μία ἦν φύσις αὐτὴ ἡ ἐνεργοῦσα καὶ τὸ ἐνεργούμενον τὴν ἀ., τίς ἡ ἐνεργουμένη καὶ τίς ἡ ἐνεργοῦσα καὶ ἐγείρουσα αὐτὴν φύσις;...εἴπερ οὖν...τὴν ἀ. αὐτοῦ δοξάζομεν, ἐξ ἑτέρας αὐτοῦ φύσεως τὴν ἑτέραν ἑαυτοῦ φύσιν ἀνιστᾶν αὐτὴν Χριστὸν ὁμολογήσομεν Leont.H.*monoph.*39(M.86.1793A); **3.** various stages ἀναστάσεως γὰρ ἦν καὶ τὸ ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ γενέσθαι ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ, ἀ. δὲ ὅτε φαινόμενός φησι· 'μή μου ἅπτου'...τὸ δὲ τέλειον τῆς ἀ. ἦν, ὅτε γίνεται πρὸς τὸν πατέρα Or.*Jo.*10.37(21; p.212.4ff.; M.14.376A); ἵνα ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἁρμόσηται ἀ., ἐξ ᾅδου μὲν τὴν ψυχήν, ἐκ τάφου δὲ τὸ σῶμα ἐπιδεικνύμενος ‡Ath.*Apoll.*2.17(M.26.1161B); ἀνάγκη γάρ τινα ἐξ ᾅδου τὴν ἀρχὴν τῆς ἀ. εἰληφέναι, ἵνα τελεία ᾖ ἡ ἀ. *ib.*2.16(1160B); **4.** time: of year (April), Mac.Aeg.*hom.*5.9(M.34.513C,D); of day πρωΐ, τῆς ἀ. εὐφροσύνη Cyr.H.*catech.*14.4; 'ὀψὲ σαββάτων' Ματθαῖος βοᾷ. αὕτη τοι ἡ ὥρα τῆς ἀ. κατὰ τὴν τοῦ ἀγγέλου φωνήν...Ματθαῖος μόνος...τὸν καιρὸν δι' ἀκριβείας ἐπεσημήνατο, εἰπὼν τὴν ἑσπέραν εἶναι τοῦ σαββάτου, τὴν ὥραν τῆς ἀ. Gr.Nyss.*res.*1(M.46.613A,B); discrepancy between Mt. and Jo. discussed τίνι γὰρ πιστευτέον; Ματθαίῳ γράφοντι τὴν ἀ. ὀψὲ γεγενῆσθαι σαββάτων, ἢ Ἰωάννῃ ταὐτὸ τοῦτο συμβεβηκέναι πρωῒ ἔτι σκοτίας οὔσης ἱστορηκότι, ἢ Λουκᾷ καὶ Μάρκῳ; τῷ μὲν ὄρθρον βαθύν, τῷ δὲ ἀνατολὴν ἡλίου τὸν αὐτὸν καιρὸν ὀνομάσαντι; Sev.Ant.*res.*(p.796.1; M.46.628C); κατ' ἐκείνην μὲν ὁμολογουμένως...τὴν θείαν νύκτα τῆς ἀ. γενομένης· μηδενὸς δὲ τὴν ὥραν ἐπισημηναμένου *ib.*(p.798.6; 629A); cf. τὴν ἐκ νεκρῶν ἀ. ... καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς ἔγνω, καὶ καθ' ὃν οὐδεὶς ἐπεσημήνατο τῶν εὐαγγελιστῶν καιρόν Eus.*qu.Marin.suppl.*1.1(M.22.984C); **5.** witnesses; not all men, but only apostles and certain other disciples, Or.*Cels.*2.63(p.185.3; M.11.896A); truth enforced by death in public μύθους μὲν ἂν ἔδοξε λέγειν παρὰ πᾶσιν, ἠπιστήθη δὲ πολλῷ πλέον καὶ περὶ τῆς ἀ. λέγων, οὐκ ὄντος ὅλως τοῦ μαρτυροῦντος περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. τῆς δὲ ἀ. προηγεῖσθαι δεῖ θάνατον, ἐπεὶ οὐκ ἂν εἴη ἀ. μὴ προηγουμένου θανάτου. ὅθεν εἰ κρύφα που ἐγεγόνει τοῦ σώματος ὁ θάνατος...ἀφανὴς καὶ ἀμάρτυρος καὶ ἡ τούτου ἀ. ἢ διὰ τί τὴν μὲν ἀ. ἐκήρυττεν ἀναστάς, τὸν δὲ θάνατον ἀφανῶς ἐποίει γενέσθαι;...πῶς... μαθηταὶ παρρησίαν εἶχον περὶ τοῦ τῆς ἀ. λόγου, οὐκ ἔχοντες εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον ἀπέθανεν; ἢ πῶς ἂν ἐπιστεύθησαν λέγοντες γεγονέναι πρῶτον θάνατον, εἶτα τὴν ἀ., εἰ μὴ παρ' οἷς ἐπαρρησιάζοντο, εἶχον τούτους μάρτυρας τοῦ θανάτου; Ath.*inc.*23.1–3(M.25.136C,D); δώδεκα δὲ τῇ ἀ. τοῦ Χριστοῦ μαρτυροῦσι, καὶ ἆρα ἔτι πρὸς τὴν ἀ. ἀπιστεῖς; Cyr.H.*catech.*4.12; testimony of nature and angels, *ib.*14.22,23.

D. proof from its effects μείζονα εἰργάσατο ἡ τούτου ἀ. τῆς ἐκείνων [sc. Elijah and Elisha] ἀ. τί γὰρ τηλικοῦτον τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν ἀναστάντων παιδαρίων δι' Ἠλίου καὶ Ἐλισσαίου γεγένηται, ὁποῖον διὰ τῆς κηρυσσομένης ἀ. Ἰησοῦ; Or.*Cels.*2.58(p.182.2,4; M.11.889A); id. *hom.10.3 in Jer.*(p.73.21; M.13.1361A); ὁ δὲ θάνατος ἐλέγχεται καθ' ἡμέραν αὐτὸς ἐξασθενήσας, καὶ τὰ εἴδωλα καὶ οἱ δαίμονες μᾶλλον νεκροὶ τυγχάνοντες, ὡς ἐκ τούτου μηδένα διστάζειν ἔτι περὶ τῆς τοῦ σώματος ἀ. αὐτοῦ. ἔοικε δὲ ὁ περὶ τῆς ἀ. τοῦ κυριακοῦ σώματος ἀπιστῶν ἀγνοεῖν δύναμιν θεοῦ λόγου καὶ σοφίας Ath.*inc.*31.3,4(M.25.149C); μεγίστη...ἀναστάσεως ἀπόδειξις τὸ τὸν σφαγέντα Χριστὸν τοσαύτην μετὰ θάνατον ἐπιδείξασθαι δύναμιν, ὡς τοὺς ζῶντας ἀνθρώπους πεῖσαι καὶ πατρίδος, καὶ οἰκίας...καὶ αὐτῆς ὑπεριδεῖν τῆς ζωῆς...ταῦτα γὰρ οὐχὶ νεκροῦ τινος...ἀλλ' ἀναστάντος...ἦν τὰ κατορθώματα Chrys.*pan.Ign.*4(2.599B); miracles done by apostles, id.*hom.4.6 in Ac.princ.*(3.90D); *ib.4.7*(92D); S. Peter's change of heart and S. Paul's conversion, id.*hom.1.5 in Ac.9:1*(3.105A,B); id.*hom.89.1 in Mt.*(7.833A).

E. as being Christ himself (cf. Jo.11:25) Χριστὸς κύριος, ὁ τῆς ἀ. ἥλιος Clem.*prot.*8(p.63.19; M.8.196A); ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο...καὶ ἐγένετο ἀ. Ath.*Ar.*1.64(M.26.145B); *Symb.Ant.*(341)2(p.249.16; M.26.721C); ἀ. δέ, ὡς...ἡμᾶς ἀπανιστάς, καὶ πρὸς τὴν ζωὴν ἐπανάγων Gr.Naz.*or.*30.20(p.141.10; M.36.132A); Mod.*dorm.*12(M.86.3308A).

F. other aspects; **1.** cause of joy to Christians Ἰγνάτιος...ἐκκλησίᾳ...ἀγαλλιωμένῃ ἐν τῷ πάθει τοῦ κυρίου...καὶ ἐν τῇ ἀ. αὐτοῦ Ign.*Philad.*proem.; Cyr.H.*catech.*14.1; Gr.Nyss.*res.*5(M.46.684D); **2.** ridiculed by pagans, Or.*Cels.*6.36(p.105.30f.; M.11.1352B); **3.** Resurrection and circumcision περιτέμνεται γὰρ τὸ παιδίον τῇ ὀγδόῃ, ἐπειδὴ ἔμελλε τῇ ὀγδόῃ ἡ ἀ. ... εἴ τις οὖν μὴ πιστεύει τῇ ἀ., ἀπερίτμητός ἐστι τῇ καρδίᾳ ‡Chrys.*occurs.*(2.812B); **4.** etym. of name Eliakim ὃς ἑρμηνεύεται θεοῦ ἀ. Cyr.*Is.*2.5(2.325C).

G. feast of Resurrection; ref. bishop τίς αὐτοῖς [sc. his flock] τὴν ἡμέραν ἀναγγελεῖ τῆς ἀ., κρυπτομένου σου; Ath.*ep.Drac.*10(M.25.533B); τὴν τῆς ἀ. ἑορτήν ‡Chrys.*pasch.*7.5(8.283E); ἐκκλησία οὐ μόνον τὸ πάθος καὶ θάνατον τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀ. αὐτοῦ πάσχα ὀνομάζει...εἰ καὶ ἐν οἱᾳδήποτε ἡμέρᾳ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῶν μετὰ τὴν ιδ′ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης εὑρεθείη αὕτη, λέγω δὲ ἡ ἀ., ἑορταζομένη *Chron.Pasch.*p.228(M.92.553A).

H. dedications to Resurrection; church in Jerusalem, built by Constantine, Eus.*v.C.*3.25(p.89.14; M.20.1085A); *ib.*3.28(p.91.1; 1088D); βασιλεῖς δι' εὐσέβειαν, ἀργυρένδυτον καὶ χρυσοκόλλητον τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν ταύτην ἐν ᾗ πάρεσμεν, τῆς τοῦ σωτῆρος θεοῦ ἀ., ἐξειργάσαντο Cyr.H.*catech.*14.14; cf.*ib.*14.22; situated on Golgotha, *ib.*13.4; Marc.Diac.*v.Porph.*5; ὅπου ἐτάφη καὶ κατῴκησεν ὁ Ναζωραῖος τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας· καὶ ἀνέστη ἐκεῖθεν, καὶ εὐθέως ᾠκοδομήθη ἐπάνω τοῦ τάφου ναός, καὶ προσαγορεύεται ἡ ἁγία ἀ. †Gregent.*disp.*(M.86.729C); πατριάρχης Ἡλίας ᾠκοδόμησεν μοναστήριον πλησίον τοῦ ἐπισκοπείου καὶ ἐν αὐτῷ περισυνήγαγεν τοὺς τῆς ἁγίας ἀ. σπουδαίους εἰς τοὺς περὶ τὸν πύργον τοῦ Δαυὶδ τόπους διεσπαρμένους Cyr.S.*v.Sab.*31(p.116.6); id.*v.Thds.*(p.236.13); Evagr.*h.e.*2.5(p.52.6; M.86.2513A); cave of Resurrection, dist. from the church, Cyr.H.*catech.*18.33; cf.Alex.Sal.*cruc.*(M.87.4037B); church of Resurrection as synonym of see of Jerusalem τὴν μὲν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ ἀ. *τὰς τρεῖς Παλαιστίνας ἔχειν* CChalc.*act*.7(*ACO* 2.1.3 p.5.23;H.2. 492E).

I. heret.; acc. Gnostics, Christ conversed with disciples for 18 months after Resurrection, Iren.*haer*.1.3.2(M.7.469A); allegorized, v. *ἀλληγορέω*; true Resurrection denied by Manicheans, Cyr.H.*catech*.14.21.

II. of biblical characters raised from dead;

A. Lazarus *ἐξῆλθεν τῆς σοροῦ, ὁ νεκρός, οἷος ἦν πρὶν ἢ παθεῖν, μελετήσας τὴν ἀ.* Clem.*paed*.1.2(p.93.23; M.8.256B); *τὴν τοῦ Λαζάρου ἐκ νεκρῶν ἀ. κοινὸν ἔργον γεγονέναι υἱοῦ τοῦ εὐξαμένου καὶ πατρὸς τοῦ ἐπακούσαντος* Or.*Jo*.28.9(8; p.400.8; M.14.700B); Cyr.H.*catech*.18.16; as proof of doctrine of Resurrection, Gr.Nyss.*hom.opif*.25.11(M.44. 221B).

B. of others *πολλοὶ νεκροὶ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰησοῦ, ἀλλὰ μόνοι ἀνέστησαν, οὓς ἔγνω ὁ λόγος ἐπιτηδείους πρὸς τὴν ἀ.* Or.*Cels*.2.48 (p.170.11; M.11.872B); of widow's son at Nain, *cat.Lc*.7:12ff.(p.56. 15); raisings of dead in gospels contrasted with *τελεία ἀ.* of Christ, ‡Chrys.*serm.pasch*.82.

III. of men, in the body;

A. Christ the cause of resurrection; **1.** in gen. *ἀ. ἡμῶν ἐν αὐτῷ ἀπόκειται* Ath.*Ar*.1.43(M.26.100C); *ib*.2.63(281B); Proc.G.*Is*.66:5ff.(M. 87.2708A); Cosm.Ind.*top*.2(M.88.121B) cit. s. *ἀνάκτισις*; **2.** through his death and Resurrection *ὁ δεσπότης ἐπιδείκνυται διηνεκῶς ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἀ. ἔσεσθαι, ἧς τὴν ἀπαρχὴν ἐποιήσατο τὸν κύριον* *1Clem*.24.1; *τὴν γενομένην ἀ. τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν σταυρὸν πάθους περιέχειν μυστήριον τῆς ἀ. τοῦ παντὸς Χριστοῦ σώματος* Or.*Jo*.10.35(20; p.209.31f.; M.14.372B); affirmed against allegorizing Manicheans *σαφής ἐστιν ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀ. μεθ' ἧς εἶχε σαρκὸς γεγονυῖα ἐκ τοῦ προκειμένου ῥητοῦ, οἱ δέ, οἱ ἑτερόδοξοι, ἀλληγορεῖν θέλουσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀ. ἀλληγορήτωσαν καὶ τὴν τοῦ σωτῆρος κακῶς τῷ ἑαυτῶν ἀθετοῦντες τὸ ῥητόν* Or.*comm. in 1Cor*.15:12f.(*JTS* 10 pp.44f.); *τούτου ἕνεκεν τὸ δυνάμενον ἀποθανεῖν ἑαυτῷ λαμβάνει σῶμα, ἵνα τοῦτο τοῦ ἐπὶ πάντων λόγου μεταλαβόν, ἀντὶ πάντων ἱκανὸν γένηται τῷ θανάτῳ, καὶ διὰ τὸν ἐνοικήσαντα λόγον ἄφθαρτον διαμείνῃ, καὶ λοιπὸν ἀπὸ πάντων ἡ φθορὰ παύσηται τῇ τῆς ἀ. χάριτι* Ath.*inc*.9.1(M.25. 112A); *σωτῆρος ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν...τῆς φθορᾶς παυομένης...ἐν τῇ τῆς ἀ. χάριτι...ἵνα κρείττονος ἀ. τυχεῖν δυνηθῶμεν* *ib*.24.1(132C); id.*Ar*.1.8(M.26.28A); *ib*.2.67(289A); *ἡ ταφὴ αὐτοῦ, ἡμῶν ἀ.* id.*inc.et c. Ar*.5(M.26.992A); *θεοῦ, τοῦ μὴ μόνον ἐπαγγελλομένου ποιεῖν τῶν νεκρῶν τὴν ἀ., ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἤδη ἠργμένης ἀ. τοῦ...Χριστοῦ βεβαίαν παρεσχηκότος ἡμῖν ταύτης τὴν πίστιν* ‡Just.*qu.Gr*.10.1(M.6.1477C); *ib*.10.14(1481C); *ἡ ἀρχὴ τῆς ἀ. δι' ἑνὸς ἐπὶ πᾶσαν διατείνει τὴν ἀνθρωπότητα* Gr.Nyss.*or.catech*.16(p.71.12; M.45.52C); id.*Apoll*.55(M.45. 1260A); *ἔστι σωμάτων ἀ. τοῦτο ὁ τάφος δηλοῖ ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις* Chrys.*hom.2.5 in Ac*.(9.22C); ‡Nil.*fr.pasch*.1(M.79.1489D); **3.** through H. Ghost *μεγάλη τοῦ πνεύματος ἡ ἐνέργεια, τοῦ οἰκονομοῦντος ἡμῖν τὸν ἐξ ἀ. βίον* Bas.*Spir*.49(3.41D; M.32.157B); Gr.Naz.*or*.31.29(p.184. 2; M.36.165C) cit. s. *ἀνακτίζω*.

B. def. and general statements *σωμάτων ἀ. ἔσεσθαι πεπιστεύκαμεν μετὰ τὴν τῶν ὅλων συντέλειαν, οὐχ ὡς Στωϊκοὶ δογματίζουσι κατά τινας κύκλων περιόδους γινομένων ἀεί...ἅπαξ δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς αἰώνων πεπερασμένων [καὶ] εἰς τὸ παντελὲς διὰ μόνων τῶν ἀνθρώπων τὴν σύστασιν [ἔσεσθαι] χάριν κρίσεως* Tat.*orat*.6(p.6.15; M.6.817B); *ἡμεῖς...σώματα ἀνίστασθαι πεπιστεύκαμεν. εἰ γὰρ καὶ φθείρεται, ἀλλ' οὐκ ἀπόλλυται· τούτων γὰρ τὰ λείψανα γῆ ὑποδεξαμένη τηρεῖ δίκην σπόρου πιαινομένου καὶ τῷ γῆς λιπαρωτέρῳ συμπλεκομένου. αὖθις ὥσπερ κόκκος γυμνὸς σπείρεται, καὶ...ἠμφιεσμένος καὶ ἔνδοξος ἐγείρεται, οὐ πρότερον εἰ μὴ ἀποθανὼν λυθῇ, καὶ γῇ συμμιγῇ· ὥστε τὴν ἀ. τοῦ σώματος οὐ μάτην πεπιστεύκαμεν* Iren.*fr*.12(M.7.1236A); *οὐχ ὡς οἴεται Κέλσος, τῆς μετενσωματώσεως παρακούσαντες τὰ περὶ ἀ. φαμεν ἀλλ' εἰδότες ὅτι ἡ τῇ ἑαυτῆς φύσει ἀσώματος...ψυχὴ ἐν παντὶ σωματικῷ τόπῳ τυγχάνουσα δέεται σώματος οἰκείου...ὅπερ ὅπου μὲν φορεῖ ἀπεκδυσαμένη ⟨τὸ⟩ πρότερον ἀναγκαῖον μὲν περισσὸν δὲ ὡς πρὸς τὰ δεύτερα, ὅπου δὲ ἐπενδυσαμένη ᾧ πρότερον εἶχε, δεομένη κρείττονος ἐνδύματος εἰς τοὺς καθαρωτέρους...τόπους* Or.*Cels*.7.32(p.182.31; M. 11.1465B); *οὐδὲ γὰρ ἄλλο τί ἐστιν ἡ ἀ., εἰ μὴ πάντως ἡ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀποκατάστασις* Gr.Nyss.*hom.1 in Eccl*.(M.44.633C); id.*anim.et res*. (M.46.148A); id.*Pulch*.(M.46.877A) cit. s. *ἀναπλάσσω*; *τοῦτό ἐστι τὸ μυστήριον...τῆς ἐκ νεκρῶν ἀ., τὸ διαλυθῆναι μὲν τῷ θανάτῳ τοῦ σώματος τὴν ψυχήν...εἰς ἄλληλα δὲ ἐπαναγαγεῖν διὰ τῆς ἀ., ὡς ἂν αὐτὸς γένοιτο μεθόριον ἀμφοτέρων, θανάτου τε καὶ ζωῆς* id.*or.catech*.16 (p.72.8,11; M.45.52D); *τί γὰρ κοινὸν ἔχει ἡ ῥικνότης καὶ πολυσαρκία... πρὸς τὴν ζωὴν ἐκείνην, ἢ τῆς ῥοώδους τε καὶ παροδικῆς τοῦ βίου διαγωγῆς ἠλλοτρίωται; ἓν ζητεῖ μόνον ὁ τῆς ἀ. λόγος, τὸ φυῆναι διὰ γενέσεως ἄνθρωπον· μᾶλλον δὲ...εἰ ἐγενήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον, τὸ δὲ μακρόβιον ἢ ὠκύμορον...μάταιον τῷ τῆς ἀ. λόγῳ συνεξετάζειν... οὔτε δυσκολίας, οὔτε ῥᾳστώνης ἐκ τῆς τοιαύτης διαφορᾶς περὶ τὴν ἀ. οὔσης. τὸν γὰρ τοῦ ζῆν ἀρξάμενον, ζῆσαι χρὴ πάντως, τῆς ἐν τῷ μέσῳ διὰ τοῦ θανάτου συμβάσης αὐτῷ διαλύσεως ἐν τῇ ἀ. διορθωθείσης. τὸ δὲ πῶς ἢ πότε ἡ διάλυσις γίνεται, τί τοῦτο πρὸς τὴν ἀ.;* id.*anim.et res*.(M.46.149B,C); *ὅτι δὲ δυνατὸν καὶ ἐξ ἀτελῶν καὶ ἐκ τελείων, τὸ αὐτὸ γενέσθαι ἀποτέλεσμα, μαρτυροῦσιν οἱ ὑπὸ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἀναστάντες νεκροί· τοιούτους γὰρ αὐτούς, καίτοι τελείους ὄντας κατὰ τὰ μέρη ἡ διὰ τῆς ἀ. ἕνωσις ἀπειργάσατο, ὁποίους καὶ ἐν τῇ μήτρᾳ ἡ φύσις διαπλάττουσα συνῆψε· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐν τῇ προσδοκωμένῃ κοινῇ ἀ., συμβήσεσθαι πεπιστεύκαμεν· τῶν τε γὰρ προδιαλυθέντων καὶ διεφθαρμένων ἤδη σωμάτων, καὶ τῶν ἀρτιτότε ζώντων...τὴν αὐτὴν ἐκ τῆς ἀ. σύστασιν γενήσεσθαι πεπιστεύκαμεν* Leont.B.*arg.Sev*.(M.86. 1941D).

C. pre-Christian foreshadowings; **1.** pagan *τὴν διὰ πυρὸς κάθαρσιν τῶν κακῶς βεβιωκότων, ἣν...ἐκπύρωσιν ἐκάλεσαν οἱ Στωϊκοί· καθ' ὃν καὶ τὸν ἰδίως ποιὸν ἀναστήσεσθαι δογματίζουσι, τοῦτ' ἐκεῖνο τὴν ἀ. περιέποντες* Clem.*str*.5.1(p.332.3; M.9.21A); *κἂν μὴ ὀνομάζωσιν οὖν τὸ τῆς ἀ. ὄνομα, τὸ πρᾶγμά γε δηλοῦσιν, ὅτι Σωκράτης...ἀναστήσεται... καὶ ἀνατραφεὶς Ἀθήνησι φιλοσοφεῖ* Or.*Cels*.5.20(p.22.2; M.11.1212A); mistaken pagan ideas about it, Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.108B); **2.** OT; exeg. Ps.150:3ff. *τὴν ἐκκλησίαν λέγει τὴν μελετήσασαν τῆς σαρκὸς τὴν ἀ. ἐν ἠχοῦντι τῷ δέρματι* Clem.*paed*.2.4(p.182.25; M.8. 441B); Or.*hom.1.16 in Jer*.(p.15.4f.; M.13.276A); *Ἐνὼχ μετέθηκε καὶ τὸν Ἠλίαν ἀνήρπασεν, αἰνιττόμενος ἡμῖν τὸ περὶ τῆς ἀ. δόγμα* Chrys. *res.mort*.8(2.435C); id.*exp.in Ps*.117:17(5.323C,D).

D. defence of doctrine; **1.** statement of its difficulties *τὸν περὶ τῆς ἀ. λόγον (πολὺν ὄντα καὶ δυσερμήνευτον καὶ δεόμενον σοφοῦ εἴπερ τι ἄλλο τῶν δογμάτων καὶ ἐπὶ πλεῖον διαβεβηκότος...)* Or.*Cels*. 7.32(p.182.20; M.11.1465A); *μέγα...τὸ τῆς ἀ. καὶ δυσθεώρητον τοῖς πολλοῖς ἡμῶν μυστήριον* id.*Jo*.10.36(20; p.210.14; M.14.372C); partic. objections *χρὴ καὶ τοὺς περὶ τῆς ἀ. ἀπιστοῦντας...ἢ μηδεμιᾶς αἰτίας ἐξάπτειν τὴν τῶν ἀνθρώπων γένεσιν...ἢ τῷ θεῷ τὴν τῶν ὄντων ἀνατιθέντας αἰτίαν εἰς τὴν τοῦδε τοῦ δόγματος ἀποβλέπειν ὑπόθεσιν καὶ διὰ ταύτης δεικνύναι τὴν ἀ. οὐδαμόθεν ἔχουσαν τὸ πιστόν. τοῦτο δὲ ποιήσουσιν, ἐὰν δεῖξαι δυνηθῶσιν ἢ ἀδύνατον ὂν τῷ θεῷ ἢ ἀβούλητον τὰ νεκρωθέντα τῶν σωμάτων ἢ καὶ πάντῃ διαλυθέντα πάλιν ἑνῶσαι καὶ συναγαγεῖν πρὸς τὴν τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων σύστασιν. ἐὰν δὲ τοῦτο μὴ δύνωνται, παυσάσθωσαν τῆς ἀθέου ταύτης ἀπιστίας* Athenag.*res*.2 (pp.49.31–50.6; M.6.977B); difficulty caused by eating of bodies by animals eaten in turn by men, *ib*.4(p.52.24; 981C); *διὰ δύο πράγματα χρὴ ἀπιστεῖν τῶν νεκρῶν τὴν ἀ. ἢ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν θεὸν ἐγείρειν τοὺς νεκρούς, ἢ διὰ τὸ μὴ λυσιτελεῖν τοῖς ἀνισταμένοις...τούτων δὲ τὸ μὲν ἔστιν ἀσεβές, τὸ δὲ γελοῖον* ‡Just.*qu.Gr*.10.3(M.6.1480A); disbelieved by some of S. Paul's Corinthian converts, Chrys.*hom.in 1Cor*.procem.(10.2D); and by some of Chrys.'s own flock, *ib.1.6*(32A); **2.** condemnation of its denial *ὃς...λέγει μήτε ἀ. μήτε κρίσιν, οὗτος πρωτότοκός ἐστι τοῦ σατανᾶ* Polyc.*ep*.7.1; *βλασφημεῖν τολμῶσι τὸν θεὸν Ἀβραὰμ...οἳ καὶ λέγουσι μὴ εἶναι νεκρῶν ἀ.* Just.*dial*.80.4(M.6. 665A); **3.** arguments in defence; **a.** from God's omnipotence *εἰ, ὥσπερ ἀπίστοις ἀνθρώποις ἀδύνατον φαίνεται γενέσθαι τὴν ἀ., οὕτως ἀδύνατόν ἐστι τῷ θεῷ τὸ ποιεῖν τὴν ἀ. οὐδὲν ἄρα κατὰ τοῦτο διαφέρει θεὸς ἀνθρώπου. εἰ δὲ ἀπειράκις διαφέρει, ὥσπερ οὖν καὶ διαφέρει, πῶς οὐκ ἔστιν ἄτοπον τὸ ἀπιστεῖν θεῷ τὴν ποίησιν ὧν ἔχει τοῦ ποιεῖν τὴν δύναμιν;* ‡Just.*qu.Gr*.10.35(M.6.1488B); which raised Lazarus, Gr.Nyss.*res*.3(M.46.668A); *εἰ γὰρ τέκτονος ἔργον οὐ καταλαμβάνεις, πολλῷ μᾶλλον τοῦ ἀριστοτέχνου θεοῦ. μὴ ἀπιστεῖτε τοίνυν τῇ ἀ.* Chrys.*hom.17.3 in 1Cor*.(10.148E); **b.** from man's nature and end *δεικτέον ἀληθῆ τὸν περὶ τῆς ἀ. λόγον ἀπό τε τῆς αἰτίας αὐτῆς, καθ' ἣν καὶ δι' ἣν ὁ πρῶτος γέγονεν ἄνθρωπος οἵ τε μετ' ἐκεῖνον,... ἀπό τε τῆς κοινῆς πάντων ἀνθρώπων ὡς ἀνθρώπων φύσεως, ἔτι δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ ποιήσαντος ἐπὶ τούτοις κρίσεως* Athenag.*res*.11(p.60.24; M.6.996A); *τῆς μὲν ψυχῆς οὔσης τε καὶ διαμενούσης ὁμαλῶς ἐν ᾗ γέγονεν φύσει...τοῦ δὲ σώματος κινουμένου κατὰ φύσιν πρὸς ἃ πέφυκεν καὶ τὰς ἀποκληρωθείσας αὐτῷ δεχομένου μεταβολάς, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὰς ἡλικίας ἢ κατ' εἶδος ἢ μέγεθος τὴν ἀ. εἶδος γάρ τι μεταβολῆς καὶ πάντων ὕστατον ἡ ἀ.* *ib*.12(p.63.8; 1000A); *εὔδηλον ὡς τῇ τῆς γενέσεως αἰτίᾳ καὶ τῇ γνώμῃ τοῦ ποιήσαντος δείκνυται σαφῶς ἡ ἀ.* *ib*.13(p.63.28,30; 1000C); *ἡ δὲ τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων σύστασις ἐξ ἀνάγκης ἑπομένην δείκνυσιν τὴν τῶν νεκρωθέντων... σωμάτων ἀ. ... ἀ. γὰρ μὴ γινομένης, οὐκ ἂν ἡ τῶν ἀνθρώπων ὡς ἀνθρώπων διαμένοι φύσις* *ib*.15(p.66.18,29; 1004C–1005A); **c.** from justice; judgement believed by many to be chief cause of resurrection *τοῦτο...δείκνυται ψεῦδος ἐκ τοῦ πάντας μὲν ἀνίστασθαι...μὴ πάντας δὲ κρίνεσθαι...εἰ γὰρ μόνον τὸ κατὰ τὴν κρίσιν δίκαιον τῆς ἀ. ἦν αἴτιον, ἐχρῆν δήπου τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας...μηδ' ἀνίστασθαι* *ib*.14(p.65.5ff.; 1001C); but *δεῖ...τὸ φθαρτὸν...ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν,* ἵνα ζωοποιηθέντων ἐξ ἀ. τῶν νεκρωθέντων καὶ πάλιν ἑνωθέντων τῶν κεχωρισμένων...ἕκαστος κομίσηται δικαίως ἃ διὰ τοῦ σώματος ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὰ εἴτε κακά *ib.*18(p.71.17; 1012B); εἰ γὰρ οὐ γίνεται τῶν νεκρῶν ἡ ἀ., πῶς οὐκ ἔσονται ἴσοι ἀλλήλοις οἵ τε δρῶντες τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγῶνας καὶ οἱ ὑπομένοντες; ‡Just.*qu.Gr.*10.38(M.6.1488C); Chrys.*hom.66.3 in Jo.*(8.398A,B); εἰ γὰρ μὴ ἐβούλετο τὰς θύρας ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς τῆς ἀ. ἀνοῖξαι, οὐκ ἂν ἀφῆκε Ἄβελ...φίλον αὐτῷ [sc. θεῷ] γεγενημένον παθεῖν id.*res.mort.*8(2.435C); **d.** from natural phenomena ἴδωμεν...τὴν κατὰ καιρὸν γινομένην ἀ. ἡμέρα καὶ νὺξ ἀ. ἡμῖν δηλοῦσιν *1Clem.*24.3; ταῦτα δὲ πάντα [sc. growth of seeds in ground, etc.] ἐνεργεῖ ἡ τοῦ θεοῦ σοφία, εἰς τὸ ἐπιδεῖξαι διὰ τούτων, ὅτι δυνατός ἐστιν ὁ θεὸς ποιῆσαι τὴν καθολικὴν ἀ. ἁπάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ καὶ θαυμασιώτερον θέαμα θέλεις θεάσασθαι γινόμενον πρὸς ἀπόδειξιν ἀ. οὐ μόνον τῶν ἐπιγείων πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν οὐρανῷ, κατανόησον τὴν ἀ. τῆς σελήνης τὴν κατὰ μῆνα γενομένην Thphl.Ant.*Autol.*1.13(M.6.1044A); τί φατε...ὁρῶντες πολλὰ τῶν ἀερίων τὰς μορφὰς μεταβάλλοντα; ὁποῖα καὶ περὶ τοῦ Ἰνδικοῦ σκώληκος ἱστορεῖται τοῦ κερασφόρου· ὃς εἰς κάμπην τὰ πρῶτα μεταβαλών, εἶτα προϊὼν βομβυλιὸς γίνεται, καὶ οὐδὲ ἐπὶ ταύτης ἵσταται τῆς μορφῆς...μεμνημέναι τῆς κατὰ τὸ ζῷον τοῦτο μεταβολῆς, ἐναργῆ λαμβάνετε τῆς ἀ. ἔννοιαν Bas.*hex.*8.8(1.78E–79A; M.29.184D–185A); from myth of phoenix, Cyr.H.*catech.*18.8; from phases of moon, *ib.*18.10; from plants, Chrys.*hom.66.3 in Jo.*(8.397D); **e.** other arguments εἰ δὲ ἀ. νεκρῶν οὐκ ἔστι κατά σε, διὰ τί τοὺς τυμβωρύχους καταδικάζεις; εἰ γὰρ ἀπόλωλε τὸ σῶμα, καὶ ἀνέλπιστος ἡ ἀ., διὰ τί τιμωρίαν ὑπομένει ὁ τυμβωρύχος; Cyr.H.*catech.*18.5; εἰ δυνατόν [l. ἀδύνατόν] τινι ὑπὲρ τοῦ μὴ ὄντος πράγματος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς προτιμῆσαι τὸν θάνατον, πῶς, εἰ καθ' ὑμᾶς οὐκ ὄντος ἀληθοῦς τοῦ περὶ τῆς ἀ. δόγματος, ὑπὲρ τούτου τῆς ἑαυτῶν ζωῆς προετίμησαν οἱ μάρτυρες τὸν ἑαυτῶν θάνατον; ποίας δὲ ἄλλης θρησκείας πολυτρόποις βασάνοις τε καὶ θανάτοις ἐβεβαιώθη τὸ δόγμα τῆς ἑαυτῶν θρησκείας, λέγω δὴ τῶν Χριστιανῶν περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀ.; ‡Just.*qu.Gr.*10.12(M.6.1481B); οὐδεὶς...λέγοι ἂν ὡς ἀπολογούμενος περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀ. τό· πῶς αἰσθήσεσι μὴ καταλαμβανόμενοι γνώσονται τὸν θεόν; Or.*Cels.*7.37(p.187.29; M.11.1473A); **4.** nature of resurrection body; **a.** Methodius' attack on Origen; Origen's view τὴν ἀ. τῶν νεκρῶν ἀποδεχόμενοι μεταβολάς φαμεν γίνεσθαι ποιοτήτων τῶν ἐν σώμασιν Or.*Cels.*4.57(p.330.2; M.11.1124A); *reductio ad absurdum* of opinion of those who hold that resurrection body is materially same as present body ἐὰν δ' οὖν πυνθανώμεθα αὐτῶν, τίνος ἡ ἀ. γίνεται, ἀποκρίνονται ὅτι τῶν σωμάτων ὧν νῦν περικείμεθα. εἶτα προσεπερωτησάντων ἡμῶν· πότερον τῆς οὐσίας αὐτῶν ὅλης, ἢ οὐχί; κτλ. Meth.*res.*1.20(pp.242–6ff.; M.41.1088C); τοῦτο τὸ εἶδος...τὸ σωματικόν, ὃ ἐν τῇ ἀ. περιτίθεται πάλιν τῇ ψυχῇ, ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβάλλον, οὐ πάντως δὲ τόδε τὸ ἐντεταγμένον τὸ κατὰ τὴν πρώτην ὑποκείμενον *ib.*1.22(p.245.10; M.41.1092A); *ib.*1.23(p.247.1; M.41.1092C); Or.'s opinions summarized ἀκριβῶς νοεῖν, εἴσεται τὴν ἀ. ἐπὶ τούτου μὴ χρῆναι παραλαμβάνεσθαι τοῦ σώματος, ἅτε ἀδυνατοῦντος ἀτρέπτου δι' αἰῶνος μένειν, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ, ἐν ᾧ ὁ αὐτὸς ὁ καὶ νῦν ἐν τούτῳ διασωζόμενος χαρακτὴρ τηρηθήσεται, ἵν' ἕκαστος ἡμῶν καὶ κατὰ τὴν μορφὴν ὁ αὐτὸς ᾖ, καθάπερ ἐλέχθη καὶ Ὠριγένει, οὕτω γὰρ ἐκεῖνος ἔσεσθαι τίθεται τὴν ἀ. *ib.*1.25(p.251.3ff.; M.41.1096C); *ib.*3.3(p.391.5; M.18.317B); Meth.'s attack οὐ...ἀνέξομαι φληναφώντων τινῶν...τὴν γραφήν, ἵνα αὐτοῖς δὴ σαρκὸς μὴ εἶναι προχωρήσῃ ἡ ἀ., ὀστᾶ νοητὰ καὶ σάρκας ὑποτιθεμένων Meth.*res.*1.39(p.282.13; M.18.268B); exeg. Mt. 22:23 Χριστός, εἰ μὴ ἦν ἀ. σαρκός, ἀλλὰ μόνον ἐσώζετο ἡ ψυχή, συνέθετο ἂν αὐτοῖς [sc. Sadducees] ὡς...ὀρθῶς φρονοῦσι. νυνὶ δὲ ἀποκρούεται λέγων· ἐν τῇ ἀ. οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται...οὐ τῷ σάρκα μὴ ἔχειν, ἀλλὰ τῷ μὴ γαμεῖν *ib.*1.51(p.305.5ff.; 281A); *ib.*(p.306.9f.; 281C); σῶμα λέγεται πνευματικόν, οὐ τὸ λεπτομερὲς καὶ ἀερῶδες, καθὼς λέγουσί τινες ὅτι τοιοῦτον αἱ ψυχαὶ ἐν τῇ ἀ. λήψονται σῶμα, ὧν ἐστιν εἷς καὶ Ὠριγένης, ἀλλὰ πνευματικὸν λέγεται τὸ χωροῦν πᾶσαν τοῦ ἁγίου πνεύματος τὴν ἐνέργειαν καὶ κοινωνίαν *ib.*3.16(p.413.7); ἀ. can be predicated only of body, not of immortal soul ἀ. γὰρ οὐκ ἐπὶ τοῦ μὴ πεπτωκότος ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πεπτωκότος λέγεται καὶ ἀνισταμένου *ib.*1.51(p.306.14; M.18.281C); *ib.*1.52(p.308.1,4; M.41.1128A); Chrys.*res.mort.*7(2.434C); **b.** splendour of resurrection body Μωϋσῆς...ὑπέδειξε τὸν τύπον διὰ τῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐπικειμένης τοῦ πνεύματος δόξης...πῶς ἐν τῇ ἀ. τῶν δικαίων δοξασθήσεται τὰ σώματα τῶν ἁγίων Mac.Aeg.*hom.*5.10(M.34.516A); endowed with spiritual wings, *ib.*5.11(516C); ἐν τῇ ἀ. ὅλα τὰ μέλη ἀνίστανται ...καὶ ὅλα γίγνονται φωτοειδῆ...ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει καὶ ὑποστάσει μένει πεπληρωμένος τοῦ πνεύματος *ib.*15.10(581C); acc. practice of virtue in earthly life, Chrys.*hom.86.6 in Jo.*(8.512D); Proc.G.*Is.*16:15ff.(M.87.2713A); **c.** its incorruptibility, Ath.*inc.*27.2(M.25.144A); ἐγὼ γὰρ ἐν τῇ ἀ. τῶν νεκρῶν ἀπολήψομαι παρὰ τοῦ σωτῆρος ἄφθαρτον αὐτό [sc. σῶμα] id.*v.Anton.*91(M.26.972B); ἐν τῇ ἀ. ἀπολαβεῖν τὴν σάρκα, μήτε ὑπόδικον θανάτῳ, μήτε ὑπεύθυνον ἁμαρτίᾳ Bas.*ep.*261.3(3.403B; M.32.972B); ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐκ τῆς σποδιᾶς γενήσεται ἡ ἀ. τοῦ ἐφθαρμένου σώματος, καὶ ἐξαναστήσεται ὁ ἄνθρωπος ζωοποιηθείς τε καὶ ψυχωθείς, τὴν μὲν προλαβοῦσαν φθορὰν ἀποτιναξάμενος, καὶ ἐπενδυσάμενος δὲ τὴν θείαν ἀφθαρσίαν Nil.*epp.*1.111(M.79.132A); δωρουμένου [sc. κυρίου] πᾶσιν ἐν τῇ ἀ. τὸ τῆς προαιρέσεως καὶ τὸ τῆς φύσεως ἄφθαρτον· ὡς κακίας καὶ θανάτου μηκέτι ἐνεργουμένων· κἂν ἕκαστος ἀναλόγως ἀπολαμβάνῃ τοῖς πεπραγμένοις ἐν τῇ αὐτοῦ βιοτῇ ‡Proc.G.*Pr.*16:11(M.87.1384C).

E. discussion whether resurrection is universal; **1.** resurrection of wicked denied, *Did.*16.6; οἱ ἁπλούστεροι τῶν πεπιστευκότων... νομίζουσι τοὺς ἀσεβεῖς τῆς ἀ. μὴ τεύξεσθαι Meth.*res.*1.20(p.242.3; M.41.1088B); πολλοί εἰσι καὶ νῦν λέγοντες, ὅτι ἐνίων μέν ἐστιν ἀ., ἐνίων δὲ οὔ Chrys.*hom.19.1 in Heb.*(12.181C); implied, when resurrection of OT saints is discussed or admitted οἱ ζήσαντες κατὰ τὸν νόμον τὸν διαταχθέντα διὰ Μωυσέως ζήσονται ὁμοίως τῷ Ἰακὼβ καὶ τῷ Ἐνὼχ...ἐν τῇ τῶν νεκρῶν ἀ. ἢ οὔ;...ἐπεὶ οἳ τὰ...καλὰ ἐποίουν εὐάρεστοί εἰσι τῷ θεῷ, καὶ διὰ τοῦ Χριστοῦ τούτου ἐν τῇ ἀ. ... σωθήσονται Just.*dial.*45.2,4(M.6.572B,C); **2.** universal resurrection affirmed τῆς κοινῆς ἀ., ἧς καὶ ἀσεβεῖς μετέχουσιν Chrys.*hom.45.2 in Jo.*(8.264E); ἀ. ... πάντες ἀπολαύσονται...ἐν δόξῃ δὲ οὐ πάντες ἔσονται id.*hom.7.1 in 1Thess.*(11.473D); id.*hom.5.3 in Rom.*(9.464B); id.*exp.in Ps.*48:11(5.212B); **3.** double resurrection, first of righteous only (millennium), then of all men Ἰωάννης...ἐν ἀποκαλύψει γενομένῃ αὐτῷ χίλια ἔτη ποιήσειν ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς τῷ ἡμετέρῳ Χριστῷ πιστεύσαντας προεφήτευσε, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν καθολικὴν καὶ... αἰωνίαν ὁμοθυμαδὸν ἅμα πάντων ἀ. γενήσεσθαι Just.*dial.*81.4(M.6.669A); *ib.*113.4(736D); Or.*hom.2.3 in Jer.*(pp.19.21–20.1; M.13.281A,B); Meth.*symp.*9.3(p.117.19; M.18.184B).

F. doctrine in creeds and liturgy, *Symb.App.*(p.30); πιστεύομεν ...εἰς ἀ. νεκρῶν ‡Ath.*interpr.*(p.66.26; M.26.1232B); ἀναθεματίζομεν πάντας τοὺς μὴ ὁμολογοῦντας ἀ. σαρκός *ib.*(p.66.33; 1232C); πιστεύομεν καὶ περὶ σαρκὸς ἀναστάσεως *Symb.Ant.*(341)1(p.249.8; M.26.721B); προσδοκῶμεν ἀ. νεκρῶν *Symb.*ap.Epiph.*anc.*118(p.147.15; M.43.232D); *Symb.*ap.Epiph.*anc.*119(p.149.9; 236B); ὁμολογοῦμεν... ἀ. νεκρῶν *Symb.Nic.–CP*(p.80.15; H.2.288B); ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἀ. *Symb.Sirm.*3(p.236.5; M.26.693B); *Symb.CP*(360)(p.259.9; M.26.748B); πιστεύω καὶ εἰς νεκρῶν ἀ. ἁπάντων *Lit.Jac.*(*NBP* 10^{2} p.38).

G. other aspects; **1.** as recompense of virtue, *Barn.*21.1; οἱ τούτοις ὑπακούοντες τοῖς προστάγμασιν...τῆς ἀ. καρπὸν τρυγήσουσιν *2Clem.*19.3; ποθοῦμεν πάντα ὅσα θεὸς τοῖς δικαίοις ἐπαγγέλλεται. οὕτως...τὴν τῶν δικαίων ἀ. ποθοῦμεν Or.*Cels.*8.50(p.265.10; M.11.1589C); οὐδεὶς τῶν ὀρθῶς βεβιωκότων τῇ ἀ. διαπιστεῖ...τίνες οὖν εἰσιν οἱ τῇ ἀ. διαπιστοῦντες; οἱ βεβήλους ἔχοντες τὰς ὁδούς Chrys.*hom.45.4 in Jo.*(8.268C); τὸ τῆς ἀ. δόγμα λυμαίνεται ἡ τοῦ βίου φαυλότης id.*hom.47.4 in Ac.*(9.356D); **2.** resurrection and baptism γνώρισμα παλιγγενεσίας, τρόπαιον ἀναστάσεως Clem.*q.d.s.*42(p.190.19; M.9.649D); τῷ μυστικῷ ὕδατι διὰ τοῦ βαπτίσματος ἐνθαπτόμενοι...ἵνα τῇ μιμήσει τοῦ θανάτου ἐπακολουθήσῃ καὶ ἡ τῆς ἀ. μίμησις Gr.Nyss.*Apoll.*55(M.45.1260C); τὸ δὲ βάπτισμα δύναμίς ἐστι πρὸς τὴν ἀ. Bas.*hom.*13.1(2.114A; M.31.424D); **3.** resurrection and chastity παρέλαβεν ὁ λόγος τὴν ἁγνείαν, διδάσκων ὅσον διαπρεπὴς...ἔσται τῇ ἀ. καὶ ὅτι χωρὶς αὐτῆς οὐδεὶς τεύξεται τῶν ἐπαγγελμάτων Meth.*symp.*9.4(p.119.15; M.18.188A); εἰκών τις εἶναι τῆς ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι μακαριότητος ὁ ἐν παρθενίᾳ βίος...εἶτα ὅ τι ἐξαίρετον τῶν ἐν τῇ ἀ. καλῶν, καὶ ἐν τῷ παρόντι καρποῦται βίῳ. εἰ γὰρ ἰσάγγελος ἡ ζωὴ ἡ μετὰ τὴν ἀ. παρὰ τοῦ κυρίου τοῖς δικαίοις ἐπήγγελται· τῆς δὲ ἀγγελικῆς φύσεως ἴδιον τὸ ἀπηλλάχθαι τοῦ γάμου ἐστίν... Gr.Nyss.*virg.*13(p.309.9; M.46.381A); **4.** relation between immortality of soul and resurrection of body τῶν δὲ ἀνθρώπων κατὰ μὲν τὴν ψυχὴν ἀπὸ γενέσεως ἐχόντων τὴν ἀμετάβλητον διαμονήν, κατὰ δὲ τὸ σῶμα προσλαμβανόντων ἐκ μεταβολῆς τὴν ἀφθαρσίαν· ὅπερ ὁ τῆς ἀ. βούλεται λόγος Athenag.*res.*16(p.67.22; M.6.1005C); ἀ. τῶν νεκρῶν ψυχῶν ἀπὸ τοῦ νῦν γίνεται. ἀ. δὲ τῶν σωμάτων ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Mac.Aeg.*hom.*36.1(M.34.749A); **5.** resurrection from Hades διαρρήξῃ τὰ δεσμὰ ψυχῶν τῶν ἐν ᾅδῃ κατεχομένων, τὸν τῆς ἀ. διαπηξάμενος ὅρον ‡Ath.*Apoll.*1.14 (M.26.1117B); ἀνάγκη γάρ τινα ἐξ ᾅδου τὴν ἀρχὴν τῆς ἀ. εἰληφέναι, ἵνα τελεία ᾖ ἡ ἀ. *ib.*1.16(1160D); ᾅδης...ὁ ἀφανὴς τόπος ἐν ᾧ μετὰ διάζευξιν τὴν ἀπὸ τῶν σωμάτων διάγουσιν αἱ ψυχαὶ πρὸ τῆς ἀ. ‡Proc.G.*Pr.*15:11(M.87.1373B); **6.** compared with feast of Tabernacles ἐξεταζομένη τῇ πρώτῃ τῆς ἀ. ἡμέρᾳ εἰσφέρω τὰ προστεταγμένα, εἰ κεκόσμημαι τοῖς τῆς ἀρετῆς καρποῖς, εἰ τοῖς κλάδοις τῆς ἁγνείας κατασκιάζομαι. νόει γάρ μοι τὴν ἀ. εἶναι τὴν σκηνοπηγίαν...καὶ τὰ εἰς τὴν σύνθεσιν παραλαμβανόμενα τῆς σκηνῆς τὰς πράξεις εἶναι τῆς δικαιοσύνης Meth.

*symp.*9.3(p.116.25; M.18.181B); ἐξελθοῦσα κἀγὼ τῆς Αἰγύπτου τούτου τοῦ βίου, ἔρχομαι πρῶτον εἰς τὴν ἀ., τὴν ἀληθινὴν σκηνοπηγίαν, κἀκεῖ τοῖς καρποῖς τῆς ἀρετῆς πήξασα τὴν σκηνήν μου...τῇ πρώτῃ τῆς ἑορτῆς ἀ. ἡμέρᾳ, τῇ κρίσει, συνεορτάζω τῷ Χριστῷ τὴν χιλιονταετηρίδα...εἶτα...ἔρχομαι...εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τοὺς οὐρανούς *ib.*9.5(p.120.11ff.; 189A); id.*res.*2.21(p.375.5; M.18.285C); *ib.*(p.376.4; 316A); **7.** effects of resurrection and belief in it on men and other creatures χάρισμα τοῦ θεοῦ ὑπερπαίει τὴν χρείαν, ὥσπερ καὶ τὸ εἶναι ἐν δόξῃ ἡλίου ἢ σελήνης...ἐν τῇ ἱερᾷ τῶν νεκρῶν ἀ. Or.*Jo.*32.9(6; p.441.5; M.14.765B); ἡ κτίσις...χαίρουσα ἐπὶ τοῖς τέκνοις τοῦ θεοῦ τῇ ἀ. Meth.*res.*1.47(p.299.1; M.18.273C); Bas.*hom. in Ps.*44:1(1.159C; M.29.389A); ῥίζα πάσης τῆς ἀγαθοεργίας, ἡ τῆς ἀ. ἐλπίς...πᾶσα ψυχὴ πιστεύουσα μὲν εἰς ἀ., φείδεται ἑαυτῆς εἰκότως· ἀπιστοῦσα δὲ τῇ ἀ., γίνεται ἔκδοτος εἰς ἀπώλειαν Cyr.H.*catech.*18.1; **8.** description of gen. resurrection ὅτε δὲ γίνεται αὕτη ἡ ἀ. τοῦ ἀληθινοῦ...Χριστοῦ σώματος, τότε τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ τὰ νῦν, ὡς πρὸς τὸ μέλλον, ξηρὰ ὀστᾶ συναχθήσεται, ὀστοῦν πρὸς ὀστοῦν καὶ ἁρμονία πρὸς ἁρμονίαν Or.*Jo.*10.36(p.210.31; M.14.375A); in a certain place, *Apoc.Paul.*14 (p.44); instantaneous, Gr.Nyss.*res.*3(M.46.660C); μετὰ τὴν τῶν σωμάτων ἀ. τῆς βασιλείας ἡμῖν τὴν ἀπόλαυσιν δωρεῖσθαι ὑπέσχετο, καὶ τὴν μετὰ τῶν ἁγίων διαγωγήν, καὶ τὴν ἐν διηνεκεῖ αἰῶνι ἀπόλαυσιν Chrys.*hom.36.5 in Gen.*(4.371A); **9.** various aspects; **a.** question whether men will know one another τοῖς μὲν δικαίοις γνωρισμὸς γίνεται, τοῖς δὲ ἁμαρτωλοῖς οὐδαμῶς, οὔτε ἐν τῇ ἀ. δύνανται γνωρίσαι ἀλλήλους *1 Apoc.Jo.*12(p.79); **b.** ref. 1Cor.15:49 ἡ δὲ εἰκὼν τοῦ ἐπουρανίου ἡ ἐκ νεκρῶν ἀ. Meth.*res.*2.18(p.369.11; M.18.284B); **c.** resurrection promises in Liturgy of Dead λειτουργοὶ τὰς ἐν τοῖς θείοις λογίοις ἐμφερομένας...ἐπαγγελίας περὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἀ. ἀναγνόντες, ...ᾄδουσι τὰς...τῶν ψαλμικῶν λογίων ᾠδάς Dion.Ar.*e.h.*7.2(M.3.556C); τῶν ἱερῶν ἡ θεσμοθεσία...τὸν ὅλον ἄνθρωπον ἁγιάζουσα...τὴν ἀ. ἔσεσθαι διαγγέλλουσα *ib.*7.3.9(565C); **d.** myst. interprn. of three days ἐν τρισὶν ἡ ἀ. ἐνεργεῖται ἡμέραις...τὴν τρίτην φησὶ τὴν πνευματικὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ οἴονται δηλοῦσθαι τὴν τῆς ἐκκλησίας ἀ. ... πρώτην λέγειν εἶναι τὴν χοϊκὴν ἡμέραν καὶ τὴν δευτέραν τὴν ψυχικήν, οὐ γεγενημένης τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀ. ἐν αὐταῖς Heracleon ap.Or.*Jo.*10.37(21; p.212.27–32; M.14.376C).

III. heret.; **1.** resurrection only of initiated (Gnost.) ἀναγεννηθέντες πνευματικοί, οὐ σαρκικοί. αὕτη, φησίν, ἐστὶν ἡ ἀ. ἡ διὰ τῆς πύλης γινομένη τῶν οὐρανῶν, δι' ἧς οἱ μὴ εἰσελθόντες, φησί, πάντες μένουσι νεκροί Hipp.*haer.*5.8(p.93.18; M.16.3146C); **2.** resurrection in earthly flesh λέγει [sc. Heraclitus]...σαρκὸς ἀ. ταύτης ⟨τῆς⟩ φανερᾶς ἐν ᾗ γεγενήμεθα, καὶ τὸν θεὸν οἶδε ταύτης τῆς ἀ. αἴτιον Hipp.*haer.*9.10(p.243.19f.; M.16.3375B); ἀ. δὲ νεκρῶν ὁρίζονται [sc. Severians] εἶναι τὴν τοῦ σώματος τούτου πρὸς τὴν λογικὴν ψυχὴν δευτέραν ἕνωσιν ἀδιάλυτον Tim.CP *haer.*(M.86.64A); to ordinary carnal life, taught by certain monks φασὶ γὰρ...φλέγματι πάλιν καὶ αἵματι...καὶ τροφῇ αἰσθητῇ πρὸς τὸ ζῆν συνέχεσθαι μέλλειν τὰ σώματα κατὰ τὴν ἀ., οὐδενὸς τὸ σύνολον ξένου παρὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν διὰ τῆς ἀ. ἀναφανησομένου, πλὴν τὸ μὴ δύνασθαι πάλιν ἀποθανεῖν Max.*ep.*7(M.91.433B,C); **3.** of heretics repudiating marriage εἰ γοῦν τὴν ἀ. ἀπειλήφασιν, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀθετοῦσι τὸν γάμον, μηδὲ ἐσθιέτωσαν μηδὲ πινέτωσαν. καταργεῖσθαι γὰρ ἔφη τὴν κοιλίαν...ὁ ἀπόστολος ἐν τῇ ἀ. Clem.*str.*3.6(p.218.8ff.; M.8.1152A); **4.** of Origenists εὑρηκότες γὰρ οἱ Φιλοπονιακοὶ τὸν Ὠριγένην λέγοντα ὅτι ἡ αὐτὴ ὕλη ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἀναμορφοῦται, καὶ διὰ τοῦτο τῶν αὐτῶν σωμάτων γίνεται ἡ ἀ., ἐκάλεσαν τοὺς Κονωνίτας Ὠριγενιαστάς Tim.CP *haer.* (M.86.64C); **5.** denied altogether, Just.*dial.*80.4(M.6.665A) cit. s. ἀναλαμβάνω.

IV. met., of spiritual resurrection of man; possible already on earth ἀ. ἔδειξε τοῖς διορᾶν δυναμένοις τὴν ἔτι ἐν σαρκί Clem.*str.*4.16 (p.292.20; M.8.1308A); ὁ κύριος εἰκόνα τῆς πνευματικῆς ἀ. ποιήσας τοὺς νεκροὺς οὓς ἤγειρεν, οὐκ ἀφθάρτους τὴν σάρκα, ἀλλ' ὡς αὖθις ἀποθανουμένους ἤγειρεν id.*exc.Thdot.*7(p.108.18; M.9.657C); ἡμᾶς... ἤδη εἶναι ἐν τοῖς παλιγγενεσίας καὶ ἀ. ἀγαθοῖς Or.*or.*25.3(p.359.15; M.11.500A); id.*schol.in Cant.*3:1ff.(M.17.268D); through repentance, baptism, and mortification, Ign.*Smyrn.*5.3; Gr.Nyss.*hom.12 in Cant.*(M.44.1016D); *ib.*(1017A); in myst. life ἀ. λέγων [Jo.6:40] τὴν ἀπὸ τῆς ἐνύλου γνώσεως ἐπὶ τὴν ἄυλον θεωρίαν μετάβασιν Evagr.Pont.*ep.*7(3.85E; M.32.257B).

V. *rising again* (after a fall); *restoration*, Clem.*prot.*8(p.61.19; M.8.192A); Proc.G.*Gen.*9:4(M.87.296C); Hier.*vir.ill.*(tr.Sophr.Pal.) 63(p.41.1; M.*PL.*23.676A).

VI. *uprising, insurrection*, Cyr.*thes.*34(5^1.354B).

VII. = *elevation*, prob. f.l. for ἀνάτασις: τῆς δὲ τῶν πτερῶν ἐξαπλῆς ἱεροπλαστίας τὴν ἐπὶ τὸ θεῖον...ἀ. Dion.Ar.*c.h.*13.4(M.3.304D); id.*d.n.*4.12(M.3.709C).

ἀναστατέω, *stir up, unsettle* Σίμων...ἀ. τοὺς ὄχλους *Hom.Clem.*2.25; Cyr.*Am.*50(3.304C, vv.ll. ἀναστήσας, ἀνασπάσας).

ἀναστάτωσις, ἡ, *destruction, overthrow*, *Apoc.Dan.*C(p.123).

ἀνασταυρ-όω, 1. *crucify*; of Christ τὸ θνητὸν...προσηλοῦτο ~ούμενον, ὡς ἂν τοῖς πᾶσιν ἡ τοῦ θνητοῦ γνωρισθείη φύσις Eus.*theoph.fr.*3(p.13*.22; M.24.617C); met., of Christ destroying death τὴν δύσιν εἰς ἀνατολὴν μετήγαγεν καὶ τὸν θάνατον εἰς ζωὴν ἀ. Clem.*prot.*11(p.80.26; M.8.232C); ἡττήθη τε τελέως ὁ θάνατος εἰς ἀφθαρσίας ἐκτύπωμα ~ωθείσης τῆς σαρκός Meth.*Porph.*3(p.507.6; M.18.401C); **2.** *crucify* Christ *again, afresh*; ref. Heb.6:6, Or.*Jo.*20.12(p.341.33; M.14.600A); by a second baptism, Ephr.3.202C; Chrys.*hom.9.3 in Heb.*(12.96C); Nil.*epp.*1.204(M.79.160A); Jo.D.*f.o.*4.9(M.94.1120A) citt. s. ἀναβαπτίζω.

ἀνασταχυόομαι, *rise up*, *Orac.Sib.*3.382; *ib.*11.200; *ib.*12.194.

ἀναστέλλ-ω, 1. *send up, raise*; *gird up*, fig. τὸν...διακεχυμένον ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ χαμαὶ τοὺς λογισμοὺς ἔχοντα συρομένους ἀ. διὰ τῆς ζώνης Chrys.*hom.23.1 in Eph.*(11.175A); med., *expose* ἀ. τὰ αἰδοῖα Clem.*prot.*2(p.16.7; M.8.84A); **2.** *draw back* ὁ πατήρ, ὅταν βούληται, ...δύναμιν αὐτοῦ προπηδᾶν ποιεῖ, καὶ ὅταν βούληται, πάλιν ἀ. εἰς ἑαυτόν Just.*dial.*128.3(M.6.776B); ἀποθανόντος γὰρ τοῦ σώματος...ἀ. τὴν ἐπελθοῦσαν ἀκτῖνα τῆς δυνάμεως ὁ σωτὴρ ἀπώλεσε μὲν τὸν θάνατον, τὸ δὲ θνητὸν σῶμα ἀποβαλὼν πάθη ἀνέστησεν Clem.*exc.Thdot.*61 (p.127.21; M.9.688D); **3.** *keep back, restrain*, id.*str.*4.18(p.300.24; M.8.1329A); id.*paed.*2.8(p.197.26; M.8.473B); Chrys.*hom.9.4 in Rom.* (9.516D); φραγμὸς ὁ νόμος...τὰς πρὸς τοὺς πονηροὺς ~ων συνουσίας id.*exp.in Ps.*138:20(5.417B); id.*hom.12.4 in Mt.*(7.166B); **4.** *remove, make away with*, ref. Nah.1:5 ἡ γῆ ἀνασταλήσεται, τουτέστι, χωρήσει πρὸς τὸ μὴ ὄν Cyr.*Nah.*6(3.482B); ἀ. τὸν χρυσάργυρον καὶ τὰ κυνήγια Thphn.*chron.*p.123(M.108.344B).

***ἀναστεναγμός, ὁ,** *groaning, lamentation*, Jo.Mal.*chron.*3 p.63(M.97.141B).

ἀνάστεμα, τό, v. ἀνάστημα.

ἀναστέφ-ω, *crown, wreathe*, Clem.*paed.*2.8(p.202.26; M.8.485B); ἐπειδὴ ἐπαύσατο τῆς νομοθεσίας...ὁ κύριος μυστικῶς αὖθις ~εται ἀκάνθῃ...ὅπως ὁ διὰ βάτου τὸ πρῶτον ὀφθείς, ὁ λόγος, διὰ τῆς ἀκάνθης ὕστερον ἀναληφθεὶς μιᾶς ἔργον τὰ πάντα δείξῃ δυνάμεως *ib.*(p.203.19; 488A).

***ἀναστηλιτεύω,** *proclaim* by public notice, Eus.*h.e.*9.7.15(M.20.813D); *ib.*9.11.2(837B).

ἀνάστημα (-εμα), τό, 1. *height, majesty*; **2.** *erection, structure*; hence *work of creation* εἶπεν ὁ παντοκράτωρ....κοινὸν ἀνάστεμα δῶμεν *Orac.Sib.*8.268; ἢ γὰρ ἴδῃ [sc. Ἀβραάμ] πάντας τοὺς ἐν ἁμαρτίᾳ διάγοντας, ἀπολέσει πᾶν τὸ ἀ. *T.Abr.*A 10(p.88.19); κύριος...ἐπήγαγεν ...τὸν κατακλυσμόν, ἵνα ἐξαλείψῃ πᾶν τὸ ἀ. *A.Andr.et Mt.*20(p.92.8); **3.** *restoration* εἰ μὴ τὸ τοῦ Ἀδὰμ σύμπτωμα εἰς ἀσύγκριτον ἀ. Χριστὸς ἀνεστήσατο ‡Ath.*Apoll.*1.7(M.26.1104C).

ἀναστηρίζω, *set up firmly*, †Apoll.*met.Ps.*67:10(M.33.1404D).

ἀναστοιχει-όω, 1. *resolve into original elements* ἐστι ζητεῖν ⟨εἴ τι⟩ ἔστι μεταξὺ τοῦ 'ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο' καὶ 'θεὸς ἦν ὁ λόγος' ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις ἰδεῖν, οἷον ~ουμένου τοῦ λόγου ἀπὸ τοῦ γεγονέναι αὐτὸν σάρκα καὶ κατὰ βραχὺ λεπτυνομένου ἕως γένηται ὅπερ ἦν ἐν ἀρχῇ Or.*Jo.*1.37(42; p.48.32; M.14.97D); of man at death παρεληλυθότα τὴν ἐντολὴν...εἰς θάνατον ~ωθέντα Meth.*symp.*3.6(p.32.19; M.18.69A); of world at Flood, Chrys.*Laz.*6.7(1.782D); **2.** recombine elements in original form, hence *reform, restore*; **a.** lit. οὔτε γὰρ εἰς...τοιαύτην ἔτι κατάστασιν, οἵα καὶ πρὸ τῆς διακοσμήσεως ἦν, διαλυθὲν ~ωθήσεται τὸ πᾶν οὔτ' αὖ εἰς ἀπώλειαν παντελῆ καὶ φθοράν Meth.*res.*1.47(p.300.3; M.41.1120C); id.*symp.*3.2(p.29.10; M.18.64B); **b.** spiritually; by God, Or.*princ.*3.1.13(p.218.9; M.11.273A); by Christ δεύτερος Ἀδὰμ ~ῶν τὸ γένος...εἰς καινότητα ζωῆς Cyr.*ador.*17(1.600A); in resurrection ὁ τοῦ ἡμετέρου σκεύους πλάστης...διὰ τῆς ἀναστάσεως ἀναπλάσας, πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς κάλλος ~ώσει τὸ σκεῦος Gr.Nyss.*or.catech.*8 (p.45.11; M.45.36B); in eucharist δεχόμεθα ἡμεῖς [sc. Χριστόν] ἐν ἑαυτοῖς διὰ τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκός τε καὶ αἵματος, ἵνα πρὸς καινότητα ζωῆς ~ούμενοι δι' αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀποσκευαζώμεθα Cyr.*ador.*12(1.419D); by H. Ghost, id.*Is.*5.2(2.770D); in baptism εἰ...τὸ ἅγιον πνεῦμα διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀ. ἡμᾶς εἰς εἰκόνα τὴν πρώτην Didym.*Trin.*3.2(M.39.801D); of Christians ταῖς εἰς τὴν ἀμείνω ῥοπαῖς ~οῦντες τρόπον τινὰ τὸν νοῦν Or.*adnot.in Dt.*23:14 (M.17.32D); **3.** *transform* Χάλεβ...ἑρμηνεύεται ὡς καρδία...ὁ πάντα προσέχων τοῖς νοήμασιν...καὶ ὅλος ~ωθεὶς εἰς ἡγεμονικόν Or.*hom.18.2 in Jos.*(p.407.21; M.87.1028B); ἀνεστοιχειοῦτο [sc. Helena] γοῦν αὐτῇ ψυχῇ ἐπὶ τὴν ἄφθαρτον καὶ ἀγγελικὴν οὐσίαν Eus.*v.C.*3.46(p.97.9; M.20.1105D); τὸ αἰσθητὸν ὕδωρ [sc. of baptism] πρὸς θείαν ~οῦται δύναμιν, καὶ ἁγιάζει τοὺς ἐν οἷς ἂν γένηται Ammon.*Jo.*3:5(M.85.1408D); cf.Cyr.*Jo.*2.1(4.147D).

ἀναστοιχείωσις, ἡ, 1. *dissolution* τοῦ οὐρανοῦ ἅμα τῇ γῇ πάλιν ἀ. ἔσται Didym.*Ps.*101:28(M.39.1520A); **2.** *restoration,* of world τελεσθείσης τῆς τῶν ἀνθρώπων γενέσεως, τῷ τέλει ταύτης συγκαταλῆξαι τὸν χρόνον, καὶ οὕτω τὴν τοῦ παντὸς ἀ. γενέσθαι, καὶ τῇ μεταβολῇ τοῦ ὅλου συναμειφθῆναι καὶ τὸ ἀνθρώπινον, ἀπὸ τοῦ φθαρτοῦ καὶ γεώδους ἐπὶ τὸ ἀπαθὲς καὶ ἀΐδιον Gr.Nyss.*hom.opif.*22.5(M.44.205C); *ib.*25.11 (221B); id.*Pulch.*(M.46.877A) cit. s. ἀναπλάσσω.

***ἀναστολέομαι,** med., s.v.l., ‡Chrys.*pasch.*6.5(p.187.18) v. ἀναστολίζω.

ἀναστολή, ἡ, 1. *repression, restraint,* Clem.*str.*2.23(p.193.19; M.8.1096C); Eus.*p.e.*6.6(244D; M.21.416D); †Nil.*vit.*2(M.79.1141B); **2.** *clothing*; of angels at Resurrection, Eus.*fr.Lc.*24:4(M.24.605B).

ἀναστολίζω, *put on* τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀναστολισάμενος ‡Chrys.*pasch.*6.5(8.273C; p.187.18 ἀναστολησάμενος).

***ἀναστομίζω,** *open up* ὁ προχέων τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς πλευρᾶς, τοῦ σιδήρου τὴν φλέβα ταύτην ἀ. Or.*exc.in Ps.*77:31(M.17.141D).

ἀναστομ-όω, 1. *furnish with a mouth* or *outlet* τὴν πέτραν ᾗ ποτε τῷ ξύλῳ ἀνεστομώθη τὸ ὕδωρ Gr.Nyss.*laud.Bas.*(M.46.809D); hence *open up,* id.*hom.2 in Cant.*(M.44.801B); cf. ἀναστομίζω; ref. Cant. 4:12 διὰ τῆς χειροτονίας...\~ωθέντος τοῦ τῆς πηγῆς ὕδατος κοινὸν γένηται κτῆμα τῆς καθόλου ἐκκλησίας ἡ ἐν ἐκείνῳ χάρις id.*ep.*17 (M.46.1065C); pass., *find an opening, burst forth*; of an underground river, Proc.G.*Gen.*2:8f.(M.87.160A); *open up again* πηγὴν ...συγκεχωσμένην ἀ. Gr.Naz.*or.*36.2(M.36.265C); **2.** *rein in, curb,* fig. and met. ἀ. ἅμα καὶ ἐπιστρέφων...πρὸς σωτηρίαν τὸν λαόν Clem.*paed.*1.9(p.135.25; M.8.344A); ἀ. ἐπεχείρει...καθάπερ χαλινῷ Gr.Nyss.*anim.et res.*(M.46.12A); **3.** *baulk* τοσαῦτα \~ωθεὶς τῆς ἐλπίδος ταύτης †Gregent.*disp.*(M.86.721B).

ἀναστράπτω, *shine forth,* of BMV πολυφάτους χάριτας ἀ. Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7(M.96.692A).

ἀναστρεπτέον, 1. *one must behave* πῶς περὶ τὰς τροφὰς ἀ.; Clem.*paed.*2.1(p.153.5; M.8.377A); ἀεὶ ὡς παρόντος τοῦ κυρίου κοσμίως ἀ. *ib.*2.2(p.176.35; 429C); *ib.*2.7(p.189.30; 456C); **2.** *one must pay attention* to οὐ τοίνυν περὶ τὴν λέξιν ἀλλὰ περὶ τὰ σημαινόμενα ἀ. id.*str.*6.17(p.510.3; M.9.381C).

ἀναστρέφ-ω, 1. *turn upside down*; met., *upset,* Hipp.*haer.*6.41 (p.172.22; M.16.3259B); **2.** *turn back*; hence *repeat* αἱρετικοὶ ἀ. πολλάκις τὰ αὐτὰ ῥήματα Didym.*Trin.*2.5(M.39.492A); *turn over* in the mind, *ponder,* Chrys.*hom.53.5 in Mt.*(7.545D); **3.** *behave* Κορινθίους...πιστεύσαντας μὲν ἤδη, τῆς δὲ πίστεως \~οντες οὐκ ἀξίως Euthal.Diac.*epp.Paul.*(M.85.701B).

ἀναστροφή, ἡ, 1. *reversal, inversion*; **2.** *dwelling*; of man with God, Just.*1apol.*10.2(M.6.341A) cit. s. ἄφθαρτος; of Christ's life on earth, Clem.*paed.*2.8(p.194.27; M.8.468A); of millennium τὴν τοῦ κυρίου ἐπὶ γῆς ἀ. Oecum.*Apoc.*20:4(p.219); **3.** *mode of life,* Hipp.*Dan.*1.1(M.10.637A); μηδὲ ἔννοιαν φόβου θεοῦ σχόντες ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀ. αὐτῶν βλασφημοῦντες τὴν ὁδόν *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.48 (M.20.428A); διὰ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀ. ‡Pall.*h.mon.*8(p.38.7; M.34.1139C); **4.** *mode* of speech, ref. Pr.9:1 οὐχ ἑτέρως δυνατὰ νοεῖσθαι...εἰ μὴ κατὰ μόνην μεταφορὰν καὶ ἀ. τῆς λέξεως Eus.*Marcell.*1.3(p.17.11; M.24.749B).

***ἀναστυλόω,** *set up* εἰκὼν ἀνεστυλώθη Areth.*Apoc.*37(M.106.680B).

***ἀνασυνδέω,** *bind up again,* ‡Bas.*const.*18.3(2.562C; M.31.1385A).

***ἀνασυράζω,** *draw up,* Cyr.*glaph.Dt.*(1.419C).

ἀνασύρομαι, *rage, rave* οἱ Ἀρειανοὶ ἀ., τὴν οἰκίαν...ἐνέπρησαν τοῦ ἐπισκόπου Thphn.*chron.*p.60(M.108.201C).

***ἀνασφαιρίζω,** *shoot up, lift up,* Thdt.*Ps.*52:2(1.951); ψυχὴν σὺν τῇ προσευχῇ εἰς οὐρανοὺς ἀ. Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)2.37(M.*PL.*66.201B).

***ἀνασφαλής, 1.** *uncertain,* Cyr.*Ps.*67:7(M.69.1145C); neut. as subst. τὸ ἀ. τῶν ἐτῶν Didym.*Trin.*2.14(M.39.708B); Cyr.*Nest.*2.8 (p.45.4; 6.49A); **2.** *unstable* ἐπ' ἄμφω βαίνειν εἰδώς, ὁ ἀ. id.*Os.*58 (3.90E); id.*Nah.*14(3.491E).

***ἀνασφαλίζω,** *recover*; of Magi recovering themselves from past errors through the sight of Christ, ‡Caes.Naz.*dial.*107(M.38.973).

***ἀνασφάλιστος,** *unfortified, unstable,* †Polyb.*v.Epiph.*64(M.41.108D).

***ἀνασφετερίζω,** *appropriate,* Leont.B.*parasc.*(M.86.1997C).

ἀνασφίγγ-ω, *bind up tightly* τριχὸς...ποικίλως ἀνεσφιγμένης Cyr.*Is.*4.3(2.634C); met. εἰς ἕνα θεότητος λόγον ἡ ἁγία τριὰς \~εται id.*Jo.*10.2(4.911B).

***ἀνασφραγίζω,** *seal anew, rebaptize* τὸν ναύκληρον κατηχήσατε καὶ ἀ. (ἔστιν γὰρ τῆς Ἀρείου μυσαρᾶς αἱρέσεως) Marc.Diac.*v.Porph.*56; *ib.*57.

ἀνασώζω, 1. *recover what is lost, rescue* Ἰησοῦς...τὴν ἐκκλησίαν ἀναλαβών,...ἀ. καὶ ἀνήνεγκεν ἅπερ ἀνέλαβεν Clem.*exc.Thdot.*58(p.126.13; M.9.688A); ὁ ἐνανθρωπήσας...ἵνα ἀνασώσηται τὴν εἰκόνα καὶ ἀναπλάσῃ τὸν ἄνθρωπον Gr.Naz.*or.*7.23(M.35.785C); **2.** *preserve* ἵνα...ἀνασώσῃ πόνους τοῦ προλεχθέντος χρόνου Ephr.1.318F; **3.** *preserve in memory* ἀγαπῶντες, εἰ...ἀποστόλων τὰς διαδόχας κατὰ τὰς διαπρεπούσας...ἐκκλησίας ἀνασωσαίμεθα Eus.*h.e.*1.1.4(M.20.52A); **4.** *rescind* a capital sentence τὴν ἐπ' αὐτοὺς θανατηφόρον ἀνασωσάμενος ψῆφον Philost.*h.e.*9.6(M.65.573A).

ἀνάταξις, ἡ, *arrangement, pattern, T.Sal.*D 8.5.

ἀνατάσσω, 1. *arrange, appoint* τὸν κύκλον τῶν φλβʹ ἐτῶν ἀ. *Chron.Pasch.*p.10(M.92.88C); med., *set forth in order, compose, compile* Εὐνομίου...ἐγκώμιον ἀ. Philost.*h.e.*3.21(M.65.509C); Andr.Caes.*Apoc.*67(M.106.773B); **2.** *lift up* [φω]νὰς ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας πρὸς σὲ ἀνατεταγμένας *Pap.Chr.*(p.431).

ἀνατατικός, *uplifting* ἡ τῶν ὁσίων θεολόγων ἀ. σοφία Dion.Ar.*c.h.*2.3(M.3.141B); neut. as subst., *means of rising* ὁ θεῖος λόγος, πάντοθεν τὸ ἀ. ἡμῖν πορίζόμενος Jo.D.*imag.*1.11(M.94.1241B).

ἀνατατικῶς, *upwards, with uplifting effect* πᾶσα πατροκινήτου φωτοφανείας πρόοδος...ἀ. ἡμᾶς ἀναπληροῖ Dion.Ar.*c.h.*1.1(M.3.120B); πάντα πρὸς τὴν μίαν ἀρχὴν ἀ. ἐπιστρέφει †Proc.G.*Procl.*(M.87.2792^{h}C); Max.*ambig.*(M.91.1385B).

ἀνατείν-ω, *draw* a sword, Anast.S.*haer.*(p.270); med. and pass., *reach up* \~όμενοι ἄνω τῇ ἐννοίᾳ Clem.*paed.*1.5(p.99.31; M.8.269A); Ath.*fr.Job*(M.27.1345A); Χριστὸς...διδάσκων ἡμᾶς...θεοῦ αἰτεῖν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀ. Jo.D.*f.o.*3.24(M.94.1089D); *direct* one's remarks, *make reference* to πολλὰ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον \~όμενος διελέχθη Bas.*hom.in Ps.*44:7(1.165C; M.29.404B).

ἀνατειχίζω, met., *build up, edify,* Cyr.*Joel.*41(3.239D); id.*Is.*2.5 (2.342A).

***ἀνατείχισμα, τό,** *defence* Χριστοῦ μυστήριον, ὅπλον ὥσπερ τι καὶ ἀ. Cyr.*ador.*2(1.79E).

***ἀνατενιστός,** *not to be gazed on,* of the divinity of Christ ὑπὸ τῶν χερουβὶμ ἀ. *A.Xanthipp.*14(p.68.14).

ἀνατήκω, *soften again,* Meth.*res.*1.44(p.292.4; M.18.273A).

ἀνατίθημι, A. act.; **1.** *refer, attribute, assign* δεῖ...τῷ θεῷ τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν ἀ. *M.Polyc.*2.1; Eus.*Marcell.*1.1(p.5.6; M.24.720B) cit. s. ἀνθρώπινος; ἡλίῳ καὶ σελήνῃ...τὴν τοῦ θεοῦ τιμὴν ἀ. Ath.*gent.*9(M.25.17C); πάντα ὅσα μετὰ τὸ γενέσθαι ἄνθρωπος, ἀνθρωπίνως λέγει, ταῦτα τῇ ἀνθρωπότητι δίκαιον ἀ. id.*Ar.*3.43(M.26.413B); Chrys.*hom.5.1 in 2Cor.*(10.466B); ref. Jo.7:16 ἀ. χρησίμως τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τὴν διδασκαλίαν Cyr.*Jo.*4.5(4.413A); ὅσα ἐστὶ τοῦ πατρὸς καὶ αὐτοῦ, τῷ...πνεύματι κοινωνικῶς καὶ ἡνωμένως ἀ. Dion.Ar.*d.n.*2.1(M.3.637C); **2.** *set up* as objects of worship ἀνθρώπους καὶ ἀνθρώπων μορφὰς...εἰς θεοὺς ἀ. Ath.*gent.*9(M.25.20A); *ib.*23(48A); fig. and met., *set up* a verbal image τὴν διὰ λόγων εἰκόνα τῇ τοῦ θεοφιλοῦς ἀ. μνήμῃ Eus.*v.C.*1.10(p.11.28; M.20.921C); as an example ἀνατύπωσιν ὥσπερ εὐαγοῦς πολιτείας τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀ. [sc. Χριστός] Cyr.*apol.Thdt.*10 (p.139.27; 6^{1}.234C); *set forth, publish* ταύτην ἀ. πᾶσαν τὴν ἱστορίαν Chrys.*hom.26.6 in Mt.*(7.322A); *exalt,* Dion.Ar.*c.h.*13.4(M.3.304C); **3.** *set up as votive gift*; *dedicate,* Eus.*h.e.*5.26(M.20.509A); Ath.*inc.*56.1(M.25.196A); **4.** *set apart, devote*; **a.** things to God πάντα τὸν πλοῦτον ἀ. τῷ θεῷ Or.*Jo.*19.10(2; p.309.23; M.14.544B); ref. sabbath ὁ καιρὸς...ἅγιος ἀνατεθειμένος εἰς ἑορτὴν τῷ Χριστῷ Cyr.*Jo.*4.6 (4.428D); Andr.Caes.*Apoc.*68(M.106.444B) v. ἀνάθεμα; **b.** oneself or another to God, Just.*1apol.*25.2(M.6.365B); Clem.*str.*4.5(p.257.26; M.8.1233B); Or.*schol.in Cant.*2:16(M.17.265D); δείξωμεν τοῖς ἔργοις ὅτι...οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ αὐτῷ ἀνεθήκαμεν id.*hom.5.2 in Jer.*(p.32.27; M.13.300A); Meth.*symp.*5.1(p.53.15; M.18.97B); Ammon.*Jo.*4:24(M.85.1424B); of candidate for baptism σοὶ αὐτὸν ἀνατίθεμεν Serap.*euch.*20.1; **c.** *devote* oneself to study, Eus.*h.e.*6.3.9(M.20.529B); to spiritual life, Gr.Nyss.*ep.*2(M.46.1009B).

B. med.; **1.** *set up* a house *for oneself,* Gennad.*fr.Gen.*1:26(M.85.1632C); **2.** *set forth, communicate,* Chrys.*hom.5.2 in 2Tim.*(11.687A); Jo.Mosch.*prat.*176(M.87.3045B); Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3149D); intrans., *confer* (= προσανατίθεμαι); ref. Gal.1:16, Chrys.*hom.21.1 in Ac.*(9.168E); id.*comm.in Gal.*1:16(10.675E); **3.** *take back, revoke* a sentence, Chrys.*hom.4.3 in 2Thess.*(11.534A); **4.** *put back* in time, *delay, postpone,* Synes.*ep.*72(M.66.1436B); Philost.*h.e.*8.6(M.65.561A).

ἀνατιμάω, med., *value,* Mel.*pass.*39 p.14.22.

ἀνατινάσσω, *shake up*; bedding, Clem.*paed.*3.10(p.264.30; M.8.621A).

ἀνατολή, ἡ, A. *rising*; **1.** of sun; hence *dawn* of future life, Or.*Jo.*10.18(13; p.189.15; M.14.337C); met., of Christ (cf. Zach.6:12), Just.*dial.*100.4(M.6.709C); ἀνατολαὶ ἀνατολῶν ἐπέχουσι τὸ πᾶν, καὶ ὁ...πολὺς μέγας ἐπανθεῖ Χριστὸς τοῖς ὅλοις ὑπὲρ ἥλιον ‡Chrys.*pasch.*6.1(p.117.6; 8.264D); ἦν...ἀ., τουτέστι δικαιοσύνης ἥλιος...ὅτι φῶς ἐστι τὸ ἀληθινόν...εἰς νοῦν ἀνατέλλων Cyr.*Zach.*20(3.678A); *ἐκδεχομένους τὴν ἀ. τῆς φωτοφανείας τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας* ‡Bas.*h.myst.*10(p.260.16); *χαῖρε, πύλη...ἐξ ἧς ἡ τῆς ζωῆς ἀ.* Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7(M.96.639D); text applied to Zerubbabel *γνώμῃ θείᾳ ἀνὴρ ἀναπέφανται, ᾧπερ ἐκ τοῦ πράγματος ὄνομα ἀ. λέγει δὲ τὸν Ζοροβάβελ* Thdr.Mops.*Zach.*6:9–15(M.66.541A); *ταῦτα δὲ...περὶ τοῦ Ζοροβάβελ προαγορεύει, οὐχ ὡς μηδέπω τεχθέντος, ἀλλ' ὡς μηδέπω τὴν ἡγεμονίαν παρειληφότος. ἀ. δὲ αὐτὸν ὀνομάζει, ἐπειδὴ δίκην φωτὸς τοῖς τηνικάδε τὴν Ἱερουσαλὴμ οἰκοῦσιν ἀνέτειλεν, ἀωρίᾳ κακῶν ...κατεχομένοις* Thdt.*Zach.*6:12–13(2.1621); ref. Gen.38:27–30 [sc. *ὁ βίος*] *πρῶτος* [i.e. before giving of Law] *διὰ τοῦ Ζαρᾶ ἐδηλοῦτο, ὃς ἑρμηνεύεται ἀ.· φωτὸς γὰρ εὐσεβείας αἱ πρῶται τῆς ἀ. αὐγαί, διὰ τῶν πρώτων ἐν ἀνθρώποις εὐσεβησάντων ἐξέλαμψαν* Eus.*qu.Steph.*7.5 (M.22.909A); **2.** *the east, oriental world Παῦλος...κῆρυξ γενόμενος ἔν τε τῇ ἀ. καὶ ἐν τῇ δύσει 1Clem.*5.6; Ath.*apol.sec.*65(p.144.21; M.25.365C); *ἡ ἀ. πᾶσα σχεδὸν...(λέγω δὲ ἀ. τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰλλυρικοῦ μέχρις Αἰγύπτου) μεγάλῳ χειμῶνι...κατασείεται...ὑπὸ...Ἀρείου* Bas.*ep.*70 (3.163D; M.32.433C); **3.** sing. and plur. with preps., *eastwards*; **a.** as direction of prayer and worship, v. *εὐχή*; ref. Zach.14:4 *οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Ἱερουσαλὴμ προσευχόμενοι κατὰ ἀνατολάς, προσεύχονται εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν...πρὸς δε Ἕλληνας ἐκεῖνό φαμεν, ὅτι οὐχ ὡς ἐν ἀ. περιγραφομένου τοῦ θεοῦ κατὰ ἀ. προσκυνοῦμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ θεὸς φῶς ἀληθινόν ἐστι...πρὸς τὸ φῶς τὸ κτιστὸν ἀφορῶντες, οὐκ αὐτὸ ἀλλὰ τὸν ποιητὴν αὐτοῦ προσκυνοῦμεν* ‡Ath.*qu.Ant.*37(M.28.620A); ref. Mal.4:2, ‡Bas.*h.myst.*10(p.260.9); Jo.D.*f.o.*4.12(M.94.1133Bff.); in baptismal rite *ὅτε οὖν τῷ σατανᾷ ἀποτάττῃ...ἀνοίγεταί σοι ὁ παράδεισος...καὶ τούτου σύμβολον, τὸ στραφῆναί σε ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀ. τοῦ φωτὸς τὸ χωρίον* Cyr.H.*catech.*19.9; *Const.App.*7.45.2; **b.** ref. orientation of churches *ὁ οἶκος ἔστω ἐπιμήκης, κατὰ ἀνατολὰς τετραμμένος, ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἔχων τὰ παστοφόρια πρὸς ἀ.* *Const.App.*2.57.3; *οἱ...ἀπόστολοι κατὰ ἀ. τὰς τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίας προσέχειν ἐποίησαν, ἵνα πρὸς τὸν παράδεισον ἀφορῶμεν* ‡Ath.*qu.Ant.*37(M.28.620B).

B. *growing, springing up διδόναι...ὑετὸν ἐν ἐρήμοις εἰς ἀ. χλόης* *Pss.Sal.*5.11; Nil.*exerc.*49(M.79.780B).

ἀνατολικός, *eastern*; met., ref. Gen.2:8 *τῆς ἐκπτώσεως τῶν φωτεινῶν τε καὶ ἀ. τῆς μακαριότητος τόπων...τὴν μνήμην* Gr.Nyss.*or.dom.*5(p.102.15; M.44.1184C); of persons or communities *εἴης πρᾶος...τοῖς σοῖς ἀ.* Const.ap.Eus.*v.C.*2.55(p.63.25; M.20.1029C); *Symb.Ant.*(345)10(p.254.11; M.26.736A); *ὑποστάσεις οἱ ἀ. λέγουσιν, ἵνα τὰς ἰδιότητας τῶν προσώπων ὑφεστώσας καὶ ὑπαρχούσας γνωρίσωσιν* Geo.Laod.*ep.dogm.*(p.288.21; M.42.432D); *Ποιμήν, ἥτις ἔν τισιν ἀ. ἐκκλησίαις δημοσίᾳ ἀναγινώσκεται* Hier.*vir.ill.*(tr.Sophr.Pal.)10 (p.14.1; M.*PL.*23.657A, Lat. *apud quasdam Graeciae ecclesias*).

***ἀνατολόβλεπτος,** *facing east*, of BMV ref. Ezech.44:1ff. *χαῖρε, πύλη, ἡ ἀ.* Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7(M.96.689D).

***ἀνατομεύς, ὁ,** *dissector*, met. *ἀ. ... τῶν προφητικῶν λόγων* Or.*hom.39.2 in Jer.*(p.297.32; M.13.544C).

ἀνατομή, ἡ, 1. *cutting up, dissection*; of martyrdom, v.l. in Ign.*Rom.*5.3; **2.** *opening up* of ground in ploughing, Cyr.*Lc.*9:61 (p.98.18).

ἀνατομικός, *relating to anatomy ἀ. ἐγχειρήσεσιν* ‡Gr.Nyss.*or.1 in Gen.1:26*(M.44.257B); *ἀ. βίβλοις* Melet.*nat.hom.*synops.(M.64.1081B).

ἀνατρεπτικός, 1. *turning upside down, overthrowing*, met. *νόμοι τῶν ἐξ αἰῶνος παρ' αὐτοῖς Ἕλλησιν ἐθῶν ἀ.* Eus.*d.e.*3.6(p.138.11; M.22.233A); Chrys.*hom.60.3 in Mt.*(7.610A); *refuting* wrong ideas, Dion.Al.ap.Eus.*p.e.*7.19(334A; M.21.564B); Epiph.*haer.*76.13(p.360.14; M.42.545B); in bad sense, *subversive*, Or.*Cels.*2.2(p.128.31; M.11.797C); [sc. *λόγια*] *πίστεως ἀ.* *Const.App.*2.61.3; *τὰ ῥήματα...ἀ. τῆς ἀναστάσεως* Chrys.*hom.2.6 in Col.*(11.342B); **2.** pass., *subverted ἁμαρτανόντων ἡμῶν ὁ λογισμὸς ἀ. τῆς ἁμαρτίας γίνεται* Proc.G.*Gen.*3:13 (M.87.201B).

ἀνατρεπτικῶς, *by way of refutation* or *subversion*, Epiph.*haer.*26.7(p.283.25; M.41.341B); *ib.*76.31(p.380.32; M.42.580C); *ib.*76.51(p.405.25; 624B).

***ἀνάτρεπτος,** *unchanged*, prob. f.l. for *ἀπαράτρεπτος* or *ἄτρεπτος*, ‡Just.*qu.et resp.*46(M.6.1292C).

ἀνατρέπω, 1. *overthrow, upset*; *root up ἀπὸ ψυχῆς ἀ. ... συγγεννηθέντα...δόγματα* Or.*Cels.*2.2(p.128.24; M.11.797B); *refute*; *subvert ῥήματα δούλων ἀ. δυνάμενα τὸν δεσπότην* Chrys.*hom.1.1 in Philm.*(11.775C); *M.Pers.*1.3(p.423.9); **2.** *turn back εἰς φυγὴν ἀ.* Meth.*res.*2.4(p.337.14; M.41.1169C); *Pers.*(p.25.5); **3.** *throw back, throw open* gates, Chrys.*hom.9.1 in Mt.*(7.130E); hence *break open* a seal, id.*hom.10.4 in 1Thess.*(11.501A); **4.** *take back* a gift, id.*hom.61.4 in Mt.*(7.616C).

ἀνατρέχω, trans., *outrun, surpass*, Cyr.*glaph.Gen.*1(1.5D); *Exorc.*28(p.341).

ἀνάτρητος, *bored through*, Synes.*ep.*52(M.66.1380C).

ἀνατροπή, ἡ, *overthrowing, subversion τὴν περιτομὴν ἀ. τοῦ εὐαγγελίου* Chrys.*comm.in Gal.*1:7(10.669B); *checking*, of death as necessary *ἐν τοῖς πᾶσιν...οἷς ἡ διάνοια πρόχειρος εἰς ἁμαρτίαν, πρὸς ἀ. ταύτης* Tit.Bost.*Man.*2.12(M.18.1157A).

***ἀνατροπικῶς,** *by way of refuting*, Epiph.*haer.*76.27(p.375.22; M.42.572A).

ἀνατροφή, ἡ, *nurture, nourishment*; spiritual *εἰς ἀ. σωτηρίας* Clem.*paed.*1.6(p.114.24; M.8.300A); *διὰ τὴν ἀ. τὴν ἐκ τοῦ λόγου* *ib.*(p.119.24; 308C).

***ἀναττίκιστος,** *not in Attic style, not 'highbrow'*, Isid.Pel.*epp.*5.263(M.78.1489C).

ἀνατυπ-όω, A. *impress*; **1.** *stamp τὸν...Χριστοῦ χαρακτῆρα ἐν αὐτῷ* [sc. *τῷ νομίσματι*] *κατὰ τοῦ ἰδίου ἀνετυπώσατο* ‡Jo.D.*ep.Thphl.*3(M.95.348C); met. of issuing coinage *Νεστόριος...τὴν μὲν θεοτόκος φωνὴν...ἀπεβάλετο, τὴν δὲ χριστοτόκος παραχαράξας ἀντεχάλκευσέ τε καὶ ἀνετύπωσε* Evagr.*h.e.*1.2(p.7.10; M.86.2424B); **2.** *mould, form, fashion τὰ μὲν φαῦλα φεύγειν, ἐν δὲ τοῖς βελτίστοις ἑαυτὸν ~οῦν* Ath.*Ar.*3.20(M.26.365C); Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.151.12; M.45.392B); *ὁ τοῦ υἱοῦ τὴν οἱονεὶ μορφὴν τῇ διανοίᾳ λαβών, τῆς πατρικῆς ὑποστάσεως τὸν χαρακτῆρα ἀνετυπώσατο* id.*diff.ess.*8(M.32.340B); *οὐκ ἂν ὁ Χριστὸς ἐλάμβανεν ἑαυτῷ σῶμα καὶ ἔπλασε, τὴν εἰκόνα τοῦ δημιουργοῦ εἰς ἑαυτὸν ~ῶν* Epiph.*haer.*44.4(p.195.15; M.41.828A); **3.** *remodel, form anew διὰ γὰρ τὴν ἐκείνου γραφὴν καὶ αὐτὴ ἡ ὕλη ἐν ᾗ καὶ γέγραπται, οὐκ ἐκβάλλεται, ἀλλ' ἐν αὐτῇ ~οῦται* Ath.*inc.*14.1(M.25.120C); Epiph.*haer.*30.1(p.333.14; M.41.405B).

B. *represent*; **1.** in gen. *ἄλλῳ τινὶ* [v.l. *ἐπ' ἄλλου τινὸς*] *τὴν ἐξήγησιν ἀνετυπωσάμην* *Hom.Clem.*14.10; Gr.Naz.*or.*11.2(M.35.833B); *καθάπερ τι βασιλείας εἶδος ἐν αὐτοῖς καθορᾶν τὸ διὰ τῶν καθαρῶν νοημάτων ~ούμενον* Gr.Nyss.*hom.1 in Cant.*(M.44.776B); *τί...τούτου...αἰσχρότερον τοῦ θήλειαν ἑαυτῷ ~οῦν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας;* Epiph.*haer.*66.33(p.72.24; M.42.81B); *μηδὲ...διπρόσωπον ἡμῖν ~ου τὸν Ἐμμανουήλ* Cyr.*inc.unigen.*(5^1.694E); **2.** *picture, envisage οὐδὲ γὰρ ἤργει* [sc. *ὁ δημιουργός*] *οὐδέποτε, τῷ λογισμῷ ~ούμενος ἐν ἑαυτῷ τὸ κάλλος αὐτοῦ τῆς τεχνῆς* Meth.*arbitr.*22.9 (p.205.13); *τὰ ἀνυπόστατα...κατὰ δὲ ἀναζωγράφησίν τινα τῆς ἐννοίας καὶ φαντασίαν μόνην ~ούμενα* Bas.*Eun.*1.6(1.217C; M.29.524A); *ἀνετύπωσεν ἡ ψυχὴ τὴν ὄψιν* Chrys.*hom.18.4 in Jo.*(8.109E); *διὰ τῶν ὁρωμένων...τὸν ποιητὴν τούτων...ἀνετυπώσατο* Max.*ambig.*(M.91.1216B); **3.** *picture again*, ‡Meth.*Sym.et Ann.*2(M.18.352B); *ἀνατύπωσόν μοι καὶ ἔτι εἰκόνα τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου* †Jo.D.*B.J.*14 (M.96.981A); **4.** *imagine ἄνθρωποι δὲ ταύτην* [sc. *κακίαν*] *ὕστερον ἐπινοεῖν ἤρξαντο καὶ καθ' ἑαυτῶν ~οῦσθαι* Ath.*gent.*2(M.25.5C); *ἀνετυπώσατό τινα ὁμιλίαν οὐκ εὐπρεπῆ* Bas.*hom.*3.1(2.17C; M.31.200D); *τούτων μὲν οὐδὲν προσεδόκων ἀλλὰ τἀναντία ἀνετύπουν παρ' ἐμαυτῷ* Chrys.*ep.*14.1(3.595E); **5.** *devise ἡ ψυχὴ...ζητοῦσα τὸν θεὸν κατὰ πλάνην πολλοὺς θεοὺς ἀνετύπωσε* Tat.*orat.*13(p.14.30; M.6.836A); *εἴδωλον δέ, ὅσα ~οῦσα ψυχὴ ποιεῖ ἐξ οὐχ ὑπαρχόντων πρωτοτύπως* Or.*adnot.in Ex.*20:4(M.17.16C); Ath.*inc.*11.4(M.25.116B); *ἁπλῆν εἶναι καὶ πάντῃ μίαν, φησί, τούτων ἑκάστην τῶν οὐσιῶν, ἃς τῷ λόγῳ ἀνετυπώσατο* Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.89.8; M.45.321A).

C. *typify, figure διὰ δὲ τοῦ ὕψους τῶν ἑξήκοντα πηχῶν τοὺς ἑξήκοντα πατριάρχας, δι' ὧν τὸ κατὰ σάρκα ἡ εἰκὼν τοῦ θεοῦ ὁ λόγος ἀνετυπώθη καὶ ἀνεπλάσθη* Hipp.*Dan.*2.27.7; *τῶν προσφερομένων θυμάτων, ἃ μὲν ἐδήλου Χριστὸν ὡς ὑπὲρ ἡμῶν σφαζόμενον, ἃ δὲ καὶ ἡμᾶς ~οῖ. μονονουχὶ καταθυμιῶντας τῷ θεῷ τὴν...ζωήν* Cyr.*ador.*15(1.520D); id.*Jon.*1(3.366C).

ἀνατύπωσις, ἡ, 1. *formation*, lit. *ὡς τὸ φύραμα...εἰς...βελτίω ἀ. κατασκευάζεται* Epiph.*haer.*37.1(p.52.11; M.41.644B); of an idea *διὰ τῆς ἀ. τῶν ἐννοιῶν* Marc.Er.*opusc.*5.10(M.65.1045C); hence *conception*, Gr.Naz.*or.*20.9(M.35.1076B); *ib.*29.4(p.78.1; M.36.77C); **2.** *representation διὰ τῆς ὀνειρώδους...τῶν δογμάτων ἀ.* Gr.Nyss.*Eun.*1 (1 p.138.9; M.45.376D); Cyr.*apol.Thdt.*10(p.139.26; 6^1.234B); Max.*cp.*4(M.91.416B); *ἐπὶ ταῖς εἰδωλικαῖς ἀ.* Thdr.Stud.*antirr.*1.7(M.99.337A); **3.** *prefiguration ὁ Μωσῆς εἰκόνα καὶ ἀ. τῆς ἐν Χριστῷ μεσιτείας τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐποιεῖτο* Cyr.*ador.*2(1.50E).

***ἀναυάγητος,** *not shipwrecked*; of ships, Cyr.*deip.BMV* 1(p.19.11; M.76.256B); Rom.Mel.(*AS* 1 p.46); of sailors, ‡Chrys.*Joseph* 1 (6.604A); Leont.B.*parasc.*(M.86.1993B); hence *unsubmerged*, ref. Gen.1:9 *ἀ. τοῖς πελάγεσι φυλάττων τὴν ἤπειρον* Bas.Sel.*or.*1.2(M.85.32B); in gen., *unharmed οἱ τρεῖς παῖδες...τὴν ἀνθρακίαν ὡς ῥοδοπαράδεισον κατανοοῦντες, ἀ. διέμειναν* Eus.Al.*serm.*1(M.86.317C).

ἀναυξάνω, *increase ἀνηύξαντο δὲ λαοί* †Apoll.*met.Ps.*106:38(M.33.1480A; ed. *ἀνηέξηντο* p.228).

***ἀναυσία, ἡ,** *remedy for sickness,* Jo.Clim.*past.*2(M.88.1168D).

ἀναϋτέω, *call upon, invoke,* †Apoll.*met.Ps.*41:8(M.33.1369D); *ib.* 77:34(1425C).

[*]ἀναύχενος, = sq., s.v.l., Cosm.Mel.*schol.*in Gr.Naz.*carm.*2.2.7 (*poem.*)104(M.38.487).

ἀναύχην, *without a neck,* Gr.Naz.*carm.*2.2(poem.)7.104(M.37. 1559A).

[*]ἀναφαλανδός, = ἀναφάλαντος, *forehead-bald, A.Petr.et Paul.*9 (p.183.2); *ib.*21(p.188.8).

[*]ἀναφαλάς, = foreg., Jo.Mal.*chron.*10 p.256(M.97.388C); *ib.*5 p.106(M.97.196B).

ἀναφανδόν, 1. lit., *visibly, openly*; as indecl. adj. μίξεις ἀ. Bas. *leg.lib.gent.*2(p.45; M.31.569A); **2.** met., *clearly* ἀ., οὐ δι᾽ αἰνιγμάτων Clem.*paed.*2.10(p.211.10; M.8.504B); Meth.*res.*1.52(p.307.8; M.41. 1125C); μονονουχὶ βοῶντος τοῦ τύπου καὶ ἀ. ἀνακεκραγότος Cyr.*Os.*34 (3.62C).

***ἀναφέρετος,** v.l. for ἀναφαίρετος, *Lit.Jac.*(p.184.18).

ἀναφέρ-ω, A. *bring, carry, lift up*; *bring forth,* fig. τοῦ πνεύματος [sc. in baptism]…εἰς τὰς ἡμετέρας ἐμπεσόντος ψυχάς…τὴν…εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου…ὡς ἀπὸ χωνευτηρίου στίλβουσαν ∼οντος Chrys.*hom. 10.2 in Jo.*(8.59E); **1.** *hunch* the shoulders, Chrys.*hom.17.7 in Mt.*(7.232A, v.l. φερομένους); **2.** *take up* to heaven τὴν ψυχὴν εἶδεν ∼ομένην ὁ γέρων Ath.*v.Anton.*60(M.26.932A); εἰς οὐρανὸν οἱ πιστοὶ ∼ονται Cosm.Ind.*top.*3(M.88.137B); esp. ref. Ascension ∼ων εἰς τὸν οὐρανὸν ἣν ἐφόρει σάρκα Ath.*Ar.*3.48(M.26.425B); ἡμεῖς…οὓς ἀνέφερεν…διὰ τοῦ ἰδίου σώματος id.*inc.*25.6(M.25.140C); πάλιν εἰς οὐρανὸν ∼όμενος…καὶ ὡς ἐν θριάμβῳ νικηφόρος ∼όμενος Cosm.Ind. *top.*2(M.88.121D) cf. ὁ…Ἰησοῦς…ἀνήνεγκεν ἅπερ ἀνέλαβεν Clem. *exc.Thdot.*58(p.126.14; M.9.688A); **3.** *raise, uplift,* spiritually ἀνήνεγκεν ἐκ τοῦ σκότους Hegem.*Arch.*7(p.10.14; M.10.1437B); ἵνα…εἰς μείζονα ἀνενεχθῶσιν Chrys.*hom.54.1 in Mt.*(7.546B, v.l. ἐνεχθῶσιν); **4.** *bear, take upon oneself*; of Christ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνοίσει Just.*dial.*13.7(M.6.504B); Ath.*Ar.*2.62(M.26.144A); ὁ κύριος… ∼ων διὰ τοῦτο γίνεσθαι καθ᾽ ἡμᾶς Vict.*Mc.*15:24(p.437.7); *undergo* ἐνδείας οὐ χαλεπῶς ∼ουσιν Gr.Naz.*or.*43.34(M.36.541C); **5.** *bring up, raise* a matter εἴ τινά σοι δοκεῖ μὴ καλῶς εἰρῆσθαι…∼ων λέγε Meth.*arbitr.*3(p.155.1; M.18.248B); **6.** *call to mind, recall* ὥσπερ δι᾽ ὀνείρων ἀμαυρὸν αὐτῶν τὸ εἶδος ∼ω *Hom.Clem.*12.8; φίλου εὐεργεσίας ἀ. Chrys.*hom.1.1 in Tit.*(11.731B); ὁ νοῦς…τῶν γεγονότων ἀ. τὰς φαντασίας †Nil.*mal.cog.*2(M.79.1201C); **7.** *raise, increase* τὰς ῥόγας ἀνήνεγκεν ἕως σ´ νομισμάτων Thphn.*chron.*p.289(M.108.709B).

B. *offer*; **1.** for consideration, *bring forward, present* to the mind, Just.*dial.*71.3(M.6.644A); τὰ διδάγματα [sc. τοῦ Χριστοῦ] ἀ. id. *2apol.*2.2(M.6.444A); Or.*sel.in Ps.*16:14(M.12.1224A); **2.** ref. prayer and thanksgiving; OT ἐδέοντο Μωϋσέως ἵνα…ἀνενέγκῃ δέησιν *Barn.* 12.7; Ath.*exp.Ps.*141:2f.(M.27.540B); Diod.*Ps.*58:12(M.33.1596B); Christian τὰς προσευχὰς ἡμῶν…ἀ. πρὸς τὸν θεόν *2Clem.*2.2; οἱ πόδες ἐν ἐκκλησίᾳ…εὐχαριστίαν ∼ουσιν Bas.Sel.*or.*10.1(M.85.141A); in intercessory prayer, hence of liturg. commemoration μεγίστην ὄνησιν πιστεύοντες ἔσεσθαι ταῖς ψυχαῖς, ὑπὲρ ὧν ἡ δέησις ∼εται, τῆς… προκειμένης θυσίας Cyr.H.*catech.*23.9; περιεῖλεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ…τοῦ μὴ ∼εσθαι ἐν τῇ προσφορᾷ Call.*v.Hyp.*(p.68); οὐ κοινωνῶ αὐτῷ οὔτε ∼ω τὸ ὄνομα αὐτοῦ *ib.*(p.69); (= *recitetur*) *Cod.Afr.*81; Anast.Ap. *a.Max.*2.17(M.90.153C); **3.** *offer* sacrifice; **a.** pagan φασί τινες… θεοὺς ἐφ᾽ οἷς αἱ εἰκόνες…τὰς θυσίας ἐπ᾽ ἐκείνους ∼εσθαι Athenag.*leg.* 18.1(M.6.925A); Ath.*gent.*25(M.25.49B); **b.** Jewish ἐν τῇ…παρουσίᾳ μὴ…θυσίας ἀφ᾽ αἱμάτων ἢ σπονδῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ∼εσθαι Just. *dial.*118.2(M.6.749C); ἀποφάσκει…τὸ δεῖν [sc. ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ Χριστοῦ]…∼εσθαι κάρπωμα Cyr.*ador.*9(1.309B); θυσίαν τῷ θεῷ ἀνενέγκας…ὁ Νῶε Cosm.Ind.*top.*2(M.88.85A); **4.** of Christ's self-offering εἰ…τῆς εὐωδίας τὸ θυμίαμα…τὸν κύριον ∼ειν λέγοιεν τῷ θεῷ…τὸ τῆς ἀγάπης δεκτὸν ∼ειν τὸν κύριον Clem.*paed.*2.8(p.197.21, 23; M.8.473B); Or.*Jo.*1.35(40; p.45.18; M.14.93A) cit. s. θυσία; ὑπὲρ πάντων τὴν θυσίαν ἀνέφερεν Ath.*inc.*20.2(M.25.132A); τὰ ἡμέτερα πάθη δέχεται παρ᾽ ἡμῶν καὶ τῷ πατρὶ ἀ. ‡Ath.*Ar.*4.6(p.50.13; M.26. 476B); **5.** eucharistic, *offer* sacrifice γινέσθω ἡ θυσία…καὶ ὅταν ἀνενεχθῇ μεταλαμβανέτω ἑκάστη τάξις…τοῦ κυριακοῦ σώματος *Const. App.*2.57.21; also abs., *consecrate the eucharist, offer the* Christian *sacrifice* ἐπιτρέψεις δὲ αὐτῷ καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀνοῖσαι· ἐὰν δὲ…μὴ θελήσῃ ἀνενέγκαι, κἂν τὴν εἰς τὸν λαὸν εὐλογίαν αὐτὸν ποιήσασθαι καταναγκάσεις *ib.*5.28.3; μόνον τὸν μὲν πρεσβύτερον…ἀ., βαπτίζειν, εὐλογεῖν τὸν λαόν *ib.*3.20.2; **6.** Collyridian τινὲς…γυναῖκες…ἐν ἡμέρᾳ τινὶ…ἄρτον προτιθέασι καὶ ἀ. εἰς ὄνομα τῆς Μαρίας Epiph.*haer.*79.1 (p.476.18; M.42.741A); **7.** *set* the oblation *upon the altar* τῆς ἱερατικῆς λειτουργίας, τῆς τε τοῦ ἄρτον ἢ ποτήριον ∼ειν [sc. τοὺς διακόνους] CAnc.*can.*2.

C. *bring* or *carry back*; **1.** *refer*; **a.** trans.; of persons, i.e. *interpret …as referring* to τὸν ς´ ἀριθμὸν εἰς τὴν ὕλην…ἀ. [sc. Heracleon] Or.*Jo.*10.38(22; p.214.33; M.14.380B); τὰς ἀποστολικὰς φωνὰς [sc. Col.1:15ff.] ἐπὶ τὴν σάρκα ἀ. Eus.*Marcell.*2.3(p.44.32; M.24.800B); ref. Lc.2:52 εἰς αὐτὸν [sc. Logos] ∼ουσι τὸ λεγόμενον 'προέκοπτεν' Ath.*Ar.*3.53(M.26.433C); **b.** pass. intrans.; of things, *have reference* to [Ex.12:10]…κεχρῆσθαι ὡς ∼ομένῳ ἐπὶ τὴν περὶ τὸν σωτῆρα οἰκονομίαν Or.*Jo.*10.16(13; p.187.3; 333C); εἰς αὐτὸν ἀ. … ἡ ἄμπελος πολλαχῶς Meth.*symp.*10.5(p.127.31; M.18.201B); **2.** *report* τὴν… κατηγορίαν…∼ουσι δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ Ath.*apol.sec.*65(p.144.4; M.25. 365A); εἴ τις…μὴ ∼ῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Sophr.H.*conf.*(M.87.3369D); **3.** pass.; of a reading, *be read, occur* ἡ λέξις εὑρίσκεται παρὰ μὲν τοῖς ἑβδομηκονταδύο κειμένους [l. -μένη] ἐν δὲ τῷ ἑβραϊκῷ μὴ ∼ομένους [l. -μένη] Epiph.*metr.*7(M.43.248B).

ἀναφής, 1. *impalpable*; of God, Tat.*orat.*4(p.5.4; M.6.813A); Gr.Nyss.*Eun.*12(1 p.274.9; M.45.980D); ψηλαφητὴ μὲν ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, ἀ. δὲ τὸ θεῖον *ib.*(2 p.275.11; 885C); Jo.D.*f.o.*1.2(M.94.792C); of H. Ghost, Gr.Naz.*or.*41.9(M.36.441B); Gr.Nyss.*or.catech.*6(p.29. 10; M.45.25C) cit. s. ἀνείδεος; **2.** met., *not needing a touch* οὐκοῦν οὐκ ἔν γε τῷ θύειν τὸ δουλεύειν ἐστίν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ βουλεύεσθαι τρυφερόν τε καὶ οἷον ἀ. τοῖς αὐτοῦ θελήμασιν ὑποφέρειν τὸν αὐχένα Cyr.*Is.*4.1 (2.575C).

***ἀνάφθας, ὁ,** = νάφθας, *naphtha,* v.l. in Hipp.*haer.*5.17(p.115.19; M.16.3178B).

ἀναφοιτ-άω, 1. *return, go back* ἦσαν ἐν ἐλπίσι τοῦ…εἰς τὴν ἄνωθεν αὐτοῖς…εὐγένειαν ∼ήσειν Cyr.*Nah.*15(3.493C); id.*ador.*1(1.32E); of Christ τὸν ἐν εἴδει τῷ καθ᾽ ἡμᾶς ∼ῶντα θεὸν εἰς τὴν…οὐσιωδῶς ὑπάρχουσαν δόξαν id.*Ps.*46:6(M.69.1053D); ἀποπεράνας…τὸ μυστήριον, εἰς τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ κατὰ φύσιν ἀ. δόξαν id.*Lc.*19:11(M.72. 869C); **2.** *go up, ascend,* id.*glaph.Ex.*3(1.327C); of Christ τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα πρὸς τὴν τῆς θεότητος φύσιν ἀ. id.*inc.unigen.*(5^1.684B); εἰς τὴν τῆς θεότητος δόξαν ∼ώσης αὐτοῦ τῆς σαρκός id.*Arcad.*(p.86.3; 5^2.78B); Jo.D.*f.o.*1.2(M.94.793A); Jo.Mon.*hymn.Geo.*9(M.96.1400D); met. ὁ νοῦς…ἀ. πρὸς τὸ ἄμεινον Cyr.*ador.*1(1.31B); id.*Ps.*17:34(M. 69.825B); πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἀρετῶν τὴν ἀγάπην ∼ήσωμεν Jo.D.*hom.* 1.5(M.96.553A).

***ἀναφοίτησις, ἡ,** *ascent*; of Christ into heaven, Ath.*exp.Ps.* 67:34(M.27.304D); Cyr.*Ps.*7:8(M.69.752A); id.*Lc.*24:51(p.107.3); of his Resurrection, Thdr.Abuc.*opusc.*4(M.97.1521B); met. τὴν εἰς τὰ ὄρη νοητὴν ἀ. Cyr.*Ps.*10:2(M.69.789D).

ἀναφορά, ἡ, *leading up* to something *higher*; hence

A. *reference*; **1.** in gen. ὁ ἐξ…τὴν ἀ. εἰς τὸν υἱὸν ἀνείληφε τοῦ θεοῦ Meth.*symp.*8.11(p.95.15; M.18.157A); Eus.*d.e.*proem.(p.251.10; M.22. 413A); id.*h.e.*1.3.8(M.20.72B); Synes.*ep.*57(M.66.1393C); ταῦτα…τὴν ἀ. εἰς τὸ τοῦ…πατρὸς ἔχει πρόσωπον Cyr.*Jo.*1.5(4.48E); **2.** partic. of rel. of Son to Father πᾶσα…ἡ τοῦ κυρίου ἐνέργεια ἐπὶ τὸν παντοκράτορα τὴν ἀ. ἔχει Clem.*str.*7.2(p.7.21; M.9.412B); πᾶσα γὰρ ἀσεβὴς φωνὴ εἰς τὸν υἱὸν λέγεσθαι τολμωμένη εἰς τὸν πατέρα τὴν ἀ. ἔχει Alex.Al.*ep.Alex.*9(p.26.5; M.18.564A); Ath.*Ar.*2.62(M.26.277D); Gr.Nyss.*tres dii*(M.45.128B); of men to divine will, Const.ap.Eus. *v.C.*3.20(p.87.12; M.20.1080A); of creation to God, Gr.Nyss.*hex.*25 (M.44.85D); Thdr.Mops.*symb.*(p.98.26; M.66.1017C).

B. little different from preceding, *relationship*; **1.** of Son to Father ὁ δὲ ἐξ ἐκείνου [sc. τοῦ θεοῦ] ἔχων τὴν ἀ. εἰς ἐκεῖνον ἑνοῦται πάλιν Const.*or.s.c.*3(p.156.11; M.20.1237C); cf. supra A.2; **2.** of the two natures in Christ ἑνὸς προσώπου ἐφ᾽ ὃ ἡ ἀ. τῶν τε φύσεων καὶ τῶν φυσικῶν ἰδιωμάτων *Lit.Jac.*(*NBP* 10^2 p.37); in Nestorian controversy ὅταν τοίνυν ἐρωτῶσιν 'ἀνθρωποτόκος ἢ θεοτόκος ἡ Μαρία;' λεγέσθω παρ᾽ ἡμῶν 'ἀμφότερα'. τὸ μὲν γὰρ φύσει τοῦ πράγματος, τὸ δὲ τῇ ἀ. Thdr.Mops.*fr.inc.*15(p.310.14; M.66.992B); but this conception of divinity *by relation* is rejected by orthodox, Cyr.*Chr. un.*(5^1.73Ef.); εἴ τις λέγει…κατ᾽…ἀ. … τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς ἄνθρωπον γεγενῆσθαι…ἀνάθεμα ἔστω Justn.*conf.anath.*4(p.90. 3; M.86.1015A); εἴ τις κατὰ ἀ. … θεοτόκον λέγει τὴν…ἀειπάρθενον Μαρίαν…ἀ. ἔ. *ib.*5(p.92.1; 1015B); Oecum.*Apoc.*3:7(p.60); Max. *opusc.*(M.91.125Cf.); **3.** of incarnate Son's manhood to Father τῶν δὲ μετὰ τὴν ἕνωσιν τρόποι εἰσὶ τρεῖς…τὰ δὲ κατ᾽ οἰκείωσιν καὶ ἀ., ὡς τό 'θεέ μου, θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;'…τὸ ἡμέτερον τοίνυν οἰκειούμενος πρόσωπον καὶ μεθ᾽ ἡμῶν τάσσων ἑαυτόν, ταῦτα ἔλεγεν Jo.D.*f.o.*4.18(M.94.1185Df.); **4.** in gen.; body to soul, Clem.*str.*4.5 (p.257.33; M.8.1233C); other faculties to the reason, *ib.*6.16(p.500. 22; M.9.360C).

C. *transference* of idea, dist. from μεταφορά in that ἀ. implies the passage to a higher plane οὐκοῦν βίαιος καὶ κατηναγκασμένη τῶν προκειμένων λέξεων ἡ ἐπὶ τὴν σάρκα τοῦ σωτῆρος ἀ. Eus.*e.th.*3.3 (p.151.2; M.24.992A); τὰ ἀλληγορικῶς παρὰ τῶν προφητῶν περὶ τοῦ θεοῦ λεχθέντα κατ' ἀ. ἐκ τῶν φύσει εἰς τὸ οὐ φύσει ‡Just.*qu.et resp.*10 (M.6.1260B).

D. eucharistic *offering*; **1.** vague ref. to this as a whole, *Can.App.* 3; *Lit.*ap.*Const.App.*8.11.11; ἀναφοραὶ μυστηρίων ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπετελοῦντο Pall.*v.Chrys.*10(p.59.21; M.47.34); *M.Thdot.1* 7(p.65.17); Niceph.Ur.*v.Sym.*156(M.86.3132B); Cyr.S.*v.Euthym.*28(p.45.9); its place in whole liturgy προφητῶν ἀνάγνωσις καὶ εὐαγγελίου κηρυκία καὶ θυσίας ἀ. καὶ τροφῆς ἱερᾶς δωρεά *Const.App.*2.59.4; in rel. to intercessions μικρόν ἐστι...τὸ ἐν ταῖς ἁγίαις ἀ. ἀεὶ τὸ ὄνομά σου κεῖσθαι; Chrys.*hom.18.5 in Ac.*(9.151B); fig. ἀπὸ τοῦ περὶ τῆς εἰκόνος λόγου πεποιημένοι τὴν ἀρχὴν τῆς ἀ., ὅς ἐστιν ὁ Χριστός Or.*Jo.* 6.52(34; p.161.26; M.14.292B); **2.** properly of the *canon, anaphora*; **a.** in gen. πρὸ...τοῦ ταύτης [sc. τῆς ἀναιμάκτου θυσίας] ἀρχὴν ποιήσηται, τοῖς πᾶσι...παραγγέλλει λέγων· ἄνω σχῶμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας, καὶ τὴν τοῦ λαοῦ ὑπόσχεσιν δεξάμενος θαρρεῖ προσενέγκαι τῷ θεῷ τὴν ἀ. Cyr.S.*v.Euthym.*29(p.46.18); ἀ. λέγεται διὰ τὸ πρὸς θεὸν ἀναφέρεσθαι Anast.S.*synax.*(M.89.833C); ref. deacon's invitation before ἀναφορά: στήκετε...μετ' εὐλαβείας, στήκετε μετὰ φόβου ἐν τῇ φοβερᾷ ὥρᾳ τῆς ἀ. *ib.*(833B); *ib.*(836D); cf. πρόσσχωμεν τῇ ἁγίᾳ ἀ., ἐν εἰρήνῃ τῷ θεῷ προσφέρειν *Lit.Jac.*(p.196.20); **b.** consecratory effect of reciting it, Jo.Mosch.*prat.*25(M.87.2869Df.); **c.** its order traditional, *A.Thom.*B 48(p.39.33); ἀναφορὰν σχεδιάζει ἑτέραν παρὰ τὴν πατρόθεν ταῖς ἐκκλησίαις παραδεδομένην, μήτε τὴν τῶν ἀποστόλων αἰδεσθείς, μήτε δὲ τὴν τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι συγγραφεῖσαν, λόγου τινὸς κρίνων ἀξίαν· ἐν ᾗ ἀ. βλασφημιῶν (οὐ γὰρ εὐχῶν) τελετὴν ἀπεπλήρωσεν Leont.B.*Nest.et Eut.*3(M.86.1368C).

E. *report* συνετάξαμεν τῇδε ἡμῶν τῇ ἀ. καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς πίστεως CAnt.(363)*ep.*ap.Socr.*h.e.*3.25.16(M.67.453B).

F. = *prosphora*, eucharistic loaf λαμβάνει τὴν ἀ. σφραγίζων αὐτὴν μετὰ τῆς λόγχης *Euchol.*(p.85); *Nomoc.*12.

ἀναφορεύς, ὁ, *bearer, bearing-pole*, of Cross ὁ ἀληθινὸς βότρυς, ὁ ἐπὶ τῶν ξυλίνων ἀ. ἑαυτὸν δείξας Gr.Nyss.*hom.3 in Cant.*(M.44.829C); in gen. of a support, Eudoc.*Cypr.*2.112(M.85.849B).

ἀναφορικός, gram., *relative* τὸ ὅς, ἀ. ἄρθρον Areth.*Apoc.*1(M.106 508D).

ἀναφράσσω, 1. *block up*, *Apophth.Patr.*(M.65.416C); *Chron.Pasch.* p.298(M.92.745C); met. τῆς δυσσεβούσης ψυχῆς ἀ. ἐπαγγέλλεται τὰς ὁδοὺς...ὁ θεός Cyr.*Jo.*3.4(4.272C); **2.** *remove barriers, open* ἀναφράξαντες τὴν θύραν εἰσεληλύθαμεν Jo.Clim.*scal.*6(M.88.797A).

***ἀναφυή, ἡ,** *sprout*, met. ῥάβδος καὶ βλάστημα μὲν αὐτός [sc. Christ], ἤγουν ἀ. καὶ ἀνατολή Cyr.*Zach.*33(3.707B; φυή A).

***ἀναφυής**, *growing upwards*, met. ἀ. γὰρ ἡ ἀρετή, καὶ πρὸς τὸ ἄνω βλέπει Gr.Nyss.*hom.4 in Cant.*(M.44.849A).

ἀναφυράω, *mix with leaven*, fig. ἀναζυμωθέντες καὶ ἀναφυραθέντες αὐτοῦ τῷ πνεύματι ‡Chrys.*pasch.*6.3(p.161.11; 8.269E); τῇ τοῦ κυρίου ...σαρκώσει ἀ. τὸν ἅπαντα κόσμον Isid.Pel.*epp.*1.201(M.78.312B).

***ἀναφυρμός, ὁ,** *disturbance*, Cyr.*ador.*14(1.504B).

***ἀνάφυρσις, ἡ,** *ferment* ἡ ἐν πόλεσι καὶ θορύβοις ἀ. Isid.Pel.*epp.*1. 220(M.78.321A).

ἀναφύρ-ω, *mingle*; in eucharist ~ει ἑαυτὸν ἡμῖν...τούτῳ ~όμεθα καὶ γεγόναμεν ἡμεῖς Χριστοῦ σῶμα ἓν καὶ σὰρξ μία Chrys.*hom.82.5 in Mt.*(7.788B,C); κεράσωμεν οὖν ἑαυτοὺς εἰς σῶμα ἕν, οὐ τὰ σώματα ἀλλήλοις ~οντες, ἀλλὰ τὰς ψυχὰς ἀλλήλαις τῷ τῆς ἀγαπῆς συνδέσμῳ συνάπτοντες id.*prod.Jud.*1.6(2.385D).

ἀναφυσητός, *domed, arched*, Marc.Diac.*v.Porph.*75.

ἀναφυτεύ-ω, *plant*, fig. ~ει τὸ ἑαυτοῦ γεώργιον ὁ ἀληθινὸς γεωργὸς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους Gr.Nyss.*hom.15 in Cant.*(M.44.1092C).

ἀναφύω, 1. *cause to spring up*, met. ὁ...νόμος ὁ τοὺς ἐμπαθεῖς ἀ. ... περισπασμούς Meth.*res.*2.6(p.340.15; M.18.304C); *Hom.Clem.*6.2; **2.** intrans., *spring up*; into spiritual life, Gr.Nyss.*or.catech.*40 (p.164.1; M.45.105A); Cyr.*Mal.*43(3.866A); of Christ's generation, id.*Jo.*3.6(4.312D).

ἀναφωνέω, 1. *announce, proclaim, acclaim*; **2.** *apply a term* to τό 'κύριος Σαβαώθ', τῷ τῶν ὅλων ἀ. θεῷ Cyr.*ador.*6(1.211B).

***ἀναφωνιστής, ὁ,** *singer*, Melet.*nat.hom.*13(M.64.1205B).

***ἀναφωτίς, ἡ,** *skylight*, Epiph.*mens.*3(M.43.241); *Dial.Tim.et Aquil.*117 r° (p.91).

ἀναχαίνω, *open the mouth*; *long for* ἄρα δυνάμεθα πρὸς ταῦτα ἀ. Ephr.1.25E; *cat.Ac.*1:4(p.5.23).

ἀναχαιτίζ-ω, 1. *hold back, check*, Chrys.*hom.86.2 in Mt.*(7.814A); αὐτοὺς ἀ. τῆς ἐλπίδος *ib.*78.1(751E); σεπταῖς ἀνεξικακίαις τὸν τῶν ἁγίων μυσταγωγὸν ἀ. νοῦν Cyr.*Lc.*6:27(M.72.593D); ἀτάκτους ὁρμὰς ἀ. Nil.*epp.*1.292(M.79.189B); **2.** *draw back*, intrans. act. and pass. ἀ. τῆς ἐπὶ τὸν θάνατον ὁρμῆς Clem.*paed.*1.9(p.140.20; M.8.353A); Ἰορδάνην...ἀ. ἐπὶ τῇ αὐτῶν παρόδῳ Thdr.Heracl.*Is.*14:27(M.18.1340A); φύσις, ὅταν ἁμαρτάνουσα μὴ ~ηται Chrys.*hom.26.1 in Gen.*(4.244D).

***ἀναχάλκευσις, ἡ,** *forming anew, restoring* to life τὴν τῶν νεκρῶν ἀ. ‡Nil.*fr.pasch.*2(M.79.1496B); Cosm.Ind.*top.*3(M.88.165C).

ἀναχαλκεύω, *forge anew, restore*; **1.** lit. ἀνδρίαντα...ἀ. Chrys. *hom.8.1 in Col.*(11.380C); **2.** met., of restoration: to health, Cyr. *Jo.*2.5(4.193E); id.*Is.*5.6(2.919A); ‡Meth.*Sym.et Ann.*1(M.18.349A); to life, Cosm.Ind.*top.*3(M.88.144C); of human nature to immortality, Cyr.*Ps.*91:9(M.69.1228B); id.*Soph.*44(3.622D); Zach.Mit.*opif.* (M.85.1125B); of men to courage, Cyr.*Jo.*10.2(914A); τὴν τῆς... διεφθαρμένης συγχύσεως ἀ. αἵρεσιν Const.Pogon.*edict.*(H.3.1448A).

ἀναχαράσσω, *engrave anew*; of divine commandments engraved again on heart after being obliterated by sin, Gr.Nyss.*v.Mos.* (M.44.372D); id.*Pss.titt.*A 7(M.44.457A).

***ἀναχειροτον-έω,** *reordain* ~ῆσαί τινας ἐτόλμησεν ὃ μέχρι σήμερον οὐδεὶς τῶν αἱρετικῶν ποιήσας φαίνεται Bas.*ep.*130.2(3.222E; M.32. 564C); ref. glorification of Christ οὐ γὰρ ὁ ὢν κύριος ~εῖται πάλιν εἰς κυριότητα, ἀλλ' ἡ τοῦ δούλου μορφὴ κύριος γίνεται Gr.Nyss.*Apoll.*53 (M.45.1252C).

***ἀναχειροτόνησις, ἡ,** *reordination*, *Cod.Afr.*48; περὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἀ. Phot.*nomoc.*1.25(M.104.1008C).

ἀναχέ-ω, 1. *pour over, saturate* τῇ ἀληθείᾳ τὸν ἀνακεχυμένον ἡμῶν τρόπον Clem.*paed.*1.5(p.102.8; M.8.273B); **2.** *pour back, reabsorb* Σαβελλιανοὶ...λέγοντες προφορικὸν καὶ πάλιν ~όμενον τὸν λόγον Epiph.*anac.*16(v.l. p.213.23; M.41.849); Thdt.*haer.*1.19(4.311); πνεῦμα...δύναμιν...οὔτε πρὸς τὸ ἀνύπαρκτον ~ομένην Jo.D.*f.o.*1.7(M. 94.805B); **3.** *mingle, pour together* ἡ μίξις...~ουσα καὶ ἀναμίξασα ἀμφοτέρων τὰ σώματα Chrys.*hom.12.5 in Col.*(11.420D); Sophr.H. *ep.syn.*(M.87.3184A); **4.** *spread* καλύπτρη...ὑπὲρ ὤμου...ἀγκέχυται λαιοῖο Paul.Sil.*Soph.*775(M.86.2149A).

ἀναχλαινόω, *clothe with a mantle*, Nonn.*par.Jo.*19:2(M.43.897B).

***ἀναχλοάζω,** *become young again*, Gr.Naz.*carm.*1.2.1.592(M.37. 567A).

[*]**ἀναχονεύω,** v. ἀναχωνεύω.

ἀναχρώννυμι, 1. *smear*, Chrys.*hom.6.8 in Mt.*(7.101B); id.*hom. 4.2 in Rom.*(9.457A); met. μέλιτος τὴν ἐπιστολὴν ἀ. id.*ep.*58(3.625D); **2.** *taint, infect*, id.*hom.15.1 in Eph.*(11.110B); id.*hom.57.3 in Jo.* (8.335D); id.*fem.reg.*3(1.253B); **3.** *perfume* τὸν ἀέρα ἀ. τῆς ὀσμῆς id. *hom.2.1 in 1Thess.*(11.432D), id.*hom.54.3 in Jo.*(8.313C); id.*ep.*27 (3.610C).

ἀνάχυσις, ἡ, *confusion*; in gen., Nil.*exerc.*46(M.79.776D); Cyr. *ador.*14(1.504B); id.*Abac.*58(3.573E); denied of natures of Christ οὐδέ...ὁμοιότης ἀ. τινα τῶν ὑποστάσεων ἐργάσεται id.*Jo.*1.2(4.16B); μὴ ἄρα τις ἀ. συμβῆναι νομισθῇ id.*Nest.*1(p.22.8; 6.15C); καὶ οὐ δήπου φαμὲν ἀ. ... ὡς μεταστῆναι μὲν τὴν τοῦ λόγου φύσιν εἰς τὴν ἀνθρώπου id.*Heb.*(p.421.16; M.74.1004C); and of Persons of Trin. εἴπερ οὕτως ἔχων ὁμοούσιός ἐστι τῷ πατρί, τὴν δὲ εἰς ἄλληλα πάντως ἀ. ἐπιδέξεται τὰ ὁμοούσια, οὐδὲν κωλύσει κατὰ τὸ εἰκὸς πατέρα νοεῖσθαι τὸν υἱόν, ὡς ὁμοούσιον πατρί, καὶ μεταχωρεῖν εἰς ἐκεῖνο δυνάμενον ...ἀλλὰ τοῦτο ἄτοπον id.*Jo.*1.4(35E); τριάδα...ἄνευ προσωπικῆς ἀ. Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3152D).

***ἀναχυτέον,** *one must pour out, disperse*, Clem.*paed.*3.11(p.272. 34; M.8.640C).

ἀναχώνευσις, ἡ, *melting down again, recasting*, of body at resurrection ὅπως τὰ μὲν αἴσχη...διὰ τῆς...ἀ. ἀπόληται Meth.*res.*1.43 (p.290.11; M.18.272B); ὅταν...ἴδῃς...καταρρέουσαν ἡμῶν τὴν σάρκα... τὴν ἀ. ἀνάμενε Chrys.*Laz.*5.2(1.764C).

ἀναχωνεύ-ω, *melt down again, recast*; **1.** lit., Meth.*res.*1.43(pp.290. 4,291.7; M.18.272A,C); Chrys.*hom.40.2 in 1Cor.*(10.380B); id.*hom.8.3 in Col.*(11.384F); ἀναχονεῦσαι Nil.*epp.*2.200(M.79.305B); **2.** met., in baptism [sc. τὸ πνεῦμα] χωρὶς πυρὸς ~ον καὶ ἀνακτίζον δίχα συντρίψεως Gr.Naz.*or.*40.8(M.36.368B); τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὥσπερ ἐν χωνευτηρίῳ τῷ βαπτίσματι ~ον [sc. τὴν ψυχήν] Chrys.*hom.40.2 in 1Cor.* (10.380B); id.*Eutrop.*2.11(3.396Df.); †Jo.D.*B.J.*11(M.96.956C).

ἀναχωρ-έω, 1. *withdraw, leave*; **a.** lit., of those who withdraw from celebration of eucharist before it is finished, Chrys.*prod.Jud.* 1.4(2.374E); **b.** met., *leave* a subject, Chrys.*hom.32.4 in 1Cor.*(10. 291A); **2.** *withdraw* from world to live religious life ~ῶν τῶν βιωτικῶν πραγμάτων Mac.Aeg.*hom.*14.1(M.34.569D); ~ήσαντες τοῦ κόσμου...ἐν πολλῇ προσκαρτερήσει εὐχῆς καὶ νηστείας *ib.*29.2 (716C); *ib.*32.9(740B); as monks ἐν μοναστηρίοις...~οῦντες Epiph.*haer.*70.1 (p.232.18; M.42.340A); id.*exp.fid.*23(p.524.12; M.42.829A); and more esp. as hermits παρὰ τοῖς φύσει κατὰ τὰς ἐρημίας ~οῦσι id.*haer.* 64.4(p.410.1; M.41.1076C); ~εῖ ἐν σπηλαίῳ μόνος Pall.*v.Chrys.*5(p.28. 20; M.47.18); *Apophth.Patr.*(M.65.113C); ἔκτισεν δὲ μικρὸν κελλίον εἰς τὸ ἀναχωρῆσαι Jo.Mosch.*prat.*202(M.87.3092C); hermit life being called ὁ ἀνακεχωρημένος βίος Nil.*praest.*18(M.79.1081B); **3.** *depart*, in sense of *die*, Or.*sel.in Dt.*1:9f.(M.12.805B); of soul departing from body, Tit.Bost.*Man.*2.12(M.18.1157A); **4.** in pass. sense; **a.** *be withdrawn from, be without* σχήματος ~ήσας ὁ θεὸς λόγος Didym.*Trin.*1.16(M.39.332C); **b.** *be deprived* εἴ τις...πράξειέ τι τοιοῦτον [sc. simoniacal practices] τῶν μὲν ἐνταῦθα θυσιαστηρίων ~ήσει Bas.*ep.*53.2(3.147E; M.32.397C); **5.** perf. ptcpl., act. and pass., *separated, remote, hidden*; **a.** lit., of a place ταμεῖον...οἶκον...ἀνακεχωρημένον Bas.*reg.br.*277(2.513A; M.31.1277A); neut. as subst. τὰ ἀνακεχωρημένα τῶν πόλεων Chrys.*hom.22.1 in Ac.*(9.178B); **b.** met., of life withdrawn from the standards of the world ὅταν τὸν τῶν πολλῶν βίον μιμώμεθα, ὥστε μὴ εἶναι ἀνακεχωρηκότα αὐτόν Or.*hom.14.16 in Jer.*(p.122.12; M.13.424D); neut. as subst. τὸ ἀνακεχωρηκὸς τῆς φύσεως ὁ παράδεισος ἐδήλου Chrys.*hom.5.4 in Col.*(11.364B); **c.** *esoteric*, of teachings of Gnostics ἀνακεχωρηκότα, καὶ τερατώδη, καὶ βαθέα μυστήρια Iren.*haer.*1.4.3(M.7.484B); of secret traditions of Jews κατά τινας παραδόσεις...ἀνακεχωρηκυίας Or.*Jo.*19.15(4; p.315.4; M.14.553A); ἀ. λόγοι *ib.*(p.315.8; M.l.c.); and Egyptians, id.*Cels.*1.20(p.71.16; M.11.696B); of hidden (mystical) sense of scripture τὴν...ἐκδοχὴν...ἀνακεχωρηκυῖαν καὶ πνευματικήν id.*Jo.*5.6(4; p.103.34; M.14.193A).

ἀναχώρησις, ἡ, 1. *departure*; **a.** in gen. ἀ. τῆς ἀποτυχίας Philost.*h.e.*9.15(M.65.580C); of demons driven out by Christ ἀ. ἀνθρώπων...πράττοντα Bas.Sel.*or.*23(M.85.276C); **b.** esp. of departure of soul from body, Ath.*gent.*33(M.25.65B); hence *death* τῶν μαρτύρων...τῆς ἀ. τῆς ἐνδόξου ὑπομνήματα Const.ap.Eus.*v.C.*2.40(p.58.16; M.20.1017A); Const.*or.s.c.*9(p.164.17; M.20.1256C); ἄφετος αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐκ τοῦ σώματος ἀ. ἐποιεῖτο [sc. Christ] Eus.*theoph.fr.*3(p.5*.2; M.24.612A); of Ascension τὸ μετὰ τὴν ἀ. ποθεινὸν ἔσεσθαι, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι λοιπὸν αὐτὸν εὑρεῖν Chrys.*hom.50.2 in Jo.*(8.297A); **2.** *withdrawal, retirement*, also *flight*; of Christ's withdrawal from enemies (Jo.11:54) οἱ τόποι τῆς ἀ. αὐτοῦ Or.*Jo.*28.23(18; p.419.13; M.14.732A); *ib.*28.24(19; p.420.5; 732C); ὁ κύριος...δεικνὺς τὸ κατὰ τὴν ἀ. ἄφοβον Proc.G.*Num.*33:2(M.87.888B); of Athanasius' flight, Ath.*apol.Const.*34(M.25.641A); also *retired place, solitude* εἶδεν ὄρος [sc. of Transfiguration] καὶ πολλὴν τὴν ἀ. καὶ τὴν ἐρημίαν Chrys.*hom.56.2 in Mt.*(7.568C); **3.** *withdrawal* from world, *solitude*, as aid to spiritual life; **a.** in gen., of Christ τὰς ἀ. διώκειν καὶ φεύγειν τὰς κατὰ πόλεις...ὁμιλίας Eus.*d.e.*3.6(p.133.7; M.22.225A); χρησιμεύει πρὸς σωτηρίαν ἡ τῶν θορύβων τῶν ἀστικῶν ἀ. Isid.Pel.*epp.*1.77(M.78.236B); **b.** of religious life ἡ δι' αὐτὴν [sc. ἀρετήν] ἀ. Ath.*v.Anton.*7(M.26.853A); *ib.*14(865A); τὴν ἀ., μελέτην θανάτου καὶ φυγὴν τοῦ σώματος οἱ πατέρες ἡμῶν ὀνομάζουσιν Evagr.Pont.*cap.pract.*33(M.40.1229D); ἐν ἀ. τὴν σάρκα ὑπωπιάσωμεν Epiph.*haer.*64.71(p.519.8; M.41.1196C); Pall.*v.Chrys.*17(p.106.24; M.47.60); Nil.*epp.*2.137(M.79.257A); Diad.*perf.*18(p.22.19); **c.** description of true withdrawal κόσμου δὲ ἀ., οὐ τὸ ἔξω αὐτοῦ γενέσθαι σωματικῶς, ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ σῶμα συμπαθείας τὴν ψυχὴν ἀπορρῆξαι Bas.*ep.*2.2(3.71E; M.32.225B); ἀ. κόσμου ἐστὶν ἑκούσιον μῖσος ἐπαινουμένης ὕλης Jo.Clim.*scal.*1(M.88.633C); discussion of its necessity ποῦ νῦν εἰσιν οἱ λέγοντες, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μέσῃ πόλει στρεφόμενόν τινα διασῶσαι τὴν ἀρετήν, ἀλλ' ἀναχωρήσεως δεῖ;...καὶ ταῦτα λέγει, οὐ κωλύων τὴν ἀ. τὴν ἀπὸ τῶν πόλεων...ἀλλὰ δεικνὺς ὅτι τῷ βουλομένῳ νήφειν καὶ ἐγρηγορέναι οὐδὲν τούτων κώλυμα γίνεται Chrys.*hom.43.1 in Gen.*(4.435E); ἀ. ἐν ἀγάπῃ καθαίρει καρδίαν, ἀ. δὲ μετὰ μίσους ἐκταράσσει αὐτήν Evagr.Pont.*sent.mon.*8(p.153); **4.** *abandonment, forsaking, giving up*; **a.** of bad or less perfect things διὰ τῆς τῶν εἰδώλων ἀ. Eus.*d.e.*1.6(p.24.6; M.22.49C); ἡ τῶν γάμων ἀ. *ib.*1.9(p.42.8; 81A); ἀ. τῶν κακῶν Bas.*hom.in Ps.*1:2(1.93B; M.29.217C); *ib.*(1.93C,D; M.217C, 220A); ἡ τῶν θελημάτων ἑαυτοῦ ἀ. id.*reg.fus.*6(2.344D; M.31.925C); ἡ...τῶν ἀηδῶν ἀ. Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.29.23; M.45.257B); Chrys.*hom.16.1 in Eph.*(11.116C); **b.** of good things ἀ. τοῦ ἀληθινοῦ βασιλέως Bas.*jud.*2(2.215A; M.31.656C); ἡ τῆς τραπέζης τοῦ πατρὸς ἀ. Gr.Nyss.*or.dom.*5(p.98.27; M.44.1181C); ref. schismatics ἀναχωρήσεις ἐκ τῶν οἴκων τοῦ θεοῦ...ποιούμενοι CGangr.*can.*proem.; **5.** *privation*; of evil as privation of good τις ἀπὸ τοῦ καλοῦ...τῆς ψυχῆς ἀ. Gr.Nyss.*or.catech.*5(p.27.10; M.45.24D); ἡ δὲ τοῦ κρείττονος ἀ. τοῦ ἐναντίου γίνεται γένεσις *ib.*(p.28.6; 25A).

ἀναχωρητής, ὁ, *anchorite, hermit*, *PLond.*1925.24; mode of life πλούσιοι ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες...ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐκεῖσε ἀναχωρητὰς ἐζήτησαν, καὶ τούτων τὰ ὑστερήματα ἐπλήρωσαν ‡Just.*qu.et resp.*110(M.6.1360A); ἀ. γὰρ ἐδόκει εἶναι, ἐν σπηλαίῳ τινὶ καθεζόμενος Epiph.*haer.*39.1(p.81.8; M.41.677C); ἀ. ἐν τοῖς σπηλαίοις τῶν πετρῶν ἑαυτοὺς ἐγκαθείρξαντες Pall.*h.Laus.*58(p.151.12; 1203B); θαυμαστὴ βίου διαγωγὴ τῶν...ἀ. τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ ‡Pall.*proem.*(p.3.2; M.34.995); supernatural powers and virtues οὐδεὶς δύναται θεραπεῦσαι τὴν θυγατέρα σου, εἰ μὴ οὓς οἶδα ἀ.· καὶ ἐὰν αὐτοὺς παρακαλέσῃς, οὐκ ἀνέχονται τοῦτο ποιῆσαι διὰ ταπεινοφροσύνην *Apophth.Patr.*(M.65.153C); ἦν γὰρ ἀ. ἀπελαύνων δαίμονας· καὶ ἐξήταζεν αὐτούς· ἐν τίνι ἐξέρχεσθε;...καὶ ἔλεγον, ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς νικᾷ, εἰ μὴ ταπεινοφροσύνη *ib.*(204A); Jo.Mosch.*prat.*84(M.87.2941A); special temptations τοῖς μὲν ἀ. οἱ δαίμονες γυμνοὶ προσπαλαίουσι Evagr.Pont.*cap.pract.*5(M.40.1224A); ἔστι δαίμων, πλάνος λεγόμενος...ὅστις περιάγει τοῦ ἀ. τὸν νοῦν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν †Nil.*mal.cog.*8(M.79.1209C); [sc. ἀκηδία] κέλλαν ἀναχωρητοῦ ἰδοῦσα ἐμειδίασε Jo.Clim.*scal.*13(M.88.860A); wrong reasons for becoming anchorite ὁ λέγων ὅτι διὰ τοῦτο ἀ. γίνομαι, ἵνα μηδένα ἔχω τὸν εἰς ὀργὴν παρακνίζοντα, οὐδὲν διαφέρει ὁ τοιοῦτος θηρίου ἀλογίστου Nil.*epp.*3.73(M.79.421D); anchorites identified with monks ὁ βίος τῶν...ἀ. ἤτοι μοναχῶν ‡Ath.*syntag.*1.1(M.28.236A).

ἀναχωρητικός, *of an anchorite, eremitical* ἀ. βίου *V.Pach.*Φ136(p.86.7); Diad.*perf.*53(p.58.19); *Apophth.Patr.*(M.65.152A); Leont.N.*v.Sym.*11(M.93.1681D); θεωρίαν...ἀ. Philox.*ep.*29(p.178); οἴκημα ἀ. *ib.*37(p.184).

***ἀναχωρητικῶς,** *eremitically, as an anchorite*, Gr.Naz.*ep.*99(M.37.172C).

ἀναψηλαφ-άω, 1. *examine closely, search closely*, Epiph.*haer.*76.20(p.366.12; M.42.556A); Leo.Mag.*ep.*45.2(p.48.17; M*PL*.54.836C); *ib.*104.5(p.60.32; 998A); τοιαῦτα καλῶς καὶ θεοδείκτως ἀ. Anast.S.*qu.et resp.*127(M.89.777C); Ἀδὰμ ποῦ εἶ;...ἐγὼ γὰρ σὲ ~ῶν ἐνταῦθα παρεγενόμην Germ.CP *or.*2(M.98.257C); **2.** *retract*, Phot.*nomoc.*13.18(M.104.932A).

***ἀναψυκτήριον, τό,** *place of refreshment*, ‡Ath.*v.Syncl.*98(M.28.1548C).

ἀνάψυξις, ἡ, *alleviation, refreshment*, in future life ἡ τῆς ἀφθαρσίας ἀ. *A.Jo.*4(p.153.8); θάνατος...δικαίων ἀ. †Hipp.*Laz.*(p.218.28; M.62.777); τὸ...χωρισθῆναι τοῦ σώματος...εἰς ἀ. ἐλθεῖν Meth.*res.*1.57(p.319.15; M.41.1153B); παρακατάστησον φωτεινὸν ἄγγελον τὸν χειραγωγοῦντά με πρὸς τὸν τόπον τῆς ἀ. Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.398.1; M.46.984D); Isid.Pel.*epp.*1.215(M.78.317D); of spiritual refreshment in this life, *A.Jo.*22(p.163.7); Or.*schol.in Cant.*4:5(M.17.272C); φίλος πιστὸς λιμὴν ἀναψύξεως Gr.Naz.*or.*11.1(M.35.832B); *Const.App.*2.35.1; Cyr.*Ps.*38:14(M.69.977D); Jo.Mon.*hymn.Petr.*8(M.96.1388D); σὲ διψῶ, τὴν ἀ. τῶν κεκοιμηκότων ‡Meth.*Sym.et Ann.*6(M.18.361B); of BMV as source of ἀ., *ib.*9(369B).

ἀναψύχω, 1. *cheer, refresh*; met., Ign.*Eph.*2.1; id.*Trall.*12.2; Gr.Naz.*carm.*1.2.1.589(M.37.567A); *Const.App.*3.13.1; **2.** *relieve* poverty, Dion.Cor.ap.Eus.*h.e.*4.23.10(M.20.388B); **3.** intrans., *revive, recover oneself*, *M.Perp.*8(p.75.6); *ib.*13(p.83.11); εἴ τι...ἥμαρτον...ἄνες μοι· ἵνα ἀναψύξω καὶ εὑρεθῶ ἐνώπιόν σου ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος Gr.Nyss.*v.Macr.*(p.398.13; M.46.985A); *Const.App.*3.12.4; Mac.Aeg.*hom.*11.8(M.34.549B).

ἀνδραγάθημα, τό, *brave, manly deed*; Christian *act of virtue* ἐξ ἀνδραγαθημάτων καὶ προκοπῆς τὸ τῆς υἱοθεσίας λαβόντες πνεῦμα Alex.Al.*ep.Alex.*7(p.24.23; M.18.560A); οὔτε θαρρεῖν ἀναγκαῖον ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν ἀ., οὔτ' ἀπογινώσκειν ἐπὶ τοῖς ἐπταισμένοις Nil.*epp.*1.230(M.79.168A); τοῖς ἐξ ἀγάπης ἀ. Cyr.*Jo.*10.2(4.866E); *goodness* διὰ τοῦτο καὶ ἄνθρωπος γέγονε Χριστός, ἐξ ἀ. τούτου τυχών Or.*princ.*2.6.4(p.143.18; M.11.212B); *ib.*3.1.12(p.216.6; 272A).

ἀνδραγαθία, ἡ, *bravery*; plur., *acts of bravery, noble deeds*, Eus.*h.e.*4.23.5(M.20.385A); Eustrat.*v.Eutych.*7(M.86.2281B).

ἀνδραδελφή, ἡ, *husband's sister*, *MAMA* 1.315,363,364.

[*]**ἀνδραΐζομαι,** v.l. for ἀνδρίζομαι q.v.

ἀνδρεία, ἡ, *courage*; **1.** pagan; various types ἄλλη μὲν ἡ Ἐπικούρου ἀ., ὑπομένοντος πόνους διὰ φυγὴν πόνων πλειόνων, ἄλλη δ' ἡ τοῦ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, δι' αὐτὴν αἱρουμένου πᾶσαν ἀρετήν, ἄλλη δ' ἡ ἀπὸ Πλάτωνος, τοῦ θυμικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς φάσκοντος αὐτὴν εἶναι ἀρετήν Or.*Cels.*5.47(p.52.1; M.11.1256A); **2.** Christian; **a.** def. ἀ., ὅταν κινδύνων καὶ θανάτων κατατολμᾷ...ὑπὲρ τῶν δοκούντων τῷ θεῷ Chrys.*hom.5.3 in Phil.*(11.232E); ἀ. δὲ ἡγούμεθα, τὴν κατὰ τῶν δυσχερῶν ὑπεροψίαν, καὶ τὸ γενναίως φέρειν τὰ συμβαίνοντα Isid.Pel.*epp.*5.465(M.78.1597A); in list of virtues, Or.*hom.12.11 in Jer.*(p.97.18; M.13.393A); τὰς θείας ἀρετὰς...καὶ τὴν πάντων τούτων [sc. ψυχῆς κινημάτων] σωτηρίαν, ἀ. Gr.Thaum.*pan.Or.*9(p.24.4; M.10.1080B); *M.Ner.et Ach.*6(p.5.4); relation to other virtues, Dor.*doct.*14.2(M.88.1776A); esp. as one of cardinal virtues, v. ἀρετή; **b.** of Christ, ref. Mt.26:39 τί σοι δοκεῖ; συστολῆς ὑπάρχειν, ἢ ἀ.; Max.*opusc.*(M.91.65B); **c.** of individuals; as taught by example of Job, Bas.*ep.*2.3(3.73A; M.32.228C); πολὺς ὁ Ἰὼβ παιδεύων εἰς ἀ. τὸν βίον τοῖς καθ' ἑαυτὸν ὑποδείγμασι, πολὺς ὁ παροιμιαστὴς τοῖς αἰνίγμασι Gr.Nyss.*mart.*1(M.46.749B); of 'gnostic' τῷ γνωστικῷ μετὰ γνώσεως ἡ τελειότης τῆς ἀ. ἐκ τῆς τοῦ βίου συνασκήσεως αὔξεται, μελετήσαντος ἀεὶ τῶν παθῶν κρατεῖν Clem.*str.*7.11(p.48.19; ἀνδρίας M.9.493A); of martyrs τὸ ἀνδρεῖον ἐν τῇ κατὰ ἀλήθειαν λογικῇ ἀ. ἐξετάζεσθαι παρέχονται *ib.*(p.48.6; 492C); ὑπέλαβεν ὁ ἐχθρὸς διὰ φόβον τοῦ ξίφους εἰς δειλίαν ἐμβαλεῖν τὴν ὑμετέραν ἀ., ἵνα ἀρνήσασθε Χριστόν Ephr.3.252C; of BMV as ἀ. of martyrs, *ib.*3.551C; of a saint ἐν ἀ. πολλῇ τῆς θεϊκῆς ἰσχύος Χριστὸν ἐπικαλούμενος Jo.Mon.*hymn.Nic.*4(M.96.1385A); founded upon Cross as ἀνδρείας ὑπόθεσις...ἀλλ' οὐκ αἰσχύνης Germ.CP *or.*1(M.98.240A); **d.** in gen.; of resolution in spiritual danger, Ath.*v.Anton.*36(M.26.896C); Gr.Nyss.*virg.*18(p.318.16; M.46.389D); Proc.G.*Is.*54:1–17(M.87.2545B).

[*]**ἀνδρεΐζομαι,** v. ἀνδρίζομαι.

***ἀνδρειόπαις,** ὁ, *manly boy*, *Hymn.*(*AS* I p.577).

***ἀνδρειοπλαστικός,** *of human work*, Leont.H.*Nest.*2.19(M.86.1580A).

ἀνδρειόω, *fill with courage*; **1.** *play the man*, Cosm.Ind.*top.*2(M.88.104C) citing Ptolemy III Euergetes; **2.** pass., *come to manhood*, *Chron.Pasch.*p.311(v.l. ἀνδριωθείς; M.92.792B); *ib.*p.326(840A).

***ἀνδριαντοπλασία (-πλαστία),** ἡ, *moulding of images*, Epiph.*haer.*3(p.177.19; M.41.188A); *ib.*25.4(p.271.17; 325A); ‡Epiph.*epit.haer.*(p.342.15); -τίαν Proc.G.*Gen.*11:26(M.87.317A).

***ἀνδριαντοποιητικός,** *of the making of images*, Athenag.*leg.*17.2(M.6.924A); Eus.*p.e.*1.9(29D; M.21.70A).

***ἀνδριαντουργέω,** *portray* in words, Clem.*paed.*3.11(p.277.10; M.8.649C).

ἀνδριάς, ὁ, *statue*, met. **a.** εὖ ποιῶν καὶ πάσχων κακῶς οὐδὲν ἔπαθεν ἀνθρώπινον...οὗτός ἐστιν ὁ ἀ. ὁ ἀδαμάντινος Chrys.*hom.43.4 in 1Cor.*(10.405B); *example*, of Job ἀ. δὲ αὐτὸν ὑπομονῆς καὶ παρακλήσεως Olymp.*Job* 38 proem.(M.93.393C); **b.** esp. of the body, *human shape*, Gr.Naz.*or.*26.10(M.35.1241A); ‡Nil.*fr.pasch.2*(M.79.1496B); Andr.Caes.*therap.fr.*3(p.166.21).

ἀνδρίζ-ομαι, 1. pass., *be made man*, of Christ ἀνδρισθείς, τουτέστιν ἐνανθρωπήσας Jo.D.*rect.sent.*4(M.94.1429B); **2.** *come to manhood*; met., of Adam ὁ παῖς ~όμενος ἀπειθείᾳ Clem.*prot.*11(p.78.29; M.8.228C); **3.** *play the man*; of women showing bravery, Clem.*str.*4.7(M.8.1260C; ἀνδρεϊζομένη p.270.5); τὴν ἔσω καλῶς ἀναστρεφομένην, καὶ ~ομένην τὰ γυναικός Gr.Naz.*or.*8.9(M.35.797C); ἐν τοῖς ἀγῶσι τῆς πίστεως ~εσθαι Bas.Sel.*or.*2.4(M.85.44B); hence gen., *fight bravely* in spiritual warfare, Nil.*epp.*3.71(M.79.421C); Isid.Pel.*epp.*1.75(M.78.233D); Andr.Caes.*Apoc.*10(M.106.797C); **4.** *wear men's clothes*, Clem.*str.*2.18(M.8.1020C; ἀνδρεΐζεσθαι p.155.21); Epiph.*haer.*66.33(p.72.27, v.l. ἀνδραΐζεσθαι M.42.81B).

ἀνδρικός, 1. *of a husband*, Anast.S.*qu.et resp.*20(M.89.524A); **2.** *human* ἀ. τοῦ Ἰησοῦ θεουργίας Dion.Ar.*c.h.*4.4(M.3.181B); id.*e.h.*3.3.4(M.3.429C); θείας ὁμοῦ καὶ ἀ. ἐνεργείας Max.*opusc.*(M.91.100C); id.*ambig.*(M.91.1056C) v. θεανδρικός.

ἀνδρικῶς, *in a manly way*; *as man*, of Christ, Max.*ambig.*(M.91.1056C) cit. s. θεανδρικῶς.

[*]**ἄνδριος,** = ἀνδρεῖος, *of* or *for a man*, Pall.*h.Laus.*65(p.162.3 v.l. ἀνδρικοῖς; M.34.1252A ἀνδρείοις).

ἀνδρίς, ἡ, *woman*, Cyr.*Joel.*35(3.228A); Proc.G.*Gen.*2:18(M.87.172C).

ἀνδριστέον, *one must play the man*, Synes.*ep.*44(M.66.1396C).

***ἀνδροβασία,** ἡ, *unnatural vice*, Epiph.*haer.*27.4(p.305.16; M.41.369A).

ἀνδροβατέω, *practise unnatural vice*, Just.*2apol.*12.5(M.6.465A).

ἀνδροβατής, ὁ, *one who practises unnatural vice*, Arist.*apol.*9.9.

***ἀνδρογύναιος,** *bisexual*, ‡Ath.*dial.Trin.*3.8(M.28.1213C).

ἀνδρόγυνος, neut. as adv., *men and women together* ἀ. γυνὴ πιστὴ μὴ λουέσθω *Const.App.*1.9.1; plur., Epiph.*haer.*30.7(p.342.20; M.41.416D); neut. as subst., *married couple*, Ephr.3.158A; Eustrat.*v.Eutych.*45(M.86.2325C); Cosm.Ind.*top.*7(M.88.380B).

***ἀνδρογύνως,** *men and women together*; ref. mixed bathing, Epiph.*haer.*30.7(p.342.25; M.41.417A).

***ἀνδροδόκος,** *admitting men*, Paul.Sil.*ambo.*217(M.86.2260A).

***ἀνδροειδής,** *in the form of a man*, Cyr.*dial.Trin.*5(5^{1}.559D); *like a man*, Jo.Mal.*chron.*5 p.106(M.97.196C).

***ἀνδροεικελοποιός,** ὁ, *maker of human statues*, Adam.*dial.*5.16(p.208.9; M.11.1856B).

[*]**ἀνδροείκελος,** = ἀνδρείκελος, *like a man*, Meth.*symp.*2.7(p.24.17; M.18.57C); Epiph.*haer.*30.17(p.356.19; M.41.433C); Nil.ap.Proc.G.*Cant.*7:11f.(M.87.1737A).

***ἀνδροηλίκος,** *as big as a man*, *V.Mac.*A(p.161).

***ἀνδροκοίτης,** ὁ, *sodomite*, Jo.Mal.*chron.*18 p.436(M.97.644B).

***ἀνδροκτονία,** ἡ, *slaughter of men*, Cyr.*Os.*147(3.180E; ἀνδροφονίαν A.).

ἀνδρολογέω, *enlist*, met. νεωστὶ πρὸς τοῦ σωτῆρος ἠνδρολογημένοι Clem.*q.d.s.*20(p.173.7; M.9.625A).

***ἀνδρολόχευτος,** *born of a man*; of Eve, Geo.Pis.*carm.vit.*53(p.53).

***ἀνδρολυσία,** ἡ, *separation from a husband*, Arc.C.*v.Sym.*(H.4.220A).

***ἀνδρομανία,** ἡ, *unnatural lust*, Gr.Naz.*or.*38.13(M.36.325A); Anast.S.*hod.*14(M.89.252C).

***ἀνδρόμηκον,** τό, *a man's height*, Cyr.S.*v.Sab.*81(p.186.21).

***ἀνδροπλάστης,** ὁ, *maker of a man*, Leont.H.*Nest.*2.19(M.86.1580A).

***ἀνδροπλαστία,** ἡ, *making of a man*, Dion.Ar.*ep.*9.1(M.3.1105A).

***ἀνδρόπλουτος,** *enriched by a husband*, Pall.*v.Chrys.*4(p.25.10; M.47.16).

***ἀνδροπρεπής,** *manly*, *virile*, Cyr.*ador.*6(1.195D); *ib.*8(285A); *ib.*12(418E).

***ἀνδροστάχυν,** τό, s.v.l., a product of India Σινδοῦ, ἔνθα ὁ μόσχος καὶ τὸ κοστόριν, καὶ τὸ ἀ. γίνεται Cosm.Ind.*top.*11(M.88.445D; MSS ἀνδροστάχην; conj. ναρδοστάχυν, *oil of spikenard*).

ἀνδροφον-έω, *slay men*, *murder*; in refuting charge against Christians οἳ τὰς τοῖς ἀμβλωθριδίοις χρωμένας ~εῖν...φαμέν, κατὰ ποῖον ⟨ἂν⟩ ~οῖμεν λόγον; Athenag.*leg.*35.2(M.6.969A).

ἀνδροφονία, ἡ, *slaying of men*, *murder*; as accusation against Christians, Athenag.*leg.*35.1(M.6.969A).

***ἀνδροφόρος,** *bearing man*, Eudoc.*Cypr.*1.79(M.85.836B).

ἀνδρ-όω, 1. *make as a man*, *make masculine*, Clem.*paed.*2.10(p.210.25; M.8.501C); *ib.*3.3(p.247.6; 580C); id.*exc.Thdot.*79(p.131.23; M.9.696A); **2.** pass., *grow to manhood*; **a.** of Christ, Just.*1apol.*31.7(M.6.377A); met., Mod.*dorm.*3(M.86.3288B) cit. s. νυμφεύω; **b.** met., of Son γέννημα μετὰ τὴν γέννησιν ἔξωθεν προσλαβὸν ὡς ἂν εἴποι τις ἠνδρώθη Aët.*synt.*9(p.354.6; M.42.537B); ἠνδρώθη καὶ τέλειός ἐστιν ὁ υἱός ‡Ath.*dial.Trin.*2.16(M.28.1181C); **3.** pass., *be made man*, *be made human*, ref. Inc. ~ωθέντος θεοῦ Dion.Ar.*ep.*4(M.3.1072C); CCP(681) *act.*8(H.3.1168D); τὴν δὲ θεϊκὴν ἐνέργειαν καθ' ἕνωσιν ἄρρητον τῇ συμφυΐᾳ τῆς σαρκικῆς ἐσχηκὼς ~ωθεῖσαν Max.*ambig.*(M.91.1056C); Jo.D.*f.o.*3.19(M.94.1080C).

ἀνδρύν-ω, = ἀνδρόω, *grow to manhood*, *mature*, Pall.*v.Chrys.*5(p.28.7; M.47.18); met. καρδία...~θεῖσα πρὸς σύνεσιν Cyr.*Is.*3.3(2.444C); of passions growing stronger, Dor.*doct.*11.3(M.88.1737C).

ἀνδρωνῖτις, ἡ, **1.** *manliness*, *manhood*, Clem.*paed.*2.8(p.196.23; M.8.472A); *ib.*2.10(p.220.10; 521C); **2.** *male population*, *manhood*, Pall.*v.Chrys.*16(p.95.5; M.47.54).

***ἄνδρωπος,** *with the face of a man*, v. ἄδρωπος.

***ἄνδρωσις,** ἡ, **1.** *coming to manhood*, *maturing* τῆς τοῦ σωτῆρος ἀναγωγῆς καὶ ἀ. τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Epiph.*haer.*51.28(p.299.5; M.41.935D); **2.** *manhood*, *maturity*, Ephr.2.276A.

***ἀνεβλαβής,** prob. f.l. for ἀνευλαβής q.v., *irreverent*, Ephr.3.66B.

ἀνεγείρω, 1. *wake up*, *rouse* from sleep; **2.** *raise* from a fall, Meth.*res.*1.53(p.309.16; M.41.1128D); **3.** *raise from the dead*; **a.** of Christ's Resurrection, Just.*1apol.*31.7(M.6.377A); id.*dial.*106.1(M.6.721C); *Const.App.*5.7.12; **b.** of individuals raised by Christ, Just.*1apol.*31.7(M.6.377A); of gen. resurrection, *ib.*52.3(405A); **c.** of individuals raised through apostles, *A.Jo.*79(p.190.9); *A.Thom.*A 41(p.158.22); **4.** *erect*, *build*, *set up* houses, trophies etc.; met. ἡ ἐκκλησία...ἀνῳκοδόμησεν...οἶκον, τουτέστιν, ἀ. καὶ ἀνώρθωσε τῇ διδαχῇ καὶ πίστει τοὺς προσιόντας αὐτῇ Chrys.*fr.in Pr.*14:1(M.64.700A); **5.** *restore*, *rebuild*, Eus.*p.e.*10.14(503D; M.21.837D); id.*d.e.*6.18(p.274.34; M.22.452C).

ἀνέγερσις, ἡ, **1.** *waking* from sleep, Jo.Clim.*scal.*19(M.88.937B); **2.** *rebuilding*, *Const.App.*7.37.4; Leont.N.*v.Jo.Eleem.*20(p.37.16); **3.** *resurrection* τὴν ἀ. πίστευε †Hipp.*Laz.*(p.227.19; M.62.778); *Const.App.*5.7.16; of Christ τὴν θείαν ἀ. †Jo.D.*B.J.*11(M.96.960B).

***ἀνεγερτέον,** *one must rise*, Clem.*paed.*2.9(p.205.33; M.8.493A).

***ἀνεγερτικός,** *rousing*, *uplifting*, Epiph.*haer.*69.69(p.217.13; M.42.313A).

ἀνέγερτος, *beyond restoration*, *final*, ref. Mt.7:6 ἡ...τῶν μυστηρίων μετάδοσις, ῥῆξίς ἐστιν ἀ. τοῖς καταφρονητικῶς μεταδιδοῦσιν Isid.Pel.*epp.*1.143(M.78.280A).

***ἀνεγέρτως,** *without being raised*, Euther.*confut.*7(M.28.1357C); *without resurrection*, ‡Just.*qu.et resp.*108(M.6.1356C).

***ἀνεγκατέω,** *disembowel*, Jo.Mosch.*prat.*75(M.87.2928C).

ἀνεγκλησία, ἡ, *freedom from accusation*, Bardesanes ap.Eus.*p.e.*6.10(274D; M.21.465C).

ἀνέγκλητος, *without reproach*, *blameless*; def. τὸ δὲ ἀ., ἐπίτασις τοῦ ἀμώμου· ἀ. γὰρ τότε λέγεται, ὅταν μηδὲ μέχρι καταγνώσεως μηδὲ μέχρι ἐγκλήματος ᾖ τι πεπραγμένον ἡμῖν Chrys.*hom.4.1 in Col.*(11.351D); μηδεμίαν διδοὺς ἀφορμὴν εὐλόγου κατηγορίας Thdt.*Tit.*1:6(3.700); of Christ, Just.*dial.*35.8(M.6.553A).

***ἀνεγχείρητος**, *not to be attempted*, Isid.Pel.*epp*.1.24(M.78.197A); sens. dub. [Mt.16:19] *τοῦ κλείειν καὶ ἀνοίγειν καὶ δεσμεῖν τε καὶ λύειν σε ἀ. τῶν τούτους ὑπεναντίων* *cat.Apoc*.3:7(p.225.3).

ἀνεγχώρητος, *impossible* *ἀδύνατον καὶ ἀ. ποιεῖν τι τὸν υἱόν, ὧν οὐ ποιεῖ ὁ πατήρ* Gr.Naz.*or*.30.11(p.123.6; M.36.116C); ‡Ath.*disp*.10 (M.28.449A); Chrys.*hom.38.4 in Jo*.(8.222B).

***ἀνεθελησία, ἡ**, *absence of volition*, of God, in respect of generation of Son; orthodox answer to Arian doctrine of generation by Father's will is *τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἀ. ... προτερεύει ὅ τε γεννήσας... πατήρ, τό τε ἀπαύγασμα τῆς δόξης αὐτοῦ ὁ υἱός* Didym.*Trin*.1.9 (M.39.281C); and *τῶν μὲν πρακτέων ἢ μή, θέλησίς τε καὶ ἀ. κρατεῖ· γεννήσεως δέ, οὐκ ἔτι* Cyr.*dial.Trin*.2(5^1.455D).

ἀνεθέλητος;

A. pass., *not willed*; **1.** in gen.; **a.** *undesired*; of accidental misfortunes which befall men when God's guidance is withdrawn, Cyr.*ador*.1(1.11C); of undesired consequences of pursuit of pleasure, *ib*.(10D); of accidental illness, *ib*.14(481A); **b.** *unacceptable, hateful* *ἀ. ἔχει τὰς τῶν παρανόμων ὁδοὺς* Or.*exc.in Ps*.36:23(M.17.133B); *ἡ... συναγωγὴ...γέγονεν ἀ.* Cyr.*glaph.Dt*.2(1.420E); *ἀ. ποιεῖται τὴν ἱερωσύνην* id.*Mal*.12(3.829C); *ἐν Χριστῷ...ἐσμεν οὐκ ἀ. τῷ θεῷ* id.*ador*.11 (1.756A); **2.** ref. God; **a.** of God's unwillingness to punish *ἀγαθὸς... καὶ φιλοικτίρμων ὁ θεὸς...ἀ. ἔχει τὸ πλήττειν* id.*Os*.6(3.166B); **b.** ref. generation of Son; Arian objection to orthodox denial of Son's generation by Father's will *εἴπερ ἐστὶν ἀ. ὁ υἱὸς τῷ πατρί, τέτοκεν οὐχ ἑκών* id.*dial.Trin*.2(5^1.454A); **3.** ref. Christ; of Passion as *ἀ.* in rel. to Christ's human will, v. *θελητός*.

B. act., *without volition* *οὐκ ἀ. ἡ ἡμετέρα φύσις, ἐπεὶ μηδὲ ἀνθρώπου* Max.*opusc*.(M.91.157B); *ἆρα οὖν ἀ. ἄνθρωπός ἐστιν; οὐδαμῶς* Jo.D.*volunt*.28(M.95.165C).

***ἀνεθελήτως**, **1.** *not deliberately*; **a.** in gen., ref. sins committed involuntarily, Cyr.*Ps*.24:7(M.69.848D); ref. belief that departed souls can be subject to evil spirits *ἀ. ἀκολουθεῖν περιτρέπουσιν εὐκόλως οἵπερ ἂν ἕλοιντο τυχόν* id.*ador*.6(1.188A); **b.** Trin.; ref. question *πότερόν ποτε θελητῶς, ἤγουν ἀ. ὁ θεὸς...ἐκτέτοκε τὸν υἱόν* id.*dial.Trin*.2(5^1.454A), v. *θελητῶς*; **c.** ref. recording by evangelists of Christ's predictions of Passion *ἵνα μήτις...τῆς...δόξης κατεπαίρηται, λέγων, ὡς...βρόχοις τοῖς Ἰουδαίων ἀ. περιπεσών* id.*Jo*.9 (4.720A); **2.** ref. God's reluctance to punish sinners *μόνον...οὐχὶ καὶ ἀ. αὐτοὺς καταπαιδεύοντος* id.*Am*.2(3.296D); **3.** *so as to be displeasing, distasteful* *εἰ πράττοιτό πως ἀ. αὐτῷ* [sc. God] id.*Os*.4(3.119A).

ἀνείδεος, A. *without form*.

B. *formless*, i.e. *without visible shape*; **1.** in gen. *οὐδὲ τὰ πνευματικὰ καὶ νοερά, οὐδὲ οἱ ἀρχάγγελοι...οὐδὲ μὴν οὐδ᾽ αὐτὸς* [sc. Christ] *ἄμορφος καὶ ἀ.* Clem.*exc.Thdot*.10(p.109.17; M.9.660B); *ἡ...νοητὴ φύσις ἀσώματόν τι χρῆμά ἐστι καὶ ἀναφὲς καὶ ἀ.* Gr.Nyss.*or.catech*.6 (p.29.10; M.45.25C); **2.** of God, acc. Greek philosophers, v. *ἀσώματος*; acc. Christian writers, Thdt.*Is*.44:12(p.176.1; 2.341); id.*qu.60 in Ex*.(1.163) cit. s. *ἀσχημάτιστος*; Ammon.*Ac*.17:29(M.85.1565A); ‡Caes.Naz.*dial*.40(M.38.905); Jo.D.*imag*.1.8(M.94.1237D); partic., of Father, Gr.Nyss.*Eun*.12(1 p.274.9; M.45.980D); of Son, as of Father, Bas.*Eun*.1.23(1.234B; M.29.561C) cit. s. *ἀσχημάτιστος*; Gr.Naz.*or*.37.2(M.36.285A); of Christ's divinity *τοῦ Ἰησοῦ θεότης... ἀ. ἐν τοῖς εἴδεσιν, ὡς ὑπὲρ εἶδος* Dion.Ar.*d.n*.2.10(M.3.618C); *σαρκοῦται μὲν ἀτρέπτως ὁ ἀ.* Procl.CP *fr*.(M.65.888D)ap.Cyr.*ep*.55(p.60.15; 5^2.189E); *τὸν ἐν αὐτῇ κυοφορούμενον ἀ. θεόν* ‡Ath.*annunt*.10(M.28.932A); *τὸν δι᾽ ἡμᾶς ἐν ὕλῃ καὶ εἴδει καθ᾽ ἡμᾶς...γενόμενον θεὸν λόγον, τὸν κατὰ φύσιν κυρίως ἄυλον καὶ ἀ.* Max.*ambig*.(M.91.1273C).

C. *free from* (*not bound by*) *shape*; hence **1.** *spiritual*, v. *ἄυλος*; **2.** *unshaped* *καρδία...ἀ. τῷ θεῷ καὶ ἀδιαμόρφωτον παραστήσασα τὴν μνήμην* †Marc.Er.*temp*.24(M.65.1064B).

D. *unshapely, ugly*, Dion.Ar.*e.h*.2.3.8(M.3.404C); *ἀ. δὲ ἐν τοῖς οὖσι τὸ δυσειδὲς ἀπεκάλεσαν οὐχὶ τὸ εἴδους πάντῃ ἀμέτοχον* Max.*schol*. ad loc.(M.4.133A); of persons, Ant.Mon.*hom*.47(M.89.1580D).

***ἀνειδεότης, ἡ**, *formlessness*, Didym.*Trin*.1.27(M.39.404B).

***ἀνειδέως**, *without form*, of H. Ghost *παρὼν μὲν τοῖς ὅλοις ἀΰλως, ἀ.* Didym.*Trin*.2.4(M.39.484B).

ἀνειδωλοποιέω, **1.** *make idols* or *images*, Eus.*Is*.46:4(M.24.421B); *make images of*, id.*p.e*.5.3(183C; M.21.317B); *make into idols* *νεκρῶν ...εἰκόνας ἀ.* id.*d.e*.8 proem.(p.350.22; M.22.569C); **2.** *make into an object of worship, idolize* *τῶν ἐν ὑμῖν παθῶν ἀ. τύπους* Clem.*prot*.2(p.19.24; M.8.96B); *ib*.5(p.48.32; 165A); id.*str*.6.16(p.507.11; M.9.377B).

***ἀνειδωλοποιΐα, ἡ**, *formation of image in the mind*, Clem.*str*.4.22 (p.310.3; M.8.1349A).

***ἀνείδωλος**, *free from mental images* or *dreams*, Evagr.Pont.*cap.pract*.55(M.40.1248A); Marc.Er.*opusc*.1.141,142(M.65.921D); Jo.Clim.*scal*.15(M.88.881A).

***ἀνειδώλως**, *without mental images* or *dreams*, Jo.Clim.*scal*.15 (M.88.881A).

ἀνείκαστος, *beyond conjecture* or *comparison*; **1.** in gen., *immense*; *innumerable*, Areth.*Apoc*.29(M.106.648A); *unimaginable* *ἐν δόξῃ ἀ.* Ephr.2.70A; **2.** of God *τὸν ποιητὴν ἀ.* *A.Xanthipp*.6(p.61.35); Gr.Naz.*or*.28.13(p.43.3; M.36.44A); Jo.D.*imag*.1.8(M.94.1237D); God's mercy, Anast.S.*Ps.6*(M.89.1093A); power, *Lit.Bas*.(p.310.17); glory, Gr.Nyss.*Eun*.3(2 p.37.3; M.45.604C); **3.** of Christ *ἀ. ἡ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον τοῦ κυρίου ὑπεροχή* Proc.G.*Is*.2:1f.(M.87.1872B); *ἰσχὺν ἀ.* ‡Meth.*Sym.et Ann*.7(M.18.364B); †Jo.D.*B.J*.24(M.96.1077B).

***ἀνεικάστως**, *incomparably*, Leont.N.*v.Sym*.8(M.93.1680A).

ἀνεικόνιστος, *that cannot be portrayed* *τὸ ἀ. τοῦ θεοῦ* Clem.*str*.1.24 (p.102.17; M.8.909C).

ἀνειλέω, pass.; **1.** *be unrolled, develop*, Gr.Thaum.*pan.Or*.7(p.20.18; M.10.1076B); **2.** of planets; *revolve*, Gr.Nyss.*Eun*.12(1 p.236.22, v.l. *εἱλουμένων* M.45.933C).

ἀνείμων, *unclad*, Eus.*v.C*.4.28(p.128.11; M.20.1177A); Cyr.*glaph.Gen*.1(1.6C); fig., id.*Is*.3.1(2.351B).

ἀνεῖπον, *announce, proclaim*; *repeal, revoke*, *V.Aberc*.66(p.47.12).

ἀνέκβατος, **1.** *from which there is no outlet, inescapable*, Ph.Carp.*Cant*.proem.(M.40.28A); *δύο ῥήσεων...μιᾶς ἀνυπερβάτου καὶ ἑτέρας ἀ.* Bas.*Eun*.2.14(1.249B; M.29.600A); **2.** *not coming to pass, not coming true*; of oracular predictions, ‡Just.*qu.et resp*.146(M.6.1400B).

***ἀνεκδειματίστως**, *fearlessly*, Jo.Clim.*past*.15(M.88.1204A).

ἀνεκδιήγητος, **1.** *indescribable, ineffable*, of God *καλοποιΐᾳ ἀνεκδιήγητος* Thphl.Ant.*Autol*.1.3(M.6.1028C); *τὸν ἀνεξιχνίαστον καὶ ἀ.* Cyr.H.*catech*.7.11; attributes and activity, Athenag.*leg*.10.1(M.6.908B); *ἀ. τοῦ θείου κάλλους αἱ ἀστραπαί* Bas.*reg.fus*.2.1(2.337B; M.31.909C); Jo.Mosch.*prat*.79(M.87.2937B); Anast.S.*Ps.6*(M.89.1093A); of Son *ἀ. ὑπόστασις* Alex.Al.*ep.Alex*.4(p.22.24; M.18.553C); of his generation, Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.108.11; M.45.311C); of Inc., ref. Is.53:8 *ἀ. τὸ γένος* Just.*1apol*.51.1(M.6.404B); Jo.V H.*icon*.5(M.96.1353C); of Christ's body, Epiph.*exp.fid*.17(p.519.3; M.42.817B); of anointing of Christ, opp. that of David, ‡Ath.*sem*.10(M.28.156C); of Christ's *φιλανθρωπία*, Epiph.*haer*.69.69(p.218.6; M.42.313D); of H. Ghost, Or.*exp.in Pr*.18:4(M.17.204A); of pentecostal grace, Gr.Nyss.*Spir*.(M.46.697B); *τὸ ἀ. τῆς ἐνεργείας* Chrys.ap.*cat.Jo*.7:38 (p.269.26); cf.id.*hom.51.1 in Jo*.(8.300B *ἄφατον*); of supernatural gifts, *1Clem*.49.4; salvation, Mac.Aeg.*hom*.2.3(M.34.465B); heavenly joy, Ammon.*Ac*.14:21(M.85.1548A); of demoniac possession *ἀ. συμφορᾷ* Pall.*h.Laus*.44(p.131.22; M.34.1209D); **2.** *not recounted, unrelated* *οὐδὲ ἀ. ἐᾶσαι τὰς συκοφαντίας* CSard.*ep.cath*.(p.122.32; M.25.333C).

***ἀνεκδιηγήτως**, *indescribably*, Trin. *ἀ. τῆς τριάδος οὔσης ἐν ταυτότητι δοξολογίας* Epiph.*haer*.74.12(p.330.15; M.42.497C); *ib*.76.46(p.400.7; 613C); *ib*.76.47(p.401.2; 616B); of generation of Son, Alex.Al.*ep.Alex*.12(p.27.7; M.18.565B); Epiph.*haer*.62.3(p.392.13; M.41.1053C); of Inc. *ἀ. συνελήφθης* Hesych.H.*Ps.tit*.65.4(M.27.904D).

ἀνεκδίκητος, *unavenged, unpunished*; *not worthy of punishment*, CAlex.(338)*ep*.ap.Ath.*apol.sec*.19(p.101.19; M.25.280B).

ἀνεκλάλητος, **1.** *unutterable, ineffable*; of God, Gr.Nyss.*or.catech*.14(p.62.11; M.45.45D); *ἔχων...φῶς ἀ.* *cat.2Cor*.8:9(p.402.21); of generation of Son, Gr.Naz.*or*.29.4(p.78.8; M.36.77C); of birth of Christ, Isid.Pel.*epp*.1.377(M.78.396B); of things supernatural: light of star at Nativity, Ign.*Eph*.19.2; *τὰ ἀ. μυστήρια* Clem.*q.d.s*.36(p.183.22; M.9.641B); *ἀναπαύσεως ἀ.* Mac.Aeg.*hom*.2.5(M.34.468A); joy, Ath.*v.Anton*.36(M.26.896C); good things promised by God, Thal.*cent*.4.9(M.91.1460A); of Valent. aeons Father and Truth, Iren.*haer*.1.14.5(M.7.604B); **2.** *not expressing itself in words* *νοῦν ἀ.* Gr.Naz.*ep*.119(M.37.213C); id.*or*.43.13(M.36.512C).

***ἀνεκλαλήτως**, *ineffably*, Mac.Aeg.*hom*.4.12(M.34.481B); ‡Ath.*annunt*.6(M.28.925A).

[*]**ἀνεκλειπής**, v. *ἀνεκλιπής*.

ἀνέκλειπτος, *unfailing*, ref. Lc.12:33 *σοφίας δὲ θησαυροὶ ἀ.* Clem.*paed*.3.12(p.284.14; M.8.665C); of God *θησαυρὸς ἀ.* id.*str*.4.6(p.263.9; M.8.1245A); *ἀ. αἰτίαν, καὶ διανομὴν τῶν...δώρων* Dion.Ar.*d.n*.2.1 (M.3.637C); of God's pity, *Hom.Clem*.3.29; power, Dion.Ar.*d.n*.8.5 (892C); of angelic life, *ib*.4.1(693C).

ἀνέκλεκτος, *ineffable*; of H. Ghost, Didym.*Trin*.2.4(M.39.484A).

[*]**ἀνεκλιπής**, = *ἀνελλιπής*, *unfailing*, ref. Lc.12:33 *πλοῦτος ἀ. ἡ δυσθήρατός ἐστι σοφία* Clem.*str*.5.4(p.340.24, v.l. *ἀνεκλειπής* M.9.41B).

***ἀνεκμέτρητος**, *immeasurable*, Cyr.*Jo*.1.3(4.25E).

ἀνέκνιπτος, *not washed out*; met., of sin, Cyr.*ador*.8(1.254D).

[*]**ἀνέκπλυντος**, = ἀνέκπλυτος, *indelible*, Bas.*mor*.14.2(3.551B; M.32.1300D); cf.id.*hom.in Ps*.33(1.147C; M.29.361A).

ἀνεκποίητος, *inalienable*, Cyr.*ador*.13(1.470A); of inheritance of kingdom of heaven, id.*glaph.Gen*.6(1.204E); Proc.G.*Lev*.24:19 (M.87.784C).

***ἀνεκπόμπευτος**, *without public display, quiet, secret* ἀ. μυήσεσιν Dion.Ar.*e.h*.7.3.10(M.3.565C); id.*c.h*.15.8(M.3.336D); Max.*cap*.3.38 (M.90.1276C).

***ἀνεκπομπεύτως**, *without public display, secretly*, Dion.Ar.*c.h*. 15.6(M.3.336A); id.*e.h*.4.3.2(M.3.476C).

***ἀνεκπόρευτος**, *not proceeding*, of Father γεννητικὸς τοῦ λόγου... καὶ ἐκπορευτικὸς τοῦ πνεύματος, καὶ ἀ. Leont.H.*Nest*.1.29(M.86. 1496A).

***ἀνέκπτωτος**, *not altering*, of Christ ἑαυτοῦ καθ' ἑκάτερον [sc. nature] ἀεὶ μένων ἀ. ‡Hipp.*Ber.Hel*.4(p.324.7; M.10.536C).

ἀνέκπυστος, *not learnt, unheard*, Synes.*ep*.137(M.66.1525C).

***ἀνεκρίζωτος**, *uneradicated*, ‡Just.*qu.et resp*.1(M.6.1249A).

***ἀνεκτίθημι**, *tell of, recount* οἱ ἀπὸ δούλων ἐξευγενισθέντες οὐ κατοκνοῦσι πολλάκις τὴν δουλείαν τῶν πατέρων ἀ., ἵνα χάριν δῶσι τῷ ἐλευθερώσαντι ‡Ath.*diab*.6(p.7.27).

ἀνεκτότης, ἡ, *absence of constraint, freedom* ἀ. βίου Bas.*renunt*.1 (2.202C; M.31.625D); ἐλεύθερον περιπατεῖν ἐν ἀ. Mac.Aeg.*hom*.11.12 (M.34.553B); *V.Zos*.13(p.104.31).

***ἀνεκτρέφω**, *bring up, rear*, Ant.Mon.*hom*.83(M.89.1685B).

ἀνεκτῶς, **1.** *patiently*, Gr.Nyss.*mart*.3(M.46.781D); **2.** *without restraint, freely*, Pall.*v.Chrys*.17(p.108.4; M.47.60).

ἀνέκφαντος, *that cannot be revealed*, of God τὴν ὑπερούσιον οὐσίαν ...ἀ. Dion.Ar.*d.n*.5.1(M.3.816B).

***ἀνεκφοιτάω**, *depart*, Jo.D.*f.o*.4.20(M.94.1196C).

ἀνεκφοίτητος, *not departing* from, hence *inseparable*; **1.** Trin., Dion.Ar.*d.n*.2.4(M.3.640D) cit. s. ὑπερίδρυσις; ἀ. ... διὰ τὴν τῆς οὐσίας ταυτότητα †Proc.G.*Procl*.(M.87.2792^{h}A); †Alex.Sal.*cruc.epit*. (M.87.4088A); ἀ. δὲ αὐτάς [sc. ὑποστάσεις], καὶ ἀδιαστάτους ἀλλήλων Jo.D.*f.o*.3.5(M.94.1000B); ἀ. ἔχοντες τὴν ἐν ἀλλήλοις ἵδρυσιν id.*Jacob*. 78(M.94.1476B); **2.** of the Son in relation to Father, id.*f.o*.4.18 (M.94.1181B); ‡Meth.*Sym.et Ann*.4(M.18.356B); in Inc. πάντων τῶν ἑαυτοῦ μεταδιδοὺς τῇ σαρκί, ἀ. μεμένηκεν ἑαυτοῦ Leont.B.*Nest.et Eut*. 2(M.86.1336D); **3.** of H. Ghost ἀ. πατρὸς καὶ υἱοῦ Jo.D.*f.o*.1.8(M.94. 821C); **4.** of eternal generation of Son, Leont.H.*Nest*.4.9(M.86. 1669C); **5.** of distinctions within Godhead, Dion.Ar.*d.n*.2.11(M.3. 652A) cit. s. διάκρισις.

***ἀνεκφοιτήτως**, *without departure*; hence *without separation*, Dion.Ar.*d.n*.2.11(M.3.649B) cit. s. ἑνικῶς; Ἰησοῦς ὁ κύριος...ἀ. ταῖς ἀπὸ μονάδος προόδοις πρὸς ἑαυτὸν μοναδικῶς πάλιν ἀποκαθιστάμενος Max.*ambig*.(M.91.1400C); of Son in relation to Father, *cat.Apoc*. 12:7f.(p.359.4); Jo.D.*hom*.4.4(M.96.605A); ἀχωρίστως καὶ ἀ. γεννώμενος *ib*.1.18(572D).

ἀνέκφραστος, *inexpressible, unutterable*; **1.** of God ἀ. οὐσίας Eus.*e.th*.2.6(p.103.20; M.24.908A); Serap.*euch*.13.2; *cat.2Cor*.8:9 (p.402.20); *Lit.Chrys*.(p.322.2); of divine attributes and activity, Thphl.Ant.*Autol*.1.3(M.6.1028B); *ib*.1.5(1032A); ἀ. ἐστιν ὡς πρὸς ἄνθρωπον ἡ κατ' αὐτὸν δημιουργία *ib*.2.18(1081A); Eus.*p.e*.3.6(97B; M.21.177D); *ib*.7.15(325A; 549B); Cyr.*dial.Trin*.2(5^{1}.445D); τῆς σῆς περὶ ἡμᾶς κηδεμονίας τὸ ἀ. μέγεθος ‡Meth.*Sym.et Ann*.8(M.18.365C); **2.** of Son τὸ...ἀ. τῆς θεότητος φῶς †Hipp.*theoph*.3(p.258.31; M.10. 853C); ἡ ἀνωτάτω σοφία...θειά τις οὖσα καὶ ἀ. δύναμις Eust.*fr.Pr*. 8:22(M.18.684B); Ammon.*Jo*.1:5(M.85.1393D); θεὸς ὢν...ἀ., ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς *Rit.Bapt*.(p.400); of Son's generation, Eus.*ep.Caes*.6 (p.45.19; M.20.1541B)ap.Ath.*decr*.33(p.30.26); Sophr.H.*ep.syn*.(M.87. 3164A); of union of natures in Christ, ‡Ath.*Ar*.4.32(p.81.7; M.26. 517B); ἀ. συνανακράσεως Gr.Nyss.*or.catech*.16(p.70.13; M.45.52B); **3.** of H. Ghost σοφίᾳ τῇ ἀ. Clem.*paed*.3.12(p.291.6; M.8.680C); **4.** of divine mysteries ἀ. γὰρ τὰ περὶ θεοῦ Cyr.*Jo*.5(4.450E); Anast.S.*qu. et resp*.76(M.89.705A); Gnost. ὦ χάρις ἀ. ἐπὶ ὀνόματι σταυροῦ εἰρημένη *A.Petr.c.Sim*.37(p.90.20); **5.** of things pertaining to life after death, Gr.Nyss.*or.catech*.8(p.49.3; M.45.37B); τρυφὴν ἀ. Mac.Aeg. *hom*.4.12(M.34.481B); †Jo.D.*B.J*.8(M.96.921A); **6.** of human thought about God ἀ. μένει περὶ θεοῦ τὰ νοήματα Gr.Nyss.*hom.3 in Cant*. (M.44.820C).

***ἀνεκφράστως**, *inexpressibly, unutterably*; of Son's generation, †Ath.*exp.fid*.1(M.25.201B); Gel.Cyz.*h.e*.2.15.3(M.85.1257C); of Trin. μονὰς ἀ. ἐν τριάδι προσκυνουμένη Zach.Mit.*opif*.(M.85.1141B).

ἀνεκφώνητος, **1.** *inexpressible*; of the divine nature, Gr.Nyss.*deit*. (M.46.573D); id.*hom.11 in Cant*.(M.44.1013C); *ib.12*(1028B); **2.** *unutterable*, ref. 2Cor.12:3f., id.*Eun*.1(1 p.114.7; M.45.349A); *not to be pronounced*; of tetragrammaton, Eus.*d.e*.9.7(p.420.29; M.22.677C); Bas.*Spir*.44(3.37E; M.32.149A); Leont.H.*Nest*.5.16(M.86.1737D).

ἀνελάττωτος, *undiminished*, of God τῇ ἀ. χύσει τῶν ἀμειώτων αὐτοῦ μεταδόσεων Dion.Ar.*d.n*.2.11(M.3.649C); of Logos in Inc. ἀ. κατὰ τὴν θείαν οὐσίαν Apoll.*corp.et div*.6(p.188.2; M.*PL*.8.874A); τὴν θεϊκὴν τῆς οὐσίας αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα δόξαν τε καὶ ταυτότητα διηνεκῶς μένειν ἀ. Max.*ep*.12(M.91.468D); of angelic powers τὴν ἀ. ἔφεσιν τοῦ ἀγαθοῦ Dion.Ar.*d.n*.8.4(892C).

ἀνέλεγκτος, **1.** *not proved guilty, innocent*, Just.*1apol*.7.4(M.6. 337B); **2.** *unconvicted* of sin, Or.*Jo*.6.58(38; p.167.15; M.14.301B); **3.** *irrefutable*, Just.*2apol*.13.3(M.6.465C); Synes.*ep*.148(M.66.1545B; l. ἀνεξέλεγκτα).

***ἀνελεεινός**, *unmerciful*; comp., ‡Chrys.*virg.corrupt*.(9.826D).

***ἀνελεημοσύνη**, ἡ, *unmercifulness*; of men, Chrys.*hom.11.7 in Mt*.(7.158A); ref. Mt.25:41 ἡ ἀ. οἰκήτορας τῆς γεέννης ἐποίησεν ὑμᾶς Eus.Al.*serm*.21.5(M.86.429C); of demons, Esaias *cap.spir*.13(M.40. 1209B).

ἀνελεήμων, *merciless*; *not generous, not giving alms*, Leont.N. *v.Jo.Eleem*.22(p.40.23); *ib*.(p.41.1).

ἀνελευθέριος, *unbefitting a free man*; comp., Chrys.*hom.1.3 in 2Tim*.(11.663B).

***ἀνέλευσις**, ἡ, *ascent* τὴν ἀ. τοῦ Χριστοῦ εἰς οὐρανόν Just.*1apol*. 26.1(M.6.368A); id.*dial*.39.4(M.6.560C); *ib*.87.6(684C).

***ἀνελθετέον**, *one must ascend*, met. ἀφ' ὧν [sc. τῶν γραφῶν] ἀ. πρὸς τὸν Ἰησοῦν Or.*Jo*.13.6(p.231.8; M.14.408B).

ἀνελίσσω, **1.** *unroll*; met., *retrace* τὴν αὐτὴν αὖθις ἀ. ὁδόν Cyr.*Jo*.4.3 (4.381E); **2.** *roll over, turn over*, Chrys.*laed*.6(3.452A); id.*hom.25.4 in Heb*.(12.234C); met. τοῦτον τὸν φόβον ἀεὶ παρ' ἑαυτῷ ἀνείλιττε id. *Saturn*.5(3.409C); **3.** *multiply*, Areth.*Apoc*.10(M.106.569A).

[*]**ἀνελλειπῶς**, v. ἀνελλιπῶς.

ἀνελλιπής (**-ειπής**), **1.** *unfailing, unceasing*; of God, *Const.App*. 7.35.9 cit. s. διαμονή; of divine grace or power ἀ. τηρῶν ἐν ἡμῖν τὸ πνεῦμα τῆς χάριτός σου *ib*.8.16.5; ἀ. γὰρ ἡ δύναμις [sc. τοῦ Χριστοῦ] πᾶσιν ἐξαρκοῦσα τοῖς δεομένοις Vict.*Mc*.7:25(p.337.29); c. genit., *unfailing in*, of Son ἀ. ... τοῦ ἐλέους καὶ τῆς ἀληθείας Or.*Ps*.60:7f. (p.69); of grace of H. Ghost τὸ ἀ. τῆς χορηγίας Chrys.*hom.51.1 in Jo*.(8.300B); of eternity, Clem.*prot*.9(p.64.4; M.8.196C) cit. s. συνεκτείνω; ἀ. ... αἰῶνας *Lit*.ap.*Const.App*.8.12.50; future life παλινζωίαν ἀ. *cat.Apoc*.2:8(p.205.8); of things spiritual and therefore abiding, *M.Seb.test*.2.1; of prayer θησαυρὸς ἀ. Chrys.*incomprehens*. 5.6(1.488B); **2.** abs., *without defect* or *deficiency, perfect*; **a.** of Trin. ἕκαστον πρόσωπον ἀμέριστον καὶ ἀ. καὶ τελείαν ἔχει θεότητα Sophr.H. *ep.syn*.(M.87.3157B); **b.** of God, ref. Creation πρὸ τοῦ ἐργάσασθαι, καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι, ὁμοίως ἀ. μένει Chrys.*hom.5.3 in Jo*.(8.38E); ref. goodness, wisdom, and power, Jo.D.*f.o*.1.5(M.94.801A); of Father ἀεὶ δὲ παρόντος αὐτῷ τοῦ υἱοῦ, ἀεί ἐστιν ὁ πατὴρ τέλειος, ἀ. τυγχάνων ἐν τῷ καλῷ Alex.Al.*ep.Alex*.7(p.23.30; M.18.557B); of Son τὸ ἀ. τοῦ υἱοῦ ὡς πρὸς τὸν πατέρα Gr.Nyss.*fid*.(M.45.140D); **c.** of Son, ref. perfect divinity ἀ. εἰς θεότητος ἀξίαν Cyr.H.*catech*. 4.7; and humanity, ‡Ath.*Apoll*.1.16(M.26.1124A) cit. s. τέλειος; Thdt.*eran*.2(4.84); οὐκ...τολμητέον εἰπεῖν ὡς ἡ σὰρξ οὐκ ἀ. ἦν ἐν τοῖς οἰκείοις ἰδιώμασιν Ephr.Ant.*fr*.(M.86.2105B); Max.*Pyrr*.(M.91.320C); id.*opusc*.(M.91.73C); υἱὸς τοῦ θεοῦ...ἀ. καὶ ἀδιαίρετος, ἐν τῷ σταυρῷ Anast.S.*hod*.12(M.89.197D); **d.** of divine will, Bas.*reg.br*.276(2.512E; M.31.1276C); of decalogue νόμον ἀ. *Const.App*.6.19.2; of bodies at resurrection, Gr.Nyss.*res*.3(M.46.660C); ‡Caes.Naz.*dial*.30(M.38. 892); of moral perfection, Gr.Nyss.*hom.11 in Cant*.(M.44.1001D); in gen., *complete*, id.*hex*.24(M.44.85C); Cyr.*Is*.5.1(2.742A); hence of a sentence, *unelliptical*, Areth.*Apoc*.1(M.106.509A); **3.** c. genit.; *not wanting in, not lacking*, of God ἀ. γὰρ ἀγαθοῦ παντὸς ἡ τῆς θεότητος ὡμολόγηται φύσις Gr.Nyss.*Eun*.6(2 p.135.8; M.45.720B); of men ὧν [sc. ἁμαρτιῶν] οὐδεὶς ἀ. Marc.Er.*opusc*.3.12(M.65.981D).

ἀνελλιπῶς (**-ειπῶς**), *without defect* or *deficiency, perfectly*; **1.** Trin. μιᾶς ἀμερίστως καὶ ἀ. τὰ τρία πρόσωπα πληρούσης θεότητος Sophr.H. *ep.syn*.(M.87.3157C); **2.** of eternity of Son διαιωνίζοντα...κατ' ἀρχὴν μέν, ἀ., κατὰ τέλος δέ, ἀδιαδόχως Areth.*Apoc*.1(M.106.512D); **3.** of perfection of divine and human natures in Christ, ‡Cyr.H.*occurs*. 4(M.33.1192A); Max.*opusc*.(M.91.73C); Jo.D.*volunt*.10(M.95.141A); **4.** in gen. ἀ. καὶ βεβαίως πᾶσαν τὴν πίστιν ἔχειν Or.*Jo*.32.16(9; p.452.14; M.14.784B); Cyr.H.*catech*.17.34; †Gregent.*leg.Hom*.53(M. 86.609A); hence *without omission* of words, *without ellipse*, Areth. *Apoc*.1(M.106.508D); c. ἔχειν, *be perfect*, *Disp.Phot*.(M.88.577A).

ἀνελπιστία, ἡ, **1.** *despair* of salvation; prevented by mercy of God, Thdr.Heracl.*Is*.28:5(M.18.1317A); πρὸς δὲ τὸν ἅπαξ εἰς ἁμαρτίαν ὀλισθήσαντα μὴ ἑαυτὸν προέσθαι διὰ τῆς ἀ. ἀγαθὴ ἡ ἐλπὶς τοῦ ἐλέους Bas.*hom.in Ps.*61:13(1.198E; M.29.489C); Chrys.*hom.10.3 in Heb.*(12.107D); by prayer *ὁ εὐχόμενος, ἀπέχεται ἀνελπιστίας* Marc. Er.*opusc.*2.24(M.65.933C); and confession, †Jo.Jej.*serm.*(M.88.1920A); temptation to despair as work of Devil, *cat.1Jo.*5:16f.(p.143.18); **2.** *failure to expect, want of hope* *δῶρον μὲν διὰ τὴν ἀ. τῆς ἀπολήψεως* Bas.*hom.in Ps.*14:5(1.112E; M.29.277C); *τῶν κατὰ τὴν πίστιν νεοπαγῶν ἡ διάνοια, εἰς παντελῆ τῶν ἀγαθῶν ἀ. ἐκπίπτει* Gr.Nyss. *v.Mos.*(M.44.360D); *ἡ τῶν μελλόντων ἀ.* Chrys.*hom.37.1 in Jo.*(8. 211C); Ant.Mon.*hom.*10(M.89.1461B); in myst. life *τραυματίζεται* [sc. *ἡ ψυχή*] *τῇ ἀ. τοῦ ποθουμένου* Gr.Nyss.*hom.12 in Cant.*(M.44. 1037B); **3.** *unexpected event* *εἶτα πάλιν ἄλλη ἀ.* Chrys.*hom.16.1 in Ac.* (9.128B).

[*]**ἀνεμαῖος**, prob. for *ἀνεμιαῖος*, *windy*; of a spider's web, Ast. Am.*hom.*1(M.40.165B).

ἀνέμβατος, *inaccessible*; met., of God, Cyr.*dial.Trin.*4(5^1.511E); *ἀ. γὰρ τῇ κτίσει...τὰ μόνης καὶ ἰδικῶς τῆς ἀνωτάτω πασῶν οὐσίας* id. *Juln.*2(6^2.62C); *πᾶσι τοῖς γεγόνοσιν ἀ.* id.*Jo.*4.1(4.348E); *ἀ. γὰρ τοῖς πολλοῖς ἡ τῆς ἄγαν ὑπερτενοῦς γνώσεως χάρις* id.*ador.*7(1.224E).

***ἀνεμεσί**, *without anger*, Leont.H.*Nest.*4.9(M.86.1668D).

***ἀνέμη, ἡ**, *windlass*, *Apophth.Patr.*(M.65.261B).

ἀνεμίζω, **1.** *sail with the wind*, Jo.Mosch.*prat.*174(M.87.3044A); **2.** pass., *deteriorate through exposure to air*; of wine, Esaias *or.*12.1 (p.72).

***ἀνεμοκαύσων, ὁ**, *burning wind*, Ephr.3.70A.

ἄνεμος, ὁ, *wind*; **1.** lit.; exeg. Ps.134:7, Chrys.*exp.in Ps.*134:7 (5.387Bff.); as cause of all generation (Sethian), Hipp.*haer.*5.19 (p.118.26; M.16.3182C); *ib.*(p.120.1ff.; 3183B); **2.** fig.; evil wind of sin contrasted with divine wind of H. Ghost, Mac.Aeg.*hom.*2.4 (M.34.465Aff.); *τὰ ἐνδότερα αὐτῆς* [sc. *τῆς καρδίας*] *ἀνενόχλητα ταμεῖα ...ἔνθα οὐκ εἰσὶ πονηρῶν λογισμῶν ἄνεμοι...ὠθοῦντες καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἐπὶ τοὺς κρημνοὺς τῆς ἡδυπαθείας* Marc.Er.*opusc.*4(M.65. 1016D); **3.** met.; of God *ῥῦσε ἰμᾶς, κ⟨ύρι⟩ε, ἀπὸ κατεγγε⟨λιῶν⟩ φυσδ σὺ ἀνέμον* *MAMA* 1.428; of angels; significance explained, Dion. Ar.*c.h.*15.6(M.3.333Cff.); exeg. Eph.4:14 *περιφέρεται δὲ παντὶ ἀ. ὁ παραβεβλημένος, εἴτε διδασκαλίας εἴτε θυμοῦ εἴτε ἐπιθυμίας. ἄ. δὲ τέσσαρες γενικοί, ταράσσοντες τὴν ἀνθρώπου ψυχήν, ἐπιθυμία, φόβος, ἡδονή, λύπη* Or.*fr.25 in Jer.*(p.210.28; M.13.593A).

ἀνεμοσκεπής, *sheltering from the wind*, Nonn.*par.Jo.*18:3(M.43. 889A).

***ἀνεμοστρόβυλος, ὁ**, *whirlwind*, *Apoc.Dan.*C(p.119, v.l. *ἀνέμου καὶ στροβύλου*).

ἀνεμοφθορία, ἡ, *havoc made by the wind, blasting*, Gr.Naz.*or.*16.5 (M.35.940B); Cyr.*Soph.*6(3.585E).

ἀνεμόφθορος, *blasted by the wind*; **1.** fig. *ἀ. τινές ἐσμεν* Or. *hom.15.3 in Jer.*(p.127.29; M.13.432C); Nil.*epp.*2.49(M.79.221B); Pall. *h.Laus.*47(p.140.11; M.34.1202A) cit. s. *συνιππάζω*; **2.** met., *empty, false* *ἀ. ... χειροτονίας* id.*v.Chrys.*16(p.94.9; M.47.53); *δεῖμα...ἀ.* Eudoc.*Cypr.*2.157(M.85.852B).

***ἀνέμπαικτος**, *free from injury*; neut. as subst., Ephr.3.212E.

***ἀνεμπεπλόκως**, c. *ἔχειν*, *be unable to be united*; of mutually exclusive qualities, Ephr.1.228C.

***ἀνεμπίπτω**, *fall into*, ‡Ath.*doct.Ant.*10(M.28.568D).

***ἀνέμπλοος**, *not sailing, at rest*, Nonn.*par.Jo.*6:22(M.43.797A).

ἀνεμώδης, *like the wind*, Nonn.*par.Jo.*19:34(M.43.905A); *ib.*20:26 (913A).

ἀνενδεής, A. abs., *in need of nothing*; implying **1.** *self-sufficient*; **a.** of God, Just.*dial.*23.2(M.6.525C); Athenag.*leg.*13.1(M.6.916B); Clem.*prot.*4(p.44.16; M.8.153B); *Lit.*ap.*Const.App.*8.12.6; *ἀ. γὰρ ὢν ἡμῶν ὁ δεσπότης, οὐδενὸς δεῖται τῶν παρ' ἡμῶν, εἰ μὴ τῶν ῥημάτων μόνον* Chrys.*hom.26.5 in Gen.*(4.252E); *οὐ δεῖται τῶν ὑμνούντων...ἀ. γὰρ ἔχει τὴν φύσιν* Thdt.*qu.4.in Gen.*(1.7); Bas.Sel.*or.*3.2(M.85. 49D); Gennad.*fr.Gen.*1:26(M.85.1633C); *ἡ δανείσασα* [sc. BMV] *θεῷ τῷ ἀ. σάρκα ἥνπερ οὐκ εἶχεν* ‡Meth.*Sym.et Ann.*10(M.18.373A); neut. as subst., Cyr.*Ps.*15:2(M.69.808B); Jo.D.*f.o.*1.14(M.94.860A); partic. of Father *θεοῦ τοῦ ἀ. ἢ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ* Or.*Cels.*7.65(p.215.6; M.11.1513A); *αὐτὸς γάρ* [sc. *ὁ Χριστός*], *ἵν' οὕτως εἴπω, ἐπισκευάζεται ἀεὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ μόνου ἀ.* id.*Jo.*13.34(p.259.20; M.14.460A); **b.** of Son, Alex.Al.*ep.Alex.*7(p.24.11; M.18.557C); **c.** of stars, Meth. *symp.*8.16(p.104.17; M.18.168C); denied of angels, ref. Ps.77:25, Or.*Jo.*13.33(p.259.3; M.14.457B); **d.** of men, in future life *ἵνα ἀεὶ ὦσι καὶ ἀπαθεῖς καὶ ἀ., τοῖς ἡμετέροις διδάγμασι προσέχειν δεῖ* Just. *1apol.*57.2(M.6.413C); of risen bodies without physical needs, ‡Just.*qu.et resp.*95(M.6.1337A); in this life, in dependence on God *ἀ. τυγχάνει πᾶς ὁ ταύτης* [sc. *ὁδοῦ* i.e. Christ] *ἐπιβαίνων* Or.*Jo.*1. 27(26; p.34.12; M.14.73A); Cyr.*Lc.*12:24(M.72.740A); ref. Is.40:31, Thdt.*eran.*3(4.192); in gen.; of members of a self-sufficient community, Pall.*h.Laus.*7(p.26.5; M.34.1020C); **e.** acc. Docetae *κεκόσμητο μὲν ἀ. πᾶσα ἡ νοητὴ φύσις* Hipp.*haer.*8.9(p.228.7; M.16.3351B); **2.** *complete*, ref. Christ *ἀ. τελειότητος* ‡Ath.*Apoll.*1.5(M.26.1101B); **3.** *unfailing* *ἀ. χορηγὸν καὶ ταμίαν θεὸν ἔχοντες* Bas.*hom.*8.2(2.64A; M.31.309B).

B. c. genit., *not in need of*; **1.** of God *ἀ. αἱμάτων* Just.*1apol.*13.1 (M.6.345B); *θεότητος ἴδιον τὸ ἀ. παντὸς τοῦ κατὰ τὸ ἀγαθὸν θεωρουμένου νοήματος* Gr.Nyss.*Eun.*8(2 p.200.29; M.45.797A); **2.** of men; *αὐτάρκης μὲν γενόμενος* [sc. 'gnostic'] *ἀ. τε τῶν ἄλλων* Clem.*str.*7.7 (p.33.17; M.9.464B); *not lacking in* *ἀ. ... παντὸς ἀγαθοῦ* Cyr.*Os.*7 (3.182E).

***ἀνενδέησις, ἡ**, *absence of need*, ‡Chrys.*mart.*2(3.813A).

***ἀνενδείκνυμι**, for *ἂν ἐνδείκνυμι*, Heracleon ap.Or.*Jo.*13.10(M.14. 413C; *ἐνδείκνυμι* p.235.1).

***ἀνένδεικτος**, *that cannot be shown, of which no instance can be given* *τοῖς ἀδυνάτοις καὶ ἀ.* Dion.Al.ap.Eus.*p.e.*14.25(778B; M.21. 1280C, perh. for *ἀνένδεκτος* q.v.).

ἀνένδεκτος, **1.** *that cannot be admitted, impossible* *ὥσπερ ἀνάγκη τὸ θνητὸν ἀποθνήσκειν καὶ ἀ. αὐτὸ μὴ ἀποθανεῖν...οὕτως ἀνάγκη* [sc. *ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα*] *καὶ ἀ. μὴ ἐλθεῖν...ἀ. γάρ ἐστιν ἄνθρωπον εὑρεθῆναι πάντη ἀναμάρτητον* Or.*comm.inMt.*13.23(p.242.6; M.13.1156B); *ἀ. τὴν σάρκα ὑπὲρ Χριστοῦ παθοῦσαν, μὴ σὺν Χριστῷ βασιλεύειν* Epiph. *haer.*42.12(p.158.29; M.41.777C); *ἀ. γὰρ κτιστόν τι ἐν τριάδι λέγειν* *ib.* 74.12(p.330.10; M.42.497C); neut. as subst., *incapacity* *οὔτε οὖν βλαβῆναι δύναται* [sc. Christian], *οὔτε βλάψαι ἕτερον. τὸ δέ, οὐ δύναται, μὴ ἀδυναμίας νομίσῃς...ἀλλὰ τὸ ἀ. λέγω. ἡ γὰρ φύσις ἐκείνη οὔτε βλάβης ἐστὶ δεκτικὴ οὔτε τοῦ ἀδικεῖν ἕτερον* Chrys.*hom.51.4 in Ac.*(9.385A); **2.** *not to be admitted* *πολυπραγμοσύνης ἀ.* Thdr.Stud. *or.*9.9(M.99.781D).

ἀνενδεῶς, **1.** *in need of nothing, without want*, Clem.*str.*7.6(p.23.2; M.9.444A); Bas.*ep.*76(3.171D; M.32.452B); c. *ἔχω*, *abound* in, of BMV *ἀγαθοῖς ἀ. ἔχουσα* Thdr.Stud.*nativ.BMV* 4(M.96.684B); **2.** *completely*, Bas.*hex.*5.8(1.47E; M.29.113A); **3.** *unfailingly* *ἀ. χορηγεῖσθαι* Meth.*symp.*2.4(p.20.4; M.18.52D).

ἀνενδοίαστος, *undoubting*; of faith, Cyr.H.*catech.*23.20; Cyr.*Is.* 4.2(2.609A); of hope, ‡Bas.*const.*26.1(2.576B; M.31.1416B).

ἀνενδοιάστως (-δυάστως), **1.** *indubitably; unambiguously, plainly* *ἀνακεκαλυμμένως καὶ ἀ. ἡ ἱερουργία ἐπιτελεῖται* Thdr.Stud.*praesanct.* (M.99.1688B); **2.** *without doubting* *ἀ. φάγε τὸ σῶμα, πίε τὸ αἷμα* Gr. Naz.*or.*45.19(M.36.649C); *ἀ. παραδεξόμεθα τὰ διὰ θείου πνεύματος χρησμῳδούμενα* Cyr.*inc.unigen.*(5^1.694A); *unhesitatingly* *ἐν ὅλῳ τῷ πνεύματι ἡμῶν ἀ. ... τὸ ἅγιον πνεῦμα προσκυνεῖν* Didym.*Trin.*2.10 (M.39.641B); *ἀ. κηρύττομεν* Jo.D.*haer.Nest.*43(M.95.221C).

ἀνένδοτος, *not giving way*; **1.** *constant, steadfast*; in martyrdom, *Ep.Lugd.*ap.Eus.*h.e.*5.1.22(M.20.417A); *ἡ πρόθεσις...ἀ. πρὸς τὸ ἧττον* Clem.*str.*3.12(p.231.24; M.8.1177D); *ἀρεταί...ἀ.* Gr.Nyss.*hom.4 in Cant.*(M.44.837B) etc.; **2.** *stubborn, obstinate*, Or.*enarr.in Job* 41:15 (M.17.105A); *ἀ. γῆν* Chrys.*hom.18.1 in Jo.*(8.104B); *ἀ. πρὸς μετάγνωσιν* Isid.Pel.*epp.*1.154(M.78.285C); neut. as subst., of Pharaoh's heart, †Bas.*Is.*187(1.517C; M.30.437A); **3.** *uninterrupted, unceasing*, Bas.*reg.fus.*12(2.354C; M.31.949A); Diad.*perf.*33(p.36.26); *ἀ. ... συμπάθειαν* Leont.N.*v.Jo.Eleem.*26(p.54.3).

ἀνενδότως, *without giving way*, hence *steadfastly*, *Lit.*ap.*Const. App.*8.10.5; *stubbornly*, Chrys.*Stag.*3.14(1.226B); *ceaselessly*, Sophr. H.*mir.Cyr.et Jo.*18(M.87.3476D).

***ἀνένδοχος**, *not receptive*, Or.*Jo.*1.34(39; p.43.25; M.14.89C).

[*]**ἀνενδυάστως**, v. *ἀνενδοιάστως*.

ἀνενεργησία, ἡ, **1.** *inactivity, quiescence* *τοῦ δὲ θεοφιλῶς αἰτιασαμένου* [sc. in baptism]*...τὴν τῆς ἐνθέου ζωῆς ἀ.* Dion.Ar.*e.h.*2.2.5 (M.3.396A); *ἡ σταυροειδὴς δὲ σφραγὶς* [sc. in ordination] *τὴν ἁπασῶν ὁμοῦ τῶν σαρκικῶν ὀρεξέων ἀ.* [sc. *ἐμφαίνει*] *ib.*5.3.4(512A); *ἐν τῷ ἐρήμῳ καθήμενοι, τουτέστιν, ἐν τῇ τῶν κακῶν ἀ.* ‡Max.*cap.al.*122 (M.90.1428C); esp. in contemplation, Dion.Ar.*myst.*1.3(M.3.1001A) cit. s. *ἑνόω*; *τῇ τῶν νοήσεων ἀποπαύσει καὶ ἀπολύσει...ἥντινα ἀ. τῆς ἱερᾶς κινήσεως ἐν μὲν τοῖς πρὸ τούτου ἀνοησίαν ἐκάλεσεν· ἐνταῦθα δὲ σκοτεινότατον γνόφον* Max.*schol.myst.*1.1(M.4.416C); **2.** *inefficacy, powerlessness*, Andr.Caes.*Apoc.*34(M.106.328B); *ἀ. τῆς πολυσχεδοῦς κακίας* *ib.*58(404A).

ἀνενέργητος, **1.** *inactive*; **a.** denied of Father; ref. generation of Son, Gr.Nyss.*Eun.*4(2 p.78.11; M.45.652C); at time of Inc., *ib.*12 (2 p.288.2; 900C); but implied in heret. arguments *εἰ ἄγονος, καὶ ἀ. ὁ θεός· γέννημα γὰρ αὐτοῦ ὁ υἱὸς δι' οὗ ἐργάζεται* ‡Ath.*Ar.*4.4(p.49.3; M.26.473B); *τὸν δὲ θεόν, σιωπῶντα μὲν ἀ., λαλοῦντα δὲ ἰσχύειν αὐτὸν βούλονται* [sc. Arians]*· εἴγε σιωπῶν μὲν οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν, λαλῶν δὲ κτίζειν ἤρξατο* *ib.*4.11(p.55.2; 481A); *incapable of performing* *εἰς βλασφημίαν...περιτραπήσεται, δι' ἔνδειαν ὕλης ἄπρακτον καὶ ἀ. τῶν* *οἰκείων ἔργων τὸν θεὸν κατεχόντων* Bas.*hex*.2.2(1.13D; M.29.32B); **b.** denied of Logos, Gr.Nyss.*or.catech*.1(p.10.17; M.45.16A); of Logos in man *αὐτὸν...ἀ. ἔχετε παρ' ἑαυτοῖς, οὐδὲν πράττοντες ἢ νοοῦντες λογικῶς* Or.*fr.18 in Jo*.(p.498.4); denied of Christ between Crucifixion and Resurrection, Bas.*hom.in Ps*.44:9(1.166D; M.29.408A); **c.** denied of H. Ghost at Creation, Gr.Nyss.*Maced*.12(M.45.1316C); **d.** of Devil *τῷ σταυρῷ βέβλησαι...ἀκίνητος, ἀ.* Gr.Naz.*or*.45.22(M.36.653C); **e.** of Law and prophets, superseded by grace, Mac.Mgn.*apocr*.3.41(p.143.33); **f.** of men *ἀ. ἐστιν* [sc. *ὁ ἐν ἁμαρτίαις*], *ὡς ὁ καθεύδων* Chrys.*hom.18.1 in Eph*.(11.128B); *ὁ δὲ βαπτιζόμενος ὑπαρχέτω...ἀ. πρὸς ἁμαρτίαν Const.App*.3.18.1; *σάρκας...ἀ. πρὸς ἁμαρτίαν παρασκευαζέτω* Isid.Pel.*epp*.4.3(M.78.1052B); *τὸ τῆς λογικῆς ψυχῆς ἡγεμονικὸν...πρὸς τὰς θείας...θεωρίας καὶ λειτουργίας...ἀ.* Gr.Agr.*Eccl*.2.12(M.98.836B); of sense of hearing in contemplation, Gr.Nyss.*hom.11 in Cant*.(M.44.993B); **g.** hence of things, *unused ἄβατον τὸ λουτρὸν...καὶ ἀ.* id.*v.Gr.Thaum*.(M.46.925A); **2.** *ineffective ἀ. ... τὸ κήρυγμα* id.*Spir*.(M.46.697D); *ἄφωνός τε καὶ ἀ.* id.*Eun*.12(1 p.242.21; M.45.941B); *οὐδὲ ἔδει τὴν ἡμετέραν κακίαν νικῆσαι, καὶ ἀ. ποιῆσαι τὴν ἀγαθότητα αὐτοῦ* Jo.D.*Man*.1.72(M.94.1572B); **3.** *not made active τὴν δὲ σάρκα χωρίζων* [sc. Marcellus] *τῆς τοῦ λόγου ἐνεργείας καὶ καταλιπὼν αὐτὴν...ἀ. ὑπὸ τοῦ λόγου* Eus.*e.th*.3.10(p.167.13; M.24.1020C); *without ἐνέργεια, not having the power of action οὐδὲ γὰρ τὴν θείαν φύσιν...ἀ. καθορῶμεν· οὔτε μὴν τὴν...ἀνθρωπίνην οὐσίαν...ἀ. ἐπιγινώσκομεν* Max.*opusc*.(M.91.96A); *εἰ δὲ ἀνεθέλητος ἦν καὶ ἀ., τὸ καθ' ἡμᾶς,...οὐδὲ καθ' ἡμᾶς ὅλως γέγονεν ib*.(157C); *εἰ ἐκ τῆς ἑνώσεως αὐτῷ, κατὰ τὸν ὑμέτερον λόγον, προσγέγονεν ἡ ἐνέργεια, πρὸ τῆς ἑνώσεως ἄρα ἀ. ἦν* id.*Pyrr*.(M.91.340D); **4.** *deprived of functions* in Church *ἀκοινώνητοι...καὶ ἀ. παρὰ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου γεγόνασι* CEph.(431)*ep*.(*ACO* 1.1.3 p.33.8; H.1.1592D); *πάσης ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας...ἐκβεβλημένος καὶ ἀ. ὑπάρχων* CEph.(431) *can*.1.

***ἀνενθρονίαστος,** *unconsecrated*, Thdr.Stud.*epp*.2.219.15(M.99.1665B).

ἀνενθύμητος, *inconceivable*; of generation of Son, Eus.*d.e*.5.1(p.213.5; M.22.353B).

ἀνεννόητος, A. *inconceivable, beyond one's conception*; **1.** of God, Mac.Aeg.*hom*.4.10(M.34.480B); Max.*schol.d.n*.1.5(M.4.201D); of God's wisdom, Meth.*symp*.8.16(p.105.11; M.18.168D); goodness in Inc., Mac.Aeg.*hom*.4.9(480A); grace, Hipp.*haer*.6.40(p.171.16; M.16.3258C); neut. as subst.; of Father, Iren.*haer*.1.15.5(M.7.625B); of union of Christ's natures, Leont.B.*fr*.(M.86.2005D); *κατὰ χάριν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς τὸν θεὸν ἀρρήτῳ τε λόγῳ καὶ ἀ. τῇ διανοίᾳ θεοφόροι ...λέγονται* Max.*schol.c.h*.7.1(M.4.68B); **2.** of Valent. ogdoad, Iren.*haer*.1.11.5(M.7.568B); Marcosian, of *Πατήρ, ib*.1.14.1; **3.** Arian; of God as totally unknowable, Philost.*h.e*.2.3(M.65.468A).

B. *not conceived*, hence *unexpected ἀ. παθῶν σωματικῶν cat. Apoc*.8:6(p.302.22).

C. *without conception*, abs. *τοῖς οἴκοθεν ἀ. παραστῆσαι φύσιν ἀκατονόμαστον* Synes.*insomn*.19(p.184.14; M.66.1316C); c. genit. *ἀνενδεὲς δὲ τὸ θεῖον, ἀ. ἄρα πονηρίας* Meth.*symp*.8.16(p.104.14; M.18.168C); *ib*.(p.104.17; 168C).

D. *without thought* or *care for*, of Cain *ἀνεννόητος...αὐτοῦ* [sc. *τοῦ θεοῦ*] *γεγενημένος* Proc.G.*Gen*.4:16(M.87.253A).

***ἀνέννοιος,** *without thought, unmeaning*, Jo.Clim.*scal*.7(M.88.805A).

ἀνενόχλητος, *undisturbed*; esp. *unperturbed by passion* or *desire*, Marc.Er.*opusc*.4(M.65.1016D) cit. s. *ἄνεμος*; Arsen.*doct*.2(M.66.1620C); Cyr.*Rom*.7:8(p.198.5); Thal.*cent*.3.31(M.91.1452A); neut. as subst., *freedom from desire*, Nil.*epp*.3.43(M.79.408D).

ἀνενοχλήτως, *without disturbance* or *hindrance*; of praying *without distraction*, Max.*carit*.2.6(M.90.985B).

***ἀνένοχος,** *without guilt, Lit.Chrys*.(p.317.16).

***ἀνενόχως,** *guiltlessly, Lit.Chrys*.(p.317.24).

***ἀνεντερίζω,** *disembowel*, Jo.Mal.*chron*.5 p.115(M.97.208D).

ἀνεντρεχής, *unskilful*, Or.*Jo*.1.15(p.19.26; M.14.49A).

***ἀνεξάγγελτος,** *unconfessed*, Thdr.Stud.*poen*.1.25(M.99.1736C).

***ἀνεξαγόρευτος, 1.** *not to be told, secret*, Hipp.*haer*.5.7(p.84.2; M.16.3134B); **2.** *unconfessed*; of sins, Jo.Clim.*scal*.4(M.88.684D); Anast.S.*qu.et resp*.6(M.89.372C); Niceph.Ur.*v.Sym*.86(M.86.3068B).

ἀνεξάκουστος, *not to be heard*, Jo.VI H.*v.Jo.D*.27(M.94.468C).

ἀνεξάλειπτος, 1. *not to be blotted out, indelible*; fig., of seal of baptism, Cyr.H.*procatech*.17; *Rit.Bapt*.(p.406); met., of sin, Meth.*lepr*.10(p.464.13); Eus.*d.e*.10.5(p.467.5ff.; M.22.752B); met., *indestructible, imperishable*, Or.*exp.in Pr*.5:14(M.17.173C); of circumcision *ἀ. μνημόσυνον* ‡Just.*qu.et resp*.102(M.6.1348B); ‡Bas.*struct.hom*.1.7(1.327F; M.30.20A); Leont.B.*parasc*.(M.86.1993B); of faith of Christians, *Dial.Christ.et Jud*.10(p.62.7); **2.** *not blotted out, unabsolved*; of sin, Marc.Er.*opusc*.1.128(M.65.921A).

***ἀνεξάντλητος,** *inexhaustible*, ‡Pion.*v.Polyc*.26; ‡Chrys.*hom.jej*.4(9.799A); ‡Proc.G.*Pr*.5:15(M.87.1264D).

ἀνεξαπάτητος, 1. *that cannot be deceived*; of God, Chrys.*comm.in Gal*.1:10(10.671E); **2.** *undeceived*, Or.*Cels*.1.42(p.92.23; M.11.737B); Proc.G.*Gen*.3:16(M.87.212A).

***ἀνεξάπτω,** *kindle again*; met., the heart, Jo.Clim.*scal*.7(M.88.816B).

***ἀνεξάρνητος, 1.** *not denied μενούσης μοι τῆς κατὰ θεὸν πολιτείας ἀ.* Tat.*orat*.42(p.43.15; M.6.888B); *Const.App*.8.45.1; *Rit.Bapt*.(p.389); of Church by Christ, ‡Ath.*proph*.8(M.28.1072A); **2.** *undeniable, A.Jo*.9(p.157.1); **3.** *not denying ἀ. ἡμᾶς...τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ* Just.*dial*.30.2(M.6.540A).

***ἀνεξαρνήτως,** *without denial, M.Con*.5.3.

***ἀνεξεικόνιστος,** *unformed*, Hipp.*haer*.5.7(p.84.9; M.16.3134C); Bas.*ep*.188 *can*.2(3.271A; M.32.672A); *unable to be depicted οὐδεὶς ἄνθρωπος ὀφθείς, ἀ.* Thdr.Stud.*ref*.30(M.99.472D).

***ἀνεξεισάγω,** f.l. for *ἀντεξάγω* q.v., Cyr.ap.*cat.Jo*.15:26(p.359.9); cf. *ἀντεξάγουσι* Cyr.*Jo*.10.2(4.904A).

ἀνεξέλεγκτος, *unconvicted, Const.App*.2.17.4; *ib*.5.14.13.

ἀνεξερεύνητος, 1. *not to be searched out, unsearchable*; of God and divine attributes, Dion.Ar.*d.n*.1.2(M.3.588C); ref. Inc. *ὁ ἀ. τε καὶ ἀνώνυμος...δι' ὀνομασίας...φανερῶς γνωρίζεται* Andr.Cr.*or*.6(M.97.913C); of power of Christ, ‡Meth.*Sym.et Ann*.7(M.18.364B); neut. as subst. *τὸ ἀ. τῶν ἀβύσσων τοῦ θεοῦ κριμάτων* Nil.*epp*.1.23(M.79.89D); of divine mysteries: generation of Son, Eus.*e.th*.1.12(p.71.8; M.24.848A); manner of conversion of eucharistic elements, Jo.D.*f.o*.4.13(M.94.1145A); union of Christ's natures, Jo.V H.*icon*.7(M.96.1356B); **2.** *uninvestigated*, Or.*fr.hom.39 in Jer*.(p.198.6; M.13.544C).

***ἀνεξερευνήτως,** *unsearchably*, Andr.Cr.*or*.6(M.97.917D).

ἀνεξέταστος, *not enquired into* or *examined*; of conduct *μηδὲν ἀ. ἔσεσθαι παρὰ τῷ θεῷ* Athenag.*leg*.36.1(M.6.969C); hence *indiscriminate ἀ. ... φόνον* Gr.Nyss.*v.Mos*.(M.44.393B); *unquestioning ὑπακοή ἐστιν ἀ. κίνησις* Jo.Clim.*scal*.4(M.88.680A).

ἀνεξετάστως, *without examination τὰς ἐντολὰς τοῦ κυρίου ἀ. δεχόμεθα* Bas.*ascet*.2.2(2.326D; M.31.888B).

[*]**ἀνεξεύρητος,** = *ἀνεξεύρετος, unsearchable*, Hipp.*haer*.5.7(p.79.9; M.16.3127A); of nature of God, Geo.Pis.*hex*.81(M.92.1435A); *ib*.594(1481A).

***ἀνεξευρίσκω,** *find out τὴν διάνοιαν ἀ.* Vict.*Mc*.proem.(p.263.13).

ἀνεξήγητος, *indescribable*; of God's goodness, Iren.*haer*.4.20.5(M.7.1035C); of eternal generation of Son, ref. Is.53:8, Cyr.*Jo*.1.1(4.11B).

[*]**ἀνεξήτητος,** v. *ἀνεξίτητος*.

ἀνεξικακ-έω, *be long-suffering*; of God, Meth.*symp*.10.2(p.124.13; M.18.196C); Chrys.*hom.3.6 in Heb*.(12.37B); Thdr.Mops.*Mal*.3:5ff.(M.66.625A); *ἀ. τοῖς εἰωθόσι πλημμελεῖν* Cyr.*Is*.2.5(2.345B); Proc.G.*Is*.24:18(M.87.2193C); of Christ *~οῦντος γὰρ τοῦ υἱοῦ...οὐκ ἀνέξεταί φησιν ὁ πατήρ* Cyr.*Jo*.6(4.571D); *ἀ. μέχρι τοῦ σταυροῦ* Proc.G.*Is*.33(M.87.2296B); Justn.*conf*.(p.106.18; M.86.1029D); of men, *M.Tar*.9(p.471); Eus.*v.C*.2.11(p.45.26; M.20.989C); *be patient, wait, V.Alex.Acoem*.37(p.687.6).

ἀνεξικακία, ἡ, *forbearance, long-suffering, patient endurance*; **1.** divine; of God, Clem.*paed*.1.9(p.136.16; M.8.344C); Tit.Bost.*Man*.2.28(M.18.1189B); Cyr.H.*catech*.8.4; Chrys.*hom.22.1 in Gen*.(4.193C); *καλεῖ πρὸς μετάγνωσιν τὸ τῆς ἀ. μέγεθος* Cyr.*Os*.61(3.94A); of Christ, Or.*Cels*.2.34(p.161.13; M.11.856C); Eust.*engast*.10(p.31.23; M.18.633B); Eus.*d.e*.1.1(p.4.4; M.22.17B); Chrys.*hom.71.2 in Jo*.(8.419C); Arsen.*tent*.(M.66.1621B); **2.** as Christian virtue, Clem.*paed*.3.12(p.286.5; M.8.669B); *οὐκ ἀδίκου τῆς δικαίας ἀμύνης οὔσης, ἀλλὰ κρείττονος τῆς ἀ. Const.App*.6.23.2; *πραότης γάρ, ἀνεξικακίας μήτηρ* ‡Bas.*const*.13(2.558C; M.31.1377A); *μέγα...ὅπλον ἐν τοῖς πειρασμοῖς ἀ.* Chrys.*hom.30.1 in Heb*.(12.280B); exeg. Rom.12:21 *λαμπρὰ νίκη, ὅταν ἐν τῷ ἀγαθῷ, τουτέστι τῇ ἀ., νικήσῃς τὸ κακόν, τὴν ὀργὴν...ἐκβαλών* id.*hom.in Rom.12:20*(3.167C); *τῆς πρὸς ἅπαντας ἐπιεικοῦς ἀ., ἧς τύπος ἡ ἐπὶ Νῶε τοῦ θεοῦ φιλανθρωπία· ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἡ διὰ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Χριστοῦ συμπάθεια* Euthal.Diac.*epp.cath*.(M.85.681A); Jo.D.*virt*.(M.95.85C) = Ephr.3.425D; as expressly taught by Christ (ref. Mt.18:22), Or.*fr.382 in Mt*.(p.164; M.17.300B); (ref. Mt.26:25), Chrys.*hom.81.2 in Mt*.(7.775C); *περὶ ἀ. διαλεγόμενος, μέσον ἑαυτὸν προτίθησι, κελεύων ἐκεῖθεν λαμβάνειν τὰ ὑποδείγματα* id.*hom.80.1 in Jo*.(8.472D); **3.** as title of address *μέμνηται ἡ ὑμετέρα ἀ.* Const.ap.Thdt.*h.e*.1.20.5(3.798); Bas.*ep*.82(3.175D; M.32.460B); *Cod.Afr*.86.

ἀνεξίκακος, **1.** *forbearing, long-suffering*; **a.** of God, Cyr.*Os*.70(3.105E); Proc.G.*Is*.55:7(M.87.2557A); Leont.N.*v.Jo.Eleem*.41(p.79.24); neut. as subst., Eus.*fr.Lc*.(M.24.581B); Tit.Bost.*Man*.2.22(M.18.1177C); *Const.App*.2.20.7; **b.** of Christians, Just.*1apol*.16.1(M.6.352C); Athenag.*leg*.34.2(M.6.968C); of the 'gnostic', Clem.*str*.7.7(p.34.8; M.9.465A); as imitating God, Gr.Nyss.*or.dom*.5(p.92.27; M.44.1177B); of the ideal bishop, *Const.App*.2.57.1; Nil.*epp*.3.134(M.79.445B); of slaves, ref. 1Petr.2:18 ἀ. ὑπομονῆς Euthal.Diac.*epp.cath*.(M.85.680C); *patient* δέχου...τὴν ἀπόδειξιν, ἀ. τοῖς λόγοις ἁπλώσας τὴν ἀκοήν Cyr.*Jo*.2.1(4.122A); **2.** *averting evil* ἀ. ἄφιξιν Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo*.8(M.87.3437D, prob. f.l. for ἀλεξι-).

ἀνεξικάκως, *forbearingly, patiently*, of God ἴδιον γὰρ ἂν εἴη θεῷ πάντα ἀ. φέρειν Eust.*engast*.10(p.31.26; M.18.633C); of Christ τοὺς ὑβρίζοντας φέρων ἀ. Thdr.Heracl.ap.*cat.Mt*.9:34(p.73.15); *cat.Lc*.22:14(p.154.7), l. ἀνεξικακῶν Cyr.*Lc*.22:14(M.72.905A); of men, Cyr.*Jo*.1.10(4.110E); Ant.Mon.*hom*.111(M.89.1776B); superl., of S. Peter, ref. Gal.2:14, Or.*Jo*.32.5(p.434.20).

ἀνεξίτηλος, *indelible*; hence met., as subst. neut., *fixedness* εἴσω δὴ οὖν καθῆσθαι πυλῶν [sc. of Jerusalem]...κεχρησμῴδηκε θεός, τὸ ἀσφαλές τε καὶ ἀ. καὶ τὸ μηδαμῆ χρῆναι παρολισθεῖν τῆς εἰς αὐτὸν γνησιότητος τοῦ τύπου σημαίνοντος Cyr.*ador*.7(1.229C), ? f.l. for ἀνεξίτητος q.v.

ἀνεξίτητος, also [*]ἀνεξήτητος; **1.** *with no outlet*, Eus.*e.th*.3.2(p.144.30; M.24.981A); hence *inescapable* Cyr.*Is*.2.2(2.237A); ἀνεξήτητος *ib*.(224C); *ib*.2.5(345A); *ib*.4.3(620A); *insoluble, unintelligible* ἀ. δὲ ταῖς οἰκείαις ἐννοίαις τὸ τῶν μαθημάτων ὕψος εὑρών id.*Jo*.2.1(4.146D); **2.** *abiding* ἀ. ἔχουσι τὴν εὐσέβειαν id.*hom.pasch*.10(5^2.129D); **3.** ? *unfulfilled*, ref. Ex.20:5 ἔδει σκληροῖς καταπτοεῖσθαι δείμασι τοὺς ἀ. μέλλοντας ποιεῖσθαι τὴν ἐντολήν id.*ador*.6(1.174A).

ἀνεξιχνίαστος, *unsearchable*; of God, acc. Valentinus, Iren.*haer*.1.2.2(M.7.453B); Serap.*euch*.13.2; ἀνθρωπίνως ὑπέλαβον εἶναι τὸν ἀ. Cyr.H.*catech*.6.8; Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.312E; M.29.740C); Gel.Cyz.*h.e*.2.22.3(M.85.1292A); Dion.Ar.*d.n*.1.2(M.3.588C); *Rit.Bapt*.(p.392); of divine attributes and activity ἀ. δημιουργίας *Diogn*.9.5; love, Ephr.3.529A; power, Bas.*hex*.2.2(1.13C; M.29.32A); judgements, Gr.Naz.*or*.28.12(p.40.2; M.36.40C); ἀ. τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου *Const.App*.2.22.12; providence, Chrys.*scand*.2(3.467A); ways, Melet.*nat.hom*.30(M.64.1280C); of Son: eternal generation, Eus.*e.th*.1.12(p.71.8; M.24.848A); ἡ ζωὴ...ἀ. †Diad.*Ar*.1(M.65.1149C); ref. Inc. φιλανθρωπίας ἀ. πελάγεσιν Jo.D.*hom*.8.10(M.96.716A); of mercy shown in descent to Hades, Or.*schol.in Lc*.1:46(M.17.324A).

***ἀνεξιχνιάστως**, *inscrutably*, Mac.Aeg.*hom*.29.1(M.34.716B).

ἀνεξόδευτος, *not going out of*, Max.*schol.d.n*.4.7(M.4.257A).

ἀνέξοδος, **1.** *unable to escape*, *Ps.Naas*.ap.Hipp.*haer*.5.10(p.103.10; M.16.3159B); **2.** as subst., *beggar* χηρῶν καὶ ἄλλων ἀ. λαβόντων ἐλεημοσύνην Ath.*h.Ar*.13(p.189.25; M.25.708C); *ib*.60(p.217.2; 765B).

***ἀνεξομολόγητος**, *without having confessed*, ‡Chrys.*serm.jej*.4(11.834D).

***ἀνεξουσίως**, *without power of self-determination*, Leont.H.*Nest*.1.16(M.86.1464C).

***ἀνέξωστος**, of a wrestler, *not to be thrown*, ‡Nil.*perist*.10.6(M.79.900C).

ἀνέορτος, *without festive joy*, Gr.Naz.*or*.27.2(p.3.8; M.36.13A); μαρτύρων δὲ μὴ ὄντων...ἡμῶν ὁ βίος ἐγίνετο...ἀ. Ast.Am.*hom*.10(M.40.316A).

***ἀνεπαίρω**, *lift up*, Jo.Clim.*scal*.20(M.88.941C).

ἀνεπαίσχυντος, *having no cause for shame*, of Adam ἀ. παρρησίᾳ ...πρὸς τὸν θεόν Ath.*gent*.2(M.25.8B); Bas.*reg.fus*.51(2.306A; M.31.1041A); of the ideal bishop, *Const.App*.2.4.1.

***ἀνεπαισχύντως**, **1.** *without cause for shame*, i.e. *rightly, duly* εἰ τὰς ἐσχάτας ὑπηρεσίας τοῖς ἁγίοις ἀ. ἐξετέλεσεν Clem.*fr*.18(p.201.2; M.9.748C); Hipp.*haer*.1 proem.(p.3.14; M.16.3020D); υἱὸν ἀ. ὁμολογήσωμεν Jo.D.*hom*.1.5(M.96.553A); **2.** *without disgrace, without dishonour*, of Christ γεννηθεὶς διὰ γεννητικῶν πόρων ἀ., ἀχράντως Epiph.*exp.fid*.15(p.516.8; M.42.812B); βρέφος κυηθείς, περιγράφεται ἀ. Thdr.Stud.*antirr*.3.35(M.99.405C); **3.** *without feeling ashamed* περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀ. ... ἄγνοιαν ὁμολογεῖν Bas.*Eun*.3.6(1.277D; M.29.668B); Gr.Nyss.*hom.1 in Cant*.(M.44.772B); ἀ. τελώνην καλέσας εἰς μαθητείαν Vict.*Mc*.2:15(p.288.26).

ἀνέπακτος, *without epact*, Max.*comput*.25(M.19.1244B).

ἀνέπαφος, **1.** *untouched, unharmed*; **a.** sexually σάρκα συνουσίας ἀ. Meth.*symp*.5.4(p.56.21; M.18.101C); *virgin*; of BMV, Chrys.*hom.4.6 in Mt*.(7.58A); σῶμα ἀ. Isid.Pel.*epp*.5.46(M.78.1353B); Thdt.*Os*.3:2f.(2.1325); **b.** morally, Isid.Pel.*epp*.2.53(M.78.497A); δίκαιον καὶ ἀ. †Jo.Jej.*serm*.(M.88.1921B); of Christ's flesh untouched by sin, Gennad.*fr.Rom*.8:3(p.375.23; M.85.1689B); **c.** of abstracts, *intact* τῆς εὐσεβείας τὴν ὁμολογίαν ἀ. διαφυλάξαι Thdt.*Cant*.5:7f.(2.130); νόμον ἀ. τετηρήκατε id.*affect*.2(p.52.15; 4.743); τὴν ἀσύγχυτον ἕνωσιν νοῦς ἀνθρώπινος...ἀ. οἶδε διατηρεῖν Areth.*Apoc*.6(M.106.540B); **d.** of divine nature in Inc.; *unimpaired*, Chrys.*hom.11.2 in Jo*.(8.64B); **2.** *not to be touched*, of holy things ἀ. ... τοῖς ἔτι βεβήλοις Cyr.*ador*.9(1.323C); of evil deeds ἀπόβλητα καὶ ἀ. ποιεῖσθαι id.*hom.pasch*.24(5^2.290A); **3.** *that cannot be touched, unattainable*, id.*Jo*.9.1(4.802C); **4.** *intangible*; of God, Nemes.*nat.hom*.44(M.40.805B); ‡Bas.*struct.hom*.1.5(1.326C; M.30.16B); of Son, ref. Inc. ὁ αὐτός ἐστιν...ψηλαφητὸς καὶ ἀ. Leont.B.*arg.Sev*.(M.86.1945C); Sophr.H.*ep.syn*.(M.87.3165C); Jo.D.*Jacob*.48(M.94.1457B); κρατεῖται ὁ ἀ. ‡Jo.D.*hom*.5.4(M.96.653B); ‡Jo.D.*ep.Thphl*.3(M.95.349B); denied of Christ's risen body μήτε μὴν ἀ. σῶμα, σκιοειδές τε καὶ ἀέριον Cyr.*Jo*.12.1(4.1109A).

ἀνεπαχθής, *not burdensome, without offence*; neut. as subst., *gentleness, lenity*, Chrys.*hom.29.2 in Mt*.(7.344B); id.*hom.29.2 in Jo*.(8.166A).

***ἀνεπερείστως**, *independently*, *cat.Apoc*.12:1f.(p.351.4).

***ἀνεπεσχέτως**, *without restraint*, Ephr.3.59E.

***ἀνεπήκοος**, *not having heard* of, Eus.*p.e*.7.6(304D; M.21.516D).

***ἀνεπηρεαστικός**, = sq., *unmolested* δός μοι τὴν πρός σε ὁδὸν ἀνύβριστον καὶ ἀ. Ephr.1.257B; cf.*A.Jo*.114(p.214.13).

ἀνεπηρέαστος, *free from injury* or *insult, unmolested*; hence **1.** *immune* λειτουργημάτων ἀ. Eus.*v.C*.2.20(p.49.26; M.20.1000A); morally or spiritually *unharmed*; in temptation, Bas.*moral*.62.3(2.283C; M.31.800C); νοῦν εὐθὺν ἀβλαβῆ καὶ ἀ. φυλαττόμενον *Rit.Bapt*.(p.409); neut. as subst. λειτουργοὶ μὲν πρὸς τὸ ἀ. ... ἄγγελοι ‡Nil.*perist*.11.14(M.79.924B); **2.** *not deserving insult, blameless*, Bas.*ep*.271(3.417E; M.32.1005A); Marc.Er.*opusc*.1.16(M.65.908B) cit. s. συντριμμός.

ἀνεπηρεάστως, **1.** *without being harmed, safely*, Nil.*exerc*.46(M.79.777A); **2.** *without scoffing*, Gr.Nyss.*Eun*.8(2 p.182.11; M.45.776B).

ἀνεπίβατος, *inaccessible*; *unassailable*; lit., of Holy of Holies, Gr.Nyss.*v.Mos*.49(M.44.317C); ποίμνιον...λύκοις...ἀ. Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1689C); fig. or met. σοφίαν...ἀ. Clem.*str*.1.5(p.18.8; M.8.720A); Gr.Nyss.*Eun*.3(2 p.36.8; M.45.604A); of the heart πονηροῖς λογισμοῖς ἀ. id.*or.dom*.3(p.48.8; M.44.1149C); neut. as subst., ‡Nil.*perist*.12.11(M.79.961A); of Christ ἀ. δικαίως ἡ θεωθεῖσα [sc. φύσις] ...τῇ ἁμαρτίᾳ ‡Cyr.*Trin*.15(6^3.21C; M.77.1152D); ταύταις γὰρ [sc. ἡδοναῖς] ἡ θεία σὰρξ ἀ. Andr.Caes.*Apoc*.2(M.106.228C).

[*]**ἀνεπιβούλεστος**, for ἀνεπιβούλευτος, Ephr.3.257B.

ἀνεπιβούλευτος, **1.** *not plotted against, unassailed*, *A.Jo*.106(p.204.7); τότε...ἀ....τὴν περὶ αὐτοῦ [sc. τοῦ πνεύματος] διάνοιαν Bas.*ep*.125.3(3.216B; M.32.549A); **2.** *unassailable, secure*; **a.** as divine or supernatural; of God's might, *A.Jo*.77(p.189.26); χρῖσμα ἅγιον... καὶ σφραγὶς ἀ. *Rit.Bapt*.(p.405); **b.** in gen. ἀ. φυλάσσειν τὴν πίστιν Clem.*str*.1.9(p.29.11; M.8.740C); of poverty, Diad.*perf*.65(p.78.5); ‡Proc.G.*Pr*.24:30(M.87.1469C); neut. as subst., *security*, ref. Ps.126:1 οὐκ αὐτάρκη πρὸς τὸ ἀ. τὰ ὑφ' ἡμῶν σπουδαζόμενα Didym.*Ps*.11:8(M.39.1216B).

ἀνεπίβουλος, neut. as subst., *freedom from attack, security*, Isid.Pel.*epp*.1.210(M.78.316C).

***ἀνεπιγνωμοσύνη**, **ἡ**, *lack of knowledge, ignorance*, ‡Proc.G.*Pr*.1:7(M.87.1225B); *ib*.2:6(1236C).

ἀνεπιγνώμων, *ignorant, unconscious*, Vict.*Mc*.3:28(p.299.22).

ἀνεπίγνωστος, *not distinctly known*; *not to be known* ἀ. πάντως ἡ τοῦ πνεύματος φύσις Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.144.8; M.45.384B); of God ἀ. ὢν κατ' αὐτό, τὸ τί ἐστι καὶ καθ' ὅ ἐστιν Max.*schol.d.n*.1.2(M.4.189C).

ἀνεπίγραφος, **1.** *without title*; of Ps.42, Or.*fr.in Ps*.49(p.80); Eus.*Ps*.136(M.24.36D); *ib*.142(48B); ‡Hipp.*fr.7 in Pss*.(p.137.16); **2.** *without name of author*; of Heb., Euthal.Diac.*epp.Paul*.(M.85.725B); *cat.Mt*.1:5(p.6.29); **3.** *without name of person addressed*, Bas.*ep*.155 tit.(3.244A; M.32.612B).

ἀνεπίδεικτος, **1.** *not displayed, hidden*, Gr.Naz.*carm*.1.2.10.282(M.37.700A); Diad.*perf*.46(p.52.15); **2.** *unostentatious* εἰ εὖ ποιεῖς, ἀ. ἔσο Isid.Pel.*epp*.1.84(M.78.241A); neut. as subst., *freedom from ostentation* τὸ ἀ. τῆς εὐλαβείας Gr.Naz.*or*.18.32(M.35.1028A); Vict.*Mc*.1:43f.(p.282.18).

ἀνεπίδεκτος, **A.** act.; **1.** *not receiving, not admitting*, Meth.*symp*.11.3(p.138.14; M.18.216C); ἀ. αἰσχρῶν...φαντασιῶν Cyr.*Ps*.16:3(M.69.816A); of Christ ἀ. ἁμαρτίας δεῖξαι τὴν σάρκα ἣν...ὁ Ἀδὰμ... ἐκ παραβάσεως δεκτικὴν ἁμαρτίας πεποίηκε ‡Ath.*Apoll*.1.7(M.26.1104C); **2.** *not receptive, incapable of receiving* or *experiencing*; of God, Adam.*dial*.4.14(p.170.19; M.11.1829A) cit. s. πάθος; Eun.ap.Bas.*Eun*.2.30(1.266E; M.29.641E); ἡ μὲν ἄκτιστος [sc. φύσις]... κρείττων τε προσθήκης ἁπάσης καὶ τῆς ἐλαττώσεως, τῶν ἀγαθῶν ἀ. Gr.Nyss.*hom.6 in Cant*.(M.44.885D); id.*Eun*.12(1 p.383.2; M.45.

1112A); id.*or.catech.*6(p.34.2; M.45.28C); *Lit.*ap.*Const.App.*8.15.7 citt. s. τροπή; Chrys.*hom.38.4 in Jo.*(8.222A); ἀ. ἡ θεία φύσις παντὸς πάθους Procl.CP *Arm.*10(p.192.6; M.65.865C); of Father and Son τὸ κακίας καὶ θανάτου καὶ φθορᾶς ἀ. Gr.Nyss.*or.catech.*1(p.13.1; M.45.16D); of Son, ref. Jo.5:19 ἀ. ἐστι τοῦ ἐναντίον τι τῷ πατρὶ ποιεῖν Isid.Pel.*epp.*3.335(M.78.996A); ἡ θεία τε καὶ ἀπόρρητος τοῦ λόγου φύσις πάθους καὶ ἀνάγκης ἀ. Cyr.*apol.Thdt.*3(p.119.4; 6^1.212D); view ascribed to Eunomius ἀ. εἶναι τὸν υἱὸν τῆς πρὸς [sc. τὸν πατέρα] ὁμοιότητος Bas.*Eun.*1.22(1.234B; M.29.561C); of his divine nature τοῦ Χριστοῦ ἐμπτυομένου...ἡ δὲ θεότης ἀ. ἦν τῶν ἐμπτυσμάτων Jo.D.*fid.Nest.*46(p.579); of human nature of Christ, deduction from Apollinarius' view εἰ...φύσις...ἄκτιστος...ἀ. θανάτου ‡Ath.*Apoll.*1.6(M.26.1101B); of angels αὐξήσεως καὶ μειώσεως ὄντες ἀ. ‡Just.*qu.et resp.*30(M.6.1277B); ἀ. μετανοίας ὅτι καὶ ἀσώματος Jo.D.*f.o.*2.3(M.94.868B); of Devil ἐὰν συγχωρηθῇ...ἀδύνατον...τὸ εἶναι οὐσίας ἑτέρας καὶ ἀ. τῶν κρειττόνων τὸν διάβολον, περὶ ἐκείνου ἀπολογησόμεθα ὡς οὐδαμοῦ αἰτίου τῆς πονηρίας Or.*Jo.*20.24(20; p.357.33; M.14.625C); οὐ γὰρ ἂν ἐξέπεσεν ὁ ἑωσφόρος...εἰ φύσει ὑπῆρχε τοῦ χείρονος ἀνεπίδεκτος Bas.*Eun.*3.2(1.274C; M.29.660C); of heavenly bodies τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην...εἶναι θεῖα καὶ...ἀ. πάθους ἡδονῆς ὄντα καὶ λύπης Meth.*symp.*8.16(p.105.2; M.18.168C); of soul after death ἀ. παθῶν id.*res.*3.18(p.415.4; M.18.525B); and in this life ἡ νοερὰ...ἔλαφος [sc. Christ] φυλάττει τὸν ἑαυτῆς σύμβιον παντὸς ἰοῦ θανατηφόρου ἀνεπίδηκτον [l. -εκτον] Jo.Clim.*scal.*25(M.88.992B); of man acc. determinists φύσεις...ἀπολλυμένας, ἀ. τοῦ σώζεσθαι, καὶ ἑτέρας σωζομένας, ἀδυνάτως ἐχούσας πρὸς τὸ ἀπολέσθαι Or.*princ.*3.1.8(p.207.2; M.11.261A); μὴ...ἀ. [sc. ἄνθρωπον] ἔσεσθαι μεταβολῆς τῆς ἐπὶ τὰ συμφέροντα id.*or.*6(p.314.9; M.11.437B); ref. Ex.19:13 εἰ δέ τις θηρίον ἐστί...ἀ. πάντη λόγων θεωρίας καὶ θεολογίας Gr.Naz.*or.*28.2(p.23.1; M.36.28B); ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπεία...οὔτε ἀ. ἐστι τῶν κακῶν, οὔτε φυσικῶς κέκτηται τὰ κακά Isid.Pel.*epp.*1.303(M.78.357C); τί γὰρ οὐκ ἀ. πεποίηκεν ὁ θεὸς τοῦ ἁμαρτάνειν ἡμᾶς; *Disp.Phot.*(M.88.577C); of soul, ref. Gen.2:7 εἰ γὰρ εἰς ψυχὴν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ θεῖον πνεῦμα γέγονεν, ἔμεινεν ἂν ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς ἀ. ἁμαρτίας Cyr.*dogm.*2(p.553.18; 6^2.369A); of Christians οἱ τὰς φύσεις δογματίζοντές φασι Παῦλον πνευματικὸν ὄντα ἀ. εἶναι κακίας Didym.*Ac.*9:15(M.39.1672C); τὸ οὖν 'οὐ δύναται ἁμαρτάνειν' οὐ κατὰ τὸ γενέσθαι τὴν φύσιν ἡμῶν ἀ. ἁμαρτίας...ἀλλὰ κατὰ τὸ μὴ ἀκόλουθον μηδὲ ἁρμόδιον Sev.Ant.ap.*cat.* *1Jo.*3:9(p.124.23); of material objects ὁδῷ οὐδὲ ἴχνη...ἐχούσῃ καὶ ἀ. διὰ τὸ στερρόν Or.*Jo.*1.27(20; p.34.17; M.14.73B); μὴ σκαφεῖσα ἄμπελος...τῆς ἐκ τοῦ ὕδατος ὠφελείας...ἀ. †Bas.*Is.*21(1.394B; M.30.156C); of opposites, *incompatible*, Bas.*hom.in Ps.*33(1.153C; M.29.376A); Jo.D.*Man.*1.25(M.94.1529C).

B. pass.; **1.** *unacceptable* τὸ κατὰ τοῦ πνεύματος βλάσφημον οὐκ ἀ. πάντως τὴν μετάγνωσιν ἕξει Vict.*Mc.*3:29(p.299.21); **2.** *that cannot be received*, hence *unobtainable* τὴν ἀ. τῶν ἱερῶν δογμάτων ἐπιστήμην Cyr.*hom.pasch.*24(5^2.289A); **3.** *inadmissible* by the mind; hence **a.** *impossible* τὸ παντελῶς ἀδύνατον καὶ ἀ. Gr.Naz.*or.*30.11(p.123.2; M.36.116C); Cyr.*dial.Trin.*2(5^1.419C); **b.** *incomprehensible* ἀ. παντὸς λόγου καὶ νοήματος τὸ θεῖόν ἐστι Max.*ambig.*(M.91.1180D).

ἀνεπιδέκτως, c. ἔχω, *be incapable* Μαρκίων καὶ Μανιχαῖος [sc. φασί] θεὸν...ἀ. ἔχοντα κοινωνῆσαι φύσει ἀνθρωπίνῃ ‡Ath.*Apoll.*2.3(M.26.1136C).

ἀνεπίδηκτος, f.l. for ἀνεπίδεκτος q.v., Jo.Clim.*scal.*25(M.88.992B).

***ἀνεπιδοίαστος**, *unwavering*, Mac.Aeg.*carit.*11(M.34.917D).

***ἀνεπίδυτος**, *never-setting* φῶς Χριστὸς τὸ ἀ. Thdr.Stud.*nativ.* *BMV* 7(M.96.696C).

ἀνεπιθεώρητος, *not influenced* or *controlled*; astrol., *Clem.recogn.* *suppl.*5(p.211.14; M.1.1472D).

ἀνεπιθόλωτος, *untroubled*, *calm*, *clear*, Gr.Nyss.*bapt.Chr.*(M.46.580B); ἐκκλησία...καθάπερ τις κόρη ὀφθαλμοῦ ἀ. Cyr.*Ps.*16:7(M.69.816C); esp. of the mind τὸν ἀ. νοῦν ἐπὶ τὰ φανὰ τῶν λογίων θεάματα προσαγαγόντες Dion.Ar.*d.n.*2.7(M.3.645A); Max.*ep.*12(M.91.505D).

***ἀνεπιθολώτως**, *clearly*, Jo.VI CP *ep.*(M.96.1417C).

***ἀνεπιθυμήτως**, *without desire*, acc. Basilides ⟨ὁ⟩ οὐκ ὢν θεός...ἀ. κόσμον ἠθέλησε ποιῆσαι Hipp.*haer.*7.21(p.196.21; M.16.3303B).

ἀνεπικάλυπτος, *unveiled*, *clear*, Max.*schol.d.n.*3.2(M.4.236B).

ἀνεπικαλύπτως, *openly*, Eus.*Ps.*140:4(M.24.44D); id.*p.e.*3.9(102D; M.21.188A).

ἀνεπίληστος, *unforgotten* ἔχε τὴν ταπείνωσιν τοῦ κυρίου ἀ. ἐν τῇ καρδίᾳ σου Marc.Er.*opusc.*5.8(M.65.1041C); *ib.*5.10(1045A); τὸ ἀ. τοῦ θεοῦ Proc.G.*Is.*65:1f.(M.87.2685D).

ἀνεπιμέλητος, act.; *heedless*, *paying no attention* πρὸς τὴν τούτων θεωρίαν ἀ. ‡Proc.G.*Pr.*24:30(M.87.1469D); c. dat., *ib.*27:10(1493C).

ἀνεπίμυστος, *open*, *attentive* τὸ νοερὸν ὄμμα ἀ. Max.*ambig.*(M.91.1140A).

ἀνεπινόητος, *without experience of*; *not understanding*, Or.*Cels.*4.76(p.346.7; M.11.1148B); Gr.Naz.*or.*43.34(M.36.544A).

ἀνεπίπλαστος, *unaffected*, *simple* σχῆμα Chrys.*sac.*6.3(p.143.19; 1.422D).

ἀνεπίπληκτος, *unpunished* ὁ δεσπότης...ἀφίησι...οὐδαμῶς ἀ. ἐν ἡμῖν τὴν καταφθείρουσαν ἁμαρτίαν Cyr.*glaph.Dt.*(1.423B).

ἀνεπιπλήκτως, *unblameably*, Cyr.*ador.*14(1.500A); id.*Os.*50(3.82A).

***ἀνεπίπλοκος**, *disentangled*, met. ἀ. ... λέξει Eust.*engast.*8(p.26.14; M.18.628A).

***ἀνεπιπλόκως**, c. ἔχω, *be incapable of combination* ἀ. ἔχει πρὸς ἄλληλα τὰ ἐναντία πάθη Nil.*exerc.*75(M.79.809B).

***ἀνεπιρρώννυμι**, *strengthen anew*, Sev.Ant.ap.*cat.Mt.*27:38(p.235.13).

ἀνεπισήμαντος, *not clear*, *ambiguous*, ‡Just.*qu.et resp.*104(M.6.1349D); ἀ., παρὰ τίνος τὸ πρόσταγμα...πρόεισιν. εἴη δ' ἂν παρὰ τῶν δικαίων Areth.*Apoc.*55(M.106.728B).

***ἀνεπισημείωτος**, *not marked*, *unnoticed*, Clem.*str.*3.11(p.229.36; M.8.1176B); *ib.*7.14(p.60.12; M.9.517A).

ἀνεπίσκεπτος, *ill-considered*, Gr.Nyss.*Apoll.*3(M.45.1129B).

ἀνεπισκίαστος, *not overshadowed*, i.e. *clearly expressed*, *unambiguous*, Eus.*l.C.*18(p.249.31; M.20.1410B); Pall.*v.Chrys.*10(p.60.14; M.47.33); *ib.*18(p.118.4; 66).

ἀνεπισκόπητος, *unregarded*, Olymp.*Job* 24:13(M.93.260B); *cat.* *Apoc.*4:6(p.244.21).

ἀνεπίσκοπος, **1.** *unsupervised*, *neglected* τὸ ἀ. καὶ ἀπρονόητον ἐγκαταλειφθῆναι ὑπὸ τοῦ θεοῦ πάντων ὀλεθριώτατον Dion.Al.*fr.*(p.254.1) ap.Leont.et Jo.*sacr.*(M.86.2064D); Thdr.Stud.*epp.*2.214(M.99.1645B); *unobserved*, Eus.*h.e.*8.1.8(M.20.741B); **2.** *without a shepherd* ποίμνιον Gr.Naz.*or.*42.2(M.36.460A); **3.** as subst., of a deposed bishop, '*non-bishop*' τὸ παρὰ συγκαταβατῶν ἀ. σιτίζεσθαι Thdr.Stud.*epp.*2.119(M.99.1393A).

ἀνεπισκότητος, *not overclouded*; *unsullied* παρθενίαν Hyper.*mon.*58(M.79.1480A).

ἀνεπιστάτητος, *ungoverned*, *without guidance*, ‡Ign.*Tars.*7, v.l. ἀνεπίστατοι; Eus.*d.e.*4.6(p.160.16; M.22.628A); Cyr.*ador.*6(1.200B); id.*Juln.*2(6^2.70D).

ἀνεπίστητος, *without a governor* ἀβασίλευτοι καὶ ἀ. Cyr.*Os.*34(3.62D, v.l. ἀνεπίστευτοι).

ἀνεπίστροφος, **1.** *not turning back*, ‡Caes.Naz.*dial.*196(M.38.1188); **2.** met., *resolute*, *inflexible*, Dion.Ar.*c.h.*2.4(M.3.144A); **3.** *stubborn*, *obstinate*, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*17(M.87.3473C); Jo.D.*imag.*1(M.94.1281B).

ἀνεπιστρόφως, **1.** *without turning*, Dion.Ar.*c.h.*15.9(M.3.337C); **2.** *stubbornly*, Isid.Pel.*epp.*1.17(M.78.192A); Areth.*Apoc.*4(M.106.533B).

***ἀνεπισυμβάτως**, *not contingently*, ‡Gr.Nyss.*occurs.*(M.46.1157B).

ἀνεπισύναφος, *not in conjunction*, astrol., *Clem.recogn.suppl.*5(p.211.15; M.1.1472D).

ἀνεπισφαλῶς, *steadfastly*, Meth.*symp.*4.5(p.51.20 v.l. ἐπιφανῶς; προφανῶς M.18.96A).

ἀνεπιτάτως, *without augmentation*, ref. Trin. ἀ. ... γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός Procl.CP *or.*4.3(M.65.716A).

***ἀνεπιφθόγγως**, prob. f.l. for ἀντιφθόγγως *antiphonally*, Anast.S.*hod.*15(M.89.257D).

ἀνεπιχείρητος, **1.** *unassailable*, †Bas.*Is.*146(1.481E; M.30.356D); Synes.*ep.*57(M.66.1393A); ‡Jo.D.*conf.*4(M.95.285C); **2.** *not to be touched*, ‡Bas.*struct.hom.*2.15(1.346E; M.30.60C); met., *not to be tampered with* κρίσιν ‡Bas.*const.*19(2.563C; M.31.1388B); Gr.Naz.*or.*23.10(M.35.1161B); **3.** *unattainable* τὸ...τελέως ἄληπτον, ἀνέλπιστον καὶ ἀ. Gr.Naz.*or.*38.7(M.36.317C); Max.*ambig.*(M.91.1216B); by the intellect, *beyond understanding* υἱός ἐστιν...φύσις ἀ. Anast.Ant.*fid.*(M.89.1404C).

***ἀνέργητος**, *inactive*, Melet.*nat.hom.*synops.(M.64.1117C).

***ἀνεργήτως**, *idly*, Mac.Aeg.*libert.ment.*11(M.34.944A).

ἀνέρειστος** (ἀνέρισ-**), *unstable*, ἀνέρισ- ‡Caes.Naz.*dial.*112(M.38.992); neut. as subst., Epiph.*haer.*66.10(p.31.18; M.42.45A).

***ἀνέρευθος**, *unblushing*, Gr.Naz.*carm.*1.2.29.209(M.37.899A).

ἀνερεύνησις, **ἡ**, *searching out*, *scrutiny*, Bas.*Eun.*1.15(1.227A; M.29.545B).

***ἀνέριστος**, v. *ἀνέρειστος.

ἀνερμήνευτος, **1.** *unexplained*, Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.108.24; M.45.344A); id.*tres dii*(M.45.133D); Epiph.*haer.*60.2(p.379.27; M.41.1040A); μηδὲ μίαν...προφητείαν καταλιπεῖν ἀ. Thdt.*Lam.*4:22(2.668); **2.** *beyond understanding* τρόπον τῆς τοῦ παντὸς συστάσεως...ἀ. Gr.Nyss.*or.catech.*11(p.58.8; M.45.44B); of God, Geo.Pis.*hex.*597(M.92.1481A); ἀ. οὐσία καὶ φύσις ‡Jo.D.*Artem.*28(p.160.19; M.96.1277B); of Son's eternal generation, Hier.H.*Trin.*(M.40.848C); Jo.V H.*icon.*5(M.96.1353C); ref. Inc. *τὴν ἀ. λοχείαν* Thdot.Anc.*hom.BMV et Sym.*4 (M.77.1393C); *γαστὴρ ἀ.* Tim.Ant.*descr.BMV* 1(M.28.944B); *θεός ἐστιν ἀναλλοίωτος καὶ ἄνθρωπός ἐστιν ἀ.* Sophr.H.*or.*2.20(M.87.3240C); *ἄλλη ῥάβδος βλαστάνει...ἀ.* Jo.Eub.*concept.BMV* 4(M.96.1465B).

***ἀνερμηνεύτως**, *inexplicably*, *ineffably*, Cyr.S.*v.Euthym.*26(p.40.16); Sophr.H.*trop.*(M.87.4005D); ‡Meth.*Sym.et Ann.*8(M.18.365B).

***ἀνερμηνεύω**, *enumerate*, ‡Caes.Naz.*dial.*102(M.38.968).

ἀνερυθρίαστος, *unblushing*, *shameless*, Or.*hom.6.3 in Jer.*(p.50.15; M.13.328A).

***ἀνερυθριάστως**, *without blushing*, †Cyr.*hom.div.*14(5^2.412A); ‡Proc.G.*Pr.*28:21(M.87.1509B); †Jo.Jej.*poenit.*(M.88.1909B).

ἀνέρχομαι, *go up*, *rise*; to church, †Leont.B.*sect.*4.4(M.86.1224A); to pagan temples, CAnc.(314)*can.*5; from baptism, Clem.*exc.Thdot.*7.7(p.131.12; M.9.693C); Serap.*euch.*24 tit.; Gel.Cyz.*h.e.*2.31.5(M.85.1317A); to heaven: pagan, Just.*1apol.*21.2(M.6.360A); Tat.*orat.*10 (p.11.11; M.6.828B); of Ascension, Just.*1apol.*31.7(377A); *ib.*42.4 (392B); id.*dial.*34.2(M.6.548B); of spiritual ascent, Tat.*orat.*13 (p.14.24; 833B); Meth.*symp.*2.6(p.23.10; M.18.57A); Hegem.*Arch.*11 (p.19.1; M.10.1445B).

***ἀνερώτησις, ἡ**, *inquiry*, Just.*dial.*68.3(M.6.633B); Eus.*h.e.*1.8.1 (M.20.100B).

***ἀνερωτήτως**, *without investigation*, †Jo.D.*B.J.*24(M.96.1072B).

***ἀνέσπερος**, *without evening*, *never-setting*; of Christ *τὸ φῶς τὸ ἄδυτον καὶ ἀ.* Or.*fr.4 in Jo.*(p.558.2); Meth.*symp.*8.5(p.87.14; M.18.145C); ‡Epiph.*hom.*2(M.43.440D); of eternal day, Bas.*hex.*2.8(1.21C; M.29.52A); †Bas.*Is.*87(1.439B; M.30.260B); *ἐν τῇ ἀ. ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου* Jo.D.*carm.pasch.*125(p.221; M.96.844B); id.*f.o.*2.1(M.94.864B); *παρὰ γὰρ θεῷ ἀ. καὶ μία ἡμέρα πᾶς ὁ αἰών* ‡Caes.Naz.*dial.*129 (M.38.1029); of Judgement day, Didym.*Trin.*3.22(M.39.917D).

ἀνεστραμμένως, *conversely*, Athenag.*res.*1(p.49.5; M.6.976B).

***ἀνέτασις, ἡ**, *examination*, Eus.*Hierocl.*20(525D; M.22.825C); Epiph.*haer.*69.3(p.155.14; M.42.208C).

***ἀνετοιμασία, ἡ**, *unpreparedness*, Epiph.*haer.*69.44(p.192.10; M.42.272C).

ἄνετος, *relaxed*, *free*; hence *open ἀνέτην ἀφήκαμεν τὴν θύραν* [sc. to the status of catecumen] Cyr.H.*procatech.*4; *τοῖς προσαίταις ἄ. ὁ θεῖος νεώς* Thdt.*h.e.*5.18.7(3.1047); *permitted* [sc. the tree of life] *ἄνετος ἀθανάτων τροφή* Gennad.*Gen.*3:22(M.85.1640B).

***ἀνευαγγέλιστος**, *unevangelized*, *without the gospel ὁ τόπος ἐκεῖνος ἔτι τῆς χάριτος ἀ.* ‡Pion.*v.Polyc.*27.

ἀνεύθετος, *unfitted*, Nil.*exerc.*6(M.79.725A); id.*Magn.*33(M.79.1009A).

***ἀνευλάβεια, ἡ**, *impiety*, *irreverence*, Thdr.Heracl.*Is.*50:9(M.18.1352A); Chrys.*hom.3.2 in Jo.*(8.18C); Isid.Pel.*epp.*5.89(M.78.1377B).

ἀνευλαβής, *irreverent*, *irreligious ῥᾴθυμοι...καὶ ἀ.* Chrys.*Jud.*4.5 (1.623A); id.*hom.26.3 in Mt.*(7.317B); *οἱ τὴν ἀ. νοσοῦντες εὐλάβειαν* Bas.Sel.*or.*9(M.85.440A); Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1300A).

***ἀνευλόγητος**, *unblessed*, Proc.G.*Dt.*33:7(M.87.981B).

***ἀνευπαράδεκτος**, *unacceptable*, Cyr.*Is.*5.3(2.814B).

ἀνεύρεσις, ἡ, *recovery* of something lost, *A.Xanthipp.*42(p.85.31); Meth.*symp.*3.5(p.32.1; M.18.68C); †Jo.D.*B.J.*11(M.96.957C).

ἀνεύρετος, *undiscoverable δυσεύρετα ἢ ἀ.* Or.*sel.in Ps.*1(M.12.1081C); Nil.*epp.*3.24(M.79.381B).

ἀνευρύνω, *dilate*; met., *explain*, Cyr.*ador.*8(1.256C); *ib.*9(297D).

***ἀνευτρέπιστος**, *unprepared*, Ephr.3.313B; *Pers.capt.*(M.86.3264A).

ἀνευφημέω, **1.** *praise τὸν...λόγον θεοῦ...ἀ.* Eus.*p.e.*7.12(p.320; M.21.541C *ἐνευ-*); **2.** intrans., *applaud*, Zach.Mit.*opif.*(M.85.1117B).

***ἀνευφήμητος**, *unhonoured*, Gr.Thaum.*pan.Or.*4(p.8.24; M.10.1061A).

***ἀνεύφημος**, *inauspicious*, ‡Meth.*Sym.et Ann.*9(M.18.369A).

***ἀνεφίκτως**, *in a way beyond understanding τὸν...πατέρα...γεγεννηκέναι ἀ. ... οἴδαμεν* *Symb.Ant.*(345)3(p.252.18; M.26.729B).

ἀνέχω, **A.** act.; **1.** *hold up*; *send out καθαρὸν φῶς ἀ.* Const.ap. Eus.*v.C.*2.57(p.64.20; M.20.1032C); **2.** *hold back*; **a.** *endure οὐκ ἤνεσχον αὐτὸν καλεῖν Ζαχαρίαν* Or.*hom.9 in Lc.*(v.l. p.66.20 for *ἠνέσχοντο*; M.17.329B *ἀνέσχον*); **b.** intrans., *recover*, Meth.*symp.*4.2 (p.47.10; M.18.89A).

B. med., *hold up*, *bear*; **1.** *hold fast* to, *trust* in; c. genit., *M.Tar.*7(p.465); **2.** *οὐκ ἀ. refuse* to *οὐδὲ ἀ. τὴν ἀρχὴν ἐπακοῦσαι* Clem.*str.*7.16(p.72.28; M.9.541C); Chrys.*hom.6.3 in Mt.*(7.89B); Thdt.*Ps.*17:2f.(1.702); **3.** abs., *hold out*, *refuse consent ὁ σωτὴρ...τοὺς ἀνασχομένους ὠφέλησεν* Const.*or.s.c.*15 tit.(p.152.13; M.20.1276B); Ath.*v.Anton.*58(M.26.928A).

***ἀνεῳκτης, ὁ**, *one that opens the way*; of the Cross, ‡Chrys.*ador.*2(11.826B).

ἀνηβάσκω, *grow young again*, Gr.Naz.*ep.*235(M.37.377B); Gr.Nyss.*mart.*1(M.46.752C); Cyr.*hom.pasch.*9(5^2.109A).

***ἀνηγμένως**, *in an exalted way θεὸς ὑπάρχων...ἀ. τε καὶ θεοπρεπῶς πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα φησίν* Cyr.*Jo.*11.7(4.962D).

***ἀνήγρετος**, *unwaking*, Nonn.*par.Jo.*11:13(M.43.841A).

***ἀνηδόνως**, *without pleasure*, *regardless of pleasure*, of father of family fulfilling duties *ἀ. τε καὶ ἀλυπήτως* Clem.*str.*7.12(p.51.7; M.9.497C).

***ἀνηκόως**, *inattentively*, v.l. Just.*dial.*137.4(M.6.792B).

***ἀνηλεόω**, *irradiate*, ‡Eust.*hex.*(M.18.745B).

***ἀνῆλιξ**, *not of full age*, Tit.Bost.ap.*cat.Lc.*15:12(p.117.29); *ἀφῆλιξ* id.*fr.Lc.*15:12(p.215).

[*]**ἀνηλόγως**, = *ἀναλόγως*, *conformably*, Gr.Naz.*carm.*2.1.47.24 (M.37.1383A).

***ἀνήλωτος**, *made without nails*, Or.*princ.*4.3.2(p.327.4; M.11.381A).

ἀνημέρως, *savagely ὠμῶς τε καὶ ἀ.* Cyr.*Nah.*4(3.479B).

ἀνήνυτος, *impossible*, Cyr.*Nah.*10(3.486E); Gel.Cyz.*h.e.*1.5.4(M.85.1204D).

***ἀνηροσίη, ἡ**, *state of being unploughed*, *Orac.Sib.*3.542.

ἀνήροτος, **1.** *not ploughed*, ref. Inc., fig. *τὴν ἀ. ἄρουραν τοῦ οὐρανίου ἄρτου* Jo.D.*hom.*9.14(M.96.741A); met., *not produced from seed σάρκα προσλαβὼν ἐξ αὐτῆς τὴν ἀ.* Sophr.H.*or.*2.46(M.87.3277C); and of the regenerate *θεοῦ...ἀ. τέκνα τοκῆος* Nonn.*par.Jo.*1:13(M.43.752B); **2.** met., *uncultivated ἀ. τὴν ψυχήν* Proc.G.*Is.*32:9ff.(M.87.2285A); *unprepared*, i.e. for the gospel, Chrys.*hom.1.1 in 2Tim.*(11.658B); *unrefined*, i.e. in mode of life, Gr.Naz.*or.*43.60(M.36.576A).

***ἀνησιφόρος**, for **ἀνονησιφόρος*, *unprofitable*, Jo.Clim.*scal.*4(M.88.701B).

***ἀνησύχαστος**, *turbulent*, *Cod.Afr.*66.

***ἀνησυχία, ἡ**, *turbulence*, *Cod.Afr.*65.

ἀνήσυχος, *restless*, *hating quiet*, Nil.*Eulog.*12(M.79.1109B).

***ἄνηχος**, *silent*, Hipp.*haer.*6.11(p.137.29; M.16.3211A).

***ἀνθαγιάζω**, *sanctify in return*, Eustrat.*v.Eutych.*25(M.86.2304A).

***ἀνθεκόμος**, prob. f.l. for *ἀνθοκόμος* q.v.

ἀνθεκτικός, *clinging to*, *retentive ἀ. δύναμιν* Max.*Pyrr.*(M.91.297B).

ἀνθελιγμός, ὁ, *revolution in a contrary direction*; of heavenly bodies, Geo.Pis.*hex.*120(M.92.1440A).

***ἀνθελίττω**, *intertwine*, *move* feet *in contrary directions*; of a limping walk, Geo.Pis.*carm.*1.42.

***ἀνθέλκυσις, ἡ**, *drawing in ἀ. τῆς πνοῆς* Epiph.*haer.*40.8(p.90.4; M.41.692A).

ἀνθερίσκος, ὁ, v.l. for *ἀνθέριξ*, *beard* of an ear of corn, Jo.D.*f.o.*4.27(M.94.1225C).

***ἀνθερμηνεύω**, *give an interpretation contrary* to *τί...ἀ. τῷ Παύλῳ*; Nest.*hom.in Heb.1:3*(p.236.12; M.64.484D).

[*]**ἀνθευτικός**, v.l. for *ἀνθητικός* q.v.

ἀνθέω, *flower*; *flourish*; hence *spring*, *be descended* from *Ἰουβὰλ ἐξ αὐτῶν ἀ.* Thdt.*qu.47 in Gen.*(1.61); id.*Zach.*4:11ff.(2.1615).

[*]**ἀνθηκομέω**, variant of *ἀνθοκομέω* q.v.

***ἀνθηκόμος**, prob. f.l. for *ἀνθοκόμος* q.v.

***ἀνθημερινός**, *a day old*, †Ath.*fr.Mt.*(M.27.1369A).

***ἀνθηνιοχέω**, *restrain*, Isid.Pel.*epp.*5.271(M.78.1496A).

***ἀνθηρεύω**, *captivate*, Leont.N.*v.Sym.*30(M.93.1708B).

***ἀνθηροπρόσωπος**, *florid-faced*, Jo.Mal.*chron.*10 p.257(M.97.389B).

***ἀνθηρόχειλος**, *with lips like flowers*, Jo.Mal.*chron.*5 p.106(M.97.196C).

ἀνθηρῶς, *brilliantly* (Lat. *florentissime*) *ἀ. τὸν λαὸν ἐδίδαξε* Hier.*vir.ill.*(tr.Sophr.Pal.)76(p.46.15; M.*PL.*23.686B); *ib.*79(p.47.19; 688A).

ἀνθητικός, *of flowering plants ἀ. σπέρματα* Clem.*str.*1.7(p.24.23, v.l. *ἀνθευτικά* M.8.732C).

***ἀνθικόμος**, prob. f.l. for *ἀνθοκόμος* q.v.

***ἄνθισμα, τό**, *bright dress*, Clem.*paed.*3.2(p.242.14; M.8.572A).

ἀνθισμός, ὁ, *bloom*, *flowering*, Proc.G.*fr.Cant.*7:12(M.87.1768B).

ἀνθιστ-άω, later form of *ἀνθίστημι*; pass., *withstand ~ωμένοις τῷ πονηρῷ* Jo.D.*Man.*1.68(M.94.1565B).

***ἀνθοβαφεύς, ὁ**, *dyer in bright colours*, Bas.*hom.*7.4(2.55C; M.31.289A).

***ἀνθοβαφικός**, *which colours flowers*, Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7 (M.96.692D).

***ἀνθοειδής**, *flower-like ἀ. ... αἵματος τῶν μαρτύρων* Agath.*v.Gr.Ill.*115(p.58).

ἀνθοκομέω, *produce flowers*, Cyr.*Jo.*4.4(4.387A); *ἀνθηκ-*, ‡Chrys.*pasch.*6.3(p.147.5; 8.268B).

ἀνθοκόμος, *decked with flowers ἀ. ... χθών* †Apoll.*met.Ps.*76:19

(vv.ll. ἀνθεκόμος, ἀνθηκόμος; ἀνθικόμος M.33.1421D); ‡Chrys.*nat. Chr.*2(10.819D).

ἀνθολόγιον, τό, *gathering of flowers*, Clem.*prot.*2(p.14.1; M.8.77B).

ἀνθολόγος, ὁ, *gatherer of flowers*, Gr.Nyss.*hom.5 in Cant.*(M.44.865B).

***ἀνθόλοψ, ὁ,** *antelope*, ‡Eust.*hex.*(M.18.740C).

***ἀνθομοίωμα, τό,** *similarity, likeness*, Or.*Cant.*2(M.17.257D; ἀνθ' ὁμοιωμάτων p.162.27); of biblical types, Ephr.2.349D.

ἀνθομολογέομαι, *praise, return thanks* ἀ. τῷ κυρίῳ *T.Jud.*1.3; Thdt.*Ps.*78:13(1.1171); *cat.Lc.*2:36(p.25.10).

ἀνθομολόγησις, ἡ, 1. *acknowledgement* εὐχαριστίαν δὲ τὴν ἐπὶ τῷ τετευχέναι ἀγαθῶν ἀπὸ θεοῦ μετ' εὐχῶν ἀ. Or.*or.*14(p.331.9; M.11.461A); **2.** *confession* ἄχρι μαρτυρίου καὶ τελείας ἀ. ἐλθόντες Diad.*perf.* 90(p.128.17); **3.** *confession in place of another, alternative confession* ὁ μὲν [sc. Symeon]...προσωποποιούμενος τὸν νόμον, τὴν ἀπόλυσιν ἐξεζήτει· ἡ δὲ [sc. Anna] τῆς ἐκκλησίας προσωποποιὸς τὴν ἀ. προσεκόμιζε ‡Meth.*Sym.et Ann.*11(M.18.376A).

***ἀνθομολογητής, ὁ,** *one who acknowledges in return*; of God, ref. Mt.10:32, Andr.Cr.*or.*17(M.97.1177D).

ἀνθοπλίζω, *arm against*; met. ἀ. τὸν Μωσέα τῷ Παύλῳ Isid.Pel. *epp.*3.95(M.78.801B); Cyr.*hom.pasch.*5.2(5^2.45E).

***ἀνθοπλισμός, ὁ,** *counter-arming*, Thphn.*chron.*p.348(M.108.836C).

***ἀνθοποιός,** *producing flowers, flowery*, Jo.D.*carm.theog.*112 (p.208; M.96.824B).

ἀνθορίζω, *define in a contrary sense*, Gel.Cyz.*h.e.*2.11.12(M.85.1249A).

***ἀνθοροθετέω,** *destroy the boundaries*, Geo.Pis.*Pers.*2.315(M.92.1231A).

***ἀνθόρροια, ἡ,** *casting of flowers*, ‡Caes.Naz.*dial.*87(M.38.932).

***ἀνθοσμία, ἡ,** *scent of flowers*, Chrys.*hom.4.4 in 1Thess.*(11.457D); Geo.Pis.*Sev.*618(M.92.1668B).

ἀνθοφορ-έω, 1. *bear flowers*, *V.Zos.*3(p.98.9); met. ∼οῦντες διὰ τῶν κρίνων τοῦ λόγου Gr.Nyss.*hom.14 in Cant.*(M.44.1068B); **2.** *be meretricious*; of music, Clem.*paed.*2.4(p.184.26; M.8.445B).

***ἀνθοφορία, ἡ,** *blossoming*, ‡Caes.Naz.*dial.*115(M.38.1000).

***ἀνθρακογραφία, ἡ,** *charcoal sketch*, Gr.Thaum.*pan.Or.*2(p.3.21; M.10.1053B).

***ἀνθρακόεις,** *made of coal*, Nonn.*par.Jo.*18:25(M.43.193B).

***ἀνθρακοποιΐα, ἡ,** *charcoal-burning*, Gr.Nyss.*v.Gr.Thaum.*(M.46.937A).

ἄνθραξ, ὁ, *coal*; exeg. Is.6:7, cf. *quis est iste unus de seraphim? dominus meus Jesus Christus: iste juxta dispensationem carnis missus est habens in manu sua carbonem et dicens: ignem veni mittere super terram...non quocumque simpliciter et fortuito propheta igne purgatur, sed eo, qui est de altari dei. si purgatus non fueris altaris igne, residet tibi ille de quo dictum est: ite a me in ignem aeternum...non est talis ignis de altari. omnes igni tradendi sunt, sed non omnes uni igni; alios de altari ignis exspectat, alios ille qui praeparatus est Zabulo et angelis ejus*, Or.*hom.4.4 in Is.*(p.262.4; M.13.233D); τοιοῦτός ἐστιν ὁ ἄ. τοῦ θυσιαστηρίου, τάχα που τοῦ φιλανθρώπου κυρίου πληροῦντος τὸ ἑαυτοῦ θυσιαστήριον τοιούτων τινῶν σωτηρίων καὶ καθαρτικῶν ἀ. ... παιδεύοντος ἡμᾶς τοῦ λόγου μὴ ἄλλως δύνασθαί τινα τυχεῖν ἀφέσεως ἁμαρτημάτων ἢ διὰ τοῦ θείου πυρός Eus.*Is.*6:6–7(M.24.128C); ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄ. πῦρ ἐστι τῇ παχυτέρᾳ ἤδη καὶ γεωδεστέρᾳ ὕλῃ ἐναπομεῖναν...τάχα οὖν σημαίνει τὴν ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ κυρίου ἐπιδημίαν †Bas.*Is.*183(1.513E; M.30.1429A); ἄ. ... τοῦτο ἄρα Χριστοῦ σύμβολον...ὥσπερ οὖν ὁ ἄ. ξύλον ἐστὶ τῇ φύσει, πλὴν ὅλος δι' ὅλου μεμέστωται τοῦ πυρός, καὶ τὴν αὐτοῦ δύναμίν τε καὶ ἐνέργειαν ἔχει, κατὰ τοῦτον, οἶμαι, τρόπον νόοιτ' ἂν εἰκότως καὶ αὐτὸς ὁ κύριος ἡμῶν...ἄνθρακι οὖν εὖ μάλα παρεικαστέον τὸν Ἐμμανουήλ, ὃς...πάντῃ τε καὶ πάντως ἀφαιρεῖ τὰς ἁμαρτίας Cyr.*Is.*1.4 (2.107B); τὸ δὲ σεραφὶμ...τὸν ἄ. ἔλαβε, καὶ τοῦτο ἐπιθὲν τῷ τοῦ προφήτου στόματι...προσδιαγράφεται...διὰ τούτων ἡ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν μετουσία, ἡ διὰ τοῦ δεσποτικοῦ σώματός τε καὶ αἵματος τῶν ἁμαρτημάτων ἀπαλλαγή Thdt.*Is.*6:6(p.32.30; 2.210); Proc.G.*Is.*6:6 (M.87.1940f.); hence esp. ref. simile of coal heated in fire as Christol. illustration, in gen. of Christ ὁ διφυὴς ἄ. *Lit.Jac.*(p.162.7); ἡ τὸν θεῖον ἄ. ἔνδον φέρουσα Thdr.Stud.*nativ.BMV* 7(M.96.689C); ἡ λαβὶς τοῦ καθαρτικοῦ ἄ. ‡Meth.*Sym.et Ann.*10(M.18.372C); ref. eucharistic participation in Christ λαβεῖν τὸν πύρινον ἄ. *Lit.Jac.* (p.232.7); τοῦ θείου ἄ. ... μεταλάβωμεν, ἵνα τὸ πῦρ τοῦ ἐν ἡμῖν πόθου προσλαβὸν τὴν ἐκ τοῦ ἄ. πύρωσιν, καταφλέξῃ ἡμῶν τὰς ἁμαρτίας...ἄ. εἶδεν Ἠσαΐας· ἄ. δὲ ξύλον λιτὸν οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἡνωμένον πυρί· οὕτω καὶ ὁ ἄρτος τῆς κοινωνίας, οὐκ ἄρτος λιτός ἐστιν, ἀλλ' ἡνωμένος θεότητι Jo.D.*f.o.*4.13(M.94.1149B).

***ἀνθρωπαῖος, ὁ,** *inhabitant of man*, word coined as // Ναζωραῖος: οὐκ ἔτι μὲν σὰρξ ὁ λόγος...ἀνθρωποπολίτης δὲ μᾶλλον, καὶ ἦν ἀκόλουθον αὐτὸν ἀ. μᾶλλον, οὐκ ἄνθρωπον ὀνομάζεσθαι [i.e. if we are to believe Nestorius], καθάπερ...ὁ κατοικήσας τὴν Ναζαρέτ, Ναζωραῖος Cyr.*Chr.un.*(5^1.750A); Jo.D.*haer.Nest.*22(M.95.200B).

***ἀνθρωπαρέσκεια (-ία), ἡ,** *pleasing of men, love of popularity* or *applause*; **1.** in worldly matters, Just.*1apol.*2.3(M.6.329B); †Bas. *Is.*129(1.468E; M.30.328A); **2.** in spiritual matters, Marc.Er.*opusc.* 7.10ff.(M.65.1085–9); of ostentatious asceticism τὴν γαστριμαργίαν φεύγων, τὴν ἀ. φυλάξαι Thal.*cent.*4.30(M.91.1461B); in almsgiving, †Bas.*bapt.*2.8.8(2.665A; M.31.1609A); associated with vain-glory, †Jo.D.*B.J.*12(M.96.968B); and with hypocrisy, Bas.*moral.*72.6 (2.307D; M.31.849B); Jo.D.*virt.*(M.95.85D) = Ephr.3.425F; **3.** its effects: stultifies practice of virtue, Or.*hom.2 in Lc.*(p.19.11; M.17 316D); Pall.*h.Laus.*47(p.138.10; M.34.1201A); Eus.Al.*serm.*22.6 (M.86.460B); Max.*cap.theol.*3.68(M.90.1289D); leads to pride ἀρχὴ γοῦν τιμῆς ἀ. τὸ δὲ τέλος ταύτης ὑπερηφανία Nil.*Eulog.*3(M.79.1097C); -σκία, Cyr.*Lc.*16:15(M.72.817C); and to heresy, Anast.S. *hod.*3(M.89.92B); **4.** remedy is prayer, Bas.*reg.br.*277(2.513A; M.31.942C).

***ἀνθρωπαρεσκέω,** *please men* (rather than God) οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀ. ἀλλὰ θεῷ ἀρέσαι Ign.*Rom.*2.1; Gr.Naz.*carm.*2.1.39.29(M.37.1351A); Marc.Er.*opusc.*7.8(M.65.1084B).

ἀνθρωπάρεσκος, *men-pleasing, sycophantic* ἀνακαλύψαι ὁ θεὸς τὰ ἔργα ἀνθρώπων ἀνθρωπαρέσκων *Pss.Sal.*4.8; *ib.*4.10; μὴ γινώμεθα ἀ. *2Clem.*13.1; τοὺς...ποιοῦντας τὸ ἀγαθὸν διδάσκει μὴ καυχᾶσθαι, ἵνα μὴ ἀ. ὦσιν Thphl.Ant.*Autol.*3.14(M.6.1140D); ὑποκριτής, ἀ. Cyr. H.*catech.*3.7; ἀ. δέ, ὁ πρὸς τὸ θέλημά τινος ἀνθρώπου εἰς ἀρέσκειαν αὐτοῦ ποιῶν, κἂν ἀτιμίας ἄξιον ᾖ τὸ γινόμενον Bas.*reg.br.*52(2.432D; M.31.1117B); Gr.Nyss.*hom.14 in Cant.*(M.44.1069B); ref. qualification for bishop μὴ ἀ. *Const.App.*2.21.1; Chrys.*hom.71.4 in Mt.*(7.700B); Thdr.Mops.*Ps.*52:5(M.66.672B).

***ἀνθρωπαρέσκως,** *in a sycophantic manner, pleasing men*, Pall.*h. Laus.*proem.(p.12.10; M.34.1003 ἀνθρωπαρεσκείας); Olymp.*Job* 22:7 (M.93.241C).

ἀνθρώπειος, *human*, esp. opp. divine; **1.** of pre-Christian teaching, opp. Christian as divinely revealed οὐκ ἔστι δὲ ἡμῶν τὰ διδάγματα κατὰ κρίσιν σώφρονα αἰσχρά, ἀλλὰ πάσης μὲν φιλοσοφίας ἀ. ὑπέρτερα Just.*2apol.*15.3(M.6.468C); μεγαλειότερα...πάσης ἀ. διδασκαλίας φαίνεται τὰ ἡμέτερα *ib.*10.1(460B); of heresy ἀ. διδασκαλίαις ἐνιστάμενοι θείᾳ παραδόσει ὑπὲρ τοῦ τὴν αἵρεσιν συστήσασθαι Clem. *str.*7.16(p.73.7; M.9.544A); **2.** of human nature in the resurrection ὁ γὰρ Χριστὸς ἧκεν οὐκ εἰς ἑτέραν μορφὴν πλασθῆναι κηρύσσων ἢ μετασκευασθῆναι τὴν ἀ. φύσιν, ἀλλὰ εἰς ὃ ἦν ἐξ ἀρχῆς πρὸ τοῦ ἐκπεσεῖν ἀθάνατος ὤν Meth.*res.*1.49(p.303.7; M.18.277C); **3.** Christol.; **a.** against view that body was spiritual, Bas.*Spir.*12(3.9E; M.32.85C) cit. s. θεοφόρος; **b.** of human, opp. divine, nature of Christ ἡνωμένη τῇ φύσει τοῦ θεοῦ λόγου ἡ φύσις ἡ ἀ. Leont.H.*Nest.*2.7(M.86.1552B); λέγοντος [sc. Ἀπολιναρίου] πάλαι μὲν ἀντὶ ψυχῆς σώματι ἀ. ἐγγενέσθαι τὴν θεότητα καὶ μίαν φύσιν ἀπαρτίσαι ἄψυχον θείαν τὸν Χριστόν id.*monoph.*(M.86.1869B); οὐ κατὰ θεὸν τὰ θεῖα δράσας, οὐ τὰ ἀ. κατὰ ἄνθρωπον Dion.Ar.*ep.*4(M.3.1072C); οὔτε...θεία φύσις εἰς τὴν ἀ. μετεβλήθη, οὔτε ἡ ἀ. φύσις εἰς τὴν θείαν ἐτράπη Just.Imp.*edict.* (p.200.4f.; M.86.2797B); neut. as subst., *human nature* κατὰ τὸ ἀ. εἴρηκεν Thdt.*Rom.*4:24(3.52); plur., id.*Heb.*1:8(3.552).

***ἀνθρωπέω,** *become man* προσκυνείσθω μὲν οὖν ὡς θεῷ. πιστευέσθω δέ, ὅτι καὶ ἠνθρώπησε Nil.*epp.*2.187(M.79.297B).

***ἀνθρώπησις, ἡ,** *becoming man, manhood* κηρύττει...τὴν θείαν ἀ. Ath.*exp.Ps.*66:1(M.27.292A); ἐν τῇ οὖν θεότητι πατὴρ καὶ υἱὸς ἕν, ἐν τῇ ἀ. υἱὸς καὶ οἱ μαθηταὶ ἕν Epiph.*haer.*69.69(p.218.4; M.42.314D); Max.*ambig.*(M.91.1084C).

***ἀνθρωπία, ἡ,** *humanity* τὸ τῆς ἀ. φάρμακον Gr.Naz.*ep.*32(M.37.69C, conj. ἀνίας); cf. τῆς πρώτης ἀνθρωπείας Eus.*d.e.*3.7(p.145.29; M.22.245B), where ἀνθρωπείας is perh. from adj. ἀνθρώπειος, or should be emended to ἀνθρωπογονίας.

ἀνθρωπίζ-ομαι, *become man*; **1.** ref. Inc., Gr.Naz.*or.*29.18(p.102.1; M.36.97C) cit. s. σύνθετος; Leont.H.*Nest.*1.52(M.86.1524B); Const. Diac.*laud.*9(M.88.489C); Jo.D.*f.o.*4.14(M.94.1160C); id.*Jacob.*83(M.94.1481D); ref. Transfiguration εἰ γὰρ θεοῦται μὲν ἄνθρωπος ἐν τῷ θεὸν ∼εσθαι αὐτὸς δὲ ὁ εἷς θεός τε καὶ ἄνθρωπος δείκνυται id.*hom.* 1.3(M.96.552A); θεὸς ἀνθρωπισθείς Thdr.Stud.*antirr.*1.4(M.99.333A); **2.** opp. deification φασὶ γὰρ ἀλλήλων εἶναι παραδείγματα τὸν θεὸν καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τοσοῦτον τῷ ἀνθρώπῳ τὸν θεὸν διὰ φιλανθρωπίαν ∼εσθαι, ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἑαυτὸν τῷ θεῷ δι' ἀγάπης δυνηθεὶς ἀπεθέωσε Max.*ambig.*(M.91.1113B).

ἀνθρωπικός, *human*; **1.** *merely human*, opp. divine οὐ γὰρ πρὸς ἀ. νόμους ὁ λόγος ἡμῖν Athenag.*leg*.32.2(M.6.964B); ἡ δὲ δοξαστικὴ ἀπόδειξις ἀ. τέ ἐστι…ἡ γὰρ ἀνωτάτω ἀπόδειξις…πίστιν ἐντίθησι Clem.*str*.2.11(p.139.3; M.8.985A); Or.*Jo*.13.5(p.230.6; M.14.405B); **2.** of predication of human attributes etc. to God πολλὰ εὕροις ἂν ἀ. ἐν τῇ γραφῇ, ὡς καὶ τὸ…'ἴσως ἀκούσονται'…τοῦτο οὐχ ὡς διστάζων ὁ θεὸς εἴρηκε Or.*hom.18.6 in Jer*.(p.160.1; M.13.477A); εἰ καὶ κλήσεσιν ἀ. οὐ καιρίως τοῦτο κατονομάζομεν Const.Diac.*laud*.18(M.88.501A); **3.** *concerned with what is only human* τὸν περιπατητικὸν [sc. λόγον] ὡς ἀνθρωπικώτατον Or.*Cels*.1.10(p.63.8; M.11.676A); **4.** ref. Inc. τῆς ἀ. αὐτοῦ θεουργίας Dion.Ar.*d.n*.2.6(M.3.644C); ἀ. ἐνεργείας Max.*opusc*.(M.91.125B); and Second Advent ὢ τῆς ἀνοίας τοῦ ἀπόδειξιν οἴεσθαι, ἀνθρωπικὴν αὐτοῦ μετὰ ταῦτα γενήσεσθαι τὴν ἐμφάνειαν Gr.Nyss.*Apoll*.57(M.45.1265A).

ἀνθρωπικῶς, *humanly*; **1.** *in a human sense*, i.e. without spiritual discernment ἀ. ἐκλαβὼν τὰ εἰρημένα Or.*Jo*.19.19(4; p.319.20; M.14.560D); **2.** *in human terms* κἂν αἱ…γραφαὶ…ἀ. περὶ αὐτοῦ διαλέγωνται Eus.*Marcell*.1.1(p.5.8, v.l. ἀνθρωπινώτερον M.24.720B); Gr.Nyss.*Eun*.9(2 p.208.23; M.45.805C); id.*Apoll*.57(M.45.1264B); Dion.Ar.*d.n*.6.3(M.3.857B); **3.** *as man*, of Christ οὐκ ἀ. ἀφορίζομεν id.*ep*.4(M.3.1072A); εἴ τις…ἐν αὐτῇ διαπεπλάσθαι λέγοι θεϊκῶς ἅμα καὶ ἀνθρωπικῶς· θεϊκῶς μέν, ὅτι χωρὶς ἀνδρός· ἀ. δέ, ὅτι νόμῳ κυήσεως, ὁμοίως ἄθεος Gr.Naz.*ep*.101(M.37.177C).

ἀνθρώπινος, **A.** *of* or *belonging to man*; **1.** in gen. προκλίσεως ἀ. *1Clem*.50.2; σαρκὸς ἀ. Ign.*Philad*.7.2; καθ' ὃ οἷόν τέ ἐστιν ἀ. φύσει ἀναμάρτητον διεξάγειν βίον Clem.*str*.4.20(p.304.20; M.8.1337B); Meth.*symp*.8.16(p.105.9; M.18.168D); Gr.Nyss.*Eun*.12(1 p.336.29; M.45.1053D); Chrys.*hom.5.1 in 1Tim*.(11.574B); **2.** opp. divine πῶς…παραστήσεις μέγα…εἶναι τὸ 'οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν' λεγόμενον ὑπὸ τοῦ σωτῆρος; τὸ λαλεῖν ἀ. ἐστι·…οὐκ ἐπίσταται λαλεῖν ἀ. ὄντος τοῦ λαλεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐπίσταται, ἐπεί ἐστι μεῖζον ὃ ἐπίσταται τοῦ λαλεῖν Or.*hom.1.8 in Jer*.(p.7.22; M.13.264D); τὸ πάσχα κυρίου ἀ. καὶ Ἰουδαϊκὸν πάσχα id.*Jo*.10.19(14; p.190.25; M.14.340D); Gr.Thaum.*pan.Or*.5(p.12.27; M.10.1065C); Meth.*symp*.5.4(p.57.17; M.18.104A); οὐδὲν χρὴ θνητὸν οὐδὲ ἀ. τῷ…ἀνατιθέναι θεῷ Eus.*Marcell*.1.1(p.5.5; M.24.720B); ὁ νόμος οὐκ ὢν ἀ. id.*e.th*.2.14(p.116.5; M.24.929B); ref. ascription of human functions or attributes to God ἐὰν δὲ ἀκούωσιν, ὅτι κτίζει καὶ ποιεῖ, οὐκέτι τὰ ἀ. ἀντιτιθέασιν; ἔδει δὲ καὶ ἐν τῷ κτίζειν ἀνθρώπινα νοεῖν αὐτούς Ath.*Ar*.1.23(M.26.60B); Chrys.*hom.1.1 in 1Tim*.(11.549A); **3.** *human* (i.e. on human level, suited to man's understanding), Chrys.*hom.26.3 in Jo*.(8.152A); τὸ δέ 'μετεμελήθη'…ἀ. δι' ἡμᾶς· πῶς γὰρ ὁ προειδὼς μεταμέλεται; Proc.G.*Gen*.6:5–7(M.87.269C); **4.** ref. Inc. ἡ ἀ. οἰκονομία Ath.*Ar*.2.12(M.26.172A); τῶν ἀ., ὧν ὑπέμεινεν ὁ σωτήρ *ib*.3.27(381B); of Christ's humanity; **a.** body of Christ, Or.*hom.14.6 in Jer*.(p.112.2; M.13.412B); admitted by Eutyches οὐκ εἶπον σῶμα ἀνθρώπου τὸ τοῦ θεοῦ σῶμα, ἀ. δὲ τὸ σῶμα Eut.ap.CCP(448)*act*.(*ACO* 2.1.1 p.142.27; H.2.165A); **b.** human soul ἀνέλαβεν ψυχὴν ὁ υἱὸς…ἀ. Or.*comm.in Rom*.1:1(*JTS* 13 p.211); id.*hom.14.6 in Jer*.(p.112.9; M.13.412C); **c.** human will θέλημα κατὰ φύσιν εἶχεν ἀ. Max.*opusc*.(M.91.80C); ἀ. κίνησιν Jo.D.*f.o*.3.15(M.94.1061A); ἀ. ἐνεργείας *ib*.(1060C); **d.** humanity in gen. (v. infra D.1) ἵνα ὁ κατὰ τὸ ἀ. σχῆμα φαινόμενος υἱός, ἐν τῇ τοῦ πατρὸς φαίνηται δόξῃ Gr.Nyss.*Apoll*.57(M.45.1264D); βλασφημίαν…τῷ ἀ. τοῦ κυρίου συγκρίματι προσαγομένην Hesych.H.*qu.ev*.9(M.93.1401B); Jo.D.*f.o*.3.15(M.94.1061A); cf. τῷ κυριακῷ ἀνθρώπῳ ὡς ἀπαρχῇ τοῦ ἀ. φυράματος Leont.H.*Nest*.1.18(M.86.1468B).

B. objective, *caused by man* παράγουσι φόβους ἀ. *2Clem*.10.3; πειρασμοῦ διαβολικοῦ τε καὶ ἀ. *Lit.Jac*.(p.168.7); *relating to man* τὰς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις φωνάς, τάς τε ἀ. καὶ…τὰς θεοπρεπεῖς, ἑνὶ προσώπῳ προσάψομεν Cyr.*expl.xii cap*.4(p.20.1; 6^1.150D).

C. *human*, implying *moderate*, *suited to weak men* μετιτέον τοὺς ἀνθρωπινωτέρους λόγους Synes.*Dion* 6(p.249.15; M.66.1129A); esp. exeg. 1Cor.10:13 ἀνθρώπινον λέγω. ὡσανεὶ ἔλεγεν, ἀπὸ ἀ. λογισμῶν, ἀπὸ τῶν ἐν συνηθείᾳ γινομένων· τὸ γὰρ σύμμετρον τῇ προσηγορίᾳ τοῦ ἀ. δηλοῖ· καὶ γὰρ…φησί, πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ ἀ.· τουτέστι σύμμετρος καὶ μικρός Chrys.*hom.12.1 in Rom*.(9.542B,C); id.*hom.24.1 in 1Cor*.(10.211D); Thdt.*1Cor*.10:13(3.228); cf. οὐκ ηὔξατο μὴ πειρασθῆναι, ἐπειδὴ ἀνὴρ ἀπείραστος ἀδόκιμος, ἀλλ' οὕτως πειράζεσθαι ὡς φέρειν Sever.*1Cor*.10:13(p.258.26).

D. neut. as subst., *humanity*; **1.** in gen. οὐκ ἀρκεῖ τὸ ἀ. θέλειν πρὸς τὸ τυχεῖν τοῦ τέλους Or.*princ*.3.1.19(p.232.1; M.11.289B); πᾶν τὸ ἀ. τὸ θεραπεῦον τὸν θεῖον νόμον Const.ap.Eus.*v.C*.4.12(p.122.24; M.20.1161A); as united to God by Christ προσάγω ἅπαν τῷ θεῷ…ἐν ἐμαυτῷ τὸ ἀ. Gr.Nyss.*Eun*.2(2 p.328.29; M.45.504B); id.*perf*.(p.204.19; M.46.277C) cit. s. συνάπτω; **2.** of Christ, Or.*hom.14.6 in Jer*.(p.112.12; M.13.412C) cit. s. ἐπιδέχομαι; οὐ παρῃτήσατο διὰ τὸ ἀ. ἑαυτοῦ εἰπεῖν ἑαυτὸν καὶ ἐλάττονα τοῦ πνεύματος Ath.*Ar*.1.50(M.26.116A); τοιαύτας λέξεις ἐπιρρίπτειν ἐπὶ τὸ ἀ. αὐτοῦ *ib*.2.4(153C); *ib*.2.12(172A); Gr.Nyss.*or.catech*.11(p.57.6; M.45.44A) cit. s. κατακιρνάω; id.*Apoll*.57(M.45.1265A); Chrys.*hom.67.2 in Jo*.(8.401E); κέκληται προφήτης καὶ…ἀπόστολος διὰ τὸ ἀ. Cyr.ap.*cat.Heb*.(suppl.) 5:4(p.476.27).

ἀνθρωπίνως, **A.** *in human fashion*; **1.** in gen. ἄνθρωπον ἀ. τιμητέον Tat.*orat*.4(p.4.25; M.6.813A); πέπονθας ἀ. *Hom.Clem*.5.4; **2.** opp. divinely Ἡράκλειτος γὰρ οὐκ ἀ. φησίν, ἀλλὰ σὺν θεῷ τὸ μέλλον Σιβύλλῃ πεφάνθαι Clem.*str*.1.15(p.44.13; M.8.776A); οὐδὲν ἀ. ὁ σωτήρ, ἀλλὰ πάντα θείᾳ σοφίᾳ καὶ μυστικῇ διδάσκει id.*q.d.s*.5(p.163.16; M.9.609C); οἱ καθ' ἡμᾶς σοφοί, πνεύματι περισσοτέρῳ χρησάμενοι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, οὐκ ἀ., θείως δὲ διδάσκονται τὰ ἀπόρρητα Or.*comm.in Gen*.2.12(p.208.9; M.12.81B); **3.** of Inc. θεοῦ ἀ. φανερουμένου Ign.*Eph*.19.3; αὐτοῦ γὰρ…λεγομένου ἀ. χρίεσθαι Ath.*Ar*.1.48(M.26.112D); ὁ…λόγος…ἀεί…ἐστιν αὐτὸς καὶ ὡσαύτως ἔχων, ἄτρεπτός τε καὶ ἀναλλοίωτος, ὑπομεμενηκὼς δὲ καὶ τοῦτο δι' ἡμᾶς ἀ. Cyr.*Heb*.2:9(p.386.9); διὰ τοῦ σώματος ἀ. ἐνεργῶν Leont.H.*Nest*.1.14(M.86.1457D); v. θεϊκῶς.

B. *humanly* (i.e. suitably to human understanding) esp. of sayings in scripture τοῦ ἀγαπᾶν πάλιν ἀνθρωπινώτερον ἀκουομένου Or.*fr.50 in Jo*.(p.524.27); and words of Christ Χριστὸς ἀνθρωπινώτερον πρὸς αὐτὸν διαλέγεται Chrys.*hom.26.3 in Jo*.(8.152A); *ib.78.1*(458D).

C. *in human aspect*, *in respect of humanity* ἡ τοῦ σωτῆρος ψυχὴ ἀ. ἐταράττετο Or.*fr.88 in Jo*.(p.552.16); εἴ τις βούλοιτο τὰ ἀνθρωπινώτερον…εἰρημένα φέρειν ἐπὶ τὸν τῆς θεότητος αὐτοῦ λόγον Cyr.*thes*.10(5^1.72D).

D. *in human fashion*, *in human terms*, of anthropomorphic conceptions of God Δανιὴλ…ἀνθρωπινώτερον τὴν θεοπτίαν ὑπογράφων Eus.*h.e*.1.2.24(M.20.65C); εἰ μὲν περὶ ἀνθρώπου…διαλογίζονται, ἀ. καὶ περὶ τοῦ λόγου αὐτοῦ…λογιζέσθωσαν· εἰ δὲ περὶ τοῦ θεοῦ…μηκέτι ἀ. Ath.*Ar*.2.35(M.26.221A); εἰ δὲ τὸ κτίζειν οὐκ ἀ. νοοῦμεν ἐπὶ θεοῦ, πολλῷ μᾶλλον οὐδὲ τὸ γεννᾶν ἀ. πρέπει νοεῖν id.*syn*.51(p.275.22; M.26.785A); Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.303E; M.29.728C); Cyr.*Jo*.1.9(4.77D); Thdt.*Heb*.1:8(3.552); id.*Ps*.109:1(1.1392).

ἀνθρωποβορ-έω, *eat men*, *practise cannibalism* μηδ' ~εῖν Σκύθας διὰ τὸν καὶ μέχρις αὐτῶν ἐλθόντα τοῦ Χριστοῦ λόγον Eus.*p.e*.1.4(11C; M.21.40A); Epiph.*exp.fid*.9(p.509.5; M.42.797A); Gr.Nyss.*fat*.(M.45.169B).

ἀνθρωποβορία, ἡ, *cannibalism*, ref. pagan charges against Christians οὓς γὰρ ἴσασιν οὐδ' ἰδεῖν κἂν δικαίως φονευόμενον ὑπομένοντας, τούτων τίς ἂν κατείποι ἢ ἀνδροφονίαν ἢ ἀ.; Athenag.*leg*.35.1(M.6.969A); of pagan gods, Thphl.Ant.*Autol*.3.8(M.6.1133B); of Gnost. practices, Epiph.*haer*.26.5(p.282.10; M.41.340B).

ἀνθρωποβόρος, *man-eating*, Thphl.Ant.*Autol*.2.7(M.6.1057A); Eus.*h.e*.8.7.2(M.20.756C); id.*Is*.59:11f.(M.24.488A); ref. Christ λέων πάλιν καλεῖται, οὐκ ἀ. Cyr.H.*catech*.10.3; of Satan τὸν ἀ. λύκον Procl.CP *or*.13.3(M.65.793A).

***ἀνθρωπόβρωτος**, *eaten by man*, ‡Just.*qu.Gr*.11.15.1(M.6.1477B).

***ἀνθρωπογέννητος**, *born of humankind*, †Apoll.*ep.Bas*.1(M.32.1104A).

ἀνθρωπογονία, ἡ, *origin of man* πρὸ τῆς καθ' Ἕλληνας ἀ. ὁ Μωυσῆς ἠκμακέναι Clem.*str*.1.21(p.68.17; M.8.829B); Eus.*h.e*.1.2.4(M.20.56B); ἀπὸ πρώτης ἀ. *ib*.1.2.6(56B); Μωσῆς…κοσμογονίαν καὶ ἀ. ὑπογράψας id.*p.e*.11.4(512C; M.21.829C).

***ἀνθρωποδίδακτος**, *taught by man*, Cyr.*thes*.32(5^1.309D).

ἀνθρωποειδής, *in human form*, *like a man*; **1.** of idols, Clem.*str*.1.15(p.45.13; M.8.777A); id.*prot*.5(p.50.1; M.8.168B); of a voice, Philost.*h.e*.3.11(M.65.497C); **2.** of God θεοειδὴς…ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ κατὰ ψυχήν, ὅ τε αὖ θεὸς ἀ. Clem.*str*.6.9(p.468.7; M.9.293B); not to be understood in physical sense οὐκ οὖν ἀ. ὁ θεὸς τοῦδ' ἕνεκα καὶ ἵνα ἀκούσῃ *ib*.7.7(p.28.28; 453A); εἰ καὶ ἀ. τὸ θεῖον, τῶν ἴσων δεήσεται τῷ ἀνθρώπῳ *ib*.7.5(p.21.17; 437B); heret. (Anthropomorphite) ἔφασκον γάρ, ἐπειδὴ κατ' εἰκόνα θεοῦ γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον…λέγει γραφή, χρὴ πιστεύειν ὅτι ἀ. ἤγουν ἀνθρωπόμορφόν ἐστι τὸ θεῖον Cyr.*ep.Calos*.(6^2.363B); Christol. ἀ. δὲ τὴν Χριστοῦ ἕνωσιν καλεῖ [sc. Apollinarius] Leont.H.*monoph*.(M.86.1869A); *ib*.(1872C).

ἀνθρωποειδῶς, *in human fashion* ἀ. αὐτῷ [sc. Jesus in glory] παρεστηκότων ἀγγέλων Dion.Ar.*ep*.8.6(M.3.1100A).

***ἀνθρωπόθεος**, ὁ, *man-God* εἰ δὲ ἡμεῖς μὲν [φησιν] ἐκ τριῶν, αὐτὸς δὲ ἐκ τεσσάρων, οὐκ ἄνθρωπος ἀλλὰ ἀ. Apoll.*fr*.91(p.228.9) ap.Gr.Nyss.*Apoll*.49(M.45.1241B).

***ἀνθρωπόθηρος**, *catching men*, ‡Chrys.*hom*.13(13.255B).

***ἀνθρωποθνησία**, ἡ, *human mortality*, Eustrat.*v.Eutych*.84(M.86.2369B).

ἀνθρωποκτονέω, **1.** *offer human sacrifice*, Eus.*l.C*.13(p.239.3; M.20.

1401C); Gr.Naz.*or*.14.29(M.35.897A); **2.** *murder*; of Devil, Or.*Jo*.20.26(21; p.363.4; M.14.636A).

ἀνθρωποκτονία, ἡ, *murder*, Or.*Jo*.20.25(21; p.361.17; M.14.632C); of human sacrifice *ὑμῶν οἱ θεοὶ...πρὸς δὲ καὶ ἀ. ἀπολαύοντες* Clem.*prot*.3(p.31.18; M.8.125A); Gr.Naz.*or*.28.15(p.45.8; M.36.45B).

ἀνθρωποκτόνος, *man-slaying*, *murderous*; of Athena, Tat.*orat*.8(p.9.2; M.6.824B); of Cain, Or.*mart*.50(p.46.20; M.11.633D); freq. of Devil, ref. Jo.8:44 *ταῖς κεφαλαῖς αὐτοῦ ταῖς ἀ.* Meth.*symp*.8.13(p.98.14; M.18.160C); *τὸν ἀ. ὄφιν δεσμώτην Lit*.ap.*Const.App*.8.7.5; *Const.App*.2.21.3; *οὐκ εἶπεν ἁπλῶς, φονεὺς ἦν, ἀλλ' ἀ. οὐ γὰρ ἕνα ἀνεῖλεν, ἀλλὰ δι' ἐκείνου πάντα ἄνθρωπον* Sever.*creat*.6.2(M.56.486); Chrys.*hom.17.6 in Mt*.(7.231B); id.*Jud*.8.8(1.686D); of heresies *ἀ. τῶν Ἀρειανῶν αἵρεσις* Ath.*syn*.54(p.277.18; M.26.789B); id.*ep.Aeg.Lib*.3(M.25.543C).

ἀνθρωπολατρεία (-ία), ἡ, *worship of a man*; **1.** ref. Christian reply to pagan accusation *οὐ, καθάπερ οἴει, ἀ. τὸ χρῆμα·...ἄνθρωπον δὲ πεφηνότα τὸν τοῦ θεοῦ λόγον ἐπιγινώσκοντες πρόσιμεν ὡς θεῷ* Cyr.*Juln*.6(6^2.203C); *ib*.8(286D); **2.** in Nestorian controversy; **a.** claim that conjunction of 'the man' with God suffices to exclude possibility of worshipping a mere man, Nest.ap.CEph.(431)*act*.1(H.1.1413A) cit. s. *ἀνθρωπολάτρης*, cf. s.v. *ἀνθρωπολατρέω*; **b.** accusation that such worship is implied in Nestorian separation of the man Jesus from the divine Son *τὴν...ἡμῶν θρησκείαν, ἀ. ... ἀποφαίνουσι, ἀποκομίζοντες μὲν τοῦ κατ' ἀλήθειαν υἱοῦ, συναφθέντα δέ τινα σχετικῶς αὐτῷ προσκυνεῖν ἀναπείθοντες* Cyr.*Chr.un*.(5^1.731C); *κἂν εἴ τις αὐτὸν ὀνομάζοι θεόν, ἀναπηδῶσιν εὐθὺς ἀ. εἶναι τὸ χρῆμα διοριζόμενοι* id.*Pulch*.47(p.60.26; 5^2.179A); *ib*.26(p.43.32; 154B); *εἰ μὲν οὖν εἰς ἄνθρωπον τῶν καθ' ἡμᾶς ἕνα πεπιστεύκαμεν, καὶ οὐχὶ δὴ μᾶλλον εἰς θεόν, ἀ. τὸ χρῆμα* id.*Nest*.3.2(p.61.28; 6^1.74A); *ἕτερον δὲ καὶ ἕτερον εἶναι λέγων, εἶτα τῷ ἐκ σπέρματος Ἀβραὰμ προσκομίζεσθαι δεῖν τὴν πίστιν διαβεβαιούμενος, ἴσθι...τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς τὰ τῆς ἀ. καταχέων ἐγκλήματα ib*.3.6(p.73.20; 91E); *οἱ τῆς Νεστορίου ἀ.* Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1273C); Justn.*ep.Thdr.Mops*.(M.86.1053C).

***ἀνθρωπολατρ-έω,** *worship a man*, ref. Nestorius *εἰ ἄνθρωπον εἶναί φασι ψιλόν, ~οῦσιν ὁμολογουμένως, προσκυνοῦντες αὐτῷ* Cyr.*Pulch*.42(p.49.33; 5^2.163B); but cf. Nest.*fr*.C 8(p.248.20) cit. s. *ἀνθρωπολάτρης*; in address to renegade Jews *Χριστιανίζειν ἤρξασθε ...ἀ. μεμαθήκατε πάντως Pers*.(p.37.25).

ἀνθρωπολάτρης, ὁ, *worshipper of a human being*; **1.** of pagans, in reply to accusation against Christians *Ἕλληνες δὲ μᾶλλον... γεγονότες ἀ.* Cyr.*Juln*.6(6^2.205E); **2.** in Trin. and Christol. controversy; **a.** against Arianism, Ath.*Ar*.2.16(M.26.181B); *ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἡ κλῆσις ἡμῶν γέγονεν οὐ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα καὶ ἐκ τούτου μάθωσιν, ὅτι οὐκ ἀ. γεγόνασι πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ, ἀλλὰ ἀληθινοὶ θεοσεβεῖς* ‡Ath.*synops*.63(M.28.420A); Euthal.*epp.Paul*.(M.85.761D); **b.** in Apollinarian accusation against orthodox *ἀ. ἡμᾶς ὀνομάζετε* ‡Ath.*Apoll*.1.21(M.26.1129C); *ἀ. εἰμί σοι, σέβων ὅλον τὸν συντεθέντα μυστικῶς ἐμοὶ λόγον* Gr.Naz.*carm*.1.1.10.25(M.37.467A); **c.** in Nestorian controversy; **i.** accusation rebutted by Nestorius *ὁμολογεῖ* [sc. S. Paul] *τὸν ἄνθρωπον πρότερον καὶ τότε τῇ τοῦ θεοῦ συναφείᾳ θεολογεῖ τὸ φαινόμενον, ἵνα μηδεὶς ἀ. τὸν Χριστιανισμὸν ὑποπτεύῃ* Nest.*fr*.C 8 ap.CEph.(431)*act*.1(*ACO* 1.1.2 p.47.6; vv.ll. *ἀνθρωπολατρεῖν* Loofs p.248.20, *-είαν* H.1.1413A); id.*fr*.C 9 ap.Cyr.*Nest*.2.13(p.51.6; 6^1.58B) cit. s. *νεκρολάτρης*; **ii.** rejection of this defence, Cyr.*Nest*.3.6(p.73.21; 91E); *εἰ μὴ κατὰ φύσιν υἱὸς θεοῦ...τετράδι λατρεύομεν καὶ ἀ. ἐσμέν* Jo.D.*haer.Nest*.6(M.95.192A); **iii.** as stock epithet applied to Nestorians, CEph.(431)*ep*.(*ACO* 1.1.3 p.32.33; H.1.1592C); Leont.H.*Nest*.4.2(M.86.1656A); *Ep*.ap.CCP(536)*act*.1(*ACO* 3 p.147.37; H.2.1220A); Agath.Papa *ep.imp*.(M.*PL*.87.1202C); Max.*opusc*.(M.91.192C); Jo.D.*rect.sent*.(M.94.1432A); **d.** of Paul of Samosata, Eulog.*palm*.8(M.86.2928B).

***ἀνθρωπολογ-έω,** *speak of humanly, speak of as man ἕτερα ~ηθέντα* [sc. in scripture] *περὶ τοῦ ἀνεφίκτου θείου* Didym.*Trin*.3.3(M.39.816C); *τὰ ~ούμενα οἱ ἀμαθέστατοι τῇ θεότητι...προσάπτουσι* id.(‡Bas.)*Eun*.5(1.313B; M.29.752A); Christol. *τῇ γραφῇ σύνηθες τὸ ὅλον θεολογεῖν καὶ τὸ ὅλον ἀ. ... καὶ μὴ μερίζωμεν τὰ ἀμέριστα* Apoll.*ep.Dion*.10(p.260.19; M.*PL*.8.935A); *ὥσπερ γὰρ θεολογεῖται ἡ σάρξ ...οὕτω πολλάκις ~εῖται ὁ ἐν αὐτῇ θεὸς λόγος* Anast.S.*hod*.12(M.89.200D).

***ἀνθρωπολοιγός,** *hurtful to men*, ‡Gr.Naz.*Chr.pat*.939(M.38.212A).

ἀνθρωπόμιμος, *imitating men*, ‡Ign.*Ant*.6.

***ἀνθρωπομορφῆται, οἱ,** *Anthropomorphites*, *ἀ. οἵτινες λέγουσιν ἀνθρωπόμορφον εἶναι τὸ θεῖον* Tim.CP *haer*.(M.86.45A).

***ἀνθρωπομορφιανοί, οἱ,** = foreg.; of Egyptian monks who attributed human form to God, Socr.*h.e*.6.7.27(M.67.688B); *οἱ μὲν τοὺς ἀσώματον τὸν θεὸν ὁριζομένους, Ὠριγενιαστὰς ἀπεκάλουν, οἱ δέ, ἀ. τοὺς ἐναντίως φρονοῦντας* Soz.*h.e*.8.12.12(M.67.1549A).

ἀνθρωπόμορφος, *in human shape* or *form*; **1.** in gen.; of pagan images, Ammon.*Ac*.17:29(M.85.1565A); pagan gods, Clem.*str*.7.4(p.16.3; M.9.427B); Ath.*gent*.22(M.25.44B); demons, *T.Sal*.18.1(M.122.1341A); angels, ‡Chrys.*Zach*.(2.791B); Dion.Ar.*c.h*.15.3(M.3.329C); of S. Matthew's gospel ref. 'four living creatures' as emblems of evangelists *ἀ. ... τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο* ‡Bas.*h.myst*.44(p.389.8); fig., of men acting like beasts *θηρίων...ἀ.* Ign.*Smyrn*.4; esp. of sinners, Chrys.*hom.6.3 in 2Cor*.(10.477B); enemies of monasticism, id.*oppugn*.1.2(1.47A); publicans, ‡Chrys.*publ*.1.2(8.118B); scoffers, Isid.Pel.*epp*.2.211(M.78.652A); **2.** of God; **a.** in Inc. *ἐγεννήθη θεὸς ἀ., τουτέστι θεὸς καὶ ἄνθρωπος* ‡Ath.*polit*.(M.28.1405B); **b.** denied of God against materialist interpretation of Gen.1:26, ‡Ath.*dial.Trin*.3.17(M.28.1229B); *οἱ γὰρ ἀ. αὐτὸ ἡγούμενοι, πάμπαν ἠλίθιοι, ἐπειδὴ τοῖς συγκαταβατικῶς εἰρημένοις περιπλέκονται* Isid.Pel.*epp*.3.95(M.78.800C); Gel.Cyz.*h.e*.2.14.1(M.85.1256B); against misinterpretation of doctrine of Trin., Gr.Naz.*or*.42.16(M.36.477A) cit. s. *τριπρόσωπος*; **c.** affirmed by Anthropomorphites *τούτοις ἀκολουθεῖ τὸ κατ' εἰκόνα τὸ σῶμα εἶναι καὶ τὸν θεὸν ἀ. διδόναι, ἢ τὴν μορφὴν τοῦ θεοῦ εἶναι κατὰ τοῦτο τὸ σχῆμα* Or.*dial*.12(p.146.19); Cyr.*ep.Calos*.(6^2.363B) cit. s. *ἀνθρωποειδής*; *ζήτησις κατὰ τὴν Αἴγυπτον κεκίνητο, εἰ τὸν θεὸν ἀ. δοξάζειν δεῖ* Soz.*h.e*.8.11.1(M.67.1543C); *Αὐδαῖος δέ τις, ἐκ τῆς πέραν Εὐφράτου Συρίας ὁρμώμενος, ἀ. ἔφησε τὸν θεόν* Thdt.*haer*.4.10(4.364); Tim.CP *haer*.(M.86.45A).

ἀνθρωποπάθεια, ἡ, *state of being subject to human passions*; of pagan gods, Eus.*p.e*.3.15(125C; M.21.224B); id.*l.C*.11(p.224.22; M.20.1377A).

ἀνθρωποπαθής, 1. *having human affections*; in gen.; of pagan gods, Clem.*prot*.2(p.27.2; M.8.113B); id.*str*.5.14(p.405.3; M.9.173B); Eus.*p.e*.3.3(91D; M.21.169A); ‡Just.*monarch*.6(M.6.325A); of anthropomorphic language in scripture *τὸ ἔθος τῶν ἀ. περὶ θεοῦ καὶ Χριστοῦ λόγων* Or.*Jo*.10.34(19; p.208.32; M.14.369B); id.*Cels*.4.71(p.340.17; M.11.1140C); id.*comm.in Eph*.4:30(p.556); Cyr.*Juln*.5(6^2.173A); **2.** *involved in human suffering*, ref. Christ's advent *τὴν...προτέραν ἀνθρωποπαθεστέραν καὶ ταπεινοτέραν...τὴν δ' ἑτέραν...οὐδὲν ἐπιπεπλεγμένον τῇ θειότητι ἔχουσαν ἀνθρωποπαθές* Or.*Cels*.1.56(p.107.8; M.11.764A); Epiph.*haer*.69.61(p.209.24; M.42.300C); not applicable to generation of Son, Ath.*decr*.10(p.9.23; M.25.'441'(443)B); ref. heret. views about God *εἰ μὲν οὖν τὸν πατέρα λέγοι, ἔσται ὁ πατὴρ αὐτῷ ὁ γεννηθεὶς καὶ παθὼν καὶ πᾶν ἀ. ὑπομείνας, ὃ δὴ φθεγξάμενον τὸν Σαβέλλιον ἀσεβείας ἐγράψατο γραφήν* Eus.*e.th*.1.20(p.87.36; M.24.877B); Ath.*ep.Aeg.Lib*.16(M.25.576A); **3.** neut. as subst., *human feeling τοῦ ἀμνοῦ τὰ ἀ. παραστήσεται* Eus.*d.e*.10 proem.(p.446.14; M.22.717C); *τὰ ἀ. πάντα ἐν τῷ κυρίῳ ὁμολογεῖσθαι ἐν τῇ ἐνσάρκῳ αὐτοῦ ἀληθινῇ παρουσίᾳ* Epiph.*haer*.69.63(p.212.8; M.42.304D); *ib*.69.43(p.191.12; 269B); Nil.ap.Proc.G.*Cant*.8(M.87.1737D).

ἀνθρωποπαθῶς, 1. *anthropomorphically, as of a man ὅταν λέγωνται μέλη ἢ μέρη, ἀ. μὲν λέγονται, θεοπρεπῶς δὲ νοοῦνται* ‡Ath.*dial.Trin*.1.6(M.28.1125C); Epiph.*anc*.32(p.41.7; M.43.73C); **2.** *as man Χριστός...πολλάκις ἀ. φθέγγεται* id.*haer*.65.7(p.10.28; M.42.24D); *ib*.69.64(p.213.8; 305C).

***ἀνθρωποπαραδότης, ὁ,** s.v.l., *one who hands down a man* (? to be worshipped) *ἀναθεματίζομεν Νεστόριον, ὡς ἀ.* Jo.Nic.*nativ*.(M.96.1449B), where perh. read *ἀνθρωπολάτρην*.

***ἀνθρωποπλαστέω,** *fashion* or *form men* [sc. *ἡ ποιητικὴ δύναμις τοῦ θεοῦ*] *τῇ φύσει χρωμένη ἔνδον ἡμᾶς ἀοράτως ἀ.* Meth.*symp*.2.5(p.21.8; M.18.53C); *ib*.2.2(p.17.21; 49C).

***ἀνθρωποποιέω,** *make, form man*, Gr.Nyss.*Apoll*.9(M.45.1141C).

***ἀνθρωποποίητος,** *made by man*, *Barn*.2.6.

ἀνθρωποποιΐα, ἡ, 1. *creation of man*, Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.57C); *πονηροῦ θεοῦ τὴν ἀ. ἔργον εἶναι νομίζουσιν* [sc. Manicheans] id.*or.catech*.7(p.39.12; M.45.32C); **2.** *human generation*, opp. baptism, *ib*.34(p.128.3; 85B).

***ἀνθρωποπολίτης, ὁ,** *dweller in man*; term used to describe Nestorian view of relation of divinity to humanity of Christ, Cyr.*Chr.un*.(5^1.750A) cit. s. *ἀνθρωπαῖος*.

ἀνθρωποπρεπής, *befitting*, or *adapted to*, *man*; **1.** in gen. *σύνεσιν* Cyr.*Jo*.1.9(4.87E); id.*Joel*.32(3.224B); *βίον* id.*Is*.2.1(2.198D); id.*Ps*.9:21(M.69.777B); **2.** of divine things adapted to human capacity; revelation given to prophets, id.*Is*.4.4(2.685E); in sacraments *αἰνίγματα φυσικοῖς καὶ ἀ. ἐσόπτροις εἰκονιζόμενα* Dion.Ar.*e.h*.2.3.1(M.3.397A); **3.** of what is predicated of Christ in respect of his human nature, Cyr.*ep*.40(p.27.23; 5^2.117B); CChalc.*act*.4(p.102.39; H.2.401B) cit. s. *ἀδιαιρέτως*; *διὰ τῆς ἀ. ἀναστροφῆς μετὰ θάνατον* Max.*ambig*.

(M.91.1309B); id.*opusc.*(M.91.80C); of his human subjection to angels, Dion.Ar.*c.h.*4.4(M.3.181C); πᾶσαν ἁπλῶς θεοπρεπῆ καὶ ἀ. ἐνέργειαν ἐκ Χριστοῦ...προϊέναι πιστεύομεν Mac.Ant.*symb.*(H.3.1172B); τῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, τὰ μέν εἰσι θεοπρεπῆ,...τῶν ἀ. τρόποι εἰσὶ διάφοροι Jo.D.*f.o.*4.18(M.94.1189B); of Christ's sayings referring to his humanity, Didym.*Trin.*3.17(M.39.876B).

ἀνθρωποπρεπῶς, **1.** *in human fashion, in a manner befitting man*; of Christ; **a.** as ἀρχηγός: ἀ. ὁδεύοντι ‡Proc.G.*Pr.*8:22(M.87.1296C); **b.** as suffering, Max.*ep.*19(M.91.593A); **2.** *in human form*; ref. Ascension ἀ. ἀναληφθέντα Dion.Ar.*c.h.*7.3(M.3.209B); **3.** *humanly, in respect of humanity* ποῖον ἂν ἔχοι λόγον τὸ ἐπαισχύνεσθαί τινα ταῖς παρ' αὐτοῦ φωναῖς, εἰ γεγόνασιν ἀ.; Cyr.*ep.*17(p.38.18; 5^2.73D) cit. ap. eund.*apol.Orient.*4(p.44.8; 6.172B); τὰ...ἀ. εἰρημένα id.*ep.*50(p.97.17; 5^2.167A); id.*Ps.*32:9(M.69.876B); id.*Chr.un.*(5^1.771A); τούτων δὲ τῶν ἀ. ἐπὶ Χριστοῦ λεγομένων, εἴτε ἐν ῥήμασιν, εἴτε ἐν πράγμασι, τρόποι εἰσὶν ἕξ...τούτων γὰρ...οὔτε ὡς θεός, οὔτε ὡς ἄνθρωπος ἔχρηζε· πλὴν ἀ. ἐσχηματίζετο, πρὸς ὅπερ ἡ χρεία...ἀπῄτει ‡Cyr.*Trin.*25(6^3.30E; M.77.1168B) = Jo.D.*f.o.*4.18(M.94.1185B,C); προφῆται...τὰ μὲν τῇ θεότητι αὐτοῦ διαφέροντα ῥήματα θεοπρεπῶς ἔλεγον, τὰ δὲ τῷ σώματι αὐτοῦ ἀ. Diad.*ascens.*5(M.65.1145B).

ἄνθρωπος, ὁ, *man*;

A. def. ἄ. γὰρ γῆ ἐστὶ πάσχουσα· ἀπὸ προσώπου γὰρ τῆς γῆς ἡ πλάσις τοῦ Ἀδὰμ ἐγένετο *Barn.*6.9; τί γάρ ἐστιν ὁ ἄ. ἀλλ' ἢ τὸ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεστὸς ζῷον λογικόν; μὴ οὖν καθ' ἑαυτὴν ψυχὴ ἄ.; οὔ, ἀλλ' ἀνθρώπου σῶμα καλεῖται...κατ' ἰδίαν μὲν τούτων οὐδέτερον ἄ. ἐστιν, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀμφοτέρων συμπλοκῆς καλεῖται ἄ. †Just.*fr.res.*8(p.45; M.6.1585B); ὁ δὲ καὶ νοῦν καὶ λόγον δεξάμενος, ἔστιν ἄ., οὐ ψυχὴ καθ' ἑαυτήν Athenag.*res.*15(p.66.27; M.6.1004D); τὸν ὅρον τοῦ ἀ. ἀποδίδομεν, ὅς ἐστι ζῷον θνητόν, χερσαῖον, πεζόν, λογικόν Clem.*str.*8.6(p.91.25; M.9.584C); ref. Jo.2:25 εἰ μὲν γὰρ τὸ 'ἀνθρώπου' λαμβάνομεν ἐπὶ παντὸς τοῦ κατ' εἰκόνα θεοῦ ἢ παντὸς λογικοῦ...εἰ δὲ τὸ 'ἀ.' τηρήσαιμεν ἐπὶ τοῦ θνητοῦ λογικοῦ ζῴου μόνου Or.*Jo.*10.45(29; p.224.11; M.14.396D); cf. ἀ.... οἷς μόνοις ἄνω...ὁρᾶν ἐπέτρεψεν *Diogn.*10.2; cf. ἄ. *quod sursum spectat*, Lact.*div.inst.*2.1(M.*PL.*6.257B); ὁ ἄ. ἐστι ζῷον λογικόν, θνητόν, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν. λέγεται καὶ πάλιν τὸ ἐντελὲς ὄνομα τοῦ ἀ. ἀνορθοπεριπατητικόν. συνέκοψαν δὲ οἱ ὀνοματοθέται τὴν πολυλεξίαν, καὶ ὠνόμασαν αὐτὸν ἄ. ... ὁ δὲ ἄ. περιπατῶν βλέπει καὶ θεωρεῖ τὰ ἄνω. πάλιν ἄ. λέγεται, διὰ τὸ ἄνω ἀθρεῖν τὸν ὦπα ‡Ath.*def.*1.3(M.28.533C); ἄ.· νοῦς ἐνδεδεμένος προσφόρῳ καὶ πρεπούσῃ σαρκί Bas.*hom.*21.5(2.167A; M.31.549A); ‡Bas.*struct.hom.*1.16(1.330D; M.30.24D); ἄ. ... ζῷον λογικὸν θνητόν Chrys.*stat.*11.2(2.117A); ἄ. συνθετόν ἐστι πρᾶγμα· ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεστώς, κατ' οὐσίαν τούτων ἑνωθέντων, καὶ οὐχ ἕν ἐστι τῇ φύσει...τοῦτο γὰρ ὁ ἄ., ψυχὴ λογικὴ σώματι ὀργανικῶς συνημμένῳ κεχρημένη Pamph.H.*panopl.*6.1(p.614); v. λογικός.

B. *human being*; **1.** in good sense, as possessing honour and dignity ἄ. εἶ, ἀνωτέρω εἶ τοῦ διαβόλου Or.*hom.5.17 in Jer.*(p.46.24; M.13.321B); as microcosm ὁ μικρὸς οὗτος κόσμος...ὁ ἄ. Gr.Naz.*or.*28.22(p.56.16; M.36.57A); cf.*ib.*45.7(M.36.632B) cit. s. G.3.i; Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1284C); τὸν μικρὸν κόσμον, τὸν σύνδεσμον πάσης τῆς κτίσεως, τουτέστιν τὸν ἄ. Cosm.Ind.*top.*5(M.88.320A); hence ἄ. = *real man*, opp. irrational or savage creatures ἐσμὲν ἄ., καὶ φρόνησιν ἔχομεν καὶ λόγον ‡Clemens Romanus '*ep.*9' ap.Leont.et Jo.*sacr.*2(M.86.2037A); ἐκεῖ παραγενόμενος ἄ. ἔσομαι Ign.*Rom.*6.2; ὁ μὲν ὄντως ἄ. ὁ τὰς κοινὰς φρένας κεκτημένος, ὁ δὲ ἄγριος καὶ θηριώδης Clem.*str.*8.3(p.82.17; M.9.564C); Chrys.*hom.52.5 in Ac.*(9.395A); **2.** in depreciatory sense ἀσύνετος εἶ ἄ. Herm.*mand.*10.1.2; Isid.Pel.*epp.*1.461(M.78.436C); οὐ δυνάμεθα οὖν πιστεῦσαι ἀ. ὅστις πρὸς ὀλίγον ζῇ *M.Pers.*1.4(p.424.7); **3.** as common designation of men and women ἐν ἐκείνῳ [sc. αἰῶνι]...τὰ ἔπαθλα οὐκ ἄρρενι καὶ θηλείᾳ, ἀνθρώπῳ δὲ ἀπόκειται...κοινὸν οὖν καὶ τοὔνομα ἀνδράσιν καὶ γυναιξὶν ὁ ἄ. Clem.*paed.*1.4(p.96.10; M.8.261A); hence ἡ ἄ. *woman*, †Hipp.*narr.*(p.275.10; M.10.872B) Soz.*h.e.*2.7.4(M.67.952A); Thdt.*h.e.*1.18.4(3.795); ὁ κύριος υἱὸν τοῦ ἀ., καὶ οὐχὶ τῆς ἀ. ἑαυτὸν ὀνομάζει, καὶ διὰ τοῦτο πειρῶνται οἱ ἄπιστοι δεικνύναι ὡς ἐκ γαμικῆς συναφείας ὁ δεσποτικὸς γέγονε τόκος ‡Just.*qu.et resp.*66(M.6.1308A); **4.** *human being*, opp. divine, of BMV ἐκ τοῦ μνηστῆρος δείξῃ τὴν Μαρίαν ἀληθῶς ἄ. οὖσαν Ath.*ep.Epict.*5(p.9.3; M.26.1057C); ἆρα γὰρ καὶ τὴν Μαρίαν, ἄ. εἴποιτε εἶναι, ἢ οὐκ ἄ.; Leont.H.*Nest.*2.6(M.86.1545D); Μαρία...ἄ. ἦν· ὑπὸ ἀ. δὲ θεὸν τεχθῆναι ἀδύνατον Anastasius ap.Evagr.*h.e.*1.2(p.7.25; M.86.2425A); of Church καθόσον ἐφικτὸν αὐτῇ ἀ. οὔσῃ καταξιωθῆναι σὺν ταῖς ἀσωμάτοις θείαις δυνάμεσιν ‡Bas.*h.myst.*35(p.266.13); Christol., v. infra I; **5.** for view that scripture makes no difference (ref. Mal.3:1) between appellations ἄ. and ἄγγελος, Or.*Jo.*2.23(17; p.79.3ff.; M.14.152Dff.); v. ἄγγελος; **6.** *mankind* κατὰ πρόσωπον τῶν τότε ἀ. Polyc.*ep.*3.2; τὸν ἄ. ἐποίησεν Tat.*orat.*7(p.7.8; M.6.820B); Iren.*haer.*3.18.7(M.7.937B); *ib.*3.19.1(939A); *Hom.Clem.*19.21; δόξῃ...ἐστεφάνωται ὁ κοινὸς ἄ. Bas.*Spir.*55(3.47B; M.32.169B); Gr.Nyss.*Eun.*3(2 p.40.5; M.45.608A); θεὸν ἐν ἀνθρώπῳ γεγενῆσθαι id.*or.catech.*25(p.95.9; f.l. ἀνθρώποις M.45.65D).

C. *grown man*; opp. child, Epiph.*haer.*51.10(p.261.27; M.41.905D); οὐδὲ ἀ., ἀλλὰ παιδίῳ Chrys.*hom.23.9 in Mt.*(7.297E).

D. *man*, opp. woman, in false argument that woman was not created in divine image οὐ γὰρ εἶπε τὴν ἄ., φησίν, ἢ ἁπλῶς ἄ., ἀλλὰ τῇ τοῦ ἄρθρου προσθήκῃ τὸ ἀρρενικὸν ἐνέφηνεν ‡Bas.*struct.hom.*1.22(1.334F; M.30.33C); ποίαν ἕξει συγγνώμην ἄ. ταῦτα ποιῶν, ἐφ' οἷς ἡ γυνὴ...κολάζεται; Chrys.*hom.9.5 in Phil.*(11.271C).

E. in partic. phrases; **1.** Semitisms ἄ. εἰμι...υἱὸς ἀνθρώπου ὡς εἷς ἐξ ὑμῶν *A.Thom.*A 66(p.183.11); πῶς ἄ. εἰρήνης Ἰούδας ἦν; Or.*Jo.*32.14(8; p.448.7; M.14.777A); **2.** ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ *man of God*; **a.** of Christians generally ὑπὸ τοῦ ἀ. Ἰησοῦ ἄ. γινόμενος θεοῦ Or.*Jo.*1.9(11; p.15.9; M.14.41A); δεῖ...τὸν τοῦ θεοῦ ἄ. καὶ παροικῆσαι ἐν τῷ σκηνώματι τῷ θεϊκῷ Mac.Aeg.*ep.*(M.34.409C); *Pers.*(p.25.29); Chrys.*hom.17.2 in 1Tim.*(11.649C); ἐὰν εὐσεβῇ τις, ἄ. θεοῦ ἐστιν· ἐὰν δὲ ἀσεβῇ τις, ἄ. τοῦ διαβόλου, οὐκ ἀπὸ τῆς φύσεως ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ γνώμης γινόμενος ‡Ign.*Magn.*5; ἡ ἄ. τοῦ θεοῦ Μελανία Pall.*h.Laus.*9(p.29.10; M.34.1028A); **b.** of clergy [prob.], Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.10.3(M.20.657B); bishops, Eus.*v.C.*3.15(p.84.7; M.20.1072B); *Const.App.*2.25.2; other clergy, *ib.*2.47.1; **c.** of confessors ὁ διωχθεὶς ἕνεκεν τῆς πίστεως καὶ μαρτυρήσας περὶ αὐτοῦ καὶ ὑπομείνας, οὗτος ἀληθῶς ἄ. θεοῦ *ib.*5.3.4; **d.** of OT writers οἱ τοῦ θεοῦ ἄ. τῷ θείῳ πνεύματι φωτισθέντες Eus.*e.th.*1.20(p.96.3; M.24.892C); **e.** of an angel εἰπέ μοι, ἄ. τοῦ θεοῦ *T.Abr.*B 7(p.111.3); **f.** in phrase ὁ σὸς ἄ. addressed to God, of Constantine, Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.19.18(M.85.1349A).

F. of man's nature and constitution; **1.** tripartite division, *perfectus homo constat carne, anima, et spiritu*, Iren.*haer.*5.9.1(M.7.1144B); cf. πάντες...εἰς ζωὴν ἀναστήσονται, ἴδια ἔχοντες σώματα, καὶ ἰδίας ἔχοντες ψυχάς, καὶ ἴδια πνεύματα *ib.*2.33.5(834A); ὁ ἄ. συνέστηκεν ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς καὶ πνεύματος Or.*princ.*4.2.4(p.313.2; M.11.365A); ἐκ τριῶν εἶναι τὸν ἄ. ... πνεύματος καὶ ψυχῆς καὶ σώματος Apoll.*fr.*88(p.226.25)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*46(M.45.1233C) al.; based on scripture ὡς ἐν τρισὶ τούτοις τὸν ἄ. ἔχειν τὴν σύστασιν· καὶ μάρτυς ὁ Παῦλος ἐπευχόμενος Ἐφεσίοις τὴν...χάριν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος Proc.G.*Gen.*1:26(M.87.117D), cf. Esaias *or.*23; **2.** bipartite ἐποίησεν ἄ. ἐκ ψυχῆς ἀθανάτου καὶ σώματος Athenag.*res.*13(p.63.18; M.6.1000B); *ib.*15(p.65.25; 1004A); †Just.*fr.res.*8(p.45; M.6.1585B) cit. s. A; Iren.*haer.*5.6.1(M.7.1138A); ἄ. ... λέγεται κατὰ φύσιν οὔτε ψυχὴ χωρὶς σώματος οὔτ' αὖ πάλιν σῶμα χωρὶς ψυχῆς, ἀλλὰ τὸ ἐκ συστάσεως ψυχῆς καὶ σώματος εἰς μίαν μορφὴν συντεθέν Meth.*res.*1.34(p.272.7ff.; M.41.1097D); contrast ἀ. ...λέγω τὰς χρωμένας ψυχὰς σώμασιν Or.*princ.*4.2.7(14; p.319.1; M.11.372A); ὁ δὲ ἄ. ἓν πρόσωπον...ἀπό τε πνεύματος καὶ σαρκός Apoll.*inc.*2(p.304.19; M.28.92C); διπλοῦς ὁ ἄ., ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκείμενος Cyr.H.*catech.*3.4; οὐ γὰρ τριχῇ διαιρεῖ τὸν ἄ. ἡ θεία γραφή, ἀλλ' ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος τόδε τὸ ζῷον συνεστάναι φησίν Thdt.*haer.*5.10(4.422); Eulog.*fr.dogm.*(M.86.2953D); cf.Leont.B.*cap.Sev.*18(M.86.1908A) cit. s. σάρξ; **3.** double nature of man, Clem.*exc.Thdot.*51(p.123.17; M.9.684A); διπλῆ τις φύσις ἥ τε πρὸς τὸν θεὸν ὡμοιωμένη...καὶ ἡ καθ' ἣν ἄρρεν καὶ θῆλυ γίνεται Proc.G.*Gen.*1:27(M.87.128C); **a.** 'inner man' cf. ὅπως...ἀνεπίληπτος ἑκάστου ἡμῶν ἄ. αὐτῷ γένοιτο Athenag.*leg.*31.2(M.6.961C); ἔστι κατὰ τὸν ἔσω ἄ. εἶναι παιδίον, κἂν ἐν γεροντικῇ τις ᾖ ἡλικίᾳ σώματος Or.*hom.1.13 in Jer.*(p.10.31; M.13.269A); cf. τὸ μὲν...τὸν ἀληθῆ ἄ., τὸν κατὰ ψυχὴν νενοημένον, τὸ δὲ τούτου χώραν περιβολῆς ἐπέχον· τοῦτο δὲ εἶναι τὸ σῶμα Eus.*p.e.*7.4(301B; M.21.513A); οὐ διακρίνοντες...τὸν ἔξωθεν ἄ. ἀπὸ τοῦ ἔνδον Hegem.*Arch.*5(p.6.13; M.10.1433C); οὐσία τοῦ ἀ. κατὰ μὲν τὸ ἐντός, εἰκὼν τοῦ θεοῦ· κατὰ δὲ τὸ ἐκτός, χοῦς ἀπὸ τῆς γῆς Proc.G.*Gen.*1:26(M.87.132B); πρὸς τὸν ἔσω ἡμῶν ἄ., ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκτυπώματα τῶν λογισμῶν καὶ οὐδὲ θεωρία τῶν συνθέτων Philox.*ep.*22(p.174); v. εἴσω; **b.** 'outward man' ἔστι...κατὰ τὸν ἔξω ἄ. εἶναι παιδίον, κατὰ δὲ τὸν ἔσω ἄνδρα Or.*hom.1.13 in Jer.*(p.11.1; M.13.269A); περὶ τὸ τοῦ ἔξωθεν ἀσχολεῖν ἡμᾶς ἀ. Meth.*symp.*11(p.141.4; M.18.220D); cf. τὸν ὁρώμενον τοῖς πολλοῖς ἄ. Eus.*v.C.*1.42(p.27.20; M.20.956D); ἵνα γὰρ μὴ ἀκούων, ὅτι φθείρεται ὁ ἄ. σου ὁ ἔξω, ἀλγῇς, λέγει ὅτι, ὅταν παντελῶς τοῦτο γένηται, τότε μάλιστα χαρήσῃ, καὶ ἥξεις ἐπὶ βελτίονα λῆξιν Chrys.*hom.10.1 in 2Cor.*(10.505D); **4.** of 'old man' opp. redeemed personality (Rom.6:6) εἰ ἡ αὐτὴ φύσις Χριστοῦ, οἵα καὶ ἡ ἡμῶν, ὁ παλαιός ἐστιν ἄ., ψυχὴ ζῶσα καὶ οὐ πνεῦμα ζωοποιοῦν Apoll.*anac.*23(p.244.22; M.28.1276D).

G. of man's creation; **1.** in relation to other creatures πολὺ δὴ πλέον τῶν ἄλλων ἀγαπήσει τὸν ἄ., εἰκότως, τὸ κάλλιστον τῶν ὑπ' αὐτοῦ δημιουργηθέντων καὶ φιλόθεον ζῷον Clem.*paed*.1.8(p.127.8; M.8.325B); σοφώτατοι τῶν ἄλλων ζῴων ἄ. id.*prot*.3(p.32.21; M.8.128A); αἰσχρόν γε...δοκείτω καὶ τῶν ἀλόγων ζῴων τὸν ὑπὸ θεοῦ δημιουργηθέντα ἄ. ἀκρατέστερον εἶναι id.*str*.2.23(p.190.7; M.8.1089A); **2.** for creation in divine image and interpretations of it v. εἰκών; **3.** man's original state and destiny [for further references v. Ἀδάμ]; **a.** created neither mortal nor immortal, Thphl.Ant.*Autol*.2.27(M.6.1093B) cit. s. ἀθάνατος; **b.** created mortal, but given immortality by grace of participation in Logos, Ath.*inc*.5.1(M.25.105A); possessing ἀφθαρσία q.v., Gr.Nyss.*beat*.3(M.44.1225D); **c.** endowed with freedom of will ἐλεύθερον γὰρ καὶ αὐτεξούσιον ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄ. Thphl.Ant.*Autol*.2.27(M.6.1096A); v. ἐλεύθερος; **d.** with superior knowledge, Gr.Nyss.*beat*.3(M.44.1228C); **e.** with ἀπάθεια q.v., Gr.Nyss.*hom.opif*.5.1(M.44.137B); id.*or.catech*.8(p.42.11; M.45.33B) etc.; **f.** capable of vision of God, Cyr.*Juln*.3(6^2.89D); **g.** created perfect, Or.*Jo*.13.37(p.262.20; M.14.464B); ἔκτισε μὲν τὸν ἄ. ... ἀπροσδεᾶ παντὸς καλοῦ Cyr.*Juln*.3(89D); Proc.G.*Gen*.1:27(M.87.129C); his condition recapitulated in the 'new man', ‡Ath.*dial.Trin*.3.16(M.28.1228C); **h.** created as a child ἐβούλετο ἁπλοῦν καὶ ἀκέραιον διαμεῖναι τὸν ἄ. νηπιάζοντα Thphl.Ant.*Autol*.2.25(M.6.1092B); ὁ θεὸς...οἷός τε ἦν παρασχεῖν ἀπ' ἀρχῆς τῷ ἀ. τὸ τέλειον, ὁ δὲ ἄ. ἀδύνατος λαβεῖν αὐτό· νήπιος γὰρ ἦν Iren.*haer*.4.38.1(M.7.1105C); hence ἔδει...τὸν ἄ. πρῶτον γενέσθαι, καὶ γενόμενον αὐξῆσαι, καὶ αὐξήσαντα ἀνδρωθῆναι, καὶ ἀνδρωθέντα πληθυνθῆναι, καὶ πληθυνθέντα ἐνισχῦσαι, καὶ ἐνισχύσαντα δοξασθῆναι, καὶ δοξασθέντα ἰδεῖν τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην *ib*.4.38.3(1108C); **i.** general condition ζῷον ἓν ἐξ ἀμφοτέρων, ἀοράτου τε λέγω καὶ ὁρατῆς φύσεως, δημιουργεῖ τὸν ἄ. ... οἷόν τινα κόσμον ἕτερον, ἐν μικρῷ μέγαν, ἐπὶ τῆς γῆς ἵστησιν, ἄγγελον ἄλλον, προσκυνητὴν μικτόν, ἐπόπτην τῆς ὁρατῆς κτίσεως, μύστην τῆς νοουμένης, βασιλέα τῶν ἐπὶ γῆς Gr.Naz.*or*.45.7(M.36.632B); **4.** man's fall and disobedience (v. Ἀδάμ, παράβασις, παρακοή), Iren.*haer*.1.10.3(M.7.556A); Marcell.*fr*.96 ap. Eus.*Marcell*.2.3(p.50.32; M.24.809A); ἐκ παρακοῆς ἐντολῆς θεοῦ γέγονεν ὁ ἄ. δεκτικὸς τῆς ἐπισπορᾶς τοῦ ἐχθροῦ ‡Ath.*Apoll*.1.15(M.26.1120C); **5.** all men represented and symbolized by Adam εἰ δὲ καί ποτε τὸν κοινὸν καὶ πολὺν ἄ., καὶ τὸ γένος αὐτὸ χρεὼν διασημῆναι, πάλιν οἰκείᾳ καὶ προσφυεῖ χρωμένη προσηγορίᾳ, τὸν πάντα ἄ. τῇ τοῦ Ἀδὰμ ἐπωνυμίᾳ σημαίνειν Eus.*p.e*.7.8(307C; M.21.521A); πάντες ἄ. Ἀδάμ ἐσμεν εἷς ὄντες †Apoll.*ep.Bas*.1(M.32.1101D).

H. ἄ. as aeon in Gnostic systems; **1.** of Valentinus ἐκ δὲ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς προβεβλῆσθαι κατὰ συζυγίαν Ἄ. καὶ Ἐκκλησίαν Iren.*haer*.1.1.1(M.7.448A); εἰς γὰρ ὄνομα Ἀνθρώπου πλασθεὶς Ἀδὰμ φόβον παρέσχεν προόντος Ἄ. Val.Gn.ap.Clem.*str*.2.8(p.132.13; M.8.972B); Hipp.*haer*.6.29(p.156.21; M.16.3238A) al.; Epiph.*haer*.31.10(p.401.19; M.41.493A); Thdt.*haer*.1.7(4.297); **2.** of Marcus, Iren.*haer*.1.14.3(M.7.601B); τὰ δὲ φωνήεντα καὶ αὐτὰ ἑπτὰ ὄντα, τοῦ Ἄ. καὶ τῆς Ἐκκλησίας· ἐπεὶ διὰ τοῦ Ἄ. φωνὴ προελθοῦσα ἐμόρφωσε τὰ ὅλα *ib*.1.14.5(604B) = Hipp.*haer*.6.46(p.178.8; M.16.3270B) etc.; **3.** of Barbeliot Gnostics, cf. *emittit Autogenes hominem perfectum et verum, quem et Adamantem vocant*, Iren.*haer*.1.29.3(M.7.693A); Thdt.*haer*.1.13(4.305); **4.** thus, of *primal man* in Heracleon ὁ μὲν γὰρ ὑπὲρ τὸν τόπον υἱὸς ἀνθρώπου σπείρει· ὁ δὲ σωτήρ, ὢν καὶ αὐτὸς υἱὸς ἀ., θερίζει Heracleon ap.Or.*Jo*.13.49(47; p.276.32; M.14.488C); in Ophite system, Iren.*haer*.1.30.1(M.7.695A); Hipp.*haer*.5.6(p.78.6; M.16.3126A) cit. s. Ἀδάμας; Νaασσηνοὶ ἄ. καλοῦσι τὴν πρώτην τῶν ὅλων ἀρχήν, τὸν αὐτὸν καὶ υἱὸν ἀ. τοῦτον δὲ τριχῇ διαιροῦσιν· ἔστι μὲν γὰρ αὐτοῦ...τὸ μὲν νοερόν, τὸ δὲ ψυχικόν, τὸ δὲ χοϊκόν. καλοῦσι δὲ αὐτὸν Ἀδάμαν, καὶ νομίζουσι τὴν αὐτοῦ εἶναι γνῶσιν ἀρχὴν τοῦ δύνασθαι γνῶναι θεόν *ib*.10.9(p.268.12; 3419A); θῆλυ δὲ τὸ πνεῦμα καλοῦσι...ἐρασθῆναι δὲ...τὸν πρῶτον ἄ. Thdt.*haer*.1.14(4.306); **5.** in theory of Monoimus λέγει ἄ. εἶναι τὸ πᾶν, ὅ ἐστιν ἀρχὴ τῶν ὅλων, ἀγένητον, ἄφθαρτον, ἀΐδιον, καὶ υἱὸν ἀ. τοῦ προειρημένου γενητὸν καὶ παθητόν, ἀχρόνως γενόμενον, ἀβουλήτως, ἀπροορίστως Hipp.*haer*.8.12(p.232.7; M.16.3358B); *ib*.8.13(p.233.8; 3359A); **6.** Manichean ὁ πρῶτος ἄ. Hegem.*Arch*.7(p.10.6; M.10.1437B); *ib*.12(p.20.3; 1448A) cit. s. ἄρχων.

I. of human nature of Christ, or Christ as man; **1.** in gen. of Christ incarnate; as man ἐν ἀ. θεός Ign.*Eph*.7.2; υἱὸς δὲ θεοῦ, ὁ Ἰησοῦς...εἰ καὶ κοινῶς μόνον ἄ., διὰ σοφίαν ἄξιος υἱὸς θεοῦ λέγεσθαι Just.*1apol*.22.1(M.6.361A); διὰ δυνάμεως τοῦ λόγου κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς...βουλὴν διὰ παρθένου ἄ. ἀπεκυήθη καὶ Ἰησοῦς ἐπωνομάσθη *ib*.46.5(397C); σταυρῶσαι...τὸν μόνον ἄμωμον καὶ δίκαιον ἄ. id.*dial*.17.1(M.6.512B); γεγονὼς πάντα ὅσα ἐστὶν ἄ., ἐκτὸς ἁμαρτίας Hipp.*Noët*.17(p.261.26 v. not. ad loc.; M.10.825D); θεὸς καὶ ἄ. Heraclides ap.Or.*dial*.1(p.220.3); ἦν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος ἐν τῷ ἀ. Ath.*inc*.17.4(M.25.125C); αὐτοῦ...ὄντος τοῦ σώματος, καὶ οὐκ ὄντος ἐκτὸς αὐτοῦ τοῦ λόγου, εἰκότως ὑψουμένου τοῦ σώματος, αὐτὸς ὡς ἄ. διὰ τὸ σῶμα ὑψοῦσθαι λέγεται...εἰ δὲ ὁ λόγος γέγονε σάρξ, ἀνάγκη ὡς περὶ ἀ. λέγεσθαι αὐτοῦ τήν τε ἀνάστασιν καὶ τὴν ὕψωσιν...ὅτι μὴ ὁ πατήρ ἐστιν ὁ γενόμενος σάρξ, ἀλλ' ὁ τούτου λόγος ἐστὶν ὁ γενόμενος ἄ. id.*Ar*.1.45(M.26.104C); ἄ. δὲ γέγονε, καὶ οὐκ εἰς ἄ. ἦλθε...εἰ...μόνον ἐν ἀ. φανεὶς ἦν, οὐδὲν ἦν παράδοξον *ib*.3.30(388A); id.*tom*.7(M.26.804B) cit. s. θεϊκῶς; τὸν Χριστὸν ἀπέστειλας εἰς ἀνθρώπους ὡς ἄ. *Const.App*.7.38.7; θεὸς ἄ. γεγονώς, οὐ τροπὴν ὑποστὰς ἀλλὰ σάρκα λαβών Epiph.*anc*.117(p.145.5; M.43.229A); γέγονε σάρξ, τουτέστιν ἄ. Cyr.*apol.Thdt*.1(p.111.23; 6.205D); ὁ...παντοδύναμος λόγος ἐλθὼν ἐσαρκώθη...καὶ ἐγένετο σάρξ...βουλόμενος δεῖξαι ὅτι κατ' ἀλήθειαν γέγονεν ἄ. Procl.CP *Arm*.5(p.189.30; M.65.860.D); doctrine denied by Manicheans ἐφαίνετο τοῖς ἀ. ὡς ἄ., μὴ ὢν ἄ. Hegem.*Arch*.8(p.12.12; M.10.1440B); **2.** of Christ assuming humanity, Clem.*prot*.10(p.78.15; M.8.228A) cit. s. ἀναλαμβάνω; ἡγοῦμαι οὖν βασιλέα μὲν λέγεσθαι τὴν προηγουμένην τοῦ πρωτοτόκου...φύσιν...τὸν δὲ ἄ., ὃν ἀνείληφεν, ὑπ' ἐκείνης μορφούμενον Or.*Jo*.1.28(30; p.36.5; M.14.76C); in Or.'s doctrine, of the pre-existent humanity or human soul of Christ τὸν ἄ. τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τὸν τῇ θεότητι αὐτοῦ ἀνακεκραμένον πρεσβύτερον εἶναι τῆς ἐκ Μαρίας γενέσεως *ib*.1.32(37; p.42.12; 88B); Meth.*symp*.3.5(p.33.7; M.18.69B); οὐκ ἂν δὲ πάλιν ἐθεοποιήθη κτίσματι συναφθεὶς ὁ ἄ., εἰ μὴ θεὸς ἦν ἀληθινὸς ὁ υἱός· καὶ οὐκ ἂν παρέστη τῷ πατρὶ ὁ ἄ., εἰ μὴ φύσει καὶ ἀληθινὸς ἦν αὐτοῦ λόγος Ath.*Ar*.2.70(M.26.296A); [sc. Valentinus] ἐν σχήματι λέγων τὸν κύριον γεγενῆσθαι, ἀλλ' οὐχὶ αὐτὸν τὸν ἄ. παρ' αὐτοῦ προσειλῆφθαι Bas.*ep*.261.2(3.402D; M.32.969C); ‡Just.*coh.Gr*.38(M.6.309B) cit. s. ἀναλαμβάνω; τὸν τοῦ θεοῦ λόγον κατελθεῖν καὶ ἀναλαβεῖν τὸν ἄ. ἐκ μήτρας Adam.*dial*.5.7(p.188.31; M.11.1844A); *ib*.5.8(p.190.5; 1844B); ἔλαβεν γὰρ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ θεοῦ τὸν ἄ., ὃν ἐνεδύσατο ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Ph.Carp.ap.Cosm.Ind.*top*.10(M.88.433C); ἄ. in this sense denotes universal *humanity* not *a man*, cf. τὸν υἱὸν...σάρκα ἤτοι σῶμα, τουτέστιν ἄ., εἰληφέναι Ath.*syn*.28(p.257.19; M.26.741D); Gr.Nyss.*or.catech*.32(p.116.9; M.45.80B); ἆρα γὰρ καὶ τὴν Μαρίαν ἄ. εἴποιτε εἶναι ἢ οὐκ ἄ.;...εἰ δὲ ἄ. καὶ πῶς τὸν καθόλου ἄ. αὕτη γεγέννηκε, πολλὰς μὲν ἀνθρώπων γενεὰς ἔχοντα πρὸ αὐτῆς, πολλὰς δὲ καὶ μετ' αὐτήν; Leont.H.*Nest*.2.6(M.86.1545D); *ib*.2.8(1553A); hence ἄ. assumed by Son possesses no independent personality or hypostasis οὐδὲ δύο υἱούς, ἄλλον μὲν υἱὸν θεοῦ...ἄλλον δὲ ἐκ Μαρίας ἄ. Apoll.*ep.Jov*.(p.251.4; M.28.28A); **3.** hence ἄ. = *human nature* of Christ θεὸς καὶ ἄ. ἐφανερώθη, καὶ τὸν μὲν ἄ. αὐτοῦ εὐκόλως ἐστὶ νοεῖν ὅτι πεινᾷ Hipp.*fr.in Ps*.2:7(p.146.2; M.10.608C); cf.Or.*Jo*.1.32(37; p.42.12; M.14.88B); οὐκ ἂν χωρὶς τοῦ ἀ. χωρησάντων ἡμῶν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου ὠφέλειαν, μένοντος ὁποῖος ἦν τὴν ἀρχὴν πρὸς τὸν πατέρα θεόν, καὶ μὴ ἀναλαβόντος ἄ. *ib*.10.6(p.176.23; 316C); τὸν ἄ. τοῦ σωτῆρος, ὃν κατανοεῖν διδασκόμεθα, αὐτὸν εἶναι ποίημα...πῶς ἡμᾶς διδάσκει τὴν θεότητα αὐτοῦ τοῦ λόγου κατανοεῖν; ἀλλ'...Ἰησοῦν τὸν ἄ. τοῦ σωτῆρος...εἶπεν ἡμῖν κατανοεῖν ‡Ath.*serm.fid*.30(p.27; M.26.1285A); Pamph.II.*panopl*.5.2(p.613) cit. s. προδιάπλασις; **4.** of Christ regarded from human aspect *qua* man ὡς ἄ. μαρτυρούμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔχειν τι θειότερον ἐν τῷ βλεπομένῳ ἀ. Or.*Cels*.1.66(p.120.21; M.11.785A); ἐροῦμεν ὅτι ἀδύνατον εἶναι οὕτως ἄ. ἀναμάρτητον. τοῦτο δέ φαμεν ὑπεξαιρουμένου τοῦ κατὰ τὸν Ἰησοῦν νοουμένου ἀ. *ib*.3.62(p.256.17; 1001C); λαβόντος τοῦ κατὰ τὸν σωτῆρα ἀ. τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐν οὐρανῷ οἷον τῶν ἐνυπαρχόντων τῷ μονογενεῖ id.*or*.26(p.362.1; M.11.501D); τὸν ἀμνὸν οὐκ ἄλλον τοῦ ἀ. ὑπολῃψόμεθα ...ὁ δὲ προσαγαγὼν τοῦτον τὸν ἀμνὸν ἐπὶ τὴν θυσίαν ὁ ἐν τῷ ἀ. ἦν θεός id.*Jo*.6.53(35; p.162.1; M.14.292C); θεὸν μὲν κατὰ πνεῦμα, ἄ. δὲ καθ' ὃ γεγέννηται ἐκ τῆς Μαρίας Heraclides ap.Or.*dial*.1(p.122.14); Eus.*h.e*.1.2.23(M.20.65B); εἰς τὸν κατὰ τὸν σωτῆρα νοούμενον ἄ. γεγράφθαι ‡Ath.*serm.fid*.28(p.25; M.26.1284B); 'μιμηταί μου γίνεσθε'...δηλονότι τοῦ ἀ. λέγει *ib*.31(p.27; 1285B); ὁ μὲν κατὰ Χριστὸν ἄ. ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου τὴν ἀρχὴν λαμβάνει διὰ γεννήσεως Gr.Nyss.*Eun*.6(2 p.145.4; M.45.729D); *Const.App*.7.38.7; Socr.*h.e*.3.23.45(M.67.445B); **5.** esp. in phrase ὁ κυριακὸς ἄ. *the Christ-man*, i.e. Christ *qua* man, the historical Christ, Ath.*exp.Ps*.40:6(M.27.197B); εἰς οὐρανούς, ὅπου πρόδρομος εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ κυριακὸς ἄ., ἐν ᾧ μέλλει κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς †Ath.*exp.fid*.1(M.25.204A); *ib*.4(205C); ὁ δὲ κυριακὸς ἄ. οὐκ ἄκων...ἀπέθανεν ‡Ath.*serm.fid*.4(p.6; M.26.1265C); τὸν κυριακὸν ἄ. ὃν εἶπεν ὁ Παῦλος μεσίτην θεοῦ καὶ ἀνθρώπων *ib*.26(p.23; 1280B); *ib*.31(p.28; 1285C): μὴ ἀπατάτωσαν οἱ ἄ. ... ἄ. ἄνουν δεχόμενοι τὸν κυριακόν, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, μᾶλλον δὲ τὸν κύριον ἡμῶν καὶ θεόν Gr.Naz.*ep*.101(M.37.177B); ἐν τῷ γὰρ εἰπεῖν, γέγονεν ἐν ἀγωνίᾳ, τὸν κυριακὸν ἄ. ἀληθινὸν ἄ. ὄντα δείκνυσι Epiph.*anc*.37(p.46.29; M.43.84B); *ib*.44(p.54.20; 96C); *ib*.93(p.114.23; 188A); *ib*.(p.115.3; 188B); ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ τοῦ κυριακοῦ ἀ., τουτέστι τῆς αὐτοῦ ἐνανθρωπήσεως id.*haer*.69.64(p.213.15; M.42.305D); ‡Chrys.*Spir*.7(3.805D); τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ πνεύματος, καθ' ἣν καὶ ὁ κυριακὸς ἄ. (οὕτω γὰρ τοῖς πολλοῖς φίλον προσαγορεύειν τὸν Ἰησοῦν)...ἐκυήθη Ast.Am.*hom*.8(M.

40.280C); προέκοπτε σοφίᾳ...ὡς κυριακὸς ἄ. Nest.ap.Cyr.*dial.Nest.*(M.76.252B); ‡Nil.*perist.*4.9(M.79.836A); ἄγοιτο ὑπὸ τοῦ λόγου ὁ κυριακὸς ἄ. Leont.H.*Nest.*1.16(M.86.1464B); *ib.*1.18(1468B); *ib.*1.19(1473C); *ib.*2.14(1568A); οὐκ ἀνυπόστατον ὑμῖν τὸν ἄ. τὸν κυριακὸν δεῖξαι βουλόμεθα...ἀλλ' οὐκ ἰδιουπόστατον *ib.*2.10(1556A); Ἀπολινάριος ...ἀντὶ νοῦ ψυχικοῦ βουλόμενος εἶναι ἐν τῷ κυριακῷ ἀ. τὸν λόγον id.*monoph.*(M.86.1809C); ὁ κυριακὸς ἄ. ἔχει ἰδίαν φύσιν κατὰ τὸ σαρκικόν *ib.*(1872B); Pamph.H.*panopl.*4(p.611); **6.** emphasizing independent reality and completeness of Christ's manhood, and human centre of personality of the Christ-man; ἄ. denoting the man who embodied Christ ὥσπερ γὰρ ἦν ἄ., ἵνα πειρασθῇ, οὕτω καὶ λόγος, ἵνα δοξασθῇ· ἡσυχάζοντος μὲν τοῦ λόγου ἐν τῷ πειράζεσθαι...συγγινομένου δὲ τῷ ἀ. ἐν τῷ νικᾶν Iren.*haer.*3.19.3(M.7.941A); cf. *qui de substantia domini nostri, et de dispositione quam fecit propter hominem suum, falsa docent*, *ib.*3.24.1(966A); λόγος γὰρ ἦν θεοῦ πρωτότοκος ἀπ' οὐρανῶν ἐπὶ σὲ κατερχόμενος, καὶ ἄ. πρωτότοκος ἐν κοιλίᾳ πλασσόμενος, ἵν' ὁ πρωτότοκος λόγος θεοῦ πρωτοτόκῳ ἀ. συναπτόμενος δειχθῇ Hipp.*fr.1Reg.*2(p.121.11)ap.Thdt.*eran.*1(4.55); τὸν ἐκ τῆς παρθένου ἄ. ἀναλαβών *ib.*3(p.122.2)ap.eund.l.c.; ὁ δὲ ἄ. ἐκεῖνος, ᾧ σύνοικος ὁ λόγος...ἐξομοιοῦται τῷ θεῷ...καὶ γὰρ ὁ θεός ἐστιν· θεὸς δὲ ἐκεῖνος ὁ ἄ. γίνεται, ὅτι βούλεται ὁ θεός Clem.*paed.*3.1(p.236.22; M.8.556C); σοφίαν...τῷ...πρωτογόνῳ τῶν ἀ. ἀνθρώπῳ κερασθεῖσαν ἐνηνθρωπηκέναι Meth.*symp.*3.4(p.30.21; M.18.68A); οὐδαμῶς μὲν τοῦ εἶναι ὃς ἦν ἐξιστάμενος, ὁμοῦ δ' ἐν τῷ ἀ. φυλάττων τὸν θεόν Eus.*d.e.*4.10(p.168.31; M.22.281A); πάντα γ' ἐπιτελῶν δι' οὗ ἀνείληφεν ἄ. *ib.*4.13(p.172.5; 285D); *ib.*9.3(p.409.27; 661A); τὸν υἱὸν τοῦ ἀ. ὃν ἀνείληφεν id.*Marcell.*2.1(p.32.14; M.24.777B); id.*e.th.*1.6(p.65.6; M.24.836A); ἐκ γυναικὸς δὲ γέγονεν ἄ., ὁ...πνεύματι παγεὶς ἁγίῳ Eust.*fr.in Pr.8:22*(M.18.677B); ὁ ἄ. γὰρ ὁ ἀποθανὼν τριήμερος μὲν ἀνίσταται *ib.*(680C); κύριον δὲ τῆς δόξης αὐτὸν τὸν ἄ. τὸν σταυρωθέντα σαφῶς ὀνομάζει *ib.*(681A); εἰ...Παῦλος ἔφρασε, τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταυρῶσθαι, σαφῶς εἰς τὸν ἄ. ἀφορῶν, οὐ...δεήσει πάθος τῷ θείῳ προσάπτειν *ib.*(681C); τὸ τοῦ Χριστοῦ πρόσωπον εἰσιδών...ἄ. ... καθαρὸν...ἐποπτεύων id.*engast.*10(p.31.13; M.18.633B); τοῦτο οὐ πέπονθεν, ἀλλ' ὁ ἄ. ὃν ἐνεδύσατο, ὃν ἀνέλαβεν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου, τὸν ἄ. τὸν παθεῖν δυνάμενον· ὅτι ἄ. θνητός, θεὸς δὲ ἀθάνατος. πιστεύομεν ὅτι...ἀνέστη οὐχ ὁ θεὸς μὲν ἐν τῷ ἀ., ἀλλ' ὁ ἄ. ἐν τῷ θεῷ ἀνέστη CSard.*ep.cath.*ap.Thdt.*h.e.*2.8.48(3.847); Ath.*Ar.*2.70(M.26.296A) cit. s. 2; ἀνείληφεν ἄ., Χριστὸν Ἰησοῦν, ὃν...παθεῖν παρέδωκεν...ἐν ᾧ ἀ. ... ἀποθανὼν ...ἀνέστη †Ath.*exp.fid.*1(M.25.201B); ‡Ath.*serm.fid.*3(p.5; M.26.1265C); *ib.*24(p.19; 1276C); ‡Ath.*Ar.*4.35(p.84.12; M.26.521B) cit. s. χρίσις; Bas.*ep.*210.5(3.316E; M.32.776B) cit. s. συνάφεια; Gr.Nyss.*Eun.*5(2 p.117.7; M.45.697B) cit. s. δεξιός; *ib.*6(2 p.150.14; 736D); εἰ ταῦτα τιθείη ἀποδείκνυται τὸ μὴ ἑνοῦσθαι ἄ. θεῷ id.*Apoll.*45(M.45.1232B); ὁ ἐν Μαρίᾳ ἄ., ἐν ᾧ ᾠκοδόμησεν ἡ σοφία τὸν ἴδιον οἶκον id.*ep.*3(M.46.1021A); τέλειον εἰς ἑαυτὸν ἀναπλάσας ἄ. ἀπὸ Μαρίας...οὐκ ἐν ἀ. οἰκήσας, ὡς εἴωθεν ἐν προφήταις...κατοικεῖν...ἀλλ' αὐτὸς... συμπεριλαβὼν τὸ εἶναι ἄ. καὶ εἴ τί ἐστιν ἄ. ἄ. δὲ...τέλειον ⟨ἔχοντα⟩ ὅσα ἐν ἀ. καὶ οἷα ἄ. Epiph.*anc.*75(p.95.1f.; M.43.157C); ἑνώσει τοῦ...λόγου πρὸς τὸν ἐκ Μαρίας ἄ. Atticus CP *fr.*ap.Thdt.*eran.*2(4.167); τῶν... ἁγίων...Βασιλείου καὶ Γρηγορίου...καταψεύδεται· μὴ γὰρ λέγειν αὐτοὺς ἄ. γεγενῆσθαι τὸν υἱόν, ἀλλ' ἐνοικῆσαι ἀνθρώπῳ Philost.*h.e.*8.13(M.65.565B); esp. among Antiochene theologians, Diod.*synous.*(M.33.1560C) cit. s. χάρις; οὐκ εἶπεν τοῦ υἱοῦ, ἀλλὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ· οὐ γὰρ κοινωνοὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ λόγου γινόμεθα, ἀλλὰ τοῦ ἀναληφθέντος ἀ. Thdr.Mops.*Col.*1:13(p.260.8; M.66.928A); cf. *quemadmodum...fieri poterat, ut ille qui adsumptus est homo ipse sit et qui de caelo descendit?* id.*Eph.*4:10(p.168.4); ἄ. ... ἡνωμένον τῷ μονογενεῖ id.*fr.inc.*(p.298.12; M.66.980C); εἰ γὰρ οὐκ ἄ. ἐστιν... ἀναληφθεὶς ὁ γεννηθεὶς...θεὸς δὲ σαρκωθείς, πῶς ὁ γεννηθεὶς θεὸς ἐκ θεοῦ καὶ ὁμοούσιος λέγοιτο ἂν τῷ πατρί; id.*fr.Apoll.*3.1(p.313.8; M.66.993C, Lat.); τὸν δὲ ἄ. περὶ οὗ ταῦτά φησιν ὁ προφήτης σαφῶς...δηλοῖ Παῦλος τὸν ὑπὸ τοῦ μονογενοῦς εἰλημμένον ἄ. εἶναι...σαφῶς δεικνὺς ὅτι Ἰησοῦς ἄ. *ib.*4.4(p.320.34; 1001A); ὁ...θεὸς λόγος ἄ. εἴληφεν τέλειον ἐκ σπέρματος ὄντα...Δαβίδ...ἄ. τέλειον τὴν φύσιν ἐκ ψυχῆς τε νοερᾶς καὶ σαρκὸς συνεστῶτα ἀνθρωπίνης id.*symb.*(p.98.14; M.66.1017B); οὐ λόγῳ φύσεως ἀλλ' εὐδοκίας, καθ' ἣν ἡνώθη τῷ θεῷ λόγῳ ὁ κατὰ πρόγνωσιν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ γενόμενος ἄ. id.*fr.mir.*(p.339.16; M.66.1004D); θεὸς γὰρ ἦν ὁ λόγος, ἀνθρώπῳ τε συνημμένος καὶ ἐνοικῶν αὐτῷ Nest.*fr.*C 11(p.278.3)ap.Cyr.*Nest.*1.2(p.20.2; 6^1.12B); οὐ σὰρξ ὁ τοῦ θεοῦ λόγος, ἀλλ' ἄ. ἀνειληφώς...ὃν δὲ ἀνέλαβεν ἄ. οὐ φύσει θεὸς ὢν διὰ τὸν ἀναλαβόντα αὐτὸν ἀληθῶς θεοῦ υἱὸν ὁμωνύμως αὐτῷ χρηματίζει *ib.*B 5(p.217.20)ap.Cyr.*Thds.*6(p.46.3; 5^2.5E); such language already implicitly attacked, Ath.*Ar.*3.30(M.26.388B); ἡμᾶς φησι δύο πρόσωπα λέγειν, τὸν θεὸν καὶ τὸν παρὰ τοῦ θεοῦ προσληφθέντα ἄ.· αὐτὸν δέ φησι μὴ οὕτως ἔχειν, ἀλλὰ...τὸν σαρκωθέντα...οὐχ ἕτερον παρὰ τὸν ἀσώματον, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέρας ἐν σαρκὶ ζωῆς Apoll.*fr.*67(p.220.13)ap.Gr.Nyss.*Apoll.*35(M.45.1200B); *ib.*76(p.222.21; M.45.1212A) cit. s. ἐπιστημοσύνη; εἰ ἀ. συνήφθη ὁ θεός, τέλειος τελείῳ, δύο ἂν ἦσαν *ib.*81(p.224.14; 1212C); and protested aganst by Cyril ἄ. δὲ ἀνειλῆφθαι παρὰ τοῦ θεοῦ λόγου φασί...κατὰ σχέσιν δηλονότι καὶ οἰκειότητα τὴν πνευματικὴν τὴν ὡς ἐν θελήσει καὶ χάριτι Cyr.*apol.Thdt.*72(p.138.6; 6^1.232C); τοὺς δὲ λέγοντας ὅτι τὸν Λάζαρον...ἤγειρεν φωνήσας οὐχ ὁ ἄ., ἀλλὰ ὁ θεὸς λόγος, καὶ ὅτι οὐχ ὁ θεὸς ἐκοπίασε...ἀλλ' ὁ ἀναληφθεὶς ἄ. ... φαμὲν διημαρτηκέναι τῆς ἀληθείας id.*resp.*20(6^2.390B); ἄ. γεγονώς, καὶ οὐκ εἰς ἄ. ἐλθών, ἤγουν ἄ. ἑαυτῷ συνάψας id.*hom.pasch.*27(5^2.323B); but Cyril asserts ὁ λόγος ...γέγονεν ὑπὲρ ἡμῶν ἀρχιερεύς, ὥσπερ τινὰ ποδήρη τὸν ἐκ γυναικὸς ἄ. ἤτοι ναὸν ἀναλαβών *thes.*21(5^1.214B); cf. ὁ...Κύριλλος...εὔδηλον ἡμῖν ἐποίησεν...ὅτιπερ ὁ...υἱὸς...ἄ. τέλειον ἀνέλαβεν [Eudoxius Bosphorensis ap.CCP(448)]...καὶ ἐν τῷ ἀναγινώσκεσθαι Εὐστάθιος... Βηρυτοῦ εἶπεν· ἄ. οὐκ ἀνέλαβεν ἀλλ' ἄ. ἐγένετο· σάρκα δὲ ἀνέλαβεν CCP(448)*act.*(*ACO* 2.1.1 p.122.13; H.2.137D); employed by Thdt., ref. Christ as head of Church κατὰ τὸ ἀνθρώπειον ἡμῶν ἐστι κεφαλή, ὡς καὶ περὶ ἀ. καὶ ταῦτα εἰρῆσθαι, πᾶσαν ἐν αὐτῷ φέροντος τὴν θεότητα Thdt.*Col.*2:9(3.485); τέλειον ἄ. ὑπὸ τελείου θεοῦ ἀνειλῆφθαι id.*ep.*151(4.1298); θεοτόκον...οὐχ ὡς θεὸν φύσει γεννήσασαν ἀλλ' ὡς ἄ. τῷ... ἡνωμένον θεῷ id.ap.Cyr.*apol.Thdt.*1(p.109.18; 6^1.204E); οὔτε θεὸς ἀνθρωπείας κεχωρισμένος φύσεως οὔτε ἄ. γεγυμνωμένος θεότητος *ib.*(p.109.30; 205B); by Leont. H. θεοῦ ἀληθοῦς πρὸς ἄ. ἀληθῆ γέγονεν ἀληθῶς ἡ φυσικὴ σύνθεσις τοῦ δεσπότου ἡμῶν *Nest.*1.14(M.86.1457B); εἰ τοίνυν οὐ συνετέθη ὁ λόγος τῷ ἐξ ἡμῶν ἀ. ... ἔσται ὁ ἐξ ἡμῶν ἄ. ἄλογός τε καὶ ἄνους *ib.*1.16(1461B) echoing Nestorian argument οὐδὲ συνετέθη τῷ ἐξ ἡμῶν ἀ. [sc. ὁ λόγος] *ib.*(1461A); ἔχει τὴν ἄκτιστον ὑπόστασιν τοῦ λόγου, καὶ τῆς κτιστῆς αὐτοῦ φύσεως οὖσαν ὑπόστασιν, σὺν τῷ λόγῳ καὶ ὁ ἄ. ὁ ἐν Χριστῷ *ib.*1.39(1500C); **7.** of Christ as 'new man', v. καινός, Ἀδάμ; **8.** heret., of Christ as mere man οἱ...τὴν θεότητα αὐτοῦ περιγράψαντες, τὸν δὲ ἄ. ὡς ἅγιον καὶ δικαιότατον πάντων ἀ. ὁμολογήσαντες Or.*Jo.*10.6(4; p.176.15; M.14.316B); οἱ μὲν γὰρ τὸν ἄ. ὃν ἔλαβεν ὁ σωτήρ, αὐτὸν εἶναι τὸν υἱὸν λέγουσιν· οἱ δὲ τὸ συναμφότερον, τόν τε ἄ. καὶ τὸν λόγον, υἱὸν τότε γεγενῆσθαι, ὅτε συνήφθησαν ‡Ath.*Ar.*4.15(p.59.19; M.26.488C); Thdt.*haer.*2.1(4.328); v. ψιλός; **9.** of man's re-creation in Christ, cf. *deus hominis...plasmationem in se recapitulans, ut...vivificaret hominem*, Iren.*haer.*3.18.7(M.7.938B); Χριστὸς νέον τὸν παλαιὸν ἄ. ἀποτελῶν Hipp.*haer.*10.34(p.293.11; M.16.3454C); cf.id.*antichr.*4(p.7.2; M.10.732B); τί γὰρ ἄλλο πλὴν ὁ πᾶς ἄ. ὑπὸ τῆς θεότητος κατεπίνετο, καὶ πάλιν θεὸς ἦν ὁ θεὸς λόγος, οἷος καὶ πρὶν γενέσθαι ἄ., καὶ συναπεθέου γε τὸν ἄ. ἀπαρχὴν τῆς ἡμῶν ἐλπίδος Eus.*d.e.*4.14(p.173.13; M.22.170D); Ath.*Ar.*2.70(M.26.296A).

***ἀνθρωπόσαρκος,** *having human flesh* Leont.H.*Nest.*6.5(M.86.1756C) cit. s. θεόσαρκος.

***ἀνθρωποσφαγία, ἡ,** *slaughter of men*, Tat.*orat.*23(p.26.4; M.6.857C ἀνθρωποφ-).

***ἀνθρωπόσχημος,** *in human guise* ἀ. τὸ θεῖον αἱ...γραφαὶ καταγγέλλουσιν ‡Ath.*disp.*29(M.28.476D).

***ἀνθρωπότερον,** *in a manner more suitable for men*, Proc.G.*Gen.*11:7(M.87.313C), prob. f.l. for ἀνθρωπινότερον.

ἀνθρωπότης, ἡ, 1. *mankind, humanity*, in gen. ὑποτάσσεσθαι τὰ πάντα τῇ ἀ. Thphl.Ant.*Autol.*1.6(M.6.1033A); οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ, τὴν ἐπὶ τῇ ἀ. γενομένην Iren.*haer.*1.10.3(M.7.556A); *ib.*3.11.8(889B); Clem.*prot.*11(p.80.23; M.8.232B); μία...τῆς ἀ. σωτηρία ἡ πίστις id.*paed.*1.6(p.108.10; M.8.285C); id.*str.*7.2(p.7.7; M.9.412A); θηρία διαφθείροντα τὴν ἀ. Hipp.*Dan.*4.2.2(M.10.680D); Meth.*symp.*1.2(p.10.14; M.18.41A); πρῶτον τῆς ἀ. ἄνθρωπον...Ἀδάμ *ib.*3.4(p.31.4, v.l. τῶν ἀνθρώπων M.18.68A); Ath.*exp.Ps.*15:1(M.27.100D); συναντᾷ αὐτῷ θόρυβος τῆς ἀ. Ephr.1.330E; Mac.Aeg.*hom.*3.6(M.34.472B); Bas.*hom.*1.3(2.3A; M.31.168A); ἐὰν ἐν πολιτείᾳ...ἡ ἀ. ζηλώσῃ σε Esaias *or.*5.5(p.20); Cosm.Ind.*top.*2(M.88.124B); **2.** abstract, *humanity, human nature*; **a.** opp. divine ἄνθρωπον οὐχὶ τὸν ὅμοια τοῖς ζώοις πράττοντα, ἀλλὰ τὸν πόρρω μὲν τῆς ἀ. πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν θεὸν κεχωρηκότα Tat.*orat.*15(p.16.15; M.6.837B); **b.** in good sense εἰ...τὰς περὶ τὰ λεγόμενα θεῖα πράξεις μιμήσαιτο...ἀλλότριος...ἀνθρωπότητος λογισθείη ‡Just.*monarch.*6(M.6.325B); **c.** in gen. διαφόροις σπουδάσμασιν ἡ ἀ. γνωρίζεται Const.ap.Eus.*v.C.*2.59(p.65.6; M.20.1033A); Gr.Nyss.*Eun.*1(1 p.73.27; M.45.304B); τὰ τῇ ἀ. πρέποντα Cyr.*thes.*20(5^1.196D); ἀνθρωπότητος γὰρ ἴδιον τὸ μὴ εἰδέναι τὰ μέλλοντα *ib.*22(218C); τὴν κατ' εἰκόνα...κτισθεῖσαν ἀ. Leont.H.*Nest.*1.18(M.86.1472A); **3.** universal, *humanity* ἄτομόν ἐστιν, ἡ καθ' ἕκαστον ἡμῶν ὑπόστασις· ἀ. δὲ ἡ τῆς οὐσίας κοινότης ‡Ath.*dial.Trin.*1.16(M.28.1141D); ἡ ὑπόστασις Πέτρου ἄνθρωπός ἐστι, καὶ ἡ ὑπόστασις Παύλου ἄνθρωπός ἐστι· καὶ δύο εἰσὶν ὑποστάσεις, καὶ οὐ δύο ἀ. *ib.*1.17(1144C); παρ' Ἕλλησι...μία θεότης ...καὶ παρ' ἡμῖν ἀ. μία, τὸ γένος ἅπαν. ἀλλ' ὅμως θεοὶ πολλοί, καὶ *οὐχ εἷς, ὡς δὴ καὶ ἄνθρωποι* Gr.Naz.*or*.31.15(p.163.11; M.36.149B); **4.** of Christ's human nature, v. *θεότης*; *Παῦλος ἄλλον Χριστὸν οὐκ οἶδεν ἀλλ' ἢ τοῦτον...ὃν καὶ ἄνθρωπον λέγει...πανταχοῦ ἐπὶ τοῦ πάθους...καὶ τῆς ἀ. αὐτοῦ...τῷ τοῦ Χριστοῦ κέχρηται ὀνόματι* Iren. *haer*.3.18.3(M.7.933B); Clem.*paed*.1.5(p.99.6; M.8.268A) cit. s. *νεολαία*; *δόξα τῇ θεότητί σου ἣ...εἰς ἀπεικασίαν ἀνθρώπων ὤφθη· δόξα τῇ ἀ. σου, ἥτις δι' ἡμᾶς ἀπέθανεν* *A.Thom*.A 80(p.196.3); *φύσει μὲν αὐτοῦ ἀρχὴ ἡ θεότης, πρὸς ἡμᾶς δέ, μὴ ἀπὸ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ δυναμένους ἄρξασθαι τῆς πέρὶ αὐτοῦ ἀληθείας, ἡ ἀ. αὐτοῦ, καθ' ὃ... καταγγέλλεται Ἰησοῦς Χριστός* Or.*Jo*.1.18(20; p.23.1; M.14.53D); *οἱ ἀναιροῦντες αὐτοῦ τὴν ἀ., καὶ μόνην αὐτοῦ τὴν θεότητα παραδεξάμενοι* *ib*.10.6(4; p.176.13; 316B); *τὴν ὁμοιοπαθῆ ταύτην ἡμῖν ἀναλαβὼν ἀ.* Cyr.H.*catech*.4.9; Ath.*Ar*.1.41(M.26.96C) cit. s. *ὕψωσις*; *ὅσα...λέγει ἡ γραφή, ὅτι...ἐδοξάσθη ὁ υἱός, διὰ τὴν ἀ. αὐτοῦ λέγει, οὐ διὰ τὴν θεότητα* id.*inc.et c.Ar*.4(M.26.989B); *ἐγὼ...καὶ τὸ 'ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχειν' ἴσον δύνασθαι τῷ 'ἐν οὐσίᾳ θεοῦ ὑπάρχειν' φημί. ὡς γὰρ τὸ 'μορφὴν εἰληφέναι δούλου' ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς ἀ. τὸν κύριον γεγενῆσθαι σημαίνει· οὕτω δὲ καὶ τὸ 'ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχειν' τῆς θείας οὐσίας παρίστησι πάντως τὴν ἰδιότητα* Bas.*Eun*.1.18(1.230A; M.29.552C); *τίς δὲ τῆς ἀ., ἣν...ὑπέστη θεός, αἰτία; τὸ σωθῆναι...ἡμᾶς...ἐχρίσθη θεότητι. χρίσις γὰρ αὕτη τῆς ἀ.* Gr.Naz.*or*.30.2(p.110.8; M.36.105B); ref. Jo. 17:5 *φαίνεται οὖν τὰ τοιαῦτα κατ' οἰκονομίαν τῆς ἀ., οὐ κατ' ἔλλειψιν τῆς θεότητος εἰρηκώς* Didym.(‡Bas.)*Eun*.4.3(1.292C; M.29.701B); Epiph. *haer*.65.7(p.11.1; M.42.24D); ref. Jo.7:1 *εἶπεν...ἵνα δηλώσῃ ὅτι καὶ τὰ τῆς θεότητος ἐπεδείκνυτο, καὶ τὰ τῆς ἀ.* Chrys.*hom.48.1 in Jo.* (8.283C); Cyr.*Is*.2.1(2.193C); *τὸ τῆς ἀ. μυστήριον* id.*thes*.20(5^1.195B); *τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν...θεότητός τε καὶ ἀ., διὰ τῆς...πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς* id.*ep*.4.3(p.27.4; 5^2.23C); *γεννηθέντα...ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν ἀ., ὁμοούσιον τῷ πατρὶ...κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀ.* *ib*.39.5(p.17.12; 5^2.106B); *Symb.Chalc.* (p.129.27; H.2.456C); *τῆς ἀναληφθείσης ἀ. τὴν ἀποστολὴν εἶναι* Thdt. *Trin*.15(M.75.1169A); *μήπω δὴ θεὸν εἶναι τὸν δι' ἀνθρωπότητος φανερούμενον ἐπιστάμενος* Bas.Sel.*or*.19.1(M.85.241A); *θεότητα κεκρυμμένην ἐν ἀ.* *ib*.25.2(289B); Leont.B.*Nest.et Eut*.1(M.86.1280C); *ἡ δὲ ἀ. τοῦ Χριστοῦ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, μάλιστα τοὺς Χριστούς, ἔχει μετόχους. διὰ τοῦτο γὰρ ὅτι παρὰ πάντας ἐχρίσθη ἡ ἀ. τοῦ Χριστοῦ, χρισθεῖσα πνεύματι ἁγίῳ* Cosm.Ind.*top*.5(M.88.253C); Justn.*conf.* (p.74.1; M.86.995C); *θεότης καὶ ἀ. ἡνώθη καθ' ὑπόστασιν* Max.*ambig.* (M.91.1060A); *ἀρχὴ δὲ καὶ τέλος ὁ Χριστός, ὡς πρῶτος διὰ τὴν θεότητα· καὶ ἔσχατος, διὰ τὴν ἀ.* Andr.Caes.*Apoc*.66(M.106.425D); in exposition of nature of prophecy *τὸ γὰρ προφητικὸν πνεῦμα τὸ σωματεῖόν ἐστιν τῆς προφητικῆς τάξεως ὅ ἐστιν τὸ σῶμα τῆς σαρκὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ μιγὲν τῇ ἀ. διὰ Μαρίας* *POxy*.5.14 [saec. iii–iv].

ἀνθρωποτόκος, *man-bearing, who is mother of man,* epithet of BMV; **1.** apptly. used in Antiochene theology in time of Gr.Nyss. (cf. teaching of Diod. *μὴ τῆς Μαρίας υἱὸς ὁ θεὸς λόγος ὑποπτευέσθω* *synous*.(M.33.1560C)) *μὴ τὴν ἁγίαν παρθένον τὴν θεοτόκον ἐτόλμησέ τις ἡμῶν καὶ ἀ. εἰπεῖν, ὅπερ ἀκούομέν τινας ἐξ αὐτῶν ἀφειδῶς λέγειν;* Gr.Nyss.*ep*.3(M.46.1024A); **2.** used by Thdr. Mops. in conjunction with *θεοτόκος* q.v.: *ὅταν τοίνυν ἐρωτῶσιν, ἀ. ἢ θεοτόκος ἡ Μαρία, λεγέσθω...ἀμφότερα· τὸ μὲν γὰρ τῇ φύσει τοῦ πράγματος, τὸ δὲ τῇ ἀναφορᾷ· ἀ. μὲν γὰρ τῇ φύσει, ἐπείπερ ἄνθρωπος ἦν ὁ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Μαρίας, ὡς καὶ προῆλθεν ἐκεῖθεν· θεοτόκος δὲ, ἐπείπερ θεὸς ἦν ἐν τῷ τεχθέντι ἀνθρώπῳ* *fr.inc*.15(p.310.14; M.66.992B); **3.** used by Nest.; **a.** in preference to *θεοτόκος*: *ὥσπερ οὖν ἡ γυνὴ τίκτει μὲν...σῶμα, ψυχοῖ δὲ θεός, καὶ οὐκ ἂν λέγοιτο γυνὴ ψυχοτόκος, ὅτι ἔμψυχον ἐγέννησεν, ἀ. δὲ μᾶλλον, οὕτω καὶ ἡ...παρθένος, καὶ εἰ τέτοκεν ἄνθρωπον, συμπαρελθόντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ λόγου, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο θεοτόκος* Nest. *fr*.D 1(p.352.10)ap.Cyr.*Nest*.1.3(p.23.34; 6^1.17D); *θεοτόκον μὲν οὐκ εἶναι λέγων τὴν ἁγίαν παρθένον, Χριστοτόκον δὲ μᾶλλον καὶ ἀ.* Cyr.*Chr.un*.(5^1.716C); *Χριστοτόκον, Κυριοτόκον, ἀ. ἐμάθομεν ἀπὸ τῆς γραφῆς λέγειν, θεοτόκον δὲ οὐδαμῶς ἐδιδάχθημεν λέγειν* id.*dial. Nest*.(M.76.249A); id.*ep*.45(p.152.12; 5^2.136B); *Νεστόριος...ἀ. λέγων τὴν ἁγίαν παρθένον, καὶ οὐ θεοτόκον* Eulog.*fr.Trin*.(M.86.2944A); *τῶν μὲν λεγόντων ἀ. δεῖν τὴν Μαρίαν ὀνομάζεσθαι· τῶν δὲ θεοτόκον* Evagr. *h.e*.1.7(p.12.29; M.86.2436B); **b.** in conjunction with *θεοτόκος*, *ego una tecum clamo τὸ θεοτόκος. sed et τὸ θεοτόκος dico et addo et τὸ ἀ.* Nest.*fr*.C 18(p.301.17); *cum θεοτόκον vocas...memineris et ἀ. vocare*, *ib*.(p.309.8); *ib*.(p.312.26); id.*fr*.C 19(p.319.11); cf.id.*ep*.9(Loofs p.191.19); *nos enim vocem, qua dei genetrix nominatur, si cum voce ponatur illa, quae est hominis genetrix, integerrimum pietatis credimus characterem*, *ib*.(p.192.7); this conjunction guards against Arianism and Apollinarianism, and also against heresy of Paul of Samosata and Photinus, id.*fr*.C 18(p.303.15); **4.** used by other Antiochenes in conjunction with *θεοτόκος*: *οὐ προέβη τοίνυν οὐδὲ τοῦτο τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς...οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν καταδέχονται θεοτόκον εἰπεῖν τὴν ἁγίαν παρθένον μετὰ καὶ τοῦ ἀ.* Cyr.*ep*.27 (p.45.27; 5^2.91A); cf.Alexander Hierapolitanus ap.*Synodicon* 86(94) (Schultze, *Theodoreti opera* (Halle, 1769–74) 5.746); *ἐπειδὴ...ναὸς ἦν θεὸν ἔνοικον ἔχων...οὐκ ἀ. ⟨μόνον⟩ ἀλλὰ καὶ θεοτόκον τὴν παρθένον προσαγορεύομεν* Thdt.ap.Cyr.*apol.Thdt*.1.7(p.109.27; 6.205A); *θεοτόκον καὶ ἀ. τὴν ἁγίαν παρθένον προσαγορεύομεν* id.*ep*.151(4.1303); *τίς οὕτως εὐήθης, ὡς φυγεῖν τὴν ἀ. φωνήν, μετὰ τῆς θεοτόκου τιθεμένην;* *ib*.(1304); *θεοτόκος καὶ ἀ. ἡ ἁγία παρθένος ὑπὸ τῶν τῆς εὐσεβείας διδασκάλων προσαγορεύεται* id.*inc*.35(M.75.1477A); **5.** rejected by Cyril *ἀρκεῖ...τὸ θεοτόκον λέγειν καὶ ὁμολογεῖν τὴν ἁγίαν παρθένον· τό γε μὴν προσεπάγειν ὅτι καὶ ἀ., οὐκ ἀναγκαῖον οὔτε ἐπωφελές* *hom. div*.15.4(p.14.20; M.77.1093A); cf.†Cyr.*hom.div*.11(5^2.382D); *περιττὸν δὲ οἶμαι τὸ δεῖν οἴεσθαι καὶ ἀ. αὐτὴν εἰπεῖν* Cyr.*apol.Thdt*.1.15(p.113.1; 5^2.206D); and by Thdot. Anc. *ἡ παρθένος οὐκ ἔστιν ἀ.* *exp.symb*. 18(M.77.1340C); **6.** rejected by later writers, e.g. Leont.H.*Nest*.4.1 (M.86.1652C); *ib*.4.21(1685C); and anathematized, Justn.*conf.anath.* 5(p.92.2; M.86.1015B); v. *θεοτόκος*.

***ἀνθρωποϋπόστατος,** *having a human hypostasis, subsisting hypostatically as man,* ‡Ath.*annunt*.6(M.28.925B) cit. s. *θεοϋπόστατος*.

***ἀνθρωποφανής,** *having human appearance,* Philost.*h.e*.3.11(M. 65.497B).

***ἀνθρωποφόρος,** *man-bearing,* of divinity of Christ *τὸ δεῖν προσκυνεῖν μὴ σάρκα θεοφόρον, ἀλλὰ θεὸν ἀ.* Gr.Naz.*ep*.102(M.37. 200C); *εἴπερ ἡ στολὴ τοῦ λόγου ἐστὶν ἡ σάρξ...ἡ δὲ σάρξ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, θεὸν ἀ. ἀκόλουθον μᾶλλον εἰπεῖν ἐπὶ Χριστοῦ* Leont.H.*Nest.* 6.1(M.86.1753B); *ib*.6.2(1753D); *προῆλθεν ἐκ τῆς μητρὸς θεὸς ἀ., τουτέστι θεὸς καὶ ἄνθρωπος ἐν μιᾷ ὑποστάσει* Anast.*fid*.(p.273).

***ἀνθρωποφυϊκός,** *of human nature,* Dion.Ar.*myst*.3(M.3.1033A).

***ἀνθρωπόφυτος,** neut. as subst., *that which is born of man,* Melet.*nat.hom*.synops.(M.64.1084C).

***ἀνθρωπώνυμος,** *having a human name,* Anast.S.*fr*.5(M.89.1288A).

ἀνθυλακτέω, *bark* or *bay in answer,* ‡Bas.*Lac*.3(2.590A; M.31. 1445A); Gel.Cyz.*h.e*.3.15.1.

ἀνθυπάγω, 1. *bring back into bondage* *πάλιν ἀ. τοῖς ἁμαρτήμασιν* Dion.Al.*fr*.(p.61.4); **2.** *bring under instead,* †Bas.*Is*.277(1.591B; M. 30.608B).

ἀνθυπακού-ω, *be obedient in reparation* *ἐκείνου...παρακούσαντος, ~ει οὗτος μέχρι σταυροῦ* ‡Caes.Naz.*dial*.122(M.38.1012).

ἀνθυπαντάω, *meet, reply* to objections, Anast.S.*hod*.15(M.89. 260B).

ἀνθυπατιανός, *of proconsular rank,* Hier.*vir.ill*.(tr.Sophr.Pal.)53 (p.34.15; *ἀντ-* M.*PL*.23.662C); *Cod.Afr*.proem.(H.1.861A); *ib*.(881B).

ἀνθύπατος, ὁ, *proconsul,* *M.Polyc*.4; Ath.*fug*.3(p.70.11; M.25. 648C); Pall.*h.Laus*.62(p.157.16; M.34.1233B); as imperial title *Μαξιμιανὸς...πατὴρ πατρίδος, ἀ.* Maximian ap.Eus.*h.e*.8.17.4(M.20.792A).

***ἀνθυπερβάτως,** *in inverted order, out of order,* Epiph.*haer*.57.6 (p.351.14; M.41.1004C); *ib*.70.12(p.246.3; M.42.365B).

***ἀνθυποβαίνω,** *descend to, submit to, in turn* *ἀνθυπέβη γὰρ πᾶσι τοῖς τοῦ προπάτορος ἡμῶν ὀφλήμασιν ὁ Χριστός* ‡Caes.Naz.*dial*.122 (M.38.1012).

***ἀνθυποδέχ-ομαι,** *receive in exchange* or *from one another,* ‡Bas.*const*.33.1(2.579C; M.31.1421C); *'χάριν...ἀντὶ χάριτος' χάριν γὰρ ἡμεῖς ὥσπερ καὶ δῶρον καλὸν προσφέροντες τὴν ἑαυτῶν τῷ θεῷ πίστιν, χάριν ~όμεθα οὐρανόθεν μεγίστην* Nil.*epp*.2.314(M.79.353B).

***ἀνθυποκρούω,** *object in answer,* Gr.Nyss.*bapt.Chr*.(M.46.584C).

***ἀνθυπομνήσκω,** *recall in answer* to an objection, ‡Meth.*palm*.7 (M.18.396C).

ἀνθυποστρέφω, 1. *turn back, return; turn again into* *προβάτια... εἰς προβάτια ἀ.* Eulog.*fr.Novat*.(M.104.344B); **2.** trans., *turn instead* *πρὸς ἄκρον ὕψος ἀρθῶσι φρένες, πρὸς ἄκρον αὐτὰς ἀ. βάθος* Geo.Pis. *hex*.1698(M.92.1566A); *send* or *bring back,* Gr.Mag.*dial*.(tr. Zach.) 1.10(M.*PL*.77.207B).

***ἀνθυποστρόφως,** *by transposition* of letters, Cyr.*syn.def*.(M.76. 1424A).

***ἀνθυποτρέχω,** *pass through,* Geo.Pis.*hex*.1443(M.92.1514A).

ἀνθυποφέρ-ω, 1. *offer instead,* ‡Just.*ep.Zen.et Ser*.3(M.6.1185C); **2.** *bring upon instead,* of a change in fortune *τέως μὲν ἐπράττομεν εὖ. εἶθ' ὥσπερ ῥεύματος ἀνθυπενεχθέντος, καὶ τὰ κοινὰ λυπεῖ καὶ τὰ ἴδια* Synes.*ep*.89(M.66.1456C); id.*calv*.2(p.191.17; M.66.1169B); **3.** *reply; rejoin; reply to,* trans. *ἀ. τὰ ὑφορμοῦντα* Bas.*ep*.156.2(3.246B; M.32.616C); *τὸν τῶν ὑπεναντίων ἀ. λόγον* Gr.Nyss.*tres dii*(M.45. 125A); *offer in reply* *διαλέκτῳ ἀκόλουθον ἐρωτᾶν τὸ πῶς ἐπαίνου ἐστί, καὶ μὴ ἀ. τὴν ψῆφον* *Disp.Phot*.3(M.88.549B); Thdr.Stud.*epp*.2. 185(M.99.1569B); **4.** *raise an objection* *ἀνθυπενεχθησομένην ἀνθυποφορὰν ὑπὸ τῶν μὴ παραδεχομένων τὸν λόγον* Or.*Jo*.6.5(2; p.112.4; M.14.205D); Gr.Nyss.*anim.et res*.(M.46.36B); Isid.Pel.*epp*.3.95(M.78.

801B); Socr.*h.e.*3.23.28(M.67.444A); τὸ τοῦ ~οντος οὖν πρόσωπον ἀναλαβὼν ὁ Ἐκκλησιαστής Olymp.*Eccl.*2:24–25(M.93.505C); **5.** *bring a charge* οὔτε κατὰ φύσιν οὔτε κατὰ πρᾶξιν ~ειν ὑμᾶς δυνατὸν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῷ δημιουργῷ ‡Ath.*Apoll.*1.17(M.26.1124B); *ib.*1.21 (1129C).

ἀνθυποφορά, ἡ, *reply*; *objection*; in gen. ἀ. οὐκ εὐκαταφρόνητον Or.*Jo.*2.29(24; p.86.7; M.14.164D); *ib.*6.5(2; p.112.4; 205D) cit. s. ἀνθυποφέρω; Bas.*Spir.*34 tit.(3.28B; M.32.128B); Cyr.*Os.*125(3.157A); raised by speaker in order to be demolished δείκνυνται κατὰ ἀ. τὰ πρὸς τοῦ λαοῦ θρυλούμενα, ὡς ἐπιζητήματά τινα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀναφέροντες Clem.*str.*3.4(p.213.28; M.8.1141C); Or.*Jo.*20.38(30; p.380.16; M.14.665A).

ἀνθυφαίρεσις, ἡ, 1. *corresponding diminution*, Gr.Naz.*or.*28.30 (p.68.19; M.36.69B); **2.** *withdrawal*, Thdt.*qu.33 in 1Reg.*(1.378).

***ἀνθυψόω,** *exalt in turn*, ‡Caes.Naz.*dial.*108(M.38.977).

ἀνθώδης, prob. f.l. for ἀκανθώδης, *thorny*, Jo.D.*hom.*12.9(M.96.793C).

ἀνιάτρευτος, 1. *uncured* μήτε ἡμεῖς ἀ. καταλειφθῶμεν μὴ φανερουμένης ἡμῖν τῆς ἁμαρτίας ἡμῶν Bas.*ep.*203.2(3.301B; M.32.741A); ἀναγκαῖον πλήσσεσθαι τὴν κακίαν, ἵνα μὴ ἀ. διαμένωμεν. ἐπάταξε γὰρ κύριος τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ...ἐπωφελῶς Nil.*epp.*3.185(M.79.472A); ἡ δὲ τελεία ἐγκατάλειψις ὅτε τοῦ θεοῦ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν πεποιηκότος, ἀνεπαίσθητος καὶ ἀ., μᾶλλον δὲ ἀνίατος, ἐξ οἰκείας προθέσεως διαμείνῃ ὁ ἄνθρωπος Jo.D.*f.o.*2.29(M.94.968B); **2.** *incurable*; of physical ailments, Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*66(M.87.3649D); of moral evil ὢ τῆς ἀ. τῶν Ἰουδαίων κακίας ‡Chrys.*Steph.protomart.*1.1 (8.18B); neut. as subst. τὸ ἀ. ὑμῶν ἀπὸ τοῦ νόμου †Gregent.*disp.* (M.86.720D); neut. plur. as adv., *incurably* ἐνανθρωπήσας θεὸς λόγος ...οὐδὲ...ἀφῆκεν ἡμᾶς ἀ. νοσεῖν †Jo.D.*B.J.*11(M.96.956B); **3.** *ignorant of medicine* πῶς λέγεις ἰατρὸν τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον, αὐτὸς ἀ. ὤν; Gr.Nyss.*laud.Bas.*(M.46.817C).

***ἀνίδιος,** *with nothing of one's own*, Bas.*ep.*2.2(3.71E; M.32.1140B); Jo.Mosch.*prat.*171(M.87.3040A).

***ἀνιδίως,** *so as not to be one's own*, Marc.Er.*opusc.*1.161(M.65.925A).

ἀνίδρυτος, *of no fixed abode*, *unlocalized* εἴπερ οὖν ὁ θεὸς ἱδρύεται πρὸς ἀνθρώπων, ἀ. ποτε ἦν καὶ οὐδ' ὅλως ἦν· τοῦτο γὰρ ἂν εἴη ἀ., τὸ οὐκ ὄν Clem.*str.*7.5(p.21.8; M.9.437A); στέρησίς ἐστι τὸ κακὸν...καὶ ἀ. Dion.Ar.*d.n.*4.32(M.3.732D); ὃ πάσης παντελῶς ἑνώσεως ἀποπέπτωκε...ἄπειρον καὶ ἀ. καὶ ἀόριστον *ib.*11.5(953A).

ἀνίερος, 1. *unholy*, *unhallowed*, *impious*; of demons, Eus.*l.C.* 15(p.247.32; M.20.1420B); of Jews, Ath.*fug.*2(p.69.12; M.25.645C); **2.** *not a priest* οὗτοι δὲ...ἐκ τῆς Καισαρέων ἐκκλησίας χειροτονίαν μὴ λαμβάνοντες, πῶς οὐκ εἰσί παντελῶς ἀ. καὶ ἀχειροτόνητοι, καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν βαπτιζόμενοι παντελῶς ἐθνικοὶ καὶ ἀβάπτιστοι; Tim.CP *haer.* (M.86.73A); ἀ. ἢ ἱερέα παύοντα τῆς λειτουργίας οὐκ ἔξεστιν δέχεσθαι τὰς ἐξομολογήσεις *Nomoc.*44; Jo.D.*hom.*2.5(M.96.585A).

ἀνιερ-όω, *make unhallowed*, *profane* τεθείακεν θεὸν ὁ βασιλεὺς ὁ Ῥωμαίων...Ἀντίνοον [ὃν] ~ωσεν οὕτως ὡς Γανυμήδην ὁ Ζεύς Clem.*prot.*4(p.38.7; M.8.140C).

***ἀνιέρως,** *profanely*, *sacrilegiously* ὅπως μὴ...ἀ. οἰώμεθα τοὺς... θεοειδεῖς νόας πολύποδας εἶναί τινας καὶ πολυπροσώπους Dion.Ar.*c.h.* 2.1(M.3.137A).

ἀνίημι, 1. *let go*; *set free*; **a.** persons ἀνεθεὶς τοῦ φόβου Chrys.*hom.35.3 in Jo.*(8.205E); τῆς αἰχμαλωσίας ἀνῆκε τὸν Ἰσραήλ Cyr.*Nah.*1(3.475E); **b.** things, *make available* πᾶσιν ὁμοίως ἀνεῖται τὸ ἀπ' αὐτῆς [sc. τῆς σοφίας] ὠφέλιμον Bas.*hom.*12.4(2.100B; M.31.392D); **c.** places, *leave open* ἡ θάλασσα ἀνίεται πᾶσιν Clem.*ecl.*28 (p.145.17; M.9.713A); δυνάμεις ἀφανεῖς ἀμφὶ τὰ δι' ἀέρος ἀνειμένα πεδία ποτώμεναι Eus.*l.C.*1(p.198.13; M.20.1324A); hence **2.** *set at ease* ἐν τῷ θάλπει...τὰ ἐκτετριμμένα τῶν ἱματίων...ἀνίησι τὸ σῶμα Chrys.*hom.10.3 in Phil.*(11.278D); ἀ. αὐτοῦ τὴν ψυχήν id.*hom.51.1 in Ac.*(9.379E); pass., in good sense, *have relief*; from illness, Thdr.Lect.*fr.*(M.86.225C); from weariness, Jo.Mosch.*prat.*1(M.87.2853A); in bad sense, *live at ease*, Chrys.*hom.26.3 in Heb.*(12.239A); perf. ptcpl. pass. as adj., *unconstrained* 'ηὐλίσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε'· τουτέστι, τὸν ἀνειμένον βίον ὑπέδειξα καὶ οὐκ ἐπείσθητε id.*hom.37.4 in Mt.*(7.419C); **3.** intrans., *give up*, *cease*; hence *refrain* οὐ γὰρ ἀνήσω μὴ οὐχὶ εἰπεῖν Clem.*prot.*2(p.16.4; M.8.84A).

***ἀνικανότης, ἡ,** *insufficiency*, Epiph.*haer.*proem.1(p.169.21; M.41.176A).

***ἀνικάνως, 1.** c. ἔχω, *be insufficient*, Cyr.*Is.*1.1(2.16B); id.*Jo.*12 (4.1066D); id.*inc.unigen.*(5^1.701D); **2.** *unbecomingly*, *inadequately* to one's position ἀ. τὸν βίον διατελῶν Thphn.*chron.*p.319(M.108.772C).

ἄνικμος, *without moisture*; met., of the heart, Geo.Pis.*hex.*4(M.92.1426A).

***ἀνίκμως,** *without moisture* Ἀαρὼν ῥάβδον ἀ. βλαστήσασαν ‡Ath.*occurs.*16(M.28.993C).

***ἀνίλεως,** *unmercifully*, *T.Gad* 5.11; Chrys.*Laz.*1.10(1.721D); Gr.Mag.*dial.*(tr.Zach.)2.30(M.*PL*.66.187B).

***ἀνίμαστος,** *unscourged*, Nonn.*par.Jo.*19:1(M.43.897B).

ἀνιμ-άω, 1. *draw up*, *raise*; **a.** lit. τὰ σφάλματα τοῦ ἡμιτριταίου προσετάχθην ~ᾶσθαι *T.Sal.*7.6(M.122.1325D); **b.** fig. or met., of souls by Christ ἵνα...~ηθῶσιν ὑπὸ τοῦ λόγου ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω μακαριότητα Or.*Cels.*6.44(p.115.6; M.11.1365D); (Manich.) ὁ υἱὸς...πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν...μηχανὴν συνεστήσατο ἔχουσαν δώδεκα κάδους, ἥ τις ὑπὸ τῆς σφαίρας στρεφομένη, ~ᾶται τῶν θνησκόντων τὰς ψυχάς Hegem.*Arch.*8(p.12.15; M.10.1440B); τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων...διὰ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐνανθρωπήσεως ~ηθείσῃ Thdt.*Ps.*39:4(1.857); of soul by asceticism ξηρὸν σῶμα ὑπὸ νηστείας γινόμενον ἐπὶ μοναχοῦ, ψυχὴν ἐκ βυθοῦ ~ᾶται Hyper.*mon.*89(M.79.1481C); of sinners, Eus.*d.e.* 1.6(p.27.32; M.22.56C); καθάπερ οἱ εἰς φρέαρ ἐμπεσόντες...οὕτω καὶ ὁ εἰς βάθος ἐλθὼν τῶν ἁμαρτημάτων. χαλάσωμεν οὖν σχοινία...καὶ ~ησώμεθα Chrys.*hom.8.4 in 1Cor.*(10.71A); id.*hom.57.5 in Mt.*(7.583B); of ideas, Or.*Jo.*13.3(p.228.17; M.14.404A); ἀπὸ τῆς τοῦ προφήτου διδασκαλίας...Παῦλος...~ώμενος ὡς καθαρὸν ὕδωρ ἀρδεύει... ἐκκλησίαν Epiph.*haer.*42.12(p.160.5; M.41.780B); hence **2.** *soak up*, *absorb*, ref. Inc. Μαρία μὲν ~ᾶται τὸν λόγον εἰς σύλληψιν, ὡς ὑετὸν ἡ γῆ Epiph.*anc.*66(p.80.12; M.43.136C); ὁ θεὸς λόγος, ὢν ἥλιος νοητός, εἰς σάρκα κατελθών, οὐδὲν μὲν ἐκ τῆς σαρκὸς ~ᾶται νόσημα Mac.Mgn.*apocr.*4.28(p.216.12); Evagr.Pont.*or.*128(M.79.1193D) cit. s. ἀντικοτέω; **3.** *draw out* with the nostrils, *smell out*, exeg. Cant.2:9,17 τὰ εἰσπεμπόμενα τῆς κακίας ἐνθυμήματα ὑπὸ τοῦ πονηροῦ ταῖς τῶν δικαίων διανοίαις...ἐλάφου δίκην ~ώμενος ὁ οὐράνιος λόγος Ph.Carp.*Cant.*49 (M.40.65C); τὰς [sc. ἐν καταχθονίῳ τόπῳ] κρατούσας δυνάμεις τῇ ὀσφρήσει καθάπερ ἔλαφος ~ησάμενος κατάργησον Nil.ap.Proc.G.*Cant.*2:17(M.87.1613D); **4.** *draw out* the moisture from, hence *dry up* ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πυρᾶς ὡς ὁμοίωμα δράκοντος καιομένου καὶ ~ωμένου τὴν γῆν *A.Mt.*22(p.247.21).

ἀνίμησις, ἡ, *exhalation*, Dion.Al.ap.Eus.*h.e.*7.21.8(M.20.685B).

ἀνίπταμαι, *fly up*, Clem.*paed.*3.2(p.242.18; M.8.572A); fig. and met., Didym.*Trin.*2.20(M.39.737B); †Jo.D.*B.J.*1(M.96.864B).

***ἀνισομέτρως,** *in unequal measure*, Cyr.*Chr.un.*(5^1.768B).

***ἀνισονομέω,** *be out of harmony with*, *Schol.*19 in Max.*qu.Thal.*61 (M.90.645B).

***ἀνισόπλατυς,** *of unequal breadth*, Melet.*nat.hom.*20(M.64.1224C).

ἄνισος, *unequal*, of Son ἄ. γὰρ ἑαυτῷ θεὸς υἱὸν καὶ ἀνόμοιον οὐκ ἄν ποτε τίκτων γεννήσειεν Sophr.H.*or.*2.30(M.87.3253C); *uneven*, of numbers, Meth.*symp.*3.3(p.30.4; M.18.64C); *unequal*, in sense of *greater*, *different in kind* ἐξ ὕλης καὶ εἴδους τὸ σῶμα. ἡ μὲν οὖν ὕλη φθείρεται καὶ διαλύεται· μένει δὲ ὁ ἄ. τοῦ εἴδους ὁ λόγος Aen.*dial.* (M.85.981B).

ἀνισότης, ἡ, 1. *inequality*; **a.** in gen. ἰσότης μὲν γάρ ἐστιν ἡ ζωή, ἀ. δὲ ἡ φθορά...οὔτε ἀναρμοστία καὶ ἀ. ὁ ἄνθρωπός ἐστιν οὔτε μὴν ἰσότης καὶ εὐαρμοστία· ἀλλ' ὅτε μὲν ἐδέξατο τὴν ἀναρμοστίαν, ὅπερ ἐστὶ...τὴν ἁμαρτίαν, γέγονεν ἀνάρμοστος καὶ ἀπρεπής Meth.*symp.*3.7 (p.34.3,20; M.18.72Af.); ὁ ταῖς τῶν πολλῶν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀνισότησι κατ' αἴσθησιν ὑπαντῶν, ἐν τοῖς δίκην πυλῶν πεφυκόσιν εἰσάγειν πρὸς ψυχὴν τὰς τῶν ὁρατῶν ἐπιφανείας αἰσθητηρίοις, καὶ παρὰ τῶν ἀ. ἐμποδιζόμενος διαβῆναι κατὰ νοῦν πρὸς τὸν ἕνα τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως λόγον ‡Proc.G.*Pr.*12:13(M.87.1341A); of unevenness of character τῆς ἀγάπης τὴν δύναμιν...πᾶσαν τὴν ἐν πᾶσι κατὰ τὴν γνώμην ἀ. τε καὶ διαφορὰν ἐξισοῦσάν τε καὶ ὁμαλίζουσαν· καὶ εἰς τὴν ἐπαινετὴν ἀ. δεόντως προβιβάζουσαν, ἑκάστου...τὸν πέλας... ἑαυτοῦ προτιμῶντος Max.*ep.*2(M.91.400A); **b.** ref. Son, Gr.Naz.*or.*29.14(p.95.5; M.36.93A); εἰ τοῦτο ἀληθὲς...χωρεῖ δὲ ὁ υἱὸς τὸν πατέρα, ὥσπερ ὁ πατὴρ τὸν υἱόν, εὔδηλον ὁ τῆς ἀ. λόγος ἐκβέβληται Thdt.*Trin.*13(M.75.1165C); **2.** *inequity*, *injustice* ζυγὸς ἀδικίας [Os.12:7a], τουτέστιν, ἀ. καὶ πλεονεξία Cyr.*Os.*140(3.173C); *ib.*141(174B).

***ἀνισότιμος,** *of unequal value*, Gr.Naz.*or.*29.14(p.95.5; M.36.93A).

ἀνισοφυής, *of unequal nature* ἕτερον μὲν...ἀνθρωπότης, ἕτερον δὲ... θεότης...πῶς οὖν...μιᾷ προσκυνήσει τιμᾶν ἀξιοῖς τὰ οὕτως ἀλλήλοις ἀ.; Cyr.*Nest.*2.12(p.51.1; 6^1.58A); id.*dial.Trin.*1(5^1.409E); δυὰς γὰρ ἡμῖν υἱῶν ἀ. ἀναφαίνεται id.*Chr.un.*(5^1.735A); πῶς οὐ...ἐπενήνεκται δὲ τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ τριάδι τὸ ἀ. αὐτῇ; *ib.*(732D).

ἀνίστη-μι (ἀνιστάνω, ἀνιστάω), I. trans., *make to stand up*;

A. *raise up*; **1.** in gen., plants from seed, *Const.App.*5.7.26; persons from illness, Serap.*euch.*5.10; ἀσθενῶν ἤμην καὶ οὐκ ἀνεστήσατέ με Chrys.*hom.60.4 in Jo.*(8.357B); met., *raise* spirits, *cheer* διὰ τῶν ῥημάτων αὐτοὺς ἀ. id.*hom.63.2 in Mt.*(7.631A); **2.** *raise* from the dead; **a.** of Christ's Resurrection τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν...ἧς τὴν ἀπαρχὴν ἐποιήσατο [sc. ὁ δεσπότης] τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστήσας *1Clem.*24.1; ὑπὲρ ἡμῶν ἀ. [sc. ὁ Χριστός] τὸ ἑαυτοῦ σῶμα Ath.*Ar.*2.61(M.26.277C); **b.** of persons restored to life on earth: by Christ, Cels.ap.Or.*Cels.*2.48(p.169.18; M.11.869C); by apostles, Chrys.*hom.25.2 in Jo.*(8.145B); id.*hom.3.5 in Heb.*(12.35C); **c.** of resurrection of the body, Just.*dial.*46.7(M.6.576C) cit. s. ἀθάνατος; *ib.*69.7(640A); *Const.App.*5.7.1 cit. s. αἰών; **3.** spiritually, from sin, Clem.*prot.*8(p.59.12; M.8.188A); id.*str.*7.3(p.11.2; M.9.417B); to communion with Christ, ref. Mt.26:32 αὐτὸς γὰρ προάγει πάντα, καὶ τὴν ἀφανῶς σωζομένην ψυχὴν ἀναστήσειν ᾐνίσσετο καὶ ἀποκαταστήσειν οὗ νῦν προάγει id.*exc.Thdot.*61(p.127.14; M.9.688C); ref. baptism ἀνιστῶν τρισσῶς καινὸν ἄνθρωπον *A.Thom.*A 132(p.239.14); in prayer for demon-possessed σῶσον καὶ ἀνάστησον αὐτοὺς... ἐν τῇ δυνάμει σου *Lit.*ap.*Const.App.*8.7.3.

B. *set up*; *appoint* to an office οἱ δὲ ὁμοθυμαδὸν εἶπον· Πολύκαρπός ἐστιν ἡμῶν ποίμην...ἀνέστησαν αὐτὸν πολλὰ ἱκετεύοντα καὶ παραιτεῖσθαι θέλοντα ‡Pion.*v.Polyc.*22; ~σιν ὁ στρατὸς Ἰωβιανὸν βασιλέα Philost.*h.e.*8.1(M.65.558A); *put forward* claims προϊὼν ὑψηλότερα ~σι Chrys.*hom.22.2 in 2Cor.*(10.591E); *put forward, postulate*, an idea, Cyr.*hom.pasch.*17(5^2.231D).

II. intrans., *stand up*;

A. *rise*; **1.** of plants, Or.*Cels.*5.22(p.23.12; M.11.1216A); **2.** *recover* from illness etc., *A.Thom.*A 81(p.196.18); Proc.G.*Dt.*34:6(M.87.992C); met., from defeat, Chrys.*hom.21.2 in 2Cor.*(10.585C); **3.** *rise* from the dead (v. also ἀνάστασις); **a.** of Christ, *Barn.*15.9 cit. s. ὄγδοος; ὁ γὰρ ἀληθῶς ἀποθανών, εἰ ἀνέστη, ἀληθῶς ἀνέστη, ὁ δὲ δοκῶν ἀποτεθνηκέναι οὐκ ἀληθῶς ἀ. Or.*Cels.*2.16(p.145.14; M.11.828B); acc. Celsus ἀναγκαῖόν ἐστι τὸ ἀναπεπνευκέναι τὸν θεόν. καὶ τούτῳ ἀκόλουθον τὸ μὴ δύνασθαι ἀναστῆναι μετὰ τοῦ σώματος τὸν Ἰησοῦν· οὐκ ἂν γὰρ ἀπειλήφει ὃ δέδωκε πνεῦμα ὁ θεὸς καταμεμολυσμένον τῇ τοῦ σώματος φύσει Cels.*ib.*6.72(p.142.12; 1408B); ref. Col.1:18 οὐ γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀνέστη πρῶτος...Χριστός· ἀλλ' ὁ δι' Ἐλισσαίου...ἀποστὰς ἀπέστη πρότερος, καὶ Λάζαρος...καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀνέστησαν Marcell.*fr.*2 ap. Eus.*Marcell.*1.2(p.11.14; M.24.737A); his Resurrection compared with baptism καθάπερ γὰρ ἡμεῖς εὐκόλως βαπτιζόμεθα καὶ ἀνανεύομεν, οὕτω καὶ αὐτὸς εὐκόλως ἀποθανὼν ὅτε ἠθέλησεν ἀνέστη Chrys.*hom.25.2 in Jo.*(8.146E); **b.** of persons restored to life on earth, Clem.*str.*2.11(p.139.2; M.8.985A); ὅτι δὲ καὶ νεκροὺς ἀνίστη καὶ οὐκ ἔστι πλάσμα τῶν τὰ εὐαγγέλια γραψάντων, παρίσταται ἐκ τοῦ, εἰ μὲν πλάσμα ἦν, πολλοὺς ⟨ἂν⟩ ἀναγεγράφθαι τοὺς ἀναστάντας, καὶ τοὺς ἤδη χρόνους ἔχοντας πλείονας ἐν τοῖς μνημείοις Or.*Cels.*2.48(p.169.25; M.11.869D); **c.** of resurrection of body μὴ λεγέτω τις ὑμῶν, ὅτι αὕτη ἡ σὰρξ οὐ κρίνεται οὐδὲ ἀνίσταται *2Clem.*9.1; οὔτε ἀγνοεῖν τὸν θεὸν δυνατὸν τῶν ἀναστησομένων σωμάτων τὴν φύσιν Athenag.*res.*2(p.50.25; M.6.977D); ἔτι δὲ καὶ τῶν λεγόντων μὴ ἀνίστασθαι τὴν σάρκα, οἱ μὲν ὡς ἀδύνατον ἀναστῆναι λέγουσιν, οἱ δὲ ὡς μὴ προσῆκον τῷ θεῷ ἀνιστάνειν αὐτὴν διὰ τὸ εὐτελὲς καὶ εὐκαταφρόνητον αὐτῆς †Just.*fr.res.*5(p.40; M.6.1577D); οἷον ὄψεται θέαμα Ῥώμη, τὸν Παῦλον ἐξαίφνης ἀνιστάμενον ἀπὸ τῆς θήκης ἐκείνης μετὰ Πέτρου, καὶ αἰρόμενον εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου Chrys.*hom.32.2 in Rom.*(9.757C); acc. Stoics κατὰ περίοδον ἐκπύρωσιν τοῦ παντὸς γίνεσθαι καὶ ἑξῆς αὐτῇ διακόσμησιν...κἂν μὴ ὀνομάζωσιν οὖν τὸ τῆς ἀναστάσεως ὄνομα, τὸ πρᾶγμά γε δηλοῦσιν, ὅτι Σωκράτης...ἀναστήσεται Or.*Cels.*5.20(p.22.3; M.11.1212A); **d.** of souls in world to come: of righteous τὰ ψυχικὰ μὲν οὖν οὕτως ἀνίσταται καὶ ἀνασώζεται, πιστεύσαντα δὲ τὰ πνευματικὰ ὑπὲρ ἐκεῖνα σώζεται, ἐνδύματα γάμων τὰς ψυχὰς λαβόντα Clem.*exc.Thdot.*61(p.127.23; M.9.689A); κατὰ τάγματα τῶν ἀνισταμένων ἔσονται ἀναπαύσεις ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ θεοῦ Or.*hom.8.6 in Jer.*(p.61.2; M.13.344B); of sinners ἀναστήσονται δὲ καὶ οἱ ἁμαρτωλοί, ἀλλ' οὐκ ἔσονται ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῷ τάγματι τῶν δικαίων Cyr.*Ps.*1:5(M.69.720A); **4.** *rise* spiritually to new life: by love, Ign.*Smyrn.*7.1; by participation in Christ, Or.*Jo.*1.37(42; p.47.25; M.14.97A); by baptism, *Const.App.*7.45.1; δεῖ σε γὰρ ἀποθανεῖν καὶ ἀ. Cyr.H.*procatech.*5; ὡς...τεθνηκότας τῷ θεῷ τοὺς ὑπ' ἀσελγείας...νενικημένους ὡς νεκροὺς πενθοῦσι, καὶ ὡς ἐκ νεκρῶν ἀναστάντας, ἐὰν ἀξιόλογον ἐνδείξωνται μεταβολήν..., ὕστερόν ποτε προσίενται Or.*Cels.*3.51(p.248.1; M.11.988C).

B. ἀνεστηκώς, *outstanding, excellent* εἴπερ ἄνθρωποι, οἱ τοσοῦτον ἀνεστηκότες τῷ μεγαλείῳ τῆς φύσεως Gr.Nyss.*mart.*2(M.46.761B); Cyr.*Ps.*1:5(M.69.720B).

ἀνιστορ-έω, 1. *record* τὸ ὑπὸ Μωυσέως...~ημένον Just.*dial.*54.1(M.6.593C); Eus.*p.e.*10.13(502A; M.21.836C); id.*h.e.*5.16.6(M.20.465B); **2.** *portray, depict*, *Mir.Geo.*7(p.91.25); ὀφείλομεν τὰς τῶν ἁγίων εἰκόνας ~ῆσαι ‡Jo.D.*Const.*2(M.95.313B); τῆς...Μαρίας τὴν τιμίαν εἰκόνα ~ησε [sc. Λοῦκας] *ib.*6(321C); **3.** *record anew* ~ησα ἣν καὶ προέγραψα Just.*dial.*78.6(M.6.660A).

ἀνιστόρητος, 1. *unrecorded*; neut. as subst., *lack of information*, ‡Just.*qu.et resp.*116(M.6.1365B); **2.** *that cannot be recorded, untold* φόνον ἀνθρώπων...ἀ. Philost.*h.e.*11.8(M.65.604A).

***ἀνισχύρως,** *invalidly*, Phot.*nomoc.*2.1(M.104.568D); *ib.*13.4(912A).

ἄνισχυς, *without strength*, Cyr.*Ag.*7(3.635E, v.l. ἀνίσχυροι A.); Melet.*nat.hom.*27(M.64.1256B, v.l. ἀνίσχυροι); Ant.Mon.*hom.*17(M.89.1481D).

***ἀνιχνευτής, ὁ,** *investigator*, Hier.*vir.ill.*(tr.Sophr.Pal.)81(p.48.11; M.*PL.*23.690A).

***ἀννάλιος,** (Lat. *annalis*) *yearly*, Justn.*cod.*1.3.45.13.

ἀννώνη (*ἀννόνη), ἡ, (Lat. *annona*); **1.** *annual donation* εἰσὶ πόλεις λαμβάνουσαι δῶρα καὶ ἀννόνας παρὰ τοῦ βασιλέως Mac.Aeg.*hom.*26.14(M.34.684B); ἦσαν δέ τινα μοναστήρια καὶ μαρτύρια λαμβάνοντα ἀ. παρὰ τῆς βασιλίσσης †Polyb.*v.Epiph.*62(M.41.104B); to a retired official, *Chron.Pasch.*p.292(M.92.729A); **2.** *annual tribute* ἀ. εἰσίν, ὡς ἂν εἴπῃ τις, βασιλεῖ κεχρεωστημέναι. ... μεγάλοι ἄνθρωποι... οὐ μόνον ἀ. παρέχουσι τῷ βασιλεῖ ἀλλὰ καὶ δῶρα προσφέρουσιν αὐτῷ Dor.*doct.*1.10(M.88.1629A); **3.** *provisions*, Ant.Ep.*ep.*(p.71.12).

ἀνοδία, ἡ, *path that is no path*; met., of false doctrine, Clem.*str.*6.10(p.472.30; M.9.304A); Μάρκελλος...τὴν εὐθεῖαν παρεκτραπεὶς ὁδὸν ἀ. ἑαυτῷ ἐπενόησεν Eus.*Marcell.*2.3(p.46.10; M.24.801C); διαπλανᾶται ταῖς πολυοδίαις, μᾶλλον δὲ ταῖς ἀ., ἡ βλασφημία Gr.Nyss.*Eun.*10(2 p.236.22; M.45.837D).

ἄνοδος, ἡ, I. *ascension, ascent*;

A. of Christ; **1.** in gen., Just.*dial.*82.1(M.6.669B); Eus.*e.th.*3.5(p.161.16; M.24.1009A); Ath.*exp.Ps.*67:25(M.27.300C); *Symb.Ant.*(345)1(p.252.2; M.26.728C); **2.** foreshadowed in OT; exeg. Ps.143:3, 5 and Ps.17:10f. δι' ὧν τὰ τῆς ἀ., ἣν ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς ἐποιήσατο, θεσπίζει. ... κάθοδον χρὴ νοεῖν καὶ ἄ. τοῦ θεοῦ λόγου οὐ τοπικῶς μεταβάσεις ποιουμένου, τροπικῶς δὲ τὰς τοιάσδε οἰκονομίας αὐτοῦ τοῦτον τῆς γραφῆς ἀποκαλούσης τὸν τρόπον Eus.*d.e.*6.9(p.259.15f.; M.22.425D); by entrance of high priest into Holy of Holies, Bas.Sel.*ascens.*4(M.28.1097D); through Jacob's ladder, representing BMV, Thdr.Stud.*or.*5.4(M.99.725B); Gnost., of Adamas, exeg. Ps.23:7,9 περὶ δὲ τῆς ἀ. αὐτοῦ τουτέστι τῆς ἀναγεννήσεως Hipp.*haer.*5.8(p.92.15; M.16.3143C); **3.** function of angel explained διὰ τοῦτο ἕστηκεν ὁ ἄγγελος τὴν ἀπὸ τῆς ἀ. γινομένην λύπην διὰ τῆς ἐπανόδου πάλιν παραμυθούμενος Chrys.*ascens.*5(2.454D).

B. of Christians' ascent into heaven; **1.** made possible by Christ's Ascension εὐφημία τῇ ἀ. σου τῇ ἐπὶ τοὺς οὐρανούς· δι' αὐτῆς γὰρ ἡμῖν ὑπέδειξας τὴν ἄ. τοῦ ὕψους *A.Thom.*A 80(p.196.6f.); ὁ κύριος...ὁδοποιήσῃ ἡμῖν τὴν εἰς οὐρανοὺς ἄ. Ath.*inc.*25.6(M.25.140B); †Ath.*exp.fid.*1(M.25.201C); and descent, Ath.*inc.et c.Ar.*5(M.26.992B); **2.** presided over by special angels τοῖς ἐφεστῶσι τῇ ἀ. ἀγγέλοις Clem.*str.*4.18(p.299.19; M.8.1325A); in Celsus' opinion by various monsters, attributing Ophite ideas to orthodox οὐκ εἶδέ γε ὅτι οὐδεὶς τῶν τὸν λεοντοειδῆ...νομιζόντων εἶναι θυρωροὺς τῆς ἀ. ἕως θανάτου ἵσταται Or.*Cels.*7.40(p.191.11; M.11.1480A).

C. of ascent in various scriptural contexts, ref. Babel τὴν τοῦ πύργου ποίησιν...δι' ἧς οἱ τὸ τηνικαῦτα ἄνδρες τὴν εἰς οὐρανὸν ἄ. δύνασθαι κατασκευάζειν ἑαυτοῖς ᾤοντο ‡Just.*coh.Gr.*28(M.6.293C); exeg. Ps.46:2ff. τί ἕτερον βούλεται σημαίνειν ἡ διὰ τούτων δηλουμένη κυρίου τοῦ θεοῦ ἄ. ἢ τὴν πρὸς τῆς ἀ. κάθοδον αὐτοῦ; Eus.*d.e.*6.2(p.253.5; M.22.416B); of ascent of angels on Jacob's ladder, Gr.Naz.*or.*28.18(p.49.2; M.36.49B); Christ's ascent to Jerusalem τὴν ⟨εἰς⟩ Ἱεροσόλυμα ἄ. σημαίνειν τὴν ἀπὸ τῶν ὑλικῶν εἰς τὸν ψυχικὸν τόπον τυγχάνοντα εἰκόνα...ἀνάβασιν τοῦ κυρίου Heracleon ap.Or.*Jo.*10.33(19; p.206.26; M.14.365C).

D. of spiritual ascent of soul; **1.** in gen. ἀποστεροῦντας τὸν ἄνθρωπον τῆς εἰς θεὸν ἀ. Iren.*haer.*3.19.2(M.7.939A); Or.*Jo.*10.40(24; p.218.7; M.14.385C) cit. s. αἴσθησις; Synes.*Dion* 9(p.257.10; M.66.1137C); χειραγωγεῖ δὲ ἡμᾶς πρὸς τὴν ἄ. χάρις Μωσαϊκῆς γλώττης ἐπιβαίνουσα προφητική Bas.Sel.*or.*1.2(M.85.29A); Jo.Clim.*scal.*30(M.88.1160C); **2.** through virtue σπευδῶν πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος ἄ., οὐκ ἀποχῇ κακῶν μόνον δικαιωθείς, πρὸς δὲ καὶ τῇ κυριακῇ τελειωθεὶς εὐποιΐᾳ Clem.*str.*4.6(p.261.6; M.8.1241A); ἐν τοσαύταις ἀ. ὑψωθεῖσα δι' ἀγάπης πρὸς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ μετουσίαν ἡ κεκαθαρμένη ψυχή Gr.Nyss.*hom.5 in Cant.*(M.44.857D); *ib.*(876B) cit. s. ἀνάβασις; signified by cleansing of garments of Moses before ascent of Sinai, id.*v.Mos.*(M.44.373C); **3.** demons' endeavour to prevent it πνεύματα ἐχθρὰ...κωλύοντα τὴν τῆς ψυχῆς ἄ. καὶ δι' ἀρετῆς πορείαν Or.*Cels.*7.3(p.155.10; M.11.1424C); δαίμονες...θέλοντες ἐμποδίζειν ἡμᾶς τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀ. Ath.*v.Anton.*22(M.26.876B); frustrated by Christ, id.*ep.fest.*22(p.295.20; M.26.1433A); **4.** several degrees ὅσην ὁρῶμεν τῆς εἰς τὸ ὕψος ἀ. τὴν προκοπὴν ἐπὶ τῆς ψυχῆς γινομένην. πρώτη ἄ., τὸ πρὸς τὴν καθαιρετικὴν τῆς Αἰγυπτίας δυνάμεως ἵππον ὁμοιωθῆναι.

δευτέρα ἄ., τὸ πλησίον αὐτὴν γενέσθαι...τρίτη τοίνυν ἄ. τὸ μηκέτι πλησίον, ἀλλ' ἀδελφὴν τοῦ δεσπότου ὀνομασθῆναι Gr.Nyss.*hom.4 in Cant.*(M.44.841B); *ib.*6(888Cf.); **5.** in negative theology τὴν διὰ τῶν ἀποφάσεων ἄ. προτετιμήκασιν Dion.Ar.*d.n.*13.3(M.3.981B); κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀ. συστέλλεται, καὶ μετὰ πᾶσαν ἄ. ὅλος ἄφωνος ἔσται id. *myst.*3(M.3.1033C).

II. *raid, invasion* τῶν τε περὶ τὸν Γὼγ τὴν ἄ. Thdr.Mops.*Joel.*3:1–3(M.66.233C).

***ἀνόδως,** *without method* οἱ ἀ. καὶ ἀμέτρως ἐνατενίζοντες τῷ ἡλίῳ βλάπτονται τὰς ὄψεις *cat.Rom.*7:18(p.111.23).

ἀνοησία, ἡ, 1. *want of understanding,* Adam.*dial.*1.27(p.56.5; M.11.1757C); Epiph.*haer.*57.8(p.354.1; M.41.1008A); Dion.Ar.*e.h.*3.3.7(M.3.433D); **2.** *state of being beyond intelligence*; **a.** of God νοῦς ἀνόητος καὶ λόγος ἄρρητος· ἀλογία καὶ ἀ. καὶ ἀνωνυμία id.*d.n.*1.1(M.3.588B); **b.** in contemplation, beyond ratiocination, Max.*schol. myst.*1.1(M.4.417A) cit. s. ἀνενεργησία.

***ἀνοητ-έω,** *be witless,* perh. coined from Noëtus οὗτος [sc. Νόητος]...καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦς ~οῦντες Epiph.*haer.*57.6(p.351.21; M.41.1004D); *ib.*52.1(p.312.1, v.l. ἀνοηταίνει M.41.956A).

ἀνόητος, 1. *beyond the power of thought*; of deity ἀγνοοῦμεν δὲ τὴν ὑπερούσιον αὐτῆς καὶ ἀ. καὶ ἄρρητον ἀοριστίαν Dion.Ar.*c.h.*2.3(M.3.141A); ἀ. φησιν οὐ τὸ ἠλίθιον ἀλλὰ τὸ μὴ νοούμενον ὑπό τινος· ἀόριστος δὲ ὁ θεός Max.*schol.*ad loc.(M.4.40D); **2.** *without a human mind*; of Christ acc. Apoll., ‡Ath.*Apoll.*1.2(M.26.1096B) cit. s. ἁμαρτία; denied πῶς δ' ἂν λέγοιτο ἄψυχον ἢ ἀ. τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ; ταραχὴ γὰρ καὶ λύπη καὶ ἀδημονία οὔτε σαρκὸς ἀψύχου οὔτε ψυχῆς ἀ. οὔτε θεότητος ἀτρέπτου οὔτε δοκήσεως ἔνδειξις Gr.Thaum.*fid.cap.*2(p.149.17; M.10.1133B); οὐ σῶμα ἄψυχον, οὐδ' ἀναίσθητον, οὐδ' ἀ. εἶχεν ὁ σωτήρ. οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἦν...ἀ. εἶναι τὸ σῶμα, οὐδὲ σώματος μόνου, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ σωτηρία γέγονεν Ath.*tom.*7(M.26.804B); ἡ γὰρ ἀ. σὰρξ πάσης ἠλλοτρίωται κατὰ φύσιν θελήσεως, εἴπερ οὐδέν ἐστι θέλησις ἢ νοῦς περί τι κινούμενος ‡Ath.*serm.fid.*fr.2(M.26.1292D); ref. Lc.22:15 ἐπιθυμία δὲ ἐκ θεότητος οὐ γίνεται, οὐδὲ ἐκ σαρκὸς μονωτάτης οὐδὲ ἐκ ψυχῆς ἀ., ἀλλ' ἐκ τελείας ἐνανθρωπήσεως ...παντὸς οὗτινος τοῦ ἐν ἀνθρώπῳ τυγχάνοντος Epiph.*haer.*77.27(p.439.26; M.42.680C).

ἀνοήτως, *without intelligence*; ref. God acc. Basilides, Hipp.*haer.*7.21(p.197.1; M.16.3303B) cit. s. ἀθελήτως.

ἀνόθευτος, *pure, genuine*; **1.** in gen. οὔπω γεγόναμεν...ἀ. εἰκὼν θεϊκή Mac.Aeg.*hom.*25.5(M.34.669D); τὴν τοῦ νόμου βούλησιν...ἀ. διερμηνεύειν Cyr.*Is.*1.1(2.26C); id.*Lc.*9:46(*TU* p.88.36; ἀνώθευτον M.72.660D); Dion.Ar.*d.n.*13.4(M.3.984A); of human nature before Fall, ‡Caes.Naz.*dial.*123(M.38.1016); of writings, *genuine,* Areth.*Apoc.*1(M.106.500A); **2.** of Son, ref. Jo.6:27 ἡ σφραγὶς ὡς καὶ ὁ χαρακτὴρ τὸ ὅμοιον καὶ ἀ. σημαίνει Didym.*Trin.*1.16(M.39.336B); ἐξ ἧς [sc. BMV] Χριστὸς ἀ. ἐξ ἀσπορίας στολὴν περιεβάλετο Thdr.Stud.*nativ. BMV* 7(M.96.692C).

***ἀνοθεύτως,** *without contamination,* Bas.*fid.*1(2.223E; M.31.677A); ref. translators of LXX μὴ συνδοιάσαι μετ' ἀλλήλων ἀλλ' ἀ. ἑρμηνεῦσαι Epiph.*mens.*3(M.43.241C); of Christians, *sincerely* ἀ. τρέχοντα ἐπὶ τὴν ἀρέσκειαν τοῦ δεσπότου Nil.*epp.*4.22(M.79.560D).

ἄνοια, ἡ, *folly*; *distress of mind, despair*; of Job, Didym.*Job* 1:19(M.39.1128D).

***ἀνοιγή, ἡ,** *opening, spreading out,* ‡Chrys.*hom.3.6 in Pss.77–107*(5.660E).

ἄνοιγμα, τό, *opening, Tr.Phil.*4(p.162.35); Proc.G.*Gen.*6:16(M.87.276C).

ἀνοίγ-νυμι (ἀνοίγ-ω), *open*; **1.** lit.; **a.** in gen. προσευχομένου δέ μου ἠνοίγη ὁ οὐρανός Herm.*vis.*1.1.4; ἀ. ἡ γῆ τὸ στόμα *A.Phil.*26(p.14.14); **b.** *open* a church, when after its consecration it is pronounced to be a place of prayer, Thphn.*chron.*p.193(M.108.501A); **c.** of God (Marcosian) ἠνοιχέναι τὸ στόμα...καὶ προενέγκασθαι λόγον Iren.*haer.*1.15.5(M.7.625A); of Christ οὐκ ἐδύνατο ἀ. τὸν τάφον, ἀλλ' ἐδεήθη ἄλλου ἀποκινήσαντος τὴν πέτραν Cels.ap.Or.*Cels.*5.52(p.56.12; M.11.1261D); κωφῶν τὴν ἀκοὴν ἤνοιξε...τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ~οντα Ath.*inc.*18.4(M.25.128B); **2.** met. ὦτα...τοῖς πρὸς ἡδονὴν ἀνεῳγότα Clem.*str.*7.10(p.69.26; M.9.536C); Hipp.*haer.*4.24(p.52.28; M.16.3087B); of heart ἠνεῴχθησαν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς καρδίας *1Clem.*36.2; Herm.*vis.*4.2.4; Or.*Cels.*6.67(p.137.15; M.11.1400C); of a way for spiritual blessings τότε ἀνοίξω τὰ ταμεῖα τῆς εὐλογίας ...ἐν τῷ οὐρανῷ *Apoc.En.*11.1(p.34.13); εὐδόκησον ἀ. μοι θύραν τῆς μετανοίας Ephr.3.483B; Thdt.*Is.*64:8(p.251.5; 2.392); of heaven, Cyr.H.*catech.*19.9 cit. s. ἀνατολή; ref. Ac.10:4 τοὺς οὐρανοὺς ἀ. [sc. ἡ ἐλεημοσύνη] Chrys.*hom.50.4 in Mt.*(7.519D); of OT prophecies, *explain, open meaning of,* Hipp.*Dan.*4.33.6(M.10.656A).

ἀνοίκειος, *incongruous, inconsistent* λέγειν ὡς ἦν ποτε καιρός, ὅτε τοῖς κακοῖς ἔχαιρεν ὁ θεός...ἀ. τῆς φύσεως αὐτοῦ Meth.*arbitr.*3(p.153.13; M.18.248A); δίκαιόν ἐστιν ἀκούοντας τὸ 'ἔκτισε' καὶ τὸ 'δοῦλος' καὶ τὸ 'πέπονθε' μὴ τῇ θεότητι λογίζεσθαι, ἀ. γάρ Ath.*decr.*14(p.12.21; M.25.'448'(440)C); of Son acc. Eunomius, Bas.*Eun.*2.6(1.242C; M.29.584A) cit. s. ξένος; of a slanderer, as ἀ. μέλος [sc. τῇ ἐκκλησίᾳ] *Const.App.*2.43.4.

ἀνοικειότης, ἡ, *lack of intimacy,* cf. ἀνοίκειος *LS,* Synes.*ep.*53(M.66.1380D); *ib.*84(1453C).

ἀνοικίζομαι, *migrate inland*; met., pass. c. genit., *be removed from, be above* or *beyond* νοῦ παντὸς ἀνῴκισται, πῶς παρθένος... ἔτεκεν μείνασα...παρθένος Didym.*Trin.*3.2(M.39.793C); τῶν γηΐνων πραγμάτων ἀνῴκισται λίαν Cyr.*Is.*3.1(2.353B); Dion.Ar.*c.h.*7.1(M.3.205D); perf. ptcpl. pass. as adj., *exalted, sublime,* Cyr.*ador.*12(1.439B); *ib.*1(8D); ἀνῳκισμένην...ζωήν, καὶ οὐ βάσιμον τοῖς πολλοῖς id.*Ps.*46:9(M.69.1057C).

ἀνοικοδομέω, *build up*; met. ἀγάλμασι καὶ σκιαγραφίαις ἀ. τὴν σκαιότητα τοῦ ἔθους Clem.*prot.*1(p.4.27; M.8.56B).

***ἀνοικοδόμημα, τό,** *building,* met. χρὴ...ἐρειπωθῆναι τὰ τῆς κακίας ἀ. Gr.Nyss.*hom.6.3 in Eccl.*(M.44.708A).

ἀνοικοδόμησις, ἡ, *rebuilding,* Leont.N.*v.Jo.Eleem.*20(p.37.16).

***ἀνοικοδόμητος,** *not built, Orac.Sib.*5.409.

ἀνοικονόμητος, *unprovided for, Hom.Clem.2.23*; *badly managed, uneconomical* ἀ. ἡ διοίκησις Ast.Am.*hom.*5(M.40.232D).

***ἀνοικονομήτως,** *without good management, uneconomically,* Chrys.*hom.48.3 in Ac.*(9.363A).

***ἀνοικτόκλειστος,** *shut but ready to open,* Geo.Pis.*hex.*1745(M.92.1569A).

ἀνοικτός, *open, A.Paul.et Thecl.*23(p.251.4); of veil in liturgy, *unfolded, spread out,* cf.*Lit.Chrys.*(p.383.5).

***ἀνοινία, ἡ,** *abstinence from wine,* Eus.*l.C.*17(p.255.19; M.20.1431C).

ἄνοιξις, ἡ, *opening* of prison, hence of resurrection, ‡Chrys.*hom. suppl.*8(M.64.480A).

***ἄνοιστρος,** *unexciting,* Gr.Naz.*carm.*2.1.88.88(M.37.1438A).

***ἀνολβίζω,** *pronounce happy,* †Apoll.*met.Ps.*143:15(M.33.1529B).

ἀνόλεθρος, *deathless,* Jo.D.*f.o.*1.8(M.94.808B).

***ἀνολιγώρως,** *not carelessly,* Dan.Raith.*v.Jo.Clim.*(M.88.600A).

***ἀνολίσθητος,** *not slipping,* Gr.Nyss.*Eun.*4(2 p.54.27, v.l. οὐκ ἂν ὀλίσθοιμεν M.45.625A).

***ἀνολισθήτως,** *without slipping,* Gr.Nyss.*hom.15 in Cant.*(M.44.1105A).

***ἀνόλιστος,** *free from slipping,* hence *faultless,* Gr.Naz.*carm.*1.2.2.368(M.37.607A).

***ἀνομαλέω,** *be thrown off balance, upset,* Sophr.H.*mir.Cyr.et Jo.*8(M.87.3440B).

***ἀνομβρητικός,** *shedding forth,* Epiph.*haer.*76.25(p.372.21; M.42.564B).

***ἀνομβρ-όω,** *gush forth*; met. ὁ θεοῦ λόγος ἄνωθεν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ὡς ἐξ ἀενάου καὶ ἀπείρου πηγῆς ~ῶν Eus.*l.C.*12(p.230.4; M.20.1388A); pass., *be poured forth* πηγαὶ σωτηρίου λόγοι εἰσὶν εὐαγγελικοί, ἐξ ἁγίου πνεύματος ἀνωμβρωμένοι id.*Is.*12:3(M.24.184A); *be watered, refreshed,* Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3196C).

ἀνομ-έω, *transgress, break the law* τὸν οἶκόν σου τὸν ~ήσαντα εἰς τὸν κύριον Herm.*vis.*1.3.1; Meth.*symp.*10.2(p.123.23; M.18.196A); Marc.Er.*opusc.*3.12(M.65.984B).

ἀνόμημα, τό, *that which is unlawful,* esp. of heret. opinions κατάβαλε τὸ εὔηθες τοῦτο ἀ. ... καὶ τὰ κακὰ πρὸς ἀπιστίαν τῶν ἀνοήτων ἐξᾴδων Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.19.15(M.85.1348D); Σαβελλιανῶν τὸ ἀ. Sophr.H.*ep.syn.*(M.87.3153B).

ἀνομία, ἡ, 1. *lawless act, transgression* αἱ ἀ. ... τῶν δούλων τοῦ θεοῦ Herm.*sim.*5.5.3; ἀ. γὰρ ὄντως μεγάλη τὸ ἀθετεῖν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ Cosm.Ind.*top.*2(M.88.128C); of heresy, *unlawful opinion* ὁ πονηρὸς...Ἄρειον ἡμῖν ἀνομίας ἐργαστήριον κατεστήσατο Const.ap.Gel.Cyz.*h.e.*3.19.12(M.85.1348C); οἱ πρώην ὑπολαμβάνοντες ἀ., ὅτι ὅμοιός ἐστιν [sc. ὁ Χριστός] ἡμῖν Leont.H.*Nest.*1.19(M.86.1484D); **2.** τὸ ἐν ἀνομίαις συλληφθῆναι ἀσύγκριτον ἔχει τὸ διάφορον *ib.*(1477A), f.l. for ἀνομοίοις.

ἀνομίλητος, *having no communion with others*; in pass. sense, *free from contact with,* Mac.Aeg.*libert.ment.*4(M.34.937C).

ἀνόμματος, *blind, sightless*; met. ὅταν ἡ ψυχὴ...ταῖς τοῦ ἀπροσίτου φωτὸς ἀκτῖσιν ἐπιβάλλῃ ταῖς ἀ. ἐπιβολαῖς Dion.Ar.*d.n.*4.11(M.3.708D); ψυχὴ...ἀπολαύουσα τῶν θείων μαρμαρυγῶν...ταῖς ἀ. τοῦ νοῦ καταστάσεσιν Max.*schol.*ad loc.(M.4.264B).

ἀνομογενής, *of different kind,* Leont.H.*Nest.*1.52(M.86.1521C).

***ἀνομοιητής, ὁ,** *Anomoean,* member of extreme Arian sect (Eunomians), ‡Jo.D.*Artem.*70(p.107.33; M.96.1317D).

ἀνομοιογενής, *unlike in kind*, Ath.*syn*.50(p.274.14; M.26.781C); Proc.G.*Gen*.6:16(M.87.273B).

***ἀνομοιογλωσσία, ἡ**, *dissimilarity of language*, ‡Eust.*hex*.(M.18.753C).

ἀνομοιοειδής, *heterogeneous*, Leont.H.*Nest*.1.10(M.86.1440C); *ib*.3.4(1609D).

ἀνομοιομερής, *consisting of unlike parts, not homogeneous* *τὰ ὀνόματα ταῦτα* [sc. *ἀόρατον, ἄφθαρτον*...]...*εἰς τὴν οὐσίαν ἅπαντα φέροντες*...*οὐχὶ μόνον σύνθετον ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνομοιομερῶν αὐτὸν συγκείμενον ἀποδείξομεν* Bas.*Eun*.2.29(1.266C; M.29.640C); Leont.H.*Nest*.1.1(M.86.1404A); *Disp.Phot*.2(M.88.541A).

ἀνομοιοούσιος, v. *ἀνομοιούσιος*.

ἀνόμοιος, *unlike, dissimilar*;

A. in gen. *θεοὶ*...*ὅτι ἀγένητοι, οὐχ ὅμοιοι· τὰ μὲν γὰρ γενητὰ ὅμοια τοῖς παραδείγμασιν, τὰ δὲ ἀγένητα ἀ.* Athenag.*leg*.8.1(M.6.905A); *πᾶν γὰρ τὸ κτιστὸν ἀ. τυγχάνει τῷ κεκτικότι, κἄν τε κατὰ χάριν ἀφομοιοῖτο* Epiph.*haer*.76.3(p.344.1; M.42.521A).

B. theol.; **1.** of God, acc. pagans *εἰ γὰρ ἐκ μερῶν συνέστηκε, πάντως αὐτὸς ἑαυτοῦ ἀ. φανήσεται, καὶ ἐξ ἀνομοίων ἔχων τὴν συμπλήρωσιν* Ath.*gent*.28(M.25.56C); in a true sense *θεολογία τὸ ἀ. αὐτὸν εἶναι πρεσβεύει καὶ τοῖς πᾶσιν ἀσύντακτον ὡς καὶ πάντων ἕτερον*... *καίτοι οὐκ ἐναντίος ὁ λόγος τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμοιότητι· τὰ γὰρ αὐτὰ καὶ ὅμοια θεῷ καὶ ἀ.· τὸ μὲν κατὰ τὴν ἐνδεχομένην τοῦ ἀμιμήτου μίμησιν, τὸ δὲ κατὰ τὸ ἀποδέον τῶν αἰτιατῶν τοῦ αἰτίου καὶ μέτροις ἀπείροις καὶ ἀσυγκρίτοις ἀπολιμπανόμενον* Dion.Ar.*d.n*.9.7(M.3.916A); **2.** heret., of Persons in Trin., Arian *μεμερισμέναι τῇ φύσει, καὶ ἀπεξενωμέναι, καὶ ἀπεσχοινισμέναι, καὶ ἀλλότριοι, καὶ ἀμέτοχοί εἰσιν ἀλλήλων αἱ οὐσίαι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ*...*ἀ.* ... *ἀλλήλων* Ath.*Ar*.1.6(M.26.24B); esp. of Word in rel. to Father *πάντων ξένων καὶ ἀ. ὄντων τοῦ θεοῦ κατ' οὐσίαν, οὕτω καὶ ὁ λόγος ἀλλότριος μὲν καὶ ἀ. κατὰ πάντα τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας καὶ ἰδιότητός ἐστι* Ar.*Thal.fr*.10.*ib*.(24A); *φασί*...*κτίσμα*... *ἐστι καὶ ποίημα ὁ λόγος καὶ ξένος καὶ ἀ. κατ' οὐσίαν τοῦ πατρός* Ath.*decr*.6(p.5.26; M.25.'433'(425A)A); asserted by Eunomius *τὴν ἀγεννησίαν οὐσίαν εἶναι τοῦ θεοῦ*·...*ἀ. εἶναι κατ' αὐτὴν τὴν οὐσίαν τὸν μονογενῆ υἱὸν τῷ πατρί* Bas.*Eun*.1.6(1.216C('D'); M.29.521A); *ἀ. βουλόμενος*...*τὸν υἱὸν*...*ἐπιδεῖξαι, τὸ μὲν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ὄνομα σιωπᾷ, ἁπλῶς δὲ περὶ ἀγεννήτου καὶ γεννητοῦ διαλέγεται* *ib*.1.16(228C; M.548D); *οὐ μόνον τῇ τοῦ γεννητοῦ πρὸς τὸ ἀγέννητον διαστολῇ, ἀλλὰ καὶ τῇ τοῦ παθητοῦ πρὸς τὸ ἀπαθὲς ἀντιθέσει τὸ κατ' οὐσίαν ἀ. ἀποδεικνύειν σπουδάζουσι* Gr.Nyss.*Eun*.6(2 p.128.5; M.45.712A); asserted by Aëtius, ref. Heb.2:10 *ἀ. δὲ τῷ ἐξ οὗ τὸ δι' οὗ, ἀ. ἄρα καὶ τῷ πατρὶ ὁ υἱός* Bas.*Spir*.4(3.4C; M.32.73B); Thdt.*haer*.4.3(4.354); v. *ἀλλότριος*; teaching anathematized, CAnc.(358)*anath*.3,5(p.281.12,19; M.42.421B); apparently denied at Council of Seleucia *λέγεται καινοτομεῖσθαι ὑπό τινων τὸ ἀ. υἱοῦ πρὸς πατέρα*...*τὸ ἀ. ἀναθεματίζομεν* CSel.*ep*.(p.298.23; M.42.452A); but true position exposed *πῶς*...*γράφετε 'ἐκβάλλομεν τὸ ὁμοούσιον'; *...*πῶς ἀναθεματίζετε τοὺς ἀ. εἶναι λέγοντας τὸν υἱόν; εἰ γὰρ οὐχ ὅμοιος κατ' οὐσίαν, πάντως ἀ. ἐστι*...*ποίᾳ μηχανῇ τὸ ἀ. ὅμοιον λέγετε καὶ τὸ ὅμοιον ἀ. φρονεῖτε;* Ath.*syn*.38(p.264.27; M.26.760C); *εἰ*... *ἕτερόν τινα τρόπον θεότητος ἔχειν τὸν υἱὸν καὶ μὴ εἰκόνα*...*τοῦ πατρὸς εἶναι*...*ἔστω ἀ.* *ib*.52(p.275.30; 785B); and finally admitted *οἱ περὶ Ἀκάκιον*...*ἀναφανδὸν λέγοντες ὅτι κατὰ πάντα ἀ. ὁ υἱὸς τῷ πατρί, οὐ μόνον κατὰ τὴν οὐσίαν ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ βούλησιν* Socr.*h.e*.2.45.10(M.67.360C); **3.** denied by orthodox *μία ἡ φύσις· οὐ γὰρ ἀ. τὸ γέννημα τοῦ γεννήσαντος· εἰκὼν γάρ ἐστιν αὐτοῦ* Ath.*Ar*.3.4(M.26.328C); id.*ep.Serap*.1.20(M.26.577A); *ib*.1.30(597B); ref. Gen.1:27, Bas.*hex*.9.6(1.88D; M.29.208B); *μήτε εἰς τρεῖς ἢ ξένας καὶ ἀ. οὐσίας*...*διαιρεθέντα* Gr.Naz.*or*.20.6(M.35.1072B); *εἰ ἀ. κατὰ τὴν φύσιν τῷ πατρὶ ὁ υἱός, πῶς μίαν κατασκευάζει τῶν διαφόρων φύσεων τὴν εἰκόνα;* Gr.Nyss.*hom.opif*.6.3(M.44.140B); *οὔτε ὅμοιον οὔτε ἀ. λέγομεν τὸν υἱὸν τῷ πατρί*... *ὅμοιον καὶ ἀ. κατὰ τὰς ποιότητας λέγεται· ποιότητος δὲ τὸ θεῖον ἐλεύθερον* Evagr.Pont.*ep*.3(M.32.249B); **4.** of Christ's divinity in rel. to man *τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ δύναμιν καὶ τὸ πρὸς ἡμᾶς ἀ. τῆς φύσεως διηγεῖται ἡ γραφή* Ath.*inc*.34.3(M.25.156A); *ἡμῶν μὲν οὖν ἀ. ἐστιν ὁ λόγος, τοῦ δὲ πατρὸς ὅμοιος* id.*Ar*.3.20(M.26.365A).

C. as name of those who assert unlikeness of Son to Father, *Anomoean*, Ath.*syn*.31(p.260.20; M.26.749A); CAnt.(363)*ep*.ap.Socr.*h.e*.3.25.15(M.67.453B); *ἡ πᾶσα μαχὴ*...*τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πρὸς τοὺς ἀ. ἐστὶ περὶ τοῦ δεῖν ἢ κτιστὸν νοεῖν τὸν υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα* ...*ἢ τῆς ἀκτίστου φύσεως* Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.85.14; M.45.317A); Epiph.*haer*.76.1(p.340.15; M.42.516B); Philost.*h.e*.9.13(M.65.577B) etc.; neut. as subst., *doctrine of Anomoeans* *ταυτησὶ τῆς*...*ἀσεβείας, τῆς κατὰ τὸ ἀ., λέγω* Bas.*ep*.9.2(3.90C; M.32.268D); Gr.Nyss.*Eun*.3(2 p.35.21; M.45.601C); *τὴν τοῦ ἀ. δόξαν* Socr.*h.e*.2.20.9(M.67.257A).

ἀνομοιότης, ἡ, *unlikeness, dissimilarity*; **1.** in gen. *ἡμέτερον μὲν ὄντως ἐστὶ κακὸν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἀ. τε καὶ ἄγνοια* Meth.*Porph*.5(p.507.13); *τὸ θεοπρεπὲς κάλλος*...*ἀμιγές ἐστι καθόλου πάσης ἀ.* Dion.Ar.*c.h*.3.1(M.3.164D); **2.** of Son to Father, acc. Eunomians *εἰ γὰρ ἀσύγκριτος ὁ πατήρ, πόθεν λαβὼν τῆς ἀ. τοῦ υἱοῦ τὰς ἀποδείξεις παρέξεται;* Bas.*Eun*.1.27(1.238A; M.29.572B); *τὴν μὲν ὕπαρξιν συγχωροῦσι, καὶ ἴδιον εἶναι πρόσωπον υἱοῦ, καὶ ἴδιον πατρὸς συντίθενται· ἀ. δὲ τῆς φύσεως παρεισάγουσι* id.*hom*.24.2(2.190C; M.31.601B); *ὁ ἑτεροούσιον λέγων τὸν γεγεννημένον πρὸς τὸν γεννήσαντα, δύο καὶ οὗτος λέγει θεούς, διὰ τὴν τῆς οὐσίας ἀ. τὸ πολύθεον παρεισάγων* *ib*.24.4(192B; M.605C); Cyr.*thes*.12(5^1.111E); hence of doctrine of Anomoeans *τὸ ἄθεον τῆς ἀ. δόγμα* Bas.*ep*.212.2(3.319B; M.32.781B); *ὁ τῆς ἀ. λόγος αὐτῶν* Gr.Nyss.*Eun*.1(1 p.202.29; M.45.449C).

***ἀνομοιουσιαστής, ὁ**, *Anomoean*, Didym.(‡Bas.)*Eun*.5(1.313B; M.29.752A).

***ἀνομοιούσιος, ἀνομοιοούσιος**, *of unlike substance* *εὐλαβητέον γὰρ μὴ τὰ τοῦ πατρὸς ἴδια μεταφέροντες ἐπὶ τὸ ἀνομοιοούσιον αὐτῷ καὶ ἐν ἀνομοιογενεῖ καὶ ἀλλοτριοουσίῳ χαρακτηρίζοντες τὴν τοῦ πατρὸς θεότητα, ξένην*...*ἄλλην εἰσάξωμεν οὐσίαν* Ath.*syn*.50(p.274.14; M.26.781C); *ἡ*...*ὀρθὴ*...*ἔννοια*...*μὴ τὸ ἀ. ἐπινοήσασα υἱοῦ πρὸς πατέρα* Epiph.*haer*.76.30(p.379.24; M.42.577C); Cyr.*thes*.10(5^1.76E); Leont.H.*Nest*.2.5(M.86.1541B).

ἀνομοίως, *differently*; ref. God, acc. implications of Marcellus' view *ὁ θεὸς ἔσται ἑαυτῷ ἀνόμοιος, πάλαι μὲν ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸν λόγον καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τοῦ παντὸς ἀποληψόμενος αὐτὸν*...*ἐν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἀ. κείμενος* Eus.*Marcell*.2.9(p.108.26; M.24.916D); acc. Anomoeans *τὰ ἀ. προφερόμενα καὶ κατὰ τὴν φύσιν ἀ. ἔχειν* Gr.Nyss.*Eun*.7(2 p.157.1; M.45.745A).

ἀνομολογέω, *admit, acknowledge*, Clem.*ecl*.32(p.146.27; M.9.716A); id.*str*.6.15(p.493.18; M.9.345B); *συνοδικαῖς ψήφοις ἀ.* ... *ὁμοούσιον τῷ πατρὶ τὸν υἱόν* Philost.*h.e*.1.7(M.65.464C); of writings, *acknowledge as genuine*, Clem.*q.d.s*.5(p.163.14; *ὁμολογουμένως* M.9.609B); *τοῦ Κλήμεντος ἐν τῇ* [sc. *ἐπιστολῇ*] *ἀνωμολογημένῃ παρὰ πᾶσιν* Eus.*h.e*.3.38.1(M.20.293C).

ἀνομολογούμενος, **1.** *inconsistent* *τὸ τῆς κακίας* [sc. *τῶν Φαρισαίων*] *ἀ. καὶ τυφλόν*...*τῷ τοσαῦτα σημεῖα πεποιηκότι ἐπιβουλεῦσαι, ὡς μηδὲν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἐπιβουλεύεσθαι δυναμένῳ* Or.*Jo*.28.12(11; p.403.7; M.14.704C); **2.** *not admitted*, Clem.*str*.5.5(p.346.13; M.9.56A).

ἀνομοούσιος, *of different essence*, Ptol.*ep*.ap.Epiph.*haer*.33.7(p.457.12; M.41.568B); *πᾶσα σύνθεσις ἡ καθ' ὑπόστασιν ἐξ ἀνομοουσίων* Leont.H.*Nest*.1.26(M.86.1493A).

***ἀνομοφυής**, *of different nature*, Leont.H.*Nest*.1.26(M.86.1493A).

***ἀνομοφυΐα, ἡ**, *difference of natures* *ἐκ τῆς ἀ. καθ' ὑπόστασιν ὑποπτευτέαν εἶναι τὴν ἕνωσιν τοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκός* Leont.H.*Nest*.1.26(M.86.1493A).

***ἀνονειδίστως**, *without reproach*, Herm.*sim*.9.24.2.

***ἀνόνη, ἡ**, = *ἀννώνη*, †Gregent.*leg.Hom*.(M.86.580A).

ἀνονοέω, f.l. for *ἀνανοέω*.

ἀνονόμαστος, v. *ἀνωνόμαστος*.

ἀνόπιν, *back, backwards* *ὀκλάσαντος ἵππου καὶ ἀ. ὥσπερ ὑφιζηκότος* Cyr.*glaph.Gen*.7(1.230A); id.*Jo*.1.1(4.11A); met., of spiritual declension *Ἰσραὴλ*...*ἀ. ὥσπερ ἰὼν*...*καὶ*...*εἰδωλολατρείας ἠγαπηκὼς τὰ ἐγκλήματα* id.*glaph.Ex*.3(1.334A); *Γαλάται πρὸς τὰς τοῦ νόμου σκιὰς ἀ. ἰόντες μετὰ τὴν πίστιν* id.*Ps*.24:10(M.69.849C); *farther back, earlier* in a book *διὰ τῶν ἀ. περὶ Κύρου* id.*Is*.4.2(2.603D).

ἀνόργανος, *without bodily parts*, Ast.Soph.*hom.1 in Ps*.5(M.40.401B).

***ἀνοργάνωτος**, *shapeless* *τροχός τις, ὃν λέγουσι χερσαῖον τέρας ἀ.* Geo.Pis.*carm*.1.98.

ἀνορεκτ-έω, *have no appetite*; met., Or.*fr.in Ps*.106:17(p.93); *~οῦσαν πρὸς τὰ θεῖα τὴν*...*ψυχήν* Max.*ep*.36(M.91.629D); Sophr.H.*v.Anast*.(M.92.1701B).

ἀνόρεκτος, *without appetite*; met. *ἀ. παρέχειν τὰς ἀκοὰς τῷ*... *νόμῳ* Const.*or.s.c*.12(p.170.34; M.20.1269C).

ἀνορέκτως, *without appetite*, Clem.*str*.7.6(p.23.19; M.9.444A); *ἀ. ἔχων περὶ τὸ βρῶμα* ‡Pall.*h.mon*.28.13(p.89.7; M.34.1050D).

ἀνορεξία, ἡ, *want of desire* or *appetite* *ἡ τῶν ἀρετῶν προκοπή, ὅταν τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν ἀ. κτήσησθε* ‡Pall.*h.mon*.8.15(p.37.2; M.34.1139A); met. *ἀρχὴ ἀποστασίας*...*ἀ. λόγου, ὃν ἀεὶ πεινᾷ ἡ ψυχὴ τοῦ φιλοθέου* Pall.*ep.Laus*.(p.7.20; M.34.1002).

***ἀνορθοπεριπατητικός**, *walking upright*, ‡Ath.*def*.1.3(M.28.533C) cit. s. *ἄνθρωπος*.

ἀνορθ-όω, *restore, set straight again*; *raise up, lift up*, lit., for execution *ὁ Παπύλος προσηλωθεὶς εἰς τὸ ξύλον ἀνωρθώθη* *M.Carp*.37; met. *τὸ ταπεινὸν τῆς ψυχῆς*...*ἐξεγείρων καὶ ~ῶν μαθήμασιν* Gr.Thaum.*pan.Or*.8(p.22.6; M.10.1077B); *εὐαγγέλιον*...*θεοῦ καλεῖ ἀπὸ* τῶν προοιμίων ~ῶν τὸν ἀκροατήν Chrys.*hom.1.1 in Rom.*(9.431A); hence pass., *be erect*; acc. Satornilus not man's original position, Iren.*haer.*1.24.1(M.7.674B) cit. s. σπινθήρ; ἡ καμηλοπάρδαλις...τὸν αὐχένα...φέρει εἰς ὕψος ~ούμενον Philost.*h.e.*3.11(M.65.496C); *be exalted* εἰσὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πολλοί. εἰσὶν εἰς ὕψος ἀνωρθωμένοι Chrys. *hom.10.1 in Eph.*(11.75E).

***ἀνορθωτής, ὁ,** *one who raises up, restores*; of God, Ephr.2.161B.

ἀνόρμητος, *not setting itself in motion, without free will* ὁ μεμφόμενος τὸν ποιητὴν ὡς μὴ φυσικῶς κατασκευάσαντα ἡμᾶς ἀναμαρτήτους, οὐδὲν ἕτερον ἢ τὴν ἄλογον φύσιν τῆς λογικῆς προτιμᾷ, καὶ τὴν ἀκίνητον καὶ ἀ. τῆς προαιρετικῆς καὶ ἐμπράκτου Bas.*hom.*9.7 (2.79E; M.31.345B); of Christ, ref. Mt.26:39 ἀναφαίνεται...ἀ. αὐτοῦ ἡ εἰς ᾅδου...κάθοδος Didym.*Trin.*3.21(M.39.905B); ref. Jo.14:24,31 οὐκ ἀπροαίρετος ὢν οὐδὲ ἀ. ... ἀλλὰ δηλῶν τὴν οἰκείαν γνώμην ἡνωμένως καὶ ἀδιαστάτως τοῦ πατρὸς ἐχομένην Bas.*Spir.*20(3.17D; M.32.104B).

***ἀνόρπηκος,** *without branches*, ‡Nil.*perist.*9.7(M.79.877D).

***ἀνορυκτικός,** *for digging*, Nil.*exerc.*8(M.79.728D); Proc.G.*Dt.*23:13(M.87.933A).

ἀνόρυκτος, *not made by digging*; of Christ φρέαρ ἀ. Rom.Mel.(*AS* 1 p.1); τὴν ἀ. πηγὴν τοῦ τῆς ἀφέσεως ὕδατος Jo.D.*hom.*9.14(M.96.740D).

ἀνορύσσ-ω, 1. *dig up, uncover*; fig. ἡμᾶς...παραλαβὼν καὶ τέχνῃ ἑαυτοῦ τῇ γεωργικῇ...κατανοῶν οὐ τὰ πᾶσιν ὁρώμενα μόνον...~ων δὲ καὶ τῶν ἐνδοτάτων ἀποπειρώμενος Gr.Thaum.*pan.Or.*7(p.19.18; M.10.1073D); φιλοσόφει καὶ διατέλει τὸ ἐν ἡμῖν ἀνακεχωσμένον ὄμμα ~ων Synes.*ep.*136(M.66.1525D); met. λογισμοὺς ἀ., δι' ὧν ἀποφαίνειν ἐσπούδακεν ὡς οὐκ ἂν εἴη τρεπτὸς ὁ τοῦ θεοῦ λόγος Cyr.*apol.Thdt.*5 (p.127.1; 6^1.220E); **2.** *root out*, lit. τίς τῶν ὀνύχων ~ομένων γενναίως ἤνεγκε; Chrys.*hom.4.4 in 1Cor.*(10.29A); met. ~ονται οἱ πλείους τῶν γαστριμάργων Pall.*v.Chrys.*5(p.32.6; M.47.20).

ἀνόσιος, *profane, unholy*; *monstrous, marvellous*, of the burning bush ἀ. ἀληθῶς καὶ πέρα λόγου παντὸς τὸ δρώμενον Cyr.*glaph.Ex.*1 (1.262B).

ἀνοσιότης, ἡ, *impiety, wickedness*, Cyr.*Os.*50(3.81B); id.*expl.xii cap.*proem.(p.16.4; 6^1.146A).

ἀνόστητος, *whence no one returns*, Nonn.*par.Jo.*2:22(M.43.764C); *ib.*5:25(789A); *ib.*5:28(789B).

***ἀνοστία, ἡ,** ? *weakness*, Agath.*v.Gr.Ill.*30(p.18).

ἀνόστιμος, = ἀνόστητος, Nonn.*par.Jo.*20:9(M.43.909A).

ἄνοστος, *unwholesome*, met. τὸ γὰρ ἄχαρί τε καὶ ἄ. πρέποι ἂν ἥκιστα τοῖς εὐσεβεῖν ἑλομένοις Cyr.*ador.*15(1.526A).

ἀνόσφιστος, *not stolen*, i.e. *kept in trust* μετὰ προσευχῆς φυλάξαντες ἀ. τὸ ἐπάγγελμα ‡Chrys.*fug.spec.*(1.817B).

ἀνουθέτητος, *that will not be warned, stubborn, ungovernable*; of natural forces θάλασσα Cyr.*glaph.Ex.*3(1.335D); νόσῳ id.*Jo.*4.5(4.416E); of wrath of God, *inexorable*, id.*Is.*2.2(2.221B).

ἄνους, *without reason, mindless*, in gen. οὔτε ὁ νοῦς ἄλογος, οὔτε ἄ. ὁ λόγος Dion.Al.ap.Ath.*Dion.*23(p.63.17; M.25.513C); ὁ Ἰακὼβ ἐν ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς τοῖς Αἰγυπτίοις ἐπιξενούμενος, οὐκ ἄ. οὔτε ἄσαρκος...ὑπὸ τῆς γραφῆς ἱστορεῖται Gr.Nyss.*Apoll.*10(M.45.1144C); Dion.Ar.*d.n.*4.3(M.3.697A); of Christ, acc. Apollinarius τὸν γὰρ τοῦ σώματος Ἰησοῦ ναὸν προδιέγραψεν ὁ ἄψυχος καὶ ἄ. καὶ ἀθελὴς τοῦ Σολομῶντος ναός Apoll.*fr.*2(p.204.16)ap.Anast.S.*monoph.*(M.89.1184A); Gr.Naz.*ep.*101(M.37.177B) cit. s. ἄνθρωπος; πάλαι καὶ ἄψυχον ἐδογμάτισεν Ἀπολινάριος εἶναι τὸν κύριον, εἶτα ὡς ἐκ μεταμέλου ἄ. καὶ ἄψυχον λέγειν αὐτὸν μετέμαθε Leont.H.*monoph.*(M.86.1865C); denied οὔτε οὖν ἄπνους οὔτε ἄ. οὔτε ἀκάρδιος τῇ ἐπισκιάσει τῆς τοῦ ὑψίστου δυνάμεως, καὶ ἐπελεύσει τοῦ ἁγίου πνεύματος Gr.Nyss.*Apoll.*27(M.45.1181B); εἴ τις εἰς ἄ. ἄνθρωπον ἤλπικεν, ἀνόητος ὄντως ἐστί Gr.Naz.*ep.*101(181C); οὔτε ἄψυχον οὔτε ἄ. ἢ ἀτελῆ τὴν τῆς σαρκὸς οἰκονομίαν CCP(381)*ep.*ap.Thdt.*h.e.*5.9.12(3.1032).

ἀνούσιος, A. *non-existent*; **1.** in gen. ἀγέννητον ἀ. νοοῦμεν τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄν. εἶπέ τις ἀνούσιον, ὑπόστασιν ἀνεῖλε καὶ οὐσίας ὕπαρξιν, ἀ. καὶ ἀνυπόστατον, τὴν μὴ ὑπάρχουσαν μήτε οὖσαν ὅλως φύσιν Didym.(‡Bas.)*Eun.*5(1.312D; M.29.749B); ἐν αὐτῷ [sc. τῷ ἀγαθῷ] μόνῳ καὶ τὸ ἀ. οὐσίας ὑπερβολή, καὶ τὸ ἄζωον ὑπερέχουσα ζωή Dion.Ar.*d.n.*4.3(M.3.697A); **2.** of matter εἰ...ἀ. καὶ τοῦ εἶναι τόδε τι ἐστερημένη ἡ ὕλη πρὸ τοῦ λαβεῖν τὸ εἶδος καὶ γενέσθαι οὐσία, ...πῶς ἀγένητος ὁ κόσμος; ‡Just.*confut.*50(M.6.1541D); γενητὸς ἄρα ὁ κόσμος, καὶ μεταβλητὸς ἐκ τοῦ ἀ. εἰς οὐσίαν ‡Just.*qu.Chr.*3.5 (M.6.1441C); ἡ ὕλη καὶ ἀ. λέγεται...ὡς αὐτὴ φθαρτὴ οὖσα, καὶ οὐκ ἀεὶ οὖσα Max.*schol.d.n.*4.19(M.4.277A); **3.** of evil εἰ οὐσία τὸ ἀγαθόν, ἀνούσιον τὸ κακόν Jo.D.*Man.*1.13(M.94.1517A).

B. *without independent existence, not self-subsistent* ὁ ἐν ἀνθρώποις λόγος, ἰδίως μὲν ἀ. ὢν καὶ ἀνυπόστατος Eus.*d.e.*5.5(p.228.27; M.22.377B); ref. God ἡ πάντων αἰτία...οὔτε ἀ. Dion.Ar.*myst.*4.1(M.3.1040D); ref. Persons of Trin. τρεῖς μὲν ὑποστάσεις ὁμολογοῦμεν, μίαν δὲ τούτων φύσιν καὶ οὐσίαν καταγγέλλομεν, οὐδ' ὁποτέραν μὲν τούτων ἀ. γινώσκοντες Leont.B.*arg.Sev.*(M.86.1920D); αἱ τρεῖς [sc. ὑποστάσεις] ἔχουσι μίαν φύσιν...καὶ οὔτε ἀ. ἐπὶ μιᾷ ἑκάστῃ αὐτῶν, οὐδὲ ἑκάστη ἰδίαν ἔχει οὐσίαν Jo.D.*fid.Nest.*7(p.562); id.*Jacob.*11 (M.94.1441B); of Logos, acc. Marcellus υἱὸν ἀρνούμενος, λόγον δὲ ψιλὸν ἀ. ... ὑποτιθέμενος Eus.*Marcell.*2.4(p.56.21; M.24.820B); μόνον ὄνομα εἶναι υἱόν, ἀ. δὲ...εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ‡Ath.*Ar.*4.8(p.52.17; M.26.477C); Epiph.*haer.*72.7(p.261.12; M.42.389D); in view ascribed to Homoousians by 'Semi-Arians' ἀ. ὄντος τοῦ υἱοῦ ἢ ἀνυποστάτου τοῦ ἁγίου πνεύματος Ath.*tom.*6(M.26.801C); above views denied υἱὸς...οὐχ ὡς λόγος ἀ. ..., ἀλλ' ὡς ἀληθῶς υἱὸς ὢν μονογενής Eus.*e.th.*1.20(p.86.7; M.24.873C); ἡ μονὰς...ὁλόκληρος μένει, καὶ ὁ ταύτης υἱὸς οὐκ ἀ. ... ἀλλ' οὐσιώδης ἀληθῶς ‡Ath.*Ar.*4.2(p.45.26; 469C); of Christ's humanity Εὐτυχοῦς...φαντασίαν λέγοντος τὴν σάρκωσιν... καὶ...τὸ σῶμα αὐτοῦ...ἑτεροούσιον ἡμῶν, μᾶλλον δὲ καὶ ἀ. ὑπάρχον Anast.S.*hod.*7(M.89.113A); ref. monothelite teaching ἔσται...τῇ μὲν ἀναιρέσει τῶν φυσικῶν ἐνεργειῶν ὁ Χριστὸς κατὰ Σευῆρον ἀ. Max.*opusc.*(M.91.53A); μὴ ἔχειν [sc. Χριστόν]...θέλησιν ἢ ἐνέργειαν φυσικήν, ἀλλὰ ἀ. αὐτὸν καὶ ἀνύπαρκτον κατ' αὐτοὺς ὑπάρχειν Martin. *ep.*1(M.*PL*.87.122D); orthodox denial of monophysite views, interpreting ἀνούσιος as *without* φύσις: εἰ...σὰρξ ἀ., ἢ φύσεως ἐκτός, δείξατε τίς οὖσα καὶ πῶς ἔχουσα τυγχάνει αὕτη. ... εἰ γὰρ ἔστι σὰρξ ἀ., τουτέστι φύσιν οὐκ ἔχουσα, οὐκ ἔστι δὲ φύσις ἀνυπόστατος, οὐκ ἄρα ἔσται σὰρξ ἀνυπόστατος Leont.B.*Nest.et Eut.*1(M.86.1277Af.); τὸ γὰρ Χριστὸς χρῖσιν...σημαίνει περί τινα χριόμενον· ὅτι δὲ οὔτε χρῖσις ἄνευ οὐσιωμένου χρίσματος, οὔτε χριόμενος ἀ. τίς ἐστιν, οὔτε ἔτι τὸ χρῖσμα καὶ τὸ χριόμενον μία ἐστὶν οὐσία, φανερόν Leont.H. *monoph.*21(M.86.1784A); id.*Nest.*2.4(M.86.1537B); cf.Max.*opusc.*(M.91.205B), citt. s. ἐνούσιος.

C. *unreal*, of evil τὸ δὲ κακὸν οὔτε ἐν τοῖς οὖσιν οὔτε ἐν τοῖς μὴ οὖσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ μὴ ὄντος μᾶλλον ἀπέχον τἀγαθοῦ, ἀλλότριον καὶ ἀνουσιώτερον Dion.Ar.*d.n.*4.19(M.3.716D); of present life πρὸς... τὴν μέλλουσαν τῆς...ζωῆς ἀρχετυπίαν, ἡ παροῦσα συγκρινομένη ζωὴ παίγνιόν ἐστι, καὶ πᾶν εἴ τι ἄλλο τούτου καθέστηκεν ἀνουσιώτερον Max.*ambig.*(M.91.1416C, MSS. ἀνοσιώτερον).

D. *immaterial*, ref. spiritual beings τὸ γενητὸν οὐκ ἀ. μέν, οὐχ ὅμοιον δὲ μορφὴν καὶ σῶμα ἔχει τοῖς ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ σώμασιν Clem.*exc.Thdot.*10(p.109.21; M.9.660C); of soul, acc. Aristotle, Nemes.*nat.hom.*2(M.40.537A).

ἀνουσίως, *not essentially, not in reality* εἰ κατ' οὐσίαν οὐκ ἔπασχεν ὁ λόγος τῇ σαρκί, δῆλον ὅτι ἀ. ἔπασχεν· εἰ δὲ ἀ., οὐδὲ ἔπαθεν· οὐσίας γὰρ τὰ πάθη κυρίως Leont.H.*Nest.*7.9(M.86.1768^{h}A).

ἀνούστατα, superl., *very foolishly*, Cyr.*Os.*94(3.125A).

ἀνοχή, ἡ, 1. *holding up*; of the hand shading the eyes, ‡Bas. *struct.hom.*2.16(1.347A; M.30.61A); **2.** *holding back*, hence *cessation* ἀ. τῆς οἰκοδομῆς Herm.*sim.*9.5.1; *respite* ἐδίδου ἀ. ὁ μακρόθυμος θεὸς καὶ πρὸ μιᾶς ἡμέρας...τῆς αἰχμαλωσίας Or.*hom.1.3 in Jer.*(p.2.26; M.13.257B); **3.** *bearing, endurance*; ref. Christ's human nature ἀ. τοῦ πάθους ‡Ath.*Apoll.*1.3(M.26.1097B); ἐν ἀ. τῆς γεννήσεως τῆς ἐκ γυναικός *ib.*2.8(1145B); **4.** *forbearance* ἀ. καὶ ἐρώτησίς σοι οὐκ ἔσται περὶ...ἀδικημάτων *Apoc.En.*13.2(p.36.4); of God, Esaias *or.*12.2 (p.73; Lat. M.40.1137B); **5.** *lifting up*, hence *Ascension*, Geo.Pis. *carm.*76 tit.

ἀνοχλίζω, 1. *lift up* τὸν τῆς διανοίας ὀφθαλμὸν ἀ. Cyr.*Jo.*2.5(4.199B); *ib.*3.6(317B); **2.** *heave out, root out*, *ib.*1.2(14D); **3.** *hold up, support*, Paul.Sil.*ambo.*110(M.86.2256A).

ἀνταγαπάω, *love in return*, Clem.*paed.*1.3(p.95.7; M.8.260A); Or. *exp.in Pr.*8:18(M.17.183D); Gr.Nyss.*hom.1 in Cant.*(M.44.769C).

***ἀνταγώνισμα, τό,** *conflict*, Clem.*str.*7.3(p.15.1; M.9.425A).

ἀνταγώνιστος, *refractory*, Gr.Nyss.*Eun.*12(2 p.285.16 conj. ἀνανταγώνιστος; M.45.897B).

ἀντᾴδω, *sing in answer*; *speak, sing in opposition to*, Clem.*paed.*2.12(p.229.5; M.8.541B).

ἀνταίρω, intrans., *rebel* against θεῷ *Didasc.Jac.*1.18(p.755.22); abs. Κρᾶσος ἀντῆρε Thphn.*chron.*p.5(M.108.68A).

***ἀνταίτιος,** *causing in return*, Clem.*str.*8.9(p.99.28; M.9.397C).

***ἀνταιχμαλωτεύω,** *make captive in turn*, Isid.Pel.*epp.*1.400(M.78.405D); Nil.*Magn.*49(M.79.1032C).

***ἀνταιχμαλωτίζω,** = ἀνταιχμαλωτεύω, †Bas.*Is.*41(1.412A; M.30.197A); ‡Caes.Naz.*dial.*20(M.38.877).

ἀντακολουθία, ἡ, *reciprocal implication*; of the virtues, Clem. *str.*4.26(p.320.28; M.8.1373A); πιστὴ τοίνυν ἡ γνῶσις, γνωστὴ δὲ ἡ πίστις θείᾳ τινὶ ἀκολουθίᾳ τε καὶ ἀ. γίνεται *ib.*2.4(p.121.8; 948A); σὺν καὶ τῇ τῶν ἔργων ἀνταποδόσει τε καὶ ἀ. *ib.*6.14(p.486.14; M.9.329B).